KONINKRIJK BELGIË

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

ALGEMENE DIRECTIE VOOR STUDIËN EN DOCUMENTATIE

DE BELGISCHE ECONOMIE IN 1971

BRUSSEL

DRUKKERIJ ANC. ÉTABL. AUG. PUVREZ N.V.
FONSNYLAAN 59

1972

VOORBERICHT

De economische toestand van België in 1971 wordt in dit verslag uiteengezet overeenkomstig dezelfde opzet als de rapporten over de voorgaande jaren. Over elke sector en elke bedrijfsgroep wordt commentaar verstrekt, die wordt aangevuld met statistische tabellen en grafieken. In de algemene beschouwingen die de inleiding uitmaken wordt een onderzoek gewijd aan de algemene ontwikkeling van de macro-economische gegevens over 1970 en ook over 1971, voor zover deze reeds ter beschikking zijn aan de hand van een door het Nationaal Instituut voor de Statistiek uitgewerkte eerste versie van de nationale rekeningen.

Het N.I.S. kon, jammer genoeg, op het tijdstip dat dit werk ter perse ging, slechts de eerste globale statistische informaties betreffende de algemene volkstelling op 31 december 1970 beschikbaar stellen, wegens een vertraging die opgelopen werd bij de toezending van de gegevens door sommige ondergeschikte besturen. Daardoor werden in het eerste hoofdstuk van de uiteenzetting handelend over de bevolking in 1971 enkel gedeeltelijke gegevens opgenomen.

Voor zover regionale statistieken konden worden verzameld, worden deze aan een analyse onderworpen; die welke betrekking hebben op de industriële investeringen in 1970 ontbreken echter nog, daar zij pas per einde juni ter beschikking zullen zijn. Andere gegevens zijn, zoals bij de verslagen over voorgaande jaren, slechts van voorlopige aard of ontbreken nog op het tijdstip van de publikatie; dit was o.m. het geval voor de werkgelegenheid, de gemeentefinanciën en de verzekeringen. In de mate van het mogelijke zullen zij evenwel bijgewerkt of in het addendum opgenomen worden.

Brussel, 16 juni 1972.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

De conjonctuurverzwakking, die reeds in 1970 kon worden waargenomen, ging in het volgende jaar door, zodat de stijging van het bruto nationaal produkt in de meeste industrielanden vrij gematigd was ; alleen in de Verenigde Staten en in Canada werd de expansie in 1971 krachtiger.

Ongetwijfeld werd de groei in Europa beïnvloed door de anticyclische maatregelen welke nog tijdens de periode van hoogconjunctuur werden getroffen. Het teruglopen van de vraag, de geringere capaciteitsbezetting, de forse toeneming van de loonkosten per eenheid produkt en de aanzienlijk geslonken winstmarges resulteerden uiteindelijk in een daling van de investeringen in vaste activa. Daarnaast bleek in de meeste landen de prijs- en inkomenspolitiek weinig efficiënt en de kosten oefenden een sterke druk op de prijzen uit.

De onzekerheid ten aanzien van de muntpariteiten in het algemeen met enerzijds het zweven van sommige munten en de aanzienlijke toevoer van vlottende kapitalen en met anderzijds de nieuwe economische en monetaire politiek door de President van de Verenigde Staten op 15 augustus 1971 aangekondigd en de weerslag daarvan op de reeds trager toenemende wereldhandel droegen op hun beurt bij tot de vertraging van de economische activiteit in de wereld. Het ontbreken van een gecoördineerd monetair beleid in de Europese Economische Gemeenschap, niettegenstaande verschillende principsverklaringen door de Raad van Ministers, vergrootte nog de moeilijkheden.

Hoewel de resultaten van de strijd tegen de inflatie, vooral in het vlak van lonen en prijzen, vrij teleurstellend waren, toch werd, wegens de vertraging van de economische groei, het restrictieve beleid op budgettair en monetair terrein in talrijke landen geleidelijk verzacht en soms zelfs geheel opgegeven.

Het akkoord dat ten slotte aan het einde van het jaar werd bereikt door de Club van Tien en het vastleggen van nieuwe muntpariteiten heeft een zware hypotheek op de ontwikkeling van de internationale economie geheven.

In volgende tabel wordt de ontwikkeling van het nationaal produkt in de voornaamste industrielanden sinds 1966 weergegeven.

Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen
(jaarlijkse procentuele wijzigingen)

LAND	In werkelijke prijzen					
	1966	1967	1968	1969	1970	1971
België	7,5	7,1	6,3	10,9	11,5	10,2
Nederland	8,7	10,1	10,5	11,7	10,5	12,5
Duitse Bondsrepubliek	6,6	1,0	9,0	11,7	13,0	10,7
Frankrijk	8,7	7,9	9,6	16,2	12,0	10,6
Italië	8,2	10,0	7,9	10,3	11,7	8,1
E.E.G.	7,7	5,9	8,9	11,7	12,8	..
Verenigd Koninkrijk	6,6	5,2	7,2	7,1	9,4	10,1
Verenigde Staten	9,6	6,0	8,8	7,5	4,8	7,5
Japan	15,0	18,0	18,7	16,7	18,2	10,8

LAND	In vaste prijzen (1963)					
	1966	1967	1968	1969	1970	1971
België	2,9	4,0	3,5	6,7	6,1	4,2
Nederland	2,6	5,8	6,6	5,7	5,6	4,0
Duitse Bondsrepubliek	2,9	— 0,2	7,3	8,0	5,4	2,8
Frankrijk	5,6	5,0	4,6	7,7	6,0	5,2
Italië	5,9	6,8	6,4	5,9	5,1	1,4
E.E.G.	4,3	3,4	6,0	7,3	5,6	..
Verenigd Koninkrijk	2,1	2,1	3,0	2,0	2,0	1,3
Verenigde Staten	6,6	2,8	5,0	2,5	— 0,7	2,7
Japan	10,0	13,2	14,4	12,1	10,9	6,1

Bronnen : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen : nationale rekeningen 1960-1970.
Voor 1971 : nationale raming voor elk land.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

In België beïnvloedde de zwakkere internationale conjunctuur en een geringere toeneming van de private consumptie het groeitempo van het B.N.P. : nominaal bereikte de groei 10,2 % tegen 10,9 % in 1969 en 11,5 % in 1970. Maar de impliciete prijsstijging bereikte met 5,8 % een nieuwe top zodat de reële groei vertraagde tot 4,2 % in 1971 tegen 6,1 % in 1970 en 6,7 in 1969.

Het indexcijfer van de industriële produktie (zonder bouwnijverheid) dat tijdens het eerste kwartaal nog een vrij behoorlijke groei ver-

toonde, lag tijdens de drie volgende kwartalen gemiddeld nog 2,5 % boven het peil van de overeenkomstige periode van 1970. Het orderbestand verliep in dezelfde zin : in het eerste kwartaal werd voor de fabrieksnijverheid een top bereikt ; daarna daalde het orderbestand geleidelijk zodat het op het eind van het jaar op het laagste peil lag sinds het begin van 1969. De toeneming van de capaciteitsreserve en de vermindering van het aantal bedrijven waar de produktiecapaciteit volledig werd benut wijzen eveneens op een ontspanning van de conjunctuur.

Geografisch gezien ontwikkelde de industriële produktie zich nagenoeg op dezelfde wijze in de drie gewesten van het land, doch de groei was in Vlaanderen iets groter dan in de andere streken.

Volgens de bestemming van de goederen was de produktiestijging het grootst voor de duurzame consumptiegoederen, gevolgd door de niet duurzame verbruiksgoederen. Daarentegen werd voor de investeringsgoederen het gemiddelde peil van 1970 nauwelijks bereikt ; in de sector van de grondstoffen en de halffabrikaten werd slechts een kleine aangroei opgetekend.

Niettegenstaande het gebrek aan statistieken (uitgezonderd voor een deel van het vervoer) mag toch worden gesteld dat de groei in de dienstensector eveneens verzwakte, hoewel minder dan in de nijverheid. De bruto toegevoegde waarde van de financiële diensten en verzekeringen nam, in constante prijzen, t.o.v. 1970 met 8 % toe ; voor de handel en het vervoer en het verkeer was deze aangroei respectievelijk 4,7 % en 2,6 %.

De binnenlandse werkgelegenheid steeg met 1,3 % maar de arbeidsmarkt gaf in 1971 een algemene ontspanning te zien, op enkele uitzonderingen na. Het maandelijks gemiddelde der uitkeringsgerechtigde volledig werklozen lag nog lager dan het voorgaande jaar. Maar de daling van de volledige werkloosheid, die in 1968 begon, kwam medio 1971 tot stilstand. De stijging van de werkloosheid tijdens de rest van het jaar trof vooral werknemers met normale arbeidsgeschiktheid ; de stijging van de volledige werkloosheid was het grootst voor de mannelijke werknemers van minder dan 40 jaar en was vooral sterk in Vlaanderen.

De toegevoegde waarde in de industrie (1) vertoonde in 1971 een aangroei met 3,9 %, tegen 6,0 % in 1970 en 10,2 % in 1969. Dit gemiddeld percentage werd overtroffen onder meer in de volgende sectoren : voedingsmiddelen, dranken en tabak, kleding en schoeisel, hout en meubelen.

---

(1) De macro-economische gegevens waarvan in deze inleiding gebruik is gemaakt zijn die van de snelle versie van de nationale rekeningen 1971, berekend door het N.I.S.

Daarentegen werd een daling van de activiteit vastgesteld in de sector van de bouwmaterialen, een gevolg van de inzinking in de bouwnijverheid. Deze laatste bedrijfstak, waar in 1970 een zeer sterke toeneming van de vraag optrad, onderging het volgende jaar de invloed van een verminderde activiteit in de woningbouw, daling die evenwel door de aanzienlijke toeneming van de overheidsinvesteringen in grote infrastructuurwerken volledig gecompenseerd werd.

Terwijl de bouw van volkswoningen in 1971 ongeveer het gemiddeld peil van de periode 1965-1970 behaalde, zakte de bouw van andere woningen en van flatgebouwen met name in Vlaanderen doch vooral in de Brusselse agglomeratie. Het aantal verleende bouwtoelatingen verminderde in de drie gewesten doch vooral in Vlaanderen en te Brussel.

Het reële groeitempo van de overheidsinvesteringen, dat in 1970 reeds zeer hoog was, versnelde verder. Structureel bleef het beleid van de regering gericht op de uitbreiding en de modernisering van het wegen- en waterwegennet terwijl in het Rijksonderwijs eveneens aanzienlijke bedragen geïnvesteerd werden. De financiering van deze belangrijke investeringen door leningen verliep zeer vlot, dank zij de liquiditeit van de kapitaalmarkt.

Naar volume namen de investeringen in outillage, die hoofdzakelijk de bedrijven betroffen, nog slechts met 2,8 % toe ; daar de prijsstijging evenwel ruim 11 % bedroeg werd de nominale groei van 1970 (13,2 %) licht overtroffen. De waarde van de binnenlandse leveringen van uitrustingsgoederen door de metaalverwerkende nijverheid lag een weinig hoger dan in het voorgaande jaar ; de invoer van deze goederen nam echter opnieuw in sterke mate toe. De vermindering van de investeringsneiging werd vooral duidelijk tijdens de tweede helft van 1971, zodat voor heel het jaar de nieuwe bestellingen van uitrustingsgoederen minder bedroegen dan het voorgaande jaar.

De bouw van niet residentiële gebouwen bleef globaal slechts een weinig beneden het hoge peil van 1970 ; er is een daling in Vlaanderen en in de Brusselse agglomeratie doch een stijging van het aantal begonnen gebouwen in Wallonië.

De voorraadinvesteringen, die in 1970 versnelden, gingen verder maar aan een trager tempo.

De ontwikkeling van de bruto binnenlandse investeringen, m.n. een zelfde volume doch een prijsstijging met meer dan 11 %, is kenmerkend voor het onzekere maar sterk inflatoire klimaat aan het eind van de hoogconjunctuur.

Het groeitempo van de overheidsconsumptie in werkelijke prijzen, m.n. 13,5 %, overtreft sterk de gemiddelde stijging van de periode 1965-1970 (10,1 %).

De bezoldigingen en pensioenen vertonen een aanzienlijke prijsstijging (+ 13,9 %). Voor de aangekochte goederen en diensten werd de reële toeneming in het kader van het restrictieve overheidsbeleid afgeremd, doch de prijsstijging versnelde als gevolg van de invoering van de B.T.W.

Op grond van de definities van de nationale boekhouding (1) gaf de particuliere consumptie nominaal de sterkste toeneming sedert 1961 te zien, namelijk 10,5 %. Reël bedraagt de stijging 5,2 %, wat lager is dan in 1968 en in 1969. Nochtans nam het eigenlijke gezinsverbruik blijkbaar minder toe dan in 1970, toen aanzienlijke anticipatieve aankopen met het oog op de invoering van de B.T.W. werden gericht; daarentegen werden de voorraden in de handel, die eind 1970 sterk waren afgebouwd, in 1971 opnieuw aangevuld.

Het volume van de binnenlandse private consumptie steeg in 1971 globaal met 4,8 %. In tegenstelling met de afzet van voedingsmiddelen en textielprodukten was de verkoop van duurzame verbruiksgoederen, in casu personenwagens, niet schitterend. Reeds in september heeft de Regering de verkoop op afbetaling versoepeld.

De prijsstijging (volgens de definities van de nationale boekhouding) van de particuliere consumptie, die in 1970 slechts 2,8 % bedroeg, versnelde het volgende jaar tot 5,1 %. De stijging van het indexcijfer van de consumptieprijzen versnelde eveneens doch aan een trager ritme dan in de nabuurlanden. Het stringente prijsbeleid, dat in 1970 ingevoerd werd, bleef in 1971 behouden, des te meer daar de invoering van de B.T.W. tot onbezonnen prijsstijgingen kon aanleiding geven.

De loonstijging bleef zeer aanzienlijk : volgens het door het N.I.S. berekende indexcijfer van de bruto uurlonen in de industrie bedroeg de gemiddelde toeneming 12,4 %, tegen 13 % in 1970. De loonmassa vertoont in 1971 een aangroei van 12,8 %.

Het ondernemersinkomen van zelfstandigen en personenvennootschappen nam met 7,5 % toe, percentage dat evenwel werd overtroffen in de land-, tuin- en bosbouw en door de vrije beroepen. Het inkomen van particulieren uit vermogen steeg met gemiddeld 9 % waarbij vooral de forse stijging van de post « intresten » opvalt.

De verzwakking van het groeitempo van de uitvoer, die tijdens de tweede helft van 1970 begon, versnelde in 1971. De vertraagde expansie van de wereldhandel en vooral de minder gunstige conjunctuur in de

(1) Volgens de definities van de nationale boekhouding omvat de particuliere consumptie niet enkel de aankoop van goederen en diensten door de particulieren maar ook de voorraadvorming in de handel.

Europese Economische Gemeenschap droegen hiertoe in aanzienlijke mate bij. Zelfs zo men rekening houdt met het feit dat de douanestatistieken van de export uit de B.L.E.U. in 1971 onderschat zijn, dan is hun toeneming geringer dan de gemiddelde stijging in de periode 1968-1970.

Een zelfde verschijnsel deed zich voor voor de invoer, doch niet in dezelfde mate. De aanvulling van de voorraden brandstoffen en halffabrikaten in het begin van het jaar was alleszins een stimulerende factor.

Volgens de gegevens van de nationale boekhouding (1) nam de totale uitvoer naar volume met 7,3 % toe, terwijl de invoer met 6,5 % steeg ; de prijsstijging beliep echter respectievelijk 1 % en 3,3 %.

Het verschil tussen het negatieve saldo van de handelsbalans volgens de douanestatistiek (ongeveer 23 miljard frank) en het positieve saldo van de in- en uitvoerverrichtingen op de nationale rekeningen (33,0 miljard) heeft verschillende oorzaken, o.m. het probleem van de betalingstermijnen.

Het aanzienlijke overschot van de lopende rekening op de betalingsbalans werd slechts in beperkte mate gecompenseerd door het tekort op de kapitaalverrichtingen ; het heeft geleid tot een verdere verhoging van de wisselreserves van de Nationale Bank.

De financiële activa in Belgische franken van ondernemingen en particulieren stegen aanzienlijk als gevolg van een verdere toeneming van de nominale inkomens, de vertraging van de particuliere consumptie en de ongunstige wending van de investeringen in de bedrijven. Dit komt o.m. tot uiting in de aanzienlijke verhoging van de deposito's op zicht en op zeer korte termijn, een voorzorg wegens de onzekere conjunctuur, en op de gewone spaar- en bankboekjes (wegens de daling van de rentetarieven op de termijnrekeningen). De daling van de rentetarieven die op de internationale geldmarkten tot uiting kwam, deed zich ook in België gevoelen op de verschillende sectoren van de geldmarkt en ook de Nationale Bank verminderde haar discontovoet tweemaal met 0,50 %.

Het financiële en monetaire beleid van de Belgische Overheid was tijdens het grootste deel van het jaar vooral gericht op de beperkingen van de inflatoire tendensen maar internationale monetaire gebeurtenissen hebben de efficiëntie van de nationale instrumenten van deze politiek erg beperkt.

---

(1) De gegevens hebben betrekking op betalingen als gevolg van de transacties met het buitenland op goederen en diensten; de factorkosten (vergoeding van de produktiefactoren kapitaal en arbeid) zijn hierin opgenomen.

Toen na de zomer de conjunctuur verder verzwakte werd de kredietbegrenzing afgeschaft om aldus de consumptieve bestedingen te stimuleren. Tegelijkertijd werd de monetaire en budgettaire politiek versoepeld terwijl maatregelen getroffen werden om de bouw van sociale woningen te bespoedigen.

Toch eindigde 1971 in een onzekere sfeer en het internationaal monetair akkoord van 18 december 1971 heeft niet belet dat de conjunctuurvooruitzichten in de meeste industrielanden minder bemoedigend waren. Ook in België was de stemming vrij zwak : de buitenlandse vraag was teruggelopen, de werkloosheid was voor het eerst sinds jaren opnieuw gestegen en de meeste indicatoren inzake produktie, orderbestand en capaciteitsreserve duiden op een verdere verflauwing van het expansietempo van de industriële activiteit ; dit bracht mee dat de investeringsneiging heel zwak was. Daarentegen was het particulier verbruik bevredigend dank zij de verdere stijging van de loonsom.

★
★ ★

Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen

JAARTAL	In werkelijke prijzen		In prijzen van 1963		Groeipercentage van het prijsindexcijfer
	Absoluut bedrag (miljarden franken)	Groeipercentage	Absoluut bedrag (miljarden franken)	Groeipercentage	
1965	848,9	9,1	772,0	3,8	5,1
1966	912,9	7,5	794,6	2,9	4,5
1967	978,0	7,1	826,4	4,0	3,0
1968	1 039,4	6,3	855,7	3,5	2,7
1969	1 152,2	10,9	913,3	6,7	3,9
1970	1 284,9	11,5	968,5	6,1	5,1
1971 (a)	1 416,6	10,2	1 009,0	4,2	5,8

(a) Voorlopige gegevens.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bruto toegevoegde waarde tegen marktprijzen per activiteitsklasse

OMSCHRIJVING	Groeipercentage van de ramingen in prijzen van 1963						
	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (a)
1. Landbouw, bosbouw en visserij	–7,0	–5,0	14,5	2,7	0,8	0,4	15,9
2. Extractieve nijverheid	–8,0	–6,2	–4,5	–9,4	–4,8	–5,2	–1,0
3. Fabrieksnijverheid	3,5	6,0	1,9	5,8	10,8	4,7	3,4
4. Bouwnijverheid	0,5	3,5	3,8	–5,4	1,5	11,8	—
5. Elektriciteit, gas en water ..	8,9	9,1	6,5	13,8	14,0	9,1	13,8
6. Handel, bank- en verzekeringswezen	5,3	3,2	4,2	5,3	6,1	4,9	4,5
7. Vervoer en verkeer	3,5	4,5	–0,4	10,1	6,1	3,8	2,6
8. Diensten	5,8	2,5	4,2	3,1	5,3	5,6	4,1
Bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen	**3,6**	**3,0**	**4,0**	**3,5**	**6,8**	**6,0**	**4,2**
Bruto nation. produkt tegen marktprijzen (aangepast).	**3,8**	**2,9**	**4,0**	**3,5**	**6,7**	**6,1**	**4,2**

(a) Voorlopige gegevens.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bruto toegevoegde waarde tegen marktprijzen per activiteitsklasse (a)

(miljarden franken — prijzen van 1963)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (b)
1. Landbouw, bosbouw en visserij ...	39,0	37,0	42,4	43,5	43,9	44,0	51,0
2. Extractieve nijverheid	14,4	13,5	12,9	11,7	11,1	10,5	10,4
3. Be- en verwerkende nijverheid	240,5	254,9	259,6	274,7	304,4	318,7	329,6
a) Voedingsmiddelen, dranken en tabak	*45,9*	*48,7*	*50,5*	*52,7*	*55,6*	*59,2*	*62,8*
b) Textiel	*19,0*	*21,0*	*19,1*	*19,9*	*21,3*	*21,1*	*21,7*
c) Kleding en schoeisel	*9,6*	*10,0*	*9,2*	*9,0*	*9,7*	*9,8*	*10,3*
d) Hout en meubelen	*11,1*	*12,8*	*13,3*	*13,6*	*14,4*	*14,8*	*15,7*
e) Papier, drukkerij, uitgeverij ...	*12,2*	*12,7*	*13,1*	*13,9*	*15,3*	*15,7*	*16,0*
f) Chemie en aanverwante activiteiten	*20,9*	*22,2*	*23,7*	*27,3*	*29,5*	*30,3*	*31,2*
g) Klei, ceramiek, glas, cement ...	*13,7*	*13,9*	*14,7*	*14,8*	*16,8*	*18,0*	*17,8*
h) IJzer, staal en non-ferrometalen	*20,6*	*21,1*	*23,4*	*26,6*	*31,3*	*32,8*	*33,3*
i) Metaalverwerkende nijverheid, scheepsbouw en garages	*80,7*	*84,4*	*83,5*	*86,8*	*98,9*	*105,0*	*107,2*
j) Overige verwerkende industrieën	*6,7*	*8,2*	*9,1*	*10,1*	*11,7*	*12,1*	*13,6*
4. Bouwnijverheid	50,4	52,3	54,2	51,3	52,1	58,3	58,2
5. Elektriciteit, gas en water	18,1	19,7	21,0	23,9	27,3	29,7	33,8
6. Handel, bank-en verzekeringswezen, woongebouwen	198,0	204,2	212,9	224,2	238,0	249,5	260,8
a) Handel	*132,5*	*136,4*	*142,0*	*149,4*	*160,5*	*169,8*	*177,8*
b) Financiële diensten en verzekeringen	*22,2*	*23,7*	*26,0*	*29,1*	*31,0*	*32,6*	*35,2*
c) Woongebouwen	*43,3*	*44,1*	*44,9*	*45,7*	*46,5*	*47,1*	*47,8*
7. Vervoer en verkeer	52,2	54,5	54,3	59,8	63,4	65,8	67,5
8. Overige diensten	85,4	85,6	88,5	91,6	96,1	101,2	} 205,9
9. Openbare besturen	76,1	79,9	83,9	86,2	91,1	96,6	}
10. Correctie voor investeringen met eigen arbeidskrachten	1,6	1,9	1,9	1,9	2,0	2,1	2,3
11. Intermediair verbruik van toegerekende intresten i.v.m. kosteloze diensten van financiële tussenpersonen	– 6,6	– 6,9	– 7,5	– 8,5	– 8,8	– 9,4	–10,4
Bruto binnenlands produkt tegen marktprijs...	**769,1**	**796,6**	**824,1**	**860,3**	**920,6**	**967,0**	**1 009,1**
12. Saldo van de factorinkomens ontvangen uit het buitenland	6,2	5,9	6,3	6,6	6,6	7,9	8,2
Statistische aanpassing...	**– 3,3**	**– 7,9**	**– 4,0**	**–11,2**	**–13,9**	**– 6,4**	**– 8,3**
Bruto nationaal produkt tegen marktprijs in prijzen van 1963 (aangepast)...	**772,0**	**794,6**	**826,4**	**855,7**	**913,3**	**968,5**	**1 009,0**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De cijfers zijn afgerond, waardoor de optelling niet altijd klopt tot de laatste decimaal.
(b) Voorlopige gegevens.

Verdeling van het nationaal produkt over de produktiefactoren (a)

(miljarden franken — werkelijke prijzen)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (b)
1. Het inkomen uit bezoldigde arbeid .	412,29	451,35	482,17	510,91	566,75	642,82	725,1
a) Wedden en lonen der werknemers onderworpen aan alle of aan sommige bepalingen der maatschappelijke zekerheid	*248,47*	*275,70*	*290,47*	*308,43*	*344,98*	*395,35*	
b) Werkgeversbijdrage voor de maatschappelijke zekerheid	*49,77*	*52,58*	*59,27*	*63,16*	*68,11*	*84,24*	
c) Wedden en lonen der werknemers niet onderworpen aan de wetgeving inzake maatschappelijke zekerheid	*92,92*	*104,04*	*113,76*	*121,91*	*133,43*	*142,74*	*729,1*
d) Correcties en aanvullingen	*20,72*	*19,44*	*18,64*	*22,96*	*25,80*	*26,58*	
e) Statistische aanpassing	*0,41*	*– 0,41*	*0,04*	*– 5,56*	*– 5,57*	*– 6,10*	*– 4,0*
2. Ondernemersinkomen van zelfstandigen en personenvennootschappen	166,90	169,80	176,28	186,70	201,58	209,36	225,1
a) Land-, tuin- en bosbouw	*31,17*	*28,78*	*29,33*	*32,20*	*37,10*	*33,33*	*38,8*
b) Vrije beroepen	*22,02*	*22,73*	*24,23*	*26,58*	*28,56*	*31,72*	*34,1*
c) Handelaars en ambachtslieden ..	*104,90*	*110,20*	*114,40*	*121,10*	*127,40*	*134,90*	
d) Inkomen der personenvennootschappen	*8,64*	*8,25*	*8,31*	*8,85*	*10,50*	*11,84*	*153,5*
e) Statistische aanpassing	*0,17*	*– 0,16*	*0,01*	*– 2,03*	*– 1,98*	*– 1,99*	*– 1,3*
3. Inkomen uit vermogen uitgekeerd aan particulieren	82,48	90,00	95,17	103,76	118,31	135,50	147,7
a) Interesten	*31,32*	*34,73*	*38,33*	*41,99*	*49,98*	*57,73*	*64,9*
b) Huur	*34,20*	*37,01*	*38,23*	*39,68*	*41,05*	*42,07*	*43,7*
c) Dividenden, tantièmes, giften ..	*16,95*	*18,26*	*18,61*	*22,09*	*27,28*	*35,70*	*39,1*
4. Reserveringen van vennootschappen	16,99	11,88	16,29	21,16	27,29	32,60	33,1
5. Directe belastingen der vennootschappen van alle juridische vormen	17,02	18,15	18,80	20,98	25,86	30,33	36,2
6. Inkomen uit vermogen en ondernemersinkomen uitgekeerd aan de Overheid	5,34	4,68	8,32	7,05	7,68	10,54	8,1
7. Interest der Overheidsschuld	–24,28	–26,24	–28,94	–31,65	–37,67	–43,20	–46,5
Nationaal inkomen.	**676,73**	**719,61**	**768,08**	**818,91**	**909,81**	**1 017,94**	**1128,8**
8. Afschrijvingen	80,00	86,34	92,60	98,57	109,11	120,27	129,9
9. Indirecte belastingen	101,92	119,24	129,99	137,43	152,09	163,34	177,4
10. Subsidies	– 9,71	–12,27	–12,70	–15,46	–18,78	–16,65	– 19,5
Bruto nation. produkt tegen marktprijzen.	**848,93**	**912,91**	**977,97**	**1 039,45**	**1 152,22**	**1 284,91**	**1416,6**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De cijfers zijn afgerond, waardoor de optelling niet altijd klopt tot de laatste decimaal.
(b) Voorlopige gegevens.

Besteding van het nationaal produkt (a)

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (b)
	Werkelijke prijzen						
1. Particuliere consumptie	540,91	581,44	612,70	662,44	720,21	769,19	850,3
2. Overheidsconsumptie	110,19	120,67	132,78	144,52	160,73	178,32	202,3
3. Bruto investeringen (bedrijven en overheid)	189,73	213,20	223,69	229,59	262,19	298,21	331,0
a) In vaste activa	*185,32*	*204,20*	*218,28*	*218,19*	*240,26*	*281,08*	*320,0*
b) Voorraden	*4,41*	*7,75*	*5,27*	*8,80*	*18,64*	*17,31*	*13,5*
c) Statistische aanpassing	—	*1,25*	*0,14*	*2,61*	*3,29*	*– 0,19*	*– 2,5*
Totaal nationale bestedingen	**840,83**	**915,31**	**969,17**	**1 036,55**	**1 143,12**	**1 245,71**	**1 383,6**
4. Uitvoer van goederen en diensten	325,70	350,10	376,80	422,00	510,90	619,00	671,0
5. Invoer van goederen en diensten	–317,60	–352,50	–368,00	– 419,10	– 501,80	– 579,80	– 638,0
Bruto nation. produkt tegen marktprijzen	**848,93**	**912,91**	**977,97**	**1 039,45**	**1 152,22**	**1 284,91**	**1 416,6**
	Prijzen van 1963						
1. Particuliere consumptie	501,05	517,64	532,12	562,30	595,69	618,70	651,0
2. Overheidsconsumptie	100,71	104,64	110,86	115,98	123,50	129,10	134,4
3. Bruto investeringen (bedrijven en overheid)	170,63	185,43	186,64	186,77	204,99	214,04	213,4
a) In vaste activa	*166,25*	*176,82*	*181,40*	*177,06*	*187,00*	*199,93*	*202,5*
b) Voorraden	*3,64*	*6,64*	*4,30*	*7,02*	*14,57*	*12,59*	*9,0*
c) Statistische aanpassing	*0,74*	*1,97*	*0,94*	*2,69*	*3,42*	*1,52*	*1,9*
Totaal nationale bestedingen	**772,39**	**807,71**	**829,62**	**865,05**	**924,18**	**961,84**	**998,8**
4. Uitvoer van goederen en diensten	304,00	316,20	337,40	376,60	436,30	497,80	534,2
5. Invoer van goederen en diensten	–304,40	–329,30	–340,60	– 386,00	– 447,20	– 491,10	– 524,0
Bruto nation. produkt tegen marktprijzen	**771,99**	**794,61**	**826,42**	**855,65**	**913,28**	**968,54**	**1 009,0**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De cijfers zijn afgerond, waardoor de optelling niet altijd klopt tot de laatste decimaal.
(b) Voorlopige gegevens.

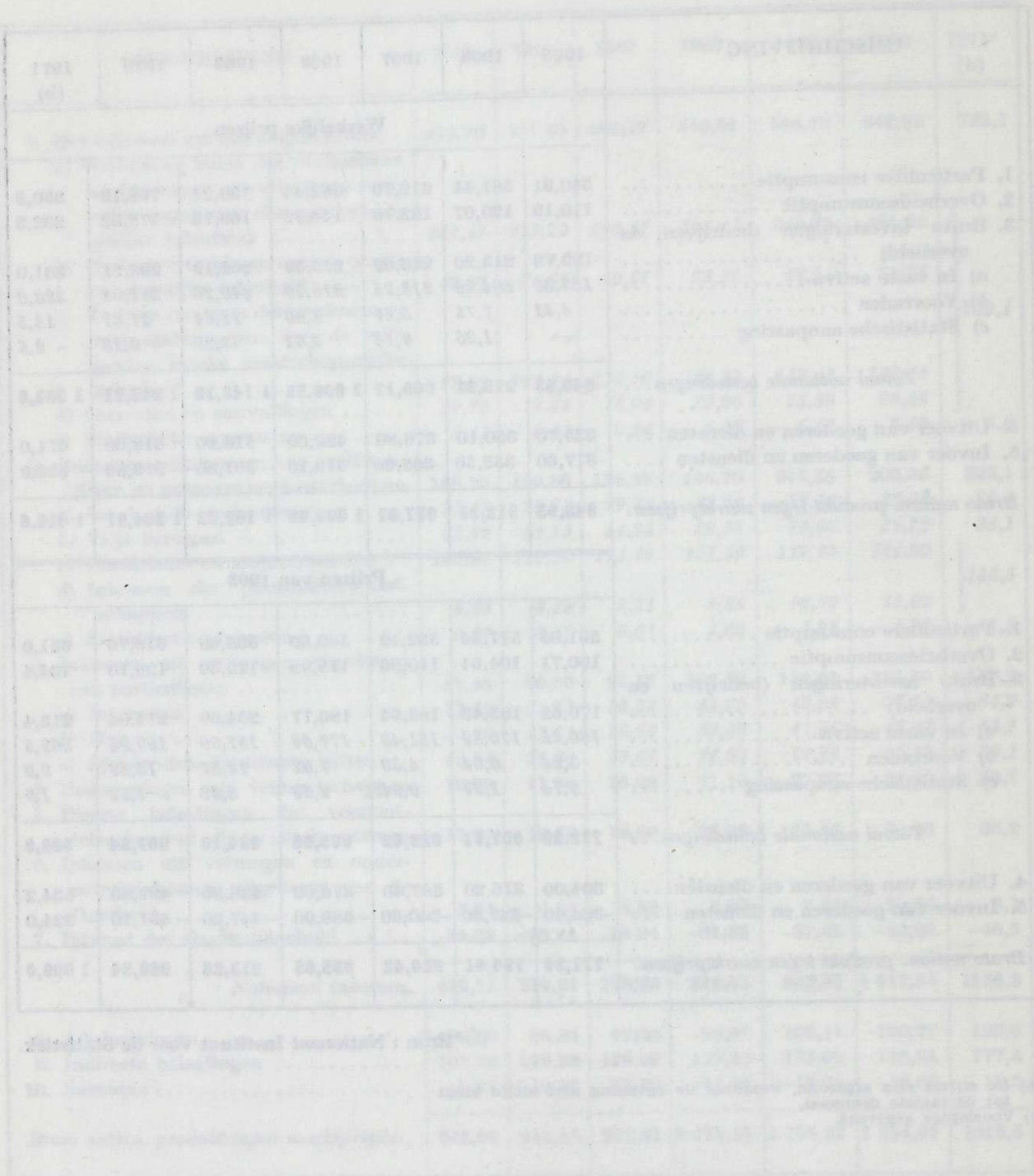

EERSTE DEEL

BEVOLKING EN WERKGELEGENHEID

HOOFDSTUK ÉÉN

BEVOLKING

Op grond van de eerste globale resultaten van de algemene volkstelling waren er op 31 december 1971 in België 9 650 944 inwoners. Per gewest wordt dit aantal als volgt verdeeld : 5 416 583 in het Vlaamse landsgedeelte, dit is 56,1 % ; 3 159 225 in het Waalse landsgedeelte, inclusief de duitssprekende bevolking (61 972), dit is 32,7 % en 1 075 136 in Brussel-Hoofdstad of 11,2 %.

In 1971 werd de loop van de bevolking opgemaakt op basis van de uitslagen van genoemde volkstelling. Bij gebrek aan gegevens over diverse gemeenten konden echter nog geen totalen worden opgemaakt van de bevolkingsevolutie in de betrokken arrondissementen en provinciën. Aldus ontbreken nog de totaalcijfers voor de gehele Belgische bevolking (1). Het hiernavolgende verslag is dan ook opgesteld op grond van de gedeeltelijk beschikbare gegevens.

Uitzondering gemaakt voor de jaren 1963 en 1964 toen een toeneming van 76 712 en 99 974 inwoners werd waargenomen, was de jaarlijkse aangroei van de bevolking tijdens het laatste decennium veeleer naar de lage kant. Volgens de meest recente ramingen zal ook in 1971 het totaal accres niet boven het gemiddelde uitstijgen.

Uit de tabel van de loop van de bevolking 1971 blijkt dat de aangroei over het algemeen te danken is aan een positief migratiesaldo en een lichte stijging van het aantal geboorten ; het sterftecijfer daarentegen neemt toe in het ene arrondissement, maar daalt in het andere.

In de drie Vlaamse provincies Limburg, Oost- en West-Vlaanderen daalde het geboortecijfer ten opzichte van 1970 met respectief 0,91 °/oo, 0,34 °/oo en 0,29 °/oo. In verscheidene arrondissementen nam het aantal geboorten in vergelijking tot het voorgaande jaar toe ; de hoogste toeneming werd genoteerd te Hoei (+ 74), te Moeskroen (+ 66), te Oudenaarde (+ 45), te Ieper (+ 39) en te Veurne (+ 32).

---

(1) De volledig uitgewerkte tabel over de loop van de bevolking in 1971 zal in het addendum verschijnen.

Van de Limburgse arrondissementen die het hoogste geboortecijfer kennen, was er alleen een stijging in absolute cijfers in het arrondissement Maaseik (+ 7). Het aantal levend geboren kinderen op 1 000 inwoners bedroeg voor Maaseik 17,15, voor Hasselt 16,69 en voor Turnhout 16,86. Daarentegen bereikte het promillage geen 14 in de arrondissementen Borgworm (11,29 °/oo), Hoei (12,77 °/oo), Antwerpen (13,37 °/oo), Oudenaarde (13,44 °/oo), Aat (13,75 °/oo) en Thuin (13,81 °/oo).

Kenmerkend voor de Limburgse arrondissementen en voor Turnhout was, zoals ultimo 1970, het lage sterftecijfer (minder dan 10 °/oo). Het hoogste sterftecijfer van de Vlaamse arrondissementen bedroeg 13 °/oo voor Gent ; voor alle gekende Waalse arrondissementen lag het promillage echter nog hoger. De verklaring voor het relatief hoger sterftecijfer schuilt in het feit dat Wallonië een groter aantal bejaarden telt, bij wie de sterfte logischerwijze hoger ligt dan in de jongere leeftijdscategorieën.

Zowel in Limburg als in Oost-Vlaanderen daalde het aantal sterften per duizend inwoners ten opzichte van 1970 ; de respectieve promillages bedroegen 7,84 (tegen 8,04) en 12,27 (tegen 12,34).

In West-Vlaanderen werd een minieme toeneming van het sterftecijfer waargenomen : het steeg van 10,96 °/oo einde 1970 tot 10,99 °/oo einde 1971.

Opmerkelijk is vooral de relatief sterke daling van het sterftecijfer in Hoei (15,39 °/oo tegen 17,56 °/oo) en Borgworm (16,45 °/oo tegen 16,80 °/oo).

In alle Vlaamse arrondissementen was het natuurlijk accres positief, terwijl in vier van de zes gekende Waalse arrondissementen een negatief saldo werd genoteerd.

Het hoogste natuurlijk accres op 31 december 1971 staat op naam van de provincie Limburg met 5 748 eenheden. De provincies West- en Oost-Vlaanderen kenden een natuurlijke aangroei van respectief 4 372 en 2 975 eenheden. Per arrondissement beschouwd was de grootste aangroei te zien in Hasselt (2 947 eenheden), Turnhout (2 792 eenheden) en in Maaseik (1 778 eenheden) ; in vergelijking met het voorgaande jaar boekten deze laatste drie echter een verlies (respectievelijk 271, 195 en 12 eenheden).

Wat het saldo der migratiebewegingen betreft, noteerden de Waalse arrondissementen niet alleen geen enkel negatief resultaat, maar lag het saldo in vergelijking met de toestand ultimo 1970 heel wat hoger. Voor Aat bedroeg dit + 34 (tegen — 222), voor Moeskroen + 129 (tegen — 209), voor Zinnik + 498 (tegen 432), voor Thuin + 147 (tegen — 665), voor Hoei + 642 (tegen + 239) en voor Borgworm + 293 (tegen — 42).

Ook in de Vlaamse provincies bleef het migratiesaldo positief ; Limburg kende in 1970 een saldo van — 50 terwijl in 1971 dit resultaat opliep tot 2 203 ;

in West-Vlaanderen bedroeg het migratieoverschot 210, tegen 118 in 1970. In Oost-Vlaanderen werd een migratieoverschot opgetekend van 1 460 eenheden, tegen 74 eenheden twaalf maanden eerder. Dit overschot werd bereikt vooral dank zij het positief saldo van 1 415 eenheden in het arrondissement Gent, waar de industrialisering een grote aantrekkingskracht uitoefende. Voor het arrondissement Antwerpen werd zelfs een migratieoverschot genoteerd van 3 282 eenheden (tegen 1 289 een jaar voordien en 463 in 1969). Ook hier liet de industrie haar invloed gelden.

De arrondissementen Aalst, Dendermonde en Oudenaarde behielden een negatief saldo alhoewel in mindere mate dan verleden jaar. Hetzelfde geldt voor Diksmuide, Ieper, Roeselare en Tielt, waar ook meer inwoners emigreerden dan er zich kwamen vestigen.

Drie van deze arrondissementen, met name Oudenaarde, Diksmuide en Ieper, hadden op 31 december 1971 minder inwoners dan een jaar eerder : het negatief migratiesaldo overtrof er telkens de lichte natuurlijke aangroei.

De meest relatieve totale toeneming deed zich voor te Maaseik (15,42 °/oo), Hasselt (11,74 °/oo) en te Brugge (9,89 °/oo) ; in absolute cijfers werd de grootste winst geboekt te Antwerpen (4 661 inwoners), Hasselt (3 757), Maaseik (2 570), Turnhout (2 534) en Brugge (2 401). Limburg telde aldus in een jaar tijd 7 951 inwoners of 12,18 °/oo meer, de provincie Oost-Vlaanderen 4 435 of 3,39 °/oo, West-Vlaanderen 4 582 of 4,35 °/oo.

Van de gekende Waalse arrondissementen werd het hoogste totaal accres genoteerd te Hoei (4,30 °/oo) en te Moeskroen (3,81 °/oo), dank zij een stijgend geboortecijfer en een positief migratiesaldo ; het voorgaande jaar werd in deze twee arrondissementen een achteruitgang geconstateerd van respectief 3,41 °/oo en 2,02 °/oo.

In het arrondissement Aat en Borgworm verminderde daarentegen de totale bevolking met respectief 140 eenheden of 1,87 °/oo en 11 eenheden of 0,19 °/oo.

*
* *

Loop van de bevolking in 1971

LANDSGEDEELTE	Geboorten (a)		Sterfgevallen (a)		Toe- of afneming				Stand per 31 december 1971
					Natuurlijk accres	Saldo der migratiebewegingen	Totale aangroei		
	Absolute cijfers	‰ (b)	Absolute cijfers	‰ (b)	Absolute cijfers	Absolute cijfers	Absolute cijfers	‰ (c)	Absolute cijfers
Antwerpen	12 332	13,37	10 953	11,88	1 379	3 282	4 661	5,08	922 220
Mechelen	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Turnhout	5 653	16,86	2 861	8,53	2 792	— 258	2 534	7,62	335 262
Antwerpen	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Brussel-Hoofdstad	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Arr. (wet 2 augustus 1963) (d)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Halle-Vilvoorde	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Leuven	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nijvel	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Brabant	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Aat	1 029	13,75	1 203	16,08	— 174	34	— 140	—1,87	74 816
Charleroi	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bergen	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Moeskroen	1 099	15,16	953	13,15	146	129	275	3,81	72 473
Zinnik	2 491	15,13	2 382	14,47	109	498	607	3,70	164 631
Thuin	1 883	13,81	1 979	14,51	— 96	147	51	0,37	136 379
Doornik	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Henegouwen	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Hoei	1 188	12,77	1 432	15,39	— 244	642	398	4,30	93 024
Luik	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Verviers	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Borgworm	666	11,29	970	16,45	— 304	293	— 11	—0,19	58 965
Luik	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Hasselt	[illegible]	[illegible]	1 124	6,64	1 778	792	2 570	15,42	169 184

Hasselt	5 403	16,69	2 456	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Maaseik	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Tongeren	2 624	15,66	1 601	9,55	1 023	601	1 624	9,79	167 564
Limburg...	*10 929*	*16,55*	*5 181*	*7,84*	*5 748*	*2 203*	*7 951*	*12,18*	*660 498*
Aarlen	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bastenaken	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Marche-en-Famenne	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Neufchâteau	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Virton	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Luxemburg...	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Dinant	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Namen	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Philippeville	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Namen...	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Aalst	3 851	14,54	3 060	11,55	791	— 401	390	1,47	264 894
Dendermonde	2 625	14,92	2 100	11,93	525	— 26	499	2,84	175 994
Eeklo	1 282	14,86	1 003	11,62	279	250	529	6,17	86 293
Gent	6 695	14,13	6 152	13,00	543	1 415	1 958	4,15	473 907
Oudenaarde	1 520	13,44	1 426	12,61	94	— 176	— 82	—0,72	113 103
Sint-Niklaas	3 134	15,64	2 391	11,93	743	398	1 141	5,73	200 361
Oost-Vlaanderen...	*19 107*	*14,53*	*16 132*	*12,27*	*2 975*	*1 460*	*4 435*	*3,39*	*1 314 552*
Brugge	3 797	15,48	2 550	10,40	1 247	1 154	2 401	9,89	245 277
Diksmuide	707	14,97	564	11,94	143	— 372	— 229	—4,82	47 233
Ieper	1 610	15,32	1 255	11,95	355	— 509	— 154	—1,46	105 060
Kortrijk	4 072	15,14	2 873	10,84	1 139	79	1 218	4,62	265 056
Oostende	1 848	14,23	1 544	11,89	304	409	713	5,52	129 849
Roeselare	2 229	15,79	1 496	10,60	733	— 345	388	2,76	141 139
Tielt	1 113	14,53	798	10,42	315	— 261	54	0,71	76 618
Veurne	690	14,15	554	11,36	136	55	191	3,93	48 779
West-Vlaanderen...	*16 006*	*15,11*	*11 634*	*10,99*	*4 372*	*210*	*4 582*	*0,20*	*1 059 011*
Brussel-Hoofdstad	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Vlaamse streek	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Waalse streek	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Het Rijk...	..	..	..	..	..	..	..	..	..

(a) Exclusief de doodgeborenen en andere levenloos aangegeven kinderen.
(b) Verhouding tot de totale bevolking per 31 december 1971.
(c) Verhouding tot de totale bevolking geteld op 31 december 1970.
(d) Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Geboorten, sterfgevallen, bevolkingsaangroei en totale bevolking

TIJDVAK	Geboorten	Sterfgevallen	Bevolkingsaccres			Gemiddeld jaarlijks bevolkings-cijfer (a)
			Natuurlijke aangroei	Door migratie	Totaal	
1961	158 262	106 259	52 003	— 1 428	50 575	9 228 729 (b) 9 189 741 (c)
1962	154 338	111 545	42 793	18 880	61 673	9 251 414 (d)
1963	158 196	115 618	42 578	34 134	76 712	9 328 126 (d)
1964	160 371	109 342	51 029	48 945	99 974	9 428 100 (d)
1965	154 856	114 507	40 349	30 785	71 134	9 499 234 (d)
1966	150 636	114 557	36 079	21 067	57 146	9 556 380 (d)
1967	145 899	114 509	31 390	17 831	49 221	9 605 601 (d)
1968	141 242	121 275	19 967	6 342	26 309	9 631 910 (d)
1969	140 834	119 375	21 459	6 785	28 244	9 660 154 (d)
1970	141 119	118 888	22 231	8 606	30 837	9 690 991 (d) 9 650 944 (e)
1971	..	..	..	..	..	..

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Einde jaar.
(b) Berekende bevolking op basis van de telling van 1947.
(c) Getelde bevolking op 31 december 1961.
(d) Berekende bevolking op basis van de telling van 1961.
(e) Getelde bevolking op 31 december 1970.

HOOFDSTUK II

WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID

AFDELING I. – WERKGELEGENHEID

In 1967 werd voor het eerst sinds 1959 een vermindering van het aantal werknemers ten opzichte van het voorgaande jaar genoteerd (telling op 30 juni). In 1968 hield deze tendens aan, zij het in mindere mate. In 1969 lag het aantal op 30 juni bij de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid ingeschreven arbeiders en bedienden hoger dan een jaar voordien (+ 4 %). In 1970 trad een nieuwe toeneming op, zij het trager dan in 1969 : de stijging van het aantal bij de R.M.Z. ingeschreven werknemers bedroeg 2,9 %.

Bij gebrek aan gegevens over het aantal aangesloten werknemers op 30 juni 1971 is het onmogelijk een vergelijking te maken met de voorgaande jaren.

Wel werden ramingen opgesteld binnen het kader van de nationale rekeningen. Naar raming neemt de in België werkzame beroepsbevolking (loontrekkenden en zelfstandigen samen, met uitsluiting van werkzoekenden en militairen) opnieuw licht toe (0,7 %).

De evolutie is verschillend naargelang van de sectoren. De daling van de beroepsbevolking in de landbouw wordt in 1971 op 5 % geraamd. De afneming in de delfstofwinning is geringer dan in het voorgaande jaar, daar de inkrimping van de steenkoolwinning in 1971 beperkt was : naar schatting zou de daling 9,6 % bedragen, tegen 13,3 % een jaar voordien.

In de overige bedrijfstakken vertraagt, naar verwacht wordt, de toeneming van de beroepsbevolking : in de fabrieks- en bouwnijverheid wordt de aangroei op respectievelijk 0,4 % en 0,6 % geschat, na een toeneming met respectief 2,7 % en 2,3 % in 1970.

Het groeitempo in de sector gas, elektriciteit, water bedraagt 0,4 % en blijft gelijk aan dat in 1970. De sector overheid (exclusief militairen) groeit eveneens aan in hetzelfde tempo als in het voorgaande jaar (1,8 %). De toeneming van de beroepsbevolking in de sector diensten vertraagt licht en bedraagt 1,8 % (tegen 1,9 %).

Het aantal zelfstandigen zou gedaald zijn met 1,6 % (vooral in de landbouw en in de detailhandel), terwijl de afhankelijke beroepsbevolking met 1,3 % toeneemt. Het jaar tevoren waren die percentages respectievelijk — 1,4 % en + 2,4 %.

AFDELING II. – WERKLOOSHEID

De opslorping van de arbeidsreserve die in 1968 wegens de conjuncturele expansie aanving, hield in de eerste helft van 1971 aan.

In 1969 daalde het werkloosheidscijfer snel (16,9 %,) waarna het dalingstempo in 1970 enigszins afnam (16,5 %). In de eerste helft van 1971 liep het werkloosheidscijfer nog een weinig terug, maar in de tweede helft begon het te stijgen zodat het op het einde van het jaar boven dat van het voorgaande jaar lag.

Vanaf september is er gewoonlijk een stijging van het werklozenaantal omwille van het uitvallen van de Horeca-sector (hotel-restaurant-café) na het toeristisch seizoen. In 1971 echter is deze evolutie vlugger gegaan.

Vanaf augustus 1971 ligt het aantal volledig werklozen in vergelijking met de overeenkomstige maand van het voorgaande jaar hoger, wat niet meer het geval was sinds januari 1969.

Het maandgemiddelde van het aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen van 102 730 in 1968 terugliep tot 85 343 in 1969, 71 261 in 1970 en 70 876 in 1971.

De geringe daling van de werkloosheid in het jaar 1971 vindt niet alleen haar oorzaak in de afzwakking van de economische conjunctuur en het uitblijven van een evenwicht tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, doch ook in het feit dat de arbeidsreserve met normale geschiktheid in enkele gebieden en in een aantal beroepen vrijwel uitgeput is.

De graad van volledige werkloosheid verschilt van streek tot streek : in Vlaanderen bedraagt hij 2,7 %, in Wallonië 4,6 % en in Brussel 1,8 % ; de overeenkomstige cijfers die in 1970 opgetekend werden, beliepen respectievelijk 2,8 %, 5,1 % en 1,8 %.

In 1971 was de werkloosheidsgraad het hoogst in de gewestelijke bureaus van Luik (7,4 %), Bergen (7,0 %) en Oostende (5,5 %).

Voor de mannen nam het maandgemiddelde van de volledige werkloosheid met 19 eenheden of 0,04 % af (42 368 tegen 42 387 eenheden in 1970), terwijl de vermindering bij de vrouwen opliep tot 366 eenheden of 1,26 % (28 508 tegen 28 874 eenheden in 1970). Wat de drie landsgedeelten betreft is er zowel voor de mannen als voor de vrouwen een toeneming in Vlaanderen (3,6 % voor de mannen en 4,9 % voor de vrouwen) en in Brussel (3,0 % voor de mannen en 7,7 % voor de vrouwen) maar een daling in Wallonië (— 4,9 % voor de mannen en — 6,9 % voor de vrouwen).

Bij de categorie normaal arbeidsgeschikte werklozen is het verschil meer uitgesproken. In het gehele land steeg het maandgemiddelde voor de mannen

met 16,1 % of 1 542 eenheden. Het maandgemiddelde steeg met 38,6 % in Vlaanderen, en met 27,2 % in Brussel, maar het daalde met 7,2 % in Wallonië. Voor de vrouwen verminderde het maandgemiddelde met 7,6 % of 1 256 eenheden ; in Vlaanderen en in Brussel werd een toeneming genoteerd van respectief 5,2 % en 14,2 %, maar in Wallonië bedroeg de vermindering 16,1 %.

Alhoewel het aantal normaal arbeidsgeschikte werkloze vrouwen ten opzichte van 1970 daalde met 7,6 %, toch maken de vrouwen nog 57,7 % uit van het totaal aantal werklozen van deze categorie. Daar waar in 1970 in ieder gewest meer werkloze vrouwen waren dan mannen is de toestand in 1971 als volgt : in Vlaanderen bedraagt het aantal vrouwelijke werklozen 47,7 % van het totaal aantal werklozen (4 942 vrouwen en 5 419 mannen) ; in Wallonië bedraagt dit 68,2 % (8 779 vrouwen en 4 086 mannen) en in Brussel 48 % (1 518 vrouwen en 1 645 mannen).

Uit de tabel per beroepsgroep en per streek blijkt dat, wat de mannen betreft, het maandgemiddelde van de volledige werkloosheid ten opzichte van 1970 voor de timmerlieden het meest steeg in Vlaanderen (+ 29,5 %) en in Brussel (+ 24,4 %). Dit was ook het geval voor de schilders in Vlaanderen (+ 29,6 %) en in Brussel (+ 50,0 %), alsook voor de arbeiders in de scheikundige bedrijven (+ 25,0 % en + 28,5 %). Daarentegen daalde zowel in Brussel als in Vlaanderen, inzonderheid in de provincie Antwerpen, het aantal werkloze diamantarbeiders met meer dan 40 %. Het aantal werkloze mijnwerkers verminderde in Wallonië met 34,5 % en steeg licht in Vlaanderen. Het aantal werkloze landbouwers verminderde zowel in Vlaanderen als in Wallonië (respectievelijk met 7,9 % en 20,0 %). Voor de ledersnijders valt er in ieder gewest een daling te noteren : in Vlaanderen met 12,3 %, in Wallonië met 15,7 % en in Brussel met 15,6 %.

Het maandgemiddelde van de volledig werkloze vrouwen steeg ten opzichte van 1970 in Vlaanderen met 43,6 % voor de bedieners van metaalovens. De groep koks, kamermeisjes, zaalkelners en serveerders kende in Vlaanderen een aangroei van 153,7 %. In Brussel was de toeneming eveneens zeer hoog in deze twee groepen (+ 28,2 % en + 146,8 %), terwijl in Wallonië naast deze twee groepen (+ 12,1 % en + 116,2 %) ook de groep handlangers een aangroei kende (+ 38,1 %). Het maandgemiddelde van deze laatste groep daalde nochtans in Vlaanderen met 51,5 %.

Als gevolg van het lage groeitempo van de economie in 1967 en 1968 werd een speciale actie gevoerd om de jonge werknemers in het produktieproces op te nemen. In juni 1969 en 1970 verminderde aldus het aantal werklozen beneden de 25 jaar ten opzichte van 1968 en 1969 met respectievelijk 38,2 % en 14,1 %. In juni 1971 echter vermeerderde het aantal werkloze jongeren ten opzichte van het voorgaande jaar met 14,9 %. Van de werkzoekenden beneden de 25 jaar waren er 67,3 % van het vrouwelijk geslacht, terwijl in het totaal aantal volledig werklozen de vrouwen 40,2 % vertegenwoordigen. Eind december 1971 maakte het aantal werklozen jonger dan 25 jaar 21 % van het totaal uit, tegenover 17,3 % een jaar vroeger.

Onder de leeftijdsklassen is de werkloosheid niet op dezelfde manier verdeeld in de verschillende landsgedeelten. Eind december 1971 waren in Vlaanderen 22,2 % van de volledig werklozen jonger dan 25 jaar en 45,1 % ouder dan 50 jaar, tegen respectief 17,3 % en 53,4 % een jaar voordien. In Wallonië was die verhouding respectievelijk 21,7 % (tegen 19,3 %) en 40,9 % (tegen 43,4 %) en in Brussel 12,1 % (tegen 9,1 %) en 51,0 % (tegen 57,8 %).

Eind december 1971 werden 52,2 % van het totaal aantal volledig werklozen jonger dan 25 jaar in Vlaanderen genoteerd, 41,6 % in Wallonië en 6,2 % in Brussel ; eind december 1970 was dit respectievelijk 46,0 %, 48,6 % en 5,4 %. Voor de werklozen ouder dan 50 jaar was de verhouding respectievelijk 50,3 % in het noorden van het land, 37,3 % in het zuiden en 12,4 % in Brussel, tegen 49,8 %, 38,4 % en 11,8 % twaalf maanden voordien.

Uit de tabel van de werkloosheid per leeftijdsklasse, duur en taalstreek op 30 juni 1971 (door de openbare besturen tewerkgestelden inbegrepen) blijkt dat bij de mannen in alle leeftijdsgroepen en in de drie gewesten het aantal werkzoekenden met minder dan 3 maanden werkloosheid, hoger lag dan het jaar voordien.

Voor de vrouwen is de toestand anders. Behalve voor de categorie van minder dan 25 jaar in de drie gewesten en voor de 25 tot 40-jarigen in Vlaanderen waar zich een stijging voordeed, daalde het aantal zowel in Vlaanderen, Wallonië als in Brussel.

Voor de groep werkzoekenden die tussen 3 en 6 maanden zonder werk zijn nam het aantal jonge mannen en vrouwen toe (— 25 jaar) in de drie gewesten, uitgezonderd voor de vrouwen in Wallonië waar zich een daling voordeed. Voor de leeftijdsgroep van 25 tot 40 en van 40 tot 50 jaar was er voor de mannen een stijging in Vlaanderen en Brussel, maar een daling in Wallonië. Hetzelfde verschijnsel deed zich voor bij de vrouwen van 25 tot 40 jaar, namelijk een daling in Wallonië en een stijging in de twee andere gewesten. Voor de oudere leeftijdsgroepen (mannen van 50 tot 65 jaar en vrouwen van 40 tot 60 jaar) deed zich een daling voor in de drie gewesten, uitgezonderd voor de vrouwen in Brussel waar een stijging werd vastgesteld.

Voor de werklozen tussen 6 maanden en 1 jaar was er voor de mannen in Wallonië een daling in alle leeftijdsgroepen en ook in Brussel voor de leeftijdsgroep van 50 tot 65 jaar, terwijl voor de andere leeftijdsgroepen de werkloosheid steeg. In Vlaanderen vermeerderde het aantal voor iedere leeftijdsgroep. Voor de vrouwen was er in deze categorie van werklozen een stijging in de drie landsgedeelten en voor iedere leeftijdsgroep, met uitzondering voor de leeftijdsklasse van minder dan 25 jaar in Wallonië.

Voor de groep werkzoekenden die van 1 tot 2 jaar werkloos waren, was de toestand als volgt : voor de mannen beperkte de stijging zich tot Brussel en dit voor de leeftijdsgroep 25 tot 40 jaar ; voor de vrouwen was er een verhoging in Vlaanderen en in Brussel voor alle leeftijdsgroepen, uitgezonderd voor de leeftijdsgroep 25 tot 40 jaar in Vlaanderen waar zich een daling voordeed.

Voor de werkzoekenden die 2 jaar en meer zonder werk waren, was er enkel een stijging in Wallonië voor de mannen van de leeftijdsgroep 50 tot 65 jaar, terwijl voor de vrouwen de vermeerdering zich beperkte tot Brussel voor de jongste en de oudste leeftijdsgroep (minder dan 25 jaar en 40 tot 60 jaar).

Van de 70 181 geregistreerde uitkeringsgerechtigde volledig werklozen aan het eind van juni 1971 waren er 8 792 (12,5 %) van vreemde nationaliteit. Een jaar tevoren werden er 12,3 % vreemde werklozen geteld.

Bijna de helft van het totaal aantal vreemde werklozen werden in de streek van Luik genoteerd (45,8 %) ; in het gewestelijk bureau Brussel bedroeg het percentage vreemdelingen 12,4 %, in Bergen 9,0 % en in Hasselt 7,8 %.

Per landsgedeelte was het aandeel van de vreemdelingen in de totale werkloosheid 3,5 % in Vlaanderen, 21,1 % in Wallonië en 14,5 % in Brussel.

★
★ ★

Bezoldigde arbeidskrachten werkzaam in België en in het buitenland (a)

Toestand op 30 juni
(duizenden)

OMSCHRIJVING	1957	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Primaire sector :											
Landbouw, bos- en visvangst	**24,6**	**22,2**	**21,1**	**18,6**	**17,6**	**16,9**	**15,7**	**15,5**	**15,4**	**14,5**	**13,6**
Secondaire sector	**1 478,1**	**1 435,4**	**1 457,4**	**1 476,6**	**1 511,7**	**1 509,3**	**1 495,4**	**1 455,2**	**1 429,3**	**1 459,0**	**1 485,2**
Mijnbouw	165,1	112,1	102,7	100,0	101,9	94,6	83,3	74,2	66,6	59,5	51,7
Fabrieksnijverheid	1 071,4	1 079,5	1 099,9	1 107,2	1 135,6	1 137,7	1 132,8	1 094,5	1 077,5	1 111,7	1 139,9
Bouwbedrijf	213,5	215,5	226,6	240,6	245,0	247,4	249,6	256,4	254,5	256,8	262,0
Elektriciteit, water, gas	28,1	28,3	28,2	28,8	29,2	29,6	29,7	30,1	30,7	31,0	31,6
Tertiaire sector	**1 050,1**	**1 131,8**	**1 176,3**	**1 208,9**	**1 250,8**	**1 288,0**	**1 325,5**	**1 350,6**	**1 377,5**	**1 421,6**	**1 473,4**
Handel, bank en verzekering	251,2	291,6	305,5	316,3	335,9	353,1	366,6	375,3	383,9	402,9	431,0
Transportbedrijf	229,4	224,0	225,6	229,1	231,7	232,3	233,8	230,4	235,0	238,0	249,3
Diensten (beroepsmilitairen niet inbegrepen)	569,5	616,2	645,2	663,5	683,2	702,6	725,1	744,9	758,6	780,7	793,1
Algemeen totaal...	**2 552,8**	**2 589,4**	**2 654,8**	**2 704,1**	**2 780,1**	**2 814,2**	**2 836,6**	**2 821,3**	**2 822,1**	**2 895,1**	**2 972,2**

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

Indeling per bedrijfstak van de actieve bevolking (a)

BEDRIJFSTAK	30 juni 1968		30 juni 1969		30 juni 1970	
	Absolute cijfers	%	Absolute cijfers	%	Absolute cijfers	%
	MANNEN					
Werkzaam in België	2 581 917	98,3	2 591 243	98,3	2 608 524	98,3
Landbouw, enz.	151 497	5,8	144 576	5,5	137 081	5,2
Mijnbouw	65 749	2,5	58 753	2,2	51 028	1,9
Fabrieksnijverheid	874 093	33,3	896 506	34,0	910 813	34,3
Bouwbedrijf	294 463	11,2	297 786	11,3	301 167	11,4
Elektriciteit, gas, water ...	28 971	1,1	29 284	1,1	29 654	1,1
Handel, banken, enz.	357 959	13,6	368 207	14,0	378 128	14,3
Vervoer en verkeer	246 065	9,4	249 210	9,5	257 721	9,7
Diensten (b)	439 296	16,7	446 999	17,0	453 478	17,1
Werkzoekenden	75 111	2,9	56 770	2,1	48 035	1,8
Miliciens	47 757	1,8	42 544	1,6	40 325	1,5
Stagiairs in beroepsopleiding	956	0,0	608	0,0	1 094	0,0
Werkzaam in het buitenland ..	45 703	1,7	44 187	1,7	43 965	1,7
Totaal...	2 627 620	100,0	2 635 430	100,0	2 652 489	100,0
	VROUWEN					
Werkzaam in België	1 180 948	98,5	1 211 967	98,5	1 246 415	98,5
Landbouw, enz.	49 345	4,1	46 329	3,8	43 476	3,4
Mijnbouw	920	0,1	876	0,1	844	0,1
Fabrieksnijverheid	297 176	24,8	308 461	25,1	321 257	25,4
Bouwbedrijf	9 246	0,8	9 614	0,8	10 225	0,8
Elektriciteit, gas, water ...	1 886	0,1	1 885	0,1	2 092	0,2
Handel, banken, enz.	261 116	21,8	270 086	21,9	284 645	22,5
Vervoer en verkeer	22 216	1,9	22 721	1,8	24 351	1,9
Diensten	503 858	42,0	520 390	42,3	531 271	42,0
Werkzoekenden	35 023	2,9	31 453	2,6	28 156	2,2
Stagiairs in beroepsopleiding	162	0,0	152	0,0	98	0,0
Werkzaam in het buitenland ..	17 801	1,5	18 824	1,5	19 205	1,5
Totaal...	1 198 749	100,0	1 230 791	100,0	1 265 620	100,0
	TOTAAL					
Werkzaam in België	3 762 865	98,3	3 803 210	98,4	3 854 939	98,4
Landbouw, enz.	200 842	5,3	190 905	4,9	180 557	4,6
Mijnbouw	66 669	1,7	59 629	1,6	51 872	1,3
Fabrieksnijverheid	1 171 269	30,6	1 204 967	31,2	1 232 070	31,5
Bouwbedrijf	303 709	8,0	307 400	8,0	311 392	8,0
Elektriciteit, gas, water ...	30 857	0,8	31 169	0,8	31 746	0,8
Handel, banken, enz.	619 075	16,2	638 293	16,5	662 773	16,9
Vervoer en verkeer	268 281	7,0	271 931	7,0	282 072	7,2
Diensten (b)	943 154	24,6	967 389	25,0	984 749	25,1
Werkzoekenden	110 134	2,9	88 223	2,3	76 191	2,0
Miliciens	47 757	1,2	42 544	1,1	40 325	1,0
Stagiairs in beroepsopleiding	1 118	0,0	760	0,0	1 192	6,0
Werkzaam in het buitenland ..	63 504	1,7	63 011	1,6	63 170	1,6
Totaal...	3 826 369	100,0	3 866 221	100,0	3 918 109	100,0

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek.
Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Beroepsmilitairen inbegrepen.

Aantal arbeiders en uren-arbeiders in sommige bedrijfstakken (a)

(duizenden)

BEDRIJFSTAK	Tewerkgestelde arbeiders (maandgemiddelden)				Uren-arbeiders			
	1968	1969	1970	1971	1968	1969	1970	1971
Steenkolenmijnen (b)	40,8	35,1	30,2	27,8	83 530	70 126	56 841	55 087
Cokesfabrieken	3,2	3,0	3,1	3,1	6 395	5 836	5 950	5 896
IJzer- en staalnijverheid (c)	45,0	45,6	47,3	46,9	91 841	93 068	93 323	89 177
Industrie der non-ferrometalen	15,9	16,5	16,7	15,8	32 232	33 063	32 769	30 213
Metaalverwerkende nijverheid	214,5	235,7	250,6	253,6	413 449	451 225	468 087	462 541
Rubbernijverheid	5,1	5,6	5,9	6,3	10 055	10 862	11 114	11 661
Papiernijverheid (producerende inrichtingen)	9,1	8,9	8,8	8,4	18 051	17 487	17 379	16 247
Papiernijverheid (verwerkende inrichtingen)	12,0	13,1	13,2	12,6	23 230	25 300	24 603	22 845
Steengroeven	5,2	5,7	5,3	4,5	9 567	10 753	9 914	8 267
Kalk, kalksteen en kalkderivaten	4,0	3,9	3,9	3,9	8 143	8 116	7 944	7 964
Aardewerkindustrie	7,0	6,5	6,4	5,8	13 652	12 798	12 321	10 956
Cementnijverheid	2,5	2,4	2,6	2,6	4 971	4 748	4 962	4 903
Glasnijverheid	21,2	22,0	22,6	21,5	41 680	42 660	42 703	38 755
Houtnijverheid	31,6	33,6	33,7	33,6	63 178	66 950	65 861	64 737
Keramiek nijverheid	6,4	6,2	6,2	5,9	12 276	12 191	11 764	10 812
Bouwbedrijf	100,1	99,9	98,4	96,8	182 585	180 818	181 731	178 790
Spinnerijen: katoen, vlas en hennep (d)	10,9	10,9	10,6	10,1	..	..	..	..
wol, jute, harde vezels	15,6	16,3	16,3	15,9	29 199	29 827	29 121	28 285
Weverijen	31,6	31,8	31,3	30,9	61 899	60 808	59 490	58 077
Andere textielbedrijven	4,4	4,4	4,1	3,4	7 900	7 706	6 989	5 897
Tricotagenijverheid	18,8	18,5	18,0	17,5	35 140	34 357	33 243	31 665
Dierlijke en plantaardige oliën	1,3	1,3	1,1	1,1	2 731	2 538	2 305	2 181
Tabaksnijverheid	5,7	5,5	5,4	5,3	10 287	9 867	9 166	8 895
Ledernijverheid	2,2	2,2	2,2	2,0	4 322	4 337	4 154	3 806
Schoennijverheid	8,4	7,8	6,9	6,3	14 817	13 887	11 667	10 734
Pantoffelindustrie	1,3	1,2	1,0	0,9	2 408	2 149	1 779	1 648
Watervoorziening	4,2	4,3	4,4	4,7	8 855	9 067	9 337	9 711
Haven van Antwerpen	12,8	12,7	12,5	12,3	..	..	..	..

Bronnen : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Administratie van het Mijnwezen. Bedrijfsfederaties.

(a) In het algemeen maken de in deze tabel voorkomende industrieën het voorwerp uit van een produktiestatistiek en hebben de gegevens, in principe, betrekking op alle nijverheidsinrichtingen zonder onderscheid van het aantal tewerkgestelde arbeiders.
(b) Gemiddeld aantal aanwezige ondergrondse arbeiders per dag waarop werd gewerkt.
(c) Exclusief de bedrijven die uitsluitend vormstaal voortbrengen.
(d) Voor deze bedrijfstakken, aantal spillen-uren van 1968 tot 1971 : 4.952, 5.083, 4.877 en 4.797 miljoen.

Verloop van de werkloosheid

JAARTAL	Volledige werkloosheid (a)			Gedeeltelijke werkloosheid (b) (c)		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
1960	85 266	29 008	114 274	37 283	10 762	48 045
1961	65 436	23 695	89 131	29 870	10 461	40 331
1962	50 109	20 834	70 943	29 009	9 442	38 451
1963	42 085	16 991	59 076	43 798	6 407	50 205
1964	35 869	14 494	50 363	19 823	6 904	26 727
1965	38 977	16 398	55 375	29 219	7 588	36 807
1966	43 306	18 192	61 498	28 090	7 639	35 729
1967	58 354	26 964	85 318	32 507	13 363	45 870
1968	68 664	34 066	102 730	30 905	9 103	40 008
1969	53 115	32 228	85 343	28 640	6 610	35 250
1970	42 387	28 874	71 261	23 362	8 145	31 507
1971	42 368	28 508	70 876	29 748	7 282	37 030

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Statistiek van de vergoede volledig werkloze werkzoekenden, met uitsluiting van de door de openbare besturen tewerkgestelde werklozen. Toestand op het einde van de maand en maandgemiddelde van het jaar.
(b) Daggemiddelden der gecontroleerde werklozen.
(c) Het ministerieel besluit van 4 april 1968 (*Belgisch Staatsblad* van 9 april 1968) werd van kracht op 8 april 1968, en heeft de vrijstelling zich op de gemeentelijke controle aan te bieden uitgebreid tot alle werklozen van 60 jaar of meer voor de mannen en van 55 jaar of meer voor de vrouwen. Daardoor zijn de gegevens vanaf 1968 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren.

Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, per provincie en taalstreek (a)

Mannen en vrouwen

PROVINCIE OF STREEK	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Antwerpen	8 877	11 388	14 737	10 957	9 181	9 012
Brabant.....	9 052	12 213	14 665	12 044	10 132	10 636
West-Vlaanderen	7 101	8 485	9 475	6 749	5 353	6 275
Oost-Vlaanderen	8 211	11 303	13 496	10 535	8 553	8 785
Henegouwen.....	11 628	15 937	18 748	16 240	13 231	11 729
Luik.....	10 542	15 419	19 079	18 533	16 669	16 192
Limburg	4 126	7 600	8 887	6 892	5 250	5 414
Luxemburg.....	423	775	1 054	1 051	855	843
Namen	1 538	2 198	2 589	2 342	2 037	1 990
Vlaamse streek	*30 303*	*41 486*	*49 814*	*37 830*	*30 520*	*31 760*
Waalse streek	*24 779*	*35 297*	*42 574*	*39 092*	*33 648*	*31 664*
Brussel (b)	*6 416*	*8 535*	*10 342*	*8 421*	*7 093*	*7 452*
Het Rijk...	**61 498**	**85 318**	**102 730**	**85 343**	**71 261**	**70 876**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.
(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, per provincie en taalstreek (a)

PROVINCIE OF STREEK	1966	1967	1968	1969	1970	1971
	MANNEN					
Antwerpen	6 493	8 102	10 192	7 336	6 326	6 092
Brabant	5 839	7 885	9 358	7 274	5 905	6 062
West-Vlaanderen	5 411	6 402	7 172	4 884	3 755	4 486
Oost-Vlaanderen	6 223	7 809	9 070	6 945	5 459	5 716
Henegouwen	7 482	9 952	11 304	8 549	6 283	5 703
Luik	7 564	10 910	13 022	11 562	9 564	9 255
Limburg	3 053	5 276	6 133	4 582	3 543	3 537
Luxemburg	310	610	828	745	562	529
Namen	931	1 408	1 585	1 238	990	988
Vlaamse streek	*22 585*	*29 450*	*34 755*	*25 538*	*20 517*	*21 264*
Waalse streek	*16 713*	*23 548*	*27 452*	*22 633*	*17 852*	*16 963*
Brussel (b)	*4 008*	*5 346*	*6 457*	*4 944*	*4 018*	*4 141*
Het Rijk	**43 306**	**58 354**	**68 664**	**53 115**	**42 387**	**42 368**
	VROUWEN					
Antwerpen	2 384	3 286	4 545	3 621	2 855	2 920
Brabant	3 213	4 328	5 307	4 770	4 227	4 574
West-Vlaanderen	1 690	2 083	2 303	1 865	1 598	1 789
Oost-Vlaanderen	1 988	3 494	4 426	3 590	3 094	3 069
Henegouwen	4 146	5 985	7 444	7 691	6 948	6 026
Luik	2 978	4 509	6 057	6 971	7 105	6 937
Limburg	1 073	2 324	2 754	2 310	1 707	1 877
Luxemburg	113	165	226	306	293	314
Namen	607	790	1 004	1 104	1 047	1 002
Vlaamse streek	*7 718*	*12 026*	*15 059*	*12 292*	*10 003*	*10 496*
Waalse streek	*8 066*	*11 749*	*15 122*	*16 459*	*15 796*	*14 701*
Brussel (b)	*2 408*	*3 189*	*3 885*	3 477	*3 075*	*3 311*
Het Rijk	**18 192**	**26 964**	**34 066**	**32 228**	**28 874**	**28 508**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.

(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, normale geschiktheid, per provincie en taalstreek (a)

PROVINCIE OF STREEK	1966	1967	1968	1969	1970	1971
	MANNEN					
Antwerpen	1 596	3 078	4 630	1 988	1 348	1 420
Brabant	2 213	4 219	5 488	3 084	1 660	2 147
West-Vlaanderen	2 075	3 021	3 492	1 620	960	1 728
Oost-Vlaanderen	1 507	2 977	3 895	1 718	846	1 236
Henegouwen	3 575	5 802	6 760	3 780	1 843	1 726
Luik	3 208	5 646	6 580	4 468	2 075	1 763
Limburg	1 098	2 763	3 048	1 254	518	704
Luxemburg	167	439	571	354	177	182
Namen	311	716	797	372	181	244
Vlaamse streek	*6 652*	*12 625*	*16 136*	*7 129*	*3 910*	*5 419*
Waalse streek	*7 465*	*13 025*	*15 152*	*9 215*	*4 405*	*4 086*
Brussel (b)	*1 633*	*3 011*	*3 973*	*2 294*	*1 293*	*1 645*
Het Rijk	**15 750**	**28 661**	**35 261**	**18 638**	**9 608**	**11 150**
	VROUWEN					
Antwerpen	1 063	1 793	2 777	1 881	1 179	1 161
Brabant	1 634	2 738	3 516	2 678	1 956	2 236
West-Vlaanderen	1 184	1 531	1 645	1 237	1 024	1 180
Oost-Vlaanderen	829	2 227	2 970	1 840	1 251	1 132
Henegouwen	2 580	4 307	5 634	5 669	4 837	3 931
Luik	1 596	2 961	4 138	4 768	4 567	3 785
Limburg	564	1 648	1 851	1 322	819	968
Luxemburg	97	146	206	270	244	253
Namen	280	426	604	647	618	593
Vlaamse streek	*3 989*	*7 782*	*9 990*	*6 878*	*4 697*	*4 942*
Waalse streek	*4 698*	*8 055*	*10 836*	*11 561*	*10 469*	*8 779*
Brussel (b)	*1 140*	*1 940*	*2 515*	*1 873*	*1 329*	*1 518*
Het Rijk	**9 827**	**17 777**	**23 341**	**20 312**	**16 495**	**15 239**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.

(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, normale geschiktheid, per provincie en taalstreek (a)

Mannen en vrouwen

PROVINCIE OF STREEK	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Antwerpen	2 659	4 871	7 407	3 869	2 527	2 581
Brabant	3 847	6 957	9 004	5 762	3 616	4 383
West-Vlaanderen	3 259	4 552	5 137	2 857	1 984	2 908
Oost-Vlaanderen	2 336	5 204	6 865	3 558	2 097	2 368
Henegouwen	6 155	10 109	12 384	9 449	6 680	5 657
Luik	4 804	8 607	10 728	9 236	6 642	5 548
Limburg	1 662	4 411	4 899	2 576	1 337	1 672
Luxemburg	264	585	777	624	421	435
Namen	591	1 142	1 401	1 019	799	837
Vlaamse streek	*10 641*	*20 407*	*26 126*	*14 007*	*8 607*	*10 361*
Waalse streek	*12 163*	*21 080*	*25 988*	*20 776*	*14 874*	*12 865*
Brussel (b)	*2 773*	*4 951*	*6 488*	*4 167*	*2 622*	*3 163*
Het Rijk	**25 577**	**46 438**	**58 602**	**38 950**	**26 103**	**26 389**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.
(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Indeling van de volledig werklozen per beroepsgroep en taalstreek in 1971 (a)

BEROEPSGROEP	MANNEN				VROUWEN				TOTAAL			
	Vlaamse streek	Waalse streek	Brussel (b)	Totaal	Vlaamse streek	Waalse streek	Brussel (b)	Totaal	Vlaamse streek	Waalse streek	Brussel (b)	Totaal
Bedienden	1 650	1 260	772	3 682	2 708	3 908	991	7 607	4 358	5 168	1 763	11 289
Artiesten	137	61	166	364	60	108	81	249	197	169	247	613
Landbouwers	441	163	24	628	39	14	—	53	480	177	24	681
Jagers, bosarbeiders	16	67	1	84	—	1	—	1	16	68	1	85
Vissers	93	—	—	93	—	—	—	—	93	—	—	93
Mijnwerkers	282	729	39	1 050	—	52	—	52	282	781	39	1 102
Groevearbeiders	32	117	7	156	1	12	—	13	33	129	7	169
Werknemers van het vervoer en van de televerbindingen	774	584	154	1 512	59	132	33	224	833	716	187	1 736
Spinners, wevers, breiers	672	353	19	1 044	750	881	90	1 721	1 422	1 234	109	2 765
Kleermakers, snijders, bontwerkers	245	91	132	468	1 129	1 400	311	2 840	1 374	1 491	443	3 308
Ledersnijders, oppinners, marokijnwerkarbeiders	200	107	54	361	333	193	58	584	533	300	112	945
Bedieners van metaalovens, walsers, draadtrekkers, vormers, mecaniciens, gereedschapsmakers, elektriciens	1 915	2 798	354	5 067	425	1 307	118	1 850	2 340	4 105	472	6 917
Diamantbewerkers	639	—	4	643	68	—	—	68	707	—	4	711
Timmerlieden, schrijnwerkers, meubelmakers	1 100	455	158	1 713	43	45	4	92	1 143	500	162	1 805
Schilders, behangers, metselaars, vloerleggers, plafonneerders	3 048	1 382	369	4 799	4	27	3	34	3 052	1 409	372	4 833
Letterzetters, drukkers	78	49	43	170	31	112	29	172	109	161	72	342
Pottenbakkers, ovenbedieners, glasvormers	266	285	32	583	245	535	5	785	511	820	17	1 368
Molenaars, bakkers, brouwers	341	112	111	564	358	332	12	702	699	444	523	1 266
Arbeiders van de scheikundige bedrijven	40	82	36	158	23	189	9	221	63	271	45	379
Tabaksbewerkers	15	1	1	17	117	110	3	230	132	111	4	247
Ambachtslieden en arbeiders niet elders vermeld	111	53	70	234	127	290	79	496	238	343	149	730
Inpakkers en soortgelijke arbeiders	75	24	21	120	515	540	219	1 274	590	564	240	1 394
Machinisten voor stationaire machines, graafmachines en hijswerktuigen	154	266	21	441	—	3	—	3	154	269	21	444
Havenarbeiders en warenbehandelaars	336	370	176	882	36	557	57	650	372	927	233	1 532
Koks, kamermeisjes, zaalkelners, serveerders	420	205	279	904	1 822	1 306	506	3 634	2 242	1 511	785	4 538
Andere gespecialiseerde arbeiders in de diensten	225	227	62	514	752	607	205	1 564	977	834	267	2 078
Handlangers	7 959	7 122	1 036	16 117	851	2 040	498	3 389	8 810	9 162	1 534	19 506
Algemeen totaal...	**21 264**	**16 963**	**4 141**	**42 368**	**10 496**	**14 701**	**3 311**	**28 508**	**31 760**	**31 664**	**7 452**	**70 876**

(a) Werkzoekenden, vergoede volledig werklozen. Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.

(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Werkzoekenden, uitkeringstrekkende volledig werklozen, ingeschreven op het einde van de maand

Alle catgorieën

(duizenden)

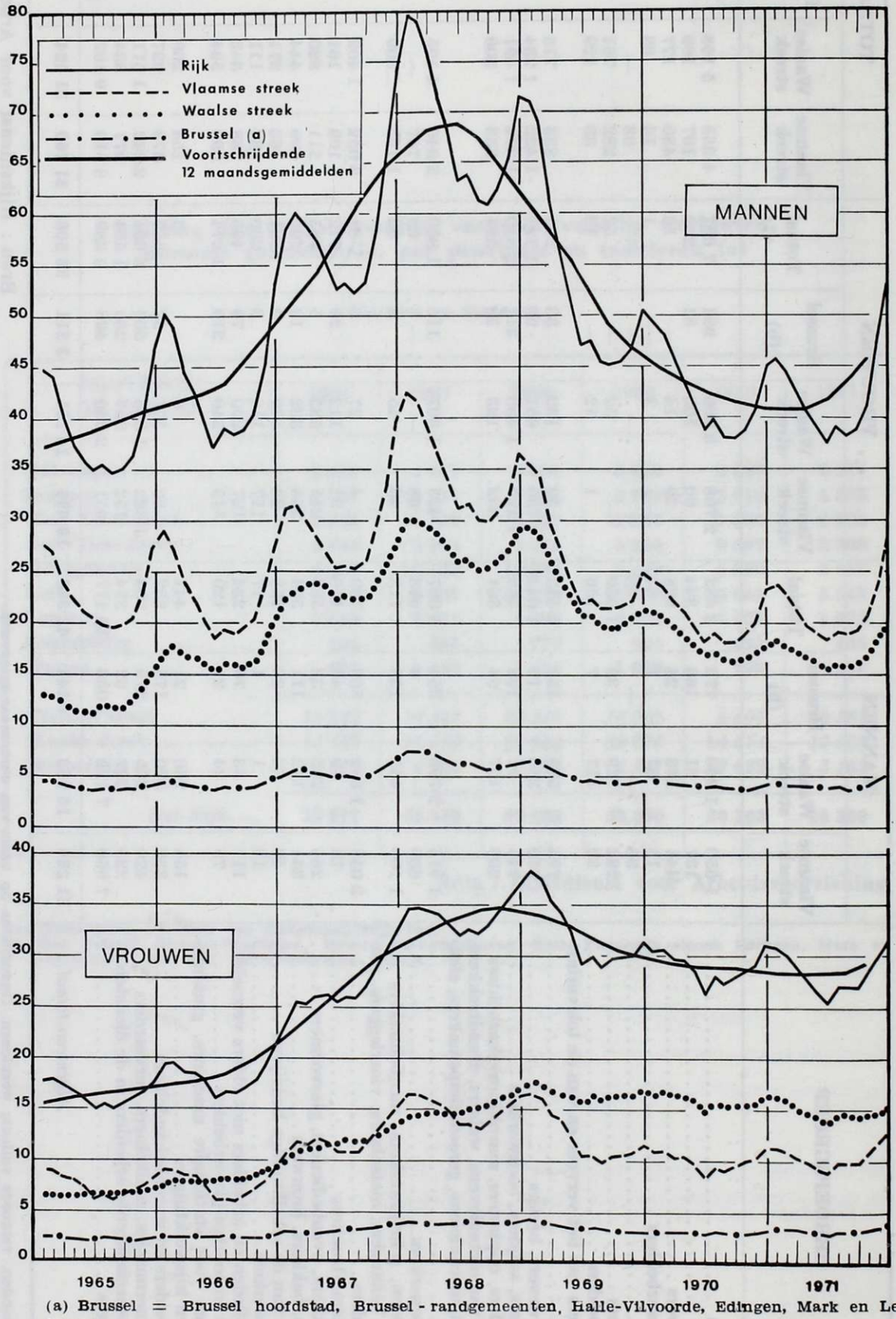

(a) Brussel = Brussel hoofdstad, Brussel - randgemeenten, Halle-Vilvoorde, Edingen, Mark en Lettelingen.

Bronnen : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Werkzoekenden, uitkeringstrekkende volledig werklozen, ingeschreven op het einde van de maand

Normale geschiktheid

(duizenden)

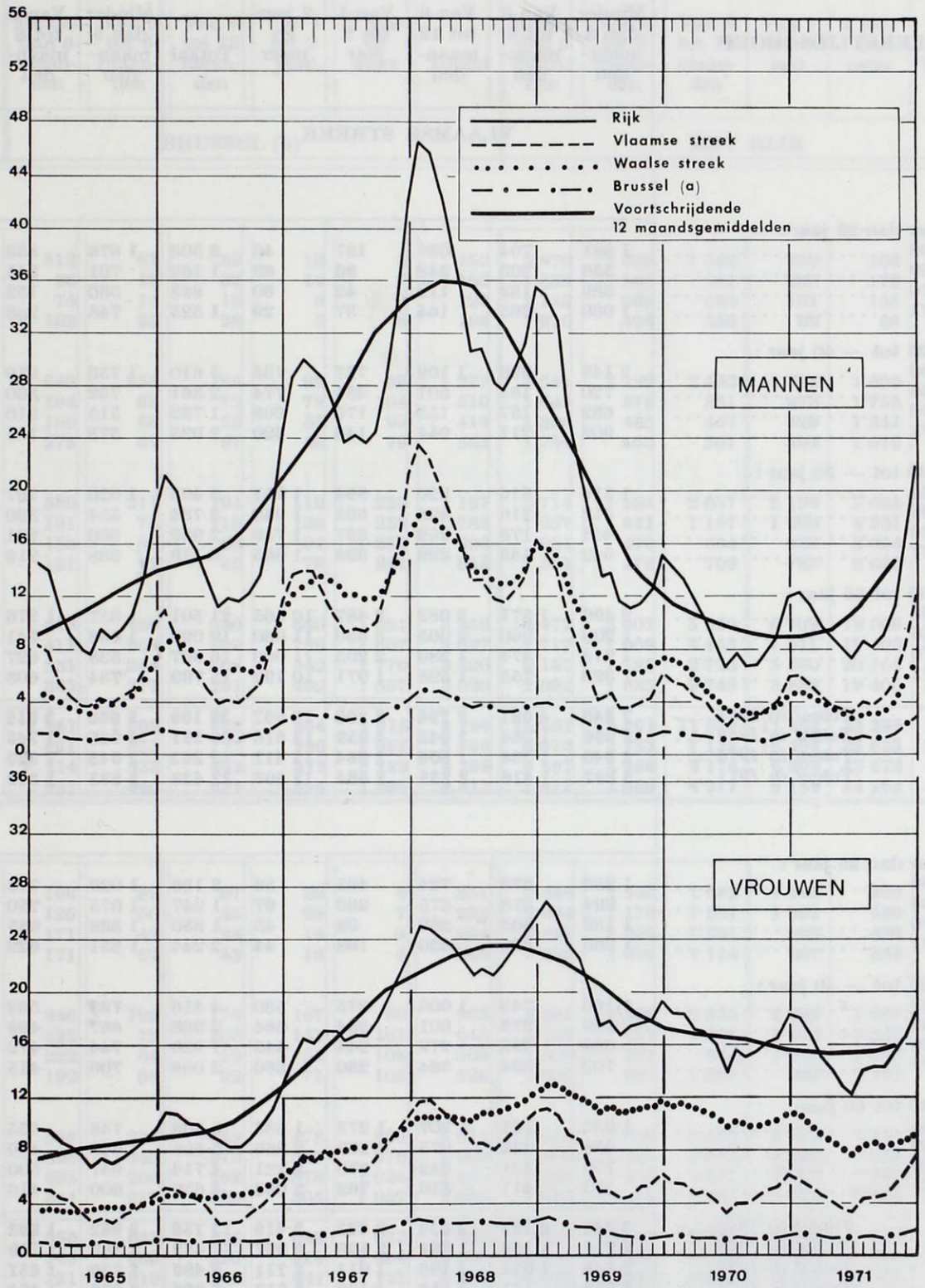

(a) Brussel = Brussel hoofdstad, Brussel - randgemeenten, Halle-Vilvoorde, Edingen, Mark en Lettelingen.

Bronnen : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Indeling van de volledig werklozen volgens

LEEFTIJDSGROEP	WERKLOO									
	Minder dan 3 maanden	Van 3 tot 6 maanden	Van 6 tot 12 maanden	Van 1 tot 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal	Minder dan 3 maanden	Van 3 tot 6 maanden	Van 6 tot 12 maanden	Van 1 tot 2 jaar
	VLAAMSE STREEK						WAALS			
	MA									
Minder dan 25 jaar :										
1968	1 881	704	685	187	46	3 503	1 676	853	818	35
1969	556	203	248	93	69	1 169	701	345	351	18
1970	539	132	112	42	60	885	530	152	163	8
1971	1 030	265	164	37	29	1 525	748	208	167	4
Van 25 tot — 40 jaar :										
1968	2 149	890	1 109	727	735	5 610	1 753	979	1 148	97
1969	720	185	301	381	774	2 361	732	330	488	51
1970	632	157	155	170	608	1 722	515	210	259	22
1971	902	211	244	148	520	2 025	573	185	190	19
Van 40 tot — 50 jaar :										
1968	1 314	616	920	894	1 751	5 495	1 020	707	943	1 18
1969	512	216	428	635	1 943	3 734	554	330	640	88
1970	451	173	259	357	1 749	2 989	360	231	367	54
1971	642	185	299	328	1 665	3 119	538	216	325	38
Van 50 tot 65 jaar :										
1968	2 496	1 871	3 082	3 487	10 565	21 501	1 357	1 276	1 907	2 58
1969	1 208	960	2 065	3 830	11 030	19 093	1 098	741	1 886	2 98
1970	1 218	874	1 280	2 295	11 000	16 667	638	627	1 140	2 52
1971	1 323	755	1 528	1 971	10 192	15 769	734	603	929	1 45
Totaal in 1968 ...	**7 840**	**4 081**	**5 796**	**5 295**	**13 097**	**36 109**	**5 806**	**3 815**	**4 816**	**5 09**
Totaal in 1969 ...	**2 996**	**1 564**	**3 042**	**4 939**	**13 816**	**26 357**	**3 085**	**1 746**	**3 365**	**4 56**
Totaal in 1970 ...	**2 840**	**1 336**	**1 806**	**2 864**	**13 417**	**22 263**	**2 043**	**1 220**	**1 929**	**3 36**
Totaal in 1971 ...	**3 897**	**1 416**	**2 235**	**2 484**	**12 406**	**22 438**	**2 593**	**1 212**	**1 611**	**2 07**
	VRO									
Minder dan 25 jaar :										
1968	1 253	678	724	425	56	3 136	1 029	775	891	7
1969	894	378	375	233	67	1 947	1 075	750	961	7
1970	1 133	305	269	98	45	1 850	1 339	685	768	5
1971	1 360	396	336	108	44	2 244	1 351	622	735	5
Van 25 tot — 40 jaar :										
1968	1 160	748	1 003	975	530	4 416	785	562	846	1 1
1969	669	375	601	594	664	2 903	667	469	769	1 1
1970	663	295	279	244	445	1 926	744	472	558	7
1971	702	324	364	230	386	2 006	706	415	610	6
Van 40 tot 60 jaar :										
1968	1 032	761	1 307	1 273	1 833	6 206	748	555	943	1 5
1969	656	432	975	1 279	2 266	5 608	640	490	908	1 4
1970	750	431	642	670	2 221	4 714	647	500	743	1 2
1971	593	411	810	762	2 083	4 659	600	416	746	1 0
Totaal in 1968 ...	**3 445**	**2 187**	**3 034**	**2 673**	**2 419**	**13 758**	**2 562**	**1 892**	**2 680**	**3 4**
Totaal in 1969 ...	**2 219**	**1 185**	**1 951**	**2 106**	**2 997**	**10 458**	**2 382**	**1 709**	**2 638**	**3 3**
Totaal in 1970 ...	**2 546**	**1 031**	**1 190**	**1 012**	**2 711**	**8 490**	**2 730**	**1 657**	**2 069**	**2 6**
Totaal in 1971 ...	**2 655**	**1 131**	**1 510**	**1 100**	**2 513**	**8 909**	**2 657**	**1 453**	**2 091**	**2 1**

(a) Telling van 30 juni. De gegevens omvatten de werklozen tewerkgesteld door de openbare besturen.
(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

tijdsgroep, duur en taalstreek (a)

aar n ɛer	Totaal	Minder dan 3 maanden	Van 3 tot 6 maanden	Van 6 tot 12 maanden	Van 1 tot 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal	Minder dan 3 maanden	Van 3 tot 6 maanden	Van 6 tot 12 maanden	Van 1 tot 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal
DSDUUR													
EEK		BRUSSEL (b)						HET RIJK					
N													
51	3 750	313	81	39	13	6	452	3 870	1 638	1 542	552	103	7 705
96	1 676	96	17	32	14	7	166	1 353	565	631	290	172	3 011
69	994	74	14	19	9	9	125	1 143	298	294	131	138	2 004
49	1 218	132	25	28	5	8	198	1 910	498	359	88	68	2 941
770	5 623	649	253	185	92	98	1 277	4 551	2 122	2 442	1 792	1 603	12 510
875	2 939	193	63	72	78	104	510	1 645	578	861	973	1 753	5 810
634	1 842	159	68	53	35	99	414	1 306	435	467	429	1 341	3 978
480	1 621	279	67	67	53	79	545	1 754	463	501	394	1 079	4 191
710	5 566	380	211	194	119	223	1 127	2 714	1 534	2 057	2 199	3 684	12 188
099	4 509	191	75	119	139	259	783	1 257	621	1 187	1 660	4 301	9 026
934	3 433	150	66	68	91	251	626	961	470	694	989	3 934	7 048
791	3 251	181	71	85	76	241	654	1 361	472	709	785	3 697	7 024
853	12 975	619	460	540	640	1 591	3 850	4 472	3 607	5 529	6 709	18 009	38 326
682	13 389	411	268	492	759	1 697	3 627	2 717	1 969	4 443	7 571	19 409	36 109
393	12 321	331	284	303	542	1 770	3 230	2 187	1 785	2 723	5 360	20 163	32 218
551	11 269	335	277	291	460	1 657	3 020	2 392	1 635	2 748	3 883	19 400	30 058
384	**27 914**	**1 961**	**1 005**	**958**	**864**	**1 918**	**6 706**	**15 607**	**8 901**	**11 570**	**11 252**	**23 399**	**70 729**
752	**22 513**	**891**	**423**	**715**	**990**	**2 067**	**5 086**	**6 972**	**3 733**	**7 122**	**10 494**	**25 635**	**53 956**
030	**18 590**	**714**	**432**	**443**	**677**	**2 129**	**4 395**	**5 597**	**2 988**	**4 178**	**6 909**	**25 576**	**45 248**
871	**17 359**	**927**	**440**	**471**	**594**	**1 985**	**4 417**	**7 417**	**3 068**	**4 317**	**5 150**	**24 262**	**44 214**
N													
138	3 570	166	89	67	23	6	351	2 448	1 542	1 682	1 185	200	7 057
356	3 915	125	50	45	25	7	252	2 094	1 178	1 381	1 031	430	6 114
352	3 727	171	42	24	14	3	254	2 643	1 032	1 061	695	400	5 831
316	3 537	171	52	43	16	4	286	2 882	1 070	1 114	637	364	6 067
989	4 348	346	186	176	167	90	965	2 291	1 496	2 025	2 308	1 609	9 729
561	4 584	222	73	108	141	101	645	1 558	917	1 478	1 853	2 326	8 132
547	4 110	222	64	59	55	108	508	1 629	831	896	1 088	2 100	6 544
300	3 632	192	68	92	71	105	528	1 600	807	1 066	902	1 791	6 166
922	6 688	538	330	442	478	826	2 614	2 318	1 646	2 692	3 271	5 581	15 508
816	7 305	396	245	373	510	976	2 500	1 692	1 167	2 256	3 240	7 058	15 413
105	7 264	398	204	262	378	1 026	2 268	1 795	1 135	1 647	2 317	7 352	14 246
950	6 743	344	217	309	405	1 057	2 332	1 537	1 044	1 865	2 198	7 090	13 734
049	**14 606**	**1 050**	**605**	**685**	**668**	**922**	**3 930**	**7 057**	**4 684**	**6 399**	**6 764**	**7 390**	**32 294**
733	**15 804**	**743**	**368**	**526**	**676**	**1 084**	**3 397**	**5 344**	**3 262**	**5 115**	**6 124**	**9 814**	**29 659**
004	**15 101**	**791**	**310**	**345**	**447**	**1 137**	**3 030**	**6 067**	**2 998**	**3 604**	**4 100**	**9 852**	**26 621**
566	**13 912**	**707**	**337**	**444**	**492**	**1 166**	**3 146**	**6 019**	**2 921**	**4 045**	**3 737**	**9 245**	**25 967**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

TWEEDE DEEL

PRODUKTIE VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

HOOFDSTUK ÉÉN

LANDBOUW EN VISVANGST

AFDELING I. — LANDBOUW

§ 1. — TEELTOMSTANDIGHEDEN

1. — *Weersomstandigheden.*

Door de geringe neerslag, het hoog aantal uren zonneschijn en een goede gemiddelde temperatuur mag het jaar 1971 als een gunstig jaar worden beschouwd.

De eerste twee maanden waren vrij normaal wat de neerslag en de temperatuur betreft, alleen de zeldzame sneeuwval was eerder ongewoon. De maand maart werd gekenmerkt door een meer dan normaal aantal vorstdagen. In april scheen de zon overvloediger en de maand kon als droog worden bestempeld. In mei was er een meer dan normale regenval en op sommige plaatsen hebben de stortregens, vooral aan de graangewassen, nogal schade veroorzaakt. De stand van de gewassen was niettemin over het algemeen goed te noemen. Water was er voldoende beschikbaar en bevorderde de groei van weiden, groenvoerteelten, bieten en aardappelen. In juni was de neerslag hoog zodat de hooiwinning moeilijk verliep. De graangewassen en het vlas liepen schade op door legering. Het aanhoudend droog, warm en zonnig weer tijdens de maand juli en de algemeen gunstige weersomstandigheden in augustus en september waren voor het goed verloop van de oogstwerkzaamheden van belang. De droogte hinderde weliswaar op het laatst de groei van nateelten en weidegras. Het mooi en droog weer hield ook in oktober aan. De opbrengsten van de teelten waren, ondanks de droogte, doorgaans zeer bevredigend. Daarenboven was de kwaliteit zowel voor de graangewassen als voor de wortel- en knolgewassen, zeldzaam zo goed. In november kon de suikerbietenoogst in goede condities worden voortgezet en de opbrengsten waren uitstekend. Voornamelijk op het einde van de maand kwamen er overvloedige regens doch de meeste winterbezaaiingen en de najaarsgrondbewerkingen hadden al tijdig plaatsgehad.

2. — *Landbouwoppervlakte.*

Volgens de uitslagen van de land- en tuinbouwtelling van 15 mei 1971 bedroeg de totale beteelde oppervlakte bij de bedrijven die voor de verkoop produceren 1 529 467 ha, tegen 1 542 265 ha in 1970. De daling in oppervlakte bereikte aldus 12 798 ha, tegen een vermindering van 11 275 ha in 1970.

§ 2. — TOESTAND PER SECTOR

1. — *Akkerbouw.*

a) Graangewassen.

De met graangewassen beteelde oppervlakte lag in 1971 4 262 ha lager hetgeen minder aanzienlijk was dan in het voorgaande jaar. Zoals in 1970 waren de verliesposten zomertarwe (— 23 879 ha) en haver (— 988 ha), maar met dit verschil dat nu ook de zomergerst een gevoelige daling vertoonde (— 38 787 ha). Daartegenover stond de uitbreiding van de wintergranen, waaronder de wintertarwe (+ 35 608 ha), de rogge (+ 3 684 ha) en de wintergerst (+ 18 269 ha).

Wegens de gunstige weersomstandigheden hebben de graangewassen zowel wat de opbrengst als de kwaliteit betreft in grote mate aan de verwachtingen beantwoord. De opbrengst per ha was voor bijna alle graangewassen een record. Aldus bedroeg de gemiddelde opbrengst van de wintertarwe 4 750 kg per ha, tegen 4 460 kg per ha in 1970 ; de opbrengst van de zomertarwe bedroeg 3 820 kg. De totale tarweproduktie bedroeg in 1971 887 865 t, d.i. 170 339 t meer dan het jaar voordien. Door de uitbreiding van het rogge-areaal en de bijzonder goede opbrengst (3 480 kg per ha), nam de produktie met 33,8 % toe.

De opbrengst van de wintergerst, die 4 510 kg per ha beliep, was uitzonderlijk hoog zodat mede door de opvallende stijging van de beteelde oppervlakte de totale produktie 309 363 t bereikte, tegen 213 886 t in 1970.

De zomergerst heeft betere resultaten opgeleverd dan in 1970 dat een slecht jaar was voor deze teelt. De opbrengst van 3 460 kg per ha, tegen 2 610 kg het jaar voordien, kan bevredigend worden genoemd, doch de totale produktie bereikte, gezien het gekrompen areaal, slechts 278 834 t.

De opbrengst van de haver kan beslist hoog genoemd worden (3 920 kg per ha), te meer daar die van 1970 bijzonder laag was (2 700 kg per ha). Ook de kwaliteit was over het algemeen zeer goed.

b) Droog geoogste peulvruchten, nijverheidsgewassen, wortel- en knolgewassen.

De oppervlakte droog geoogste peulvruchten verminderde in totaal met 1 204 ha. Deze achteruitgang werd vooral veroorzaakt door de vermindering van het erwtenareaal (— 1 076 ha). Voor de erwten, bonen en veldbonen waren

de opbrengsten zeer bevredigend. De totale produktie van de erwten bedroeg, gezien de verminderde oppervlakte, slechts 11 536 t (13 137 t in 1970), terwijl de bonen en veldbonen respectievelijk 1 490 t en 3 604 t opleverden.

Bij de nijverheidsgewassen steeg de totale oppervlakte met 7 833 ha. De sterke inkrimping van het voorgaande jaar (— 7 340 ha), die nagenoeg uitsluitend veroorzaakt werd door de halvering van de vlasteelt wegens late bezaaiingen, werd goedgemaakt door de uitbreiding van de suikerbietenteelt (+ 3 451 ha) en ook door een stijging van de vlasteelt (+ 4 268 ha), dank zij de toekenning van aanmoedigingspremies en betere zaaiomstandigheden dan in het voorgaande jaar.

De totale produktie van de suikerbieten bereikte 4,87 miljoen ton. De opbrengst per ha bedroeg 52,32 t in 1971, tegen 43,13 t in 1970. Het hoger suikergehalte heeft er eveneens toe bijgedragen dat de totale suikerproduktie het vastgestelde quotum overschreed.

De totale oppervlakte wortel- en knolgewassen in hoofdteelt nam af van 33 376 ha in 1970 tot 31 141 ha in 1971. Deze daling was te wijten aan de oppervlaktevermindering van de voederbieten (— 2 065 ha). De opbrengst van voederbieten, die 90,6 t per ha bedroeg in 1970, werd voor 1971 op 99,5 t per ha berekend wat uitzonderlijk hoog is. De totale produktie bedroeg 3,0 miljoen ton, tegen 2,9 miljoen ton in het voorgaande jaar.

De voederwortelen, waarvan de enigszins geringere oppervlakte (— 11 ha) ruim gecompenseerd werd door een hogere opbrengst, leverden een produktie op van 15,5 miljoen ton, tegen 10,0 miljoen ton in 1970.

De totale oppervlakte besteed aan de aardappelteelt is op 42 222 ha teruggevallen. De vermindering met 4 251 ha in 1971 heft aldus de stijging van 3 907 ha in 1970 volledig op. Deze achteruitgang is ongetwijfeld te wijten aan de weinig aanmoedigende prijzen voor de consumptieaardappelen op het eind van 1970 en in de eerste maanden van 1971. Tegenover een aanwinst van 648 ha voor vroege aardappelen stond een verlies van 3 673 ha voor de halfvroege aardappelen en een daling van 1 226 ha voor de late. De opbrengsten vertoonden nochtans recordcijfers ; voor vroege aardappelen 21,8 t per ha, voor halfvroege 33,4 t per ha en voor late aardappelen 34,1 t per ha. Spijt de niet geringe areaalinkrimping was de totale aardappelproduktie (1,37 miljoen ton) even hoog als die van 1970.

c) *Groenvoeder en grasland.*

De beteelde oppervlakte met groenvoedergewassen bedroeg 44 030 ha, d.i. 6 444 ha meer dan in 1970. Dit was vooral te danken aan de uitbreiding met 6 920 ha van de maïsteelt voor inkuiling, en dit ten nadele van de klaver (— 1 152 ha).

De totale produktie van maïs voor inkuiling werd op 1 262 148 t geraamd, d.i. 321 000 t meer dan in 1970.

De totale oppervlakte weiden en grasland is, met een verlies van 12 792 ha, teruggelopen tot 781 941 ha. Deze oppervlakte bestond uit 226 232 ha maailand en 555 709 ha weiland. De totale hooiproduktie bereikte in 1971 1 978 070 t, tegen 1 820 335 t in 1970.

2. — *Veehouderij.*

a) *Algemeen.*

Het aantal landbouwpaarden blijft een dalende tendens vertonen en verminderde volgens de telling op 1 december 1971 opnieuw met 10,9 % in vergelijking met 1970. Het verlies kwam hoofdzakelijk van de zijde van de trekpaarden.

De rundveestapel daalde tot op het niveau van 2 643 000 dieren, d.i. een vermindering met 2,6 %. Het aantal kalveren van jonger dan drie maanden, dat in het voorgaande jaar nog met 10,0 % toenam, verminderde met 8,4 %. Het aantal kalveren van drie maanden tot jonger dan een jaar steeg tot 65 192 (+ 11,3 %) voor de mestkalveren, daarentegen daalde het aantal andere kalveren met 5,8 %, zodat het peil op 518 878 komt. De teruggang was het grootst voor de mannelijke dieren. Het aantal vaarzen van een jaar tot jonger dan twee jaar, daalde met 2,5 %. Bij de runderen van twee jaar en ouder werd, in globo, eveneens een vermindering vastgesteld : het aantal koeien, die in deze categorie het sterkst zijn vertegenwoordigt, daalde met 2,6 %, het aantal vaarzen nam toe van 171 674 in 1970 tot 176 391, d.i. met 2,7 %.

De varkensstapel zette zijn stijging onverminderd voort. Na de aangroei met 30,9 % in 1970, bedroeg de toeneming in 1971 2,3 %. De biggen met een levend gewicht van minder dan 20 kg daalden met 4,3 %. Daarentegen nam het aantal varkens met een levend gewicht van 20 kg tot minder dan 50 kg toe met 3,6 %. Het aantal mestvarkens vertoonde een aanmerkelijke stijging voor de categorieën van 50 kg tot minder dan 80 kg (+ 5,9 %), en van 80 kg tot minder dan 110 kg (+ 20,9 %). Alleen de hele zware mestvarkens verminderden met 11,2 %. De fokvarkens met een levend gewicht van 50 kg en meer boekten, vooral bij de zeugen een achteruitgang (— 1,8 %).

Bij de pluimveestapel bedroeg de vermindering van legrijpe hennen 2 %. Daartegenover stond een stijging van het aantal soepkippen en mestkippen met respectief 13 % en 6 %. Uiteindelijk steeg de totale pluimveestapel van 25 965 704 in 1970 tot 26 517 261 in 1971, d.i. een toeneming met 2,1 %.

b) *Vleesproduktie.*

De nettoproduktie in gewicht van het inlands vlees steeg in 1970 t.o.v. 1969 met 16,5 %. Het stijgingstempo van deze produktie verschilde sterk naargelang van de categorieën : rundvlees (+ 6,4 %), kalfsvlees (+ 13,6 %), varkensvlees (+ 24,1 %) en paardevlees (+ 20,5 %). Het vleesverbruik groeide niet in hetzelfde tempo aan als de produktie. In globo steeg het vleesverbruik slechts met 5,1 %. De grootste verbruikstoeneming kende het paardevlees (+ 7,6 %); daarop volgen het varkensvlees (+ 5,6 %) en het rundvlees (+ 4,2 %).

c) *Eier- en zuivelproduktie.*

De totale produktie van verbruikseieren lag in 1970 11,9 % hoger dan die van 1969. In 1971 namen de eierprijzen, vooral tijdens de tweede helft van het jaar, toe, zodat uiteindelijk de gemiddelde jaarprijs van middelgrote eieren met 0,34 F per stuk steeg ten opzichte van het vorig jaar.

De daling van de melkveestapel heeft ongetwijfeld een vermindering van melkproduktie veroorzaakt. Daarbij dient nog rekening te worden gehouden met een verminderde gemiddelde melkgift als gevolg van minder goede produktieomstandigheden. Op grond van cijfers betreffende de geleverde melk aan de melkerijen lag de melkproduktie 0,7 % lager dan in 1970.

3. — *Tuinbouw.*

De tuinbouw werd in 1971 gekenmerkt door een areaalinkrimping. De achteruitgang was vooral het gevolg van een daling van de fruitteelt in open lucht met 1 141 ha en van de groenteteelt in open lucht met 1 039 ha.

De groenteproduktie was, volgens de ramingen, even hoog als die van het vorige jaar ondanks een geringere teeltoppervlakte. Niettegenstaande de schade veroorzaakt door droogte, regen of vorst was de kwaliteit van de groenten op de markt slechts weinig aangetast. De opbrengst van witloof was zeer goed.

De fruitteeltoogst was slechts weinig lager hoewel aanvankelijk een sterke daling werd verwacht wegens de vorstschade. De opbrengst van de appelen was goed, maar die van de peren is nogal tegengevallen. De prijzen waren in het algemeen goed, doch hebben, in veel gevallen, het produktieverlies niet kunnen compenseren. De verkoop van de aardbeien was bevredigend dank zij de gunstige prijzen hoewel wegens de vorstschade de produktie lager lag.

§ 3. — GLOBALE LANDBOUWECONOMISCHE ASPECTEN

1. — *Tewerkstelling.*

Volgens de telling van 15 mei 1971 bedroeg het aantal werkkrachten in de landbouw 267 531 personen, tegen 289 899 in 1970, d.i. een daling met 7,7 %. Bij deze vermindering waren zowel de bestendig tewerkgestelden (— 6 504) als de niet-bestendig tewerkgestelden (— 4 396) betrokken. Bij de bestendig tewerkgestelden was naar verhouding tot het aantal bedrijfsleiders het aantal gebruikte hulpkrachten relatief sterker afgenomen dan bij de niet-bestendig tewerkgestelden.

2. — *Buitenlandse handel.*

De exportwaarde van de landbouwprodukten steeg in 1971 met 15,5 % t.o.v. het voorgaande jaar en bereikte 33,4 miljard frank. De uitvoer van veehouderijprodukten, die 23,1 miljard frank bereikte, groeide in 1971 zeer snel, terwijl de akkerbouwprodukten een aanmerkelijke achteruitgang vertoonden. De tuinbouw breidde zijn uitvoer nog uit ; deze bedroeg 6,1 miljard frank in 1971.

De invoer nam eveneens in belangrijke mate toe (+ 7,5 %) en bereikte 42,2 miljard frank. Het grootste aandeel van de uitvoer ging naar de akkerbouwprodukten waarvan de waarde 20,3 miljard frank beliep, tegen slechts 13,7 miljard frank voor de dierlijke produkten.

3. — *Prijsverloop.*

In 1971 bedroeg het voorlopig algemeen indexcijfer van de door de landbouwers ontvangen prijzen 113,84 punten (basis 1962-1964 = 100), tegen 116,47 punten in 1970. Deze daling met 2,25 % werd veroorzaakt door het prijsindexcijfer der akkerbouwprodukten dat van 119,18 in 1970 tot 99,42 (voorlopig) in 1971 verminderde.

De oorzaak van de daling van het prijsindexcijfer der akkerbouwprodukten was de ongunstige toestand op de aardappelmarkt. Het indexcijfer van de aardappelprijzen daalde immers van 152,92 in 1970 tot 55,12 in 1971, d.i. met 63,6 %. De gemiddelde jaarprijs was slechts 92,6 F per 100 kg, tegen 256,9 F in het vorige jaar.

Doch niet alleen de aardappelprijzen hebben een negatieve evolutie gekend ; ook de tarwe, de voedergerst en de haver hebben minder goede prijzen gehad. De produkten waarvan het prijsindexcijfer een stijging onderging waren in de minderheid. Tot die categorie behoorden rogge, brouwerijgerst, cichoreibonen en vooral de suikerbieten waarvan de invloed op het globale indexcijfer groot is.

Het prijsindexcijfer van het rundvee steeg gevoelig, vooral koeien (+ 18,2 punten) en in mindere mate stieren (+ 5,0 punten) en kalveren (+ 1,1 punt), voor ossen en vaarzen noteerde men een daling. De prijzen voor halfvette varkens waren voor het jaar 1971 gemiddeld ongeveer 8 % lager dan in 1970.

Bij de zuivelprodukten steeg het indexcijfer voor melk geleverd aan de melkerij met 2,33 punten. Voor hoeveboter nam het slechts met 0,18 punt toe.

4. — *Inkomensverloop.*

De waarde van de akkerbouwproduktie was in 1971 aanmerkelijk hoger dan in 1970. De graangewassen en de suikerbieten hadden een gunstige invloed op het resultaat, terwijl de aardappelen een duidelijk negatieve factor waren.

De waarde van de dierlijke produktie vertegenwoordigde in 1971 naar raming 66 % van de totale landbouwproduktie. In absolute waarde was de stijging nochtans gering. De belangrijkste post waar zich een achteruitgang voordeed, was die van melk en zuivel. Een tweede verliespost was het slachtpluimvee. Daartegenover steeg vooral de waarde van de slachtrunderen.

In de tuinbouwsector steeg de waarde van de produktie zowel voor de groenteteelt als voor de fruitteelt.

In tegenstelling met 1970 zijn in 1971 de totale bedrijfslasten gedaald. De bedrijfsuitgaven worden in grote mate beïnvloed door de uitgaven voor veevoeders. De prijsdaling van deze laatste overtrof in 1971 het totaal van de stijging van de andere kosten.

De stijging van de waarde van de totale produktie en de daling van de bedrijfslasten hadden tot gevolg dat het landbouwinkomen een gunstig verloop kende in vergelijking met 1970. Er dient echter te worden opgemerkt dat het resultaat van het jaar 1971 slechts enigszins hoger lag dan in 1969.

*
* *

Op internationaal vlak werd het jaar 1971 gekenmerkt door een reeks gebeurtenissen die, hoewel de oorzaken buiten de landbouw lagen, van diepgaande invloed geweest zijn op het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Het betreft met name de door de lidstaten en derde landen na 9 mei genomen monetaire maatregelen die voor het handelsverkeer van een aantal landbouwprodukten geleid hebben tot de invoering van compensaties aan de grens van bepaalde lidstaten. Dit gebeurde op een tijdstip waarop de bijzondere maatregelen naar aanleiding van de revaluatie van de Deutsche Mark en de devaluatie van de Franse frank nog niet volledig waren afgeschaft. Bij deze moeilijkheden kwamen dan nog de gevolgen van het protectionistisch beleid van de Verenigde Staten.

Bovendien is de Raad van Ministers van de E.E.G. erin geslaagd op 25 maart 1971 de grote lijnen van het sociale beleid en het structuurbeleid in de landbouw in een resolutie vast te leggen. De gemeenschappelijke acties die erin vermeld staan omvatten :

— maatregelen ten gunste van diegenen die hun werkzaamheid in de landbouw wensen te beëindigen ;

— maatregelen ten gunste van degenen die hun landbouwactiviteiten voortzetten ;

— maatregelen ter verbetering van de commercialisatie van landbouwprodukten.

Wat het steunbeleid in de landbouw betreft heeft de Raad van Ministers vastgelegd dat bepaalde soorten van steun niet meer verleend zullen worden van zodra de communautaire bepalingen inzake de gemeenschappelijke acties zullen vastgesteld zijn. Tijdens een beperkte periode (5 jaar), waarin de gemeenschappelijke acties geleidelijk volledig effect sorteren, zullen de lidstaten onder bepaalde voorwaarden overgangssteun mogen toekennen.

Betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid werd het jaar 1971 gekenmerkt door de invoering van een nieuwe regeling (eigen middelen).

AFDELING II. — ZEEVISSERIJ

Het totale gewicht van de visvangst gelost in de Belgische havens bereikte na de sterke daling in 1970 het peil van het jaar 1969. Toch lag de visvangst in 1971 (50 185 t) nog aanmerkelijk lager dan in 1968 (55 916 t). De vangst van bodemvissen bedroeg 47 322 t in 1971 zodat het opgelopen verlies in 1970 werd goedgemaakt. Die van pelagische vis en van schaal- en weekdieren nam aanzienlijk af.

In waarde steeg de aanvoer van Belgische vis voortdurend en benaderde voor het eerst 1 miljard frank. De gemiddelde aanvoerprijzen waren in 1971 t.o.v. het voorgaande jaar nochtans constant gebleven (19,9 F per kg).

Uit de statistieken van de in- en uitvoer van vis, schelp- en weekdieren, zoals die in dit verslag zijn opgenomen, blijkt dat de waarde respectievelijk met 16 % en 12 % toenam.

★
★ ★

Bebouwde oppervlakte

Totale getelde oppervlakte

(duizenden hectaren)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970	1971	Verschil van 1970 op 1971 in %
Graangewassen	486,4	481,1	472,7	461,6	457,4	— 0,9
Droog geoogste peulvruchten	8,2	7,6	7,6	6,6	5,4	— 18,2
Nijverheidsgewassen	94,5	107,3	108,7	101,4	109,2	+ 7,7
Wortelplanten en knolgewassen	91,1	81,3	77,2	79,8	73,4	— 8,0
Groenvoeder	36,6	32,6	33,8	37,6	44,0	+ 17,0
Grasland	794,3	791,3	787,8	794,7	781,9	— 1,6
Groenteteelt	22,2	22,3	25,6	27,4	26,4	— 3,6
Fruitteelt	31,5	30,1	29,1	21,1	20,0	— 5,2
Andere teelten	12,7	10,8	11,0	12,1	11,8	— 2,5
Algemeen totaal	**1 577,5**	**1 564,4**	**1 553,5**	**1 542,3**	**1 529,5**	**— 0,8**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Graangewassen

Totale getelde oppervlakte

(duizenden hectaren)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970	1971	Verschil van 1970 op 1971 in %
Broodgranen	**228,6**	**232,1**	**224,4**	**207,4**	**224,9**	**+ 8,4**
Tarwe	197,1	200,8	196,9	181,2	193,0	+ 6,5
w.o. : Winter- en wisseltarwe	*74,7*	*110,1*	*104,0*	*115,8*	*151,5*	*+ 30,8*
Zomertarwe	*122,4*	*90,7*	*92,9*	*65,4*	*41,5*	*— 36,5*
Rogge	26,4	26,0	21,3	19,9	23,5	+ 18,1
Spelt	4,2	4,6	5,1	5,6	7,6	+ 35,7
Masteluin	0,9	0,7	1,1	0,7	0,8	+ 14,3
Andere graangewassen	**257,8**	**249,0**	**248,3**	**254,2**	**232,5**	**— 8,5**
Gerst	153,1	152,9	154,6	169,7	149,2	— 12,1
w.o. : Wintergerst	*27,1*	*33,0*	*36,3*	*50,3*	*68,6*	*+ 36,4*
Zomergerst	*126,0*	*119,9*	*118,3*	*119,4*	*80,6*	*— 32,5*
Haver	95,8	86,4	83,6	71,9	71,0	— 1,3
Korrelmaïs	0,6	0,7	0,8	1,9	3,3	+ 73,7
Andere	8,3	9,0	9,3	10,7	9,0	— 15,9
Totaal graangewassen	**486,4**	**481,1**	**472,7**	**461,6**	**457,4**	**— 0,9**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Nijverheidsgewassen

Totale getelde oppervlakte

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970	1971	Verschil van 1970 op 1971 in %
	Duizenden hectaren					
Grote teelten :						
Suikerbieten	77,9	89,5	89,9	89,7	93,1	+ 3,8
Vlas	14,0	14,6	15,6	8,2	12,5	+52,4
	Hectaren					
Kleinere teelten :						
Cichorei voor koffie	778	994	1 104	1 422	1 210	—14,9
Tabak	506	569	593	570	711	+24,7
Hop	913	923	910	971	1 036	+ 6,7
Koolzaad	453	647	531	478	602	+25,9
Andere industriële gewassen	40	58	60	49	45	— 8,2

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Wortelplanten en knolgewassen

Totale getelde oppervlakte

(duizenden hectaren)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970	1971	Verschil van 1970 op 1971 in %
Vroege aardappelen	4,6	4,2	3,6	3,4	4,1	+20,6
Halfvroege aardappelen	38,0	33,2	30,0	29,1	25,4	—12,7
Late aardappelen	11,7	9,8	9,0	14,0	12,8	— 8,6
Voeder- en halfsuikerbieten	36,0	33,6	34,1	32,7	30,7	— 6,1
Andere	0,8	0,5	0,5	0,6	0,4	—33,3
Totaal ...	**91,1**	**81,3**	**77,2**	**79,8**	**73,4**	**— 8,0**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Fruitteelt

Totale getelde oppervlakte

(hectaren)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970 (a)	1971 (b)	Verschil van 1970 op 1971 in %
Fruitteelt in open lucht	**31 491**	**30 149**	**29 054**	**21 096**	**19 955**	**— 5,4**
Voor de verkoop	*27 710*	*26 880*	*25 902*	*19 583*	*18 633*	*— 4,9*
Hoogstammige boomgaarden	16 338	15 004	13 957	18 379	7 862	— 4,9
Laagstammige boomgaarden	10 353	10 770	10 860		9 616	
Aardbeien	811	837	895	1 027	995	— 3,1
Besvruchten en frambozen	208	209	190	177	160	— 9,6
Fruitteelt voor eigen verbruik	*3 781*	*3 269*	*3 152*	*1 513*	*1 322*	*— 12,6*
Fruitteelt onder glas voor verkoop	**484**	**468**	**444**	..	**397**	..
Perziken	3	3	3	..	2	..
Aardbeien	56	57	63	..	60	..
Druiven	422	405	377	..	334	..
Ander fruit	3	3	1	..	1	..

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De gegevens van de algemene telling op 15 mei 1970 zijn nog niet beschikbaar. De vermelde gegevens zijn voorlopig.
(b) De gegevens zijn afkomstig van de jaarlijkse land- en tuinbouwtelling op 15 mei 1971.

Groenteteelt

Totale getelde oppervlakte

(hectaren)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970 (a)	1971 (b)	Verschil van 1970 op 1971 in %
Groenteteelt in open lucht	**22 158**	**22 321**	**25 647**	**27 428**	**26 389**	**— 3,8**
Voor de verkoop	*19 569*	*19 959*	*23 463*	*25 128*	*24 647*	*— 1,9*
Groen geoogste erwten	8 508	8 933	11 262	..	9 808	..
Groen geoogste bonen	1 867	1 457	2 087	..	2 936	..
Tomaten	230	224	194	..	158	..
Witloof (wortelen)	3 541	3 710	3 825	..	3 831	..
Asperges	286	238	221	..	202	..
Bloemkolen	636	625	626	..	609	..
Schorseneer	1 091	1 467	1 764	..	2 551	..
Andere groenten	3 410	3 305	3 484	..	4 552	..
Moestuinen (huishoudelijk verbruik)	*2 589*	*2 362*	*2 184*	*2 300*	*1 742*	*— 24,3*
Groenteteelt onder glas voor verkoop	**696**	**740**	**787**	..	**869**	..
Tomaten	568	580	639	..	681	..
Andere groenten	128	160	148	..	188	..

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De gegevens van de algemene telling op 15 mei 1970 zijn nog niet beschikbaar. De vermelde gegevens zijn voorlopig.
(b) De gegevens zijn afkomstig van de jaarlijkse land- en tuinbouwtelling op 15 mei 1971.

Verloop van de opbrengst van sommige teelten

Gemiddelde produktie per hectare

(centenaren)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970	1971	Verschil van 1970 op 1971 in %
Wintertarwe	45,2	44,4	41,5	44,6	47,5	+ 6,5
Zomertarwe	39,4	37,8	34,7	29,2	38,2	+ 30,8
Rogge	32,8	32,0	32,7	30,8	34,8	+ 13,0
Wintergerst	43,4	44,7	40,2	42,5	45,1	+ 6,1
Zomergerst	39,9	35,4	34,6	26,1	34,6	+ 32,6
Haver	37,4	36,1	33,6	27,0	39,2	+ 45,2
Korrelmaïs	46,7	45,0	47,8	51,8	56,3	+ 8,7
Droge erwten	35,9	29,2	28,4	29,0	33,4	+ 15,2
Suikerbieten	464,0	458,6	468,9	431,3	523,2	+ 21,3
Vlas (stro)	68,2	67,0	65,0	52,6	67,9	+ 29,1
Cichorei voor koffie	404,3	395,9	392,5	396,9	445,4	+ 12,2
Late aardappelen	338,2	293,2	305,9	312,7	341,0	+ 9,1
Halfvroege aardappelen	317,5	295,2	300,6	301,6	334,4	+ 10,9
Vroege aardappelen	215,9	195,6	213,7	172,8	218,6	+ 26,5
Voederbieten	962,5	964,2	921,0	905,8	995,0	+ 9,8
Gewone klaver (hooi)	51,5	48,0	54,5	48,8	52,3	+ 7,2
Luzerne (hooi)	59,3	58,7	58,2	55,2	58,7	+ 6,3
Hooi (blijvend hooiland)	50,4	48,6	52,6	47,4	53,8	+ 13,5

Bron : Nationaal Instituut voor de Satistiek.

Landbouwopbrengst

(duizenden centenaren)

AARD DER TEELTEN	1967	1968	1969	1970	1971
Wintertarwe	3 449,9	4 959,2	4 314,6	5 166,8	7 194,1
Zomertarwe	4 831,7	3 434,2	3 223,5	1 908,5	1 584,5
Rogge	901,1	869,8	697,4	612,6	819,7
Wintergerst	1 181,8	1 483,1	1 457,9	2 138,9	3 093,6
Zomergerst	5 044,4	4 261,3	4 094,6	3 115,7	2 788,3
Haver	3 613,6	3 148,2	2 807,5	1 943,0	2 782,2
Korrelmaïs	29,6	34,8	41,4	98,6	183,8
Droge erwten	186,0	147,9	139,7	131,4	115,4
Suikerbieten	36 151,2	41 075,9	42 167,7	38 682,4	48 730,3
Vlas (stro)	955,8	979,8	1 012,4	430,5	845,6
Cichorei voor koffie	317,8	396,7	433,3	564,4	538,9
Late aardappelen	4 849,5	3 659,4	2 738,4	4 382,5	4 361,1
Halfvroege aardappelen	13 384,9	10 996,8	9 008,7	8 763,3	8 488,1
Vroege aardappelen	1 200,6	1 005,6	778,9	587,9	885,3
Voederbieten	35 340,1	33 034,5	31 415,3	29 658,6	30 524,6

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet

Gewone verrichtingen

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Aankoop van gronden en hofsteden	237,9	404,5	506,9	467,9	367,5	305,6
Aankoop van materiaal	636,1	429,1	417,9	356,8	221,1	272,7
Overneming van landbouwbedrijven	170,8	268,6	319,3	348,8	276,9	248,9
Bouw van hoevegebouwen	244,4	326,7	454,4	575,9	557,1	318,1
Verbeterings- en uitrustingswerken	25,2	43,4	60,1	59,5	55,5	53,3
Draineringskosten	28,1	28,8	35,5	17,1	19,2	9,7
Diversen	655,9	707,4	842,0	599,9	621,5	853,1
Totaal ...	**1 998,4**	**2 271,5**	**2 636,1**	**2 425,9**	**2 118,8**	**2 061,4**

Bron : Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.

Veestapel

(duizenden eenheden)

OMSCHRIJVING	1 december 1968 Totaal	1 december 1969 Totaal	1 december 1970 Totaal	1 december 1971 Totaal
Landbouwpaarden	**81,0**	**75,9**	**67,4**	**60,1**
Runderen :				
Melkkoeien	1 067,2	1 066,4	1 028,0	1 001,7
Andere runderen.....	1 606,3	1 646,6	1 686,7	1 641,3
Totaal aantal runderen ...	**2 673,5**	**2 713,0**	**2 714,7**	**2 643,3**
Varkens	**2 504,3**	**3 094,0**	**3 835,3**	**3 924,8**

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

Nettoproduktie van inlands vlees (a)

(duizenden tonnen)

JAARTAL	Produktie van vlees							Eetbaar slacht-afval (d)	Algemeen totaal
	Rund-vlees	Kalf-vlees	Varkens-vlees (b)	Paarde-vlees	Schape- en geite-vlees (b)	Ander vlees (c)	Totaal		
1965.	167,4	18,8	259,6	7,0	1,1	104,4	558,3	37,4	595,7
1966.	187,3	20,3	289,1	5,1	1,4	108,2	611,4	41,6	653,0
1967.	180,0	19,5	328,3	3,9	1,5	111,8	645,0	43,2	688,2
1968.	185,8	20,4	359,7	3,7	1,0	108,7	679,3	45,0	724,3
1969.	198,5	21,4	369,1	3,9	1,3	111,4	705,6	44,9	750,5
1970.	211,3	24,3	458,2	4,7	0,1	123,2	821,8	52,1	873,9
1971. (e)	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Bron : Ministerie van Landbouw.

(a) Rekening gehouden met de statistische aanpassingen aangebracht door het Ministerie van Landbouw, waardoor de gegevens van de voorgaande jaren worden gewijzigd.
(b) Inclusief de hoeveslacht geschat op 22.464 t voor varkens. Voor schapen ongeveer 40 t.
(c) Ander vlees : gevogelte, konijnen, wild, duiven.
(d) Inclusief de hoeveslacht geschat op 1.248 t.
(e) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Vleesverbruik (a)
(duizenden tonnen)

JAARTAL	Vleesverbruik							Eetbaar slacht-afval (b)	Algemeen totaal
	Rundvlees	Kalfvlees	Varkensvlees (b)	Paardevlees	Schape- en geitevlees (b)	Ander vlees (c)	Totaal		
1965.	198,3	19,3	274,5	36,1	4,4	85,0	617,6	39,9	657,5
1966.	205,5	20,9	282,9	32,4	4,6	82,7	629,0	54,5	683,5
1967.	211,6	22,8	296,1	32,8	4,9	83,4	651,6	56,2	707,8
1968.	216,8	23,7	309,9	32,0	5,4	87,3	675,1	56,3	731,4
1969.	222,6	25,8	309,6	34,2	6,5	92,8	691,5	60,1	751,6
1970.	232,0	25,9	327,1	36,8	6,4	98,3	726,5	61,0	787,5
1971(d)	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Bron : Ministerie van Landbouw.

(a) Rekening gehouden met de statistische aanpassingen aangebracht door het Ministerie van Landbouw, waardoor de gegevens van de voorgaande jaren werden gewijzigd.
(b) Inclusief de hoeveslacht.
(c) Ander vlees : gevogelte, konijnen, wild, duiven.
(d) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

In- en uitvoersaldi van vlees (a)
(duizenden tonnen)

JAARTAL	Vlees							Eetbaar slacht-afval	Algemeen totaal
	Rundvlees	Kalfvlees	Varkensvlees	Paardevlees	Schape- en geitevlees	Ander vlees (b)	Totaal		
1965.	— 30,9	— 0,5	— 14,9	— 29,1	— 3,3	+ 19,4	— 59,3	— 2,5	— 61,8
1966.	— 18,2	— 0,6	+ 6,2	— 27,3	— 3,2	+ 25,5	— 17,6	— 12,9	— 30,5
1967.	— 31,6	— 3,2	+ 32,2	— 28,9	— 3,4	+ 28,5	— 6,4	— 13,0	— 19,4
1968.	— 31,0	— 3,3	+ 49,8	— 28,3	— 4,4	+ 21,4	+ 4,2	— 11,4	— 7,2
1969.	— 24,1	— 4,4	+ 59,5	— 30,3	— 5,2	+ 18,6	+ 14,1	— 15,2	— 1,1
1970.	— 20,7	— 1,6	+ 131,1	— 32,1	— 6,3	+ 24,9	+ 95,3	— 8,9	+ 86,4
1971(c)	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Bron : Ministerie van Landbouw.

(a) Inclusief de levende dieren, die in geslacht gewicht werden omgerekend.
invoer (—); uitvoer (+).
(b) Ander vlees : gevogelte, konijnen, wild, duiven.
(c) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Boter
(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (b)
Produktie	88,7	85,3	87,1	97,7	97,9	91,9	84,7
Melkerijboter	57,3	60,3	64,3	76,2	73,5	67,5	62,3
Hoeveboter	31,4	25,1	23,5	21,5	24,4	24,4	22,4
In- of uitvoersaldo (B.L.E.U.) (a)	+ 10,5	—9,9	—9,7	—1,7	+ 6,2	+ 8,1	+ 13,7

(a) Invoer (—); uitvoer (+).
(b) Voorlopige gegevens.

Bronnen : Ministerie van Landbouw.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

In- en uitvoer van landbouwprodukten (a)

JAARTAL	Veehouderij-produkten		Akkerbouw-produkten		Tuinbouw-produkten		Totaal	
	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
	INVOER							
1965	230,9	7 024,5	3 088,1	11 220,8	564,1	4 787,2	3 883,1	23 032,5
1966	231,9	7 283,6	3 666,9	13 171,6	506,7	4 998,6	4 405,5	25 453,8
1967	294,0	8 869,5	3 592,9	13 585,6	621,1	5 615,0	4 508,0	28 070,1
1968	293,0	9 563,9	3 168,7	13 298,1	644,9	5 468,4	4 106,6	28 330,4
1969	282,6	10 342,4	3 698,1	15 416,8	793,9	6 557,8	4 774,6	32 317,0
1970	321,5	12 157,4	4 601,9	20 089,0	877,6	6 976,4	5 801,0	39 222,8
1971	346,7	13 703,0	4 374,3	20 377,1	934,7	8 103,3	5 655,7	42 183,4
	UITVOER							
1965	226,5	6 716,0	761,1	2 690,2	255,8	3 308,5	1 243,4	12 714,7
1966	251,2	7 281,9	622,4	2 423,4	243,6	3 626,0	1 117,2	13 331,3
1967	355,4	10 865,4	523,9	2 037,1	306,4	4 116,5	1 185,7	17 019,0
1968	424,9	12 389,3	715,9	2 957,5	284,8	4 189,6	1 425,6	19 536,4
1969	440,2	14 735,2	917,3	4 192,3	329,5	5 002,1	1 687,0	23 929,6
1970	572,8	18 991,8	964,0	4 722,6	355,9	5 183,6	1 892,7	28 898,0
1971	622,3	23 057,3	816,7	4 199,3	391,7	6 115,0	1 830,7	33,371,6

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Deze tabel omvat de hoofdstukken 1, 2 en 4 van de afdeling I en de hoofdstukken 6, 7, 8, 10 alsmede een gedeelte van het hoofdstuk 12 van de afdeling II van de Beneluxdouanelijst. Ze omvat bovendien het nr 5401.00 + 5401.10 (ruw vlas). In deze tabel is de vis dus niet opgenomen, evenmin als de exotische produkten welke niet in mededinging staan met een gelijkaardige Belgische produktie.

In- en uitvoer van tuinbouwprodukten

JAARTAL	Groenten (a)		Fruit		Levende planten en produkten van de bloementeelt	
	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
	INVOER					
1965	168,1	1 018,7	387,8	3 544,5	8,1	224,0
1966	76,1	856,2	422,1	3 909,6	8,5	232,8
1967	190,0	1 239,2	421,9	4 118,0	9,3	257,8
1968	225,2	1 440,2	410,0	3 746,7	9,7	281,5
1969	335,7	1 828,1	447,6	4 374,9	10,6	354,8
1970	397,7	2 164,0	464,7	4 386,7	15,1	425,8
1971	444,6	2 376,5	475,1	5 221,4	15,0	505,3
	UITVOER					
1965	157,2	1 650,2	68,8	670,0	29,8	988,3
1966	149,5	1 858,9	62,8	697,2	31,4	1 069,9
1967	170,3	2 023,6	102,8	977,1	33,2	1 115,8
1968	171,3	2 253,5	79,7	837,2	34,5	1 098,9
1969	184,6	2 485,4	106,3	1 258,6	38,6	1 258,1
1970	209,5	2 560,5	106,4	1 231,6	40,0	1 391,4
1971	244,5	3 063,7	106,7	1 566,3	40,5	1 485,0

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Exclusief droge peulvruchten.

Visaanvoer

Hoeveelheid
(duizenden tonnen)

JAARTAL	Bodemvissen	Pelagische vissen	Schaal- en weekdieren	Totaal
1965	44,3	2,1	1,7	48,1
1966	43,2	2,1	2,0	47,3
1967	48,5	1,0	2,1	51,6
1968	53,4	0,6	1,9	55,9
1969	46,6	1,1	2,3	50,0
1970	42,5	1,4	2,5	46,4
1971	47,3	0,9	2,0	50,2

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Visaanvoer

Waarde
(miljoenen franken)

JAARTAL	Bodemvissen	Pelagische vissen	Schaal- en weekdieren	Totaal
1965	622,4	12,1	55,4	689,9
1966	612,3	10,1	61,2	683,7
1967	712,3	5,5	64,7	782,5
1968	724,3	3,5	70,8	798,6
1969	737,7	6,8	76,4	820,9
1970	837,3	8,1	80,3	925,7
1971	919,1	7,0	73,6	999,7

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

In- en uitvoer van vis, schelp- en weekdieren (a)

JAARTAL	Invoer		Uitvoer	
	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
1965	77,2	1 220	20,2	503
1966	81,3	1 311	24,0	548
1967	75,6	1 294	25,5	620
1968	81,2	1 390	29,1	687
1969	82,8	1 598	27,3	707
1970	85,9	1 946	29,4	859
1971	84,6	2 262	30,8	966

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) In deze tabel is hoofdstuk 3 van afdeling I van de Beneluxdouanelijst opgenomen.

HOOFDSTUK II

NIJVERHEID

AFDELING I. – ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE INDUSTRIËLE BEDRIJVIGHEID

De industriële bedrijvigheid viel in 1971 aanmerkelijk lager uit dan het jaar voordien. Dit is ook zo in de meeste E.E.G.-landen.

De prijzen in de Gemeenschap blijven verder stijgen, terwijl de gebruikte produktiecapaciteiten dalen. De orders uit de derde landen liepen ernstig terug. Als gevolg van de stijgende loonkosten per eenheid produkt werd een aanzienlijke druk uitgeoefend op de produktiekosten van de ondernemingen. Hierdoor nam de neiging tot investeren in de meeste ondernemingen van de Gemeenschap af en daalden de effectieve investeringsuitgaven.

Algemeen is de positie van België in de E.E.G. niet zo ongunstig daar het de tweede plaats inneemt na Frankrijk wat betreft de toeneming van de produktie in de fabrieksnijverheid. Het indexcijfer steeg inderdaad met 3,4 % t.o.v. 1970, tegen 6 % in Frankrijk ; daarna komen Nederland (+ 2,4 %) en Duitsland (+ 1,3 %), terwijl een vermindering werd waargenomen in het Groothertogdom Luxemburg (— 0,8 %) en in Italië (— 3,4 %).

In België steeg de produktie in de ganse nijverheid, bouwnijverheid inbegrepen, met slechts 2,8 %, tegen 5,7 % in 1970 en meer dan 8 % in 1969. In het begin van het jaar bleef de activiteit nog bevredigend, aangezien tijdens het eerste kwartaal de produktie 5,6 % hoger lag dan tijdens dezelfde periode van 1970. In het derde en vierde kwartaal echter steeg de produktie gemiddeld nog slechts met 1,3 %.

De verzekerde activiteitsduur in de fabrieksnijverheid daalde in 1971 geregeld vanaf mei (4,28 maanden) tot december (3,82 maanden). De aangewende produktiecapaciteit die in oktober 1969 het recordcijfer van 87,7 % bereikte, daalde tot 83,0 % op het eind van 1971.

De sector die het meest getroffen werd door de verzwakking in de conjunctuur is wel de metaalnijverheid, met in het bijzonder de tak der non-ferrometalen. De produktie daalde er namelijk met 7,5 % t.o.v. 1970, waarbij zink, koper en lood het meest achteruitgingen.

De produktie van staal in de E.E.G. lag 5,4 % lager dan in 1970 als gevolg van een lichte stijging in Italië (+ 0,9 %) en in Nederland (+ 0,8 %), een sterke daling in Duitsland (— 10,5 %) en een lichte vermindering in de produktie van gemiddeld 3 % voor het Groothertogdom Luxemburg, Frankrijk en België. De aangewende produktiecapaciteit voor deze nijverheid ligt omstreeks 75 % in de E.E.G.-landen.

In België stegen de bestellingen voor de metaalverwerkende nijverheid in 1971 met 6 % t.o.v. 1970, dank zij de gunstige invloed van de orders van het transportmaterieel. Het stijgingstempo van de produktie is echter verminderd.

Niettegenstaande de ongunstige evolutie in de metaalverwerkende nijverheid en in de tak der non-ferrometalen stegen de investeringen er in 1971 aanzienlijk. In de ijzer- en staalnijverheid daalden ze daarentegen (— 6,3 %) evenals in de textielnijverheid (— 27,7 %), waar de produktie nochtans met 5,7 % toenam t.o.v. 1970. In de scheikundige nijverheid bleven, in tegenstelling met de ongunstige vooruitzichten in het begin van 1971, de investeringen op hetzelfde peil als in 1970, dit is ongeveer 12 miljard met een produktiestijging van 9,4 %, tegen 4,1 % in 1970.

Samen met de textielnijverheid en de scheikundige nijverheid had de voedingsmiddelenindustrie in 1971 een redelijk verloop ; de produktie steeg er nog met 4,5 %, dank zij de recordproduktie van de suikerproducenten. In de bouwstoffennijverheid lag de cementproduktie 3 % hoger dan het voorgaande jaar ondanks de daling van de activiteit in de woningbouw, en dank zij de expansie in de niet-woningbouw en de burgerlijke bouwkunde. Het aantal begonnen nieuwe woningen daalde met 4,8 %, wat ook een invloed had op de gebruikte bouwstoffen vooral de bevloeringstegels en de dakpannen.

De diverse industrieën kenden over het algemeen een verzwakking van de activiteit, o.a. in de papier- en kartonnijverheid (— 0,1 %), de produktie van zwaar leder (— 4 %), de hout- en tabaksproduktie. De verwerking van licht leder steeg nochtans met 7,9 %.

De buitenlandse handel in de Belgische nijverheid verzwakte eveneens. De uitvoer daalde met 6,2 % in de ijzer- en staalnijverheid na een stijging met 19,3 % in 1970 en met 34 % voor de non-ferrometalen (+ 18,4 % in 1970). Voor de metaalverwerkende nijverheid liep het tekort op de handelsbalans op tot 26,5 miljard, tegen 10,6 miljard in 1970. De stijging van de verkopen in het buitenland bedroeg nog 8 %, tegen 24 % in 1970 en 27 % in 1969.

Hiertegenover staan een paar sectoren waar de evolutie van de export nog gunstig verliep ; o.a. de scheikundige nijverheid (+ 15,6 %), de textielnijverheid (+ 10,3 %) en de voedingsmiddelennijverheid (vooral voor niet-alcoholhoudende dranken en fruitconserven).

De invoer van produkten der metaalverwerkende nijverheid (+ 17 %), scheikundige nijverheid (+ 16,6 %), textielnijverheid (+ 15,9 %) en papier- en kartonnijverheid steeg aanzienlijk. Daartegenover daalde de invoer van ijzer- en

staalprodukten met 10,3 %, tegen een stijging van 34,6 % in 1970. De aankopen van non-ferrometalen verminderden met 29,1 % naar waarde, maar stegen met 4,5 % naar volume.

Wat de energievoorzieningen betreft werd in 1971 een vermindering vastgesteld van het verbruik van primaire energie. Het is de eerste maal sinds 1966 dat geen stijging werd verkregen. Er bestaan hiervoor verschillende redenen waaronder natuurlijk de conjunctuurverslapping in de energie-intensieve sectoren, de zachte winter en het opslaan van voorraden eind 1970 wegens de invoering van de B.T.W. vanaf 1971.

Het kolenverbruik daalde opnieuw met 14,8 %. Een snellere omschakeling op gasverwarming werd waargenomen. Ook bij de elektriciteitsproduktie worden steeds minder vaste brandstoffen gebruikt. Het elektriciteitsverbruik steeg daarbij slechts licht wegens de kleine groei van het industrieel verbruik.

Algemeen verloopt de evolutie van het brandstofverbruik in de zin van de voorgaande jaren, nl. : een daling van de vaste brandstoffen (— 15 %), een verdere vooruitgang van de aardolieprodukten (+ 14 %) en een sterke toeneming van aardgas (+ 50 %).

Wanneer men de industriële produktie regionaal gaat verdelen, dan komt de minder sterke groei dan in 1970 overal tot uiting. Zo nam het indexcijfer van de produktie, bouwnijverheid inbegrepen, in Vlaanderen toe met nog 4,3 %, tegen 8,8 % in 1970 ; in Wallonië met 1,4 %, tegen 2,4 % vorig jaar en in Brussel met slechts 0,9 %, tegen voorheen 3,4 %.

Tijdens het eerste halfjaar lag de produktie in Vlaanderen nog 6,1 % hoger dan in 1970, tegen slechts 2,7 % het tweede halfjaar. Terwijl in Wallonië tijdens het eerste kwartaal een vooruitgang geboekt werd van 4,2 %, werd tijdens het vierde kwartaal een daling van 0,8 % waargenomen.

Wordt de bouwnijverheid niet in aanmerking genomen, dan zijn de verhogingen van de activiteit t.o.v. 1970 iets groter. Ze bedragen voor de drie streken respectievelijk + 4,8 %, + 1,7 % en + 1,3 %.

★
★ ★

Bruto-indexcijfers van de industriële produktie

(1963 = 100)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (a)	1971 (a) 1e kwart.	1971 (a) 2e kwart. (a)	1971 (a) 3e kwart. (a)	1971 (a) 4e kwart. (a)
Algemeen indexcijfer van de industriële produktie (exclusief bouwnijverheid)	**109,0**	**111,3**	**113,0**	**119,3**	**130,8**	**135,4**	**139,8**	**138,6**	**140,6**	**132,6**	**147,2**
Algemeen indexcijfer van de industriële produktie (inclusief bouwnijverheid)	**110,5**	**113,1**	**115,6**	**119,5**	**129,7** (a)	**137,1** (a)	**140,9**	**136,2** (a)	**145,0**	**133,6**	**148,8**
Indexcijfers naar bestemming der goederen :											
Grondstoffen en intermediaire goederen	109,6	109,9	111,0	119,0	129,4	132,6	134,0	132,8	135,6	127,9	139,6
Niet duurzame consumptiegoederen	106,2	108,1	111,6	116,0	121,6	125,9	130,7	126,1	127,4	130,7	138,6
Duurzame consumptiegoederen	110,4	115,6	117,3	123,6	138,0	142,9	151,9	152,1	156,3	140,2	159,1
Investeringsgoederen (exclusief bouwnijverheid)	110,5	116,3	117,7	118,9	140,7	152,3	152,3	150,7	153,2	145,5	159,8
Investeringsgoederen (inclusief bouwnijverheid)	113,7	118,3	122,9	118,7	129,1 (a)	146,5 (a)	147,2	131,9 (a)	160,9	139,7	156,3
Bouwnijverheid	**114,5**	**118,4**	**124,7**	**117,5**	**121,9** (a)	**140,7** (a)	**141,7**	**121,9** (a)	**159,4**	**134,2**	**151,1**

(a) Voorlopige gegevens.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSTAK	Wegingscoëff.	1970 1e kwartaal	1970 2e kwartaal	1970 3e kwartaal	1970 4e kwartaal	1970 Jaargemiddelde	1971 1e kwartaal	1971 2e kwartaal	1971 3e kwartaal	1971 4e kwartaal	1971 Jaargemiddelde
Alg. indexcijfer (bouwnijverheid inbegrepen) (a)	**100,0**	**129,0**	**140,5**	**132,0**	**146,8**	**137,1**	**136,2**	**145,0**	**133,6**	**148,8**	**140,9**
Alg. indexcijfer (bouwnijverheid niet inbegrepen) (b) .	**80,8**	**131,2**	**136,8**	**129,4**	**143,6**	**135,4**	**138,6**	**140,6**	**132,6**	**147,2**	**139,8**
Delfstoffennijverheid	**4,0**	**55,2**	**67,1**	**60,2**	**67,5**	**63,0**	**67,8**	**60,7**	**55,0**	**64,7**	**62,2**
Steenkolenmijnen	*3,0*	*46,8*	*53,8*	*46,7*	*54,0*	*50,9*	*56,9*	*46,9*	*41,7*	*50,7*	*49,1*
Andere extractieve industrieën	*1,0*	*109,6*	*153,4*	*150,2*	*156,1*	*142,4*	*133,9*	*155,9*	*154,7*	*160,5*	*151,2*
Groeven		92,6	131,7	121,8	129,4	118,9	106,8	126,2	125,8	132,0	122,7
Porfiergroeven		131,5	178,3	164,1	188,9	165,7	170,1	202,2	182,5	189,4	186,1
Hardsteengroeven		78,8	114,9	107,9	112,6	103,5	109,1	93,9	105,3	114,7	105,8
Marmergroeven		83,5	87,5	69,5	82,2	80,7	73,5	72,9	66,0	72,3	71,2
Zandsteengroeven		68,6	146,0	152,3	163,4	132,6	88,5	197,2	170,3	161,0	154.2
Zandgroeven		120,2	174,4	171,8	166,8	158,3	118,8	211,5	203,5	203,7	184,4
Leisteengroeven		77,9	56,4	62,8	65,4	65,6	41,1	50,6	39,7	40,4	43,0
Kalksteen en natuurlijk calciumcarbonaat		179,6	239,6	277,4	271,8	242,2	260,5	292,1	285,6	286,7	281,2
Fabrieksnijverheid (b)	**76,8**	**139,8**	**144,8**	**137,3**	**152,3**	**143,6**	**146,7**	**149,7**	**141,4**	**156,5**	**148,6**
Voedingsnijverheid en bereiding van dranken	*8,4*	*120,2*	*135,5*	*140,6*	*146,2*	*135,7*	*126,9*	*134,2*	*145,5*	*160,5*	*141,8*
Voedingsnijverheid	6,0	121,8	133,1	144,9	154,6	138,7	127,5	131,5	149,9	176,4	146,5
Jam en dergelijke		112,8	131,4	190,6	176,5	153,0	109,1	121,1	236,5	169,1	159,0
Maalderijen		94,5	92,2	96,1	96,7	94,9	96,9	84,8	90,8	98,5	92,8
Suiker		50,2	42,5	33,0	461,2	146,8	47,4	40,8	34,9	645,2	192,0
Plantaardige en dierlijke oliën		152,7	150,7	118,0	150,8	143,2	162,6	151,7	149,3	148,8	153,1
Margarine		110,7	107,6	113,2	119,3	112,8	115,3	114,2	115,0	127,2	118,0
Bereiding van dranken	2,4	118,5	143,0	132,9	129,4	131,0	127,5	142,6	137,5	126,4	133,5
Brouwerijen		116,0	142,1	132,5	123,8	128,6	123,8	139,6	137,4	123,0	130,9
Alcoholstokerijen		139,2	138,1	122,3	190,7	147,5	163,1	165,4	120,2	159,0	151,9
Tabaksnijverheid	*0,5*	*107,1*	*116,8*	*106,5*	*114,8*	*111,3*	*107,2*	*113,8*	*102,9*	*108,9*	*108,2*
Textielnijverheid	*7,3*	*113,3*	*114,1*	*93,4*	*115,5*	*109,0*	*116,0*	*116,8*	*101,2*	*124,6*	*114,7*
Spinnerijen en weverijen		116,3	116,5	94,4	117,7	111,0	117,1	117,1	102,9	128,0	116,3
Bereiding van textielvezels		101,5	96,2	74,4	82,3	88,5	84,3	80,2	67,3	75,4	76,6
Spinnerijen		107,6	108,3	85,8	108,5	102,2	107,5	105,5	91,8	112,8	104,4
Fijnspinnerijen		89,1	94,4	72,0	95,7	87,8	89,1	82,7	77,4	91,8	85,1
Kaardspinnerijen		87,2	90,6	77,6	90,6	86,6	86,2	92,3	84,7	101,4	92,0
Coconspinnerijen		77,7	74,8	66,8	76,0	73,9	70,6	64,1	49,3	53,8	59,5
Kaardwolspinnerijen		123,6	126,9	86,0	111,8	112,0	120,5	128,3	115,8	142,6	126,8
Kamwolspinnerijen		141,7	136,2	111,4	144,2	133,0	151,3	152,2	124,6	159,2	146,8
Vlas- en hennepspinnerijen		92,8	91,9	71,0	85,0	85,2	85,8	85,6	70,9	86,9	82,2
Jutespinnerijen		104,7	97,5	80,9	93,8	94,3	91,3	87,2	73,1	89,3	85,2
Weverijen		125,4	125,5	104,1	129,5	121,0	128,6	130,9	117,5	147,8	131,2
Weefsels van katoen		88,9	88,6	73,3	90,9	85,4	86,0	87,2	78,7	96,5	87,1
Weefsels van vlas		105,2	105,7	73,1	81,5	91,3	73,5	75,7	70,1	85,9	76,3
Weefsels van wol		113,8	111,7	90,0	116.1	107,8	110,5	119,7	99,3	129,4	114,7
Weefsels van rayonnegaren en -vezel		343,9	355,0	311,5	386,9	349,4	440,9	423,3	413,1	516,1	448,6
Weefsels van jute		104,8	104,2	87,8	99,6	99,1	91,4	89,8	75,4	95,5	88,0
Breigoednijverheid		103,2	105,2	89,0	106,6	101,0	110,9	113,7	94,8	111,5	107,7
Harde vezelspinnerijen en touwslagerijen		128,3	133,7	109,4	137,7	127,2	128,1	127,3	106,0	137,4	124,8
Fabricatie van artikelen n.e.g.		70,9	81,8	66,7	86,9	76,6	87,6	101,6	76,0	93,9	89,8

(vervolg op blz. 52)

Bruto kwartaal- en jaarindexcijfers der industriële bedrijvigheid (1963 = 100) (vervolg)

BEDRIJFSTAK	Wegingscoëff.	1970 1e kwartaal	1970 2e kwartaal	1970 3e kwartaal	1970 4e kwartaal	1970 Jaargemiddelde	1971 1e kwartaal	1971 2e kwartaal	1971 3e kwartaal	1971 4e kwartaal	1971 Jaargemiddelde
Vervaardigen van kledingstukken; konfectie van diverse artikelen in weefsel; fabricatie van schoenen	*3,7*	*139,3*	*130,2*	*124,3*	*134,5*	*132,0*	*140,4*	*145,3*	*134,5*	*151,4*	*143,0*
Kledingstukken		163,6	154,0	148,6	162,0	157,0	170,1	179,5	164,4	186,6	175,2
Andere artikelen in weefsel		78,2	77,1	70,8	75,5	75,4	69,6	69,9	64,6	68,8	68,2
Schoenen en pantoffels		78,8	70,2	63,1	66,2	69,6	70,0	65,7	64,3	70,0	67,5
Houtnijverheid en aanverwante bedrijven	*4,1*	*151,3*	*162,1*	*151,5*	*180,6*	*161,4*	*173,6*	*184,0*	*166,3*	*212,4*	*184,0*
Papier- en kartonnijverheid	*1,8*	*171,6*	*172,8*	*152,2*	*168,0*	*166,1*	169,5	168,3	156,0	177,9	167,8
Produktie		166,5	167,2	156,1	169,4	164,8	164,8	159,8	148,3	165,0	159,5
Verwerking		175,6	177,0	149,4	167,0	167,2	173,3	174,7	161,9	187,7	174,2
Lederindustrie	*0,3*	*106,0*	*104,1*	*98,6*	*115,3*	*106,4*	*105,9*	*117,3*	*103,4*	*128,3*	*113,7*
Zwaar leder		103,2	84,9	80,5	92,7	90,4	92,4	94,2	69,4	91,2	86,9
Licht leder		106,2	106,2	100,6	117,8	108,1	107,4	119,7	107,0	132,2	116,6
Scheikundige- en rubbernijverheid	*7,2*	*174,8*	*179,2*	*167,2*	*188,1*	*177,5*	*194,0*	*197,0*	*182,6*	*202,8*	*194,2*
Scheikundige nijverheid	6,6	179,0	182,8	173,7	192,1	182,0	197,9	201,4	187,9	204,2	198,0
Basischemie		169,2	176,0	171,0	184,6	175,3	189,6	187,7	177,1	187,3	185,8
Plastiekverwerking		330,9	338,4	319,1	364,4	338,4	394,6	433,2	413,0	475,5	429,1
Zeep		132,1	137,5	108,1	120,6	124,6	144,1	138,9	121,3	138,4	135,7
Stikstof		177,6	150,2	172,4	186,4	171,7	165,8	185,3	179,9	186,8	179,4
Lucifers		106,3	107,1	88,6	98,6	100,2	107,0	102,4	74,6	90,0	93,5
Produktie van rayonne		112,7	116,9	88,7	119,1	109,3	113,7	116,1	97,8	113,0	110,2
Rubbernijverheid	0,6	134,1	142,7	109,9	148,3	133,6	153,7	153,8	132,2	181,9	155,4
Afgeleide bedrijven van de steenkool- en petroleumnijverheid	*0,8*	*102,8*	*114,8*	*115,2*	*118,9*	*112,8*	*107,8*	*100,5*	*100,0*	*107,0*	*103,8*
Petroleumraffinaderijen		223,8	241,7	256,7	260,5	245,5	247,5	249,2	243,0	256,2	249,0
Steenkoolagglomeraten		40,3	33,1	23,0	33,6	32,5	33,2	20,0	17,2	29,9	25,1
Onafhankelijke cokesfabrieken		56,3	74,8	75,5	73,3	69,9	59,7	55,4	59,2	56,9	57,8
Nijverheid van niet-metaalhoudende mineralen	*5,1*	*115,6*	*138,2*	*135,9*	*137,6*	*131,8*	*123,3*	*140,3*	*127,0*	*135,1*	*131,4*
Kleinijverheid		69,7	98,9	104,9	104,4	94,4	74,8	94,7	85,0	86,2	85,4
Glasnijverheid		143,6	143,8	137,4	148,4	143,4	152,9	151,4	129,1	148,1	145,4
Vlakglas		115,4	109,0	108,2	113,2	111,5	118,6	113,1	97,3	112,6	110,4
Holglas		219,7	237,8	216,4	243,4	229,4	245,8	257,7	216,4	245,3	241,3
Cement		104,1	156,6	161,7	148,2	142,6	114,7	162,8	156,2	153,8	146,9
Keramische produkten		116,4	125,3	106,6	121,1	117,3	116,1	114,2	98,8	113,1	110,3
Kalk, dolomiet, pleister, enz.		132,6	149,5	152,4	142,0	144,2	152,0	150,9	164,9	159,9	156,9
Basis-metaalnijverheid (c)	*10,6*	*147,4*	*156,5*	*142,1*	*146,3*	*148,0*	*150,9*	*151,0*	*139,9*	*132,9*	*143,7*
IJzernijverheid		155,5	171,6	154,9	151,8	158,6	166,7	166,9	156,7	132,9	155,6
Gietijzer		149,0	170,9	159,0	149,9	157,1	161,1	162,0	157,2	122,4	149,9
Ruw staal		162,1	184,1	167,5	160,2	168,5	176,2	178,0	171,8	139,8	166,5
Afgewerkte produkten		156,9	165,7	145,9	149,4	154,5	165,7	164,7	147,0	136,9	153,6
Vormstaalgieterijen, ijzergieterijen, draad- en metaaltrekkerijen, koudwalserijen (c)		131,0	126,1	112,7	124,2	123,5	124,7	118,1	102,5	113,5	114,7
Vormstaalgieterijen (c)		134,0	127,6	121,5	130,8	128,5	135,6	118,7	107,5	122,4	121,0
IJzergieterijen (c)		102,3	96,1	84,3	100,7	95,8	90,1	88,6	73,6	77,2	82,4

(vervolg op blz. 53)

BEDRIJFSTAK	Wegingscoëff.	1970 1e kwartaal	1970 2e kwartaal	1970 3e kwartaal	1970 4e kwartaal	1970 Jaargemiddelde	1971 1e kwartaal	1971 2e kwartaal	1971 3e kwartaal	1971 4e kwartaal	1971 Jaargemiddelde
Draad- en metaaltrekkerijen, koudwalserijen (c)		147,3	143,9	126,8	136,0	138,4	142,4	135,6	118,6	131,4	132,0
Nijverheid van de non-ferrometalen		140,1	146,2	134,8	148,6	142,1	133,2	141,1	132,8	147,8	138,5
Ruwe produkten		123,6	129,7	127,0	135,1	128,9	110,8	118,8	118,8	127,8	119,1
Koper		122,6	131,5	131,3	141,1	131,7	115,2	120,4	121,0	131,6	122,1
Zink		131,0	120,5	111,9	107,3	117,7	82,0	103,2	106,2	112,2	100,9
Lood		119,5	109,5	92,7	103,1	106,2	88,7	109,6	94,4	89,6	95,6
Tin		55,0	68,8	63,4	70,5	64,4	75,1	68,7	69,1	74,5	71,8
Halfprodukten		159,0	164,8	140,5	162,6	155,9	160,4	167,9	148,0	171,1	161,4
Cokesfabrieken afhankelijk van de metaalindustrie		99,5	114,6	115,0	110,5	109,9	113,2	115,5	114,0	92,0	108,7
Metaalverwerkende nijverheid (b)	*21,2*	*140,7*	*141,4*	*137,5*	*156,8*	*144,1*	*145,6*	*146,2*	*135,6*	*154,2*	*145,4*
Fabricatie van werken uit metaal, met uitzondering van machines en transportmaterieel	6,3	116,7	118,5	121,7	137,0	123,5	125,4	122,2	123,4	144,4	128,9
Smederijen, perswerk, zwaar drijfwerk		129,3	137,3	121,0	143,1	132,7	139,2	129,5	116,9	126,3	128,0
Plaatbewerking		118,1	116,5	109,4	127,3	117,7	127,2	126,1	100,5	133,7	121,9
Metalen toebehoren voor het bouwbedrijf		120,8	124,2	139,0	144,3	132,0	124,8	119,5	116,5	130,3	122,8
Bruggen, vakwerk, enz.		119,8	126,0	141,9	164,7	138,1	149,4	148,2	158,2	174,5	157,6
Wapens en munitie		92,6	87,7	77,5	94,4	88,1	84,4	80,9	79,7	76,8	80,5
Constructie van machines, met uitzondering van elektrische machines	4,9	162,8	163,1	153,7	170,0	162,5	154,6	163,9	161,7	176,7	164,2
Drijfkrachtmachines, enz.		181,7	181,9	175,5	197,7	184,2	181,3	181,9	140,3	192,5	174,0
Werktuigmachines, enz.		133,0	140,4	143,0	154,8	142,7	145,5	149,0	144,7	148,5	146,9
Verscheidene mekaniekbouwwerken		153,3	159,0	146,1	172,0	157,6	168,6	167,3	153,4	172,7	165,5
Hijs-, vervoer- en weegapparaten		184,4	195,1	184,1	199,1	190,8	178,9	186,7	169,8	201,7	184,3
Toestellen voor verscheidene industrieën		168,2	161,6	148,4	159,0	159,4	139,0	143,2	128,9	148,7	139,9
Textielmachines en bijhorigheden		118,7	116,4	110,8	130,6	119,1	121,7	125,2	114,0	112,2	118,3
Constructie van elektrische machines, toestellen en toebehoren	5,4	151,9	148,5	147,0	168,1	153,9	150,8	151,6	136,3	153,2	148,0
Roterende en statische machines		106,1	121,6	119,3	122,4	117,5	114,6	103,6	..	..	..
Apparaten voor de nijverheid en het huishoudelijk gebruik		152,5	140,7	138,6	151,7	145,9	143,3	135,6	..	..	..
Andere produkten		161,4	155,5	154,4	180,9	163,1	159,9	165,1	..	..	..
Constructie van transportmaterieel	4,4	140,3	148,2	141,2	171,8	150,4	167,4	168,8	137,9	162,1	159,1
Scheepsbouw		112,3	101,5	119,3	131,8	116,1	103,7	106,0	100,2	108,3	104,6
Auto's, rijwielen, enz.		215,7	237,0	210,4	268,7	233,2	276,3	267,6	243,3	266,5	263,4
Spoorweg- en trammaterieel		62,2	71,6	74,2	83,6	72,9	73,5	73,2	61,0	76,5	71,1
Vliegtuigbouw		35,9	36,2	29,8	35,5	34,8	41,5	44,0	34,2	44,4	41,0
Meet-, laboratoriumapparaten, enz.	0,2	171,3	171,9	157,9	166,9	166,7	156,5	157,3	157,2	152,7	155,9
Elektriciteit	*4,9*	*171,1*	*157,7*	*145,4*	*176,4*	*162,8*	*181,1*	*165,7*	*164,6*	*197,4*	*177,6*
Waterdistributie	*0,9*	*127,7*	*132,3*	*132,8*	*131,1*	*130,9*	*133,6*	*139,2*	*141,7*	*138,1*	*138,1*
Bouwnijverheid (a)	**19,2**	**117,2**	**151,2**	**138,7**	**155,7**	**140,7**	**121,9**	**159,4**	**134,2**	**151,1**	**141,7**

(a) De gegevens voor 1970 en 1971 zijn voorlopig.
(b) Vanaf het tweede kwartaal van 1971 zijn de gegevens voorlopig.
(c) De gegevens van het laatste kwartaal van 1971 zijn voorlopig.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Evolutie van de industriële produktie van 1961 tot 1971

Voortschrijdende twaalfmaandsgemiddelden gecentreerd op het midden van de periode (1963 = 100)

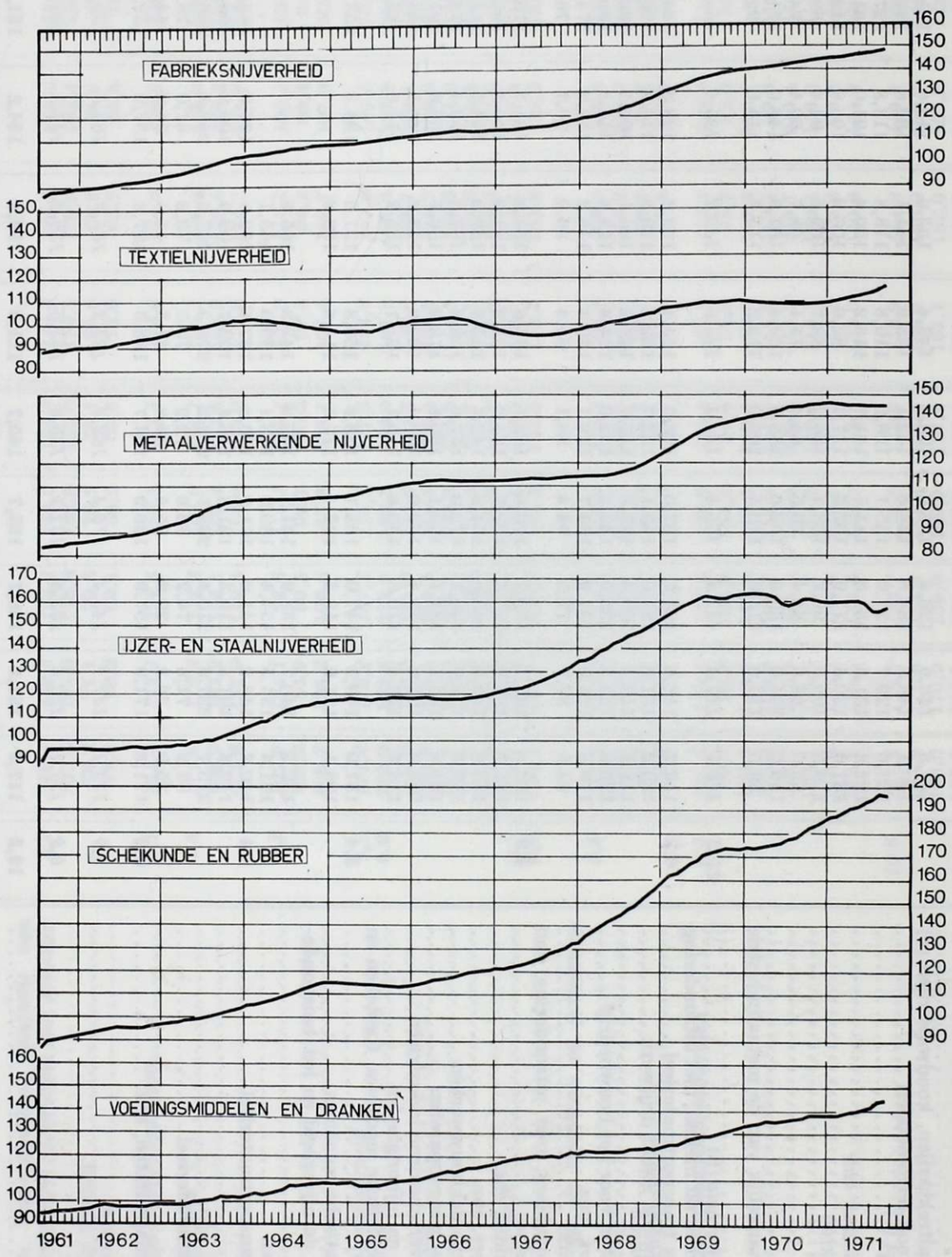

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie van Studiën en Documentatie.

Evolutie van de industriële produktie volgens goederengroepen

Voortschrijdende twaalfmaandsgemiddelden gecentreerd op het midden van de periode

(bruto-indexcijfers 1963 = 100)

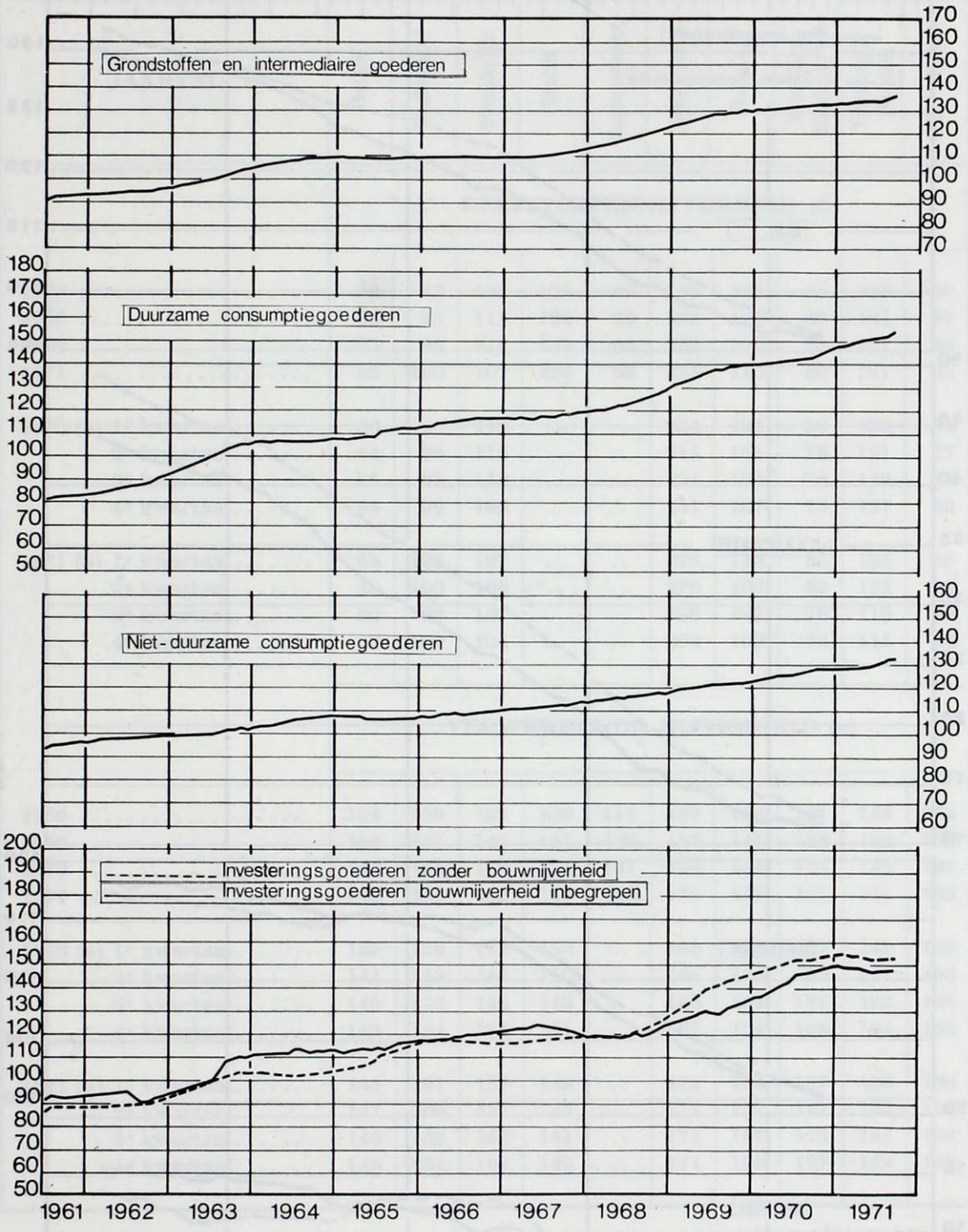

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie van Studiën en Documentatie.

Evolutie van de industriële produktie per taalstreek

Voortschrijdende twaalfmaandsgemiddelden gecentreerd op het midden van de periode

(bruto-indexcijfers 1964 = 100)

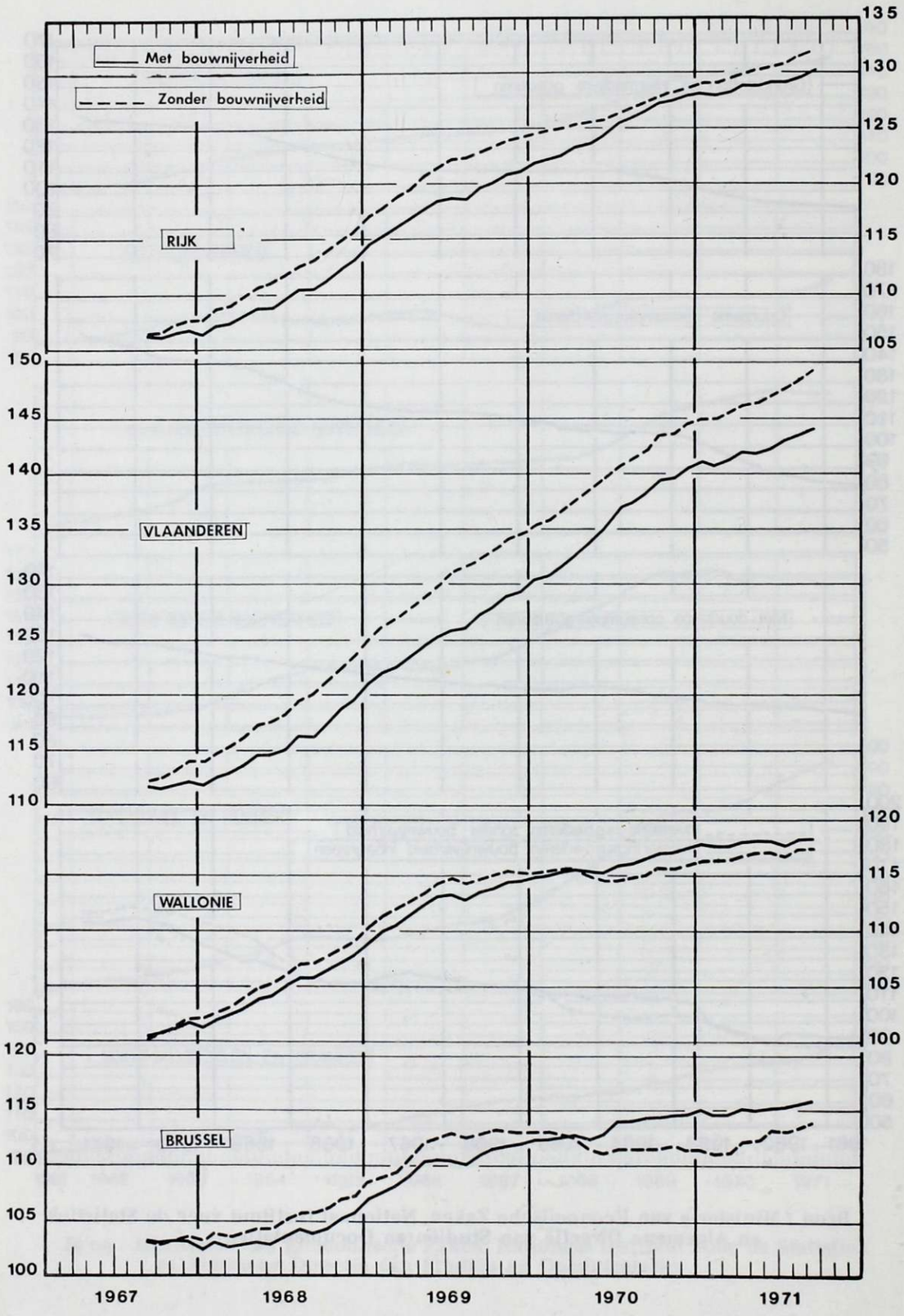

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken

(1963 = 100)

JAARTAL	België	Duitsland	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	E.F.T.A.
	DELFSTOFFENNIJVERHEID (b)									
1968	76	92	107	127	86	146	100	85	117	90
1969	69	95	111	132	89	182	105	80	121	87
1970	63	98	111	135	83	229	108	78	127	85
1971	62	100	107	126	68	285	110	80	(d)	87
1970 (a) 1e kwartaal	56	98	110	..	..	224	104	80	123	84
2e kwartaal	64	98	112	..	..	215	105	79	121	87
3e kwartaal	66	97	112	..	..	221	105	79	122	87
4e kwartaal	64	99	109	..	..	251	107	75	127	83
1971 (a) 1e kwartaal	68	103	107	..	..	276	110	83	125	89
2e kwartaal	58	100	106	..	..	276	108	82	123	89
3e kwartaal	60	98	107	..	..	286	107	79	119	86
4e kwartaal	62	100	106	..	..	303	109	76	115	84
	VERWERKENDE NIJVERHEID (c)									
1968	124	129	127	136	115	139	130	121	134	124
1969	138	147	144	141	130	153	145	126	139	132
1970	144	156	153	151	131	166	154	127	134	137
1971	149	158	162	146	130	170	157	127	(d)	138
1970 (a) 1e kwartaal	139	156	153	153	..	163	154	127	141	135
2e kwartaal	141	158	152	150	..	164	154	126	141	136
3e kwartaal	146	155	153	149	..	166	154	127	139	136
4e kwartaal	145	154	154	151	..	167	154	128	134	138
1971 (a) 1e kwartaal	145	161	157	149	..	172	158	127	136	136
2e kwartaal	147	160	157	144	..	171	157	127	139	138
3e kwartaal	149	156	165	141	..	172	157	128	138	138
4e kwartaal	148	154	166	149	..	171	158	127	139	138

(vervolg op blz. 58)

(a) Verbeterde gegevens rekening houdend met de seizoenschommelingen.

(b) I.T.C.I. 21 tot 29.

(c) I.T.C.I. 31 tot 39. Exclusief de voedingswaren, dranken, produkten van hout en stoffering voor Frankrijk.

(d) Bijwerking onderbroken; oorspronkelijke bruto-indexcijfers (1967 = 100) zullen op een andere basis worden herrekend.

Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken *(vervolg)*

(1963 = 100)

JAARTAL	België	Duitsland	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	E.F.T.A.
	BASIS-METAALNIJVERHEID (f)									
1968	134	131	115	185	117	157	132	111	121	118
1969	148	149	130	187	134	186	147	114	132	125
1970	148	149	135	194	132	205	150	115	124	127
1971	145	138	132	191	127	213	144	104	(d)	119
1970 (e) 1e kwartaal	146	156	140	202	141	202	155	116	128	128
2e kwartaal	153	154	136	205	141	210	154	115	129	128
3e kwartaal	153	147	131	193	130	218	148	114	130	127
4e kwartaal	142	140	133	178	118	193	143	114	121	127
1971 (e) 1e kwartaal	148	142	137	190	124	195	147	111	127	123
2e kwartaal	149	143	128	193	131	215	145	102	131	118
3e kwartaal	154	139	130	181	130	227	143	104	108	119
4e kwartaal	131	128	132	201	122	220	140	100	111	115
	METAALVERWERKENDE NIJVERHEID (g)									
1968	116	120	135	125	85	132	126	122	142	124
1969	135	143	154	126	102	147	144	127	146	132
1970	144	156	170	144	108	162	159	128	135	138
1971	146	155	188	134	121	..	164	128	(d)	140
1970 (e) 1e kwartaal	140	156	167	145	..	158	158	128	147	136
2e kwartaal	140	160	166	140	..	160	159	127	146	137
3e kwartaal	149	156	169	140	..	164	159	127	144	136
4e kwartaal	149	155	175	150	..	166	162	130	133	139
1971 (e) 1e kwartaal	145	163	181	141	..	171	166	126	136	136
2e kwartaal	146	158	177	131	..	169	161	130	137	141
3e kwartaal	152	154	203	128	..	166	168	129	139	139
4e kwartaal	146	146	194	138	..	..	163	128	138	139

(vervolg op blz. 59)

(e) Verbeterde gegevens rekening houdend met de seizoenschommelingen.

(f) C.I.T.I. 37.

(g) I.T.C.I. 38.

Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken *(vervolg)*

(1963 = 100)

JAARTAL	België	Duitsland	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	E.F.T.A.
	VOEDINGS- EN GENOTMIDDELENINDUSTRIE (i)									
1968	121	122	121	121	121	123	122	115	116	118
1969	127	128	124	130	122	130	129	119	119	122
1970	134	132	129	139	125	137	134	121	121	126
1971	142	138	..	140	132	..	139	123	(d)	128
1970 (h) 1e kwartaal	135	132	126	139	..	135	134	118	126	123
2e kwartaal	134	133	131	139	..	136	135	121	127	125
3e kwartaal	135	130	130	137	..	135	133	123	125	126
4e kwartaal	133	131	128	140	..	137	134	124	129	127
1971 (h) 1e kwartaal	141	138	135	138	..	144	139	121	130	126
2e kwartaal	134	135	134	141	..	141	137	123	130	127
3e kwartaal	138	137	131	143	..	145	139	125	129	129
4e kwartaal	154	140	..	138	..	..	142	123	132	127
	TEXTIEL-, KLEDING- EN SCHOENNIJVERHEID (j)									
1968	108	114	101	108	..	102	108	113	123	112
1969	116	125	113	114	..	104	117	116	122	117
1970	116	123	111	115	..	103	116	117	116	118
1971	124	127	120	106	..	..	118	118	(d)	119
1970 (h) 1e kwartaal	118	125	114	117	..	106	118	115	117	115
2e kwartaal	115	124	111	114	..	101	115	116	117	116
3e kwartaal	114	123	107	115	..	104	115	118	115	117
4e kwartaal	116	123	113	113	..	102	116	118	112	117
1971 (h) 1e kwartaal	118	125	116	116	..	105	119	118	113	116
2e kwartaal	122	130	119	105	..	105	119	117	116	116
3e kwartaal	123	126	123	97	..	103	116	119	116	117
4e kwartaal	132	129	124	105	..	..	120	119	117	119

(vervolg op blz. 60)

(h) Verbeterde gegevens rekening houdend met de seizoenschommelingen.

(i) I.T.C.I. 31. Voor Frankrijk komt dit indexcijfer niet tussen in de berekening van het algemeen indexcijfer.

(j) I.T.C.I. 32. Voor Frankrijk kleding niet inbegrepen; voor de Verenigde Staten schoenen niet inbegrepen.

Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken *(vervolg)*

(1963 = 100)

JAARTAL	België	Duitsland	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	E.F.T.A.
	SCHEIKUNDIGE NIJVERHEID (l)									
1968	139	170	152	185	146	202	165	139	146	142
1969	161	193	177	189	165	237	187	147	157	156
1970	169	207	193	202	174	264	202	157	158	169
1971	179	218	206	201	175	282	213	161	(d)	176
1970 (k) 1e kwartaal	165	206	189	196	..	261	199	151	169	162
2e kwartaal	166	210	189	197	..	265	201	157	168	169
3e kwartaal	169	207	198	200	..	263	204	160	170	171
4e kwartaal	177	206	196	193	..	271	203	161	169	174
1971 (k) 1e kwartaal	181	216	198	196	..	280	209	159	171	172
2e kwartaal	182	221	202	193	..	280	212	161	177	177
3e kwartaal	182	215	206	191	..	282	211	160	180	175
4e kwartaal	173	222	216	199	..	288	219	164	182	180
	TOTALE INDUSTRIËLE PRODUKTIE (m)									
1968	119	127	126	136	112	143	129	119	133	123
1969	131	144	142	141	127	160	143	123	139	130
1970	135	153	150	150	127	176	152	125	135	135
1971	140	156	158	146	126	187	156	126	(d)	137
1970 (k) 1e kwartaal	132	153	150	152	132	171	152	125	141	133
2e kwartaal	134	156	150	149	131	174	153	125	141	134
3e kwartaal	138	153	149	149	126	178	152	126	140	135
4e kwartaal	137	152	151	151	119	180	152	126	135	136
1971 (k) 1e kwartaal	138	159	155	149	122	186	156	126	138	135
2e kwartaal	139	158	154	145	129	186	155	126	140	137
3e kwartaal	142	155	160	142	128	188	155	127	138	136
4e kwartaal	141	152	163	150	124	189	156	126	140	137

Bron : Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.

(k) Verbeterde gegevens rekening houdend met de seizoenschommelingen.

(l) I.T.C.I. 35. Derivaten van steenkool en petroleum inbegrepen. Voor de Verenigde Staten rubber niet inbegrepen.

(m) I.T.C.I. 2, 3, 4101 et 4102. Exclusief de kleding, produkten van hout en stoffering voor Frankrijk; voor de Verenigde Staten gas inbegrepen.

Internationale vergelijking van de indexcijfers der industriële bedrijvigheid
(1963 = 100)

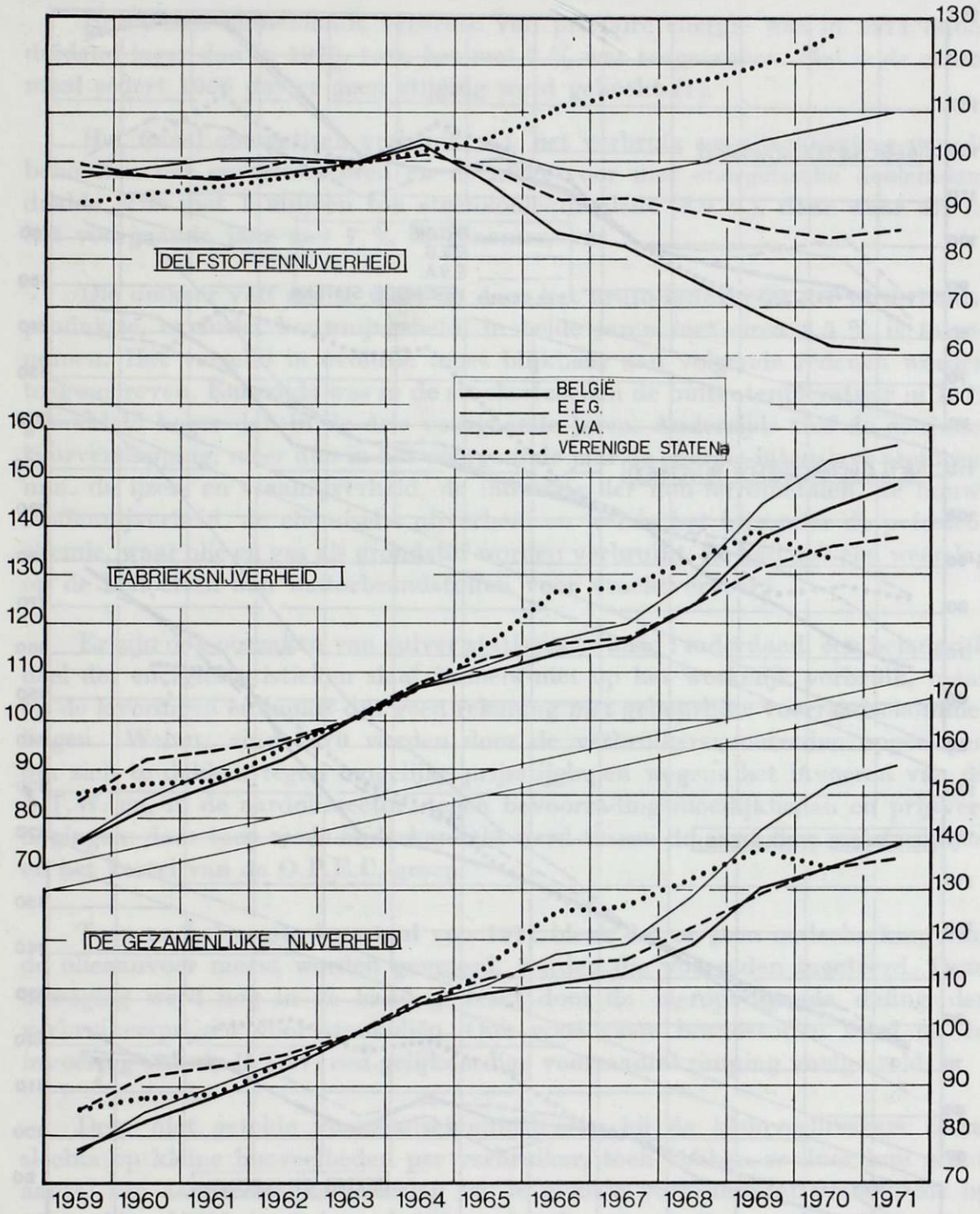

Bron : Bureau voor Statistiek der Europese Gemeenschappen.

(a) Bruto gegevens : reeks onderbroken; de originele bruto-indexcijfers (1967 = 100) worden op een nieuwe basis berekend.

Internationale vergelijking van de indexcijfers der industriële bedrijvigheid (vervolg)

(1963 = 100)

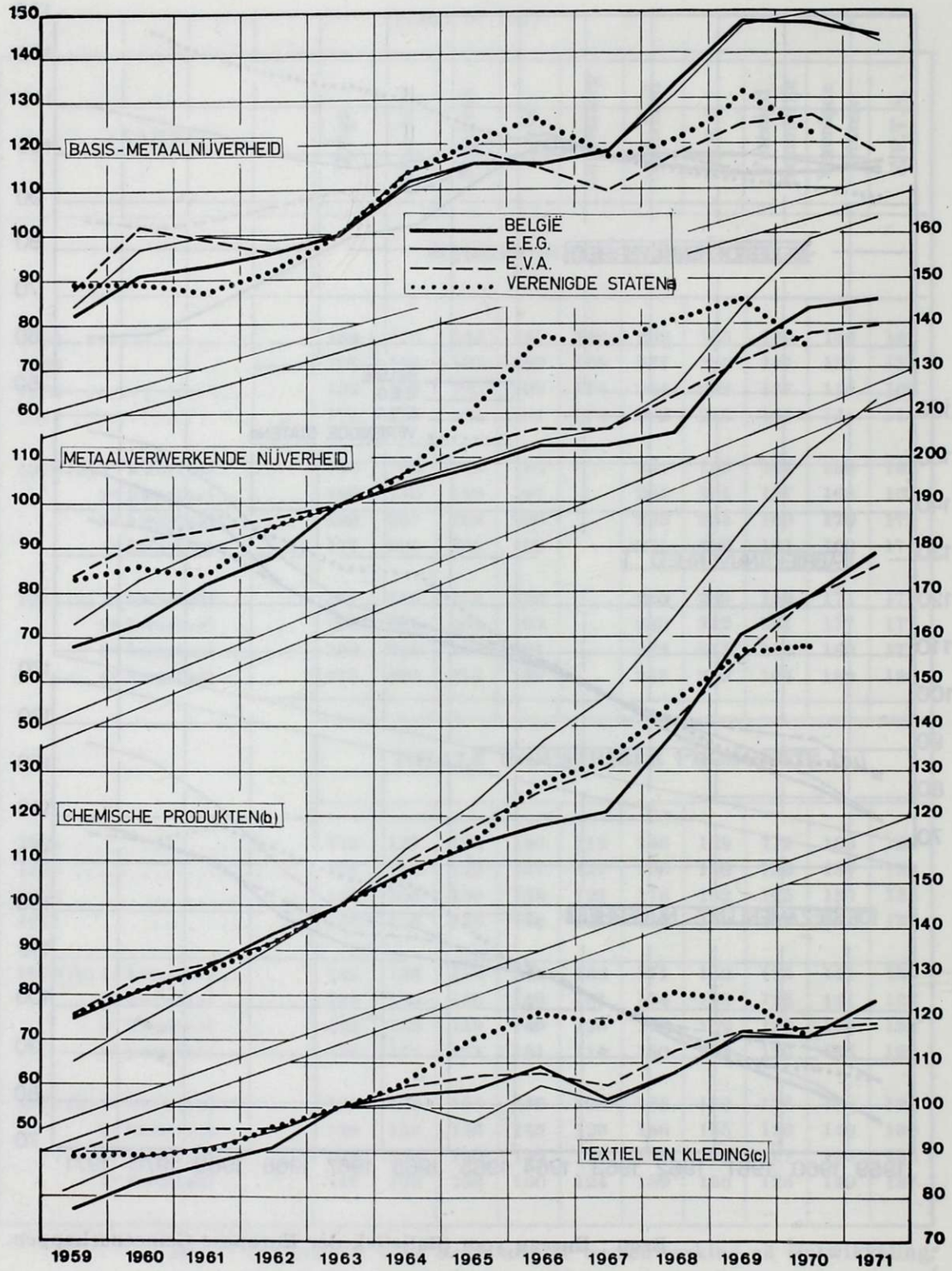

Bron : Bureau voor Statistiek der Europese Gemeenschappen.

(a) Bruto gegevens : reeks onderbroken; de originele bruto-indexcijfers (1967 = 100) worden op een nieuwe basis berekend.
(b) Inbegrepen de petroleum- en Steenkoolderivaten.
(c) Inbegrepen de fabrikatie van schoeisels, uitgezonderd voor de Verenigde Staten.

AFDELING II. – ONTWIKKELING IN DE SECTOR ENERGIE

Het totaal binnenlands verbruik van primaire energie was in 1971 onbeduidend lager dan in 1970, toen het met 7 % was toegenomen. Het is de eerste maal sedert 1966 dat er geen stijging werd geboekt (1).

Het finaal energetisch verbruik, d.i. het verbruik na uitschakeling van de behoeften der energiesectoren en de afzet voor niet energetische doeleinden, daalde zelfs met 1 miljoen ton steenkoolequivalent (3,9 %), daar waar dit in het voorgaande jaar met 7 % toegenomen was.

Die omkeer valt des te meer op daar het bruto-indexcijfer der nijverheidsproduktie, exclusief bouwnijverheid, in beide jaren met circa 3,5 % is toegenomen. Het verschil in evolutie moet blijkbaar aan volgende redenen worden toegeschreven. Enerzijds was in de stookseizoenen de buitentemperatuur in 1971 gemiddeld hoger dan in de drie voorgaande jaren. Anderzijds trof de conjunctuurverslapping, meer dan in het voorgaande jaar de energie-intensieve sectoren, m.n. de ijzer- en staalnijverheid, de industrie der non-ferrometalen, de bouwstoffennijverheid, de chemische nijverheid en wel in het bijzonder de petroleochemie, waar olie en gas als grondstof worden verbruikt. Ze had ook een weerslag op de behoeften aan motorbrandstoffen voor vrachtvervoer.

Er zijn ook oorzaken van zuiver statistische aard : inderdaad, een belangrijk deel der energiestatistieken slaat immers niet op het werkelijk verbruik, maar op de leveringen en houdt dus geen rekening met gebeurlijke voorraadschommelingen. Welnu, eind 1970 werden door de verbruikers voorraden opgeslagen om zich te dekken tegen mogelijke prijsstijgingen wegens het invoeren van de B.T.W. en, in de aardoliesector, tegen bevoorradingsmoeilijkheden en prijsverhogingen, daar toen reeds onderhandeld werd tussen de aardoliemaatschappijen en het kartel van de O.P.E.C.-groep.

Toen na het eerste kwartaal van 1971 bleek dat er geen onderbreking van de olieaanvoer moest worden gevreesd, werden die voorraden ingeteerd. Deze beweging werd nog in de hand gewerkt door de hieropvolgende daling der verbruikersprijzen voor stookoliën. Ook voor vaste brandstoffen werd na de invoering van de B.T.W. een gelijkaardige voorraadinkrimping vastgesteld.

Deze niet getelde voorraadschommelingen bij de kleinverbruikers slaan slechts op kleine hoeveelheden per verbruiker, toch hebben ze door hun groot aantal een aanmerkelijke weerslag op de globale verbruiksstatistieken, die in 1970 aldus blijkbaar het werkelijk verbruik overschatten en in 1971 onderschatten.

*
* *

(1) Voor sommige energiebronnen zijn de statistieken over 1971 nog zeer voorlopig.

Het *kolenverbruik* is voor het tweede opeenvolgende jaar fors gedaald, nl. met 14,8 %, of 2,8 miljoen ton ske, daar waar over de periode 1948-1970 de jaarlijkse daling gemiddeld slechts 280 000 t ske bedroeg. De afzet van vaste brandstoffen voor elektriciteitsproduktie is sedert 1967 elk jaar aanzienlijk ingekrompen.

De steenkolenleveringen aan de cokesfabrieken, die sedert vele jaren tussen 9 en 10 miljoen ton schommelden, daalden plots van 10,1 in 1970 tot 8,7 miljoen ton in 1971, hoewel het werkelijk verbruik slechts van 9,3 tot 8,9 miljoen ton verminderde wegens de reeds vermelde voorraadschommelingen.

De cokesproduktie daalde met 4,7 %, terwijl de binnenlandse cokesafzet met 8,9 % afnam onder invloed van de geringere hoogovenproduktie, de voortschrijdende cokesbezuiniging in de hoogovens en de strukturele achteruitgang van het niet specifiek verbruik ; het invoersaldo verminderde van 0,8 tot 0,5 miljoen ton.

Het zichtbaar huishoudelijk en gelijkgesteld kolenverbruik ging veel meer achteruit dan in de voorgaande jaren, namelijk van 5,1 tot 3,6 miljoen ton, d.i. een vermindering van 29,2 %, tegen een gemiddelde vermindering van 6 % tijdens de voorgaande jaren ; in het zeer koude jaar 1963 kocht die sector zelfs 8,6 miljoen ton steenkolen en steenkoolagglomeraten. Bij de ontleding van de oorzaken van die achteruitgang worden naast de meer algemene oorzaken zoals de zachtheid van de winter en de omschakeling op andere energiebronnen, nog andere factoren vastgesteld : concentratie van de handelswerven met vermindering van de globale voorraden, geldmoeilijkheden in de handel, vervanging van oude kachels door moderne en minder gulzige kolenhaarden en de reeds vermelde wijzigingen in de voorraden.

Aldus viel de koleninvoer, die in 1970 tot 7,6 miljoen ton gestegen was, terug op 5,3 miljoen ton, het laagste peil sedert 1962.

De kolenproduktie is daarentegen slechts weinig afgenomen, nl. met 3,6 %, tot even beneden 11 miljoen ton ; de voortschrijdende afbouw in de Waalse bekkens, waar de produktie met 0,6 miljoen ton verminderde, werd ten dele opgevangen door een verhoging met 200 000 t in de Kempen, die beïnvloed werd door het produktieverlies dat er in 1970 als gevolg van een lange staking was geboekt.

Ondanks de prijsstijging van de cokeskolen nam het exploitatieverlies per geproduceerde ton in de Kempen slechts onbeduidend af wegens de sterk stijgende loonkosten en de vermindering van de produktiviteit. In de Zuiderbekkens waar praktisch geen prijsstijgingen plaatshadden en waar de produktiviteit slechts lichtjes verbeterde, nam het exploitatieverlies per geproduceerde ton aanzienlijk toe.

De Regering heeft het kolenprogramma voor 1975 goedgekeurd, dat door het Directorium voor de Kolennijverheid was opgesteld. In de Zuiderbekkens zal de uitschakeling der verlieslatende mijnen worden voortgezet, rekening houdend met de omschakelingsmogelijkheden ; de produktie van huisbrand

en afvalkolen zou er van 3,6 miljoen ton in 1971 tot 2,4 in 1975 worden ingekrompen, daar de vraag afneemt, de verliezen sterk stijgen en sommige mijnen uitgeput geraken. In de Kempische mijnen, die hoofdzakelijk cokeskolen voortbrengen, waarnaar een specifieke vraag blijft bestaan, zou de winning slechts van 7,3 tot 6,8 miljoen ton afnemen, waarbij 1 mijn zou gesloten worden.

Het *aardolieverbruik*, dat over de periode 1948-1970 met gemiddeld 13 % per jaar toenam, steeg in 1971 nog slechts met 3,0 % (zeer voorlopige gegevens) : dit was de geringste procentuele aangroei sedert 1948, toen voor het eerst vergelijkbare statistieken werden opgemaakt. De statistische behoeften aan brandstofoliën bereikten amper het peil van 1970, onder invloed van het tamelijk warm stookseizoen, de conjunctuurverslapping, de concurrentie van het aardgas, die trouwens in 1970 en begin 1971 door de sterke prijsstijging voor die oliën in de hand werd gewerkt, en de intering der in 1970 uit vrees voor voorzieningsmoeilijkheden en prijsverhoging opgeslagen voorraden.

Ook het benzineverbruik steeg heel wat minder dan in 1970 en in de voorgaande jaren. Enerzijds moet dit worden toegeschreven aan de geringere verkoop van personenwagens, anderzijds aan de conjunctuurverslapping die o.m. het vrachtwagenvervoer trof. Daarentegen zouden veel meer petroleumgassen zijn afgezet, daar waar die afzet door de omschakeling op aardgas van 1966 tot 1970 overwegend neerwaarts was gericht. Ten slotte kwam er vrijwel een einde aan de sterke expansie van het binnenlandse grondstoffenverbruik door de petroleochenie, daar geen nieuwe bedrijven meer werden opgericht.

De werkelijk aangerekende stookolieprijzen, die in 1970 om conjuncturele redenen zeer sterk gestegen waren, daalden na het eerste kwartaal 1971 terug tot bijna hun vroeger peil, onder invloed van de slappe afzet en de ineenstorting der in 1970 sterk gestegen zeevrachtprijzen. De benzine werd daarentegen bij het begin van het jaar duurder, ten dele als gevolg van de hogere omzetbelasting, ten dele om structurele redenen. In het eerste halfjaar van 1971 werden bovendien, na onderhandelingen, tot 1975 trapsgewijze verhoogde prijzen voor ruwe olie overeengekomen met het kartel van de O.P.E.C.-landen ; de verhogingen verschillen naar gelang van het land van herkomst en de kwaliteit van de olie.

Medio 1971 werd de pijpleiding Rotterdam-Antwerpen-Feluy in bedrijf gesteld. Hierdoor worden de vervoerkosten voor ruwe olie goedkoper. Bij het einde van dit jaar kwam ook de raffinaderij te Feluy op gang. Over het gehele jaar was de hoeveelheid verwerkte ruwe aardolie desondanks slechts 1,4 % hoger dan in 1970 ; bij het begin van het jaar was de aanvoer van ruwe olie beperkt door uitvoerremmende maatregelen vanwege sommige olielanden terwijl over het gehele jaar de afzet ongunstig verliep.

Er werd 6,4 miljard m^3 *aardgas* ingevoerd of 39,2 % meer dan in 1970. In december bereikte het verbruik, op jaarbasis omgerekend, zelfs 7,2 miljard m^3, zodat het volume dat contractueel voor 1975 werd vastgelegd bijna bereikt werd. De rechtstreekse leveringen van DISTRIGAZ aan de nijverheid namen

met 41,7 % toe en bereikten aldus reeds 80 % van de totale binnenlandse afzet, daar waar vóór de omschakeling op aardgas het nijverheidsverbruik van cokesovengas geringer was dan het overige verbruik. Het huishoudelijk en gelijkgesteld verbruik zou met 16,2 % gestegen zijn, wat ondanks het warme weder meer is dan het groeitempo der voorgaande jaren. Bij het einde van het jaar was de ombouw der verbruiksapparaten vrijwel voltooid. Het aardgas dekt 12,9 % van de Belgische voorziening in primaire energie, tegen 9,3 % in 1970.

Het *elektriciteitsverbruik* nam slechts met 5,7 % toe, onder invloed van de geringe groei van het industrieel hoogspanningsverbruik (+ 4,2 %), terwijl het huishoudelijk en gelijkgesteld verbruik eens te meer met ongeveer 10 % steeg.

De elektriciteitsproduktie was echter 8,8 % hoger, daar het in 1970 geboekte invoersaldo, dat 376,1 GWh bedroeg, omsloeg in een uitvoersaldo ten belope van 486,0 GWh. De uitvoer steeg immers aanzienlijk door de droogte in de nabuurlanden met waterkrachtcentrales. De invoer uit Frankrijk nam echter ook toe, o.m. omdat het Belgisch net de helft heeft opgenomen, nl. 913,5 GWh, van de produktie van de Frans-Belgische kerncentrale te Chooz, die in 1971 normaal heeft gewerkt, na de moeilijke start in de voorgaande jaren.

Aangezien de reeds geringe Belgische produktie uit waterkracht door de ongunstige regenneerslag met 36,5 % verminderde en de kleine kerncentrale te Mol voor verbouwing stil lag, werd de produktie der conventionele thermische centrales met 9,3 % opgevoerd.

De evolutie van het brandstoffenverbruik lag in de lijn der voorgaande jaren ; 15 % minder vaste brandstoffen, die nog slechts 19,8 der totale brandstofbehoeften der centrales dekken, en een verdere vooruitgang van de inzet van aardolieprodukten, nl. + 14 %, van fatale gassen (cokesoven- en hoogovengas), + 5 %, en vooral van aardgas, + 50 %. De eerste twee groepen van de spaarbekkencentrale te Coo werden in bedrijf gesteld en aangesloten op het nieuw 380 kV-hoogspanningsnet Coo-Tihange-Antwerpen en Tihange-Maasbracht (Nederland) ; zonder de totale produktie van het land te verhogen regulariseert die pompcentrale de gang van de krachtige produktieëenheden door gebruik te maken van de tijdens de lege uren voortgebrachte overtollige energie om water uit het beneden- naar het bovenbekken te pompen, zodat hieruit op de piekuren energie kan worden geput.

De elektriciteitsprijzen stegen omdat de brandstoffen in 1970 en begin 1971 veel duurder geworden waren. Bij het einde van het jaar daalde echter de hoogspanningsindex, met vertraging gevolgd door de laagspanningsindex.

*
* *

Inzake energiebeleid werden meerdere maatregelen getroffen.

Het Directorium der Kolennijverheid zal einde 1972 ophouden te bestaan.

De Regering heeft een nieuwe stap gezet in de richting van de fiscale neutraliteit inzake vervangbare energiebronnen. De vervanging van het stelsel der overdrachttaks door het B.T.W.-stelsel met ingang van 1971 stelt inzake omzetbelasting alle energiebronnen op gelijke voet wat de aankopen betreft door de « belastingplichtigen » volgens de B.T.W-terminologie : inderdaad, de B.T.W. op hun energieaankopen mag worden afgetrokken van die welke op hun afzet verschuldigd is ; daar waar in het oude stelsel 1,2 % verschuldigd was op industriekolen, op cokes en op hoogspanningselektriciteit, 7 % op huisbrandkolen en laagspanningselektriciteit, 12 % op motorbrandstoffen en 14 % op andere aardolieprodukten. Voor de niet-belastingplichtigen (gezinnen, overheid), bedraagt de B.T.W.-aanslagvoet 14 % voor alle energiebronnen, behalve motorbrandstoffen die met 18 % worden belast ; tijdelijk werd de aanslagvoet van 14 % echter tot 6 % verminderd voor steenkool en alle gassen.

Ook inzake accijnsrechten op aardoliën voor verwarmingsdoeleinden was er enige verandering, die ten dele het gevolg was van de harmonisatie in Beneluxverband die onontbeerlijk was omdat de economische intra-grenzen afgeschaft werden. Vóór nieuwjaar 1971 bedroeg de accijns 75 F/hl voor keroseen, 45 F/hl voor gas-oil voor verwarming en 35 F/hl voor lichte en halfzware fuel-oil ; die aanslagvoeten werden ééngemaakt en bedragen vanaf 1971 voor alle genoemde produkten 45 F/hl.

★

★ ★

Personeelsbezetting en rendement in de steenkolenmijnen

TIJDVAK	Aantal ingeschreven mijnwerkers (duizenden) (a)	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders per gepresteerde arbeidsdag (maandgemiddelde, duizenden)		Gemiddelde produktie per dagtaak en per arbeider (b) (maandgemiddelde, kilogrammen)	
		Ondergrond	Onder- en bovengrond	Ondergrond	Onder- en bovengrond
1963	**84,6**	**49,0**	**67,1**	**1 629**	**1 166**
1964	**85,0**	**50,7**	**68,0**	**1 574**	**1 155**
1965	**75,1**	**46,6**	**62,6**	**1 660**	**1 212**
1966	**62,4**	**40,2**	**54,5**	**1 758**	**1 270**
1967	**55,4**	**35,1**	**47,6**	**1 847**	**1 336**
1968	**49,2**	**30,1**	**40,8**	**1 976**	**1 418**
1969	**41,0**	**25,3**	**35,1**	**2 112**	**1 506**
1970	**37,4**	**21,5**	**30,1**	**2 284**	**1 599**
1971 (c)	**35,0**	**19,6**	**27,8**	**2 333**	**1 619**
1971 (c) Januari	37,2	21,2	29,8	2 393	1 682
Februari	37,0	20,6	29,0	2 448	1 716
Maart	37,0	20,6	29,1	2 728	1 882
April	36,8	19,7	28,4	2 130	1 408
Mei	35,9	20,7	28,9	2 228	1 572
Juni	35,6	20,1	28,2	2 607	1 803
Juli	35,7	17,4	25,0	2 261	1 522
Augustus	35,2	17,2	25,9	2 246	1 538
September	35,2	19,0	26,9	2 212	1 543
Oktober	34,8	19,4	27,2	2 215	1 556
November	34,9	19,7	27,2	2 253	1 591
December	35,0	19,4	27,1	2 278	1 614

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

(a) Einde van het tijdvak.
(b) Kader- en bewakingspersoneel inbegrepen.
(c) Voorlopige gegevens.

Steenkoolproduktie per bekken
(duizenden tonnen)

JAARTAL	Borinage Centrum	Charleroi en Namen	Luik	Kempen	Totaal
1962	3 118	5 198	3 080	9 807	21 204
1963	2 952	5 317	3 082	10 067	21 418
1964	2 843	5 246	3 076	10 140	21 305
1965	2 652	4 734	2 693	9 706	19 786
1966	2 300	4 448	2 261	8 490	17 499
1967	1 889	3 820	1 880	8 846	16 435
1968	1 492	3 326	1 504	8 484	14 806
1969	1 139	2 616	1 429	8 015	13 200
1970	2 967		1 300	7 095	11 362
1971 (a)	2 593		1 054	7 309	10 956

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

(a) Voorlopige gegevens.

(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (g)
I *Nettoproduktie*	21 305	19 786	17 499	16 435	14 806	13 200	11 362	10 956
II *Invoer* (a)	6 967 (f)	6 914	6 190	5 859	6 641	6 566	7 567	5 283
III *Aankopen door de mijnen*	300	350	204	—	—	—	—	—
IV *Voorraden bij de mijnen en bij de importeurs op 1 januari*	515	1 676	2 526	3 119	2 708	1 783	674	215
V *Beschikbare hoeveelheid steenkool*	29 087	28 726	26 419	25 413	24 155	21 549	19 603	16 454
VI *Afzet :*								
A. *Binnenland :*								
1. Eigen verbruik der mijnondernemingen (b)	1 021	998	874	770	769	748	828	825
2. Cokes- en gasfabrieken, ijzer- en staalnijverheid	9 815	9 927	9 150	9 254	9 563	9 699	10 131	8 712
a) Cokesfabrieken b) Gasfabrieken	*9 706*	*9 807*	*8 950*	*9 072*	*9 377*	*9 493*	*9 959*	*8 495*
c) IJzer- en staalnijverheid (c)	*109*	*120*	*200*	*182*	*186*	*206*	*172*	*217*
3. Agglomeraatfabrieken	1 411	1 017	935	877	856	662	669	530
4. Elektriciteitscentrales (d)	5 156	5 270	5 090	4 785	4 578	3 803	2 567	2 158
5. Vervoer	299	190	95	46	38	31	29	22
a) Spoorwegen	*296*	*190*	*95*	*46*	*38*	*31*	*29*	*22*
b) Bunkerkolen, sleepdiensten	*3*	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere bedrijfstakken	2 110	1 608	1 200	925	782	725	509	402
a) Industrie der non-ferrometalen	*279*	*289*	*281*	*270*	*278*	*299*	*195*	*122*
b) Scheikundige nijverheid	*158*	*124*	*81*	*28*	*18*	*4*	*5*	*10*
c) Cementfabrieken	*805*	*505*	*243*	..	..	..	..	..
d) Verscheidene industrieën	*868*	*690*	*595*	*627* (h)	*486* (h)	*422* (h)	*309* (h)	*270* (h)
7. Huishoudelijk contingent (+ levering aan de mijnwerkers)	5 310	5 117	4 609	4 632	4 842	4 412	4 166	3 092
8. Openbare besturen	181	166	150					
Totaal binnenlandse afzet	25 303	24 293	22 103	21 289	21 428	20 080	18 899	15 741
B. *Uitvoer* (e)	2 161	1 825	1 195	1 510	1 146	900	548	378
Totale afzet	27 464	26 118	23 298	22 799	22 574	20 980	19 477	16 119
VII *Voorraden bij de mijnen en bij de importeurs op 31 december*	1 676	2 526	3 119	2 708	1 783	674	241	396
VIII *ergissingen en weglatingen*	— 53	+ 82	+ 2	— 94	— 202	— 105	— 115	— 61

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

(a) De invoer uit het Groothertogdom Luxemburg niet inbegrepen.
(b) Uitsluitend eigen verbruik der mijnen, zoals ze door de *Annalen der Mijnen van België* gepubliceerd worden. Het verbruik van hun elektriciteitscentrales is overgebracht naar « Elektriciteitscentrales ».
(c) Voor andere doeleinden dan om tot cokes te worden verwerkt.
(d) De individuele zelfvoortbrengers niet inbegrepen. De mijncentrales inbegrepen.
(e) De uitvoer naar het Groothertogdom Luxemburg inbegrepen.
(f) Inclusief de invoer van mijnstortschiefers, berekend ton per ton.
(g) Voorlopige gegevens.
(h) De leveringen aan de cementfabrieken werden onder de post « Verscheidene industrieën » ondergebracht.

Steenkoolbalans

(miljoenen tonnen)

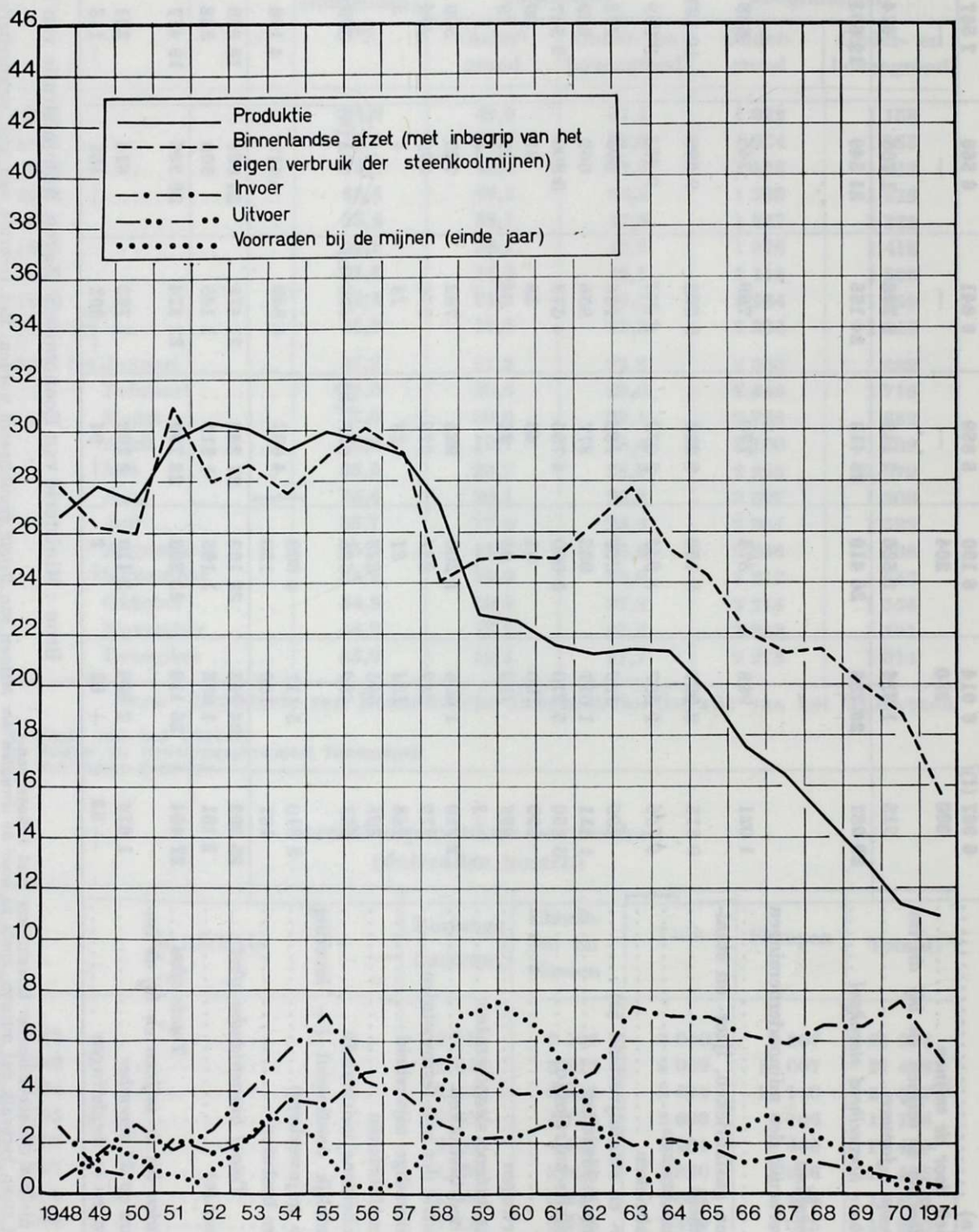

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

Steenkoolleveringen aan de grote binnenlandse verbruikssectoren

(duizenden tonnen)

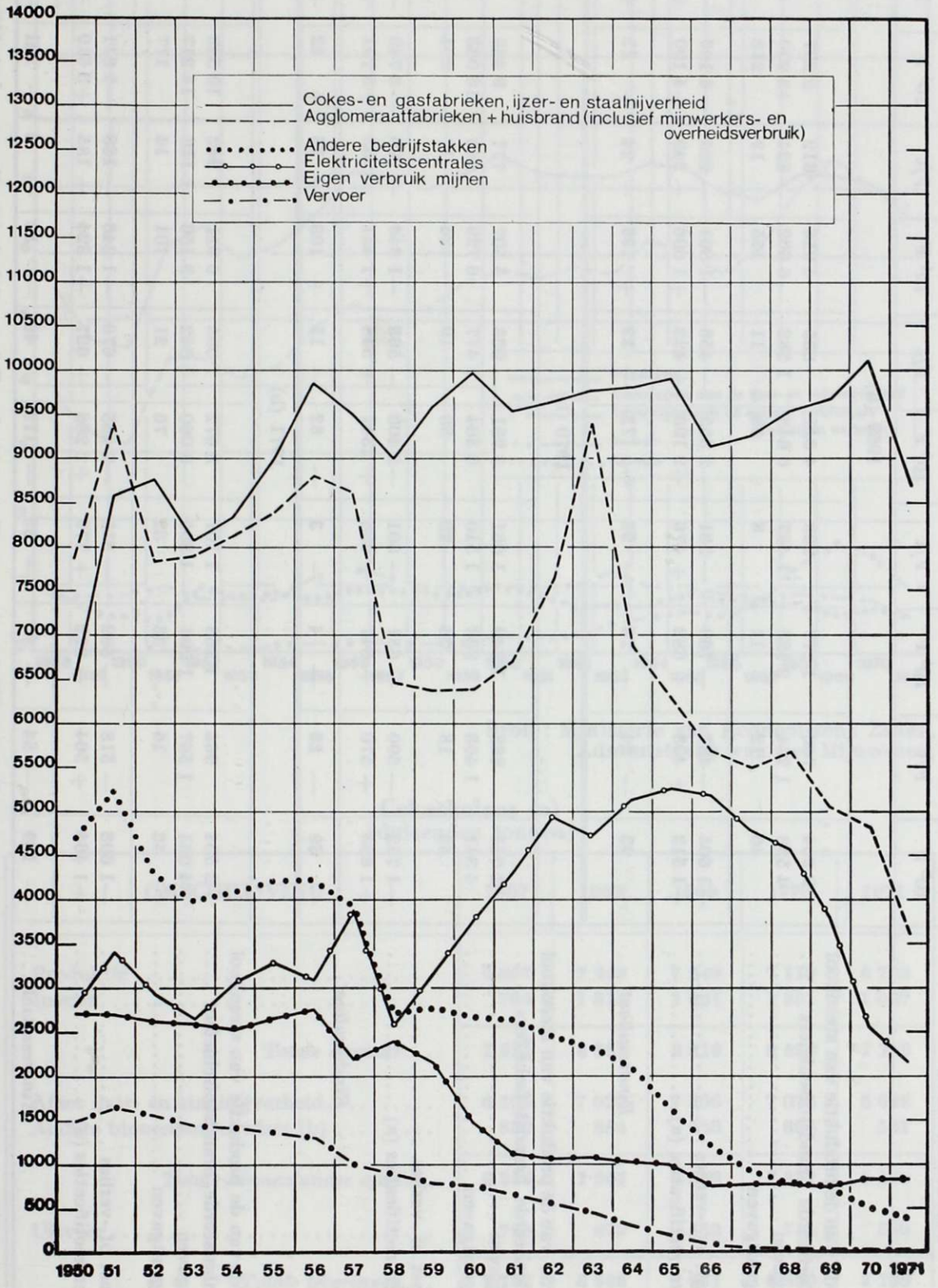

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

Op de boekhouding gesteunde exploitatieresultaten der steenkolenmijnen van 1969 tot 1971

OMSCHRIJVING	Henegouwen		Luik		Zuiderbekkens		Kempen		Het Rijk	
	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t
	1969 (b)									
Nettowaarde van de produktie van steenkool en gevaloriseerde brandstofschiefers	2 964	786	1 377	963	4 341	835	4 956	612	9 297	699
Bedrijfsuitgaven	4 523	1 204	2 125	1 487	6 648	1 282	6 602	824	13 250	1 004
Vastleggingsuitgaven	46	12	11	8	58	11	155	19	213	16
Bedrijfswinst of -verlies	—1 605	— 427	— 760	— 531	—2 365	— 456	—1 801	— 225	—4 166	— 316
Subsidies en rectificaties (a)	+1 512	+ 403	+ 682	+ 476	+2 193	+ 423	+1 606	+ 249	+4 190	+ 318
Eindresultaat	— 93	— 24	— 78	— 55	— 172	— 33	+ 195	+ 24	+ 23	+ 2
	1970 (b)									
Nettowaarde van de produktie van steenkool en gevaloriseerde brandstofschiefers	2 641	888	1 340	1 031	3 981	938	5 507	771	9 488	831
Bedrijfsuitgaven	4 341	1 463	1 963	1 510	6 304	1 477	6 729	949	13 033	1 147
Vastleggingsuitgaven	52	18	28	22	80	19	124	17	204	18
Bedrijfswinst of -verlies	—1 752	— 590	— 651	— 501	—2 403	— 563	—1 346	— 190	—3 749	— 330
Subsidies en rectificaties (a)	+1 693	+ 570	+ 647	+ 498	+ 2341	+ 548	+1 451	+ 205	+3 791	+ 334
Eindresultaat	— 59	— 20	— 4	— 3	— 62	— 15	+ 105	+ 15	+ 42	+ 4
	1971 (b)									
Nettowaarde van de produktie van steenkool en gevaloriseerde brandstofschiefers	2 504	964	1 168	1 107	3 672	1 005	6 911	942	10 583	963
Bedrijfsuitgaven	4 065	1 567	1 996	1 895	6 060	1 662	8 156	1 116	14 217	1 298
Vastleggingsuitgaven	43	16	33	32	76	21	101	14	177	16
Bedrijfswinst of -verlies	—1 603	— 518	— 862	— 818	—2 465	— 676	—1 346	— 188	—3 811	— 348
Subsidies en rectificaties (a)	+1 464	+ 564	+ 822	+ 779	+2 286	+ 627	+1 324	+ 185	+3 610	+ 330
Eindresultaat	— 139	— 54	— 40	— 39	— 179	— 49	— 22	— 3	— 201	— 18

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

(a) Het gebeurlijk saldo van het voormalig Solidariteitsfonds. de verschillen voortspruitend uit de raming van verbruikte waren en de andere toelagen van de Staat en van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
(b) Voorlopige gegevens.

Hoogovencokes
(miljoenen tonnen)

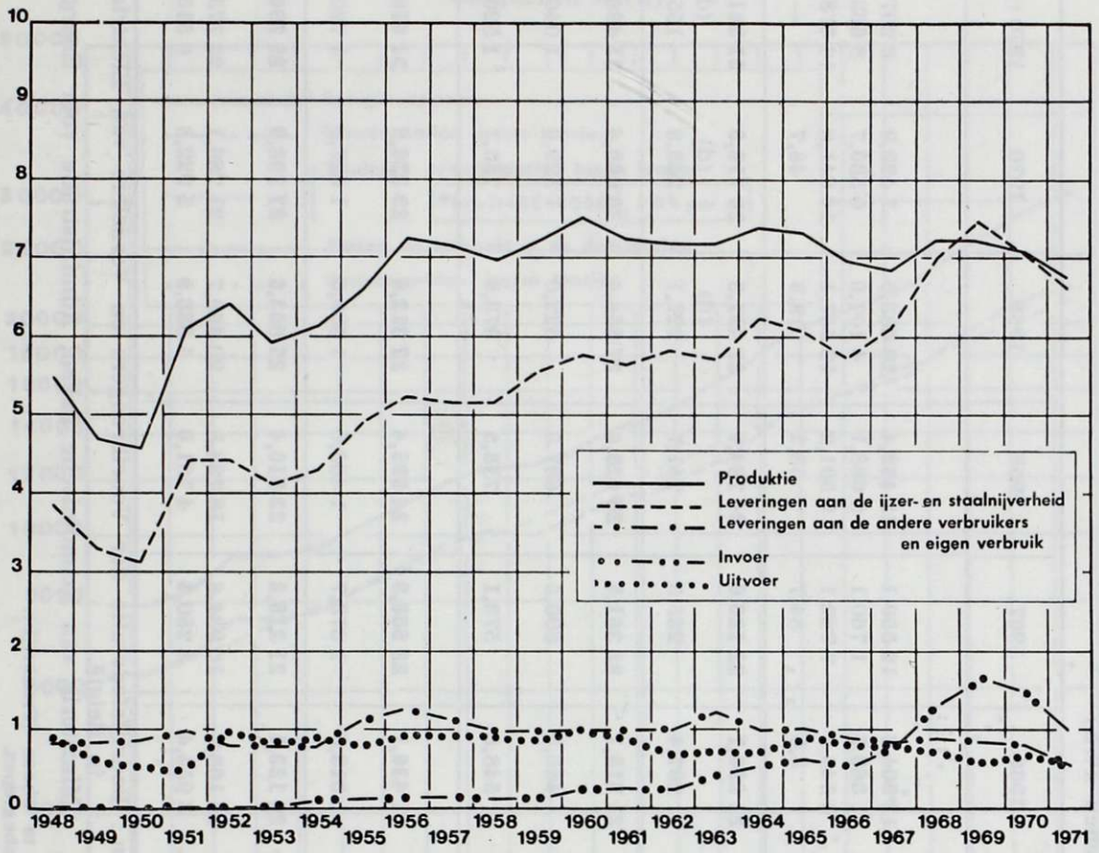

Bron : Ministerie van Economische Zaken,
Administratie van het Mijnwezen.

Cokesbalans (a)
(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970	1971
Produktie	6 857	7 243	7 249	7 119	6 783
Invoer	794	1 314	1 661	1 531	1 007
Totale aanvoer...	**7 651**	**8 557**	**8 910**	**8 650**	**7 790**
Afzet ijzer- en staalnijverheid	6 104	7 023	7 506	7 073	6 638
Andere binnenlandse afzet (b)	830	884	863	804	541
Totale binnenlandse afzet...	**6 934**	**7 907**	**8 369**	**7 877**	**7 179**
Uitvoer	768	679	582	713	530
Totale leveringen...	**7 702**	**8 586**	**8 951**	**8 590**	**7 709**

Bron : Ministerie van Economische Zaken,
Administratie van het Mijnwezen.

(a) Hoogovencokes, steenkoolhalfcokes.
(b) Eigen verbruik inbegrepen.

Beschikbare elektrische energie
(miljoenen kWh)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1970 (f)
Netto-thermische produktie :								
op basis van : Vaste brandstoffen	12 851,6	12 992,4	13 304,6	12 559,1	12 452,4	10 683,5	7 423,9	6 207,0
Gasvormige brandst. (a)....	1 474,2	1 542,4	1 366,6	1 760,1	2 688,1	4 107,9	6 536,7	8 693,0
Vloeibare brandstoffen (b) ..	4 992,8	5 560,0	6 544,5	7 722,1	9 591,2	12 557,1	14 641,6	16 378,0
Kernenergie (c)	45,6	—	5,0	84,7	53,2	18,3	48,7	—
Totaal...	**19 364,2**	**20 094,8**	**21 220,7**	**22 126,0**	**24 784,9**	**27 437,3** (d)	**28 716,6** (d)	**31 341,0** (d)
Netto-produktie uit waterkracht	113,6	269,7	297,4	235,5	241,7	227,1	243,8	155,0
Algemeen totaal...	**19 477,8**	**20 364,5**	**21 518,1**	**22 361,5**	**25 026,6**	**27 664,4**	**28 960,4**	**31 496,0**
Invoer (e)	360,6	433,6	466,3	800,5	687,3	622,0	1 129,8	1 040,0
Uitvoer	709,6	454,4	548,3	573,1	718,5	973,8	753,7	1 526,0
Door het net opgenomen energie (of brutoverbruik)...	**19 128,9**	**20 343,7**	**21 436,1**	**22 588,9**	**24 995,4**	**27 312,6**	**29 336,5**	**31 010,0**
Verliezen op het net	1 105,2	1 207,4	1 313,0	1 373,7	1 485,0	1 509,0	1 627,6	1 720,0
Netto-verbruik	**18 023,7**	**19 136,3**	**20 123,1**	**21 215,2**	**23 510,4**	**25 803,6**	**27 708,9**	**29 290,0**
w.o. : Hoogspanning	14 772,6	15 534,3	16 168,7	16 934,8	18 728,8	20 469,7	21 786,1	22 775,0
Laagspanning.....	3 251,1	3 602,0	3 954,4	4 280,4	4 781,6	5 333,9	5 922,8	6 515,0

Bronnen : Bedrijfsfederatie der Voortbrengers en Verdelers van Elektriciteit in België.
Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor Energie.

(a) Produktie uit raffinaderijgas niet inbegrepen.
(b) Produktie uit raffinaderijgas inbegrepen
(c) Niet inbegrepen de produktie van de Frans-Belgische kernenergiecentrale te Chooz (Frankrijk).
(d) Elektriciteit voortgebracht door gekochte stoom en warmterecuperaties inbegrepen.
(e) Het Belgisch aandeel in de nettoproduktie van de centrale te Chooz inbegrepen.
(f) Voorlopige gegevens.

Elektriciteitsverbruik

(miljoenen kWh)

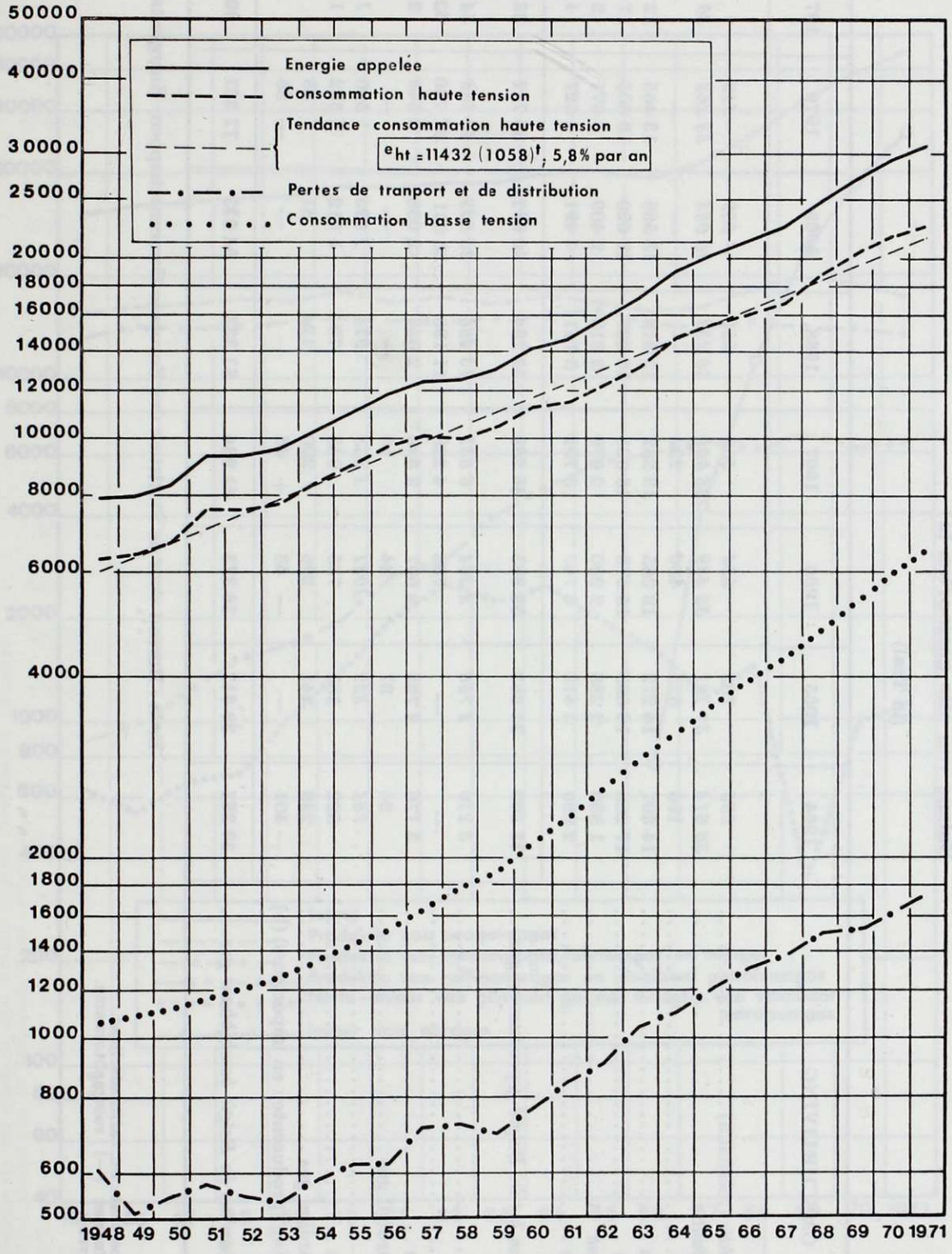

Bron : Bedrijfsfederatie der Voortbrengers en Verdelers van Elektriciteit in België.

Balans van alle gassoorten (a)

(in Tcal)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (c)
Primaire produktie (methaan)	*595*	*702*	*534*	*558*	*550*	*569*	*449*	*421*
Secundaire produktie	*36 614*	*37 181*	*35 449*	*36 000*	*38 234*	*40 088*	*38 268*	*36 564*
Fabrieksgas	198	525	486	222	—	—	—	—
Cokesovengas	14 397	14 272	13 365	13 282	13 913	13 568	13 465	12 870
Hoogovengas	17 203	16 685	15 573	16 025	18 267	19 620	18 605	17 244
Raffinaderijgas	1 830	2 286	2 280	2 679	2 313	2 409	1 671	2 066
Vloeibaar gas	2 986	3 413	3 745	3 792	3 741	4 491	4 527	4 384
Totaal van het in België geproduceerd gas	**37 209**	**37 883**	**35 983**	**36 558**	**38 784**	**40 657**	**38 717**	**36 985**
Invoer	*3 210*	*2 756*	*3 364*	*6 631*	*13 466*	*25 669*	*40 288*	*54 934*
Aardgas	—	—	733	4 228	11 198	23 631	37 740	52 542
Vloeibaar gas	3 176	2 725	2 607	2 393	2 346	2 038	2 548	2 392
Ander vervaardigd gas	34	31	24	10	—	—	—	—
Uitvoer	*761*	*822*	*1031*	*1 238*	*918*	*1 693*	1 590	*1 287*
Vloeibaar gas	522	581	735	948	794	1 612	1 552	1 275
Ander vervaardigd gas	239	241	296	290	124	81	38	12
Voorraadwijziging (producenten en importeurs) (b)	— 401	—	— 43	+ 43	—	—	— 88	..
Totaal van het in België beschikbaar gas	**39 257**	**39 817**	**38 273**	**41 994**	**51 332**	**64 633**	**77 327**	**90 632**

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Energiestatistiek.

(a) Inclusief het vloeibaar- en raffinaderijgas.
(b) (+) Voorraadafname; (—) voorraadtoename.
(c) Voorlopige gegevens.

Beschikbaar gas

Tcal (bovenwaarde)

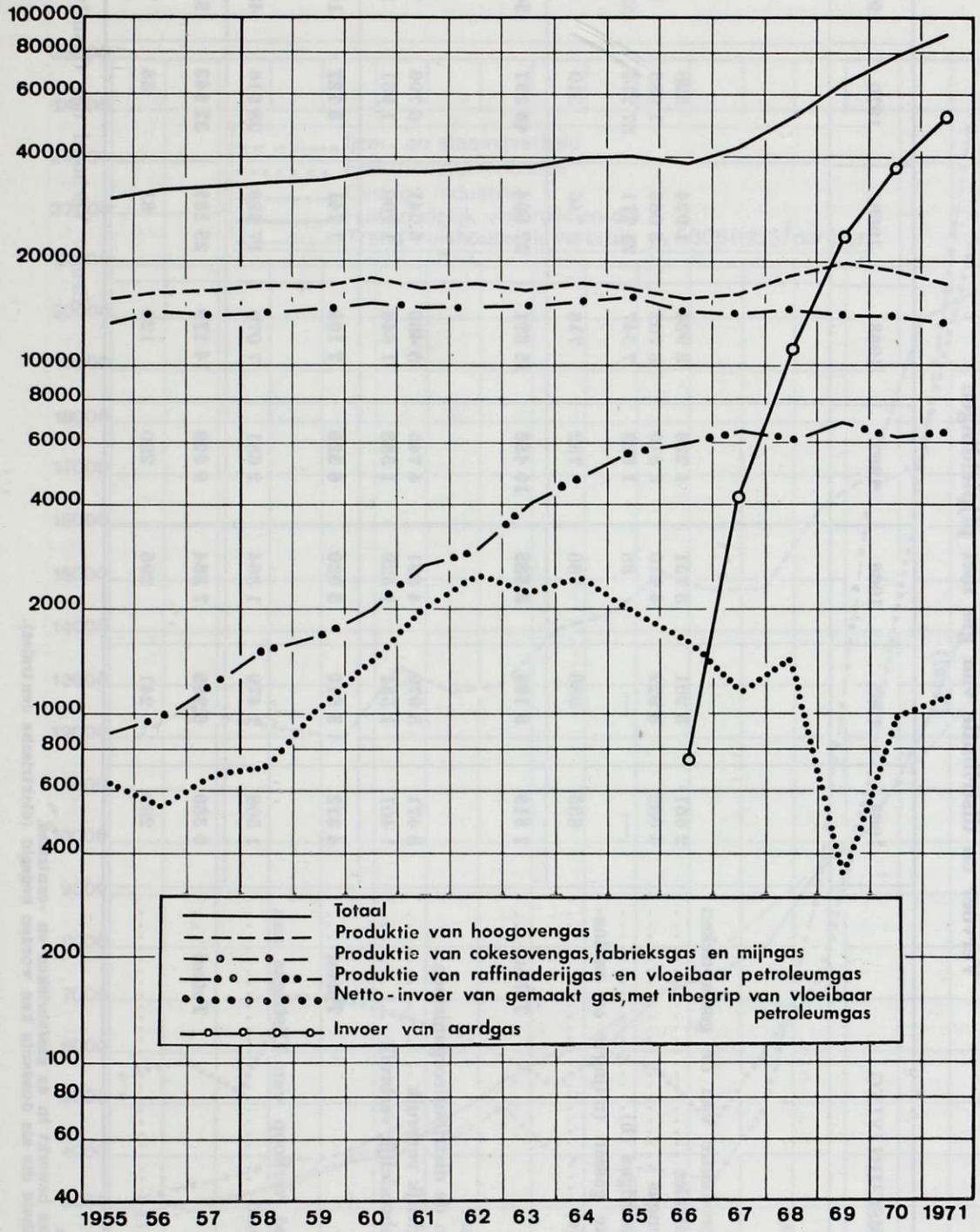

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Energiestatistiek.

Vervoer en distributie van gas met pijpleidingen

(Tcal)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (a)
A. *Beschikbaar gas :*								
1. Stadsgas :								
— Totale produktie van de gasfabrieken en -centrales	2 651	3 261	3 751	4 226	3 924	1 924	528	49
— Cokesovengas	4 032	3 922	4 010	3 819	3 702	3 063	1 985	1 089
2. Nederlands aardgas (b)	—	—	38	1 629	7 547	21 771	37 274	52 542
3. Calorieënrijke gassen (mijngas en raffinaderijgas) (c)	835	986	786	782	718	746	510	499
Totaal ...	**7 518**	**8 169**	**8 585**	**10 456**	**15 891**	**27 504**	**40 297**	**54 179**
B. *Verkoop van gas :*								
1. Verkoop van de distributieorganismen :								
— Huishoudelijk verbruik	3 471	3 979	4 391	4 745	5 463	6 041	6 796	7 897
— Niet-huishoudelijk verbruik	1 401	1 531	1 529	1 583	1 646	1 700	1 931	2 257
Totaal ...	**4 872**	**5 510**	**5 920**	**6 328**	**7 109**	**7 741**	**8 727**	**10 154**
2. Rechtstreekse verkoop van Distrigas aan de nijverheid	1 508	1 479	1 364	2 681	7 070	17 428	28 916	40 967
Totaal ...	**6 380**	**6 989**	**7 284**	**9 009**	**14 179**	**25 169**	**37 643**	**51 121**
3. Uitvoer	239	241	296	290	124	81	38	12

Bron : Verbond der Gasnijverheid.

(a) Voorlopige gegevens.
(b) Exclusief het aardgas bewerkt in de gasfabrieken en -centrales.
(c) Beschikbare hoeveelheid die als dusdanig kan worden bedeeld (elektrische centrales).

Netto gasverbruik

Alle gas, inclusief vloeibaar en raffinaderijgas

Tcal (bovenwaarde)

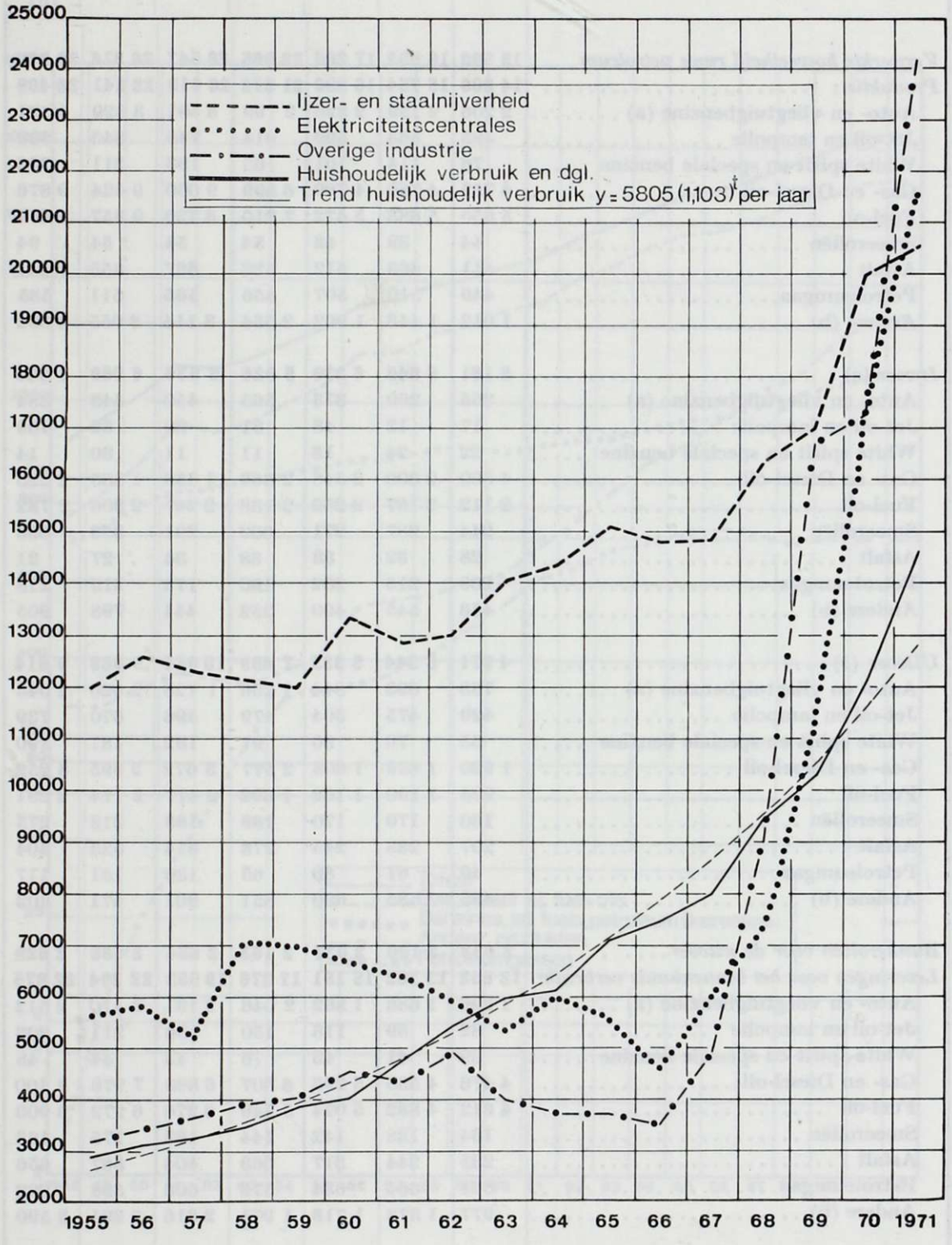

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Energiestatistiek.

Produktie en verbruik van petroleumprodukten

(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (d)
Verwerkte hoeveelheid ruwe petroleum ...	**15 598**	**16 593**	**17 286**	**22 965**	**28 547**	**28 816**	**30 239**
Produktie :	**14 800**	**15 754**	**16 290**	**21 373**	**26 618**	**28 241**	**28 489**
Auto- en vliegtuigbenzine (a)	2 206	2 159	2 326	2 799	3 491	3 329	4 121
Jet-oil en lampolie	493	563	599	614	748	845	830
White spirit en speciale benzine	76	114	101	165	193	211	230
Gas- en Diesel-oil	4 759	4 780	4 769	6 899	9 060	9 424	9 876
Fuel-oil	5 350	5 683	5 472	7 210	8 726	9 357	8 697
Smeeroliën	44	39	42	54	54	54	94
Asfalt	411	463	512	622	667	855	1 054
Petroleumgas.....	449	510	507	456	565	511	535
Andere (b)	1 012	1 443	1 962	2 554	3 114	3 055	3 052
Invoer (c) :	**5 161**	**5 840**	**6 230**	**5 926**	**5 536**	**6 089**	**6 996**
Auto- en vliegtuigbenzine (a)	255	260	373	565	450	443	384
Jet-oil en lampolie	17	12	48	31	29	82	109
White spirit en speciale benzine	22	24	13	11	11	30	14
Gas- en Diesel-oil	1 800	2 300	2 548	2 369	1 858	1 835	2 225
Fuel-oil	2 112	2 167	2 252	2 138	2 247	2 306	2 732
Smeeroliën	244	287	271	302	291	353	388
Asfalt	28	32	33	38	34	27	21
Petroleumgas.....	230	213	202	190	172	215	218
Andere (b)	453	545	490	282	444	798	905
Uitvoer (c) :	**4 971**	**5 344**	**5 333**	**7 489**	**10 044**	**9 089**	**9 614**
Auto- en vliegtuigbenzine (a)	733	693	844	1 266	1 728	2 020	2 043
Jet-oil en lampolie	429	475	504	479	596	670	739
White spirit en speciale benzine	55	76	90	97	132	187	190
Gas- en Diesel-oil	1 920	1 859	1 608	2 577	3 672	2 895	3 252
Fuel-oil	933	1 190	1 162	1 692	2 477	2 174	2 291
Smeeroliën	160	170	170	189	188	218	275
Asfalt	207	235	245	273	314	323	404
Petroleumgas.....	49	61	80	65	136	131	117
Andere (b)	485	585	630	851	801	471	303
Bunkeroliën voor de uitvoer.....	**2 033**	**2 100**	**2 037**	**2 163**	**2 854**	**2 688**	**2 629**
Leveringen voor het binnenlands verbruik:	**12 892**	**13 702**	**15 151**	**17 376**	**19 553**	**22 294**	**22 875**
Auto- en vliegtuigbenzine (a)	1 696	1 686	1 862	2 046	2 191	2 410	2 512
Jet-oil en lampolie	82	89	118	150	186	211	203
White spirit en speciale benzine	39	41	43	76	43	44	48
Gas- en Diesel-oil	4 476	4 585	5 293	6 307	6 868	7 976	8 100
Fuel-oil	4 612	4 882	5 024	5 746	6 276	6 972	6 900
Smeeroliën	134	138	142	144	163	175	183
Asfalt	235	244	317	363	404	567	656
Petroleumgas.....	641	664	634	573	606	598	682
Andere (b)	977	1 373	1 718	1 971	2 816	3 391	3 590

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Met inbegrip van jet-oil van het benzine-type.
(b) Andere produkten : voornamelijk petroleumafval en vanaf 1967, naphta.
(c) Enkel België.
(d) Voorlopige gegevens.

Op de binnenlandse markt geleverde petroleumprodukten (a)
(duizenden tonnen)

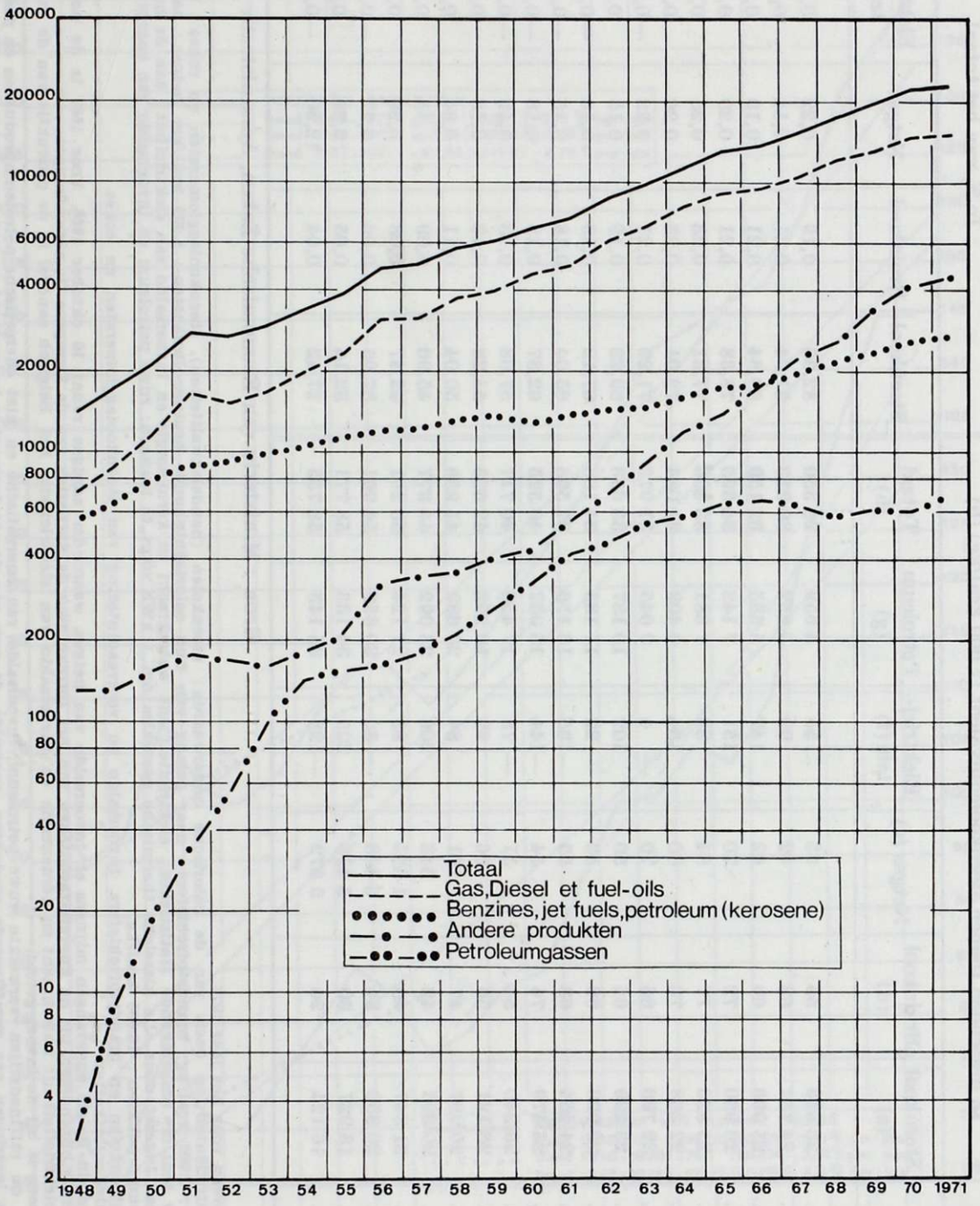

Bron : Ministerie van Economische Zaken,
Administratie voor Energie.

(a) Exclusief eigen verbruik der raffinaderijen en bunkering voor zeescheepvaart.

Zichtbaar brutoverbruik van primaire energie (a)

JAARTAL	In duizenden tonnen steenkoolequivalent (7 000 kcal/kg) (b)						In % van het totaal				
	Steenkool (c)	Bruinkool (d)	Netgas (e)	Elektriciteit (f)	Petroleum (g)	Totaal (h)	Steenkool	Bruinkool	Netgas	Elektriciteit	Petroleum
1953.....	23 518	55	63	55	4 659	28 350	82,96	0,19	0,22	0,19	16,43
1954.....	24 757	63	42	99	5 252	30 213	81,94	0,21	0,14	0,33	17,38
1955.....	25 996	69	62	147	5 885	32 159	80,84	0,21	0,19	0,46	18,30
1956.....	26 960	72	70	151	7 142	34 395	78,38	0,21	0,20	0,44	20,76
1957.....	25 826	77	84	38	7 381	33 406	77,31	0,23	0,25	0,11	22,09
1958.....	22 368	73	80	134	8 409	31 064	72,01	0,23	0,26	0,43	27,07
1959.....	22 796	66	70	— 4	9 045	31 973	71,29	0,21	0,22	—0,01	28,28
1960.....	23 299	65	50	102	10 137	33 653	69,23	0,19	0,15	0,30	30,12
1961.....	22 926	66	53	— 22	11 135	34 158	67,12	0,19	0,16	—0,06	32,60
1962.....	24 454	68	55	—135	13 156	37 598	65,04	0,18	0,15	—0,36	34,99
1963.....	25 479	74	54	—144	15 062	40 525	62,87	0,18	0,13	—0,36	37,17
1964.....	23 240	54	51	— 78	17 450	40 717	57,08	0,13	0,12	—0,19	42,86
1965.....	23 121	56	66	92	19 293	42 628	54,23	0,13	0,16	0,22	45,25
1966.....	20 997	47	141	84	20 689	41 958	50,04	0,11	0,34	0,20	49,31
1967.....	20 395	42	643	206	23 092	44 377	45,96	0,09	1,45	0,46	52,04
1968.....	21 347	40	1 655	95	27 124	50 261	42,47	0,08	3,29	0,19	53,97
1969.....	20 856	34	3 448	—36	30 659	54 961	37,95	0,06	6,27	—0,06	55,78
1970.....	18 927	30	5 456	225	34 133	58 771	32,14	0,05	9,29	0,38	58,14
1971 (i)	16 124	24	5 572	—128	35 143	58 735	27,42	0,04	12,90	—0,22	59,86

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Verbeterde gegevens voor het jaar 1970.
(b) Omrekeningscoëfficiënten op basis van de calorische onderwaarde : steenkolen (handelskwaliteiten), steenkoolagglomeraten en cokes : 7.000 kcal/kg; laagwaardige kolen : 5.000 kcal/kg; brandstofschiefers : naar gelang van hun calorieëninhoud; bruinkoolbriketten : 5.000 kcal/kg; netgas : aan de hand van de vooraf tot 1.000 kcal/m³ omgerekende statistieken; elektriciteit uit waterkracht en kernenergie en invoersaldo van elektriciteit : aan de hand van het gemiddelde aantal kcal, ingezet door alle klassieke thermische centrales om 1 kWh voort te brengen; ruwe petroleum en invoersaldo van energetische en niet energetische petroleumprodukten : 10.000 kcal/kg.
(c) Verbruik van steenkolen en brandstofschiefers, invoersaldo en voorraadintering van steenkoolagglomeraten en cokes.
(d) Invoer van bruinkoolbriketten.
(e) Verbruik van het in België opgevangen mijngas en invoersaldo van netgas, waaronder aardgas vanaf 10 oktober 1966. Voor 1967 is de hoeveelheid ingevoerd Nederlands aardgas opgenomen uit de Energiestatistieken van het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen.
(f) Produktie van elektriciteit uit waterkracht en kernenergie en invoersaldo van elektriciteit; het Belgisch aandeel in de produktie van de Frans-Belgische kerncentrale van Chooz is bij de invoer geteld.
(g) Hoeveelheid in de raffinaderijen verwerkte ruwe petroleum, invoersaldo van energetische en niet energetische petroleumprodukten en positief verschil tussen de binnenlandse leveringen van geraffineerde produkten, enerzijds, de som van de voortgebrachte hoeveelheid en het invoersaldo van die produkten, anderzijds.
(h) Het totaal moet overeenkomen met de som van de posten « Verbruik der producenten primaire energie, verlies, omvorming en distributie » en « Levering eindverbruikers » (rekening gehouden met de schommelingen der gekende voorraden) in de tabel « Balans van de totale Energie ».
(i) Voorlopige gegevens.

Vergelijking tussen het verloop van de indexcijfers der industriële produktie en dat van de indexcijfers van het brutoverbruik van primaire energie
(1963 = 100)

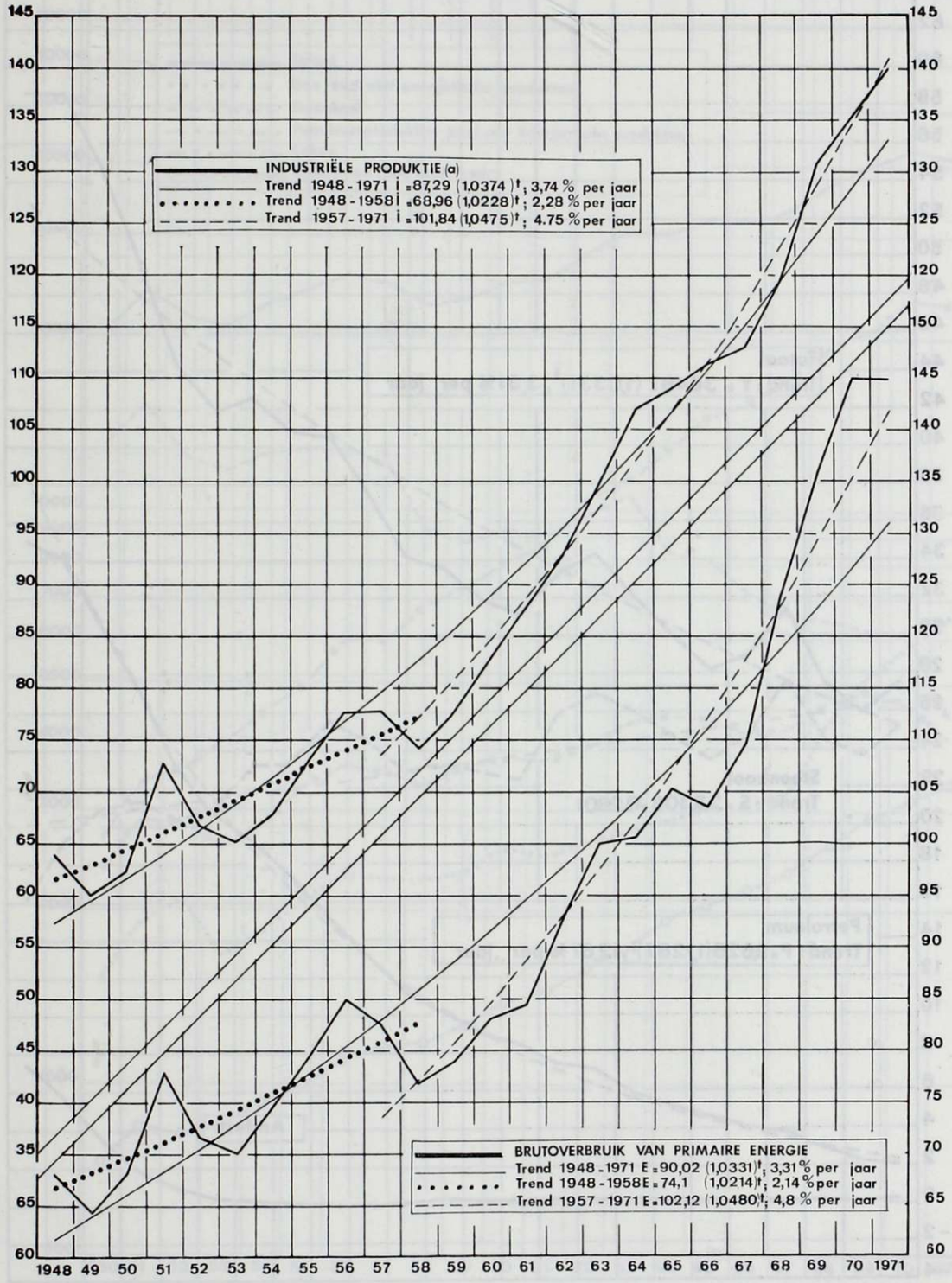

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Van 1949 tot 1953, indexcijfer I.E.S.P.O., Leuven, 1936-1938 = 100; vanaf 1953, indexcijfer N.I.S., 1963 = 100, zonder de bouwnijverheid.

Zichtbaar verbruik van primaire energie (a)

(miljoenen tonnen steenkoolequivalent)

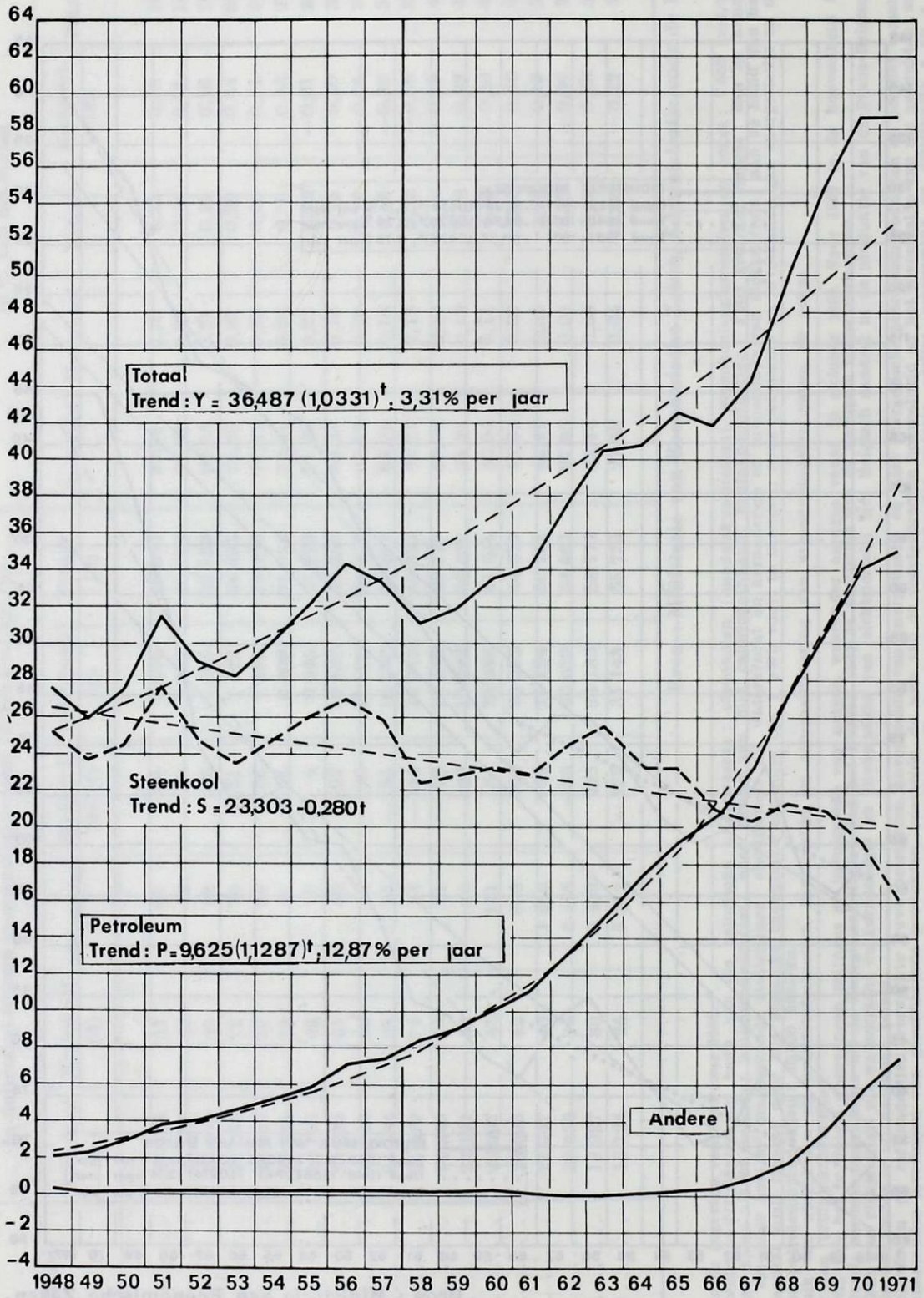

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Voor de andere : produktie van mijngas en elektriciteit uit waterkracht en kernenergie, netto-invoer van elektriciteit, gas en bruinkool.

Eindverbruik van energie (a) per energiedrager

(duizenden tonnen steenkoolequivalent)

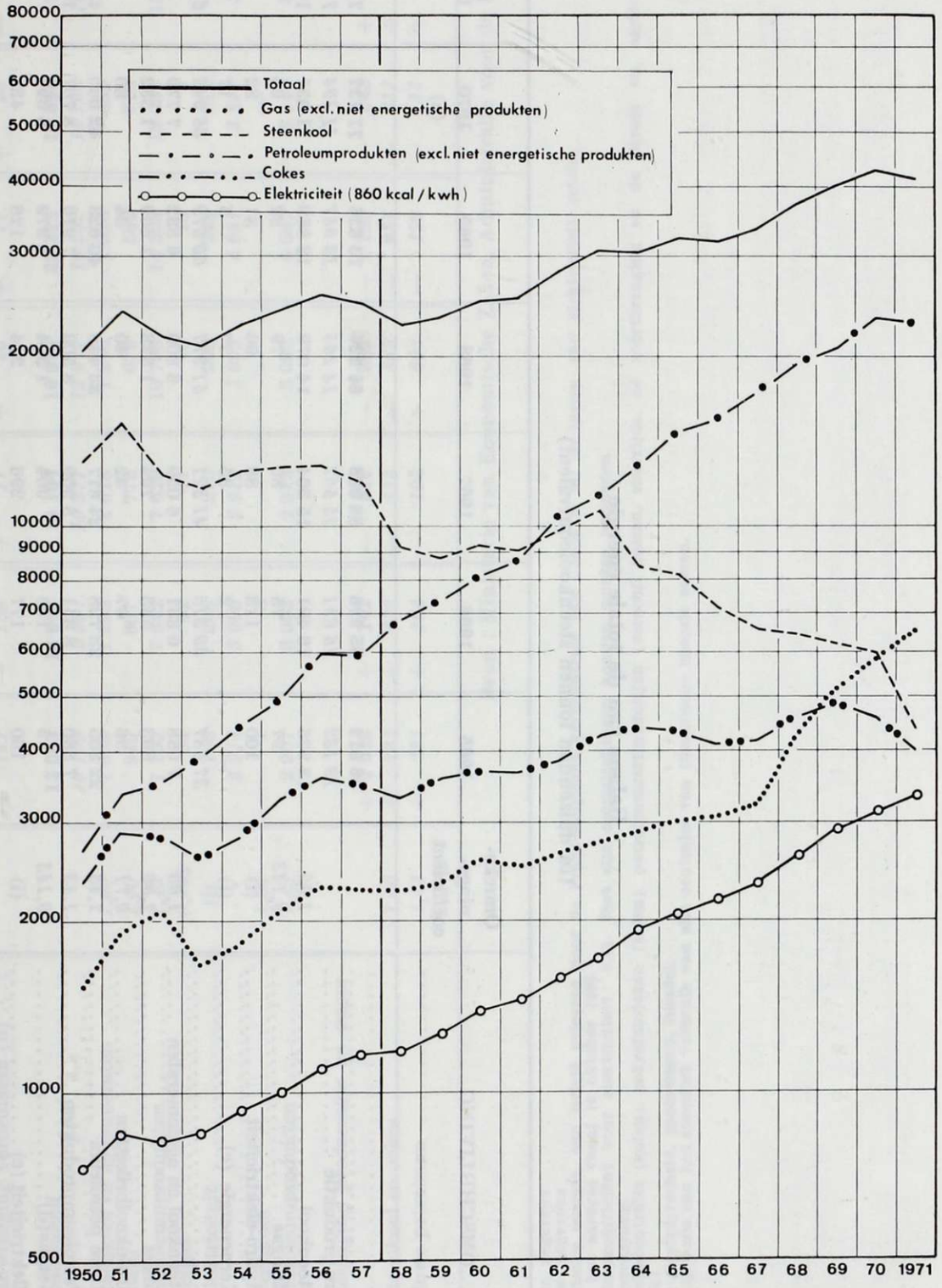

Bron : Ministerie van Economische Zaken,
Administratie voor de Energie.

(a) Energie die niet aangewend werd voor de voortbrenging van een andere vorm van energie; exclusief de aanwending voor niet energetische doeleinden en het verlies bij verdeling.
Voor 1971 : voorlopige gegevens.

Balans van de totale energie

(in duizenden tonnen steenkoolequivalent)

OMSCHRIJVING	Omrekeningscoëfficiënt	1965	1966	1967	1968	1969	1970 (a)	1971 (b)
Middelen		**56 819**	**55 996**	**56 888**	**66 236**	**73 636**	**77 737**	**78 962**
Primaire produktie		*19 132*	*16 681*	*15 567*	*14 265*	*13 057*	*11 194*	*10 704*
— Steenkool	*1,00*	18 935	16 491	15 364	14 079	12 889	11 031	10 605
— Mijngas	*0,143*	97	75	80	79	82	64	60
— Hydro-elektriciteit	(i)	100	113	88	90	81	82	39
— Kernenergie (c)	(i)	—	2	35	17	5	17	—
Invoer		*37 687*	*39 315*	*41 321*	*51 971*	*60 579*	*66 543*	*68 258*
— Steenkool en agglomeraten	*1,00*	7 088	6 351	6 059	6 809	6 832	7 779	5 459
— Cokes	*1,00*	693	553	794	1 323	1 669	1 532	1 006
— Bruinkoolbriketten	*0,71*	56	47	42	40	34	30	24
— Ruwe petroleum	*1,43*	22 305	23 728	24 617	33 448	40 623	42 660	43 888
— Petroleumprodukten	*1,43*	7 380	8 351	8 909	8 503	7 916	8 707	10 004
— Netgas (d)	*0,143*	5	108	604	1 594	3 379	5 397	7 514
— Elektriciteit (c)	(i)	160	177	296	254	126	438	363
Aanwending binnenland (e)		**42 718**	**42 256**	**44 320**	**50 506**	**54 509**	**59 515**	**58 939**
Verbruik der producenten primaire energie, verlies omvorming en distributie (f)		*8 833*	*8 519*	*9 213*	*10 508*	*11 849*	*11 830*	*12 727*
Voorraadwijziging en omvormingsbedrijven (g)		*+ 231*	*+ 436*	*— 68*	*+ 225*	*— 529*	*+ 721*	*+ 240*
Levering eindverbruikers		[illegible]	[illegible]	6 782	7 649	8 681	8 430	--

— Overige industrieën		8 879	8 507	8 652	9 787	10 317	11 319	..
— Vervoer		4 261	4 215	4 489	5 063	5 286	5 912	..
— Huishoud sectoren en gelijkgest.		12 765	12 243	12 967	14 474	14 953	16 208	..
— Niet als energie aangewend		1 364	1 435	1 528	2 008	3 080	4 097	..
— Niet gespecifieerd		195	752	746	772	795	975	..
Voorraadwijziging verbruikers (h)		*— 141*	*— 138*	*+ 11*	*+ 20*	*+ 77*	*+ 23*	*— 36*
Verkoop buitenland		**13 083**	**12 998**	**13 184**	**16 010**	**20 313**	**18 564**	**19 050**
Uitvoer		*10 169*	*9 991*	*10 271*	*12 917*	*16 232*	*14 720*	*15 291*
— Steenkool en agglomeraten	*1,00*	1 939	1 292	1 618	1 246	1 026	659	481
— Cokes	*1,00*	919	807	773	679	582	713	530
— Petroleumprodukten	*1,43*	7 109	7 642	7 626	10 708	14 363	13 031	13 748
— Netgas	*0,143*	34	42	41	18	13	5	2
— Elektriciteit	(i)	168	208	213	266	248	312	530
Bunker		*2 914*	*3 006*	*2 913*	*3 093*	*4 081*	*3 844*	*3 759*
— Steenkool	*1,00*	7	3	—	—	—	—	—
— Petroleumprodukten	*1,43*	2 907	3 003	2 913	3 093	4 081	3 844	3 759
Voorraadwijziging producenten en importeurs		**+ 1 018**	**+ 741**	**— 616**	**— 280**	**— 1 186**	**— 342**	**+ 973**
— Steenkool en cokes	*1,00*	*+ 733*	*+ 637*	*— 513*	*— 888*	*— 987*	*— 331*	*+ 256*
— Ruwe petroleum	*1,43*	*+ 285*	*+ 104*	*— 103*	*+ 608*	*— 199*	*— 11*	*+ 717*

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Verbeterde gegevens
(b) Voorlopige gegevens
(c) De elektrische energie, aan België geleverd door de Frans-Belgische kerncentrale van Chooz is bij de invoer van elektriciteit geteld.
(d) Inclusief het aardgas vanaf 10 oktober 1966.
(e) Omrekeningscoëfficiënt voor elektriciteit : 0,12. Niet alle dubbeltellingen konden worden vermeden.
(f) Verschilberekening.
(g) Elektriciteitscentrales (kolen), cokesfabrieken (kolen), petroleumraffinaderijen (verschil tussen, enerzijds, de voortbrenging en de invoer en, anderzijds, de leveringen).
(h) IJzer- en staalnijverheid, spoorwegen, handel.
(i) Raming op basis van het specifiek verbruik van alle centrales van thermische energie samen.

Samengevatte energiebalans naar vorm van energie (a)

OMSCHRIJVING	Steenkool en -agglomeraten		Bruinkool-briketten		Cokes		Ruwe petroleum		Petroleum-produkten		Netgas (b)		Elektriciteit (c)	
	10^3 ske		10^3 t		10^3 t		10^3 t		10^3 t		Tcal		10^6 kWh	
	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971
Middelen	**18 811**	**16 063**	**43**	**34**	**8 662**	**7 809**	**29 832**	**30 691**	**35 905**	**37 235**	**70 540**	**83 237**	**31 824**	**34 328**
Primaire produktie (d)	*10 974*	*10 558*	—	—	—	—	—	—	—	—	*449*	*421*	*293*	*155*
Secundaire produktie (e)	*57*	*47*	—	—	*7 119*	*6 783*	—	—	*29 816*	*30 239*	*32 351*	*30 274*	*30 230*	*33 103*
Inv. uit de Gemeensch. (f)	*4 804*	*3 710*	*43*	*34*	*1 390*	*945*	—	—	*4 503*	} *6 996*	*37 740*	*52 542*	*1 301*	*1 070*
Invoer uit derde landen	*2 975*	*1 748*	—	—	*141*	*61*	*29 832*	*30 691*	*1 586*		—	—	—	—
Aanwending	**18 858**	**16 135**	**43**	**34**	**8 662**	**7 809**	**29 832**	**30 691**	**35 905**	**37 235**	**70 540**	**83 237**	**31 824**	**34 238**
Producenten primaire energie	*137*	*125*	—	—	—	—	—	—	—	—	..	..	*963*	*917*
Cokes- en gasfabrieken (g)	*9 302*	*8 909*	—	—	*2*	*1*	—	—	*10*	*8*	*9 291*	*9 706*	*200*	*200*
Elektriciteitscentrales (h)	*2 889*	*2 415*	—	—	*1*	—	—	—	*3 655*	*4 156*	*15 001*	*20 440*	*3 191*	*3 408*
Petroleumraffinaderijen	—	—	—	—	—	—	*29 816*	*30 239*	*1 575*	*1 750*	—	—	*496*	*495*
Eindverbruikers	*5 960*	*4 325*	*43*	—	*7 814*	*7 223*	—	—	*18 629*	*18 711*	*46 210*	*53 079*	*26 049*	*27 744*
IJzer- en staalnijverheid (i)	159	206	—	—	7 015	6 657	—	—	734	..	20 415	20 427	4 242	4 208
Over. industrieën (d) (j)	690	499	—	—	666	477	—	—	4 688	..	11 815	15 498	13 176	14 065
Vervoer	30	24	—	—	14	7	—	—	4 042	..	—	—	741	770
Huisbrandsector en gelijkgestelde	5 081	3 596	43	34	119	82	—	—	6 217	..	8 727	10 154	7 006	7 695
Overige en niet-gespecifieerd	—	—	—	—	—	—	—	—	608	..	—	—	884	1 006
Niet als energie aangewend	—	—	—	—	—	—	—	—	2 340	2 603	5 253	7 000	—	—
Uitvoer naar de Gemeenschap (f) (k)	*619*	*466*	—	—	*316*	*231*	—	—	} *9 089*	{ *9 614*	*38*	*12*	—	—
Uitvoer naar derde landen	*40*	*15*	—	—	*397*	*299*	—	—			—	—	*925*	*1 564*
Bunker	—	—	—	—	—	—	—	—	*2 688*	*2 629*	—	—	—	—
Voorraadwijzig., produc. en importeurs (l)	*— 403*	*+ 180*	—	—	*+ 72*	*+ 76*	*+ 16*	*+ 452*	*+ 259*	*+ 367*	—	—	—	—
Voorraadwijziging, handel en verbruikers (m)	*+ 314*	*— 300*	—	—	*+ 60*	*— 21*	—	—	—	—	—	—	—	—

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Balans opgemaakt aan de hand van vlug beschikbare statistieken. Voorlopige gegevens voor 1971.
(b) Alle gas dat in gastoestand wordt of moet worden geleverd, dus zonder het butaan- en propaangas, dat aan de eindverbruikers in vloeibare toestand (in flessen) wordt bezorgd.
(c) Niet alle dubbeltellingen inzake verbruik van elektriciteit en dit van andere vormen van energie konden worden uitgeschakeld.
(d) Steenkool : de handelskwaliteiten worden ton voor ton aangerekend; de laagwaardige produkten worden in ske omgerekend tegen 5.000 kcal/kg en de brandstofschiefers op grond van hun calorieëninhoud.
Elektriciteit : inclusief kernenergie. Het Belgisch aandeel in de Frans-Belgische kerncentrale van Chooz is bij de invoer geteld.
(e) Steenkool en -agglomeraten : pekverbruik van de agglomeratenfabrieken. Netgas : produktie van de gas- en cokesfabrieken, aankopen van gas bij de petroleumnijverheid en totaal verbruik van hoogovengas.
(f) Exclusief de doorvoer van aardgas naar Frankrijk.
(g) Netgas : eigen verbruik van de cokes- en gasfabrieken en verlies bij de distributie.
(h) Inclusief het verbruik van de zelfvoortbrengers. Elektriciteit : inclusief het verschil tussen de bruto- en nettoproduktie, alsook het verlies bij vervoer en distributie.
(i) Netgas : inclusief het hoogovengas.
(j) Niet inbegrepen het verbruik voor de produktie van elektriciteit.
(k) Inclusief de brandstofschiefers omgerekend tegen 3.640 kcal/kg.
(l) Ruwe petroleum : verschil tussen invoer en de hoeveelheid verwerkte petroleum in de raffinaderijën; petroleumprodukten : verschil tussen de produktie en de invoer, enerzijds, de leveringen anderzijds.
(m) Handel, cokesfabrieken, spoorwegen, elektriciteitscentrales der voortbrengers-verdelers en gemeenschappelijke centrales.

Saldo van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. betreffende de voornaamste vormen van energie (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (*b*)	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Vaste brandstoffen	— 8 049	— 8 667	— 8 303	— 7 665	— 9 378	— 10 686	— 13 229	— 11 722
— steenkool en bruinkool	— 4 179	— 4 594	— 4 558	— 3 934	— 4 829	— 5 131	— 7 742	— 6 826
— cokes (*c*)	— 4 004	— 3 685	— 3 266	— 3 339	— 4 162	— 5 179	— 5 123	— 4 566
— agglomeraten van steenkool en bruinkool	+ 134	— 388	— 479	— 392	— 387	— 376	— 364	— 330
Petroleum en petroleumprodukten	— 10 074	— 10 250	— 10 077	— 13 043	— 16 941	— 15 682	— 20 637	— 28 485
— ruwe en half-geraffineerde petroleum	— 11 905	— 13 321	— 12 295	— 14 515	— 20 400	— 24 096	— 26 383	— 31 784
— petroleumderivaten	+ 1 831	+ 3 071	+ 2 218	+ 1 472	+ 3 459	+ 8 414	+ 5 746	+ 3 299
— lichte oliën	+ *676*	+ *1 001*	+ *813*	+ *1 009*	+ *1 800*	+ *2 915*	+ *2 232*	+ *1 530*
— halfzware oliën	+ *694*	+ *760*	+ *764*	+ *764*	+ *772*	+ *1 171*	+ *909*	+ *507*
— zware oliën	+ *861*	+ *1 648*	+ *958*	— *73*	+ *1 245*	+ *4 510*	+ *2 823*	+ *1 486*
— vloeibaar petroleumgas	— *400*	— *338*	— *317*	— *228*	— *358*	— *182*	— *218*	— *224*
Netgas, ander dan aardgas	— 10	— 7	— 13	— 13(d)	— 15	— 16	— 27	— 27
Aardgas	—	—	—	— 436(e)	— 795	— 1 787	— 2 393	— 3 165
Totaal ...	— 18 133	— 18 924	— 18 393	— 21 157	— 27 129	— 28 171	— 36 286	— 43 399

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Administratie voor de Energie.

(a) Netto-uitvoer (+); netto-invoer (—).

(b) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Steenkool en bruinkool : D.T. 2701.00 + D.T. 2702.00; cokes : D.T. 2704.10 + D.T. 2704.15; agglomeraten van steenkool en bruinkool : D.T. 2701.20 + D.T. 2702.10; ruwe en half-geraffineerde petroleum : D.T. 2709.00; lichte oliën : D.T. 2710.00 + 2710.05 + 2710.07 + 2710.10 + D.T. 2710.15; halfzware oliën : D.T. 2710.25 + 2710.30 + D.T. 2710.35; zware oliën : D.T. 2710.40 + 2710.50 + D.T. 2710.55 + 2710.60 + 2710.70 + D.T.2710.75; vloeibaar petroleumgas : D.T. 2711.00 + 2711.30 + 2711.50; netgas (exclusief aardgas) : D.T. 2718.00; aardgas : D.T. 2711.70. Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren, onder voorbehoud van de opmerkingen van de voetnoten (d) en (e).

(c) België heeft een netto uitvoer tot 1966; het invoersaldo komt voort van de aankopen van het Groothertogdom Luxemburg.

(d) Douanestatistieken van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, na aftrekking van de invoer uit Nederland.

(e) Voor de invoer : naar de gegevens van de *Maandstatistiek van de buitenlandse handel per goederensoort,* Centraal Bureau voor de Statistiek, D.T. 2711.70 (uitvoer naar de B.L.E.U. en Frankrijk); voor de uitvoer (doorvoer naar Frankrijk) : naar de gegevens van de « *Statistiques du Commerce extérieur de la* France, D.T. 2711.52 (invoer).

AFDELING III. — PRODUKTIEVERLOOP IN DE FABRIEKSNIJVERHEID

§ 1. — METAALNIJVERHEID

1. — *IJzer- en Staalnijverheid.*

In 1971 bereikte de wereldproduktie van ruwstaal (Volksrepubliek China niet inbegrepen) 560,5 miljoen ton, tegen 578,6 miljoen ton in 1970, d.i. een teruggang met 3,1 %. Dit resultaat is vooral te wijten aan de vertraging van de activiteit bij sommige grote producenten, met name de Verenigde Staten, Japan en de Duitse Bondsrepubliek.

De produktie in de Verenigde Staten bedroeg ongeveer 112,1 miljoen ton, d.i. 8,5 % minder dan in 1970 en 14,8 % minder dan het recordpeil van 1969, dat 131,2 miljoen ton bereikte. Deze vermindering van de Amerikaanse produktie tot een niveau dat minder dan 20 % van de wereldproduktie vertegenwoordigt, heeft aan de Verenigde Staten zijn plaats als eerste staalproducent in de wereld ontnomen.

In het Verenigd Koninkrijk konden de staalbedrijven evenmin hun record van 1970 (28,3 miljoen ton) behouden. Hun produktie van 24,2 miljoen ton betekent een daling met 14,7 % ten aanzien van het voorgaande jaar. Houdt men echter rekening met het feit dat de produktie van 1970 berekend werd over 53 weken, terwijl die van 1971 slechts over 52 weken strekte, dan beloopt de daling slechts 13,1 %.

In de U.S.S.R., daarentegen, werd de sedert jaren vastgestelde ontwikkeling in 1971 voortgezet. De produktie van 120,6 miljoen ton staal stemt overeen met een stijging van 4,1 % t.a.v. 1970, waardoor dit land, met 21,5 % van het wereldtotaal, thans bij de ruwstaalproducenten de eerste plaats inneemt.

De verzwakking van de conjunctuur in Japan heeft dit land ertoe geleid zijn staalproduktie met nagenoeg 5 miljoen ton te verlagen, d.i. een daling met 5,1 % t.a.v. het voorgaande jaar. Niettemin blijft de Japanse ijzer- en staalnijverheid de derde plaats bekleden met een produktie van 88,6 miljoen ton staal (voor een capaciteit van 115 miljoen) en een aandeel van 15,7 % van de wereldproduktie. Het is voor het eerst sedert negen jaar dat de ruwstaalproduktie van een jaar die van het voorgaande jaar in dat land niet overschrijdt.

De lidstaten van de Gemeenschap produceerden in 1971 103,3 miljoen ton staal, een resultaat dat met 5,4 % beneden het recordpeil van 1970 (109,2 miljoen ton) blijft. De daling van de produktie is te wijten aan de verslechtering van de algemene conjunctuurtoestand in de Gemeenschap evenals aan de uitwerking van de maatregelen die tijdens de zomer van 1971 werden genomen door de Verenigde Staten in verband met de invoer en aan de monetaire onzekerheid die woog op het internationaal handelsverkeer. De evolutie in de verschillende lidstaten schommelt tussen een zeer geringe stijging in Italië (+ 0,9 %)

en Nederland (+ 0,8 %) en een daling, die ver boven het communautaire gemiddelde ligt in de Duitse Bondsrepubliek (— 10,5 %). De produktievermindering in Luxemburg (— 4 %), Frankrijk (— 3,9 %) en België (— 1,3 %) is minder opvallend. In 1971 werd in de gezamenlijke Gemeenschap 75 % van het produktievermogen benut, nl. voor 70 % in de Bondsrepubliek, 76 % in België, 77 % in Italië, 81 % in Nederland, 82 % in Frankrijk en 86 % in Luxemburg.

Wat de produktie van ruw gietijzer betreft was het verloop nagenoeg hetzelfde als dat van staal, maar het globaal specifiek gietijzerverbruik in de staalbedrijven, dat op middellange termijn zou dienen te stijgen ingevolge structuurwijzigingen in de staalbedrijven — voornamelijk de vooruitgang van het zuurstofstaal —, liep in 1971 enigszins terug (ongeveer 688 kg/ton tegen 690 kg gietijzer per geproduceerde ton staal in 1970). Dit is in hoofdzaak te wijten aan de toenemende aanwending van schroot bij de staalproduktie, daar het aanbod van deze goedkope grondstof zeer overvloedig is. In sommige gevallen heeft de gemakkelijke bevoorrading in schroot tegen lage prijzen de aanwending van elektrische ovens voor de produktie van gewoon staal in de hand gewerkt. Aldus ziet de evolutie van de produktie van ruw gietijzer er als volgt uit : Duitse Bondsrepubliek — 10,8 %, Frankrijk — 4,2 %, Italië + 2,4 %, Nederland + 4,6 %, België — 3,9 %, Luxemburg — 4,6 % en, ten slotte, voor de Gemeenschap — 5,9 %.

De leveringen van de Belgische ijzer- en staalnijverheid daalden in totaal met 2,1 %. Deze teruggang kwam tot uiting zowel op de binnenlandse markt als op die van de E.G.K.S. en van de derde landen ; toch is het relatieve aandeel van de verzendingen naar de E.G.K.S. sedert 1969 licht gestegen, in verhouding tot de leveringen aan de binnenlandse markt.

Wat de investeringen betreft, zouden deze, volgens de op 1 januari 1971 door de E.G.K.S. verrichte enquête, met 6,3 % verminderd zijn t.a.v. 1970, toen het bedrag 11,6 miljard bereikte. Toch werden de produktiecapaciteiten verder ontwikkeld en strekten per einde 1971 over 16,5 miljoen ton. Dit verklaart de verslechtering van het benuttingspercentage van de produktiecapaciteiten welke tijdens het tweede halfjaar veel geringer waren dan 80 %, hetgeen als een minimumpeil inzake de rentabiliteit wordt beschouwd.

In de periode van einde 1968-begin 1970, waren de staalprijzen voor de grote uitvoer, onder de druk van een stijgende vraag, aanmerkelijk verbeterd. Later, na de sterke daling tijdens het jaar 1970 en buiten een gering herstel tijdens het eerste kwartaal 1971, stabiliseerden de prijzen in dollar op een niveau dat 20 % lager was dan hun hoogtepunt van het eerste kwartaal 1970.

De globale tewerkstelling in de staalnijverheid was in 1970 met 500 eenheden toegenomen en strekte over 58 994 personen ; tijdens het jaar 1971 bleef dit aantal nagenoeg gelijk.

De Belgisch-Luxemburgse uitvoer van staalprodukten, exclusief ertsen en schroot, bereikte dit jaar slechts 88 miljard frank tegen 93,8 miljard in 1970, d.i. een vermindering met 6,2 %, terwijl in 1970 een stijging met 19,3 % kon

worden aangestipt. Wat het volume betreft, werd een daling met 3,4 % vastgesteld. In waarde liep de invoer met 2 miljard frank, d.i. 10,3 % terug en in volume met 207 791 t, d.i. 8 %, terwijl het voorgaande jaar een stijging met respectief 34,6 % en 11,6 % werd genoteerd.

2. — *Nijverheid der non-ferrometalen.*

De zwakke economische activiteit in de industrielanden had een ongunstige invloed op de vraag naar non-ferrometalen, terwijl de voorraden bij de producenten opgeslagen in de stapelplaatsen van de Londense metaalbeurs sterk aangroeiden. Voorts droegen de maatregelen die midden augustus door de Verenigde Staten werden genomen met het oog op het herstel van het evenwicht van de Amerikaanse betalingsbalans, evenals de daaruit voortvloeiende invoering van de vlottende koersen voor de meeste deviezen, ertoe bij de algemene malaise nog te doen toenemen.

Gezien deze omstandigheden kon de dalende tendens voor de koers der non-ferrometalen slechts nog krachtiger worden.

De koers van het koper bij de « London Metal Exchange » die einde september 1970 reeds geleidelijk tot ongeveer 500 £ per metrische ton gezakt was, daalde nog verder in januari 1971 en bereikte tijdens deze maand een drempel van 413 £. Midden februari trad een felle verbetering in waardoor de koersen tot 536 £ opliepen, doch begin april verflauwde opnieuw de markt en begin juni schommelden de noteringen rond 420 £. Op 1 juli bij de aankondiging van de stakingen in de Verenigde Staten, steeg het koper plots weer tot bijna 510 £. Per 13 juli echter — en daarbij vooruitlopend op de beëindiging van het sociaal conflict en ondanks de onzekere toestand in de andere gebieden van de wereld — ondergingen de koperkoersen te Londen opnieuw een aanzienlijke daling om tegen het einde van het jaar, tot 411 £ terug te lopen.

De koers van het zink bleef tijdens de eerste maanden van het jaar vast. In juni 1971 werd de produktieprijs van 128 op 150 £ per ton gebracht en bleef op dat peil tot het einde van het jaar.

De koers van het lood, die bij het begin van het jaar 116 £ per ton beliep, schommelde nadien, tot midden augustus, rond 110 £, om daarna geleidelijk af te takelen tot minder dan 90 £ per einde september ; dat was het laagste peil dat sedert de devaluatie van het pond sterling, in 1967, werd bereikt.

Tijdens de eerste twee maanden van het jaar was de koers van het tin vrij zwak. Einde februari kon de daling evenwel geremd worden en begin april lag de koers weer rond 1 500 £. Daarna zwakte hij opnieuw af ingevolge de geringe vraag. Tegen het einde van het jaar daalde hij herhaaldelijk tot minder dan 1 400 £ per ton.

Wegens de plotse inkrimping van de vraag in de nijverheid der non-ferrometalen is het noodzakelijk gebleken — met het oog op de aangroei der voorraden — het fabricagetempo van bepaalde produkten op een veel lager peil te houden dan de bestaande capaciteiten. Daarbij bestaan nog andere pro-

blemen eigen aan deze sector, in het bijzonder wat betreft de omstandigheden bij de aankoop van ertsen. De bevoorrading van deze sector uit bronnen die over de vijf werelddelen verspreid liggen, gebeurde ook in 1972 in zeer duur uitvallende voorwaarden.

Al deze factoren droegen bij tot de aftakeling van de totale produktie van ruwe metalen die in 1971 slechts nog 693 000 t bereikte, tegen 749 100 t in 1970, d.i. een teruggang met 7,5 %. Een regressie wordt vastgesteld in de volgende sectoren : zink, — 9,5 % t.a.v. 1970 ; koper, — 7,1 % ; lood, — 9,8 % ; daarentegen worden vorderingen vastgesteld in minder belangrijke sectoren zoals die van het tin en van het zinkstof, waar een toeneming met respectief 8,7 % en 4 % geboekt werd.

De produktie van halffabrikaten vertoonde over het algemeen een stijgende tendens, behalve dan voor het zink waarvoor ze met 12,7 % daalde. In vergelijking met het voorgaande jaar steeg de totale produktie van halffabrikaten met 3,9 % ; voor koper beliep de toeneming 0,6 % ; voor zink 3 % en voor aluminium 11,3 %.

Ondanks de ongunstige conjunctuur kon het investeringsbeleid worden voortgezet, mits enkele aanpassingen van een of ander project van minder belang of van minder hoogdringendheid. Over het algemeen kon worden beaamd dat de tranche van het programma der voor 1971 voorziene investeringen werd voltooid en dit laat toe om prompt en doeltreffend op een conjunctuuropleving te reageren. Inzake deze investeringen kan erop worden gewezen dat anderhalf miljard frank besteed worden aan de oprichting van een zinkelektrolyseëenheid, waarvan het aanvankelijk vermogen 80 000 t per jaar beloopt en de indienstneming in het eerste halfjaar van 1974 gepland is. Voorts zal begin 1972 de globale jaarcapaciteit voor de produktie van kathodekoper op 270 000 t gebracht worden, na aanpassing van de middelen tot produktie van elektrische energie. Verder worden doorlopend systematische onderzoekingen gedaan met het oog op een betere controle van de fabricage zowel in de gieterijen als bij de elektrolyse. Deze studiën strekten ertoe de kwaliteit van de afgewerkte produkten steeds te verbeteren, niettegenstaande de essentieel wisselende aard van de bevoorradingsbronnen.

Op het gebied van de rentabiliteit dient te worden vastgesteld dat de teruggang van de economie zich voordoet op een tijdstip dat de nijverheid der nonferrometalen te kampen heeft met de aanhoudende inflatie van de produktiekosten. De versnelde stijging van de loonlast ingevolge plaatselijke, sectoriële of interprofessionele overeenkomsten gebeurde zonder dat men zich bekommerde om de synchronisatie met de produktiviteitsstijging, die er normaliter en van economisch oogpunt uit de tegenhanger moet van zijn.

De Belgische nijverheid der non-ferrometalen die per essentie op de uitvoer gericht is, brengt 70 % van zijn afzet op de buitenlandse markten en in het bijzonder in de landen van de Europese Gemeenschap, die zelf 78 % van de totale uitvoer van deze sector afnemen. De uitvoer van ruwe en bewerkte

metalen strekte in 1971 over 20,9 miljard, tegen 30,7 miljard in 1970, d.i. een vermindering met 34 %, terwijl in 1970 een toeneming, naar waarde, van 18,4 % werd vastgesteld. Naar gewicht beliep de vermindering 10,6 %, tegen 6,6 % in 1970.

De totale invoer van ruwe en bewerkte metalen liep naar waarde met 29,1 % terug, hoewel hij naar hoeveelheid met 4,5 % steeg.

Wat de halffabrikaten betreft daalde de uitvoer naar waarde (— 17,1 %) doch steeg naar hoeveelheid (+ 7 %). De invoer verhoogde met 7,9 % in waarde en met 29 % in hoeveelheid.

3. — *Metaalverwerkende nijverheid.*

De metaalverwerkende nijverheid is wegens de aard van haar produkten het meest gevoelig aan conjunctuurschommelingen. De activiteitsontwikkeling over 1971 is onderverdeeld in twee fasen gescheiden door de monetaire verwikkelingen van de maand augustus. De eerste periode, betrekkelijk bevredigend ondanks de aanmerkelijke achteruitgang in sommige sectoren, is gekenmerkt door een stabilisering van het globale orderbestand, een constante vooruitgang van de leveringen, over het algemeen welgevulde orderboekjes en een ontspanning op de arbeidsmarkt. De tweede fase, beïnvloed door de verklaring over de niet-omwisselbaarheid van de dollar en de invoering van de protectionistische maatregelen in de Verenigde Staten, is gekenmerkt door een vertraging van het leveringstempo, een verminderde tewerkstelling en een daling van de ordervoorraad.

De in 1971 opgenomen nieuwe bestellingen bereikten 286 miljard, d.i. 6 % meer dan in 1970 tegen werkelijke prijzen en 1 % meer tegen constante prijzen, terwijl in 1970 de vooruitgang respectief 11 % en 3 % beliep. Bovendien werd de globale vraag in 1971 gunstig beïnvloed door de opgenomen orders inzake transportmaterieel, dat, wegens bijzondere omstandigheden een verschillend verloop volgt. Met uitzondering van deze tak bereikte de teruggang van de bestellingen voor de andere bedrijfsgroepen, in vergelijking met 1970, 3 % tegen werkelijke prijzen en 8 % tegen constante prijzen.

De leveringen, die tijdens de twee voorgaande jaren ruim beneden het bestellingsvolume gebleven waren, bereikte een peil van 282 miljard, hetgeen een vooruitgang van 9 % naar waarde en 4 % naar volume betekende, tegen 17 % en 10 % in 1970.

Hoewel in de metaalverwerkende nijverheid in 1971 de produktiegroei verminderde, waren in dat jaar de investeringen uitzonderlijk hoog te noemen ; de investeringsinspanning tijdens de jaren 1969-1971 is nl. het meest tot uiting gekomen in de bestaande ondernemingen. Volgens de resultaten van het Fabrimetal-onderzoek inzake de investeringen, kunnen deze geraamd worden op 15 miljard voor 1971, tegen 13,7 miljard in 1970 en 11,7 miljard in 1969.

Onder de samengevoegde invloed van de toeneming der produktiecapaciteiten en de vermindering van het orderbestand is de verzekerde activiteitsduur aldus teruggevallen van 6,8 maanden per einde 1970 tot 6 maanden een jaar later.

Het tewerkstellingspeil dat tijdens het eerste kwartaal 1971 nog gestegen was daalde daarna vooral bij de eerste metaalverwerking, de metaalprodukten en toebehoren voor de bouwnijverheid alsmede in de mechaniekconstructies. Terwijl eind 1970 328 500 personen in deze sector werkzaam waren en dit aantal zelfs steeg tot 332 000 in maart, viel het einde 1971 terug tot 324 000 eenheden.

Gezien de grote verscheidenheid van de sector der metaalverwerking worden steeds min of meer verschillende ontwikkelingen waargenomen naargelang van de bedrijfsgroepen.

Inzake de eerste metaalbewerking was de toestand tijdens het eerste kwartaal bevredigend maar verslechtte in de loop van het jaar in de staalgieterij, de draadtrekkerij, de ijzerdraaierij en de koudwalserij.

In de lichte metaalbouw en duurzame consumptiegoederen, waar de invloed van de conjunctuur in de bouwsector groot is, verminderde het aantal gebouwde stookketels voor centrale verwarming met 30 %, liepen tevens de leveringen van radiatoren terug, verminderde de verkopen van niet-elektrische keuken- en huisverwarmingstoestellen met 10 % en daalden eveneens de verkopen en bestellingen van elektrische huishoudtoestellen.

In de radio- en televisiesector was de markt stationair. De verkoop van kleurentelevisietoestellen vordert slechts langzaam.

Op het gebied van de plastiekverwerking, werd de rentabiliteit van sommige bedrijven gedrukt door de stijging van de grondstoffenprijzen en ook door een verscherping van de concurrentie.

In de categorie van de kapitaalgoederen bleef het leveringspeil zeer hoog voor de bruggen en stalen geraamten, maar de bestellingen verminderden aanmerkelijk. Bij de mechaniekconstructie zijn de bekomen resultaten over het algemeen bevredigend. Ook bij de bouw van elektrische uitrusting was de bedrijvigheid doorlopend sterk. Een aanzienlijke vooruitgang werd geboekt op het gebied van de telecommunicaties en inzonderheid voor de informatica, de telebediening en de elektronica.

Inzake het transportmaterieel bleef de vraag in 1971 gunstig gericht. Op het gebied van de automobielnijverheid hebben de Belgische montageketens een vooruitgang van 15 % geboekt voor de personenwagens en 17 % voor de bedrijfsvoertuigen ; ruim 80 % van deze produktie is voor de export bestemd. Op de binnenlandse markt is de verkoop van personenwagens echter met 12 % verminderd in vergelijking met het voorgaande jaar. Bij de scheepsbouwwerven

liepen nieuwe bestellingen binnen, zodat de orderboekjes een voldoende bedrijvigheid voor de komende jaren waarborgen. Bij de bouw van spoorwegmaterieel werd een belangrijk herstructureringscontract tussen de overheid en vier ondernemingen ondertekend. Dank zij dit contract en ook dank zij een planning op lange termijn van de N.M.B.S. zal deze sector zijn produktie kunnen reorganiseren en tevens zijn concurrentiepositie verbeteren. Wat de vliegtuigconstructie betreft was de bedrijvigheid normaal.

In globo verminderde in 1971 de rentabiliteit van de ondernemingen der metaalverwerkende nijverheid nog alhoewel de toestand zeer verschillend kan zijn naargelang van de beschouwde categorieën en vooral van bedrijf tot bedrijf. Er blijft evenwel nog een belangrijke vooruitgang te bewerkstelligen inzake, eensdeels, de dimensie en de specialisatie van de ondernemingen in bepaalde sectoren, en, anderdeels, op het vlak van hun structurele aanpassing. Op sociaal gebied werd in het algemeen de loonovereenkomst van 1971 nageleefd ; niettemin gingen talrijke produktiedagen verloren ingevolge stakingen, waaronder bepaalde van lange duur.

Wat de buitenlandse handel betreft, staat men tegenover een nieuwe achteruitgang van de handelsbalans voor de metaalverwerkende nijverheid. Inderdaad, daar de vertraging van de uitvoer sterker was dan die van de invoer bedraagt het tekort 26,5 miljard in 1971, tegen 10,6 miljard in 1970.

De verhouding der verzendingen naar het buitenland in de gezamenlijke leveringen bereikt ongeveer 62 % en hun bedrag beloopt 180 miljard. Het groeitempo van de uitvoer dat 27 % bereikte in 1969 en nog 24 % in 1970, viel op 8 % in 1971. Deze vertraging is te wijten aan de weinig gunstige conjunctuur in al de E.E.G.-landen, voornamelijk in de Duitse Bondsrepubliek en in Nederland die de twee voornaamste afnemers zijn van de B.L.E.U. Voorts hebben veel ondernemingen fel de uitwerking ondervonden van de verstoringen in de wisselkoersen waardoor 1971 gekenmerkt was. De tendens tot een betere oriëntering van de uitvoer en tot een diversificatie naar de niet-geïndustrialiseerde landen scheen in 1970 weliswaar ingang te vinden doch kon zich blijkbaar niet doorzetten.

De geografische bestemming van de uitvoer onderging geen noemenswaardige wijzigingen. Zij ziet er als volgt uit : E.E.G.-landen : 65,1 % (nl. Duitse Bondsrepubliek 21,5 %, Nederland 20,1 %, Frankrijk 17,9 %, Italië 5,6 %), E.V.A.-landen : 10,7 %, Verenigde Staten en Canada : 8,4 %, andere landen : 15,8 %.

De vorderingen van de invoer ondergingen eveneens een vertraging en daalden van 29 % in 1969 tot 22 % in 1970 en 17 % in 1971.

★

★ ★

Ruwstaalproduktie in de Gemeenschap en in de wereld

LAND	Ruwstaalproduktie (duizenden tonnen)									Aandeel van de wereldproduktie (%)								
	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (a)	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (a)
Duitse Bondsrepubliek	31 597	37 339	36 821	35 316	36 744	41 159	45 316	45 041	40 315	8,4	8,8	8,3	7,6	7,6	8,0	8,1	7,8	7,2
Frankrijk	17 554	19 781	19 599	19 594	19 658	20 403	22 510	23 774	22 843	4,6	4,6	4,4	4,2	4,1	4,0	4,0	4,1	4,1
Italië	10 157	9 793	12 680	13 639	15 890	16 964	16 428	17 277	17 433	2,7	2,3	2,8	3,0	3,3	3,3	2,9	3,0	3,1
Nederland	2 354	2 659	3 145	3 255	3 401	3 706	4 712	5 030	5 070	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,9	0,9	0,9
België	7 525	8 725	9 162	8 911	9 712	11 568	12 832	12 607	12 445	2,0	2,0	2,1	1,9	2,0	2,2	2,3	2,2	2,2
Luxemburg	4 032	4 559	4 585	4 390	4 481	4 834	5 521	5 462	5 241	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9
E.G.K.S.	**73 218**	**82 856**	**85 991**	**85 105**	**89 885**	**98 634**	**107 319**	**109 191**	**103 347**	**19,4**	**19,4**	**19,3**	**18,4**	**18,6**	**19,1**	**19,2**	**18,9**	**18,4**
Veren. Koninkrijk	22 880	26 650	27 438	24 704	24 277	26 276	26 845	28 329	24 173	6,1	6,2	6,2	5,3	5,0	5,1	4,8	4,9	4,3
Verenigde Staten van Amerika	101 477	117 993	122 490	124 700	118 020	121 900	131 175	122 120	111 700	26,8	27,7	27,5	27,0	24,4	23,6	23,5	21,1	19,9
U.S.S.R.	80 226	85 034	91 000	96 907	102 235	106 532	110 290	115 873	120 600	21,2	19,9	20,4	21,0	21,1	20,7	19,8	20,0	21,5
Andere landen van Oost-Europa (b)	25 224	27 131	28 654	30 513	33 128	35 332	37 320	40 082	42 000	6,6	6,4	6,4	6,6	6,8	6,9	6,7	6,9	7,5
Japan	31 501	39 799	41 161	47 784	62 154	66 893	82 167	93 322	88 555	8,3	9,3	9,2	10,3	12,8	13,0	14,7	16,1	15,8
Andere landen (c)	43 474	47 737	50 666	53 087	55 236	61 233	65 284	69 683	70 125	11,5	11,1	11,0	11,4	11,3	11,6	11,3	12,0	12,5
WERELD (c)	**378 000**	**427 200**	**447 400**	**462 800**	**484 900**	**516 800**	**560 400**	**578 600**	**560 500**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese gemeenschappen : IJzer en Staal.

(a) Voorlopige gegevens.
(b) Duitse Volksrepubliek, Bulgarije, Polen, Roemenië, Tsjechoslowakije, Hongarije.
(c) Raming; de Volksrepubliek China niet inbegrepen.

Vergelijking van het verloop van de hoogst mogelijke jaarproduktie van ruwijzer en ruwstaal met de werkelijke produktie per land

JAARTAL	Ruwijzer (a)							Ruwstaal (b)						
	Duitsland	Frankrijk	Italië	Nederland	B.L.E.U. België	B.L.E.U. Luxemburg	E.G.K.S.	Duitsland	Frankrijk	Italië	Nederland	B.L.E.U. België	B.L.E.U. Luxemburg	E.G.K.S.
	A. — Hoogst mogelijke produktie in de loop van het jaar (in 1 000 t)													
1967.....	36 370	19 320	8 700	2 600	11 290	5 050	83 330	47 800	23 790	19 150	3 495	12 385	5 660	112 280
1968.....	36 760	19 570	8 780	2 900	12 300	5 055	85 365	47 870	24 250	19 600	3 850	13 850	5 685	115 105
1969.....	37 420	19 945	9 590	3 500	12 670	5 190	88 315	50 580	24 730	20 180	4 900	14 315	5 920	120 625
1970.....	40 060	21 210	10 690	3 800	13 100	5 300	94 160	53 100	26 130	21 240	5 310	14 830	6 025	126 635
1971 (c) ..	42 250	21 690	11 950	4 530	13 600	5 370	99 390	57 640	27 970	22 800	6 270	16 470	6 125	137 275
	B. — Werkelijke jaarlijkse produktie (in 1 000 t)													
1967.....	27 366	15 692	7 312	2 579	8 994	3 960	65 902	36 744	19 658	15 890	3 401	9 712	4 481	89 885
1968.....	30 305	16 414	7 842	2 821	10 448	4 308	72 139	41 159	20 403	16 964	3 706	11 568	4 834	98 634
1969.....	33 764	18 128	7 795	3 461	11 313	4 865	79 326	45 316	22 510	16 428	4 712	12 832	5 521	107 319
1970.....	33 627	19 128	8 354	3 594	10 955	4 810	80 467	45 041	23 774	17 277	5 030	12 607	5 462	109 191
1971.....	29 989	18 324	8 554	3 760	10 525	4 588	75 740	40 315	22 843	17 440	5 070	12 445	5 241	103 354
	C. — Verhouding van de werkelijke produktie tot hoogst mogelijke produktie $\frac{B}{A}$													
1967.....	75,2	81,2	84,0	99,2	79,7	78,4	79,1	76,9	82,6	83,0	97,3	78,4	79,2	80,1
1968.....	82,4	83,9	89,3	97,3	84,9	85,2	84,5	86,0	84,1	86,6	96,3	83,5	85,0	85,7
1969.....	90,2	90,9	81,3	98,9	89,3	93,8	89,8	89,6	91,0	81,4	96,2	89,6	93,3	89,0
1970.....	83,9	90,2	78,1	94,6	83,6	90,8	85,5	84,8	94,6	81,3	94,7	85,0	90,7	86,2
1971(d) ...	71,0	84,5	71,6	83,0	77,4	85,4	76,2	69,9	81,7	76,5	80,9	75,6	85,6	75,3

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen : IJzer en Staal.

(a) Met inbegrip van spiegelijzer en hoogoven-ferromangaan.
(b) Blokken en vloeibaar staal voor staalgietwerk, met inbegrip van de produktie van de onafhankelijke staalgieterijen.
(c) Ramingen, aangegeven in het begin van het jaar. Voor de overige jaren werden de cijfers herzien op basis van de jaarlijkse investeringsenquête, teneinde met het juiste tijdstip van de inbedrijfstelling van nieuwe installaties of het stilleggen van oude installaties rekening te houden.
(d) Raming van de produktiecapaciteit.

Produktie van ruwijzer in de landen van de E.G.K.S. (a)

(duizenden tonnen)

JAARTAL	België	Luxemburg	Duitse Bondsrepubl.	Frankrijk	Italië	Nederland	E.G.K.S.
1961	6 459	3 775	25 431	14 395	3 092	1 456	54 608
1962	6 773	3 585	24 251	13 952	3 584	1 571	53 716
1963	6 958	3 563	22 909	14 297	3 770	1 708	53 206
1964	8 122	4 178	27 182	15 840	3 513	1 948	60 783
1965	8 436	4 145	26 990	15 766	5 501	2 364	63 202
1966	8 302	3 960	25 413	15 584	6 273	2 209	61 741
1967	8 994	3 960	27 366	15 692	7 312	2 579	65 902
1968	10 448	4 308	30 305	16 414	7 842	2 821	72 139
1969	11 313	4 865	33 764	18 128	7 795	3 461	79 326
1970	10 955	4 810	33 627	19 128	8 354	3 594	80 467
1971 (b)	10 525	4 588	29 990	18 324	8 554	3 760	75 741

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen : IJzer en Staal.

(a) Nettoproduktie. Inclusief spiegelijzer en koolstofrijk ferromangaan, ook uit elektrische ruwijzerovens, en voor de Duitse Bondsrepubliek inclusief hoogoven-ferrosilicium; exclusief omgesmolten ruwijzer.
(b) Voorlopige gegevens.

Enkele elementen van de ijzer- en staaleconomie

(miljoenen tonnen)

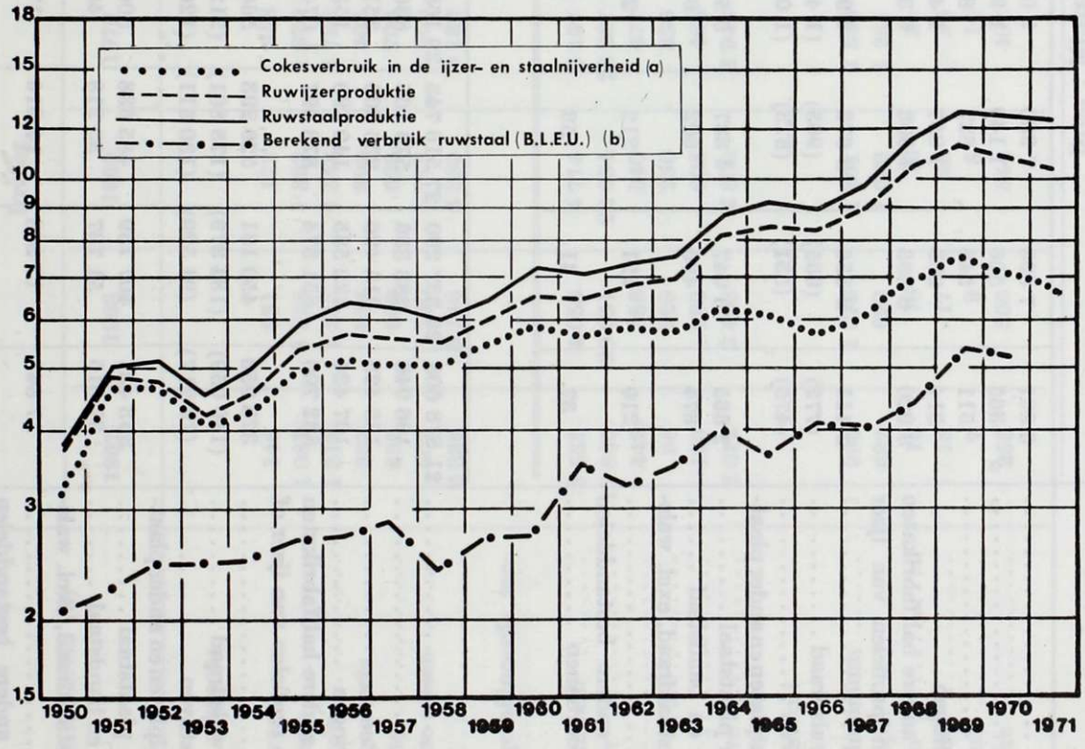

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen : IJzer en Staal.

(a) Voor de jaren 1949 tot 1953, bron : Ministerie van Economische Zaken.
(b) Alleen rekening houdend met de produkten die vallen onder het verdrag van Parijs, waarbij de E.G.K.S. werd opgericht.

Buitenlandse handel in ijzer- en staalprodukten

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
	WAARDE (miljoenen franken)									
IJzererts	6 091	7 398	7 930	9 071	9 497	22	11	34	18	43
Schroot	365	526	1 149	1 944	1 119	1 420	1 341	1 458	2 000	912
Ruwijzer	511	546	627	895	612	247	228	162	82	68
IJzerlegeringen	814	909	1 057	1 486	1 553	816	760	869	1 002	1 233
Ingots en andere halffabrikaten	3 920	3 333	4 503	6 306	4 590	4 610	5 642	8 183	10 265	8 537
Staven en profielen van ijzer of staal	2 411	2 856	3 673	4 977	4 855	20 695	23 874	28 290	36 060	33 444
w.o. : walsdraad	(772)	(935)	(963)	(1 483)	(1 413)	(2 612)	(3 022)	(3 080)	(3 194)	(3 294)
staven	(475)	(551)	(873)	(1 082)	(1 272)	(7 850)	(9 074)	(10 637)	(13 552)	(12 895)
Universaalplaten en ander plaatijzer en plaatstaal	2 865	3 047	4 337	5 596	5 382	21 442	23 687	29 995	33 548	32 260
Bandijzer en bandstaal	374	495	602	667	811	4 203	4 592	5 972	6 814	6 335
IJzer- en staaldraad, excl. walsdraad	219	221	212	292	305	3 377	3 879	4 562	5 490	5 396
Rails en andere bestanddelen van spoorbanen	37	41	53	57	86	358	451	590	545	769
	GEWICHT (tonnen)									
IJzererts	21 878 608	26 337 290	27 516 743	29 168 655	28 151 800	62 107	16 942	65 933	35 941	75 362
Schroot	196 946	283 336	578 165	836 362	631 860	818 431	742 612	690 322	741 313	458 373
Ruwijzer	185 425	216 426	235 306	251 678	161 811	94 524	82 873	56 997	22 889	17 322
IJzerlegeringen	107 424	122 585	140 190	153 000	142 305	67 349	63 902	71 316	74 257	61 129
Ingots en andere halffabrikaten	832 706	651 374	873 997	1 074 188	855 971	1 097 067	1 366 915	1 840 101	1 933 761	1 694 386
Staven en profielen van ijzer of staal	373 953	450 181	529 293	566 743	586 003	4 244 434	4 893 955	5 173 128	5 290 825	5 154 835
w. o. : walsdraad	(149 059)	(184 379)	(178 801)	(212 057)	(206 243)	(541 896)	(626 877)	(579 061)	(463 696)	(504925)
staven	(76 217)	(91 529)	(130 511)	(126 255)	(168 212)	(1 681 388)	(1 935 429)	(1 958 173)	(2 022 360)	(2 006 773)
Universaalplaten en ander plaatijzer en plaatstaal	353 431	407 139	485 538	500 428	562 389	3 132 992	3 628 541	4 151 701	3 967 742	4 017 471
Bandijzer en bandstaal	37 015	51 737	55 218	46 359	74 045	723 726	765 475	949 899	891 223	894 975
IJzer- en staaldraad, excl. walsdraad	17 843	17 208	14 216	17 431	17 385	324 768	362 989	407 689	398 005	372 556
Rails en andere bestanddelen van spoorbanen	5 994	6 677	9 259	6 172	8 299	66 240	87 638	107 755	83 477	111 111

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — IJzererts : T.C.I.H. 281.3; schroot : T. C.I.H. 282; ruwijzer : T.C.I.H. 671.1 + 671.2; ijzerlegeringen : T.C.I.H. 671.4 + 671.5; ingots en... ; — T.C.I.H. 671.3 + 672; staven en profielen... : T.C.I.H. 673; walsdraad : T.C.I.H. 673.11 + 673.13; staven : T.C.I.H. 673.21 + 673.22; universaalplaten... : T.C.I.H. 674; bandijzer en bandstaal : T.C.I.H. 675; ijzer- en staaldraad... : T.C.I.H. 677; rails... : T.C.I.H. 676...

Buitenlandse handel in non-ferrometalen

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Ertsen en schroot:										
Ertsen:										
— koperertS	146	251	172	358	519	48	155	16	22	—
— looderts	1 081	1 856	1 392	1 870	924	3	—	11	113	18
— zinkerts	1 319	1 536	1 548	1 786	2 341	99	178	218	514	117
— mangaanerts	337	358	396	406	613	15	10	26	30	15
— tinerts	656	699	629	700	894	42	27	97	73	95
— andere ertsen	502	790	775	1 469	488	31	69	100	198	155
Schroot	3 338	6 146	6 389	9 132	4 728	1 325	1 611	2 216	2 316	1 887
Ruwe en geraffineerde metalen :										
— aluminium	3 555	4 053	4 714	5 197	5 083	185	192	287	308	132
— koper	15 860	20 051	22 654	25 237	16 771	15 579	18 644	18 404	22 380	15 051
— tin	449	386	540	477	272	638	688	672	568	469
— lood	96	229	250	358	313	719	861	870	1 237	705
— zink	199	280	608	464	555	1 988	2 122	2 316	2 177	2 072
— andere	2 012	2 438	2 803	3 942	2 317	1 759	1 994	3 393	4 057	2 473
Halffabrikaten :										
— in aluminium	983	1 079	1 361	1 548	1 820	3 768	4 195	5 151	6 248	5 570
— in koper	632	629	1 020	1 261	1 146	4 360	5 818	7 852	8 904	6 973
— in tin	13	18	19	31	34	4	5	6	7	15
— in lood	18	17	25	34	54	111	100	110	115	118
— in zink	7	9	8	16	91	376	341	327	292	231
— andere	253	303	344	407	415	5	3	13	19	28

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Koperert s : T.C.I.H. 283.11; looderts : T.C.I.H. 283.4; zinkerts : T.C.I.H. 283.5; mangaanerts : T.C.I.H. 283.7; tinerts : T.C.I.H. 283.6; andere ertsen : T.C.I.H. 283.22 + 283.3 + 283.91 + 283.92 + 283.99 + 285.02 + 286.0; schroot : T.C.I.H. 284. Ruwe metalen : aluminium, T.C.I.H. 684.1; koper, T.C.I.H. 682.13 tot 682.19; tin, T.C.I.H. 687.1; lood, T.C.I.H. 685.1; zink, T.C.I.H. 686.1; andere, T.C.I.H. 683.1 + 688 + 689.31 + 689.5. Halffabrikaten : in aluminium, T.C.I.H. 684.21 + 684.22 + 684.23 + 684.24 + 684.25 + 684.26; in koper, T.C.I.H. 682.21 + 682.22 + 682.23 + 682.24 + 682.25 + 682.26; in tin, T.C.I.H. + 687.21 + 687.22 + 687.23 + 687.24; in lood, T.C.I.H. 685.21 + 685.22 + 685.23 + 685.24; in zink, T.C.I.H. 686.21 + 686.22 + 686.23 + 691.3; andere, T.C.I.H. 683.21 + 683.22 + 683.23 + 683.24 + 689.32 + 689.33 + 689.41 + 689.42 + 689.43. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in non-ferrometalen

Gewicht
(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Ertsen en schroot :										
Ertsen :										
— koopererts	10 778	14 432	12 044	21 222	37 594	3 137	10 276	1 245	922	29
— looderts	130 159	180 723	130 280	194 364	96 665	1 051	15	1 323	34 383	1 758
— zinkerts	525 689	622 108	558 708	617 863	529 123	26 853	49 973	55 772	194 549	22 645
— mangaanerts	285 499	306 494	362 522	349 780	463 347	2 586	3 019	11 350	13 126	6 225
— tinerts	6 038	6 510	5 645	6 001	6 591	362	237	870	590	737
— andere ertsen	24 146	47 557	48 380	50 415	49 207	72	13 241	12 788	11 991	5 149
Schroot	233 176	285 397	348 150	412 147	364 196	75 691	127 596	145 361	153 450	139 131
Ruwe en geraffineerde metalen :										
— aluminium	139 983	159 424	176 452	185 009	194 423	6 819	7 143	10 509	10 147	5 216
— koper	312 571	377 476	346 854	384 748	396 958	286 407	309 827	261 468	304 958	282 805
— tin	2 832	2 620	3 386	2 785	1 627	3 882	4 471	3 945	3 101	2 724
— lood	8 145	15 547	14 915	17 000	22 243	58 069	64 101	53 557	63 722	49 255
— zink	14 245	19 971	41 659	29 226	35 046	136 170	151 361	155 511	137 291	126 752
— andere	12 146	14 704	15 036	19 192	16 761	9 581	10 340	16 122	15 031	10 961
Halffabrikaten :										
— in aluminium	22 760	23 093	28 889	30 225	37 108	103 055	114 476	131 873	132 618	150 981
— in koper	8 722	8 445	12 294	12 934	14 424	73 002	92 481	107 451	112 906	115 040
— in tin	106	140	139	235	203	37	57	43	53	815
— in lood	923	870	917	852	1 504	7 279	6 784	6 389	5 596	5 957
— in zink	149	288	263	487	4 563	17 759	16 497	15 540	13 193	10 118
— andere	1 087	1 269	1 708	1 435	2 080	5	5	28	41	132

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 101.

Produktie van non-ferrometalen

(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Metalen (1e en 2e fusie) :								
Zink	222,5	239,8	251,7	227,3	251,1	261,6	234,8	212,7
Koper	286,1	309,4	303,4	317,9	340,9	300,9	353,1	328,1
Lood	83,3	110,8	92,7	107,8	110,1	112,4	104,1	93,9
Tin	6,9	5,3	6,6	6,2	6,0	6,7	5,7	6,2
Cadmium (a)	..	..	..	..	..	..	1,1	0,9
Aluminium en diversen	7,7	7,6	7,1	5,0	5,8	7,1	5,9	4,9
Zinkstof	..	..	..	..	..	40,2	44,5	46,3
Totaal ...	**606,6**	**672,8**	**661,5**	**664,2**	**713,8**	**728,9**	**749,1**	**693,0**
Halffabrikaten :								
Koper	153,8	168,5	146,7	132,3	160,7	181,2	190,2	191,4
Lood	26,0	26,6	25,9	24,9	21,7	22,3	19,6	20,2
Aluminium	123,5	135,5	173,5	143,8	159,6	178,7	181,8	202,5
Zink	..	..	..	..	..	..	43,4	37,9
Diversen (b)	46,3	47,4	47,8	52,8	49,2	49,9	1,0	1,1
Totaal ...	**349,6**	**378,0**	**393,9**	**353,8**	**391,1**	**432,1**	**436,0**	**453,0**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Tot 1969 was cadmium begrepen in de rubriek « Aluminium en diversen ».
(b) Tin, antimonium, cadmium, kobalt, nikkel, enz.; vanaf 1970 is zink niet meer begrepen in de rubriek « Diversen ».

Nijverheid der non-ferrometalen

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

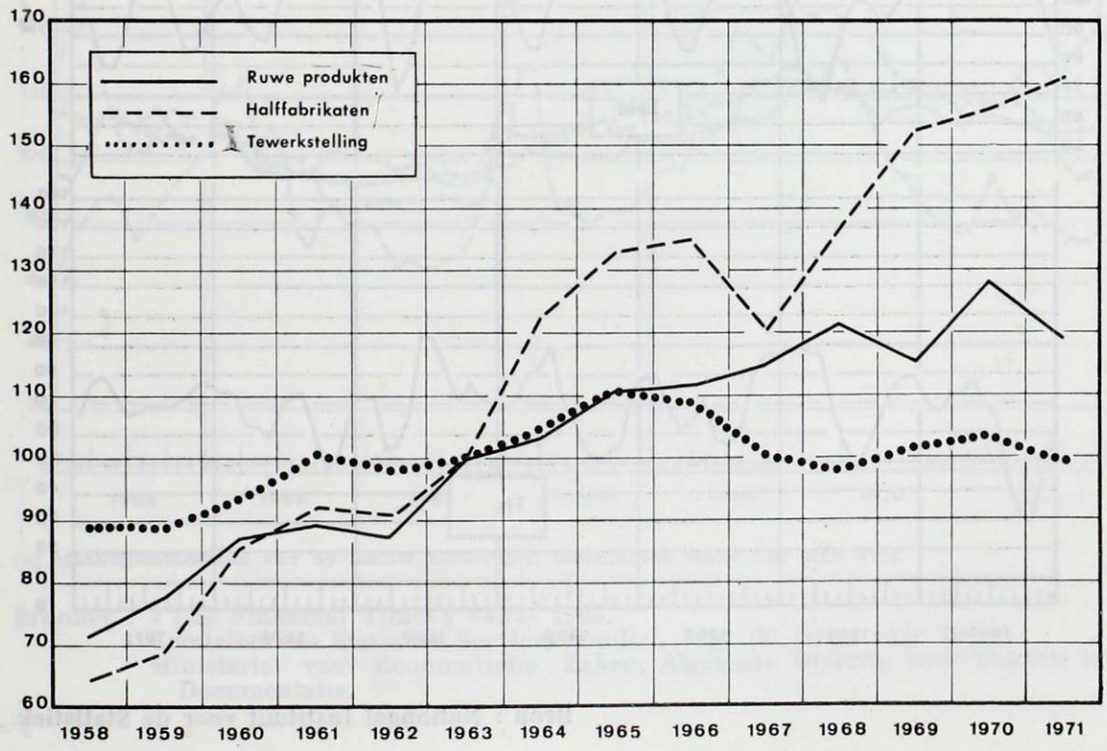

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Nijverheid der non-ferrometalen

Ruwe produkten

Voortschrijdende driemaandsgemiddelden
(1963 = 100)

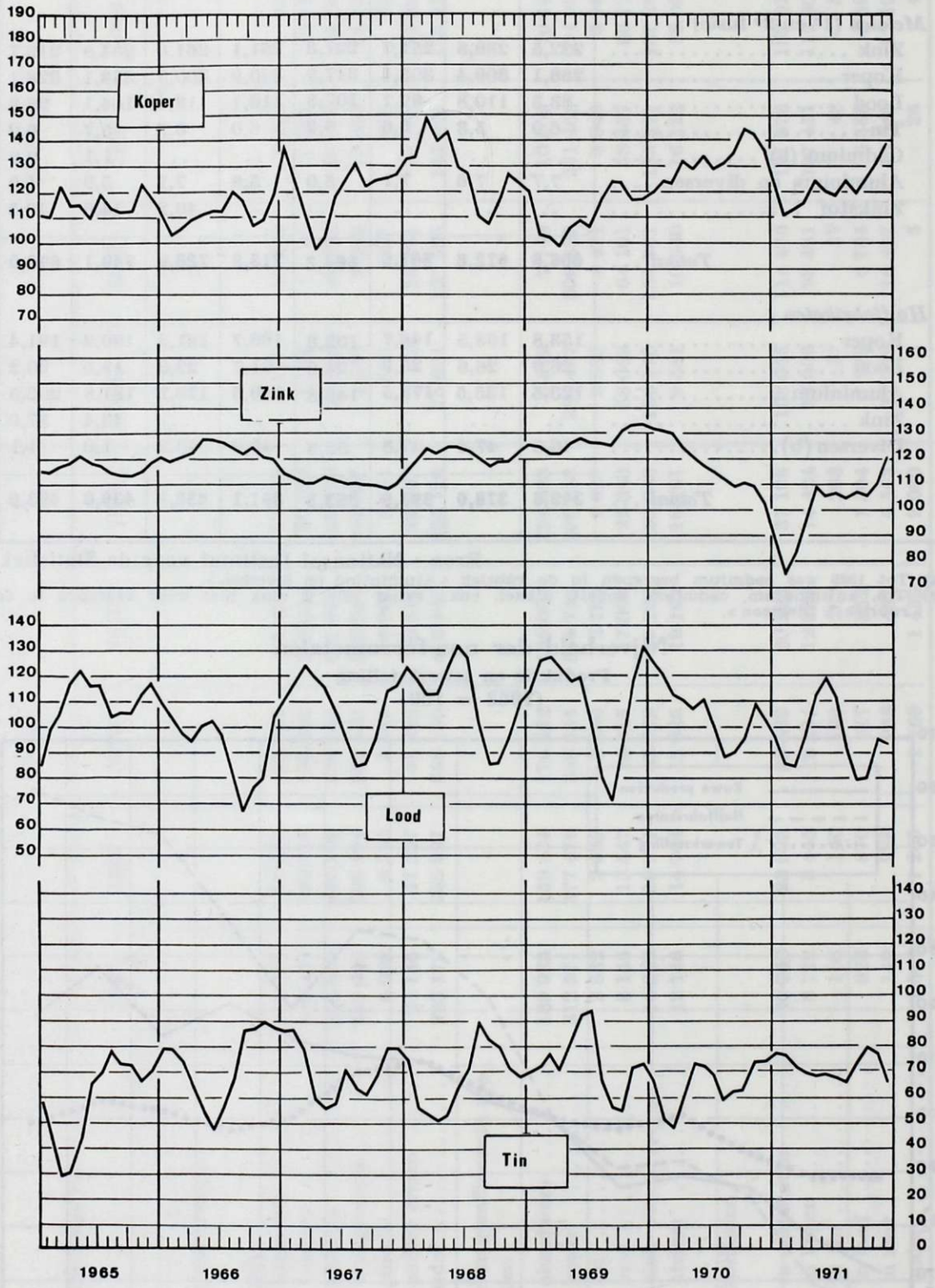

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Noteringen van de voornaamste non-ferrometalen op de markt van Londen
(in £ per ton)

NON-FERRO-METALEN	Laatste beschikbare noteringen einde 1970	Veranderingen van de noteringen in 1971		Laatste beschikbare noteringen einde 1971	Verschil in % tussen einde 1971 en einde 1970
		hoger	lager		
Tin	1 439,5	1 499	1 339,5	1 410,5	— 2,0
Koper	431,75	535,75	393,75	411,25	— 4,7
Zink	118,875	144,625	111,875	144,625	+ 21,7
Lood	110,75	114,625	85,125	93,375	— 15,7
Aluminium	257,2	257,2	257,2	257,2	——

(1966 = 100)

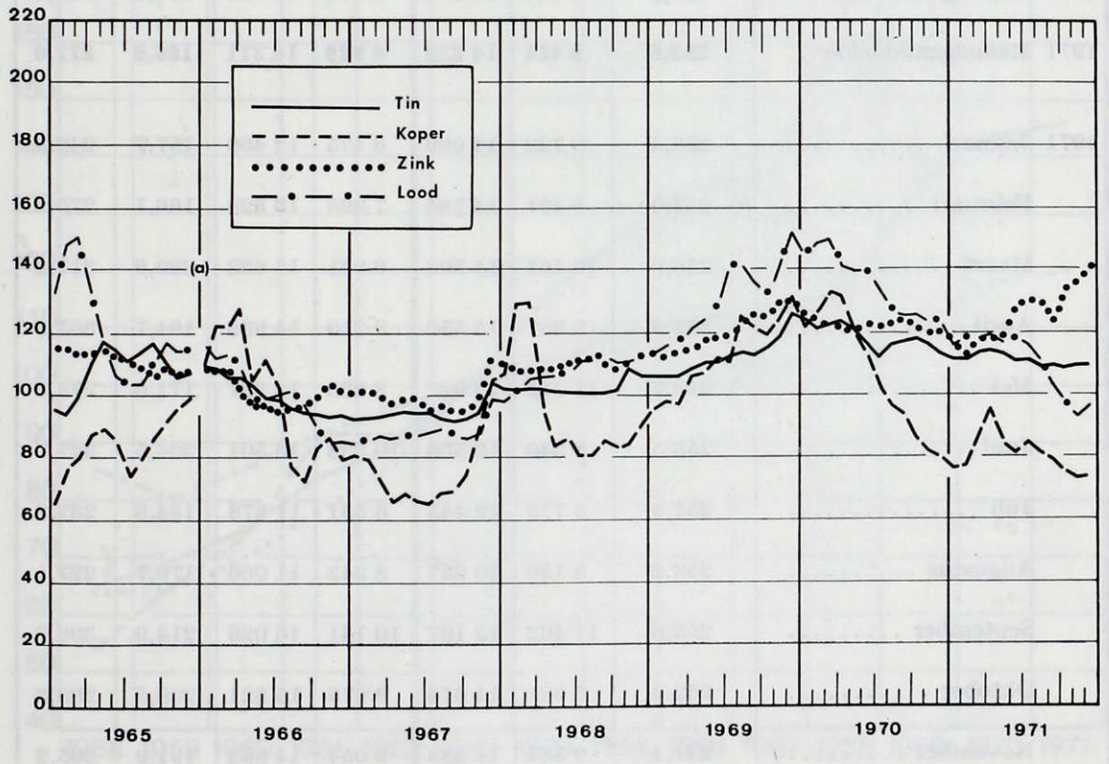

(a) Maandgemiddelden van de laatste noteringen beschikbaar einde van elke week.

Bronnen : « The Financial Times » vanaf 1966.
Comtelbureau Statistics Service, London, voor de jaren vóór 1966.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Metaalverwerkende nijverheid (a)

Bestellingen en leveringen

TIJDVAK	Aantal arbeiders (duizenden eenheden)	Geboekte bestellingen (miljoenen franken)		Leveringen			
				Waarde (miljoenen franken)		Gewicht (duizenden tonnen)	
		Belgische markt	Uitvoer	Belgische markt	Uitvoer	Belgische markt	Uitvoer
1964 Maandgemiddelde ...	**226,9**	**6 285**	**5 204**	**6 474**	**5 368**	**164,3**	**162,2**
1965 Maandgemiddelde ...	**229,6**	**6 584**	**6 014**	**6 616**	**6 147**	**162,2**	**177,8**
1966 Maandgemiddelde ...	**228,3**	**6 899**	**6 604**	**6 765**	**6 687**	**163,5**	**187,8**
1967 Maandgemiddelde ...	**218,9**	**6 720**	**6 701**	**6 851**	**6 836**	**163,3**	**188,7**
1968 Maandgemiddelde ...	**214,6**	**7 329**	**8 884**	**6 912**	**8 012**	**154,4**	**202,4**
1969 Maandgemiddelde ...	**235,7**	**8 567**	**11 519**	**7 883**	**10 234**	**184,0**	**248,0**
1970 Maandgemiddelde ...	**250,6**	**9 348**	**12 998**	**8 835**	**12 435**	**190,3**	**265,4**
1971 Maandgemiddelde ...	**253,6**	**9 421**	**14 238**	**8 929**	**14 371**	**186,6**	**277,0**
1971 Januari	256,4	8 729	14 699	6 475	12 499	157,7	242,8
Februari	255,9	8 491	14 786	7 998	13 828	166,1	275,2
Maart	256,9	10 167	15 508	9 951	15 633	220,9	317,2
April	255,5	9 897	15 550	9 210	14 936	194,7	305,8
Mei	253,7	11 215	13 927	8 238	14 227	171,6	279,3
Juni	253,5	9 340	16 536	10 338	16 501	204,5	327,7
Juli	252,0	6 773	12 445	6 551	11 678	134,8	237,8
Augustus	253,2	8 150	10 937	8 242	11 066	179,7	227,1
September	253,6	11 462	15 107	10 141	16 026	214,9	306,3
Oktober	252,4	9 381	14 616	9 676	15 621	203,5	293,3
November	251,4	9 334	14 385	9 054	14 883	191,9	265,2
December	249,1	10 112	13 357	11 276	15 556	198,7	246,3

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid (Fabrimétal) en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Ondernemingen met ten minste 5 arbeiders.

Metaalverwerkende nijverheid

Produktie, bestellingen, totale leveringen en tewerkstelling

(1963 = 100)

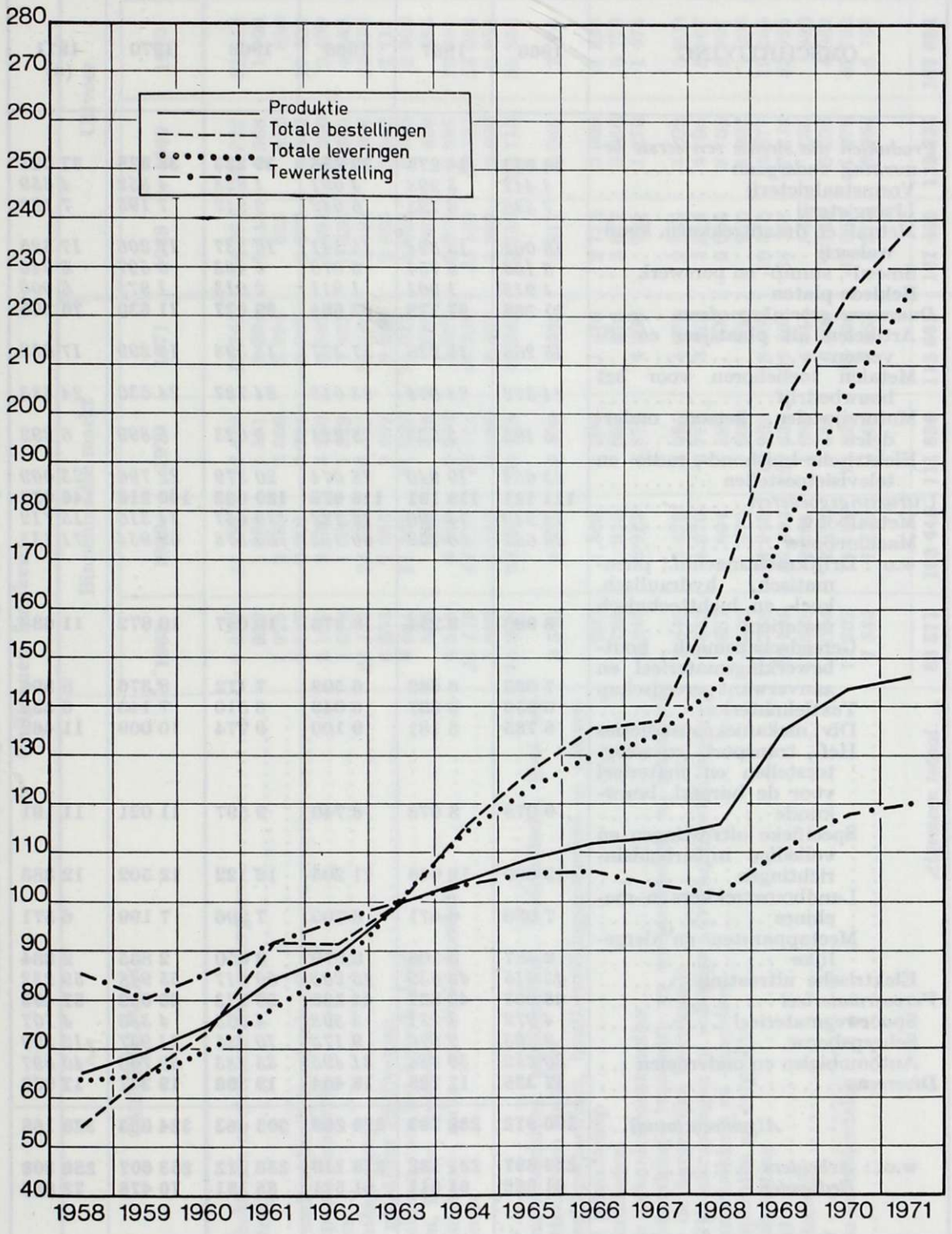

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid (Fabrimétal) en Nationaal Instituut voor de Statistiek.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Metaalverwerkende nijverheid

Evolutie van de totale tewerkstelling naar categorieën en produktensectoren

(maandgemiddelden in eenheden)

OMSCHRIJVING	1966	1967	1968	1969	1970	1971 (a)
Produkten die slechts een eerste bewerking ondergaan	**36 073**	**34 275**	**33 255**	**35 223**	**36 825**	**37 021**
Vormstaalgieterij	*4 442*	*3 998*	*4 091*	*4 628*	*4 852*	*4 659*
IJzergieterij	*7 546*	*6 798*	*6 642*	*6 942*	*7 195*	*7 190*
Metaal- en draadtrekkerij, koudwalserij	*16 068*	*15 824*	*15 541*	*16 237*	*17 206*	*17 520*
Smeed-, stamp- en perswerk	*6 104*	*5 754*	*5 070*	*5 403*	*5 597*	*5 646*
Beklede platen	*1 913*	*1 901*	*1 911*	*2 013*	*1 975*	*5 006*
Duurzame gebruiksgoederen	**71 386**	**67 775**	**63 684**	**69 027**	**71 630**	**70 706**
Artikelen uit plaatijzer en diversen	*18 265*	*18 226*	*17 377*	*18 398*	*18 299*	*17 022*
Metalen toebehoren voor het bouwbedrijf	*24 572*	*24 074*	*23 012*	*24 727*	*24 636*	*24 383*
Motorrijwielen, fietsen, onderdelen	*5 495*	*5 535*	*5 221*	*5 623*	*5 899*	*6 292*
Elektrische huishoud-, radio- en televisietoestellen	*23 054*	*19 940*	*18 074*	*20 279*	*22 796*	*23 009*
Uitrustingsgoederen	**121 121**	**119 191**	**118 678**	**129 632**	**140 218**	**146 077**
Metaalbouw	*14 949*	*14 800*	*12 722*	*13 637*	*14 316*	*15 712*
Machinebouw	*62 657*	*60 752*	*60 753*	*65 578*	*69 954*	*71 133*
w.o. : Drijfkrachtmachin., pneumatisch, hydraulisch, koel- en luchttechnisch materieel	8 983	9 254	9 373	10 057	10 872	11 638
Gereedschapsmach., houtbewerkingsmaterieel en aanverwant gereedschap	7 035	6 682	6 508	7 172	8 376	8 896
Textielmaterieel	6 956	6 337	6 043	6 510	7 140	6 658
Div. mekaniekconstructies	8 735	8 181	9 100	9 774	10 009	11 462
Hef-, transport- en weegtoestellen en materieel voor de burgerl. bouwkunde	9 078	8 673	8 740	9 597	11 021	11 191
Specifieke uitrustingen en volledige nijverheidsinrichtingen	12 300	12 048	11 205	12 122	12 502	12 383
Landbouwtrekkers en -machines	7 083	6 471	6 705	7 296	7 199	6 571
Meetapparaten en dergelijke	2 487	3 106	3 079	3 050	2 835	2 334
Elektrische uitrusting	*43 515*	*43 639*	*45 203*	*50 417*	*55 948*	*59 232*
Vervoermaterieel	**45 057**	**43 827**	**44 268**	**50 273**	**56 063**	**57 403**
Spoorwegmaterieel	*4 972*	*4 271*	*3 598*	*4 065*	*4 383*	*4 107*
Scheepsbouw	*9 803*	*9 070*	*9 175*	*10 425*	*11 947*	*12 399*
Automobielen en onderdelen	*30 282*	*30 486*	*31 495*	*35 783*	*39 733*	*40 897*
Diversen	**17 335**	**17 725**	**18 404**	**19 308**	**19 347**	**17 958**
Algemeen totaal	**290 972**	**282 793**	**278 289**	**303 463**	**324 083**	**329 165**
w.o. : *Arbeiders*	**229 887**	**221 182**	**216 718**	**238 272**	**253 607**	**256 308**
Bedienden	**61 085**	**61 611**	**61 571**	**65 191**	**70 476**	**72 857**

(a) Voorlopige gegevens.

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid (Fabrimétal) en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Metaalverwerkende nijverheid

Evolutie van de bestellingen naar categorieën en produktensectoren

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Binnenlandse markt				Uitvoer			
	1968	1969	1970	1971	1968	1969	1970	1971
Produkten die slechts een eerste bewerking ondergaan	*9 626*	*11 981*	*12 630*	*12 369*	*16 093*	*19 722*	*21 314*	*21 047*
Vormstaalgieterij	959	1 331	1 531	1 294	1 145	1 568	1 990	1 890
IJzergieterij	1 979	2 289	2 306	2 294	625	812	886	880
Metaal- en draadtrekkerij, koudwalserij	3 117	3 901	3 984	3 967	8 977	10 842	11 503	10 671
Smeed-, stamp- en perswerk	2 199	2 930	3 280	3 387	1 491	2 200	2 499	2 558
Beklede platen	1 372	1 530	1 529	1 427	3 855	4 300	4 435	5 048
Duurzame gebruiksgoederen	*21 142*	*24 186*	*26 382*	*25 486*	*11 491*	*14 906*	*18 279*	*17 693*
Artikelen uit plaatijzer en diversen	6 354	7 365	8 482	8 240	2 365	2 942	2 711	2 711
Metalen toebehoren voor het bouwbedrijf	9 684	11 368	11 932	11 013	1 894	2 640	2 903	3 538
Motorrijwielen, fietsen, onderdelen	586	643	626	636	353	429	584	538
Elektrische huishoud-, radio- en televisietoestellen	4 518	4 810	5 342	5 597	6 879	8 895	12 081	10 906
Uitrustingsgoederen	*35 119*	*44 576*	*48 824*	*46 930*	*35 560*	*50 821*	*58 088*	*56 061*
Metaalbouw	5 363	7 546	9 146	8 467	1 266	2 429	2 954	2 868
Machinebouw	14 998	20 081	20 718	19 962	23 719	33 715	35 850	35 111
w.o. : Drijfkrachtmachines, pneumatisch-, hydraulisch-, koel- en luchttechnisch materieel	3 540	4 571	5 400	4 638	3 817	6 065	7 009	7 201
Gereedschapsmachines, houtbewerkingsmaterieel en aanverwant gereedschap	902	1 369	1 309	1 310	2 773	3 960	4 326	3 952
Textielmaterieel	763	913	827	816	2 677	3 656	3 773	3 408
Diverse mekaniekconstructies	2 846	3 921	3 879	4 202	921	1 273	1 474	2 394
Hef-, bewerking-, transport- en weegtoestellen en materieel voor de burgerlijke bouwkunde	2 642	3 473	4 025	4 075	2 358	4 202	5 900	6 127
Specifieke uitrustingen en volledige nijverheidsinrichtingen	2 862	4 370	3 773	3 573	3 318	4 794	5 167	4 554
Landbouwtrekkers en -machines	881	894	897	709	6 945	8 734	6 997	6 429
Meetapparaten en dergelijke	562	570	608	639	910	1 031	1 204	1 046
Elektrische uitrusting	14 758	16 949	18 960	18 501	10 575	14 677	19 284	18 082
Vervoermaterieel	*20 799*	*20 893*	*22 354*	*26 808*	*38 352*	*47 816*	*52 695*	*71 691*
Spoorwegmaterieel	1 563	2 391	1 389	4 044	544	735	883	375
Scheepsbouw	4 004	2 371	5 441	6 498	6 143	5 105	4 082	3 366
Automobielen en onderdelen	15 232	16 131	15 524	16 266	31 665	41 976	47 730	67 950
Diversen	*1 885*	*1 812*	*1 666*	*2 068*	*5 973*	*6 066*	*6 708*	*5 901*
Algemeen totaal...	**88 571**	**103 448**	**111 856**	**113 661**	**107 469**	**139 331**	**157 084**	**172 393**

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid (Fabrimétal) en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Metaalverwerkende nijverheid

Evolutie van de leveringen naar categorieën en produktensectoren

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Binnenlandse markt				Uitvoer			
	1968	1969	1970	1971	1968	1969	1970	1971
Produkten die slechts een eerste bewerking ondergaan	*9 479*	*11 311*	*13 197*	*12 940*	*15 296*	*18 868*	*22 587*	*22 125*
Vormstaalgieterij	870	1 102	1 341	1 400	936	1 214	1 645	1 819
IJzergieterij	1 958	2 276	2 446	2 401	533	673	790	795
Metaal- en draadtrekkerij, koudwalserij	3 043	3 677	4 401	4 108	8 847	10 701	12 796	12 313
Smeed-, stamp- en perswerk	2 235	2 690	3 283	3 214	1 337	1 964	2 487	2 631
Beklede platen	1 373	1 566	1 726	1 817	3 643	4 316	4 869	4 567
Duurzame gebruiksgoederen	*21 064*	*23 809*	*26 529*	*25 326*	*10 965*	*13 988*	*17 808*	*18 425*
Artikelen uit plaatijzer en diversen	6 288	7 264	7 900	7 755	2 094	2 619	2 718	2 843
Metalen toebehoren voor het bouwbedrijf	9 621	10 990	12 341	11 224	1 615	2 352	2 872	3 652
Motorrijwielen, fietsen, onderdelen	726	813	795	771	450	610	726	643
Elektrische huishoud-, radio- en televisietoestellen	4 429	4 742	5 493	5 576	6 806	8 407	11 492	11 287
Uitrustingsgoederen	*32 520*	*37 284*	*45 229*	*45 893*	*31 542*	*40 803*	*51 716*	*54 540*
Metaalbouw	4 681	5 679	7 469	8 779	1 139	1 715	2 419	2 866
Machinebouw	14 566	16 475	20 107	19 673	22 322	28 006	34 264	35 228
w.o. : Drijfkrachtmachines, pneumatisch-, hydraulisch-, koel- en luchttechnisch materieel	3 285	3 439	4 851	4 491	3 678	4 887	6 598	7 311
Gereedschapsmachines, houtbewerkingsmaterieel en aanverwant gereedschap	881	1 162	1 417	1 242	2 702	3 069	4 338	4 645
Textielmaterieel	698	815	851	764	2 180	2 672	3 028	3 498
Diverse mekaniekconstructies	2 849	3 275	3 800	4 284	816	1 017	1 311	1 959
Hef-, bewerking-, transport- en weegtoestellen en materieel voor deburgerlijke bouwkunde	2 927	3 362	3 950	4 028	2 182	3 610	5 685	5 736
Specifieke uitrustingen en volledige nijverheidsinrichtingen	2 487	2 882	3 543	3 477	3 138	4 531	4 734	4 685
Landbouwtrekkers en -machines	880	980	1 070	776	6 796	7 240	7 525	6 436
Meetapparaten en dergelijke	559	560	625	611	830	980	1 045	958
Elektrische uitrusting	13 273	15 130	17 653	17 441	8 081	11 082	15 033	16 446
Vervoermaterieel	*18 917*	*21 317*	*20 092*	*21 147*	*33 691*	*44 666*	*53 065*	*72 711*
Spoorwegmaterieel	1 532	1 181	1 577	2 132	303	545	650	536
Scheepsbouw	2 238	3 536	2 269	2 779	1 412	1 670	3 787	2 848
Automobielen en onderdelen	15 147	16 600	16 246	16 236	31 976	42 451	48 628	69 327
Diversen	*1 562*	*1 497*	*1 594*	*2 037*	*5 432*	*5 498*	*5 393*	*5 980*
Algemeen totaal	**83 542**	**95 218**	**106 641**	**107 343**	**96 926**	**123 823**	**150 569**	**173 781**

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel van nieuwe auto's en rijwielen met of zonder motor

(eenheden)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Auto's voor personenvervoer :										
— voor gemeenschappelijk vervoer	65	111	108	682	269	1 363	2 622	1 714	1 832	1 206
— overige	139 919	161 571	191 115	197 419	180 872	328 822	460 522	632 516	663 316	727 235
Auto's voor goederenvervoer	10 768	12 573	16 665	17 520	15 930	28 373	21 701	35 946	57 578	66 275
Motorrijwielen	2 489	4 365	6 895	11 006	12 765	2 374	2 932	4 941	8 873	10 832
Rijwielen met hulpmotor	20 650	28 529	34 651	40 532	50 214	47 000	45 511	48 958	51 767	59 104
Motorscooters	387	263	376	200	1 154	27	29	49	380	19
Rijwielen zonder motor	43 077	53 620	48 209	50 118	63 056	29 960	55 966	126 951	60 674	69 133

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Gemeenschappelijk vervoer : D.T. 8702.03 + 8702.13; overige : D.T. 8702.20 + 8702.25 + 8702.30; auto's voor goederenvervoer : D.T. 8702.60 + 8702.73 + 8702.83; motorrijwielen : D.T. 8709.20; rijwielen met hulpmotor : D.T. 8709.00; motorscooters : D.T. 8709.10; rijwielen zonder motor : D.T. 8710.00 — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Niet-mechanische produkten	**11 326**	**11 403**	**14 334**	**18 120**	**22 703**	**12 252**	**13 374**	**16 278**	**20 345**	**22 033**
Werken van metaaldraad	1 024	1 109	1 460	1 787	2 174	4 161	4 527	4 915	5 833	6 553
Metaalwaren hoofdzakelijk voor huishoudelijk gebruik	2 034	2 286	2 323	2 291	2 665	963	925	1 094	1 082	1 262
Metalen constructiewerken	855	831	1 132	1 918	2 834	1 061	1 120	1 684	2 108	2 368
Buizen en recipiënten	2 927	2 345	2 922	4 049	5 556	2 358	2 628	3 288	4 132	4 521
Gereedschap	1 208	1 449	1 780	2 157	2 419	813	1 015	1 208	1 391	1 498
Andere metaalwaren	3 278	3 383	4 717	5 918	7 055	2 896	3 159	4 089	5 799	5 831
Elektrische machines en apparaten	**15 470**	**17 417**	**21 641**	**28 864**	**34 922**	**13 078**	**14 532**	**17 671**	**23 731**	**26 210**
Geïsoleerde kabels, draad, band, enz. voor het geleiden van elektriciteit	885	1 035	1 439	1 846	2 228	841	915	1 251	1 524	1 683
Isolatoren, isolerende werkstukken en isolatiebuizen	210	193	215	328	312	131	161	134	124	122
Generatoren, elektromotoren, transformatoren en omvormers	1 614	1 675	2 109	2 840	3 515	1 772	2 061	2 406	2 979	3 269
Elektrische elementen, batterijen en accumulatoren	395	481	637	716	937	219	348	534	708	885
Lampen en buizen voor verlichting	445	540	616	722	929	539	732	851	1 067	1 126
Elektronenbuizen, kathodestraalbuizen, transistors, enz.	1 109	1 262	1 456	2 554	2 844	318	315	526	1 266	823
Elektrische apparaten voor voertuigen	866	1 085	1 443	1 451	1 815	182	359	447	612	917
Elektrische huishoudapparaten	2 689	3 276	3 850	3 977	5 009	393	492	719	784	993
Ontvangtoestellen voor radio en televisie	599	729	1 096	1 289	1 904	1 898	1 883	2 448	3 984	3 397
Toestellen voor telegrafie, telefonie, radar	1 887	1 936	1 996	3 726	4 933	3 490	3 827	3 957	4 970	6 656
Elektrische meet-, controletoestellen, enz.	944	994	1 445	2 053	2 166	366	316	472	438	516
Elektrische toestellen voor medisch gebruik, röntgentoestellen	315	394	452	652	657	180	212	318	427	603
Toestellen voor het in- of uitschakelen, enz... van elektrische stroom	2 036	2 214	3 017	3 845	4 739	1 635	1 825	2 482	3 171	3 577

Apparaten voor verwarming	553	445	345	544	673	283	369	381	451	582
Gereedschapswerktuigen voor het bewerken van metalen	1 350	1 472	1 672	2 218	2 532	1 173	1 229	1 348	1 715	1 982
Landbouwmachines en -tractoren	1 744	1 915	2 054	2 049	1 562	3 440	4 305	4 461	4 669	4 230
Kantoormachines	2 724	2 692	3 742	5 963	6 660	617	683	1 097	2 065	2 871
Machines voor metaalbewerking	680	656	793	1 666	1 813	588	660	775	844	1 082
Machines voor textiel- en ledernijverheid	2 130	2 338	3 039	3 020	3 137	2 364	2 318	2 940	3 341	3 799
Naaimachines	364	395	473	443	501	86	68	93	110	127
Machines voor de vervaardiging van papier en machines en toestellen voor het drukken, innaaien of inbinden	1 437	1 474	1 656	2 025	2 075	344	458	576	691	691
Delf- en graafmachines voor grondwerken	1 690	1 940	2 390	2 869	3 312	779	1 573	2 936	4 004	4 037
Machines voor andere industrieën	1 006	1 144	1 366	1 671	1 787	728	1 015	1 403	1 563	1 576
Machines en toestellen voor temperatuurwijziging en regeling	2 656	3 081	2 689	3 409	4 475	1 724	1 379	1 840	2 479	2 902
Pompen en centrifuges, exclusief ontromers	2 173	2 435	3 202	3 899	4 951	2 174	2 582	3 491	2 500	2 914
Machines, toestellen en motorvoertuigen voor het hanteren van goederen	2 322	2 342	3 258	4 661	5 184	1 071	1 072	1 632	2 781	2 925
Andere gereedschapswerktuigen	873	889	1 332	1 340	1 598	874	1 085	1 425	1 387	1 447
Kranen en dergelijke artikelen voor leidingen, reservoirs, enz.	1 429	1 616	1 980	2 533	3 289	499	537	694	1 008	1 258
Lagers	589	633	821	956	1 125	34	44	78	117	114
Andere delen en toebehoren van machines	1 504	1 674	2 052	2 831	2 908	1 228	1 317	1 727	2 301	2 566
Andere niet-elektrische machines en toestellen	5 816	4 370	4 395	5 519	6 957	1 625	1 861	2 472	2 914	3 196

(vervolg op blz. 116)

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Werken van metaaldraad : T.C.I.H. 693 + 694 + 98.51 + 698.52 + 698.53; metaalwaren... : T.C.I.H. 696 + 697.11 + 697.12 + 697.21 + 697.22 + 697.23 + 812.); metalen constructiewerken : T.C.I.H. 691.1 + 691.2; buizen... : T.C.I.H. 678 + 692; gereedschap : T.C.I.H. 695; andere metaalwaren : T.C.I.H. 679 + 697.91 + 697.92 + 697.93 + 698 — 698.51 — 698.52 — 698.53 + 812.1 + 821.02; geïsoleerde kabels... : T.C.I.H. 723.1; isolatoren : T.C.I.H. 723.21 + 723.22 + 723.23; generatoren... : T.C.I.H. 7221; elektrische elementen... : T.C.I.H. 729.11 + 729.12; lampen... : T.C.I.H. 729.2; elektronenbuizen... : T.C.I.H. 729.3; elektrische apparaten... : T.C.I.H. 729.41 + 729.42; elektrische huishoudapparaten : T.C.I.H. 725; ontvangtoestellen... : T.C.I.H. 724.1 + 724.2; toestellen voor telegrafie... : T.C.I.H. 724.91 + 724.992 + 724.99; elektrische meet... : T.C.I.H. 725.51 + 729.52; elektrische toestellen voor medisch... : T.C.I.H. 726; toestellen voor het in- of uitschakelen... : T.C.I.H. 722.2;; andere elektrische... : T.C.I.H. 729.6 + 729.7 + 729.91 + 729.92 + 729.93 + 729.94 + 729.95 + 729.96 + 729.98 + 729.99; apparaten voor verwarming : T.C.I.H. 711.1 + 711.2 + 711.31 + 711.32; gereedschapswerktuigen... : T.C.I.H. 715.1; landbouwmachines : T.C.I.H. 712; kantoormachines : T.C.I.H. 714; machines voor metaalbewerking : T.C.I.H. 715.21 + 715.22 + 715.23; machines voor textiel... : T.C.I.H. 717.11 + 717.12 + 717.13 + 717.14 + 717.15 + 717.2; naaimachines : T.C.I.H. 717.3; machines voor de vervaardiging... : T.C.I.H. 718.11 + 718.12 + 718.21 + 718.22 + 718.29; delf- en graafmachines... : T.C.I.H. 718.41 + 718.42; machines voor andere industriën : T.C.I.H. 718.13 + 718.39 + 718.51 + 718.52; machines en toestellen voor... : T.C.I.H. 719.11 + 719.12 + 719.13 + 719.14 + 719.15 + 719.19; pompen en... : T.C.I.H. 719.21 + 719.22 + 719.23; machines, toestellen en motorvoertuigen... : T.C.I.H. 719.31 + 719.32; andere gereedschapswerktuigen : T.C.I.H. 719.51 + 719.52 + 719.53 + 719.54; kranen... : T.C.I.H. 719.92; lagers : T.C.I.H. 719.7; andere delen... : T.C.I.H. 719.91 + 719.93 + 719.94 + 719.99; andere niet-elektrische... : T.C.I.H. 711.7 + 711.81 + 711.89 + 719.41 + 719.43 + 719.61 + 719.62 + 719.63 + 719.64 + 719.65 + 719.66 + 719.8. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Niet-mechanische produkten	**365 215**	**321 273**	**391 231**	**495 421**	**575 449**	**737 608**	**816 164**	**903 681**	**941 995**	**1 014 941**
Werken van metaaldraad	22 747	26 498	31 615	37 845	41 756	335 324	367 513	365 786	351 197	370 333
Metaalwaren hoofdzakelijk voor huishoudelijk gebruik	30 273	34 606	33 278	29 570	31 720	16 960	17 389	21 048	20 170	22 962
Metalen constructiewerken	43 404	38 065	54 682	86 522	108 708	56 127	60 913	82 628	93 345	94 988
Buizen en recipiënten	188 088	140 887	164 103	182 026	246 409	213 885	244 638	279 232	298 805	324 816
Gereedschap	8 302	10 294	10 877	10 950	13 097	2 393	2 688	3 085	3 479	4 312
Andere metaalwaren	72 401	70 923	96 676	148 508	133 759	112 919	123 023	151 902	174 999	197 530
Elektrische machines en apparaten	**106 597**	**122 705**	**148 783**	**176 207**	**199 475**	**68 749**	**80 682**	**100 357**	**120 490**	**124 399**
Geïsoleerde kabels, draad, band, enz. voor het geleiden van elektriciteit	12 763	14 374	18 669	22 073	27 151	12 094	14 310	16 555	16 677	19 436
Isolatoren, isolerende werkstukken en isolatiebuizen	2 195	2 051	2 150	3 005	3 113	1 429	1 831	2 227	1 892	1 973
Generatoren, elektromotoren, transformatoren en omvormers	13 767	14 828	19 187	23 217	26 668	17 791	21 283	25 340	30 301	27 836
Elektrische elementen, batterijen en accumulatoren	9 440	11 247	14 292	15 097	21 474	6 408	9 113	12 272	13 015	16 529
Lampen en buizen voor verlichting	2 321	2 681	3 000	3 353	4 396	2 600	2 575	2 846	3 617	3 690
Elektronenbuizen, kathodestraalbuizen, transistors, enz.	5 607	6 131	7 682	9 988	8 701	227	308	1 427	3 958	2 407
Elektrische apparaten voor voertuigen	4 664	6 180	7 448	7 090	10 453	684	1 460	1 727	2 418	4 295
Elektrische huishoudapparaten	32 111	39 280	45 576	43 877	50 222	4 407	6 089	9 601	10 205	9 854
Ontvangtoestellen voor radio en televisie	1 981	2 354	3 162	3 294	4 876	6 982	7 095	8 680	13 423	9 458
Toestellen voor telegrafie, telefonie, radar	5 778	6 099	6 294	10 549	12 157	7 799	8 406	9 749	11 719	14 394
Elektrische meet-, controletoestellen, enz.	1 224	1 168	1 427	1 606	1 702	335	276	290	260	387
Elektrische toestellen voor medisch gebruik, röntgentoestellen	398	561	553	742	833	292	372	579	711	948
Toestellen voor het in- of uitschakelen, enz... van elektrische stroom	6 467	7 133	9 056	19 252	13 467	4 552	4 278	5 354	6 672	6 774
Andere elektrische apparaten	7 881	8 618	10 937	13 064	14 262	3 149	3 286	3 710	5 622	6 418
				487 337	488 733	244 894	282 870	341 771	377 913	311 815
										5 710

Apparaten voor verwarming	5 098	3 396	3 925	5 739	7 648	3 215	3 412	4 578	4 403	5 710
Gereedschapswerktuigen voor het bewerken van metalen	13 570	13 077	14 425	16 393	19 495	10 772	10 968	12 112	14 136	15 671
Landbouwmachines en -tractoren	31 920	36 064	37 536	33 958	22 755	65 317	81 150	80 512	79 395	61 821
Kantoormachines	3 373	3 893	4 853	6 268	6 162	967	1 193	1 499	2 375	2 514
Machines voor metaalbewerking	37 607	31 538	55 877	76 316	88 505	30 603	35 959	37 747	39 376	39 498
Machines voor textiel- en ledernijverheid	16 184	17 127	21 504	19 664	18 253	26 915	27 314	33 223	38 261	38 846
Naaimachines	1 704	1 798	1 997	1 710	1 809	228	123	170	195	277
Machines voor de vervaardiging van papier en machines en toestellen voor het drukken, innaaien of inbinden	10 912	9 245	10 315	13 549	11 683	3 748	4 640	5 174	5 561	5 456
Delf- en graafmachines voor grondwerken	25 870	30 204	34 971	41 907	47 405	10 381	17 115	29 538	37 738	33 094
Machines voor andere industrieën	11 251	12 642	13 323	14 361	15 855	9 820	11 859	15 130	17 738	18 191
Machines en toestellen voor temperatuurwijziging en regeling	39 994	33 048	31 123	41 949	42 089	15 143	15 050	21 418	24 254	29 745
Pompen en centrifuges, exclusief ontromers	16 130	18 722	24 810	30 977	34 343	15 798	18 456	25 631	17 908	21 248
Machines, toestellen en motorvoertuigen voor het hanteren van goederen	37 412	39 826	49 869	64 515	66 506	15 260	16 728	23 214	36 192	37 441
Andere gereedschapswerktuigen	5 029	5 440	8 167	9 587	9 785	6 789	8 215	11 944	13 107	12 400
Kranen en dergelijke artikelen voor leidingen, reservoirs, enz.	9 832	10 262	12 345	15 094	18 235	3 581	3 831	4 987	7 216	8 104
Lagers	4 200	4 849	6 006	6 173	7 281	1 123	1 810	3 468	3 721	3 027
Andere delen en toebehoren van machines	15 349	17 047	23 536	30 019	26 849	14 022	14 502	16 733	19 542	21 161
Andere niet-elektrische machines en toestellen	64 822	35 850	39 014	39 218	44 075	11 212	10 545	14 693	16 795	17 671

(a) *Samenstelling van de tabel:* zie (a) blz. 115.

(vervolg op blz. 117)

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren *(vervolg van blz. 113)*

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Vervoermaterieel	**37 908**	**45 757**	**63 356**	**71 629**	**81 591**	**35 123**	**42 269**	**54 899**	**64 957**	**68 553**
Niet-elektrische motoren	5 281	5 841	7 559	7 763	10 402	2 586	3 664	2 370	2 698	2 612
Auto's, autobussen, vrachtwagens en tractoren (exclusief landbouwtractoren)	10 772	12 518	16 299	18 382	18 551	24 424	29 399	41 980	46 891	53 562
Delen van auto's, autobussen, vrachtwagens en tractoren (exclusief landbouwtractoren)	16 281	21 590	32 943	35 582	43 106	3 880	4 642	4 783	7 057	6 639
Motorfietsen en rijwielen met motor	162	213	279	389	464	275	288	319	473	376
Rijwielen zonder motor	285	294	324	286	378	184	214	305	230	237
Andere wegvoertuigen en aanhangwagens	637	772	1 001	1 189	1 300	492	448	713	849	903
Luchtvaartuigen	3 170	3 832	4 104	6 502	5 252	1 379	2 410	2 538	2 440	2 171
Schepen en boten	774	377	537	789	539	1 175	682	1 063	3 360	918
Rollend materieel voor spoorwegen	546	320	310	747	1 599	728	522	828	959	1 135
Wetenschappelijke toestellen en uurwerken	**3 993**	**4 207**	**4 850**	**5 594**	**6 608**	**1 012**	**983**	**1 261**	**1 560**	**1 841**
Wetenschappelijke toestellen	3 264	3 421	3 963	4 608	5 549	920	903	1 164	1 435	1 683
w. o. : wetenschappelijke toestellen voor meting, controle, regeling, enz.	(1 693)	(1 638)	(1 734)	(2 129)	(2 379)	(567)	(459)	(581)	(699)	(742)
apparaten en materieel voor de foto- en cinematografie	(732)	(842)	(1 088)	(1 104)	(1 436)	(130)	(170)	(237)	(270)	(305)
optische instrumenten	(399)	(420)	(994)	(547)	(688)	(108)	(113)	(157)	(174)	(207)
Uurwerken	729	786	887	986	1 059	92	80	97	125	158
Totaal...	**99 737**	**110 295**	**141 440**	**171 823**	**200 363**	**81 096**	**93 713**	**119 478**	**142 513**	**156 936**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Niet elektrische motoren : T.C.I.H. 711.41 +711.42 + 711.5 + 711.6 — D.T. 8408.50; auto's... : T.C.I.H. 732.1 + 732.2 + 732.3 + 732.4 + 732.5; delen van auto's... : T.C.I.H. 732.6 + 732.7 + 732.81 + 732.89; motorfietsen... : T.C.I.H. 732.91 + 732.92; rijwielen... : T.C.I.H. 733.11 + 733.12; andere wegvoertuigen... : T.C.I.H. 733.31 + 733.32 + 733.33 + 733.4; luchtvaartuigen : T.CI.H. 734; schepen en boten : T.C.I.H. 735; rollend materieel... : T.C.I.H. 731; wetenschappelijke toestellen : T.C.I.H. 861; wetenschappelijke toestellen voor meting... : T.C.I.H. 861.91 + 861.92 + 861.93 + 861.94 861.95 + 861.96 + 861.97 + 861.98 + 861.99; apparaten en materieel... : T.C.I.H. 861.4 + 861.51 + 861.52 + 861.61 + 861.69; optische instrumenten : T.C.I.H. 961.11 + 861.12 + 861.21 + 861.22 + 861.31 + 861.32 +861.33 + 861.34 + 861.39; uurwerk : T.C.I.H. 864. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren *(vervolg van blz. 115)*

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Vervoermaterieel	**704 339**	**778 233**	**1 038 535**	**1 239 269**	**1 164 892**	**535 446**	**590 912**	**748 869**	**970 308**	**892 336**
Niet-elektrische motoren	55 233	49 927	88 633	125 482	83 304	9 756	10 919	9 517	15 325	13 004
Auto's, autobussen, vrachtwagens en tractoren (exclusief landbouwtractoren)	180 749	197 413	240 695	258 306	249 806	334 641	416 776	574 745	603 175	677 377
Delen van auto's, autobussen, vrachtwagens en tractoren (exclusief landbouwtractoren)	303 254	406 068	591 054	716 914	667 516	78 795	84 011	81 798	112 493	99 981
Motorfietsen en rijwielen met motor	1 570	2 100	2 937	3 574	4 304	2 905	2 858	3 222	4 166	3 390
Rijwielen zonder motor	4 652	4 905	5 026	3 819	4 665	3 427	4 296	5 381	3 660	3 447
Andere wegvoertuigen en aanhangwagens	16 801	20 942	26 486	29 046	27 396	7 141	7 509	11 890	13 624	12 945
Luchtvaartuigen	1 487	1 755	1 373	2 109	1 801	844	1 029	999	967	911
Schepen en boten	123 504	82 767	70 547	67 281	71 679	70 855	42 953	35 087	186 016	45 398
Rollend materieel voor spoorwegen	17 089	12 356	11 784	32 738	54 421	27 082	20 561	26 230	30 882	35 883
Wetenschappelijke toestellen en uurwerken	**6 989**	**7 758**	**9 166**	**12 993**	**11 786**	**2 412**	**3 267**	**3 985**	**5 412**	**5 196**
Wetenschappelijke toestellen	6 118	6 901	8 201	12 083	10 687	2 370	3 204	3 896	5 285	4 999
w. o. : wetenschappelijke toestellen voor meting, controle, regeling, enz.	(2 850)	(2 946)	(3 383)	(3 943)	(4 238)	(1 253)	(1 694)	(1 940)	(3 120)	(2 631)
apparaten en materieel voor de foto- en cinematografie	(1 643)	(2 025)	(2 696)	(2 536)	(3 212)	(547)	(674)	(906)	(843)	(897)
optische instrumenten	(420)	(449)	(492)	(500)	(712)	(216)	(270)	(305)	(244)	(351)
Uurwerken	871	857	965	910	1 099	42	63	89	127	197
Totaal	**1 533 397**	**1 553 997**	**1 981 311**	**2 391 287**	**2 440 335**	**1 589 109**	**1 773 895**	**2 098 663**	**2 416 118**	**2 408 747**

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 116.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

§ 2. — SCHEIKUNDIGE NIJVERHEID

In 1971 heeft de scheikundige nijverheid nog een redelijk expansietempo gekend, niettegenstaande de minder gunstige conjunctuur tijdens dat jaar. Volgens het indexcijfer opgemaakt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek steeg de produktie met 9,4 %, tegen 4,1 % in 1970 (rubberproduktie inbegrepen). Zonder rubberproduktie bedroeg de stijging 8,7 %. De plastiekverwerking nam hierbij het sterkst toe, nl. met 26,8 %. Het vierde kwartaal verhoogde de produktie zelfs met 30,5 % t.o.v. dezelfde periode in 1970. De tak die minder gunstig evolueerde was de stikstofproduktie, nl. met + 4,5 %. In 1970 echter daalde de produktie hier met 8,1 %.

Volgens de Federatie der Chemische Nijverheid van België zou de omzet in 1971 ongeveer 13 % hoger liggen dan in 1970 om 114 miljard frank te bereiken. Tijdens het tweede semester werd hierbij een stabilisatie vastgesteld.

De takken van de anorganische scheikunde, evenals die der kunstmeststoffen hebben in 1971 het meest weerstand geboden tegenover de conjunctuur. De organische scheikunde kende, in volume uitgedrukt, een gunstig verloop, maar de prijs bleef steeds zwak.

Op wereldvlak bestaat er in de scheikundige nijverheid op dit ogenblik een aanzienlijke overcapaciteit. Dit mag echter niet veralgemeend worden tot de ganse scheikunde. Het zijn vooral die sectoren die de laatste jaren de grootste expansie gekend hebben die getroffen worden, o.a. de petrochemie. Terwijl de produktiekosten de hoogte ingingen bleven de verkoopprijzen laag.

Niettegenstaande dit bereiken de totale investeringen van 1971 nog 11,5 miljard, tegen 12,1 miljard in 1970. Verschillende ondernemingen hebben hun geplande investeringen uitgesteld of gespreid over verscheidene jaren. Andere bedrijven zijn naar procesverbeteringen overgegaan in de plaats van nieuwe investeringen.

Het technologisch onderzoek bedraagt voor 1971 ongeveer 3,3 miljard, tegen 3,1 miljard het jaar voordien. In verhouding tot de omzet is dus 2,9 % besteed aan research. Sommige sectoren kunnen hierbij gaan tot 10 % (o.a. de farmaceutische nijverheid). De Staat is voor ongeveer 6,36 % tegemoetgekomen in de kosten van het wetenschappelijk onderzoek. Dit is iets meer dan in 1970 en 1969 toen deze toelagen respectievelijk 5,29 % en 5,23 % bedroegen.

Niettegenstaande de scheikundige nijverheid zeer kapitaalkrachtig is stijgt de tewerkstelling er voortdurend. Zo werden tijdens het jaar 82 988 personen tewerkgesteld (1), waarvan 49 486 werklieden en 33 502 bedienden. Het totaal aantal personeelsleden is aldus gestegen met 2,6 %, terwijl dit aantal in 1970 toenam met 5,3 %.

De bedrijfstak die het grootste aantal personeelsleden telt is de farmaceutische industrie met een totaal van 11 407 waarvan 6 822 bedienden en 4 585 arbeiders. Daarna volgt de tak der fotografische produkten met 8 911

(1) Bron : Federatie der Chemische Nijverheid van België.

personen, 2 724 bedienden en 6 187 arbeiders, de plastiekverwerking 8 604 personen (respectievelijk 2 356 en 6 248), rubber 7 822 (1 767 en 6 055) en organische produkten 5 391 (2 780 bedienden en 2 611 arbeiders). De meeste andere takken stellen minder dan 3 000 personen tewerk.

Een indexcijfer van de gemiddelde maandelijkse produktie per taalstreek werd opgemaakt door het N.I.S. Deze indexcijfers houden echter geen rekening met de nieuwe bedrijven opgericht na 1964 welke hoofdzakelijk betrekking hebben op de petrochemie. Hiermee rekening houdend kan men vooropstellen dat de gemiddelde stijging t.o.v. 1970 voor Vlaanderen 3,6 % bedraagt, voor Wallonië 29,3 % en voor Brussel 2,0 %. Ten opzichte van 1969 liggen de cijfers van 1970 enigszins anders. Daar merkt men een daling van de produktie in Brussel en Wallonië met respectievelijk 3,5 en 12,4 %. In Vlaanderen steeg de produktie in 1970 gemiddeld met 12,0 %.

De belangrijke hoeveelheden koolwaterstoffen die door de scheikundige nijverheid verbruikt worden leveren niet alleen de nodige energie op, maar zij dienen eveneens als grondstof voor de vervaardiging van andere produkten. Zo werd in 1971 45 miljoen m^3 gefabriceerd gas als grondstof gebruikt, tegen 6,7 miljoen m^3 als energiebron. Het aardgas verhoogde van 400 miljoen m^3 in 1970 tot 598 miljoen als energiebron en van 600 miljoen tot 880 miljoen m^3 als grondstof. Het verbruik van petroleum daalde als energieprodukt van 950 000 t in 1970 tot 782 000 t in 1971, dit als gevolg van de stijging der prijzen van petroleum die het gebruik van aardgas competitief gemaakt hebben. Als grondstof werd 289 000 t petroleum verbruikt, tegen 250 000 in 1970. De behoeften aan elektriciteit daalden van 4 600 miljoen kWh in 1970 tot 4 264 miljoen kWh in 1971, wat nog hoger is dan het verbruik in 1969, nl. 4 070 miljoen kWh.

De buitenlandse handel in scheikundige produkten had dit jaar nog een gunstig verloop. De export is gestegen van 62,8 miljard in 1970 tot 72,6 miljard, dit is met nog 15,6 %. De stijging in 1969 en in 1970 bedroeg respectievelijk 24,6 % en 20,9 %. In volume nam de export toe met 12,4 % nl. van 8,7 miljoen ton tot 9,8 miljoen ton. Voor deze stijging komen vooral in aanmerking de organische scheikundige produkten, sector die voor 4 093 miljoen frank meer heeft uitgevoerd, de kunstmatige plastische stoffen + 1 040 miljoen, de farmaceutische produkten + 998 miljoen en de werken van rubber + 828 miljoen.

In waarde is de uitvoer van organische chemische produkten gestegen met 42,0 % t.o.v. het voorgaande jaar. Op de tweede plaats komen dan springstoffen met 41,3 % ; verder etherische oliën, parfums en schoonheidsprodukten 35,1 %, zeep en onderhoudsmiddelen 25,6 %, werken van rubber 24,7 %, farmaceutische produkten 24,4 %, looi-, kleur- en verfstoffen 23,0 %, enz.

De invoer, die 59,7 miljard frank bedraagt, steeg met 16,6 %, tegen 15,1 % in 1970 en 21,1 % in 1969. In volume uitgedrukt nam de invoer slechts met 3,0 % toe, tegen 13,7 % in 1970 en 13,0 % in 1969. Oorzaak van het grote verschil tussen volume en waarde is dat in verschillende takken de invoer in volume

daalde, terwijl de waarde nog verhoogde. Een voorbeeld hiervan is o.a. de tak werken van rubber met een vermindering van de invoer van 14,3 % in volume en een stijging van 27,8 % in waarde of 1 329 miljoen frank ; kunstmeststoffen (Thomasslakken inbegrepen) : — 17,1 % in volume en + 3,6 % in waarde ; werken van kunstmatige plastische stoffen : — 6,9 % in volume en + 20,2 % in waarde.

De takken waarvan de invoer t.o.v. het vorige jaar het meest toenam, zijn zeep en onderhoudsmiddelen : + 41,3 % (+ 47,1 % in volume), organische chemische produkten : + 27,8 % (+ 46,5 %), werken van rubber : + 27,8 % (— 14,3 %), looi-, kleur- en verfstoffen : + 25,2 % (+ 16,7 %). Voor de andere takken vorderde de invoer met minder dan 20 %.

Van het totale bedrag van de uitvoer gingen ongeveer 68 % naar de andere E.E.G.-partners, terwijl 73 % van de import in België uit de gemeenschappelijke markt kwam.

*
* *

Produktie in sommige takken der scheikundige nijverheid

(duizenden tonnen)

TIJDVAK	Stikstofnijverheid		Zwavelzuur en oleum (c)	Ruwe teer	Rubber (d)
	Primaire stikstof (a)	Samengestelde meststoffen (b)			
1964 Maandgemiddelde	**29,8**	**55,7**	**112,3**	**23,6**	**4,9**
1965 Maandgemiddelde	**33,2**	**59,7**	**124,0**	**23,5**	**4,5**
1966 Maandgemiddelde	**33,6**	**62,4**	**113,5**	**21,3**	**4,3**
1967 Maandgemiddelde	**34,3**	**81,5**	**123,7**	**21,2**	**4,2**
1968 Maandgemiddelde	**37,9**	**119,6**	**145,5**	**21,9**	**4,8**
1969 Maandgemiddelde	**49,5**	**130,9**	**153,1**	**20,5**	**5,5**
1970 Maandgemiddelde	**43,8**	**128,0**	**149,5**	**19,4**	**5,9**
1971 Maandgemiddelde	**46,0**	**136,7**	**161,0**	**20,1**	**6,9**
1971 Januari	45,8	138,5	155,3	19,1	6,4
Februari	42,3	134,3	138,5	17,4	6,1
Maart	36,7	144,8	163,3	21,8	7,7
April	45,5	142,9	150,9	21,1	6,6
Mei	50,5	99,7	152,8	22,5	5,9
Juni	47,1	140,2	160,9	22,2	7,6
Juli	49,6	126,4	106,8	21,9	4,1
Augustus	47,6	128,6	162,0	20,3	5,2
September	40,4	117,4	181,2	20,2	8,5
Oktober	45,7	160,1	178,8	20,6	8,0
November	50,0	152,7	193,2	18,4	7,6
December	51,0	154,4	188,8	16,3	8,5

(a) In 1.000 t N.
(b) In 1.000 t goederen.
(c) Teruggebracht op 100 % monogehydrateerd.
(d) Exclusief de produktie van schoenen, inclusief de produktie van fietsbanden.

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek.
Distigoudron.

Scheikundige nijverheid en rubbernijverheid

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

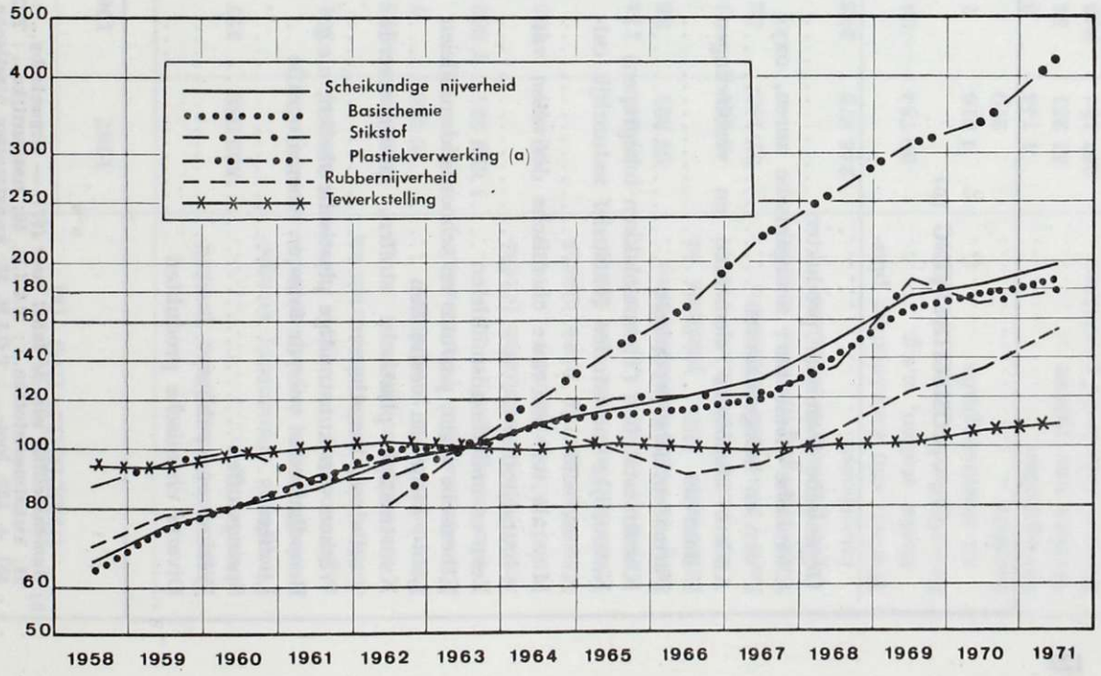

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De gegevens zijn beschikbaar vanaf 1962.

Buitenlandse handel in scheikundige produkten

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Organische chemische produkten	4 646	5 964	6 968	7 965	10 182	2 755	5 246	8 064	10 068	14 161
Chemische elementen; anorganische zuren, oxyden en halogeenzouten	1 410	1 939	2 437	3 242	3 152	1 414	2 091	2 734	5 158	5 376
Andere chemische elementen en verbindingen daarvan	921	1 122	1 489	1 674	1 666	1 450	1 989	2 139	2 466	2 468
Farmaceutische produkten	3 968	4 612	5 878	6 901	7 358	1 976	2 315	3 272	4 140	5 138
Kunstmeststoffen (Thomasslakken inbegrepen)	2 681	2 596	2 396	2 297	2 379	6 800	7 984	7 873	7 770	7 811
Natuurlijke meststoffen (exclusief natuurlijk calciumfosfaat)	95	119	120	88	96	24	32	26	26	20
Minerale teer en ruwe chemische derivaten van brandstoffen	127	157	144	175	150	244	248	228	259	272
Zeep en onderhoudsmiddelen	687	859	1 058	1 192	1 684	1 218	1 280	1 545	1 591	1 999
Etherische oliën, parfums en schoonheidsmiddelen	830	954	1 078	1 208	1 459	323	384	566	672	908
Looi-, kleur- en verfstoffen	2 090	2 257	2 643	2 829	3 542	1 138	1 290	1 648	1 838	2 261
Kunstmatige plastische stoffen, geregenereerde cellulose, kunstharsen	5 414	6 108	7 401	8 663	10 411	4 309	6 416	9 182	11 176	12 216
Werken van kunstmatige plastische stoffen, n.e.g.	1 687	2 021	2 748	3 436	4 129	1 711	1 929	2 333	2 974	3 363
Benodigdheden voor de foto- en cinematografie	720	1 014	1 200	1 579	1 543	4 933	5 320	5 967	7 055	7 479
Lucifers	6	8	4	4	4	149	171	175	168	167
Springstoffen	165	158	186	232	204	252	237	294	271	383
Werken van rubber	2 900	3 148	4 211	4 779	6 108	2 104	2 554	3 124	3 356	4 184
Diverse chemische produkten	2 917	3 741	4 560	4 982	5 618	1 955	2 312	2 911	3 840	4 374

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Organische... : T.C.I.H. 512; chemische elementen... : T.C.I.H. 513; andere... : T.C.I.H. 514 + 515; farmaceutische... : T.C.I.H. 54; kunstmeststoffen... : T.C.I.H. 56; natuurlijke... : T.C.I.H. 271.1 + 271.2 + 271.4; minerale teer... : T.C.I.H. 52; zeep... : T.C.I.H. 554; etherische oliën... : T.C.I.H. 551 + 553; looi-... : T.C.I.H. 53; kunstmatige plastische...: T.C.I.H. 581; werken van... : T.C.I.H. 893 + D.T. 4202.00 + 4202.15 + 4202.20; benodigdheden... : T.C.I.H. 862: lucifers : T.C.I.H. 899.32; springstoffen : T.C.I.H. 571; werken van rubber : T.C.I.H. 62 + 841.6; diverse... : T.C.I.H. 599. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in scheikundige produkten

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Organische chemische produkten	362 063	527 548	666 384	796 346	1 166 615	265 641	469 978	826 129	1 024 375	1 466 693
Chemische elementen ; anorganische zuren, oxyden en halogeenzouten	258 856	501 134	783 717	1 034 494	956 686	310 781	568 939	773 478	908 798	1 258 850
Andere chemische elementen en verbindingen daarvan	140 864	158 688	217 929	274 937	226 572	370 665	526 471	549 426	631 633	635 104
Farmaceutische produkten	6 050	7 201	8 324	10 390	11 335	3 549	3 690	4 903	5 653	7 643
Kunstmeststoffen (Thomasslakken inbegrepen)	1 629 261	1 663 909	1 560 467	1 554 211	1 288 607	4 146 438	4 656 849	4 560 570	4 675 831	4 697 231
Natuurlijke meststoffen (exclusief calciumfosfaat)	96 694	105 391	109 980	93 382	90 751	10 723	13 057	8 755	9 539	8 363
Minerale teer en ruwe chemische derivaten van brandstoffen	81 214	114 078	105 111	125 064	95 110	123 376	116 830	118 685	151 573	161 551
Zeep en onderhoudsmiddelen	32 321	36 655	45 097	55 708	81 939	83 475	69 999	81 368	81 180	93 112
Etherische oliën, parfums en schoonheidsmiddelen	6 741	8 191	9 273	10 502	12 630	4 747	6 622	7 726	11 745	13 089
Looi-, kleur- en verfstoffen	51 185	52 642	60 460	60 979	71 138	39 608	43 067	51 422	55 972	63 644
Kunstmatige plastische stoffen, geregenereerde cellulose, kunstharsen	248 379	292 577	346 604	407 545	501 848	130 837	231 482	376 974	461 031	531 526
Werken van kunstmatige plastische stoffen, n.e.g.	30 784	24 071	33 740	56 775	52 840	26 752	27 538	34 484	42 023	48 295
Benodigdheden voor de foto- en cinematografie	4 916	7 722	9 077	10 376	9 072	23 577	23 301	25 789	31 864	32 190
Lucifers	270	325	67	83	49	4 524	5 075	5 045	4 787	4 302
Springstoffen	1 744	3 202	1 661	2 089	2 029	3 784	3 885	4 496	3 545	3 877
Werken van rubber	51 231	54 939	69 668	124 032	106 305	41 880	51 241	64 224	66 260	78 457
Diverse chemische produkten	207 194	246 480	273 650	276 738	369 509	97 656	131 720	234 822	544 742	685 459

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 122.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Invoer van de voornaamste voor de chemische nijverheid bestemde grondstoffen

OMSCHRIJVING (a)	Waarde (miljoenen franken)					Gewicht (tonnen)				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Zout	358	437	476	576	715	943 616	1 139 712	1 165 223	1 414 228	1 594 934
Ruwe zwavel	475	657	595	432	523	224 113	288 424	303 507	333 590	429 433
Ongeroost ijzerkies	210	278	299	300	244	403 273	505 087	519 316	563 420	430 220
Ruw fosfaat	993	1 179	1 186	1 181	1 384	1 469 463	1 805 151	1 840 330	1 900 461	2 001 261
Ruwe rubber	1 053	1 257	1 550	1 526	1 577	58 204	78 420	89 691	93 347	99 598

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Zout : T.C.I.H. 276.3; ruwe zwavel : T.C.I.H. 274.1; ongeroost ijzerkies : T.C.I.H. 274.2 + 281.4; ruw fosfaat : T.C.I.H. 271.3; ruwe rubber : TC.I.H. 23. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

§ 3. — TEXTIELNIJVERHEID

In tegenstelling tot het jaar 1970 toen de Belgische textielnijverheid een zwakke periode doormaakte, aangezien de produktie t.o.v. 1969 nagenoeg gelijk bleef (+ 0,8 %), kende deze sector in 1971 een gunstige ontwikkeling ondanks de vertragende tendens in de wereldconjunctuur. De produktie is er t.o.v. het voorgaande jaar met 5,7 % gestegen.

Het begin van het jaar verliep eerder ongunstig. Het is vooral vanaf het tweede halfjaar dat een verbetering optrad. De weverijen zijn het meest bevoordeeld geweest aangezien de produktie er met 8,4 % aangroeide. Hierin namen de weefsels van synthetische vezels naar volume toe met 38,0 % en de weefsels van rayonnevezels met 12,9 %. Daarentegen ondergingen de weefsels van jute en vlas een daling van respectievelijk 11,2 en 16,4 %.

In de spinnerijen hebben slechts de takken kaardwol (+ 13,2) en kamwol (+ 10,4 %) een verhoging gekend, zodat voor gans deze sector de produktie licht toenam met 1,6 %.

De stijging van de produktie in de breigoednijverheid was groot vergeleken met de voorgaande jaren, met name 7,1 %, tegen 1,8 % in 1968, 6,3 % in 1969 en —2,6 % in 1970. Deze nijverheid neemt voortdurend een grotere uitbreiding daar de tricotagegoederen steeds meer in de confectienijverheid worden gebruikt. Nieuwe gewoonten en modevernieuwingen, vooral voor sportkledij, hebben dit mogelijk gemaakt.

De tapijtsector kent een sterke expansie dank zij de in wol geweven tapijten en de tufted tapijten in scheikundige vezels. De aktiviteit bij deze laatste steeg volgens Febeltex met 60 %, tegen 30 % in 1970.

Bij de wolbereiding is de produktie sinds 1969 gedaald. Het carboniseren en wassen van wol verminderde in 1971 met 15,3 %, tegen 18 % in 1970. Het kammen van wol verminderde met respectievelijk 13,9 % en 12,1 %.

De tewerkstelling in de textielnijverheid zou geen noemenswaardige veranderingen ondergaan hebben. In de sector der wolbereiding steeg het aantal tewerkgestelden licht, van 2 288 personen in december 1970 tot 2 331 in december 1971. Voor de spinnerijen daalde het aantal van 28 541 tot 28 037 eenheden, terwijl in de weverijen 848 personen meer tewerkgesteld waren, te weten 31 062 in 1971. De breigoednijverheid vertoonde een lichte vermindering van het aantal personeelsleden.

Het jaar 1971 is veeleer ongunstig geweest voor de investeringen in de textielnijverheid. Volgens de enquête van de Nationale Bank zouden dat jaar de uitgaven voor kapitaalgoederen gedaald zijn met 27,7 % ten opzichte van 1970. Deze evolutie kan worden toegeschreven aan de veeleer ongunstige toestand waarin de textielnijverheid verkeerde sinds eind 1969 en die zich heeft verder gezet in 1970.

Terwijl de totale handelsbalans in 1971 deficitair was, heeft de textielindustrie dat jaar een batig saldo gekend van meer dan 15 miljard frank. De import bedroeg 56,2 miljard en de export 71,9 miljard frank.

De totale import in België steeg met 15,9 %, tegen slechts 3,1 % in 1970. Bij de textielstoffen noteerde men een daling van 4,5 %, tegen een stijging van 24,9 % voor de textielwaren. De import van garens steeg hier het meest, te weten met 27,0 %, en dan vooral de garens van kunstmatige vezels (+ 47,1 %), wegens het verkopen van sommige landen tegen abnormaal lage prijzen.

De invoer van tapijten in scheikundige vezels en in jute steeg met 30 % naar volume en met 43 % naar waarde, terwijl het binnenlands verbruik ook met 37 % toenam.

De aankopen van textielgoederen uit de E.E.G.-landen nam in 1971 in sterke mate toe, te weten met meer dan 23 %, zodat het aandeel in de totale invoer verhoogde van 71,6 % in 1970 tot 76,1 % het jaar daarop. Vooral de verhoogde aankopen uit Duitsland en Frankrijk droegen daartoe bij.

De totale export van textielprodukten steeg van 65,2 miljard in 1970 tot 71,9 miljard frank in 1971, dit is met 10,3 %. Naar volume echter nam de export toe met 5,3 %, wat op een stijging van de prijzen wijst. In 1970 bedroeg deze toeneming naar waarde slechts 4,7 %. Vooral de textielwaren boekten een vooruitgang, te weten met 13,8 % (+ 12,6 % naar volume), terwijl de uitvoer van textielstoffen daalde met 16,4 %. Wol en haar van dieren zijn hier de grootste oorzaak van aangezien de uitvoer ervan verminderde met 31,0 %.

Bij de textielwaren stijgt de export van garens met 3,6 %, de weefsels van het standaardtype met 10,1 % en de andere textielwaren met 19,6 % (16,7 % naar volume). In deze laatste tak heeft de uitvoer van de niet-gebreide bovenkleding voor mannen en jongens de sterkste uitbreiding gekend, met name 33,1 % naar waarde en 29,4 % naar volume.

Volgens Febeltex is de export van breigoedartikelen in 1971 met 20 % naar waarde toegenomen. Het grootste aandeel daarin hebben de leveringen van bovenkleding die meer dan de helft van de export van breigoedartikelen vertegenwoordigen. Ze stegen met 35 %.

In het algemeen kan men zeggen dat de ontwikkeling van de export in hoofdzaak te danken is aan de verkoop van breigoedartikelen, confectie en eindprodukten. Het percentage van deze takken in de totale textieluitvoer steeg van 68,5 % in 1970 tot 72,8 % in 1971.

De export van textielprodukten naar de E.E.G.-partners is gestegen met meer dan 11 % ten opzichte van 1970. De uitvoer naar de V.S.A. die in 1970 was verminderd, steeg het jaar nadien met 25 % naar waarde.

Over het algemeen kan aangenomen worden dat de internationale monetaire moeilijkheden, die zich tijdens het jaar hebben voorgedaan geen grote invloed gehad hebben op de textielnijverheid. Zowel export als import hebben in 1971 een grote vooruitgang gekend ten opzichte van het voorgaande jaar.

Textielproduktie

Spinnerijen, weverijen, wolbereiding

(tonnen)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Wolbereiding :							
Wassen en verkolen van de wol	21 155	20 072	20 488	21 236	21 561	17 688	14 986
Kammen van de wol (a)	36 732	36 516	33 048	39 027	41 933	36 840	31 711
Spinnerijen :							
Katoen	102 175	98 113	87 576	92 089	96 126	95 929	92 490
w.o. : fijn katoen en mixte garens	(74 635)	(70 048)	(61 355)	(64 202)	(65 942)	(65 175)	(60 857)
rayonnevezels	(16 976)	(18 233)	(16 829)	(19 560)	(20 829)	(21 086)	(22 758)
Kaardwol	21 700	22 207	18 484	21 551	23 840	24 108	27 287
Kamwol	42 895	47 457	42 534	51 065	57 487	57 065	62 999
Vlas	14 683	14 588	12 929	12 858	12 534	11 819	11 455
Jute	81 238	85 739	82 593	84 596	83 631	76 983	69 557
Harde vezels	48 980	57 062	43 539	49 222	51 532	57 416	56 299
w.o. : enkel garens	(38 809)	(44 857)	(35 053)	(41 757)	(44 149)	(48 591)	(47 801)
touwwerk	(10 172)	(12 205)	(8 487)	(7 465)	(7 383)	(8 826)	(8 498)
Kunstmatige garens en vezels	36 590	39 867	39 373	43 511	40 604	39 443	39 748
w.o. : viscose garens	(11 593)	(11 664)	(11 190)	(9 466)	(7 710)	(5 686)	(4 246)
acetaatgarens	(2 002)	(5 580)	(6 959)	(7 666)	(7 787)	(7 935)	(9 043)
vezels	(22 995)	(22 623)	(21 224)	(26 379)	(25 108)	(25 821)	(26 459)
Weverijen :							
Katoen (b)	75 400	73 976	68 369	68 677	70 781	70 305	71 712
Vlas	7 902	8 756	7 291	8 245	8 687	7 804	6 523
Wol (b)	38 284	40 813	36 082	35 041	37 631	39 150	41 662
Rayonne en rayonnevezels (b)	16 877	21 105	20 939	23 166	26 179	26 086	29 442
Synthetische vezels (b)	4 770	10 150	14 262	25 791	36 557	41 972	57 934
Jute (b)	35 699	37 525	35 804	36 100	35 595	34 152	30 335
Tapijten :							
Katoen	8 036	7 424	6 975	7 467	7 037	5 437	5 711
Wol	22 493	26 774	24 741	23 924	26 345	28 198	30 552
Jute	8 337	8 959	8 585	7 403	6 702	6 577	4 916
Dekens (katoen en wol) (c)	4 790	5 184	5 335	5 635	6 234	5 745	5 436
Weefsels voor stoffering (c)	21 418	20 372	19 495	20 199	21 218	20 915	21 695
w.o. : katoen	(16 373)	(15 242)	(14 225)	(14 445)	(14 835)	(14 462)	(14 947)

(a) Nieuwe reeks : wol en haar, synthetische en kunstmatige vezels en wolkammeling inbegrepen.
(b) Tapijten en dekens inbegrepen.
(c) Vanaf 1966 zijn de dekens in rayonnevezels en synthetische vezels inbegrepen.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Textielnijverheid

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

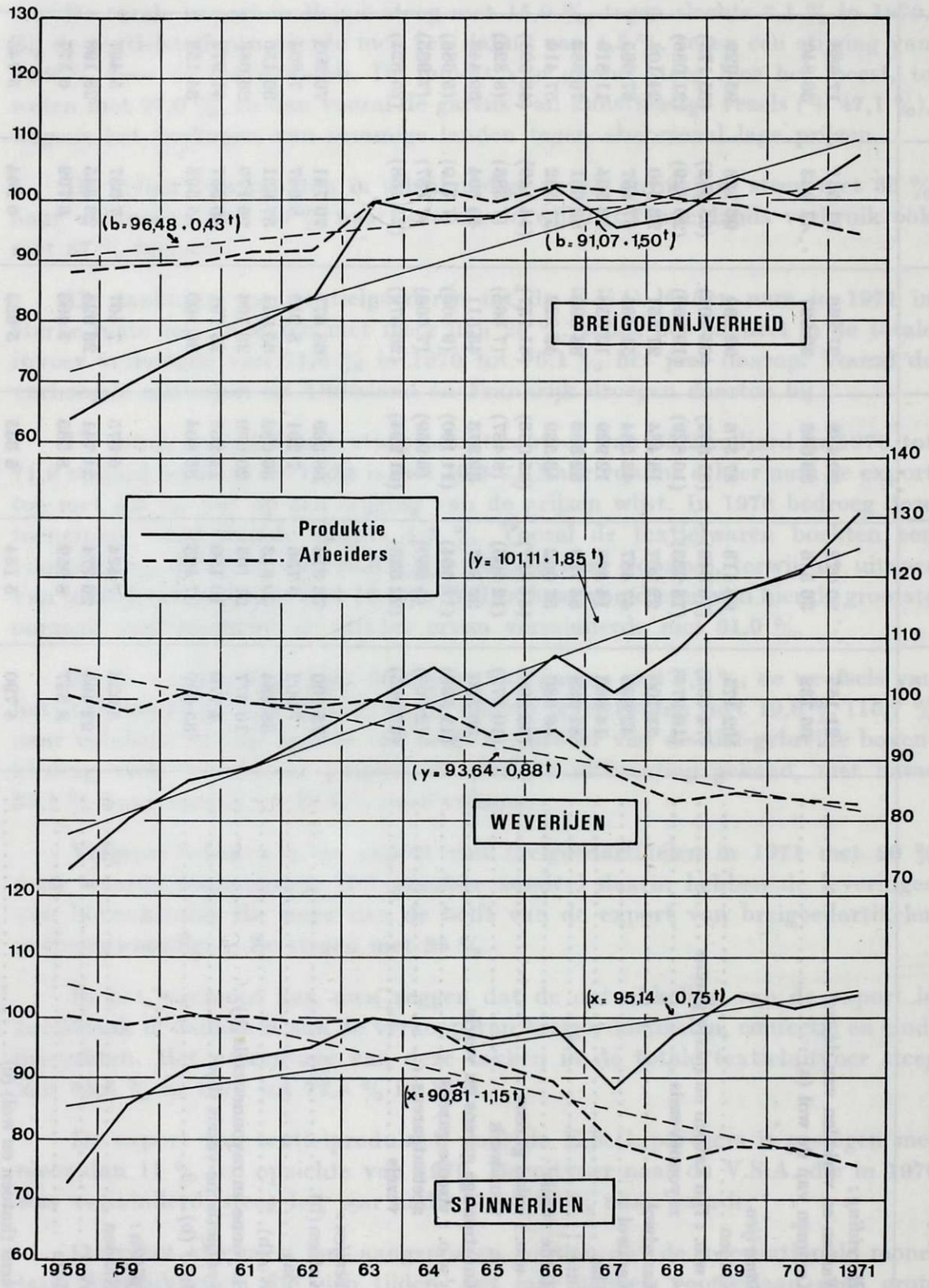

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Voorraden weefsels

Stand op 31 december

(tonnen)

AARD DER WEEFSELS	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Katoen	14 657	14 673	15 526	13 461	10 970	12 577	12 508
Vlas	1 501	1 597	1 598	1 430	1 421	1 222	1 372
Wol	6 264	7 353	6 797	5 725	6 246	6 096	7 727
Rayonne en rayonne–vezels	3 260	4 982	3 059	3 160	3 493	3 281	3 203
Synthetische vezels ..	848	2 027	3 210	4 910	6 896	7 413	9 344
Jute	2 633	2 619	3 131	3 155	3 273	3 445	3 033
Tapijten van harde vezels	963	1 269	1 125	914	805	648	685

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Produktie van gebreide goederen

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Gebreide stoffen (tonnen) :							
Ondergoed	5 968	6 194	5 623	5 996	5 982	4 892	5 223
Bovengoed en andere	3 673	4 099	4 569	5 325	6 669	8 135	8 418
Afgewerkte produkten :							
Ondergoed (1.000 doz.)	3 321	3 327	3 357	3 452	3 756	3 231	3 281
Dameskousen in synthetische garens (1.000 doz. par.)	2 811	3 085	3 097	2 942	1 618	1 297	892
Broekkousen (panty-kousen) (1000 doz. stuks)	..	..	..	..	1 484	2 149	2 504
Sokken, 3/4 kousen, sokjes (1.000 doz. paren)	1 773	2 029	2 239	2 340	2 323	2 354	2 401
Bovengoedprodukten (1.000 st.)	23 255	24 285	21 343	21 197	22 304	20 975	22 689

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in textielstoffen

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Wol en haar van dieren	**6 972**	**6 955**	**7 588**	**6 283**	**5 555**	**4 036**	**3 776**	**4 003**	**2 823**	**1 949**
Zweetwol of ruggewassen wol	3 607	3 452	4 104	3 313	2 089	163	144	160	199	125
Gewassen wol	321	335	325	302	526	1 095	963	1 054	631	434
Haar van andere dieren	260	249	234	143	133	465	461	428	273	213
Wol of fijn haar, gekaard of gekamd	2 358	2 528	2 570	2 344	2 649	1 390	1 376	1 574	1 137	772
Rafelwol, afval	426	391	355	181	158	923	832	787	583	405
Katoen	**1 928**	**2 427**	**2 293**	**2 200**	**2 239**	**203**	**148**	**149**	**154**	**147**
Jute	**1 402**	**1 385**	**1 087**	**1 172**	**1 071**	**228**	**190**	**165**	**136**	**130**
Vlas	**906**	**973**	**815**	**1 026**	**871**	**1 575**	**1 544**	**1 674**	**1 810**	**1 550**
Ruw vlas	420	376	273	265	225	—	1	2	3	3
Gezwingeld en gehekeld	276	334	252	387	295	1 192	1 132	1 170	1 279	1 087
Werk en afval	210	263	290	374	351	383	411	502	528	460
Zijde en andere vezels van plantaardige oorsprong	**342**	**360**	**357**	**380**	**387**	**24**	**15**	**24**	**29**	**29**
Synthetische en kunstmatige vezels	**1 981**	**2 778**	**3 838**	**3 624**	**3 819**	**1 003**	**1 598**	**2 352**	**2 368**	**2 168**
Synthetische vezels en afval	1 759	2 453	3 368	3 183	3 331	814	1 185	1 859	1 888	1 630
Kunstmatige vezels en afval	222	325	470	441	488	189	413	493	480	538
Oude kleren, lompen en vodden	**162**	**151**	**185**	**247**	**313**	**393**	**379**	**444**	**458**	**527**
Totaal textielstoffen	**13 693**	**15 029**	**16 163**	**14 932**	**14 255**	**7 462**	**7 650**	**8 811**	**7 778**	**6 500**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Wol en haar... : T.C.I.H. 262; zweetwol... : T.C.I.H. 262.1; gewassen wol... : T.C.I.H. 262.2; haar... : T.C.I.H. 262.3 + 262.51 + 262.59; wol of fijn... : T.C.I.H. 262.7 + 262.8; rafelwol... : T.C.I.H. 262.6 + 262.9; katoen : T.C.I.H. 263; jute : T.C.I.H. 264; vlas : T.C.I.H. 265.11 + 265.12 + 265.13; ruw vlas : T.C.I.H. 265.11; gezwingeld... : T.C.I.H. 265.12; werk... : T.C.I.H. 265.13; zijde en andere... : T.C.I.H. 261 + 2652 + 265.3 + 265.4 + 265.5 + 265.8; synthetische en kunstmatige vezels : T.C.I.H. 266; synthetische vezels... : T.C.I.H. 266.21 + 266.22 + 266.23 + 266.4 — D.T. 5603.30 — 5603.50 — 5603.70 — 5603.90; kunstmatige... : T.C.I.H. : 266.31 + 266.32 + 266.33 + D.T. 5603.30 + 5603.50 + 5603.70 + 5603.90; oude kleren... : T.C.I.H. 267. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in textielstoffen

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Wol en haar van dieren	**121 908**	**135 872**	**138 789**	**127 677**	**114 574**	**47 160**	**48 665**	**50 568**	**41 220**	**33 312**
Zweetwol of ruggewassen wol	77 366	86 501	91 154	89 736	65 227	2 581	2 888	3 213	5 066	3 216
Gewassen wol	5 190	6 471	5 581	5 555	10 402	12 543	12 821	13 489	9 315	7 265
Haar van andere dieren	4 322	4 852	4 421	2 390	2 742	4 377	4 626	4 724	1 822	1 170
Wol of fijn haar, gekaard of gekamd	21 521	26 353	26 180	24 533	30 410	10 706	11 949	13 063	9 848	8 096
Rafelwol, afval	13 509	11 695	11 453	5 463	5 793	16 953	16 381	16 079	15 170	13 565
Katoen	**76 120**	**89 564**	**87 716**	**90 534**	**76 384**	**16 707**	**14 116**	**15 055**	**14 884**	**14 894**
Jute	**107 312**	**130 899**	**83 254**	**95 049**	**76 656**	**22 824**	**20 658**	**18 500**	**16 731**	**14 940**
Vlas	**189 328**	**169 988**	**138 837**	**138 123**	**118 675**	**90 053**	**90 239**	**92 464**	**92 499**	**75 897**
Ruw vlas	137 457	110 825	86 849	73 688	61 836	—	25	348	236	395
Gezwingeld en gehekeld	13 467	17 276	12 713	17 842	13 004	43 119	44 573	43 090	44 073	33 467
Werk en afval	38 404	41 887	39 275	46 593	43 835	46 934	45 641	49 026	48 190	42 034
Zijde en andere vezels van plantaardige oorsprong	**35 611**	**43 463**	**42 701**	**45 132**	**47 832**	**2 471**	**1 654**	**2 324**	**2 362**	**2 477**
Synthetische en kunstmatige vezels	**31 045**	**52 454**	**75 165**	**75 529**	**87 416**	**18 355**	**34 274**	**48 829**	**49 166**	**52 705**
Synthetische vezels en afval	23 060	39 970	56 312	58 114	68 725	12 774	19 950	33 589	34 370	37 085
Kunstmatige vezels en afval	7 985	12 484	18 853	17 415	18 691	5 581	14 324	15 240	14 796	15 620
Oude kleren, lompen en vodden	**29 221**	**27 478**	**31 666**	**40 356**	**46 494**	**31 477**	**33 701**	**37 881**	**35 844**	**38 933**
Totaal textielstoffen	**590 545**	**649 718**	**598 128**	**612 400**	**568 031**	**229 047**	**243 307**	**265 621**	**252 706**	**233 158**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 130.

Buitenlandse handel in textielwaren

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Garens	**5 107**	**6 773**	**8 924**	**9 286**	**11 793**	**9 788**	**10 927**	**12 233**	**12 198**	**12 632**
— van wol en haar	780	773	890	962	1 138	4 301	4 404	4 851	4 502	4 298
— van katoen	900	1 053	1 286	1 374	1 877	751	859	906	962	1 043
— van vlas	122	132	172	194	134	278	225	284	310	345
— van zijde	37	41	42	37	37	22	26	23	22	21
— van jute	43	46	113	183	157	659	614	646	562	566
— van synthetische vezels	2 360	3 651	5 120	5 266	6 590	2 565	3 556	4 264	4 514	5 261
— van kunstmatige vezels	805	1 018	1 243	1 216	1 789	1 187	1 221	1 242	1 310	1 084
— van andere garens n. e. g.	60	59	58	54	71	25	22	17	16	14
Weefsels van het standaardtype	**5 362**	**5 976**	**7 136**	**7 531**	**9 236**	**10 347**	**11 468**	**13 890**	**14 237**	**15 682**
— van wol en haar	1 330	1 341	1 380	1 298	1 355	1 459	1 359	1 241	1 136	1 179
— van katoen	1 396	1 640	2 072	2 189	3 098	2 576	2 588	2 606	2 615	3 190
w.o. : ongebleekt en ongeglansd	(208)	(171)	(212)	(290)	(419)	(325)	(399)	(577)	(591)	(587)
geglansd, gebleekt, geverfd, bedrukt, enz.	(1 188)	(1 469)	(1 860)	(1 899)	(2 679)	(2 251)	(2 189)	(2 029)	(2 024)	(2 603)
— van vlas, hennep en ramee	23	33	53	48	59	505	592	652	587	517
— van zijde	112	120	123	104	119	6	5	17	11	9
— van jute	280	418	519	445	388	542	594	774	704	637
— van synthetische vezels	1 087	1 282	1 840	2 217	3 016	2 087	2 922	4 438	4 654	4 515
— van kunstmatige vezels	1 106	1 110	1 110	1 194	1 157	3 005	3 268	3 899	4 246	5 386
— andere weefsels n. e. g.	28	32	39	36	44	167	140	263	284	249
Andere texielwaren	**9 941**	**11 856**	**15 325**	**17 288**	**21 556**	**18 591**	**22 215**	**27 388**	**31 007**	**37 077**
Niet-elastisch en niet-gegummeerd breiwerk, aan het stuk	889	1 102	1 370	1 808	2 328	903	1 072	1 382	1 757	2 026
Niet-gebreide bovenkleding voor mannen en jongens	1 100	1 374	2 044	2 307	2 938	1 834	2 574	3 691	4 517	6 010
Niet-gebreide bovenkleding voor dames, meisjes en kinderen	1 240	1 487	1 975	2 195	3 097	2 075	2 195	2 826	3 049	3 538

werk)	434	530	658	731	806	437	522	641	765	881
Kleding en -toebehoren in brei- of haakwerk	2 543	3 144	4 254	4 870	5 898	2 913	3 030	3 485	4 119	4 871
Hoedenvormen en hoofddeksels	92	130	121	136	147	159	146	164	178	172
Dekens	68	63	78	71	83	270	303	328	311	321
— van wol	(20)	(17)	(20)	(16)	(20)	(134)	(134)	(146)	(143)	(149)
— van katoen	(7)	(6)	(5)	(6)	(7)	(29)	(24)	(36)	(28)	(23)
— andere	(41)	(40)	(53)	(49)	(56)	(107)	(145)	(146)	(140)	(149)
Vloerbedekking, tapijten en tapisserieën	508	669	889	988	1 445	5 777	6 951	8 227	9 021	11 084
w.o. : tapijten van wol of van fijn haar	(265)	(311)	(414)	(394)	(508)	(3 364)	(3 597)	(3 937)	(4 078)	(4 768)
tapijten in andere textielwaren	(28)	(26)	(23)	(15)	(24)	(993)	(942)	(890)	(782)	(773)
andere	(215)	(332)	(452)	(579)	(913)	(1 420)	(2 412)	(3 400)	(4 161)	(5 543)
Linoleum en dergelijke vloerbedekking	386	351	371	344	363	301	334	336	299	255
Tafel-, bedde- en huishoudlinnen, gordijnen, stofferingsartikelen	121	145	186	209	326	913	946	1 205	1 178	1 423
Tule, kant, borduurwerk, lint en passementwerk	403	459	505	456	506	252	292	353	344	363
Touwwerk en bindgaren	66	75	88	105	108	456	546	572	574	711
Zakken voor verpakkingsdoeleinden, zeilen, tenten en kampeerartikelen	237	200	222	313	313	403	505	523	537	518
Watten, pitten en textielartikelen voor technisch gebruik	287	327	347	404	475	315	366	451	518	423
Weefsels en vilt, gegummeerd of geïmpregneerd	819	974	1 225	1 296	1 516	367	857	1 330	1 904	2 511
Andere textielwaren	454	551	679	687	711	697	1 045	1 236	1 304	1 317
Totaal textielwaren	**20 410**	**24 605**	**31 385**	**34 104**	**42 585**	**38 726**	**44 610**	**53 511**	**57 442**	**65 391**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Garens : T.C.I.H. 651 — 651.8; gare van wol... : T.C.I.H 651.21 + 651.22 + 651.23 + 651.24 + 651.25; van katoen : T.C.I.H. 651.3 + 651.41 + 651.42; van vlas : T.C.I.H. 651.51 + 651.52 + 651.53; van zijde : T.C.I.H. 651.11 + 651.12 + 651.13 + 651.14 + 651.15; van jute : T.C.I.H. 651.92; van synthetische... : T.C.I.H. 651.61 + 651.62 + 651.63 + 651.64 + 651.65; van kunstmatige... : T.C.I.H. 651.71 + 651.72 + 651.73 + 651.74 + 651.75; van andere garens : T.C.I.H. 651.91 + 651.93 + 651.94; weefsels van het standaardtype : T.C.I.H. 652 + 653 — 653.7 — 653.8; van wol : T.C.I.H. 653.21 + 653.22; van katoen : T.C.I.H. 652; ongebleekt... : T.C.I.H. 652.11 + 652.12 + 652.13; gebleekt... : T.C.I.H. 652.21 + 652.22 + 652.23 + 652.29; van vlas... : T.C.I.H. 653.31 + 653.32; van zijde : T.C.I.H. 653.11 + 653.12 + 653.13; van jute : T.C.I.H. 653.4; van synthetische vezels : T.C.I.H. 653.51 + 653.52 + 653.53; van kunstmatige vezels : T.C.I.H. 653.61 + 653.62 + 653.63; andere... : T.C.I.H. 653.91 + 653.92 + 653.93 + 653.94 + 653.95 + 653.96; niet elastisch... : T.C.I.H. 653.7; niet gebreide bovenkleding voor mannen... : T.C.I.H. 841.11; niet gebreide bovenkleding voor dames... : T.C.I.H. 841.12; niet gebreide onderkleding : T.C.T.H. 841.13 + 841.14; kledingtoebehoren : T.C.I.H. 841.21 + 841 22 + 841.23 + 841.24 + 841.25 + 841.26 + 841.29; kleding... : T.C.I.H. 841.41 + 841.42 + 841.43 + 841.44 + 841.45; hoedenvormen... : T.C.I.H. 655.71 + 655.72 + 841.51 + 841.53 + 841.54 + 841.59; dekens : T.C.I.H. 656.6; van wol : T.C.I.H. 756.61; van katoen : T.C.I.H. 656.62; andere : T.C.I.H. 656.69; vloerbedekking... : T.C.I.H. 657.51 + 657.52 + 657.6 + 657.7 + 657.8; tapijten van wol... : T.C.I.H. 657.51 + D.T.5802.05 + 5802.08 + 5802.10· tapijten in...; T.C.I.H. 657.52 + D.T. 5802.20 + 5802.30 + 5802 40; andere : T.C.I.H. 657.6 + 657.7 + 657.8 — D.T. 5802.05 — 5802.08 — 5802.10 — 5802.20 — 5802.30 — 5802.40; linoleum... : T.C.I.H. 657.41 + 657.42; tafel... : T.C.I.H. 656.91; tule, kant... : T.C.I.H. 654; touwwerk... : T.C.I.H. 655.61 + 655.62 + 655.63; zakken... : T.C.I.H. 656.1 + 656.2; watten.. : T.C.I.H. 655.81 + 655.82 + 655.83 + 655.91 + 655.92; weefsels... : T.C.I.H. 655.41 + 655.42 + 655.43 + 655.44 + 655.45 + 655.46; andere... : T.C.I.H. 655.1 + 655.5 + 656.92 + D.T. 4202.75 + 4202.80 + 4202.90. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in textielwaren

Gewicht
(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Garens	**53 677**	**74 607**	**98 797**	**108 579**	**139 575**	**97 568**	**109 338**	**114 855**	**112 540**	**121 044**
— van wol en haar	5 595	6 014	7 237	7 733	8 930	24 549	27 176	29 637	28 106	28 834
— van katoen	14 885	17 785	20 819	21 595	29 939	9 790	11 073	11 263	11 492	12 043
— van vlas	1 216	1 510	2 046	1 968	1 268	5 992	5 089	5 886	5 398	5 682
— van zijde	44	42	42	49	69	25	33	105	125	217
— van jute	1 293	1 384	3 514	6 478	5 468	25 716	26 125	24 272	20 030	20 386
— van synthetische vezels	15 981	28 391	41 882	48 632	63 418	16 575	25 507	30 403	33 026	42 055
— van kunstmatige vezels	13 047	17 229	21 155	20 008	28 193	14 015	13 367	12 598	13 830	11 429
— van andere garens n. e. g.	1 616	2 252	2 102	2 118	2 290	906	968	691	535	398
Weefsels van het standaardtype	**36 680**	**44 728**	**52 511**	**56 050**	**61 772**	**75 082**	**83 689**	**100 955**	**101 975**	**110 299**
— van wol en haar	4 837	5 016	4 785	4 613	5 003	5 042	4 505	3 875	3 647	4 399
— van katoen	10 518	11 225	13 707	14 416	19 438	20 349	20 717	21 557	20 773	23 206
w.o. : ongebleekt en ongeglansd	(3 014)	(2 309)	(2 476)	(3 127)	(4 478)	(3 756)	(4 656)	(6 723)	(6 582)	(6 100)
geglansd, gebleekt, geverfd, bedrukt, enz.	(7 504)	(8 916)	(11 231)	(11 289)	(14 960)	(16 593)	(16 061)	(14 834)	(14 191)	(17 106)
— van vlas, hennep en ramee	154	228	515	386	511	4 439	5 351	5 865	4 910	3 861
— van zijde	59	64	64	61	70	11	10	105	61	44
— van jute	10 355	15 877	17 493	16 000	13 578	14 760	16 242	18 941	17 090	15 618
— van synthetische vezels	3 711	5 255	8 351	11 488	15 538	7 525	11 679	20 781	23 929	24 919
— van kunstmatige vezels	6 929	6 939	7 453	8 904	7 464	22 226	24 597	28 655	30 401	37 286
— andere weefsels n. e. g.	117	124	143	184	170	730	588	1 176	1 159	966
[illegible]	64 160	78 770	84 552	93 455	107 935	157 668	203 143	228 001	[illegible]	[illegible]

Niet-elastisch en niet-gegummeerd breiwerk, aan het stuk	4 101	5 313	5 676	7 039	10 117	2 982	3 837	4 970	6 291	7 859
Niet-gebreide bovenkleding voor mannen en jongens	2 360	3 029	4 630	5 425	7 045	5 455	7 519	9 869	11 903	15 401
Niet-gebreide bovenkleding voor dames, meisjes en kinderen	2 187	2 628	3 341	3 602	4 733	3 580	4 198	5 246	5 519	6 571
Niet-gebreide onderkleding	1 075	866	973	943	1 277	1 659	1 482	1 554	1 406	3 590
Kledingtoebehoren (excl. brei- of haakwerk)	700	893	1 113	1 324	1 460	998	1 179	1 361	1 620	1 551
Kleding en -toebehoren in brei- of haakwerk	4 688	6 036	7 761	8 650	10 653	5 483	5 797	6 618	7 716	9 266
Hoedenvormen en hoofddeksels	168	185	232	248	342	199	247	217	233	288
Dekens	587	515	656	562	631	2 350	2 727	2 652	2 715	2 497
— van wol	(143)	(120)	(155)	(100)	(172)	(608)	(580)	(629)	(620)	(700)
— van katoen	(75)	(50)	(42)	(52)	(59)	(635)	(617)	(566)	(643)	(474)
— andere	(369)	(345)	(459)	(410)	(400)	(1 107)	(1 530)	(1 457)	(1 452)	(1 323)
Vloerbedekking, tapijten en tapisserieën	5 845	7 498	9 630	10 949	13 294	52 673	64 264	75 809	84 421	106 069
w.o. : tapijten van wol of van fijn haar	(1 168)	(1 317)	(1 831)	(1 545)	(1 954)	(21 653)	(23 380)	(25 413)	(26 437)	(29 823)
tapijten in andere textielwaren	(264)	(262)	(182)	(126)	(115)	(14 100)	(13 421)	(12 667)	(10 648)	(10 193)
andere	(4 413)	(5 919)	(7 617)	(9 278)	(11 225)	(16 920)	(27 463)	(37 729)	(47 336)	(66 053)
Linoleum en dergelijke vloerbedekking	13 769	14 041	15 923	14 745	16 417	16 179	21 635	21 823	15 951	11 888
Tafel-, bedde- en huishoudlinnen, gordijnen, stofferingsartikelen	516	561	717	812	1 372	5 760	5 796	7 136	6 980	8 120
Tule, kant, borduurwerk, lint en passementwerk	815	926	983	981	1 405	910	1 059	1 267	1 409	1 495
Touwwerk en bindgaren	1 646	1 920	2 016	2 418	2 506	24 124	34 062	35 696	34 455	42 140
Zakken voor verpakkingsdoeleinden, zeilen, tenten en kampeerartikelen	10 667	8 595	8 366	13 313	11 197	14 047	19 186	19 143	18 897	18 259
Watten, pitten en textielartikelen voor technisch gebruik	1 804	2 006	2 103	2 273	3 085	2 138	2 520	3 439	3 800	2 568
Weefsels en vilt, gegummeerd of geïmpregneerd	8 753	10 074	12 931	12 410	14 393	4 209	8 284	12 739	16 694	20 558
Andere textielwaren	4 479	5 684	7 501	7 761	8 008	14 920	19 951	23 152	24 302	27 100
Totaal textielwaren	**154 517**	**190 105**	**235 860**	**258 084**	**309 282**	**330 316**	**396 770**	**448 501**	**458 827**	**516 563**

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 133.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

§ 4. — VOEDINGSMIDDELENNIJVERHEID EN AANVERWANTE BEDRIJFSTAKKEN

De voedingsmiddelennijverheid in globo bezit, ondanks een zekere afbrokkeling in enkele traditionele produktiesectoren, een grote bedrijvigheid. Hoewel fusies en concentraties nog niet talrijk zijn, zijn toch tekenen van een geleidelijke herstructurering merkbaar. Bovendien wordt vastgesteld dat in sommige takken, de kleine en middelgrote bedrijven hun activiteit meer en meer naar de uitvoer trachten te richten.

Het indexcijfer van de industriële produktie (1963 = 100) voor de sector voeding en drankbereiding, berekend door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, bereikte in 1971 141,8 punt, tegen 135,7 in 1970. Deze vooruitgang is vooral te danken aan de toeneming van de suikerproduktie die aangroeide van 146,8 in 1970 tot 192,0 in 1971, terwijl de toestand sterk verschillend was van sector tot sector.

Voor suiker is het jaar 1971 een uitzonderlijk jaar geweest ; de produktie in de fabrieken is sterk gestegen en bereikte een nieuw record ; deze steeg immers van 558 000 t in 1970 tot 798 300 t in 1971. Vermits het suikerverbruik zich in België op ca 330 000 t stabiliseert, is er een zeer grote hoeveelheid beschikbaar voor de uitvoer. Onder de andere produkten die een grote produktiestijging kenden kunnen worden vermeld : chocoladeprodukten en andere produkten op basis van chocolade (+ 9,2 %), koekjes (+ 7,6 %), veekoeken en schroot (+ 7,5 %) en geraffineerde oliën of oliën die andere bewerkingen ondergaan hebben (+ 6,9 %). De produktie van jam en aanverwante produkten nam toe met 3,7 % en die van gebrande koffie en deegwaren respectievelijk met 3,4 % en 3,0 %. Veel geringer was de grondstoffenaangifte door de brouwerijen (+ 1,5 %) en de suikerverwerking in de raffinaderijen (+ 1,1 %). Een produktiedaling werd waargenomen bij de groentenconserven (— 9,2 %), vleesconserven (— 4,7 %) en meel (— 2,3 %). De grootste vermindering boekten de beschuiten waarvan de produktie daalde van 3 072,9 t in 1970 tot 2 508,7 t, d.i. — 18,2 %.

Voor melkprodukten wordt een daling vastgesteld van de melkleveringen van 2 355 miljoen liter in 1970 tot 2 338 miljoen liter in 1971 ; de leveringen van room zijn aanzienlijker verminderd (— 10,1 %) en bereikten 21 150 t. Bij de melkbereiding voor het verbruik van gewone melk wordt de daling in 1971 met 3,3 % verklaard door de invoering van een nieuwe onderverdeling « gedeeltelijk afgeroomde melk », waarvan het vetgehalte ca 1,6 % bedraagt, tegen ca 3,2 % voor gewone melk. De boterbereiding verminderde met 7,8 % wat nagenoeg even hoog is als de daling in het voorgaande jaar.

Wat consumptie-ijs betreft, steeg de toeneming van 14,7 % tot 17,0 % in 1971. De produktieontwikkeling was eveneens zeer sterk voor yoghurt (+ 13,3 %) en diëet- en speciale produkten.

De uitvoer naar hoeveelheid steeg aanmerkelijk voor niet-alcoholhoudende dranken (+ 39,6 %), bereidingen en conserven van fruit en groenten (+ 19,3 %), oliën van plantaardige oorsprong (+ 26,1 %) en veevoeders (11,1 %).

Naar gewicht nam de invoer snel toe voor niet-alcoholhoudende dranken, conserven, suikers en honing, chocolade en melkprodukten.

Bedrijvigheid in sommige takken van de voedingsmiddelenindustrie

OMSCHRIJVING	Eenheid	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Meelproduktie	10^3 t	761,0	735,8	736,8	706,8	710,7	721,2	705,0
Grondstoffenaangifte door de brouwerijen (a)	10^3 t	187,1	194,3	200,1	205,0	54,5	57,9	58,8
Alcoholproduktie (alcohol van 50°, temp. 15° C)	10^6 lit.	39,3	33,2	29,3	32,9	36,1	40,6	41,8
Suikerproduktie :								
a) in de fabrieken	10^3 t	410,3	391,7	539,1	544,6	636,2	558,0	798,3
b) na verwerking in de raffinaderijen	10^3 t	200,1	199,7	220,2	285,6	237,3	229,8	232,4
Produktie van margarine (geschikt voor verbruik)	10^3 t	130,0	127,9	129,3	130,9	131,7	135,7	141,9
Produktie van plantaardige en dierlijke oliën :								
a) ruwe lijnolie	10^3 t	12,1	14,2	13,8	13,4	13,0	14,2	15,8
b) andere ruwe olie	10^3 t	90,2	93,0	102,4	115,0	95,4	71,8	77,9
c) geraffineerde oliën en oliën die andere bewerkingen ondergaan hebben	10^3 t	189,1	198,4	217,7	229,0	235,0	247,4	264,5
d) veekoeken en schroot	10^3 t	193,3	206,6	255,1	280,7	270,6	287,8	309,4
Produktie van jam, geconfijte vruchten, enz.	10^3 t	32,2	32,8	33,6	37,1	40,3	45,7	47,4
Groentenconserven	10^3 t	71,2	94,9	117,0	100,3	138,0	159,0	144,4
Vleesconserven	10^3 t	12,3	13,9	15,7	14,0	16,6	19,2	18,3
Produktie van koekjes, beschuiten en peperkoek	10^3 t	78,0	80,8	81,2	81,1	88,6	100,0	106,0
Produktie van chocolade en andere produkten op basis van chocolade	10^3 t	70,6	73,8	76,8	74,5	75,4	76,2	83,2
Produktie van suikergoedprodukten, zonder chocolade	10^3 t	36,7	39,6	41,1	40,9	42,8	44,0	45,7
Produktie van deegwaren	10^3 t	19,3	19,7	18,2	15,2	16,8	17,5	18,1
Produktie van cichorei	10^3 t	13,5	13,4	13,4	12,6	12,2	11,8	11,5
Produktie van gebrande koffie	10^3 t	37,8	38,6	39,2	40,4	41,3	39,4	40,6
Azijnproduktie (teruggebracht op 8°)	10^3 lit.	12,3	13,1	13,7	13,7	13,0	13,0	13,4

(a) Vanaf 1969 hebben de gegevens betrekking op het totaal aantal aangegeven hectolitergraden (in 10^6 hl.).

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

Bedrijvigheid in de zuivelnijverheid

OMSCHRIJVING	Eenheid (a)	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Ontvangst :								
Melk	10^3 lit.	1 952 724	2 198 759	2 402 602	2 581 828	2 475 411	2 355 461	2 338 730
Room	ton	44 235	35 021	28 040	25 571	24 895	23 535	21 150
Bereiding voor de consumptie :								
Melk :								
a) Melkerijmelk met controlemerk (b)	10^3 lit.	32 304	31 034	32 386	34 549	36 162	37 738	39 544
b) Gewone melk	10^3 lit.	457 143	465 277	476 612	478 083	477 369	472 912	457 240
c) Gedeeltelijk afgeroomde melk	10^3 lit.	..	..	..	..	..	..	15 401
d) Afgeroomde melk	10^3 lit.	14 930	16 050	17 109	18 563	20 736	24 464	27 656
e) Karnemelk	10^3 lit.	27 454	28 383	28 490	30 046	30 988	31 108	31 424
Room	10^3 lit.	5 217	5 687	5 871	6 610	7 073	7 799	8 424
Fabricage :								
Boter	ton	57 277	60 259	64 320	76 221	73 478	67 535	62 299
Kaas :								
a) Verse	ton	9 940	9 977	10 855	11 811	13 606	15 899	16 721
b) Andere (c)	ton	23 879	27 917	27 078	20 239	19 758	21 898	22 904
Melkpoeder	ton	86 698	104 760	120 401	140 830	131 513	120 133	126 325
Ingedikte melk - verdampt (niet gesuikerd)	ton	24 714	31 992	43 022	33 726	16 401	16 024	..
Consumptie-ijs	10^3 lit.	20 692	22 956	27 544	26 383	32 987	37 880	44 296
w.o. : Roomijs	10^3 lit.	10 584	11 634	14 011	14 500	16 861	20 504	23 318
Yoghurt	10^3 lit.	15 346	16 436	18 145	19 936	23 363	27 374	31 020
Diëet- en speciale produkten	10^3 lit.	8 632	9 913	10 271	11 994	12 886	14 251	16 042

(a) Zonder rekening te houden met het verschillend water- of vetgehalte.

(b) Melk met 32 g/l vetstofgehalte.

(c) Exclusief Hervekaas en gesmolten kaas.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Alcoholvrije dranken	402	470	496	573	855	139	172	215	287	349
w. o. : vruchten- en groentensappen	(157)	(213)	(249)	(319)	(452)	(40)	(49)	(50)	(76)	(122)
Alcoholhoudende dranken	2 871	2 942	3 127	3 707	4 569	910	940	1 046	1 047	1 037
w. o. : bier	(578)	(477)	(454)	(502)	(554)	(635)	(706)	(771)	(783)	(764)
wijn	(1 728)	(1 850)	(2 010)	(2 286)	(2 875)	(255)	(205)	(228)	(208)	(208)
Vleesbereidingen en vleesconserven	310	344	484	574	734	869	1 279	1 788	2 486	2 226
Bereidingen en conserven van vis, schaal-, schelp- of weekdieren	1 140	1 127	1 275	1 233	1 589	20	21	30	27	41
Bereidingen en conserven van fruit en groenten	1 573	1 595	1 784	1 853	2 542	1 082	1 290	1 688	1 830	2 232
Suiker en honig	404	487	387	418	528	947	1 056	1 678	2 349	2 706
Suikerwerk en -preparaten	340	361	415	456	577	411	436	521	585	654
Cacao (inclusief cacaodoppen, -schillen en -vliezen)	947	1 089	1 629	1 449	1 343	9	17	85	40	30
Chocolade en andere voedingsmiddelen welke cacao bevatten	674	649	734	816	1 067	1 013	1 206	1 400	1 459	1 517
Margarine en andere spijsvetten	241	326	530	461	335	211	289	563	604	498
Veevoeder	4 179	4 502	5 383	6 850	7 364	1 191	1 405	1 686	2 110	2 256
Zuivelprodukten	3 854	4 093	4 098	6 065	6 959	3 058	2 852	2 925	3 095	5 092
Bereidingen van granen, meel en zetmeel	891	1 173	1 454	1 454	1 850	2 085	2 392	2 688	3 179	4 157
Oliën en vetten van dierlijke oorsprong	509	386	567	840	851	156	169	272	397	335
Oliën van plantaardige oorsprong	1 125	1 351	1 639	2 615	3 113	619	667	761	1 017	1 573
Koffie-extracten en andere bereide voedingswaren n. e. g.	1 180	1 333	1 606	1 711	2 121	1 097	769	906	1 035	1 266

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Alcoholvrije dranken : T.C.I.H. 053.5 + 111; vruchten... : T.C.I.H. 053.5; alcoholhoudende... : T.C.I.H. 112; bier : T.C.I.H. 112.3; wijn : T.C.I.H. 112.11 + 112.12 + 112.13; vleesbereidingen... : T.C.I.H. 013; bereidingen en conserven... : T.C.I.H. 032; bereidingen en conserven van fruit... : T.C.I.H. 053 — 053.5 + 055; suiker en honig : T.C.I.H. 061; suikerwerk... : T.C.I.H. 062; cacao... : T.C.I.H. 072; chocolade : T.C.I.H. 073; margarine... : T.C.I.H. 091; veevoeder : T.C.I.H. 08 — 081.11 — 081.12 — 081.19; zuivelprodukten : T.C.I.H. 02 — 025; bereidingen van granen... : T.C.I.H. 046 + 047 + 048; oliën en vetten... : T.C.I.H. 411 — 411.31; oliën van... : T.C.I.H. 42; koffie-extracten... : T.C.I.H. 071.3 + 099. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Alcoholvrije dranken	213 477	81 038	96 517	122 052	2 483 233	79 288	18 755	23 516	32 086	44 802
w. o. : vruchten- en groentensappen	(10 472)	(13 825)	(15 879)	(34 905)	(25 674)	(1 646)	(2 013)	(1 728)	(2 770)	(7 847)
Alcoholhoudende dranken	182 817	191 190	198 985	223 959	230 238	92 381	94 439	108 177	108 722	116 942
w. o. : bier	(73 312)	(70 945)	(67 331)	(74 116)	(77 807)	(83 774)	(86 715)	(93 163)	(97 676)	(107 879)
wijn	(98 779)	(107 024)	(117 689)	(131 894)	(131 706)	(7 842)	(6 490)	(13 346)	(9 294)	(6 754)
Vleesbereidingen en vleesconserven	6 674	7 791	10 501	12 599	14 752	13 505	19 632	25 984	34 497	38 767
Bereidingen en conserven van vis, schaal-, schelp- of weekdieren	23 371	22 384	23 364	20 438	23 803	374	332	423	399	467
Bereidingen en conserven van fruit en groenten	93 377	87 730	93 567	91 039	152 180	86 525	104 595	142 758	146 225	174 412
Suiker en honig	151 858	165 572	145 589	169 420	212 783	174 540	219 639	229 126	307 172	295 233
Suikerwerk en -preparaten	10 486	11 023	12 136	13 066	15 736	14 217	13 801	16 374	18 661	19 610
Cacao (inclusief cacaodoppen, -schillen en -vliezen)	26 244	25 182	26 578	28 482	31 738	270	704	1 671	773	651
Chocolade en andere voedingsmiddelen welke cacao bevatten	16 693	15 144	16 406	16 805	21 055	23 680	29 286	28 923	30 805	36 775
Margarine en andere spijsvetten	23 317	34 560	49 832	32 162	24 184	19 826	35 403	63 671	43 487	33 828
Veevoeder	1 047 859	1 157 913	1 383 361	1 573 706	1 611 611	221 286	256 114	309 871	378 457	420 464
Zuivelprodukten	122 585	119 652	101 835	153 759	170 213	155 906	180 927	153 412	160 279	163 881
Bereidingen van granen, meel en zetmeel	45 622	67 279	100 404	99 676	135 124	189 359	226 088	280 669	325 576	387 081
Oliën en vetten van dierlijke oorsprong	67 779	62 105	75 767	84 831	83 219	17 408	22 458	33 203	37 722	29 623
Oliën van plantaardige oorsprong	89 112	105 855	132 662	174 253	181 486	46 649	55 504	58 340	66 222	83 526
Koffie-extracten en andere bereide voedingswaren n. e. g.	44 674	52 942	64 564	76 162	88 059	46 525	34 891	42 311	44 257	43 725

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 139.

§ 5. — BOUWBEDRIJF, BOUWSTOFFENNIJVERHEID EN AANVERWANTE SECTOREN

1. — *Bouwbedrijf.*

Het bouwbedrijf bestaat traditioneel uit drie bedrijfstakken : de woningbouw, de niet-woningbouw en de burgerlijke bouwkunde. De activiteit in de woningbouw lag een weinig lager dan het ongunstige jaar 1970. In de niet-woningbouw, daarentegen, steeg de bedrijvigheid aanmerkelijk, althans naar volume. Inzake de burgerlijke bouwkunde werd andermaal een expansie geboekt.

Het bruto-indexcijfer van de activiteit in het bouwbedrijf, opgemaakt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (1963 = 100), steeg van 140,7 in 1970 tot 141,7 in 1971 (voorlopige cijfers), tegen 121,9 in 1969. Voor het gehele jaar was dus de vooruitgang in het bouwbedrijf in vergelijking met 1970 gering.

Die ontwikkeling is het gevolg van uiteenlopende tendensen in de bedrijfstakken.

Op residentieel vlak is de achteruitgang toegenomen. Het aantal begonnen nieuwe woongebouwen daalde van 28 148 in 1970 tot 27 576 in 1971, d.i. met 2 %. Verdeeld over het Rijk was het aantal begonnen nieuwe woongebouwen als volgt : 20 560 in Vlaanderen, 6 722 in Wallonië en 294 in Brussel-Hoofdstad. Betreffende het aantal begonnen nieuwe woningen, deze bedroegen 41 834 in 1971, tegen 43 961 in 1970, dit is een daling met 4,8 %.

Dit is ongetwijfeld te verklaren door de hoge kosten van het hypothecair krediet en van de bouw zelf, maar er kwam nog een verlies aan vertrouwen bij wegens het grote aantal faillissementen in de bouw. Wat de verlaging van de kostprijs betreft door industrialisering van de bouwmethoden en groepswoningbouw, ondervindt zij in België nog veel moeilijkheden.

Op het gebied van de niet-residentiële gebouwen, kenden de grote industriële werven die begonnen waren in 1970, een bevredigend activiteitstempo in 1971. Doch de nieuwe bestellingen zijn merkbaar verminderd door het onzeker conjunctuurverloop. De markt van kantoorgebouwen gaf daarentegen een verbetering te zien.

Het aantal begonnen nieuwe niet-residentiële gebouwen verminderde van 6 217 in 1970 tot 5 682 in 1971, d.i. een afneming met 8,6 % ; hiervan werden er 3 744 begonnen in Vlaanderen, 1 818 in Wallonië en 120 in Brussel-Hoofdstad. Daarentegen steeg het volume met 14,2 %, wat erop wijst dat er in de niet-woningbouw grotere eenheden worden opgericht.

In de burgerlijke bouwkunde was het volume van de uitgevoerde werken hoger dan in het voorgaande jaar ; einde 1971 werden belangrijke kredieten vastgelegd wegens de relancemaatregelen van de Regering.

De achteruitgang in de woningbouw veroorzaakte een daling van 3,5 % in de tewerkstelling van het aantal arbeiders in de privé-werken. De vermindering werd echter grotendeels opgevangen door een stijging van het aantal arbeidskrachten in de openbare werken (+ 6 %). Nochtans bedroeg het aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen 10 097 in 1971, tegen 8 881 in 1970.

2. — *Bouwstoffennijverheid en aanverwante sectoren.*

In 1971 bereikte de cementproduktie met 6,93 miljoen ton, een nieuw rekord (+ 3,0 % t.o.v. 1970) ; per produktencategorie was de verdeling als volgt : 4 968 697 t portlandcement, 352 179 t klinkercement en 1 610 331 t metaalcement. In vergelijking met 1970 verminderde de produktie van portlandcement (— 1,8 %), terwijl de produktie van klinkercement (+ 28,6 %) en metaalcement (+ 15,4 %) aanzienlijk toenam.

De cementverkoop boekte eveneens vooruitgang ; deze steeg van 6,75 miljoen ton in 1970 tot 6,92 miljoen ton in 1971. De binnenlandse verkoop bedroeg 5,14 miljoen ton. De buitenlandse verkoop ging aanmerkelijk vooruit in Nederland (1 281 000 t) maar verminderde sterk in de overzeese gebieden (363 000 t).

Inzake cementagglomeraten steeg de produktie in 1971 voor wegenbouw- en bouwelementen dank zij het op de markt brengen van meer veredelde produkten. Een aanzienlijke vermindering werd echter genoteerd bij de tegels. In de sector tegels heerste er in 1971 een sterke mededinging op het gebied van de verkoopprijzen.

Het produktievolume van de kleinijverheid in globo is in 1971 t.o.v. 1970 sterk gedaald. In het bijzonder verminderde de produktie van baksteen behalve die van gevelsteen die sinds 1968 aanhoudend steeg. Het gebruik van gewone baksteen neemt af door het geleidelijk vervangen van gewone baksteen door geperforeerde baksteen, andere holle steen of blokken uit cementagglomeraten. Nochtans leveren de steenbakkerijen een aanzienlijke inspanning om hun marktaandeel te behouden en zelfs uit te breiden (o.a. gevelsteen en geperforeerde baksteen voor dragend metselwerk).

Inzake de afzetprijzen is het gemiddelde per ton gedaald van 583,4 F einde 1970 tot 567,4 F einde 1971 (— 3,0 %), wegens de grote voorraden van de steenbakkerijen tijdens het gehele jaar 1971.

In de steengroevennijverheid daalde de bedrijvigheid qua hoeveelheid in 1971 voor het klein graniet en het marmer. Daarentegen trad er een gunstige evolutie in voor de produktie van bouwzand uit groeven, porfier- en zandsteenpuin. De activiteit in de kalknijverheid steeg nog gevoelig t.o.v. 1970, dat toen reeds beschouwd werd als een recordjaar. Het groeitempo van de voornaamste produkten was nochtans uiteenlopend : kalk (+ 5,3 %), kalksteen (+ 16,7 %), pleisterkalk (+ 9,5 %) en pleisterkalkagglomeraten (+ 30,1 %).

In de keramieknijverheid is de vraag naar dakpannen in 1971 opnieuw aanzienlijk verminderd zodat de produktie 10,5 % lager lag dan die van het jaar tevoren ; toen was zij zelf reeds met 18 % afgenomen t.o.v. 1969. De voornaamste produktiedaling werd vastgesteld bij de bekledings- en bevloeringstegels, d.i. met 42 %, terwijl in 1970 nog een vooruitgang van 8,3 % werd genoteerd. Deze ongunstige toestand wordt verklaard door de sterke buitenlandse concurrentie zowel op het gebied van de kwaliteit als van de prijzen (o.a. Italië en Spanje). Daartegenover bereikte de bouwkeramiek een beter produktiecijfer (+ 5,0 %) evenals vuursteen, kwarts en kwartsiet.

In de glasnijverheid is in 1971 de expansie bijna stilgevallen. Het algemeen indexcijfer van de glasnijverheid (1963 = 100) bedroeg 145,4 tegen 143,4 in 1970. De toestand was gunstig in de sector van het holglas waar het indexcijfer steeg van 229,4 in 1970 tot 241,3 in 1971. De vlakglasnijverheid leed echter onder de vertraging van de algemene economische conjunctuur (cf. woningbouw) evenals van een daling in de vraag van de bijzonderste afzetgebieden.

Volgens de maandgemiddelden van het Nationaal Instituut voor de Statistiek nam het aantal bedienden nog met 2,7 % toe, maar het aantal arbeiders daalde met 5,1 %. Het aantal gepresteerde uren, dat in de jongste jaren steeds aangroeide, nam in 1971 met 9,2 % af t.o.v. het jaar 1970.

Op de uitvoermarkten werd de concurrentiële druk nog sterker. De globale uitvoer van glas daalde met 8,8 % t.o.v. het voorgaande jaar. De uitvoer van onbewerkt vensterglas onderging de grootste inzinking : — 22,2 % naar hoeveelheid en — 19,4 % naar waarde. Het onbewerkt spiegelglas werd, naar gewicht, met 7,0 % meer uitgevoerd maar de exportwaarde verminderde met 1,5 %. Inzake de uitvoer per land daalde het Belgisch marktaandeel aanzienlijk naar hoeveelheid in Nederland en naar waarde in de Verenigde Staten : vooral de afzet van vensterglas werd ernstig getroffen door de Amerikaanse maatregelen. Naar Frankrijk, dat de derde grootste klant van België is, nam in 1971 het uitvoervolume sterk toe.

De invoer van glas, die in gewicht gering is t.o.v. de uitvoer (ongeveer één vierde), vertoonde een groei met 4 % naar hoeveelheid en 10,6 % naar waarde. De waarde van het ingevoerd vensterglas en het bewerkt speciaal glas steeg in 1971 in dezelfde mate (+ 19,3 %), terwijl hun gewicht respectievelijk met 3,5 % en 19,6 % toenam.

★

★ ★

Cementproduktie

(duizenden tonnen)

JAARTAL	Produktie
1960	4 387,9
1961	4 753,9
1962	4 788,2
1963	4 709,4
1964	5 846,1
1965	5 904,9
1966	5 794,4
1967	5 820,3
1968	5 740,3
1969	6 269,4
1970	6 729,5
1971	6 931,2

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bouwnijverheid en nijverheid der niet metaalhoudende mineralen

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

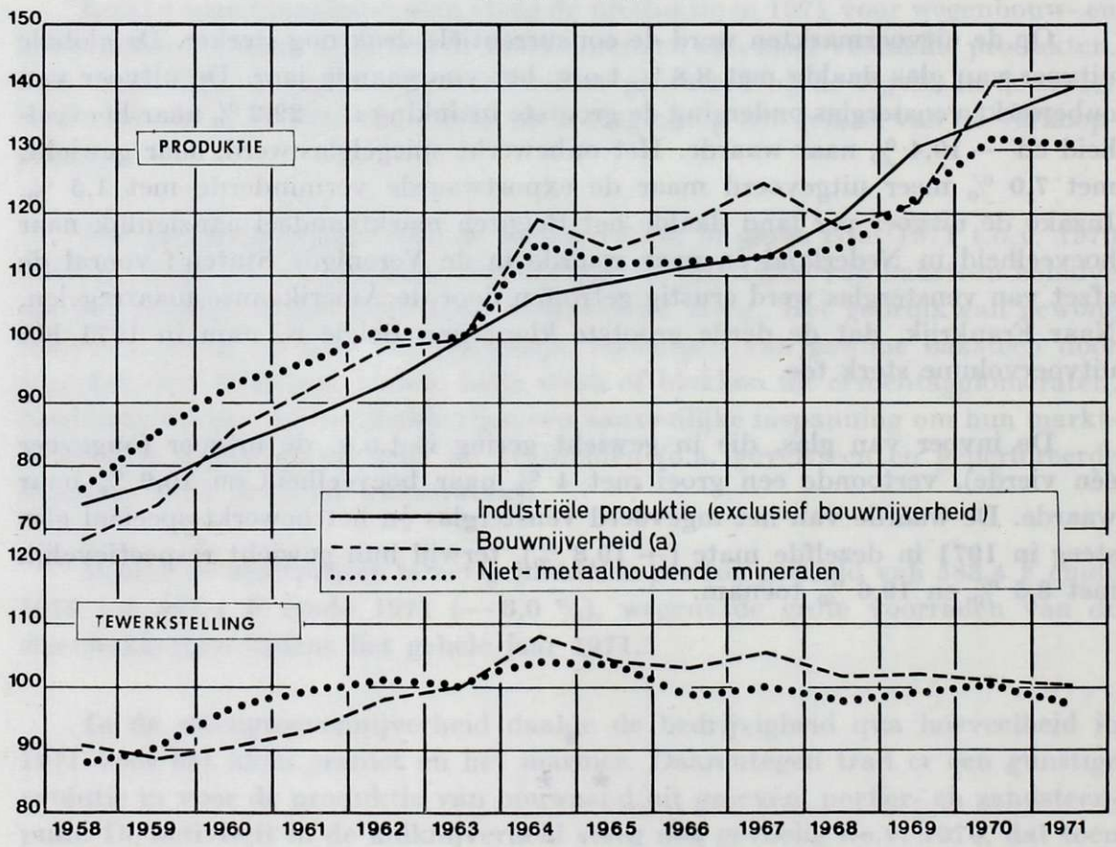

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Voor de werken van burgerlijke bouwkunde, wegenbouw en gebouwen (ruwbouw) gaat het over de ondernemingen welke 20 of meer werklieden tewerkstellen. Voor de voltooiingswerken betreft het ondernemingen die 10 of meer werklieden tewerkstellen.

Produktie van de kleinijverheid

OMSCHRIJVING	Eenheid	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Gewone baksteen van alle formaat	10^6st.	1 809,0	1 655,6	1 622,8	1 367,4	1 298,7	1 228,3	1 052,7
Gevelsteen	10^6st.	273,4	281,3	287,1	245,9	284,7	309,1	321,2
Draineerbuizen	10^3t	50,8	49,5	39,4	38,0	33,1	35,1	35,6
Kabeldeksels	10^3t							
Holle gewelfstenen ..	10^3t	175,9	171,3	167,2	134,0	132,3	134,3	110,4
Andere holle stenen .	10^3t	735,2	828,9	961,2	844,8	990,5	1 154,3	1 057,4

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Produktie van kalk, kalksteen en kalkderivaten

OMSCHRIJVING	Eenheid	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Kalk	10^3t	2 330,7	2 233,9	2 284,0	2 500,9	2 629,7	2 518,6	2 653,2
Kalksteen	10^3t	10 200,5	11 217,0	14 086,9	14 903,1	17 882,7	21 426,8	25 003,7
Dolomiet :								
ruw	10^3t	867,7	841,0	989,6	1 151,5	1 351,5	1 503,4	1 583,2
witgegloeid .	10^3t	317,9	318,9	303,9	371,3	388,4	372,4	351,2
Pleisterkalk ...	10^3t	75,1	77,1	73,3	81,4	79,0	88,0	96,4
Pleisterkalkagglomeraten .	10^3 m^2	7 927,3	8 742,6	8 166,3	9 116,3	9 928,0	11 148,5	14 505,2
Natuurlijk calciumcarbonaat	10^3t	1 067,3	1 015,4	952,5	744,2	687,8	446,0	456,6

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Produktie van de keramieknijverheid

OMSCHRIJVING	Eenheid	1969	1970	1971
Plateel- en porceleinen vaatwerk, elektrotechnisch porcelein, kunstzandsteen en diverse	t	9 096	9 087	9 330
Bekledingstegels in plateelaarde en in zandsteen, bevloeringstegels in halve zandsteen	m²	2 170 510	2 357 127	1 367 045
Kiezelaluinachtige produkten, kiezelachtige produkten en andere	t	197 078	219 235	208 709
Fabriekstegels	t	3 833	4 771	4 250
Pannen en bijbehoren	t	88 558	72 475	64 843
Slijpstenen	t	1 687	1 634	1 628
Bouwkeramiek	t	24 066	28 972	29 703
Potten	t	20 561	24 017	25 209
Klei	t	219 672	197 540	205 114
Kwarts en kwartsiet	t	391 408	332 677	427 638
Vuursteen (gestampt en straatsteen)	t	4 580	4 284	8 663

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bouwmaterialen

Produktie

(1963 = 100)

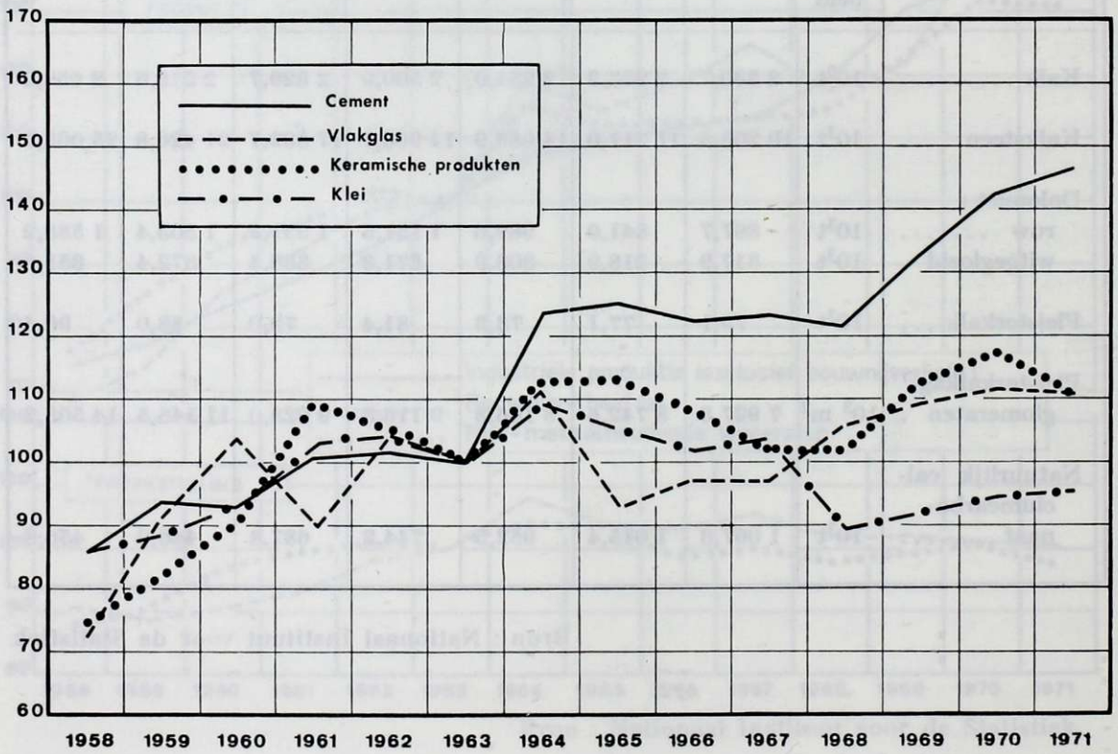

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Hard- en bouwsteen	488	511	562	574	597	381	422	396	409	389
Zand, kiezel, andere steen	665	658	734	801	1 035	915	995	1 176	1 302	1 245
Kalksteen, kalk, gips, magnesiet	183	202	259	299	345	341	353	379	441	497
Klei en andere vuurvaste minerale stoffen	329	430	551	695	668	217	245	261	330	368
Slakken, walschilfers en dergelijke n. e. g.	66	84	122	177	150	187	218	218	236	247
Andere ruwe aanverwante minerale produkten	766	814	1 018	1 004	1 338	192	219	210	256	218
Cement	68	68	69	77	113	835	842	803	1 001	1 165
Werken van asbestcement, enz., excl. ceramische produkten	94	123	164	205	226	1 208	1 329	1 350	1 482	1 638
Vuurvaste stenen en voorwerpen voor het bouwbedrijf	422	562	825	894	1 053	160	202	282	359	410
Baksteen, pannen, buizen, andere produkten van gewoon aardewerk	472	570	758	895	1 105	427	433	485	487	533
Glas	985	1 060	1 218	1 691	1 871	6 379	7 172	7 605	8 905	8 550
waarvan : onbewerkt vensterglas	(58)	(95)	(143)	(171)	(204)	(1 619)	(2 056)	(2 139)	(2 471)	(1 993)
onbewerkt spiegelglas	(120)	(129)	(97)	(85)	(70)	(1 182)	(1 282)	(1 324)	(1 665)	(1 641)
bewerkt en speciaal glas	(623)	(631)	(732)	(1088)	(1298)	(3 370)	(3 620)	(3 906)	(4 478)	(4 638)
Glaswaren	763	855	1 067	1 288	1 436	1 643	1 851	2 315	2 704	2 848
waarvan : flessen, flacons en andere bergingsmiddelen van glas	(250)	(300)	(395)	(389)	(467)	(988)	(1 100)	(1 156)	(1 385)	(1 413)
Artikelen in ceramische stoffen	648	721	799	836	1 069	301	346	411	482	584
Andere artikelen in dergelijke mineralen n.e.g.	905	1 086	1 302	1 539	1 828	848	1 041	1 402	1 877	2 145

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Hard- en bouwsteen : T.C.I.H. 273.11 + 273.12 + 273.13 + 661.31 + 661.32 + 661.33; zand... : T.C.I.H 273.3 + 273.4; kalksteen... : T.C.I.H. 273.21 + 273.22 + 661.1; klei... : T.C.I.H. 276.21 + 276.22 + 276.23 + 276.24; slakken... : T.C.I.H. 276.62 + 276.68 + 276.69; andere ruwe... : T.C.I.H. 275.22 + 276.1 + 276.4 + 276.51 + 276.52 + 276.53 + 276.54 + 276.91 + 276.92 + 276.93 + 276.94 + 276.95 + 276.97 + 276.99, cement : T.C.I.H. 661.2; werken van... : T.C.I.H. 661.81 + 661.82 + 661.83; vuurvaste stenen... : T.C.I.H. 662.31 + 662.32 + 662.33; baksteen... : T.C.I.H. 662.41 + 662.42 + 662.43 + 662.44 + 662.45; glas : T.C.I.H. 664; onbewerkt... : T.C.I.H. 664.3; onbewerkt spiegelglas : T.C.I.H. 664.4; bewerkt... : T.C.I.H 664.5 + 664.6 + 664.7 + 664.8 + 664.91 + 664.92 + 664.93 + 664.94; glaswaren : T.C.I.H. 651.8 + 653.8 + 665; flessen... : T.C.I.H. 665.11 + 665.12; artikelen in... : T.C.I.H. 663.91 + 663.92 + 666 + 812.2; andere artikelen... : T.C.I.H. 663 — 663.91 — 663.92. - Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen

Gewicht
(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Hard- en bouwsteen	165 274	166 395	174 850	184 959	170 512	1 298 354	1 521 304	1 403 927	1 551 191	1 275 243
Zand, kiezel, andere steen..	11 822 342	11 993 233	14 167 890	13 796 523	11 798 477	8 363 312	9 238 235	9 665 140	9 791 665	10136 650
Kalksteen, kalk, gips, magnesiet	600 036	641 442	787 321	879 154	875 878	1 259 344	1 306 365	1 227 842	1 263 395	1 214 472
Klei en andere vuurvaste minerale stoffen	388 827	454 180	521 371	580 707	519 518	638 518	793 724	882 009	953 928	988 328
Slakken, walsschilfers en dergelijke n. e. g.	228 958	341 609	313 684	256 780	339 356	2 224 488	2 562 175	2 585 318	2 909 190	2 721 379
Andere ruwe aanverwante minerale produkten	350 145	354 264	428 228	478 311	513 558	268 542	300 260	265 569	1 790 857	401 203
Cement	55 842	49 829	48 395	50 564	84 105	1 337 726	1 370 783	1 400 010	1 625 556	1 694 406
Werken van asbestcement, enz., excl. ceramische produkten	20 437	27 451	35 692	43 288	43 413	208 020	220 424	229 047	247 199	263 011
Vuurvaste stenen en voorwerpen voor het bouwbedrijf	78 429	96 646	130 581	133 333	144 246	45 009	52 850	75 432	89 988	91 645
Baksteen, pannen, buizen, andere produkten van gewoon aardewerk	173 449	182 089	223 426	226 862	227 061	130 562	111 917	138 948	145 384	160 375
Glas	99 044	105 705	118 203	136 866	142 343	425 426	486 881	510 344	640 635	584 193
waarvan : onbewerkt vensterglas	(4 831)	(9 762)	(16 069)	(18 846)	(19 515)	(176 854)	(221 251)	(233 069)	(273 026)	(212 568)
onbewerkt spiegelglas ...	(18 835)	(18 294)	(11 428)	(7 995)	(5 429)	(72 230)	(78 528)	(78 291)	(150 337)	(160 930)
bewerkt en speciaal glas..	(22 812)	(22 961)	(24 613)	(34 178)	(40 876)	(165 741)	(169 858)	(181 794)	(197 742)	(195 541)
Glaswaren	51 977	63 327	73 521	71 224	83 750	111 589	127 628	139 999	167 530	171 837
waarvan : flessen, flacons en andere bergingsmiddelen van glas	(36 410)	(46 253)	(56 443)	(51 572)	(62 058)	(99 536)	(114 065)	(116 883)	(142 157)	(142 932)
Artikelen in ceramische stoffen	17 836	18 784	20 560	20 861	25 159	13 946	16 922	19 325	20 450	23 326
Andere artikelen in dergelijke mineralen n. e. g. .	247 344	262 463	276 334	372 282	450 172	264 385	289 015	412 105	577 266	694 155

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 147.

§ 6. — DIVERSE INDUSTRIEËN

1. — *Papier- en kartonnijverheid.*

In de papier- en kartonnijverheid werd het jaar 1971 gekenmerkt door een geleidelijke vertraging van de economische activiteit. De afgewerkte produkten hebben de verzwakking gevoeld op het niveau van het verbruik dat onderhevig is aan conjuncturele schommelingen. De toeneming van de vraag was onvoldoende om de verkoopprijzen te kunnen aanpassen aan de stijging van de kosten. Vanaf de tweede helft van 1971 diende zelfs te worden overgegaan tot het verlagen van de prijzen.

Op het gebied van de grondstoffen heeft er zich, na een prijsstijging van de pulpen begin 1971, op het einde van het jaar een eerste afbrokkeling van de prijzen voorgedaan omwille van de devaluatie van de dollar.

De totale papier- en kartonproduktie bleef in 1971 nagenoeg op hetzelfde peil als die van het voorgaande jaar (— 0,1 %), terwijl de stijging in 1970 t.o.v. 1969 nog 9,8 % bedroeg. Er is nochtans een tegenstelling in ontwikkeling merkbaar tussen enerzijds de evolutie van dagbladpapier (+ 18,5 %), evenals van « andere papiersoorten » (wit papier, cellulose en speciaal papier) waarvan de stijging 12,1 % beliep en anderzijds de achteruitgang van inpak- en kraftpapier 8,2 %, en karton 11,2 % bedroeg.

Inzake de verwerking van papier en karton werd in 1971 een vooruitgang met 2,8 % genoteerd, tegen 3,9 % in het voorgaand jaar.

Wat de buitenlandse handel betreft is de invoer naar hoeveelheid aanzienlijk toegenomen. Per produktensoort bedroeg de stijging 12,0 % voor papier- en kartonwaren (o.a. verpakkingsmateriaal), 9,6 % voor papier en karton (o.a. dagbladpapier, kraftpapier en karton, evenals druk- en schrijfpapier) en 9,0 % voor pulphout.

De uitvoer naar hoeveelheid nam toe voor papier- en kartonwaren (+ 22,0 %), dagbladpapier (+ 12,0 %) en drukwerk (+ 9,5 %). Een uitgesproken uitvoerdaling werd vastgesteld bij pulphout (— 11,0 %).

De papier- en kartonnijverheid werd in 1971 opnieuw geconfronteerd met een verhoging van de energie- en loonkosten. Daar er nauwelijks een produktiviteitsverhoging was en de markt een ongunstige wending nam, had dit een sterke weerslag op de resultaten van de bedrijven.

De monetaire wisselvalligheid veroorzaakte ook enkele moeilijkheden maar de devaluatie van de dollar bracht een daling van de prijzen van de voornaamste grondstoffen teweeg.

2. — *Ledernijverheid.*

De activiteit in de ledernijverheid kende een uiteenlopende ontwikkeling naargelang van de verschillende produktengroepen. Het produktievolume in ton van zwaar leder daalde in 1971 met 4,0 % t.o.v. 1970, terwijl 1970 zelf al gekenmerkt was door een vermindering. Daarentegen steeg de produktie van licht

leder van 56,1 miljoen vierkante voet in 1970 tot 60,5 miljoen in 1971, d.i. met 7,9 % ; toch bleef de produktie nog beneden die van 1969 (64,7 miljoen vierkante voet).

Het totaal van de produktie van lederen en niet-lederen schoenen daalde in 1971 met 4,3 % t o.v. het voorgaande jaar zodat zij aldus het peil van 10,5 miljoen paar bereikte. In het laatste decennium werd de hoogste schoenproduktie gerealiseerd in 1964 (16,3 miljoen paar). Ondertussen heeft de schoennijverheid, zowel op de binnenlandse als op de buitenlandse markt, te kampen met een sterke mededinging.

De produktie van pantoffels, die in 1970 met 12,7 % achteruitging, nam in 1971 toe met 8,0 % ; het aantal geproduceerde paar pantoffels bedroeg aldus 6,4 miljoen, maar zij bereikte 10,5 miljoen in 1963.

De gegevens betreffende de tewerkstelling van het N.I.S. wijzen voor 1971 op een achteruitgang met 8,3 % t.o.v. 1970. Van een totaal aantal van 13 066 personen behoudt de schoennijverheid 6 936 personen voor haar rekening. De pantoffelnijverheid verschaft werk aan 990 personen. In 1971 was de vermindering in tewerkstelling het grootst bij de schoen- (— 9,3 %) en pantoffelbranches (— 9,4 %).

De uitvoer van afgewerkt leder van de B.L.E.U. steeg t.o.v. 1970 met 3,5 % naar waarde en met 4,6 % naar hoeveelheid. Voor de schoennijverheid nam het uitvoervolume met 25,4 % toe, tegen slechts 13,6 % in waarde. De uitvoer van pantoffels was gunstiger ; de uitvoerwaarde steeg met 37,3 % tegen 26,3 % in hoeveelheid.

De globale invoerwaarde nam nochtans in 1971 veel sterker toe dan de globale uitvoerwaarde. De invoer steeg naar waarde voor afgewerkt leder met 29,1 %, voor schoenen met 23,3 %, voor pantoffels met 22,5 % en voor marokijnartikelen met 28,8 %.

3. — *Houtverwerkende nijverheid.*

De houtverwerkende nijverheid kende in 1971, globaal beschouwd, een minder gunstig verloop ook al steeg de waarde van de gefactureerde verkopen met 8,8 % ; berekend tegen constante prijzen was dit gering.

De ontwikkeling verschilde nochtans aanmerkelijk per subsector. De gefactureerde verkopen van meubels en zitmeubels namen toe met respectievelijk 8,3 % en 20,4 % t.o.v. 1970, en dit, ondanks de verzwakking op de binnenlandse markt wegens de anticipatie-aankopen einde 1970. Het resultaat is vooral te danken aan de inspanningen die geleverd werden om de uitvoer te bevorderen. De verkoop van geperste panelen ging eveneens sterk vooruit (+ 18,8 %).

Voor de subsectoren die rechtstreeks afhankelijk zijn van de bouwsector, was 1971 daarentegen een zeer ongunstig jaar. De waarde van de gefactureerde verkopen daalde voor de schrijnwerkerij met 13,4 % en voor het parket met 24,0 %. De gezamenlijke tewerkstelling in de houtbouw daalde met meer dan

500 arbeiders. Bij de andere subsectoren was er o.a. een toename in de waarde van de gefactureerde verkopen bij de kaders en staaflijsten (+ 8,1 %), borstels (+ 6,1 %) en geplakt hout (+ 6,9 %). De kaders en staaflijsten werden in hun uitvoer naar de Verenigde Staten geremd door langdurige havenstakingen en de monetaire maatregelen van 15 augustus 1971. De andere subsectoren (vaat- en draaiwerk, kaders, kurk, klompen, manden, borstels, lijsten...) nemen van jaar tot jaar in relatief belang af.

De totale tewerkstelling daalde van 33 660 arbeiders in 1970 tot 32 281 in 1971.

De uitvoer van fineer- en kunsthout steeg in waarde met 23,1 % en met 26,8 % in hoeveelheid. De houten meubelen, bamboeriet en dergelijke kenden ook een uitzonderlijke uitbreiding (+ 50,6 % in waarde en + 69,3 % in hoeveelheid).

De invoer van houten meubels ontwikkelde zich eveneens zeer snel ; in waarde beliep de stijging 41,4 %, tegen 60,4 % in hoeveelheid. De invoer van het rondhout zonder de pulphout nam ongeveer in gelijke mate toe naar hoeveelheid en waarde, terwijl de meeste andere invoerprodukten uit hout in hoeveelheid achteruitgingen.

4. — *Tabaksnijverheid.*

Na de stijging in 1970 met 5,4 % t.o.v. 1969, daalde in 1971 de hoeveelheid bewerkte tabak in vergelijking met het vorig jaar, met 2,8 %.

Bij de analyse van de verschillende categorieën van produkten komt een tegengestelde ontwikkeling tot uiting tussen enerzijds een aanzienlijke vooruitgang van sigaren (+ 6,9 %) en cigarillo's (+ 12,4 %) en anderzijds de achteruitgang van sigaretten (— 4,5 %) en rooktabak (— 6,5 %).

Volgens de gegevens van de Rijksmaatschappelijke Zekerheid bedroeg in juni 1970 het aantal tabaksbedrijven 96 eenheden, waarvan 13 tot de grootteklasse van 200 werknemers en meer behoren. Deze toestand zou nagenoeg dezelfde blijven in 1971.

De tewerkstelling van de arbeiders in de tabaksnijverheid daalde een weinig.

Volgens de verkochte hoeveelheden was het verbruik in 1971 van tabaksprodukten 18 334 miljoen stuks voor sigaretten (d.i. + 4,0 % t.o.v. 1970), 859 miljoen stuks voor cigarillo's (+ 14,7 %), 285 miljoen stuks voor sigaren (+ 7,5 %) en 5 161 t tabak (— 4,0 %).

De uitvoer naar hoeveelheid steeg in het algemeen aanzienlijk voor cigarillo's (+ 53,2 %), sigaretten (+ 15,9 %), en andere tabaksprodukten (+ 341,4 %). Daarentegen werd een gevoelige achteruitgang vastgesteld bij de uitvoer van ruwe tabak (— 37,8 %). In totaal bedroeg de vooruitgang in waarde 4,2 %.

De invoer naar hoeveelheid, die vooral uit ruwe tabak bestaat, was bijna viermaal zo groot als de uitvoer ; in globo nam de invoerwaarde met 12,2 % toe.

Op nationaal vlak werd een akkoord bereikt tussen het Ministerie van Volksgezondheid en de beroepsvereniging om het tabaksmisbruik tegen te gaan. De beroepsvereniging heeft een vrijwillige beperking aanvaard van zekere vormen van publiciteit in pers en bioscoop.

Op internationaal vlak werd een stap gezet in de richting van een accijnsharmonisatie binnen de E.E.G. voor tabaksprodukten. De voornaamste nieuwigheid, ingevoerd door het Europees Parlement, betreft het systeem van vaste of verplichte verkoopprijzen aan de verbruiker.

5. — *Diamantnijverheid.*

In de diamantnijverheid was het jaar 1971 in het algemeen gunstig voor de handel in geslepen diamant, maar veel minder goed voor de handel in ruwe diamant.

Inzake buitenlandse handel daalde de invoer van geslepen diamant aanzienlijk (— 43 %), terwijl de uitvoer nagenoeg constant bleef. De invoer van ruwe diamant (+ 18,4 %) steeg sterker dan de uitvoer (+ 9,6 %).

Hoewel er heel wat verhandeld werd, is het toch voor de Belgische diamantnijverheid geen gemakkelijk jaar geweest. De mededinging op de wereldmarkt werd steeds scherper en dit namelijk door landen met een laag loonpeil, staatssteun, of een gevorderde slijptechniek.

De vermindering van de uitvoermogelijkheden naar de Verenigde Staten was, ingevolge de anti-inflatoire beleidsmaatregelen van de Amerikaanse overheid, niet van aard om de toestand te verbeteren.

De tewerkstelling verminderde sterk, vooral in de Kempen waar de kleinbranche gelokaliseerd is.

De overheid heeft in het kader van de algemene expansiepolitiek van de Regering, steunmaatregelen goedgekeurd, namelijk door de rationalisatie van de produktiemethodes in de hand te werken en door tussenkomst in de oprichting van een onderzoekscentrum.

★
★ ★

Papier- en kartonnijverheid

Produktie en verwerking

(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970	1971
Produktie :					
Dagbladpapier	86,8	101,3	84,0	95,0	112,6
Schrijf- en drukpapier	169,7	231,7	284,7	319,2	311,7
Kraft-, verpakkings-, perkament- en imitatieperkamentpapier	137,9	138,8	144,3	134,2	123,2
Andere papiersoorten (a)	68,9	77,3	82,5	105,9	118,8
Karton	100,8	106,2	105,3	115,6	102,6
Totaal...	**564,2**	**655,4**	**700,8**	**769,9**	**768,8**
Verwerking:					
Door de voortbrengers	88,6	102,5	110,9	128,1	130,3
Door de verwerkende nijverheid	425,4	450,9	520,8	528,3	544,5
w.o. : Verpakkingsmiddelen	(284,7)	(303,2)	(340,7)	(330,4)	(344,6)
Geïmpregneerd papier en karton	(138,4)	(141,4)	(171,4)	(186,2)	(179,5)
Totaal...	**514,0**	**553,4**	**631,8**	**656,5**	**674,8**

(a) De rubriek « andere papiersoorten » bevat het wit papier (exclusief schrijf- en drukpapier), het cellulose- en speciaal papier.

Produktie, verwerking en tewerkstelling

(1963 = 100)

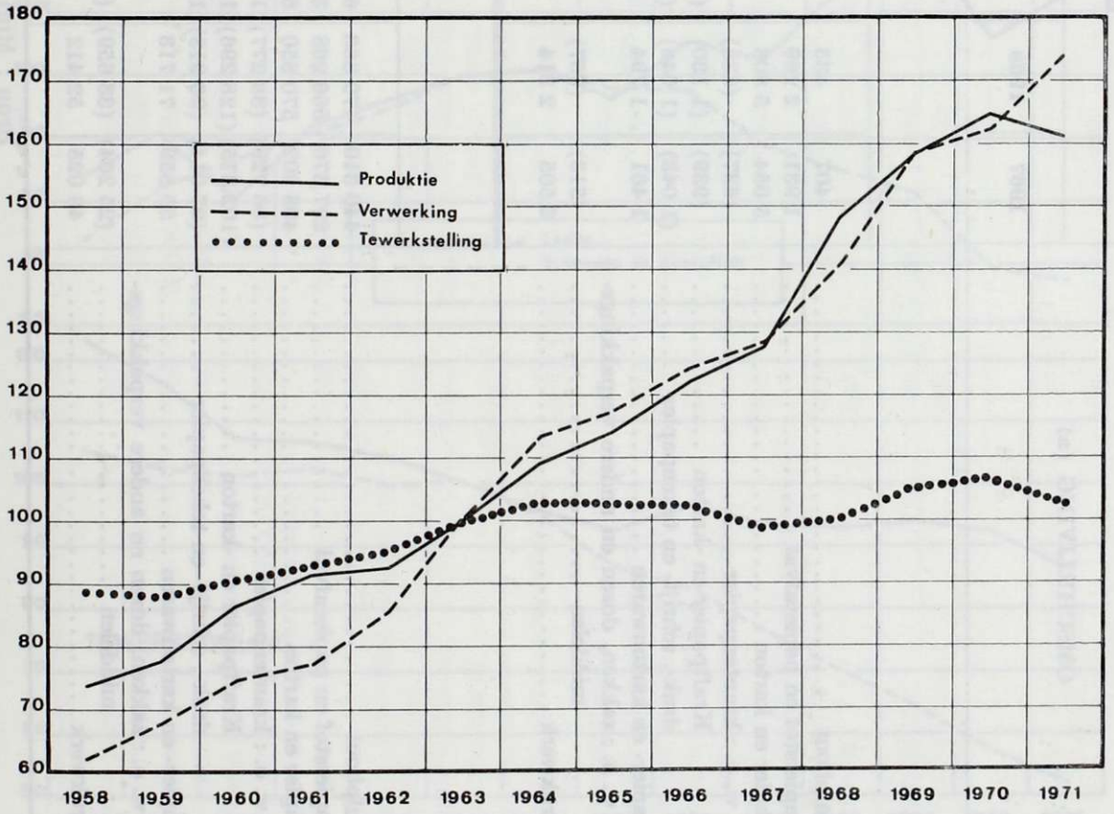

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel van de papiernijverheid

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
	WAARDE (miljoenen franken)									
Pulphout	407	435	542	712	750	3	8	5	14	16
Papierstof en papierafval	1 931	2 269	2 595	3 179	3 308	649	778	1 012	1 201	1 205
Papier en karton	5 084	5 808	7 038	7 759	8 845	3 781	4 798	6 693	7 892	7 955
w. o. : krantenpapier	(637)	(638)	(749)	(841)	(831)	(257)	(228)	(105)	(193)	(217)
Kraftpapier en -karton	(939)	(1 130)	(1 412)	(1 443)	(1 713)	(231)	(235)	(252)	(252)	(266)
druk-, schrijf- en tekenpapier	(1 043)	(1 046)	(1 429)	(1 579)	(1 667)	(640)	(775)	(979)	(1 138)	(1 164)
Papier- en kartonwaren	1 461	1 794	2 296	2 876	3 243	956	1 174	1 799	1 972	2 737
w. o. : zakken, dozen en andere verpakkingsmiddelen	(513)	(667)	(893)	(1 155)	(1 240)	(343)	(415)	(537)	(481)	(616)
Drukwerk	2 505	2 814	3 218	3 486	4 647	2 545	2 867	3 327	3 587	3 942
	GEWICHT (tonnen)									
Pulphout	440 310	479 863	619 329	728 827	794 594	3 168	10 559	4 395	10 545	9 347
Papierstof en papierafval	297 376	366 268	397 685	425 322	406 343	187 742	217 342	245 682	265 133	262 968
Papier en karton	498 602	570 850	670 402	676 564	741 646	243 266	302 951	382 902	434 293	440 412
w. o. : krantenpapier	(86 729)	(88 277)	(103 202)	(110 258)	(106 790)	(30 918)	(29 919)	(14 519)	(25 528)	(28 691)
Kraftpapier en -karton	(102 375)	(128 296)	(157 977)	(143 926)	(169 471)	(23 062)	(18 790)	(20 260)	(19 754)	(20 138)
druk-, schrijf- en tekenpapier	(97 014)	(96 918)	(127 412)	(133 101)	(132 415)	(65 046)	(85 474)	(105 408)	(115 651)	(112 983)
Papier- en kartonwaren	55 859	71 713	92 013	105 996	118 759	39 783	51 825	69 208	72 117	88 034
w. o. : zakken, dozen en andere verpakkingsmiddelen	(25 264)	(33 659)	(43 363)	(53 943)	(54 859)	(22 479)	(27 214)	(31 722)	(24 471)	(29 125)
Drukwerk	48 025	52 412	59 863	63 456	63 572	56 611	59 926	65 733	67 252	73 649

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Pulphout : T.C.I.H. 242.1; papierstof en... : T.C.I.H. 251; papier en karton : T.C.I.H. 641 — 641.6; krantenpapier : T.C.I.H 641.1; Kraftpapier... : T.C.I.H. 641.3; druk-, schrijf-,... : T.C.I.H. 641.21; papier- en kartonwaren : T.C.I.H. 642; zakken, dozen... : T.C.I.H. 642.11 + 642.12; drukwerk : T.C.I.H. 892. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Produktie van leder, schoenen en pantoffels

JAARTAL	Zwaar leder van runderen (tonnen)	Licht leder (duizenden vierkante voet)	Schoenen (duizenden paren)	Pantoffels (duizenden paren)
1962	2 654	48 498	15 763	8 859
1963	2 403	51 822	16 152	10 592
1964	2 406	52 278	16 328	10 283
1965	2 455	49 329	15 907	9 303
1966	2 174	55 557	15 437	8 863
1967	1 870	54 841	13 952	8 571
1968	2 283	59 952	13 074	8 860
1969	2 472	64 750	12 664	7 527
1970	2 172	56 101	11 035	6 003
1971	2 086	60 515	10 556	6 483

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Leder-, schoen- en pantoffelnijverheid

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

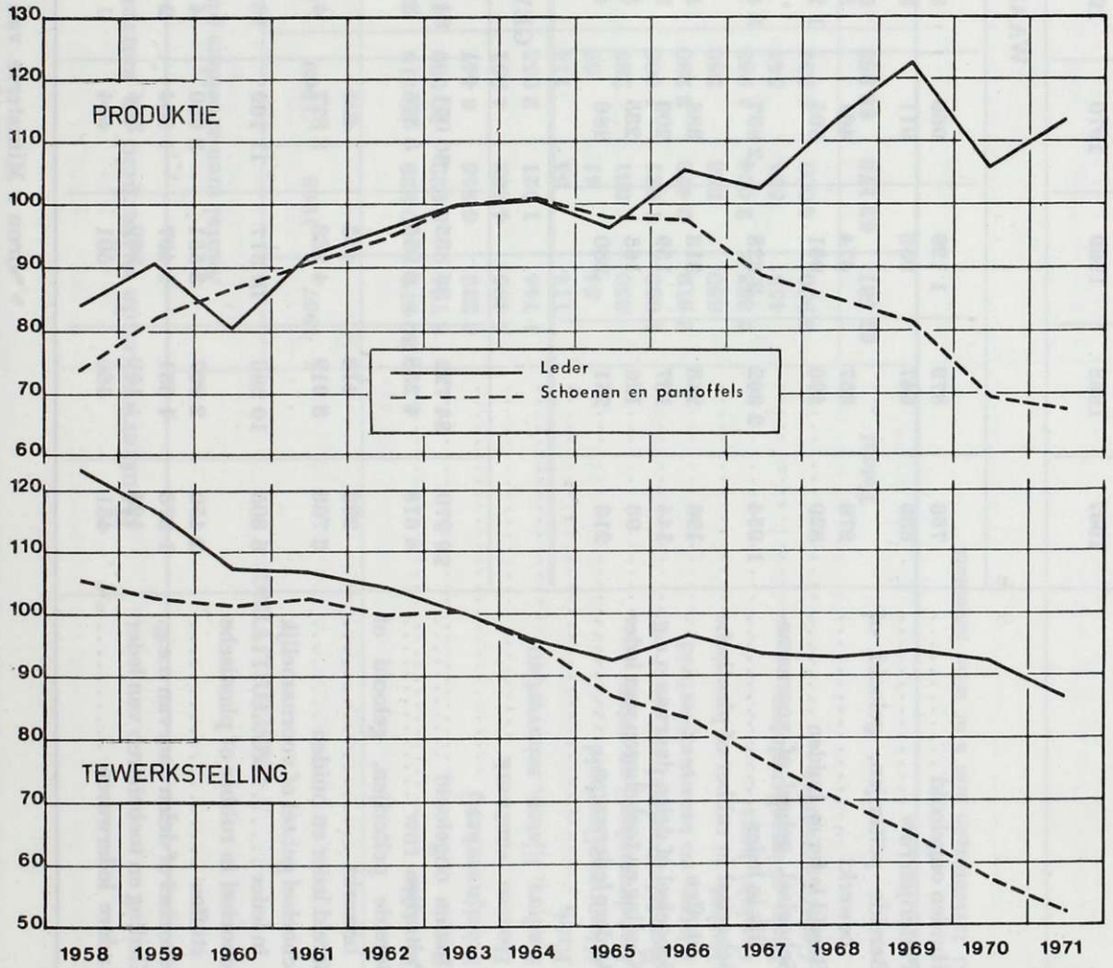

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in huiden, leder en lederwaren

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
	WAARDE (miljoenen franken)									
Huiden ongelooid	768	879	1 129	969	893	602	593	734	662	636
Pelterijen ruw	639	647	953	911	831	70	68	76	45	52
Bereide pelterijen, gelooid of bewerkt	278	357	474	461	501	453	573	957	1 076	1 057
Bereid leder en huiden	829	896	961	895	1 206	979	1 092	1 466	1 349	1 402
Schoeisel, geheel of voornamelijk in leder	1 954	2 362	2 628	2 837	3 492	762	730	884	819	950
Schoeisel in rubber of plastische stoffen	196	253	313	388	591	35	41	54	48	49
Schoeisel of delen daarvan n.e.g.	144	137	159	209	315	127	137	173	279	380
Kleding en toebehoren van leder	96	126	165	235	332	358	363	486	504	666
Andere lederwaren	213	251	280	286	432	146	129	168	150	157
	GEWICHT (tonnen)									
Huiden ongelooid	29 970	34 722	36 835	36 071	34 519	32 645	32 676	33 756	33 489	35 012
Pelterijen ruw	4 618	4 258	3 955	3 575	3 501	472	700	657	402	575
Bereide pelterijen, gelooid of bewerkt	293	413	455	404	615	459	659	885	957	1 004
Bereid leder en huiden	3 763	3 919	4 233	3 877	4 985	4 103	5 148	5 398	5 422	5 753
Schoeisel geheel of voornamelijk in leder	8 305	10 286	10 517	11 169	13 394	2 459	2 453	2 804	2 493	3 180
Schoeisel in rubber of plastische stoffen	2 450	2 997	3 551	3 660	4 722	453	636	594	533	587
Schoeisel of delen daarvan n.e.g.	1 373	1 351	1 497	1 534	2 049	1 174	1 355	1 617	2 241	2 826
Kleding en toebehoren van leder	124	150	209	334	571	302	311	433	834	1 471
Andere lederwaren	431	466	501	494	1 035	387	392	446	394	354

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Huiden ongelooid : T.C.I.H. 211; pelterijen ruw : T.C.I.H. 212; bereide pelterijen... : T.C.I.H. 613 + 812; bereid leder... : T.C.I.H. 611 — D.T. 4102.20 — 4102.27; schoeisel geheel... : T.C.I.H. 851.02; schoeisel in... T.C.I.H. 851.01; schoeisel of... : T.C.I.H. 851 + 612.3 — T.C.I.H. 851.01 — 851.02; kleding... : T.C.I.H. 841.3 + D.T. 6506.30 + 6506.90; andere... : T.C.I.H. 612.1 + 612.2 + 612.9 + D.T. 4202.30 + 4202.65 + 4202.83. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Houtverwerkende nijverheid en aanverwante produkten (a)

OMSCHRIJVING	Aantal uren-arbeiders (duizenden)					Waarde van de gefactureerde verkopen (miljoenen franken)				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
Meubels	30 879	30 929	33 216	32 075	32 125	6 981	8 103	9 592	10 113	10 951
Zetels	8 724	8 922	10 039	10 441	10 861	1 956	2 379	2 828	3 613	4 349
Schrijnwerkerij	6 232	6 256	6 447	6 558	5 924	1 755	1 857	2 286	2 588	2 242
Houten vaatwerk	4 495	4 332	4 391	4 203	3 694	899	948	1 096	1 081	1 109
Kaders, lijsten, schaverijen	1 744	1 921	2 053	1 895	1 789	351	402	484	516	558
Kurk	114	94	114	63	} 63	38	32	42	25	} 27
Klompennijverheid	54	41	38	30		6	4	4	4	
Mandenmakerij en rotan	356	331	289	255	221	73	80	76	82	87
Borstelnijverheid	1 093	1 021	1 003	951	926	322	333	353	367	390
Kisten- en tonnennijverheid	2 819	2 470	2 280	2 185	2 019	627	592	640	717	716
Parket	380	333	280	255	204	97	108	95	100	76
Geplakt hout	2 333	2 004	1 963	1 808	1 544	680	656	626	606	648
Blok- of lamellenplaten	458	524	544	518	533	167	200	236	253	308
Geperste panelen	3 900	4 000	4 294	4 605	4 833	2 259	2 637	3 358	3 834	4 554
Totaal ...	**63 581**	**63 178**	**66 950**	**65 843**	**64 737**	**16 210**	**18 330**	**21 716**	**23 898**	**26 015**

(a) Inrichtingen met 5 of meer arbeiders.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in hout, kurk en andere stoffen gebruikt in de borstel- en mandenmakerij en dgl., evenals de afgewerkte produkten hiervan

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1971	1967	1968	1969	1970	1971
	WAARDE (miljoenen franken)									
Rondhout, onbewerkt of enkel vierkant behakt of gezaagd (exclusief : pulphout)	799	1 084	1 175	1 008	1 174	401	377	536	637	615
Gezaagd, gesneden, geschild of eenvoudig bewerkt hout	2 780	2 738	3 597	3 425	2 779	295	328	396	483	478
Fineer-, kunsthout en ander bewerkt hout n. e. g.	922	1 006	1 260	1 275	1 585	1 530	1 615	2 143	2 580	3 176
Werken van hout n. e. g.	656	605	695	811	959	382	449	530	631	711
Ruwe kurk en afval	7	7	6	6	7	1	—	—	—	—
Werken van kurk	128	108	102	102	97	12	4	4	5	5
Dierlijke en plantaardige stoffen voor de borstel- en mandenmakerij	110	118	103	108	111	45	40	53	78	111
Artikelen van de borstel- en mandenmakerij	230	248	341	358	471	97	115	138	147	196
Meubelen in hout, bamboeriet en dergelijke	1 048	1 374	1 828	1 724	2 438	2 912	3 797	4 920	4 538	6 835
	GEWICHT (tonnen)									
Rondhout, onbewerkt of enkel vierkant behakt of gezaagd (exclusief : pulphout)	379 987	396 527	540 477	543 678	638 378	233 643	215 027	273 593	320 741	327 184
Gezaagd, gesneden, geschild, of eenvoudig bewerkt hout	645 820	622 645	760 123	694 361	528 636	54 519	59 372	63 832	77 201	78 803
Fineer-, kunsthout en ander bewerkt hout n. e. g.	91 253	94 986	111 071	109 939	123 181	239 407	254 809	333 441	407 776	517 309
Werken van hout n. e. g.	32 052	30 806	36 877	40 059	43 316	17 445	19 721	23 158	25 252	31 366
Ruwe kurk en afval	899	872	796	666	614	121	20	27	3	8
Werken van kurk	4 480	3 498	3 158	3 240	2 563	350	111	79	107	80
Dierlijke en plantaardige stoffen voor de borstel- en mandenmakerij	6 012	6 328	5 111	5 544	4 073	3 032	3 183	3 239	3 807	4 848
Artikelen van de borstel- en mandenmakerij	4 463	4 463	5 965	6 450	6 158	1 498	1 968	2 269	2 645	3 271
Meubelen in hout, bamboeriet en dergelijke	19 942	27 739	36 085	27 755	44 545	39 928	54 389	70 331	54 923	92 972

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Rondhout... : T.C.I.H. 242 — 242.1; gezaagd... : T.C.I.H. 243; fineer... : T.C.I.H. 631 + D.T. 4809.00 + 4809.10; werken van hout : T.C.I.H. 632 + D.T. 4413.00 + 6403.00 + 6403.10; ruwe kurk... : T.C.I.H. 244; werken van kurk : T.C.I.H. 633; dierlijke... : T.C.I.H. 291.92 + 292.3 + 292.93; artikelen van de borstel... : T.C.I.H. 657.8 + 841.52 + 899.21 + 899.22 + 899.23 + 899.24 + 899.25 + 899.26 + 899.27 + D.T. 4202.83; meubelen in hout... : D.T. 9401.43 + 9401.45 + 9401.55 + 9401.60 + 9401.70 + 9401.80 + 9403.40 + 9403.45 + 9403.50 + 9403.55 + 9403.60 + 9403.62 + 9403.64 + 9403.66 + 9403.68 + 9403.70 + 9403.75.
— Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in tabak en tabakswaren

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1967	1968	1969	1970	1979	1967	1968	1969	1970	1971
	WAARDE (miljoenen franken)									
Ruwe tabak	2 229	1 797	2 032	2 144	2 233	82	141	94	97	76
Sigaren	200	382	204	221	262	546	792	649	682	560
Cigarillo's	85	101	102	111	259	145	155	170	206	300
Sigaretten	261	245	299	380	354	634	738	633	590	711
Rooktabak	50	61	67	83	138	51	65	55	51	48
Andere tabaksprodukten (inclusief tabaksextracten en tabakspoeder)	52	49	52	69	53	3	4	5	4	3
	GEWICHT (tonnen)									
Ruwe tabak	37 315	30 172	32 728	32 722	33 368	1 084	2 069	1 328	2 836	1 763
Sigaren	507	784	503	579	787	1 968	2 488	2 340	2 304	2 250
Cigarillo's	180	205	203	286	1 222	601	538	598	654	1 002
Sigaretten	1 612	1 343	1 916	2 399	2 004	4 144	4 413	3 443	3 363	3 898
Rooktabak	568	729	813	1 008	1 670	496	619	537	476	430
Andere tabaksprodukten (inclusief tabaksextracten en tabakspoeder)	643	515	579	882	640	21	46	37	198	676

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1971.* — Ruwe tabak : T.C.I.H. 121; sigaren : D.T. 2402.10; cigarillo's : D.T. 2402; sigaretten : T.C.I.H. 122.2; rooktabak : D.T. 2402.40 + 2402.50; andere tabaksprodukten... : 2402.60 + 2402.70 + 2402.90. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Tabaksindustrie

Verwerkte hoeveelheid

(tonnen)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Sigaren	1 571	1 578	1 816	2 094	2 020	2 025	2 165
Cigarillo's	3 623	2 959	2 701	2 550	2 597	2 500	2 811
Sigaretten	18 474	18 762	18 617	19 134	19 250	21 776	20 812
Rooktabak	7 938	7 179	7 669	7 852	6 512	5 754	5 382
Andere tabakssoorten .	63	70	124	51	57	53	49
Totaal...	**31 669**	**30 548**	**30 927**	**31 681**	**30 436**	**32 109**	**31 219**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Invoer en uitvoer van diamant (a)

Maandgemiddelden

(miljoenen franken)

JAARTAL	Invoer		Uitvoer	
	Ruwe diamant	Geslepen sierdiamant	Ruwe diamant	Geslepen sierdiamant
1963	442,5	200,6	75,3	596,6
1964	566,8	219,2	152,2	733,8
1965	575,5	229,7	146,2	817,6
1966	713,6	307,2	180,2	920,5
1967	642,8	290,6	222,8	920,8
1968	920,4	425,6	324,0	1 058,2
1969	1 102,9	640,4	342,6	1 104,6
1970	829,0	683,2	396,0	1 208,3
1971	981,9	390,0	434,0	1 207,9

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Centrale Dienst voor Contingenten en Vergunningen (Antwerpen).

(a) Exclusief de gevallen van consignatie.
Alleen de in- en uitvoer die aanleiding gegeven hebben tot een effectieve financiële transactie zijn hier opgenomen.

AFDELING IV
BEVOORRADING IN WATER

In België wordt het waterprobleem gekenmerkt door, enerzijds, een bestendige toeneming van de behoeften van de bevolking en de nijverheid en, anderzijds, door een beperking van de bronnen en bevoorradingsmiddelen.

Door de droge zomer in 1971 waren er in verscheidene streken bevoorradingsmoeilijkheden. De Brusselse agglomeratie en de beide Vlaanderen behoren tot de streken die het eerst getroffen worden. Voor de Brusselse agglomeratie zal aan deze problemen een einde komen wanneer de wateraftapping te Lustin-Tailfer, die gepland is voor 1973, in werking wordt gesteld. Intussen werd aan de maatschappij die in de bevoorrading voorziet machtiging verleend om haar waterreserves te verminderen. Tevens werd door het Ministerie van Economische Zaken de toelating verleend om een hoger volume water af te nemen in de waterwinningen te Nimy-Maisières en in de vallei van de Hoyoux.

In Oost-Vlaanderen is er vooral een tekort aan kwaliteitswater voor de nijverheid ; de bouw van het spaarbekken voor oppervlaktewater te Kluizen, die in 1972 zal afgewerkt zijn, zal er een oplossing voor brengen. In West-Vlaanderen wordt het permanent jaarlijks watertekort op 7,5 miljoen m^3 geraamd. Door de bouw van een spaarbekken te Woumen, dat in 1973 operationeel zal zijn, wordt getracht eraan te verhelpen. De installatie voor de ontzilting van zeewater de Bredene, heeft wegens de geringe capaciteit, enkel betekenis als proefstation.

In Wallonië is de stuwdam van de Gileppe verhoogd waardoor de capaciteit van 13 miljoen m^3 tot 27 miljoen m^3 steeg. Te Couvin werd de bouw van een stuwdam aangevat. Voor de ondersteuning van het debiet van de Samber, gedurende de zomerperiode, werd een aanvang genomen met de bouw van een stuwdam op de Eau d'Heure.

Inzake de bescherming van de waterreserves zijn op 26 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 mei 1971) twee belangrijke wetten uitgevaardigd. De ene wet heeft betrekking op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en de andere op de bescherming van het grondwater.

De wet op de bescherming van de oppervlaktewateren voorziet hoofdzakelijk in de oprichting van drie organismen « waterzuiveringsmaatschappijen » genaamd. Zij moeten echter nog bij koninklijk besluit worden opgericht. De grenzen van de ambtsgebieden van deze maatschappijen komen overeen met de grenzen van de hydrografische bekkens van de kust, de Schelde en de Maas. Deze maatschappijen zullen de zuivering van de rioolwaters verzekeren en, op aanvraag van de bedrijven, de zuivering van hun verontreinigd water. De zuiveringsinstallaties zullen tot beloop van 80 % van de kosten van de installaties staatstoelagen kunnen genieten. In de wet zijn eveneens een aantal bepalingen

opgenomen om de weerslag van een eventuele ongelijkheid te temperen die de industriële ondernemingen inzake de zuivering van afvalwaters te dragen hebben. De wet op de bescherming van het grondwater geeft aan de Koning de macht om waterwingebieden en beschermingszones af te bakenen ; de uitvoeringsbesluiten zijn in voorbereiding.

Einde 1971 bedroeg het aantal bestaande of in aanbouw zijnde waterzuiveringsstations voor rioolwater 66 eenheden, die kunnen instaan voor ca 1,5 miljoen personen.

Bestaande of in aanbouw zijnde waterzuiveringsstations voor rioolwater einde 1971

PROVINCIE	Aantal zuiveringsstations	Bediende bevolking
Antwerpen	7	437 000
Brabant	11	74 250
Henegouwen	4	429 000
Luik	11	67 100
Limburg (a)	10	52 500
Luxemburg (a)	7	25 030
Namen	5	14 850
Oost-Vlaanderen	6	139 500 (winter) 144 500 (zomer)
West-Vlaanderen	5	45 000 (winter) 147 000 (zomer)
Het Rijk (a) ...	**66**	**1 284 230** (winter) **1 391 230** (zomer)

Bron : Ministerie van Volksgezondheid.

(a) Militaire kampen niet inbegrepen.

Wat de evolutie van het watergebruik en die van het waterverbruik (1) door de verschillende industrietakken betreft vertoonden zij niet steeds een nauwe correlatie met het verloop van de economische activiteit in de sectoren.

In 1969 nam het totale watergebruik in vergelijking met 1968 in hoeveelheid met 0,7 % af, terwijl het netto-verbruik in hoeveelheid met 4,8 % steeg.

Bij de elektriciteitsbedrijven verminderde het watergebruik van 17,2 miljard m^3 in 1968 tot 17,0 miljard m^3 in 1969. De industrieën waarvan het watergebruik toenam en die tot de grote gebruikers worden gerekend zijn : de ijzer- en staalnijverheid, de scheikundige nijverheid, de petroleumraffinaderijen, de steenkolenmijnen en de voedingsmiddelennijverheid.

(1) Watergebruik — teruggestort water = waterverbruik.

Regionaal nam het watergebruik in 1969 t.o.v. het voorgaande jaar het meest toe in de provincies Antwerpen (+ 11,9 %), Oost-Vlaanderen (+ 8,9 %), Brabant (+ 8,5 %) en West-Vlaanderen (+ 7,9 %). Dit wordt verklaard door de ontwikkeling van de industrialisatie. Wat het watergebruik van de provincie Luik betreft, vertegenwoordigt zij op zichzelf bijna drie vierde van het globale watergebruik.

★
★ ★

Watergebruik en -verbruik in de nijverheid (a)

(in 1 000 m³)

BEDRIJFSTAK	1968			1969		
	Gebruikt water (1)	Terug-gestort water (2)	Netto-verbruik (1) — (2) (3)	Gebruikt water (4)	Terug-gestort water (5)	Netto-verbruik (4) — (5) (6)
Steenkoolmijnen	136 801	125 174	11 627	139 311	128 884	10 427
Groeven en aanverwante industrieën	40 334	38 015	2 319	41 209	39 237	1 972
Voedingsmiddelennijverheid (inbegrepen fabricatie van margarine, oliën en dranken)	120 596	105 661	14 935	120 528	106 388	14 140
Nijverheid van de bereiding van vlas en wol, fabricatie van kunst- en synthetische vezels, veredeling (tegen maakloon en voor eigen rekening)	58 256	53 543	4 713	57 796	53 083	4 713
Houtnijverheid	2 457	1 787	670	2 988	2 437	551
Papiernijverheid (voortbrengende vestigingen)	92 269	81 485	10 784	96 832	86 694	10 138
Ledernijverheid (leerlooierijen)	4 893	4 585	308	5 368	5 036	332
Chemische nijverheid	634 416	596 255	38 161	650 292	610 581	39 711
Rubbernijverheid	7 399	6 718	681	7 987	7 233	754
Petroleumraffinaderijen	309 650	309 517	133	335 426	335 266	160
Cokesfabrieken	86 355	77 548	8 807	81 029	71 571	9 458
Kleinijverheid	1 454	577	877	1 476	724	752
Glasnijverheid (voortbrengende vestigingen)	22 997	21 348	1 649	20 842	18 874	1 968
Keramieknijverheid	1 003	727	276	1 051	750	301
Cementnijverheid (inclusief cementagglomeraten)	16 465	11 469	4 996	17 190	12 097	5 093
IJzernijverheid	1 076 332	1 002 916	53 416	1 099 867	1 033 241	66 626
Nijverheid van de non-ferrometalen	196 369	157 616	38 753	202 913	163 776	39 137
Metaalverwerkende nijverheid	65 237	60 726	4 511	66 604	61 624	4 980
Elektriciteitsbedrijven :						
a) hydraulische centrales	13 758 847	13 758 846	1	13 257 900	13 257 900	—
b) thermische centrales	3 429 099	3 413 949	15 150	3 703 580	3 691 714	11 866
Totaal...	**20 061 229**	**19 848 462**	**212 767**	**19 910 189**	**19 687 110**	**223 079**

(a) Ramingen verstrekt door de ondernemingen welke 5 werklieden of meer tewerkstellen behalve voor volgende sectoren: voedingsnijverheid, nijverheid der non-ferrometalen, hout- en cementnijverheid, petroleumraffinaderijen (20 werklieden of meer) en metaalverwerkende nijverheid (100 werklieden of meer).
De gegevens voor 1970 en 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Spreiding van de gebruikte hoeveelheid water per provincie naar gelang van de herkomst (a)

(in 1 000 m³)

PROVINCIE	Herkomst van het gebruikte water					Teruggestort water			Nettoverbruik	Bestemming			
	Putten	Waterloop of kanaal	Openbare distributie	Andere herkomsten	Totaal	In waterlopen	In riolering	Totaal	(5) — (8)	Voortbrengst	Afkoeling	Andere doeleinden	Totaal
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
	1968												
Antwerpen ..	30 668	1 313 227	30 253	13 409	1 387 557	1 277 267	47 262	1 324 529	63 028	50 896	1 299 925	36 736	1 387 557
Brabant	27 228	539 016	7 804	1 882	575 930	515 474	33 224	548 698	27 232	62 675	491 130	22 125	575 930
Henegouwen	17 440	1 188 338	4 084	24 117	1 233 979	1 185 555	13 751	1 199 306	34 673	29 122	1 137 561	67 296	1 233 979
Luik	18 222	14 970 252	11 949	5 193	15 005 616	14 904 185	77 343	14 981 528	24 088	104 381	1 013 195	13 888 040	15 005 616
Limburg	18 574	137 215	635	5 103	161 527	122 106	26 896	149 002	12 525	20 021	122 549	18 957	161 527
Luxemburg .	109	27 310	129	220	27 768	24 389	353	24 742	3 026	2 911	23 465	1 392	27 768
Namen	5 179	128 180	1 703	845	135 907	129 638	2 266	131 904	4 003	31 185	98 654	6 068	135 907
Oost-Vlaanderen	14 884	1 362 923	7 245	3 709	1 388 761	1 069 338	279 359	1 348 697	40 064	47 738	1 328 180	12 843	1 388 761
West-Vlaanderen	7 188	132 103	4 778	115	144 184	127 349	12 707	140 056	4 128	12 356	125 670	6 158	144 184
Het Rijk ...	**139 492**	**19 798 564**	**68 580**	**54 593**	**20 061 229**	**19 355 301**	**493 161**	**19 848 462**	**212 767**	**361 285**	**5 640 329**	**14 059 615**	**20 061 229**
	1969												
Antwerpen ..	32 718	1 478 146	34 438	6 660	1 551 962	1 445 987	40 387	1 486 374	65 588	51 627	1 463 667	36 668	1 551 962
Brabant	28 674	586 586	7 789	2 095	625 144	563 448	42 321	605 769	19 375	61 505	552 363	11 275	625 143
Henegouwen	16 924	1 103 913	4 628	23 866	1 149 331	977 603	122 181	1 099 784	49 547	28 659	1 056 148	64 523	1 149 330
Luik	17 790	14 556 343	12 322	5 437	14 591 892	14 283 989	283 172	14 567 161	24 731	107 966	1 091 441	13 392 484	14 591 891
Limburg	18 866	139 794	794	5 499	164 953	147 551	5 727	153 278	11 675	22 235	123 073	19 645	164 953
Luxemburg .	14	26 969	108	108	27 199	24 043	333	24 376	2 823	2 827	23 010	1 362	27 199
Namen	6 965	122 006	1 661	542	131 174	120 910	5 883	126 793	4 381	32 531	91 315	7 329	131 175
Oost-Vlaanderen	15 124	1 486 365	7 839	3 566	1 512 894	1 183 966	288 347	1 472 313	40 581	47 580	1 451 252	14 061	5 512 893
West-Vlaanderen	7 597	142 738	4 872	433	155 640	121 703	29 559	151 262	4 378	9 519	139 775	6 349	155 643
Het Rijk ...	**144 672**	**19 642 860**	**74 451**	**48 206**	**19 910 189**	**18 869 200**	**817 910**	**19 687 110**	**223 079**	**364 449**	**5 992 044**	**13 553 696**	**19 910 189**

(a) De gegevens voor 1970 en 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

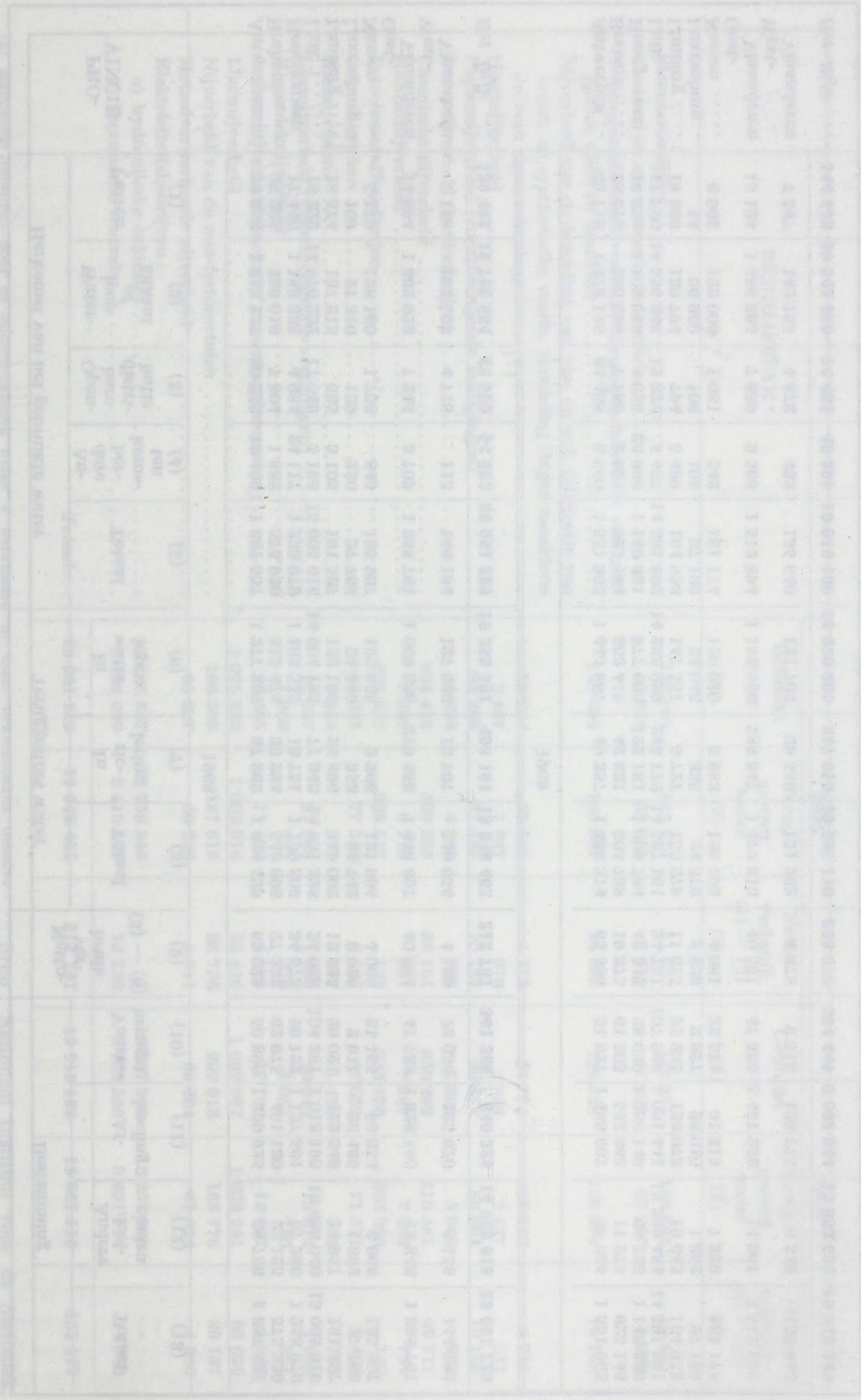

HOOFDSTUK III

VERKEER EN VERVOER

Het verloop van het spoorwegverkeer ontwikkelde zich in 1971 ten zeerste verschillend naargelang het gaat om reizigersvervoer of goederenvervoer : zowel in tonkilometers als in gewicht uitgedrukt, verminderde het goederenverkeer met respectievelijk 6,2 % en 6,7 %. De daling is hoofdzakelijk te wijten aan de verminderde invoer van goederen bij wagenladingen. Het reizigersverkeer daarentegen, uitgedrukt in reizigerskilometer, steeg met 2 %, terwijl het totaal aantal vervoerde reizigers opnieuw verminderde, namelijk van 247 miljoen in 1970 tot 245 miljoen in 1971. Deze evolutie is toe te schrijven aan het verhoogde verkeer met spoorkaartjes en getuigt van de vooruitgang van het reizigersverkeer op middellange en lange afstand.

Uit de analyse van de indeling naar de aard der vervoerde goederen (in tonkilometers) blijkt dat de ertsen, de metaalprodukten en de vaste brandstoffen, 71,8 % van het vervoer van goederen bij wagenladingen voor hun rekening nemen. De vermindering van het goederenvervoer in tonkilometers met 6,2 % is dan ook hoofdzakelijk te wijten aan de evolutie van deze drie soorten goederen : vaste brandstoffen — 17,9 %, ertsen — 9,6 % en metaalprodukten + 3,3 %.

De vertraging wordt verklaard, enerzijds, door het uitzonderlijk belangrijk invoervolume van kolen in 1970 als gevolg van de stakingen, anderzijds, door een zekere substitutie van ijzererts uit Lotharingen door rijkere buitenlandse ertsen ; dit bracht een vermindering van de tonnenmaat en de afstand teweeg.

Gedurende het jaar 1971 was de activiteit in de verschillende Belgische havens over het algemeen minder druk dan tijdens het voorgaande jaar.

In de haven van Antwerpen lag de totale trafiek met 72,2 miljoen ton of 7,6 % lager dan het voorgaande jaar. Deze evolutie is gedeeltelijk te wijten aan het in gebruik nemen van de pijpleiding Rotterdam-Antwerpen (R.A.P.L.) in mei 1971. In totaal werd inderdaad 7,1 miljoen ton ruwe petroleum aangevoerd via deze pijpleiding.

De aanvoer in de haven van Antwerpen daalde met 13,3 %, vooral wegens de verminderde invoer van ertsen (— 19,1 %) en ruwe petroleum (— 24 %), terwijl de totale afvoer toenam met 5,9 %, dank zij een stijging van de uitvoer zowel voor massagoederen als voor stukgoederen van respectief 2,4 % en 8,1 %.

In de haven van Gent is de activiteit in 1971 verder toegenomen (+ 6,8 %), gedeeltelijk als gevolg van de infrastructuurwerken die werden uitgevoerd, van een betere accomodatie en dank zij de uitbreiding van het gamma der trafieken. Men noteert trouwens een stijging zowel van het aantal aangekomen zeeschepen, als van de binnenkomende tonnenmaat, maar een daling van de ladingen.

De Belgische koopvaardijvloot bereikte eind 1971, met 92 eenheden, meer dan één miljoen bruto-ton. De samenstelling onderging zekere veranderingen met een steeds grotere veelzijdigheid tot gevolg. Zo werd de zeevloot verrijkt met drie tankschepen, een ertsschip en een nieuwe zeelichter.

De bedrijvigheid van de binnenscheepvaart, in tonkilometers uitgedrukt, stabiliseerde zich op het niveau van het voorgaande jaar en bleef aldus onder het gemiddelde van 1969. De stijgingen, genoteerd voor de vervoerde goederen bij invoer, uitvoer en doorvoer, wogen op tegen het verminderd binnenlands vervoer.

Uit de indeling van het vervoer volgens de aard der goederen blijkt dat de ruwe materialen en bouwmaterialen zich nog steeds als de belangrijkste categorie handhaven met 37,2 % van het totaal in miljoenen tonkilometers vervoerde goederen. Deze categorie nam met 3,3 % toe en compenseerde de dalingen die zich in de andere belangrijke categorieën, met uitzondering van landbouwprodukten en levende dieren, manifesteerden.

De vrachtschepenvloot voor de binnenvaart telde op 31 december 1971 4 718 eenheden met een totale tonnenmaat van 2 344 287 t, wat een vermindering betekent van het aantal schepen met 3,3 % en een daling van de tonnenmaat met 3,1 % t.o.v. verleden jaar.

De stijging van het aantal wegvoertuigen heeft zich in 1971 voor alle categorieën verder doorgezet. Zo steeg het aantal personenwagens met 94 000 eenheden (+ 4,6 %), wat aanzienlijk trager is dan in de voorgaande jaren, en het vrachtwagenpark nam toe met 1,2 % tot 254 000 eenheden.

In de SABENA nam het aantal reizigerskilometers in 1971 toe met 16,0 % en het aantal tonkilometers vrachtgoed met 11,5 %, tegen respectievelijk 12,7 % en 5,8 % vorig jaar. De ladingscoëfficiënt daalde lichtjes van 60,3 % tot 57,1 %.

★
★ ★

Spoorweg en binnenscheepvaart

Goederenvervoer

(duizenden tonnen)

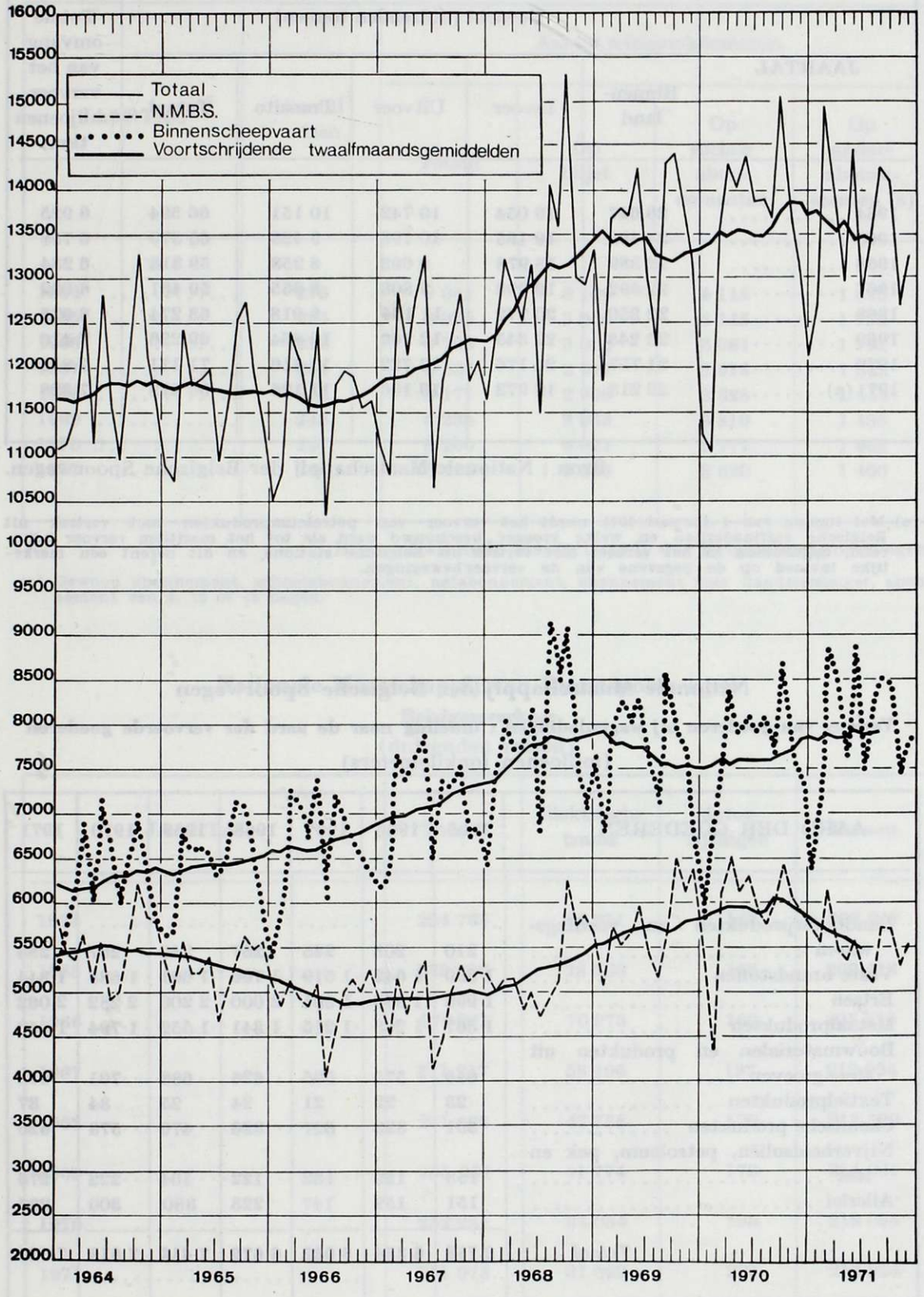

Bronnen : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

Vervoer van goederen bij wagenladingen

JAARTAL	Gewicht (duizenden tonnen)					Totale omvang van het vervoer (miljoenen tkm)
	Binnenland	Invoer	Uitvoer	Transito	Totaal	
1964	26 647	19 054	10 742	10 151	66 594	6 925
1965	24 493	19 165	10 793	9 428	63 879	6 758
1966	22 389	18 978	9 693	8 253	59 313	6 234
1967	22 492	19 096	9 808	8 035	59 431	6 082
1968	22 350	20 772	11 134	9 018	63 274	6 675
1969	23 248	22 345	12 769	10 864	69 226	7 416
1970	21 757	24 176	13 722	11 516	71 171	7 816
1971 (a).....	22 213	19 973	13 106	11 126	66 418	7 328

Bron : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

(a) Met ingang van 1 januari 1971 wordt het vervoer van petroleumprodukten met vertrek uit Belgische raffinaderijen en welke vroeger beschouwd werd als tot het maritiem vervoer behorend, opgenomen in het verkeer met vertrek uit Belgische stations, en dit oefent een merkelijke invloed op de gegevens van de vervoerbewegingen.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

Vervoer van goederen bij wagenladingen : indeling naar de aard der vervoerde goederen

(miljoenen tonkilometers)

AARD DER GOEDEREN	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Landbouwprodukten en voedingswaren	210	208	225	237	240	267	283
Vaste brandstoffen	1 859	1 642	1 519	1 706	1 691	1 638	1 344
Ertsen	1 993	1 885	1 901	2 000	2 200	2 282	2 062
Metaalprodukten	1 367	1 268	1 215	1 341	1 552	1 794	1 852
Bouwmaterialen en produkten uit steengroeven	646	575	595	626	688	701	618
Textielprodukten	23	22	21	24	25	34	37
Chemische produkten	351	323	327	396	476	578	620
Nijverheidsoliën, petroleum, pek en teer	158	159	132	122	164	222	276
Allerlei	151	152	147	223	380	300	236
Totaal ...	**6 758**	**6 234**	**6 082**	**6 675**	**7 416**	**7 816**	**7 328**

Bron : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

Reizigersverkeer

(miljoenen eenheden)

JAARTAL	Aantal reizen	Aantal reizigerskilometers			
		Totaal	Op biljet	Op sociale abonnementen	Op andere abonnementen (a)
1964	275	9 041	3 106	4 115	1 820
1965	274	8 975	3 080	4 145	1 750
1966	270	8 708	3 005	3 961	1 742
1967	265	8 534	2 977	3 915	1 642
1968	255	8 177	2 906	3 828	1 443
1969	248	8 238	2 943	3 810	1 485
1970	247	8 260	3 021	3 777	1 462
1971	245	8 425	3 145	3 820	1 460

Bron : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

(a) Gewoon abonnement, schoolabonnement, netabonnement, abonnement voor handelsreiziger, abonnement van 5, 10 of 15 dagen.

Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen

Reizigersverkeer

(duizenden reizen)

JAARTAL	Totaal	Elektrische trams	Motorrijtuigen	Bussen
1964	294 763	86 931	165	207 667
1965	288 306	78 730	158	209 418
1966	276 361	70 973	169	205 219
1967	271 217	58 106	187	212 924
1968	261 466	47 758	179	213 529
1969	255 951	41 774	176	214 001
1970	252 281	34 034	193	218 054
1971	251 078	31 029	225	219 824

Bron : Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.

Aantal wegvoertuigen

(duizendtallen)

JAARTAL	Personenwagens (a)	Autobussen (a)	Vracht- en bestelwagens (a)	Motorfietsen (a) (b)	Bromfietsen (c)	Fietsen
1965	1 340 (d)	9 (d)	225 (d)	113 (d)	418	2 809
1966	1 503	13	237	91	394	2 805
1967	1 653 (d)	13 (d)	239 (d)	74 (d)	379	2 872
1968	1 813	14	242	60	371	2 897
1969	1 921 (d)	15 (d)	246 (d)	46 (d)	380	2 807
1970	2 060	16	251	34	397	2 741
1971	2 154	17	254	47	403	2 743

Bronnen : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Stand per 1 augustus.
(b) Cylinderinhoudminder dan 250 cm³.
(c) Cylinderinhoud 50 cm³ of minder.
(d) Raming.

Binnenvaart

Vervoerde goederen

JAARTAL	Gewicht (duizenden tonnen)					Totale omvang van het vervoer (miljoenen tkm)
	Binnenland	Invoer	Uitvoer	Transito	Totaal	
1964	26 356	26 195	18 522	4 235	75 308	6 107
1965	25 778	27 806	18 867	4 580	77 032	6 087
1966	26 455	28 865	19 785	4 488	79 594	5 968
1967	27 110	32 601	20 999	4 619	85 331	6 262
1968	28 169	37 645	22 657	4 861	93 332	6 650
1969	29 213	36 926	20 916	5 602	92 657	6 870
1970	31 237	35 638	20 272	4 418	91 565	6 734
1971	29 413	39 096	21 456	5 401	95 366	6 731

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Binnenvaart

Indeling van het vervoer volgens de aard der goederen

(miljoenen tonkilometers)

AARD DER GOEDEREN (N.V.S. - nomenclatuur)	1968	1969	1970	1971
Landbouwprodukten en levende dieren ...	588	711	634	711
Voedingsprodukten en veevoeder	278	295	311	310
Vaste brandstoffen	781	708	752	663
Petroleumprodukten	787	826	868	849
Ertsen en metaalresiduën	542	461	448	402
Produkten van de metaalindustrie	657	652	609	593
Ruwe mineralen en fabrikaten daarvan, bouwmaterialen	2 337	2 518	2 424	2 505
Meststoffen	178	168	169	189
Chemische produkten	434	460	464	454
Machines, voertuigen, diverse fabrikaten n.e.g. en speciale transacties	69	70	55	51
Totaal...	**6 650**	**6 870**	**6 734**	**6 731**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Binnenvaart

Indeling van het vervoer volgens bekken

(miljoenen tonkilometers)

BEKKEN	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Zeeschelde	1 055	1 116	1 197	1 269	1 329	1 267	1 271	1 252
Kempische kanalen....	2 469	2 474	2 288	2 314	2 496	2 621	2 632	2 570
Brabantse kanalen	397	398	434	416	520	535	561	503
Maas en Samber	962	822	748	833	873	916	844	923
Bovenschelde	1 040	1 098	1 146	1 275	1 282	1 380	1 279	1 355
Centrum en Borinage .	138	134	119	124	120	119	121	103
IJzer en kust	46	44	36	34	31	31	26	23
Totaal ...	**6 107**	**6 087**	**5 968**	**6 262**	**6 650**	**6 870**	**6 734**	**6 731**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Vrachtschepenvloot voor de binnenvaart (a)

Stand op 31 december

JAARTAL	Met motor		Zonder motor		Totaal	
	Aantal	Tonnenmaat	Aantal	Tonnenmaat	Aantal	Tonnenmaat
1963.....	4 766	1 984 474	752	551 517	5 518	2 535 991
1964.....	4 808	2 068 181	709	530 241	5 517	2 598 422
1965.....	4 837	2 132 077	674	508 978	5 511	2 641 055
1966.....	4 871	2 183 070	660	507 620	5 531	2 690 690
1967.....	4 834	2 186 742	611	480 313	5 445	2 667 055
1968.....	4 772	2 170 453	569	441 334	5 341	2 611 787
1969.....	4 660	2 142 052	499	393 540	5 159	2 535 592
1970.....	4 442	2 060 187	438	357 604	4 880	2 417 791
1971.....	4 310	2 026 050	408	318 237	4 718	2 344 287

(a) Exclusief de tankschepen.

Bron : Ministerie van Verkeerswezen.

Aard der schepen van de Belgische vloot

OMSCHRIJVING	1 januari 1971		1 januari 1972	
	Aantal eenheden	Brutotonnenmaat, volgens de Belgische berekening der tonnenmaat (in tonnen)	Aantal eenheden	Brutotonnenmaat, volgens de Belgische berekening der tonnenmaat (in tonnen)
Gemengde passagiersschepen ..	1	10 530	1	10 530
Vrachtschepen en coasters	60	474 756	56	513 009
Fruitvrachtschepen	8	42 351	8	42 351
Tankschepen	15	288 334	18	316 715
Container	1	30 826	1	30 826
Ertsschepen	4	126 984	5	162 899
Zeelichters	2	13 108	3	19 662
Totaal...	91	986 889	92	1 095 992

Bron : Ministerie van Verkeerswezen, Administratie van het Zeewezen en van de Binnenvaart.

Belgische koopvaardijvloot (a)

Stand op 31 december

OMSCHRIJVING	Jaartal	Stoom-schepen	Motor-schepen	Zee-lichters	Totaal
Aantal schepen	1965	10	87	—	97
	1966	9	80	—	89
	1967	9	84	—	93
	1968	9	83	—	92
	1969	9	88	1	98
	1970	9	80	2	91
	1971	9	80	3	92
Belgische bruto-tonnenmaat .	1965	169 175	591 327	—	760 502
	1966	161 362	609 675	—	771 037
	1967	161 480	673 891	—	835 371
	1968	161 480	724 228	—	885 708
	1969	161 480	797 216	6 554	965 250
	1970	161 480	812 301	13 108	986 889
	1971	161 480	914 850	19 662	1095 992
Belgische netto-tonnenmaat .	1965	124 341	424 547	—	548 888
	1966	118 726	437 674	—	556 400
	1967	119 184	470 755	—	589 939
	1968	119 184	509 752	—	628 936
	1969	119 184	565 253	5 556	689 993
	1970	119 184	575 721	11 112	706 017
	1971	119 184	654 117	16 668	789 969

Bron : Ministerie van Verkeerswezen.

(a) Exclusief de schepen toebehorend aan de Staat.

Haven van Antwerpen
Zeevaart

JAARTAL	Binnengekomen schepen		Lossen			Laden	
	Aantal	Tonnenmaat (1 000 N R T)	Invoer (1 000 t)	Entrepot (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)	Uitvoer (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)
1964	18 550	43 207	29 245	989	6 196	11 393	5 505
1965	18 065	44 753	33 004	1 099	6 287	12 563	6 487
1966	18 082	45 140	33 319	1 263	5 936	11 758	6 412
1967	18 250	46 181	35 112	1 127	5 077	11 795	5 530
1968	17 932	49 164	39 746	647	8 115	13 980	9 914
1969	17 885	52 419	40 646	611	7 635	15 209	8 920
1970	19 150	54 315	47 747	703	6 384	14 635	8 663
1971	18 654	51 847	40 015	812	6 749	13 539	11 134

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Zeeverkeer in de haven van Antwerpen
(duizenden tonnen)

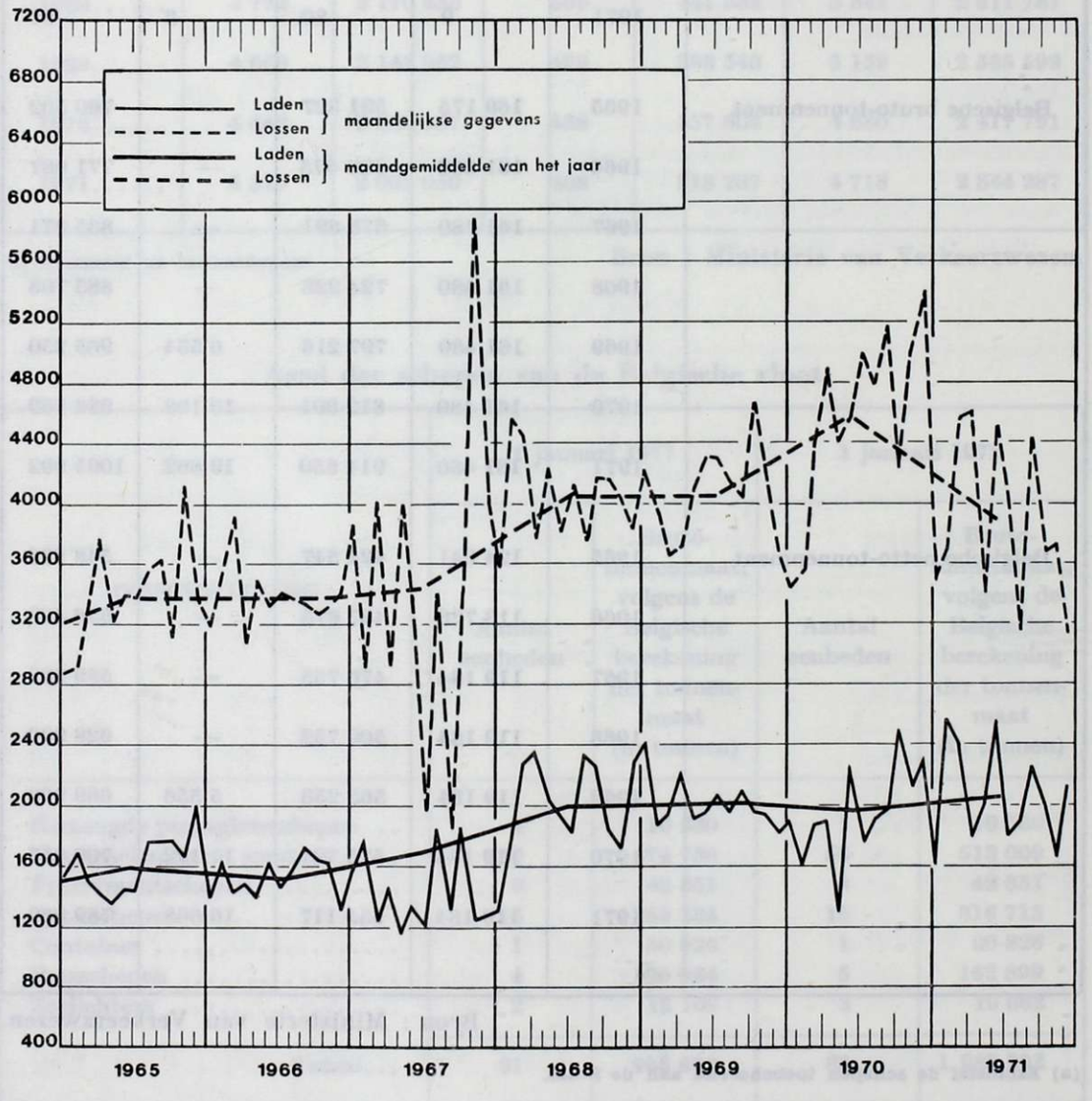

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Haven van Gent

Zeevaart

JAARTAL	Binnengekomen schepen		Lossen			Laden	
	Aantal	Tonnenmaat (1 000 N R T)	Invoer (1 000 t)	Entrepot (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)	Uitvoer (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)
1964	2 705	1 579	1 629	46	456	668	267
1965	2 494	1 525	1 499	52	232	990	345
1966	2 233	1 361	1 447	63	268	655	261
1967	2 294	1 197	1 204	61	368	628	258
1968	2 415	1 251	893	78	334	899	263
1969	3 254	3 995	3 533	124	874	3 727	339
1970	3 251	4 539	4 766	78	719	3 446	401
1971	3 646	5 410	6 297	76	1 000	2 347	334

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Zeeverkeer in de haven van Gent

(duizenden tonnen)

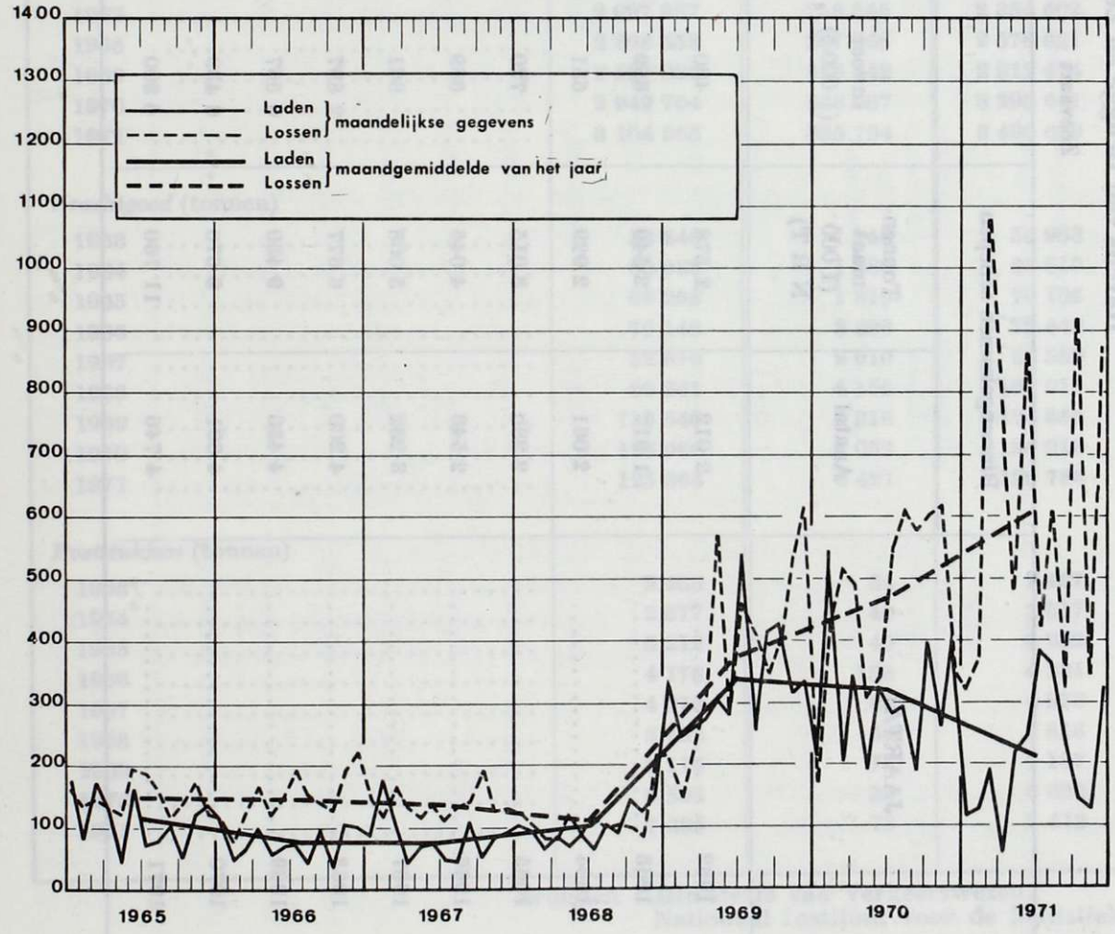

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Havens van Brugge en Zeebrugge

Zeevaart

JAARTAL	Binnengekomen schepen		Lossen			Laden	
	Aantal	Tonnenmaat (1 000 N R T)	Invoer (1 000 t)	Entrepot (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)	Uitvoer (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)
1962	2 012	2 578	430	138	132	260	192
1963	1 917	2 549	659	200	212	247	191
1964	2 061	2 929	651	149	225	238	186
1965	2 280	3 015	720	293	234	284	177
1966	2 543	4 046	689	384	206	252	234
1967	3 232	5 008	661	258	186	207	311
1968	4 200	6 677	2 897	356	356	237	363
1969	4 436	9 430	6 587	270	758	305	499
1970	4 691	9 670	6 439	311	849	295	540
1971	4 746	11 760	6 800	221	536	421	319

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Handelsverkeer in de Belgische luchthavens (a)

OMSCHRIJVING	Vluchten		
	Regelmatige	Onregelmatige	Totaal
Vliegtuigen (eenheden)			
1963	55 119	2 475	57 594
1964	58 064	3 798	61 862
1965	60 924	3 765	64 689
1966	61 856	3 190	65 046
1967	58 959	10 278	69 237
1968	63 585	10 083	73 668
1969	72 236	7 333	79 569
1970	78 839	7 529	86 368
1971	83 235	7 778	91 013
Passagiers (eenheden)			
1963	1 438 145	63 149	1 501 294
1964	1 679 615	71 794	1 751 409
1965	1 869 351	54 975	1 924 326
1966	2 024 002	60 747	2 084 749
1967	2 097 957	256 645	2 354 602
1968	2 368 653	207 968	2 576 621
1969	2 597 032	315 442	2 912 474
1970	2 949 704	343 937	3 293 641
1971	3 104 965	385 734	3 490 699
Vrachtgoed (tonnen)			
1963	53 840	1 143	54 983
1964	60 933	1 886	62 819
1965	68 295	1 810	70 105
1966	76 146	3 296	79 442
1967	82 670	2 910	85 580
1968	96 861	4 150	101 011
1969	118 540	6 316	124 856
1970	128 966	7 052	136 018
1971	125 365	4 421	129 786
Poststukken (tonnen)			
1963	2 433	34	2 467
1964	2 577	40	2 617
1965	3 212	40	3 252
1966	4 173	158	4 331
1967	4 913	63	4 976
1968	5 762	54	5 816
1969	7 116	71	7 187
1970	6 594	26	6 620
1971	7 335	78	7 413

Bronnen : Ministerie van Verkeerswezen.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Deze statistiek omvat het totaal vervoer, dit is zowel bij aankomst als bij vertrek, lokale vluchten niet inbegrepen.

Luchtverkeer van de SABENA

JAARTAL	Aangeboden tonkilometers (duizenden)	Vervoerde reizigers (duizenden)	Reizigerskilometers (duizenden)	Vrachtgoed (duizenden tonkilometers)	Poststukken (duizenden tonkilometers)	Vervoerde tonkilometers (duizenden)	Ladingscoëfficiënt (percentage)
1962	344 688,2	875,2	1 524 910,1	36 162,6	4 184,8	179 072,3	52,0
1963	393 227,0	935,7	1 684 475,1	44 326,0	4 922,5	203 375,6	51,7
1964	385 812,9	1 056,6	1 888 823,8	52 529,2	5 241,4	230 574,7	59,8
1965	424 157,5	1 144,6	2 077 462,5	60 975,2	6 014,5	255 689,2	60,3
1966	458 351,5	1 175,7	2 152 489,5	71 981,1	6 180,0	273 261,7	59,6
1967	542 674,1	1 243,1	2 323 224,2	105 976,6	6 701,0	322 588,4	59,4
1968	581 121,8	1 257,5	2 314 712,5	130 277,6	6 268,0	347 441,8	59,8
1969	682 148,9	1 375,0	2 448 762,0	176 777,6	7 797,0	406 632,1	59,6
1970	742 261,5	1 470,6	2 759 084,1	186 956,0	8 130,5	447 280,6	60,3
1971	898 462,5	1 510,8	3 201 132,5	208 412,5	8 838,0	512 978,3	57,1

Bronnen : Ministerie van Verkeerswezen.
SABENA.

HOOFDSTUK IV

DISTRIBUTIE

Er is wellicht geen belangrijke sector in het Belgisch bedrijfsleven, waar de hervormingen de laatste jaren zo opvallend waren als in die van de distributie. Nieuwe verkoopruimten die voldoen aan de meest moderne normen, ontstaan zowat overal in de nabijheid van de grote agglomeraties. De nieuwe verkoopmethoden vergemakkelijken de gezinsbevoorrading en brengen ook een wijziging van de koopgewoonten bij de huisvrouw teweeg.

1. — *Macro-economische beschouwingen.*

Het aandeel van de handel in het bruto nationaal produkt, dat in 1970 17,5 % bedroeg, is in 1971 nagenoeg ongewijzigd gebleven (17,6 %). Uitgedrukt in vaste prijzen daalde het groeipercentage van de handel t.o.v. het voorgaande jaar van 5,8 % in 1970 tot 4,7 % in 1971. Deze toeneming lag echter nog boven het gemiddeld groeipercentage van het B.N.P. dat voor dit jaar slechts 4,2 % bereikte.

In de tak handel, banken en verzekeringen bedroeg het totaal aantal arbeidskrachten in 1970 664 972 personen (1), hetzij 3,9 % meer dan het jaar tevoren. In de totale Belgische beroepsbevolking bedroeg het aandeel van die sector 16,6 % in 1969 en 17,0 % in 1970. In 1970 waren in de sector handel alleen 9,2 % van het totaal aantal tewerkgestelde loontrekkenden werkzaam, tegen 9,0 % in 1969. Het aantal zelfstandigen in de tak handel, banken en verzekeringen bereikte in ditzelfde jaar 233 979 eenheden, tegen 237 192 in 1969, doch deze daling met 1,4 % heeft het aandeel van deze tak in het totaal aantal zelfstandigen niet gewijzigd (30,2 %).

De produktiviteit in de distributie zou, volgens berekeningen van het Planbureau, gedurende de periode 1966-1970 met 2,5 % gestegen zijn. Die groei blijkt zwak te zijn in vergelijking met deze van de overige economische sectoren en zou de volgende jaren dienen te worden opgedreven.

2. — *Ontwikkeling in 1971.*

Sedert enkele jaren wordt de distributie gekenmerkt door belangrijke mutaties die vooral tot uiting komen door een intense ontwikkeling van de zelfbediening in de kleinhandel. Het aantal voedingszaken met zelfbediening steeg in drie jaar tijd van 1 679 naar 3 047 eenheden.

(1) Voor 1971 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

De uitbreiding van de supermarkten, die van 19 eenheden in 1962 opklom tot 384 eenheden in 1970 en 558 eenheden per 1 januari 1972 is ongetwijfeld het meest spectaculair (1). Een gelijkaardige ontwikkeling kenden ook de hypermarkten (2). Op 1 januari 1972 telde België 46 van deze instellingen.

Verdeeld per provincie en per 100 000 inwoners, beschikken de hypermarkten over de volgende verkoopoppervlakten : Luik 5 721 m², Henegouwen 5 077 m², Brabant 3 600 m², Antwerpen 3 363 m², Limburg 2 537 m², West-Vlaanderen 1 961 m², Namen 1 615 m² en Oost-Vlaanderen 973 m² ; de provincie Luxemburg bezit geen hypermarkt.

De superette is eveneens een distributievorm in ontwikkeling (3). Hun aantal steeg van 1 228 in 1969 tot 1 575 in 1971 (+ 28 %).

Het aantal verkooppunten met minder dan 100 m² verkoopoppervlakte steeg tijdens dezelfde periode van 771 tot 1 040 eenheden (+ 35 %). Relatief gezien is de stijging bij deze kleinere winkels dus belangrijker.

Een andere recente ontwikkeling in de kleinhandel is het shopping-centrum : zij zijn aan de rand van de steden gevestigd en beogen de samenwerking tussen de warenhuizen en tientallen gespecialiseerde winkels. Op dit ogenblik bezit België twee handelscentra van dit type. Hun verkoopoppervlakten bedragen 31 000 m² en 18 000 m². Op hun parkeerplaatsen kunnen respectievelijk 1 700 en 1 000 wagens opgesteld worden.

In Brussel zijn de werken begonnen voor de oprichting van een internationaal centrum voor Europese handel.

Ten slotte is onlangs een nieuw type « discount »-winkels ontstaan die zich van de traditionele « discounts » onderscheiden door hun bescheiden afmetingen, hun utilitair voorkomen en door verkoopprijzen die blijk geven van een winstmarge welke lager ligt dan die van andere winkels en zelfs van die welke verklaren dat ze « discount »-prijzen toepassen. Hun promotors hebben in België de idee hernomen die in Frankrijk werd gelanceerd, met name winkels te bouwen met een bescheiden inrichting, doch met zeer lage prijzen.

Deze rationalisatie in de distributie gaf aanleiding tot een nieuw verschijnsel, nl. de concentratie van het handelsapparaat. Deze komt tot uiting door een centralisatie van de aankoop- en verkoopbewerkingen ten voordele van een steeds kleiner aantal ondernemingen. Zij wordt niet enkel aangetroffen bij de grote ondernemingen van de geïntegreerde sector, maar ook bij de minder belangrijke zelfstandige ondernemingen die zich hebben weten te hergroeperen door de oprichting van vrijwillige filiaalbedrijven of aankoopcombinaties.

---

(1) Supermarkten zijn verkoopplaatsen met tenminste 400 m² verkoopoppervlakte en waar het grootste deel der artikelen in zelfbediening wordt verkocht.
(2) Volgens de internationale normen, verkooppunten met tenminste 2.500 m² verkoopoppervlakte, die nog een groter assortiment artikelen aanbieden en tegelijk een zeer ruime parkeergelegenheid ter beschikking van hun cliënteel stellen.
(3) Kleinhandel in voedingswaren met een oppervlakte tussen 100 en 400 m².

Het is ingevolge de afschaffing van de « grendelwet » in 1961 dat die mutatie tot uiting komt, vooral door een stijgende expansie bij de grote distributiebedrijven en het ontstaan van belangrijke concentraties.

Daar de vestigingsplaats van nieuwe inplantingen niet altijd oordeelkundig gebeurt werd er in september 1971 bij het Ministerie van Openbare Werken een gemengde commissie opgericht die richtlijnen en voorstellen dient uit te werken in verband met de oprichting van nieuwe vestigingen.

De omzet in de kleinhandel, die wordt gevolgd bij middel van een nieuw indexcijfer op basis 1966 = 100, vertoonde in 1971 een toeneming met 10,5 % in werkelijke prijzen tegen 9,0 % het jaar tevoren. De verkoop bij de verbruikscoöperaties bleef, zoals in 1970, ongewijzigd, terwijl bij de kettingwinkels en de supermarkten een stijging werd vastgesteld van ongeveer 20 %. In het hoofdstuk dat handelt over het gezinsverbruik wordt hierover omstandiger uitgeweid.

Het handelsregister — waar handelaars, industriëlen en de meeste ambachtslieden dienen te worden ingeschreven — telde in 1971 36 638 inschrijvingen en 39 183 schrappingen. Bij de eenmanszaken daalde het aantal inschrijvingen met 7,6 % terwijl het aantal schrappingen nagenoeg ongewijzigd bleef ; in globo overtroffen de schrappingen de inschrijvingen met 6 636 eenheden tegen slechts 3 858 in 1970. Bij de vennootschappen verloopt de toestand andersom : hier overtroffen de inschrijvingen de schrappingen met 4 091 eenheden. Het aantal schrappingen lag 2 % lager dan verleden jaar en het aantal inschrijvingen 2,8 % hoger.

Het aantal faillissementen die tijdens het afgelopen jaar werden uitgesproken bedroeg voor de drie beroepshoven samen 1 385 d.i. een toeneming van 8,8 % t.o.v. 1970.

3. — *Probleem der kleinere distributiebedrijven.*

De kleine bedrijven hebben nu af te rekenen met het probleem van een aanpassing, enerzijds, aan de moderne beleidsmethodes, anderzijds, aan de moderne produktie- of distributiemethodes.

Het blijkt dat in elk geval, in tegenstelling met bepaalde verkeerde voorspellingen, de kleinere ondernemingen een plaats behouden en zullen blijven behouden in de distributieketen en één van de sleutels zullen vormen tot een harmonische economische ontwikkeling.

De Regering wil deze bedrijven aanmoedigen en heeft een programma opgesteld van technische hulpverlening waarmee wordt beoogd aan de hoofden van de kleine bedrijven een zeer vereenvoudigd instrument van beheerscomptabiliteit te bezorgen. Dit programma bevat verder een geheel van individuele hulpmaatregelen waarbij uitgegaan wordt van eenvoudige raadplegingen om geleidelijk te komen tot meer uitgewerkte beheermethoden. Deze actie opgevat in samenwerking met de Middenstandsorganisaties, moet bijdragen opdat zelfs

de minst georganiseerde ambachtslui en handelaars uit hun afzondering zouden geraken. De wetsbepalingen op de handelspraktijken werden aangevuld en gecoördineerd in de wet van 14 juli 1971 (1).

Door toepassing van deze nieuwe wetsbepalingen wordt in een grote mate tegemoet gekomen aan de wensen van de handelsmilieu's. Deze zijn immers in de eerste plaats betrokken bij de gezondmaking van de concurrentiepraktijken.

De wet behandelt vooreerst de voorlichting van de koper onder meer in verband met de bekendmaking van de prijzen en de hoeveelheden, de benaming en de samenstelling der produkten.

Vervolgens worden de voorwaarden vastgelegd waaraan bepaalde handelspraktijken moeten voldoen ten einde de gewenste eerlijkheid in de mededinging te waarborgen, o.m. de verkoop met verlies, de uitverkopen, de opruimingen van restanten, de andere verkopen tegen verlaagde prijs, het gezamenlijk aanbod van produkten of diensten, de openbare verkoop, de gedwongen aankopen, de kettingverkoop en de reizende verkoop.

Tenslotte vervangt deze wet de traditionele strafvorderingen door een waarschuwingsprocedure, die is ingegeven door de bij koninklijk besluit van 23 december 1934 ingevoerde vorderingen tot staking.

* * *

(1) Belgisch Staatsblad van 30 juli 1971.

Leurhandel

Indeling van de leurhandelaars volgens de aard van de handel (a)

DATUM EN VERBLIJFPLAATS VAN DE HANDELAAR	Openbare markt		Openbare weg		Van deur tot deur		Openbare markt en openbare weg		Openbare markt en van deur tot deur		Openbare weg en van deur tot deur		Openbare markt, openbare weg en van deur tot deur		Alle groepen samen		
	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Totaal
1 januari 1970 :																	
Antwerpen.....	3 258	59	382	3	721	33	640	11	178	16	327	13	1 895	52	7 401	187	7 588
Brabant	2 696	145	409	35	385	18	727	95	142	9	271	10	1 218	78	5 848	390	6 238
Henegouwen	1 322	83	144	8	332	26	637	103	196	45	132	16	1 187	284	3 950	565	4 515
Luik	940	98	131	21	579	30	529	93	192	29	224	10	1 174	181	3 769	462	4 231
Limburg.....	416	9	52	2	396	15	137	9	107	2	252	7	1 144	49	2 504	93	2 597
Luxemburg	37	2	2	—	56	4	28	—	26	—	40	1	113	7	302	14	316
Namen	107	15	23	1	65	3	55	5	31	2	36	3	185	14	502	43	545
Oost-Vlaanderen..	2 854	9	316	10	433	8	592	9	242	5	461	4	1 809	19	6 707	64	6 771
West-Vlaanderen .	1 281	5	279	—	806	2	340	3	218	1	540	5	1 791	8	5 255	24	5 279
Buitenland.....	6	49	1	4	20	101	4	6	1	2	2	11	13	46	47	219	266
Het Rijk ...	**12 917**	**474**	**1 739**	**84**	**3 793**	**240**	**3 689**	**334**	**1 333**	**111**	**2 285**	**80**	**10 529**	**738**	**36 285**	**2 061**	**38 346**
1 januari 1966 : *Het Rijk* ...	**12 646**	**400**	**2 554**	**123**	**4 617**	**218**	**4 606**	**311**	**1 668**	**113**	**2 854**	**103**	**12 111**	**677**	**41 056**	**1 945**	**43 001**
1 januari 1968 : *Het Rijk* ...	**13 183**	**476**	**1 772**	**109**	**3 664**	**228**	**3 706**	**325**	**1 310**	**103**	**2 474**	**109**	**10 285**	**746**	**36 394**	**2 096**	**38 490**

(a) De telling wordt slechts om de 2 jaar gedaan.
De gegevens op 1 jarnuari 1972 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Belgische handelsvennootschappen met hoofdbedrijf in België (a)

OMSCHRIJVING	Oprichting van vennootschappen						Kapitaal-verhoging	Ontbinding van vennootschappen door vereffening en samensmelting	
	Naamloze en commanditaire vennootschappen op aandelen		Personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid		Totaal			Totaal	
	Aantal	Nominaal kapitaal (duizenden franken)	Aantal	Nominaal kapitaal (duizenden franken)	Aantal	Nominaal kapitaal (duizenden franken)	Netto nominaal bedrag (duizenden franken)	Aantal	Kapitaal (duizenden franken)
Kleinhandel :									
1964	39	36 421	292	73 011	331	109 432	260 768	139	48 473
1965	36	31 700	354	85 178	390	116 878	79 620	158	40 154
1966	42	28 010	432	101 075	474	129 085	27 389	140	252 851
1967	28	19 075	372	95 287	400	114 362	33 731	206	39 827
1968	52	35 205	435	159 574	487	194 779	41 094	178	414 024
1969	76	73 845	558	230 904	634	304 749	343 965	199	941 611
1970	129	164 622	733	304 433	862	469 055	73 119	238	93 418
Groothandel en buitenlandse handel :									
1964	183	281 331	432	168 994	615	450 325	543 946	265	331 835
1965	217	303 153	507	208 408	724	511 561	1 052 255	318	291 216
1966	238	453 615	518	245 761	756	699 376	501 904	293	253 699
1967	223	347 172	477	255 554	700	602 726	579 915	282	722 809
1968	281	669 057	361	261 318	642	930 375	973 709	357	433 641
1969	312	929 895	353	249 678	665	1 179 573	974 488	320	749 699
1970	352	787 463	370	338 510	722	1 125 973	3 159 376	426	806 645

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Inschrijvingen en schrappingen in het Handelsregister

OMSCHRIJVING	1969	1970			1971		
	Totaal	Eenmanszaken	Vennootschappen	Totaal	Eenmanszaken	Vennootschappen	Totaal
Hoofdinschrijvingen (a) :							
Hof van Beroep te :							
Brussel	18 898	16 894	3 104	19 998	16 259	3 432	19 691
Gent	9 912	8 960	1 582	10 542	7 575	1 428	9 003
Luik	8 040	7 542	935	8 477	7 028	917	7 945
Totaal...	**36 850**	**33 396**	**5 621**	**39 017**	**30 861**	**5 777**	**36 638**
Schrappingen ingevolge opheffing van de handelszaak, afstand, overdracht of overlijden :							
Hof van Beroep te :							
Brussel	18 362	18 204	997	19 201	18 859	1 092	19 951
Gent	9 969	10 961	425	11 386	10 488	338	10 826
Luik	7 845	8 089	299	8 388	8 150	256	8 406
Totaal...	**36 176**	**37 254**	**1 721**	**38 975**	**37 497**	**1 686**	**39 183**
Verschil	**+ 674**	**—3 858**	**+3 900**	**+ 42**	**—6 636**	**+4 091**	**—2 545**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Inclusief de hoofdinschrijvingen wegens overname van geschrapte of overgedragen handelszaken, ingevolge afstand, overdracht, overlijden, enz.

Faillietverklaringen en aanvragen om gerechtelijke akkoorden

OMSCHRIJVING	Faillietverklaringen (a)				Gerechtelijke akkoorden (b)			
	1939	1969 (c)	1970 (c)	1971 (c)	1939	1969 (c)	1970 (c)	1971 (c)
Hof van Beroep te :								
Brussel	520	754	742	845	204	69	115	97
Gent	147	249	228	292	72	37	46	35
Luik	78	261	303	248	66	49	47	53
Het Rijk...	**745**	**1 264**	**1 273**	**1 385**	**342**	**155**	**208**	**185**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Faillietverklaringen tijdens het jaar, heropende faillissementen inbegrepen.
(b) Vóór de oorlog, faillissementsvoorkomende akkoorden.
(c) Voorlopige gegevens.

Verkoop van verbruiksgoederen (a)

(1966 = 100)

JAARTAL	Kleine kleinhandelszaken	Warenhuizen	Verbruikscoöperaties	Kettingwinkels	Supermarkten	Totaal van de kleinhandel
1967	103	103	103	114	116	104
1968	109	108	105	141	131	111
1969	119	118	106	173	162	122
1970	126	131	108	209	193	137
1971	138	140	108	251	232	147

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Dit jaarindexcijfer wordt slechts gepubliceerd vanaf 1967.

Indexcijfer van de omzet der groothandelaars in voedingswaren

(1953 = 100)

TIJDVAK	1966 (a)	1967 (a)	1968 (a)	1969 (a)	1970 (a)	1971 (a)
Januari	196	213	237	262	270	252
Februari	194	220	232	244	267	274
Maart	229	246	244	276	290	368
April	207	232	252	290	299	349
Mei	208	249	270	280	283	340
Juni	241	299	252	288	312	377
Juli	204	213	246	273	293	339
Augustus	233	248	264	272	285	356
September	231	236	258	296	305	380
Oktober	219	246	278	307	307	382
November	226	251	259	279	300	393
December	254	272	312	351	398	..
Het jaar (b)	221	244	259	285	301	346 (c)

Bronnen : Nationale Federatie van de Verdelers-Grossiers in Voedingswaren.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Aantal getelde firma's voor het maandindexcijfer en het jaarindexcijfer :
in 1966 : 29;
in 1967 : 26;
in 1968 : 26;
in 1969 : 26.
in 1970 : 24;
in 1971 : 24.

(b) De gezamenlijke omzet der in 1948 getelde firma's bedraagt 1.229 miljoen frank. Het jaarindexcijfer van 1948 bedraagt 89, op basis 1953 = 100.

(c) Ramingen.

Nationale Kas voor Beroepskrediet

Verstrekte kredieten

JAARTAL	Aantal	Duizenden franken	
		Totaal bedrag	Gemiddeld bedrag per contract
1962	11 218	2 811 220	250,6
1963	12 506	3 391 320	271,2
1964	10 712	2 738 254	255,6
1965	11 260	3 074 842	272,7
1966	11 896	3 546 056	298,0
1967	12 170	4 043 111	329,4
1968	12 834	5 080 953	395,9
1969	12 174	5 592 032	459,3
1970	11 968	4 901 377	409,5
1971	11 540	5 047 860	437,4

Bron : Nationale Kas voor Beroepskrediet.

Nationale Kas voor Beroepskrediet

In 1971 toegekende kredieten volgens het doel

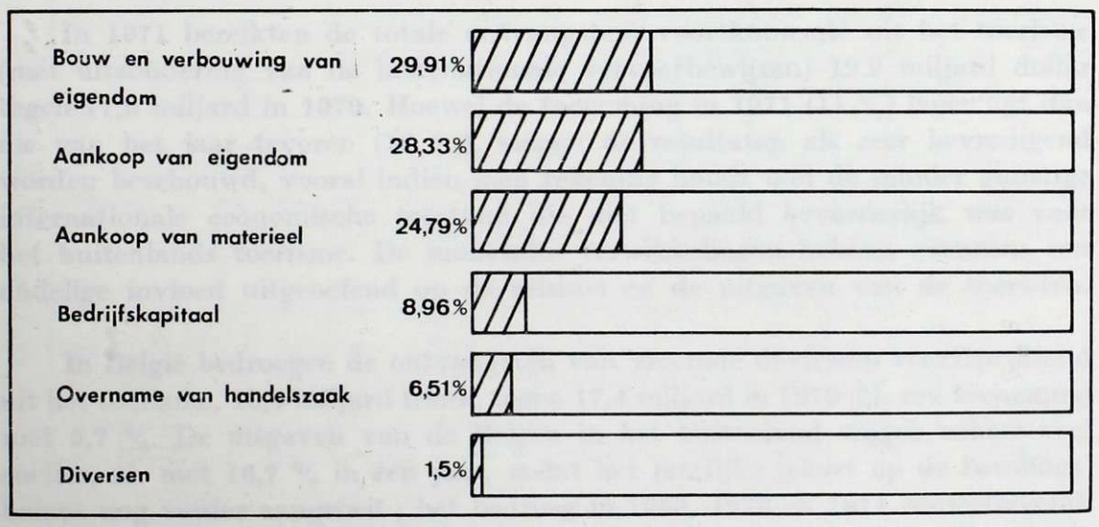

Bron : Nationale Kas voor Beroepskrediet.

HOOFDSTUK V

TOERISME

Door de uitbreiding die het toerisme in het hedendaagse leven heeft genomen, heeft dit laatste een belangrijk aandeel gekregen in de dienstensector waardoor de ontwikkeling van talrijke andere economische sectoren en van de internationale betrekkingen wordt bevorderd. Het toerisme heeft niet enkel een invloed op de betalingsbalansen en op de deviezenreserves, maar het biedt bovendien aan de internationale handel supplementaire expansiemogelijkheden. Inderdaad, naast de ontwikkeling van het toerisme in een land, dienen maatregelen te worden getroffen tot het uitbouwen van zijn basisuitrusting en tot de aanschaffing van de nodige kapitaalgoederen voor het oprichten en onderhouden van de toeristische infrastructuur. De statistieken over de buitenlandse handel laten echter niet toe, nauwkeurige gegevens te bekomen over de uitvoer die bestemd is voor de ontwikkeling van de toeristische streken. Voor sommige landen nochtans, was de balans van hun toerisme negatief in 1970, onder meer voor de U.S.A. met een nadelig saldo van 1 598 miljoen dollar, voor de Duitse Bondsrepubliek met 1 469 miljoen, voor Zweden met 338 miljoen, voor Canada met 218 miljoen, voor België met 165 miljoen en voor Japan met 83 miljoen dollar.

In 1971 bereikten de totale ontvangsten, voortkomende uit het toerisme (met uitzondering van de internationale vervoerbewijzen) 19,9 miljard dollar tegen 17,9 miljard in 1970. Hoewel de toeneming in 1971 (11 %) lager ligt dan die van het jaar tevoren (16 %), mogen de resultaten als zeer bevredigend worden beschouwd, vooral indien men rekening houdt met de minder gunstige internationale economische toestand die niet bepaald bevorderlijk was voor het buitenlands toerisme. De monetaire verwikkelingen hebben eveneens een nadelige invloed uitgeoefend op de reislust en de uitgaven van de toeristen.

In België bedroegen de ontvangsten van vreemde deviezen, voortspruitend uit het toerisme, 18,4 miljard frank, tegen 17,4 miljard in 1970 d.i. een toeneming met 5,7 %. De uitgaven van de Belgen in het buitenland stijgen echter veel sneller, nl. met 16,7 % in één jaar, zodat het jaarlijks tekort op de betalingsbalans nog verder aangroeit ; het bedroeg in 1969, 1970 en 1971 respectievelijk 6,9, 7,2 en 10,3 miljard F.

Het aantal overnachtingen in de Belgische hotels (21 486 000) bleef in 1971 praktisch ongewijzigd in vergelijking met voorgaand jaar ; toen was er nog een stijging met 1,5 %. Het aantal overnachtingen van de eigen landgenoten daalde

zelfs lichtjes zodat het resultaat van voorgaand jaar nog kon worden bereikt dank zij een toeneming met 3 % van het aantal overnachtingen der vreemdelingen.

De West-Duitsers en de Fransen hebben het grootste aandeel in de overnachtingen van de vreemdelingen, daarna volgen de Engelsen en de Noord-Amerikanen. T.o.v. verleden jaar stelt men het grootste stijgingspercentage vast bij de West-Duitsers (+ 12,9 %), gevolgd door de Fransen (+ 9,5 %) ; het Nederlands en het Noord-Amerikaans aandeel steeg slechts met 1,8 % terwijl bij de vier overige geregistreerde landen een daling werd genoteerd gaande van — 2,3 % tot — 11 %.

Bij de Belgen kent de indeling der overnachtingen per toeristische streek weinig verandering : de kust geniet nog steeds de voorkeur terwijl de kunststeden slechts 2,5 % van de belangstelling wegdragen. De voorkeur van de vreemdelingen gaat daarentegen vooral naar onze kunststeden en neemt zelfs nog toe t.o.v. verleden jaar (44,3 % tegen 42,5 % in 1970).

In de inrichtingen voor volksvakantie, gesubsidieerd door het Ministerie van Verkeerswezen, steeg het aantal overnachtingen, zoals in 1970, met 2,2 %. Het aantal instellingen voor volksvakantie daalde met twee eenheden ingevolge de verdwijning van twee vakantiehuizen doch het aantal beschikbare bedden steeg van 21 968 tot 22 510. Iets meer dan 70 % der overnachtingen hebben plaats in de vakantiehuizen en -centra, daarna volgen de wandelhemen met 13 % en de jeugdherbergen met 12 %.

Op de kampeerterreinen steeg het aantal overnachtingen met 9 % in 1971 tegen 5 % het jaar tevoren. De drie vierden ervan werd ingenomen door eigen landgenoten en het overschot door de vreemdelingen. Zoals de voorgaande jaren, gaat voor de vreemdelingen het leeuwenaandeel der overnachtingen naar de Nederlanders met bijna 75 %.

T.o.v. 1970 is de toeneming opvallend van de kampeerders uit Noord-Amerika (+ 57 %) ; daarna volgen de West-Duitsers met 24 % meer overnachtingen en de Nederlanders met een toeneming van 16 %.

Sedert 4 november 1971 is de nieuwe kampeerwet van kracht geworden. Het koninklijk besluit van 29 oktober 1971 regelt bepaalde toepassingsmodaliteiten van die wet ; het bepaalt onder meer de voorwaarden die worden vereist tot het afleveren van een kampeervergunning en het verdeelt de kampeerterreinen in vier categorieën naargelang hun uitrustings- en werkingsvoorwaarden. Zeer belangrijk zijn de minimum voorzieningen die worden opgelegd opdat een vergunning zou kunnen worden uitgereikt. Ten einde sommige bestaande kampeerterreinen de sluiting niet onmiddellijk op te dringen, werd in het koninklijk besluit een overgangsperiode voorzien van twee jaar.

★

★ ★

Indeling der overnachtingen volgens het land van gewone verblijfplaats (a)

LAND VAN GEWONE VERBLIJFPLAATS	1953		1965		1966		1967		1968		1969		1970		1971 (c)	
	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)
Buitenland :																
Groot-Brittannië	535	100	1 380	258	1 345	251	1 293	242	1 098	205	1 085	203	1 198	224	1 084	203
Frankrijk	497	100	1 272	256	1 212	244	1 234	248	1 150	231	1 000	201	1 010	203	1 106	223
Nederland	336	100	543	162	573	171	611	182	629	187	690	205	673	200	685	204
Duitsland (West-)	168	100	729	434	810	482	818	487	801	477	860	512	976	581	1 102	656
Italië	74	100	161	218	167	226	194	262	179	242	173	234	179	242	175	236
Groothertogdom Luxemburg	48	100	152	317	162	338	162	338	164	342	173	360	179	373	175	365
Zwitserland	55	100	72	131	71	129	67	122	70	127	73	133	76	138	68	124
Verenigde Staten	189	100	371	196	400	212	470	249	418	221	457	242	502	266	511	270
Andere landen	306	100	736	241	787	257	779	255	760	248	827	270	833	272	893	292
Totaal ...	**2 208**	**100**	**5 416**	**245**	**5 527**	**250**	**5 628**	**255**	**5 269**	**239**	**5 338**	**242**	**5 625**	**255**	**5 799**	**263**
België	**6 926**	**100**	**14522**	**210**	**14 710**	**212**	**15 329**	**221**	**15 275**	**221**	**15 538**	**224**	**15 773**	**228**	**15 687**	**226**
Algemeen totaal ...	**9 134**	**100**	**19938**	**218**	**20 237**	**222**	**20 957**	**229**	**20544**	**225**	**20 876**	**229**	**21 398**	**234**	**21 486**	**235**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) In de statistiek zijn enkel de personen opgenomen die in België tegen vergoeding logeerden, elders dan in kuurinrichtingen en met uitsluiting van de kampeerterreinen.
(b) Op basis 1953 = 100.
(c) Ramingen.

Indeling der overnachtingen per toeristische streek en volgens het land van verblijfplaats der toeristen in 1971 (a)

TOERISTISCHE STREEK	Volgens het land van verblijfplaats		T.o.v. het totaal aantal overnachtingen		
	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Totaal
Kust	79,9	42,4	58,3	11,4	69,7
Kunsthistorische steden	2,5	42,5	1,9	11,4	13,3
Ardennen en Maasstreek	11,8	6,0	8,6	1,7	10,3
Andere gebieden	5,8	9,1	4,2	2,5	6,7
Het Rijk ...	**100,0**	**100,0**	**73,0**	**27,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Ramingen.

Spreiding der overnachtingen (%)

TIJDVAK	Belgen		Vreemdelingen		Totaal	
	Tussenseizoen (a)	Seizoen (b)	Tussenseizoen (a)	Seizoen (b)	Tussenseizoen (a)	Seizoen (b)
1961	19,5	80,5	34,5	65,5	23,1	76,9
1962	19,0	81,0	34,4	65,6	22,8	77,2
1963	19,3	80,7	35,5	64,5	23,6	76,4
1964	21,1	78,9	35,7	64,3	25,0	75,0
1965	21,4	78,6	34,2	65,8	24,9	75,1
1966	22,3	77,7	36,7	63,3	26,2	73,8
1967	22,4	77,6	38,3	61,7	26,7	73,3
1968	22,0	78,0	38,2	61,8	26,1	73,9
1969	23,9	76,1	40,1	59,9	28,0	72,0
1970	24,6	75,4	40,4	59,6	28,8	71,2
1971 (c).....	25,0	75,0	40,1	59,9	29,1	70,9

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Dit zijn vooral de toeristische « week-ends » en gebeurtenissen buiten het eigenlijke seizoen.
(b) Van 1 juni tot 30 september.
(c) Ramingen

Aantal overnachtingen op de kampeerterreinen volgens land van herkomst

LANDEN	Seizoen 1967	Seizoen 1968	Seizoen 1969	Seizoen 1970	Seizoen 1971	Verschil in % van 1971 op	
						1969	1970
Buitenland:							
Groot-Brittannië	72 379	76 820	99 207	102 016	113 068	+ 3	+ 11
Frankrijk	75 559	62 258	64 660	82 008	89 082	+ 27	+ 9
Nederland	613 795	727 157	862 981	854 221	989 494	— 1	+ 16
West-Duitsland	47 444	55 957	51 343	67 429	83 614	+ 31	+ 24
Italië	9 141	8 065	10 177	13 456	13 750	+ 32	+ 2
Groot-Hertogdom Luxemburg	9 717	12 644	9 680	10 388	8 164	+ 7	— 21
Verenigde Staten van Amerika	5 854	4 671	5 759	8 033	12 601	+ 39	+ 57
Andere landen	19 404	20 575	26 960	29 719	49 561	+ 10	+ 67
Totaal ...	**866 561**	**979 965**	**1 145 957**	**1 178 550**	**1 359 334**	+ 3	+ 15
België	3 068 057	3 275 178	3 566 778	3 786 546	**4 076 960**	+ 6	+ 8
Algemeen totaal ...	**3 934 618**	**4 255 143**	**4 712 735**	**4 965 096**	**5 436 294**	+ 5	+ 9

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Ontvangsten en uitgaven uit het vreemdelingen- en reizigersverkeer

(miljarden franken)

JAARTAL	Vreemdelingen- en reizigersverkeer			Totaal van de diensten-transacties		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1964	8,7	12,1	— 3,4	61,4	63,2	— 1,8
1965	10,6	14,4	— 3,8	70,7	70,1	+ 0,6
1966	11,5	16,0	— 4,5	77,8	77,0	+ 0,8
1967	12,1	18,5	— 6,4	89,2	83,5	+ 5,7
1968	13,7	19,9	— 6,2	101,7	97,5	+ 4,2
1969	15,8	22,7	— 6,9	117,1	116,7	+ 0,4
1970	17,4	24,6	— 7,2	152,8	147,9	+ 4,9
1971 (a)	18,4	28,7	— 10,3	165,3	160,0	+ 5,3

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Voorlopige gegevens.

Verloop en ontvangsten van het reizigersverkeer (a)

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

(maandgemiddelden)

JAARTAL	Reizigers			Reizigers/km			Ontvangsten		
	Periode met beperkt toeristenverkeer (b) (duizenden eenheden)	Toeristisch seizoen (c)		Periode met beperkt toeristenverkeer (b) (miljoenen eenheden)	Toeristisch seizoen (c)		Periode met beperkt toeristenverkeer (b) (duizenden franken)	Toeristisch seizoen (c)	
		Duizenden eenheden	% t.o.v. de niet toeristische periode		(Miljoenen eenheden)	% t.o.v. de niet toeristische periode		Duizenden franken	% t.o.v. de niet toeristische periode
1963.....	6 483	7 048	109	217	299	138	162 088	227 192	140
1964.....	6 537	7 026	107	223	285	128	178 562	238 945	134
1965.....	6 604	7 005	106	219	287	131	182 705	243 919	134
1966.....	6 633	7 112	107	215	276	128	204 711	268 299	131
1967.....	6 581	6 986	106	210	279	133	210 258	275 545	131
1968.....	6 451	6 859	106	205	271	132	205 883	271 446	132
1969.....	5 771	6 296	109	207	277	134	213 810	280 438	131
1970.....	5 752	6 350	110	213	280	131	228 654	294 643	129
1971.....	5 717	6 263	110	223	292	131	229 054	290 387	127

Bron : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

(a) Exclusief de reizigers met abonnement.
(b) Gans het jaar, exclusief de periode juni-september.
(c) Periode juni-september.

Inrichtingen voor volksvakantie

OMSCHRIJVING	Aantal inrichtingen				Accomodatie (aantal bedden)			
	1968	1969	1970	1971	1968	1969	1970	1971
Vakantiehuizen en -centra ...	31	30	32	30	14 832	14 320	13 725	15 169
Jeugdherbergen	34	33	32	32	3 701	3 567	3 678	3 197
Natuurvriendenhuizen	15	15	15	15	1 214	966	1 034	1 058
Wandelhemen	37	41	41	41	2 613	3 145	3 125	2 680
« Relais Patros » (a)	1	1	1	1	406	406	406	406
Totaal...	**118**	**120**	**121**	**119**	**22 766**	**22 404**	**21 968**	**22 510**

	Overnachtingen			
	1968	1969	1970	1971
Vakantiehuizen en -centra	1 106 792	1 122 752	1 116 125	1 141 500
Jeugdherbergen	187 838	188 110	202 860	193 776
Natuurvriendenhuizen	64 380	45 288	49 181	52 908
Wandelhemen	126 506	179 541	201 869	211 359
« Relais Patros » (a)	21 172	20 050	19 832	25 958
Totaal...	**1 506 683**	**1 555 741**	**1 589 867**	**1 625 501**

	Overnachtingen (%)			
	1968	1969	1970	1971
Vakantiehuizen en -centra	73,4	72,2	70,2	70,2
Jeugdherbergen	12,5	12,1	12,8	11,9
Natuurvriendenhuizen	4,3	2,9	3,1	3,3
Wandelhemen	8,4	11,5	12,7	13,0
« Relais Patros » (a)	1,4	1,3	1,2	1,7
Totaal...	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

a) Nieuwe inrichting voor volksvakantie geopend in 1967.

DERDE DEEL

FINANCIËN, GELD EN KREDIET

DERDE DEEL

FINANCIËN, GELD EN KREDIET

HOOFDSTUK ÉÉN

ALGEMEEN OVERZICHT VAN HET MONETAIRE EN FINANCIËLE BELEID

Tijdens het jaar 1971 werd het monetaire en financiële beleid van het land beïnvloed door de verandering in het economische klimaat enerzijds en anderzijds moest de monetaire overheid afrekenen met de gevolgen van de internationale monetaire gebeurtenissen.

Het afvloeien van speculatieve kortlopende kapitalen naar Europa had onder andere tot gevolg dat de Duitse en de Nederlandse monetaire overheid in mei 1971 overging tot het, in beginsel tijdelijk, laten zweven van de DM en de Nederlandse gulden. Om de toevloeiing van buitenlandse kapitalen te verhinderen werd in de B.L.E.U. de gereglementeerde valutamarkt volledig gescheiden van de vrije valutamarkt ; zodoende werden de speculatieve kapitalen geleid naar de vrije markt waar de koersen van toen af zonder laagtegrens schommelden, terwijl de handelsverrichtingen verder het voordeel genoten van wisselkoersen die op de gereglementeerde markt binnen nauwe grenzen werden gehouden.

De opheffing van de omwisselbaarheid van de dollar in goud of in andere reserve-tegoeden, op 15 augustus, schiep een gans nieuwe toestand voor het internationale betalingsverkeer en heeft ernstige stoornissen teweeggebracht in de wisselkoersverhoudingen tussen de geïndustrialiseerde landen.

Op 23 augustus, bij de heropening van de valutamarkt te Brussel, werd geen verandering gebracht inzake de werking van de dubbele markt. De koersen van de gulden werden vastgesteld op basis van de pariteit met de Belgische frank en schommelden binnen de grenzen van 1,5 % naar boven en naar beneden van die pariteit. Voor de andere munten werden de koersgrenzen opgeheven.

De koers van de Belgische frank die vanaf 23 augustus losgelaten werd vertoonde een geleidelijke waardevermeerdering t.o.v. de dollar ; dit staat hoofdzakelijk in verband met het surplus op de balans van het lopend betalingsverkeer van de B.L.E.U. Tijdens de laatste vier maanden van het jaar werd de dollarkoers dus vooral beïnvloed door deviezentransacties vanwege bedrijven, partikulieren en banken, en veel minder door interventies van de Nationale Bank of door die welke andere centrale banken met haar goedkeuring uitvoerden.

Na 23 augustus lag de koers van de dollar gedurende verscheidene weken hoger tegenover de Belgische frank dan tegenover de gulden. Dit kon worden verklaard door de afwikkeling der speculatieve posities welke in België en in Luxemburg waren ingenomen gedurende de periode toen de gulden reeds zweefde en er werd gespeculeerd in het voordeel van de Belgische frank via een wijziging van de betalingstermijnen.

Na 23 augustus heerste op de Belgische markt een vraag naar guldens, te verklaren door de arbitrageverrichtingen. Om deze geldeenheid op de hoogste limiet te houden is de Nationale Bank opgetreden en geleidelijk debiteur geworden van de Nederlandsche Bank. Eind september bedroeg deze verplichting 6,4 miljard frank. Naderhand trad een wijziging in en het koersverloop stelde de Nationale Bank in staat guldens op de markt te kopen en haar schuld geleidelijk te verminderen.

In de loop van de maand december, vonden bovendien goudcessies plaats voor een bedrag van 1 miljard frank, zodat de Nederlandsche Bank op einde 1971 nog slechts een vordering bezat op de Nationale Bank ten belope van 1,4 miljard frank.

De B.L.E.U.-landen konden onmogelijk de dollarkoers binnen de oude grenzen houden op de gereglementeerde markt ; dit zou overeengekomen zijn met een feitelijke devaluatie ten overstaan van de voornaamste handelspartners (die de dollar in waarde lieten verminderen). Het overschot van de balans van het lopende betalingsverkeer van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie zou zodoende nog zijn toegenomen. Het behoud van de koers van de Belgische frank ten opzichte van de dollar zou ook prijsverhogende effecten hebben gehad, vermits de invoer, o.m. van grondstoffen, duurder zou geworden zijn. Door wijziging der betalingstermijnen met het oog op een eventuele herwaardering van de Belgische frank, zouden bovendien fondsen via de gereglementeerde markt toevloeien. (Dit deed zich trouwens reeds voor tijdens de eerste helft van augustus.)

Het leek echter opportuun noch nodig de valuta's van de andere geïndustrialiseerde landen en inzonderheid de landen van de E.E.G. de ene tegenover de andere te laten zweven. Aangezien het onmogelijk bleek in het raam van de Europese Gemeenschap een oplossing te vinden, werd op 21 augustus tussen de Beneluxlanden overeengekomen dat de koers tussen de gulden en de frank niet meer dan 1,5 % zou afwijken van de spilkoers van 13,81215 BF voor één gulden.

Uiteindelijk op 18 december 1971 heeft de groep van de Tien nieuwe geldpariteiten vastgesteld (spilkoersen) en tevens werden de schommelingsmarges der wisselkoersen voorlopig verruimd tot 2,25 % naar onder en naar boven. Van zijn kant zou president Nixon aan het Congres voorstellen de officiële dollarprijs van het goud te verhogen mits sommige commerciële toegevingen van de E.E.G., Japan en Canada. Ten slotte werden revaluatiepercentages vastgesteld voor de valuta's van Nederland, de Duitse Bondsrepubliek, België en Japan.

De schommelingsmarges voor de koers van de Belgische frank en de gulden werden onderling niet verbreed ; immers tussen beide munten bleef het monetaire Beneluxakkoord van 21 augustus van kracht.

Voor de onmiddellijke toekomst werd bovendien een einde gemaakt aan het stelsel van onbegrensd zweven van de wisselkoersen van een groot aantal valuta's en werden de schommelingsmarges van deze koersen verbreed ten opzichte van de vroegere marges.

Om het evenwicht van het internationale betalingsverkeer beter te verzekeren, ging de terugkeer naar het beginsel van de stabiliteit van de wisselkoersen gepaard met een algemene herziening van de officiële waardeverhoudingen tussen de geldeenheden van de verschillende landen. Voor het merendeel onder hen ging het niet om een formele wijziging van de pariteit. Dergelijke wijzigingen zouden pas plaatsvinden na de bekrachtiging van de nieuwe pariteit van de dollar door het Congres van de Verenigde Staten ; de Amerikaanse Regering verklaarde, de vereiste parlementaire procedure eerst dan te willen beginnen wanneer de resultaten van de eerste fase van de commerciële onderhandelingen die zij met de Europese Economische Gemeenschap, Japan en Canada heeft aangevangen, kunnen worden beoordeeld.

Daarom heeft het Internationaal Monetair Fonds, door een beslissing van de Bestuursraad van 18 december, de lidstaten gemachtigd, een spilkoers te bepalen ; in feite werden de aangegeven spilkoersen vastgesteld tegenover de dollar van de Verenigde Staten.

Dezelfde beslissing van het Fonds bevestigde de tweede, door de groep van Tien aangenomen resolutie. De toegestane marges voor de koersschommelingen van elke geldeenheid op de binnenlandse valutamarkt worden voorlopig gebracht op 2,25 % aan weerszijden van de spilkoersen of van de koers van de interventievaluta. Voor de landen die zich onderwierpen aan de regels van de Europese Monetaire Overeenkomst, heeft deze beslissing tot gevolg dat de verschillen tussen de koersen van hun valuta's en de pariteit of de spilkoers, zowel naar boven als naar beneden, tegenover de dollar van de Verenigde Staten 2,25 % mogen bereiken i.p.v. ongeveer 0,75 % tevoren en, onderling, 4,5 % i.p.v. 1,5 % tevoren ; in het uiterste geval bedraagt de mogelijke speling tussen de minimum- en de maximumkoers van alle valuta's, behalve de dollar, voortaan 9 %. Dit percentage kan ongetwijfeld pas worden bereikt wanneer, na een zeker tijdsverloop, de posities van twee valuta's tegenover de dollar zich volledig hebben omgekeerd. Het is niettemin zo dat wisselkoersen waarvan de schommelingen in vrij korte periodes een dergelijke omvang zouden kunnen aannemen, niet veel van zwevende koersen verschillen.

De dollar van de Verenigde Staten bleef aan het einde van die eerste etappe van de reorganisatie van het internationale monetaire stelsel onomwisselbaar. Zolang er niet een of andere vorm van omwisselbaarheid van deze valuta wordt georganiseerd, zal het basistekort van de Amerikaanse betalingsbalans, wanneer het aanhoudt en niet gedekt wordt door een vermeerdering van de particuliere

dollartegoeden, uiteindelijk krachtens het akkoord van Washington gefinancierd worden door kredieten die de centrale banken van de landen met een overschot aan de Verenigde Staten zullen gedwongen zijn toe te staan.

De verhoogde onzekerheidsmarge inzake wisselkoersen en internationale handel druisen ontegensprekelijk in tegen het beginsel der homogene verkoopsvoorwaarden in het kader van de E.E.G. In de loop van de monetaire gebeurtenissen illustreerden de houdingen der lidstaten dat de vroeger aangegane principiële verbintenis het wisselkoersbeleid als zaak van « gemeenschapsbelang » te beschouwen niet als leidraad diende voor de aangenomen houdingen. Het zwevende muntstelsel lag integendeel aan de basis van een verslapping der coördinatie-inspanningen welke in het raam der Gemeenschap zouden worden gevoerd.

De Beneluxlanden vormden in zekere zin een uitzondering op deze algemene regel : wegens het specifieke akkoord dat zij hebben gesloten, hetgeen in zekere mate de opoffering van hun souvereiniteit inhoudt. Indien de betalingsbalans van de B.L.E.U. en van Nederland een zeer uiteenlopende evolutie zou vertonen, dan moeten de Belgische Nationale Bank en de Nederlandsche Bank tegenovergestelde posities innemen, teneinde de wisselkoersen van de Nederlandse gulden en de Belgische frank binnen de overeengekomen grenzen te houden. Tenslotte is het welslagen van een gecoördineerd economisch beleid evenwel determinerend voor de gelijklopende evolutie van de betalingsbalans.

Bij de aanvang van 1971 verschaften het overschot van het lopende verkeer met inbegrip van de kapitaaltoevoer in verband met de handelstransacties en de kapitaaltransacties van particulieren overvloedige liquiditeiten aan de banken. Tijdens de eerste maanden van het jaar gaf de ontwikkeling van de contante positie in vreemde valuta van de Belgische en Luxemburgse banken evenals de vermeerdering der netto-verplichtingen in franken tegenover het buitenland bij de banken aanleiding tot een belangrijke kapitaaltoevloeiing. Met deze toevloed van liquiditeiten uit het buitenland was het niet denkbeeldig dat de maatregelen tot controle op de liquiditeit der financiële instellingen zonder uitwerking zouden blijven. Dit verklaarde de maatregel van de Nationale Bank waarbij de banken werden aangezet om hun transacties — die leiden tot een debetpositie tegenover het buitenland of tot een verhoging van deze laatste — te matigen.

De grenzen inzake de netto-debetpositie van elke bank tegenover het buitenland werden echter tamelijk ruim opgevat ten einde een marge te laten voor eventuele speciale verrichtingen.

De netto-positie van elke bank tegenover het buitenland werd ten slotte vastgesteld als : de contante verplichtingen en tegoeden in vreemde valuta tegenover het buitenland en België en in Belgische franken tegenover het buitenland. Er werd op het actief echter geen rekening gehouden met de kredieten welke de kastoestand van de Belgische bedrijven direct of indirect konden stijven, alsmede met de tegoeden en verplichtingen in Belgische franken tegenover het Groothertogdom Luxemburg.

Ook de vorderingen van niet-ingezetenen op de Belgische banken namen sterk toe. Immers, niet-ingezetenen vormden tegoeden in Belgische frank met het oog op de eventuele herwaardering van deze geldeenheid. De invloed van deze toevloeiing van de middelen op het totaal van de binnenlandse liquiditeit kon echter niet op doeltreffende wijze worden ondervangen door een verlaging van de herdisconto- en visumplafonds van de banken bij de Nationale Bank. Bij de aanvang van juni 1971 kwamen de Nationale Bank en de Belgische Vereniging der Banken overeen de vermindering van de herdisconto- en visumplafonds te vervangen door stortingen op een speciale rekening bij het uitgifteinstituut.

De kredietbegrenzing bleef tot op 30 september 1971 van kracht, zij het in meer versoepelde vorm. In haar mededeling van 9 december 1970 wees de Nationale Bank op de noodzaak om de consumptiekredieten te beperken, om te vermijden dat de particuliere consumptie en de voorraadvorming bij de bedrijven te sterk zouden worden opgevoerd onder impuls van de verwachte prijsstijgingen, mede beïnvloed door de invoering van de belasting over de toegevoegde waarde. De Nationale Bank heeft het stelsel van kredietbeperking verlengd tot 30 september 1971 met een tussentijdse norm op 30 juni 1971. De kredieten welke door Creditexport werden toegestaan werden echter reeds onttrokken aan de normen welke vóór 1970 waren opgesteld. Het groeipercentage van het totaal der kredieten welke oorspronkelijk door de depositobanken werden verleend werd op 15 % vastgesteld (op jaarbasis) voor de eerste drie kwartalen (met inbegrip van de niet begrensde kredieten). Met het oog op de afremming van een eventuele sterke groei der consumptieve uitgaven mochten de bankkredieten welke in dit verband werden toegestaan op einde juni slechts 9 % meer bedragen dan het bedrag op einde september 1970 ; op einde september 1971 mocht het stijgingspercentage 12 % bereiken.

In de laatste maanden van 1971 gaf het ritme van de economische conjunctuur een onmiskenbare verzwakking te zien zodat de Nationale Bank het stelsel van kredietbegrenzing niet langer handhaafde na 30 september 1971. Reeds op het einde van het eerste kwartaal reikten de gezamenlijke grenzen voor de bankkredieten sterk uit boven het bedrag der kredietverbintenissen ; deze toestand verergerde nog gedurende het tweede en het derde kwartaal. De kredietbeperkingen werden ook opgeheven voor de andere financiële instellingen. Op te merken valt dat de investeringskredieten reeds uit het stelsel van de kredietbegrenzing waren gesloten sinds 9 december 1970.

Ten einde de particuliere consumptie te ondersteunen werd de financiering van de verkoop op afbetaling versoepeld (koninklijk besluit van 22 oktober 1971). De terugbetalingstermijn werd verlengd en het minimumpercentage inzake voorschot werd verminderd.

Tijdens het jaar 1971 werden de herdisconterings- en visumplafonds der Nationale Bank herhaaldelijk gewijzigd. Op einde maart werden ze vastgesteld op 8 2/3 % en op einde april en einde mei werden zij telkens verlaagd met 1/3 %. De herdisconto- en visumplafonds zijn immers belangrijke instrumenten welke door de monetaire overheden worden aangewend om de liquiditeit van de financiële instellingen te beïnvloeden en in het bijzonder het vermogen om kredieten te verlenen dat hiermede in verband staat. De doeltreffendheid van

deze instrumenten werd echter voor een deel verminderd door de internationale fondsenbewegingen welke tijdens het jaar plaatsvonden.

De verruiming van de liquiditeit op de geldmarkt en de hiermede gepaard gaande daling van de rentevoeten hebben de Nationale Bank aangespoord om de discontovoet te verlagen. Ondanks de rentedaling op internationaal vlak bleek het rentepeil in België toch enigszins hoger te liggen dan in het buitenland. De discontodaling op 25 maart was dan ook een maatregel tot voorkoming van ongewenste internationale kapitaalbewegingen. Ook op 23 september werd de discontovoet opnieuw verlaagd met 0,5 % tot 5,5 %. Dit gebeurde eveneens in functie van de internationale rentedaling ; te meer daar de economische activiteit waarvan het expansieritme vertraagde niet langer diende te worden geremd.

Tijdens het jaar 1971 heeft de Schatkist een belangrijk deel der buitenlandse schuld op korte termijn terugbetaald. Dit gebeurde in het kader van de anti-inflatoire politiek, meer in het bijzonder om de speculatieve invoer van kortlopende kapitalen te compenseren. In dit verband heeft de Schatkist een overeenkomst afgesloten met de banken en overige financiële instellingen waardoor deze instellingen verplicht worden de helft van de tijdens de periode van 1 maart tot 30 november 1971 vastgestelde vermeerdering van hun werkmiddelen in Belgische frank in openbare waarden en effecten te beleggen.

De emissieactiviteit van de overheid was erop gericht de overtollige liquiditeiten — waarover particulieren en institutionele beleggers beschikten — af te romen ten einde een eventuele bijkomende druk op de prijzen te voorkomen.

Op het vlak van de budgettaire politiek werd een anticyclisch beleid gevoerd. Tijdens het jaar 1971 werd de aanwerving van personeelsleden beperkt terwijl de aankopen van sommige goederen en diensten werden verminderd met 5 %. Tevens werden de facultatieve subsidies beperkt tot het bedrag dat op de begroting van 1970 voorkwam. De overheid heeft bovendien de speciale uitvoertaks voor sommige produkten verminderd volgens de omvang van de uitvoer naar de Verenigde Staten. Op 31 december werd deze taks echter afgeschaft.

*
* *

Tijdens het grootste deel van het jaar was het financiële en monetaire beleid erop gericht de inflatoire tendensen te beperken. Het stelsel der kredietbegrenzing bleef gehandhaafd tot op 30 september ten einde de particuliere consumptie en de voorraadvorming van de bedrijven in toom te houden. Toen de groeivertraging zich vanaf oktober accentueerde kwam er een omkeer in de financiële politiek.

1971 werd ook gekenmerkt door het in elkaar storten van het internationale monetaire systeem, dit onder invloed van intense kortlopende kapitaalbewegingen. Deze laatste stonden nauw in verband met de verwachte wijzigingen der muntpariteiten en de verschillen in de intrestvoeten van het ene land ten opzichte van het andere. Bovendien heeft ook de verslechtering van de Amerikaanse betalingsbalans een invloed uitgeoefend.

Ten slotte hebben de internationale monetaire gebeurtenissen de werking van de nationale instrumenten der monetaire en financiële politiek bemoeilijkt.

HOOFDSTUK II

OVERHEIDSFINANCIËN

AFDELING I. — RIJKSFINANCIËN

Tijdens het jaar 1971 hield de groeivertraging — welke zich op einde 1970 heeft ingezet — aan en tekende zich duidelijker af tijdens de maanden oktober en november van 1971.

Het oorspronkelijke vastleggingsprogramma van de uitgaven betreffende de buitengewone begroting, het Wegenfonds en de gedebutgetteerde sector steeg met 16,8 %, in vergelijking met 1970. Dit programma hield rekening met de doelstellingen inzake de verdergaande ontwikkeling van 's lands infrastructuur welke in het derde plan zijn opgenomen. De investeringen in het kader van de buitengewone begroting en het Wegenfonds (80 % van het totale programma) werden bepaald op 44,7 miljard tegen 38,3 miljard in 1970. Het programma omvatte eveneens een voorwaardelijke schijf van 20 %. De vrijmaking hiervan hing echter af van de conjunctuurevolutie.

Het vastleggingsprogramma betreffende de gedebudgetteerde sector (de intercommunales voor de aanleg van autowegen, de door de Staat gesubsidieerde werken van plaatselijke besturen, de verbetering van het Albertkanaal en het kanaal Brussel-Rupel) beliep 15,8 miljard in vergelijking met 14,6 miljard in 1970. De financiële uitgaven werden op 11,9 miljard geraamd.

De aangepaste begroting inzake de budgettaire sector werd — voor het basisprogramma — op 58,7 miljard gebracht. Het programma van de gedebudgetteerde sector werd met 1 miljard verhoogd. Er werden immers uitbreidingen aanvaard ten opzichte van het vastleggingsprogramma om de invloed van de groeivertraging te compenseren. Bovendien moesten zekere dringende behoeften kunnen verwezenlijkt worden benevens verbintenissen die kunnen geconcretiseerd worden na de vereiste consultaties.

Het aangepaste programma inzake de vastleggingen, de financiële uitgaven niet inbegrepen, bereikte 75,6 miljard waarvan 58,7 miljard voor de budgettaire sector en 16,9 miljard voor de niet budgettaire sector.

De gewone begroting ondervond de weerslag van het gevoerde stabilisatiebeleid. Immers, de oorspronkelijke raming van de rijksschuldbegroting, welke 18 % bedraagt van de totale begroting, steeg met 6,8 miljard tot 59,4 miljard in 1971. Dit kan worden verklaard door de verhoging van de rentevoeten enerzijds en anderzijds door de belangrijke openbare investeringsprogramma's die worden opgevat met het oog op de ontwikkeling der infrastructuur. De oorspronkelijke begroting vertoont een groei van 28,4 miljard om het bedrag van 318,7 miljard te bereiken in 1971. Deze uitgaven-verhoging wordt voor een groot deel verklaard door de lasten inzake subsidies aan de lagere overheden, het sociaal beleid, de pensioenen en de opvoeding welke globaal met 13,9 miljard toenemen. Door de wet van 16 augustus 1971 werd het provisioneel krediet op de begroting van het Ministerie van Financiën van 4,8 miljard op 8,4 miljard gebracht. Dit bedrag wordt aangewend om de terugslag van de invoering van de belasting over de toegevoegde waarde op bepaalde uitgaven te dekken benevens nieuwe sociale programmatiemaatregelen en de invloed van de prijsstijging op de gewone uitgaven. Die toelage wordt verdeeld over de diverse departementen door middel van koninklijke besluiten. Het koninklijk besluit van 28 oktober 1971 verdeelde dit bedrag reeds voor 7,1 miljard.

Tijdens het begrotingsjaar 1971 belopen de bijkredieten 2,6 miljard, te verklaren door het totaal bedrag der netto vermeerderingen (9,1 miljard) en de netto verminderingen (6,5 miljard).

Een netto vermeerdering van 3 miljard staat in verband met de begroting van nationale opvoeding, voor de weddeuitkeringen in de drie onderwijssectoren en voor de dekking van de weerslag van de nieuwe wet op de financiering der universiteiten. Een netto vermindering van 2,3 miljard komt tot uiting op de begroting van de rijksschuld wegens de gunstige evolutie van de schuld op korte termijn en de daling der rentevoeten op de geldmarkt.

Na rekening te hebben gehouden met de amendementen (+ 3,7 miljard) en de kredieten welke betrekking hebben op voorgaande jaren (3,1 miljard) bedraagt de aangepaste begroting voor 1971, 328,1 miljard.

De aanrekeningen (voorlopig) bereiken daarentegen 322,7 miljard. Dit vertegenwoordigt een groei van 9 % in vergelijking met het begrotingsjaar 1970. De inkomenstransferten (51,4 % van de begrotingsuitgaven) laten een stijging zien van 16,5 % in vergelijking met 1970. De aanrekeningen op de rijksschuldbegroting nemen toe met 4,9 %.

De verwezenlijkte gewone ontvangsten tijdens het begrotingsjaar 1971, bereiken 325,9 miljard, dit is een meerwaarde van 7 miljard ten overstaan van de oorspronkelijke raming en van 8,5 % in vergelijking met het begrotingsjaar 1970. De niet fiscale ontvangsten dalen van 16,9 miljard in 1970 tot 9,1 miljard in 1971. De verhoging in 1970 was echter te verklaren door een toevallige factor, te weten de wijziging in de vereffeningswijze van het aandeel van de Staat in de winsten en de verrichtingen der Nationale Bank. Bovendien komen de ontvangsten van het Bestuur van het Zeewezen en van de Posterijen — welke als onafhankelijke regie werden opgericht — niet meer voor op de Rijksmiddelenbegroting.

De fiscale ontvangsten bedragen 316,8 miljard in 1971 (hierin zijn echter ten belope van 5 miljard belastingskredieten inbegrepen, terug te betalen in februari 1972). In vergelijking met de vooruitzichten werd 5,9 miljard meer verwezenlijkt. De meerwaarden ten overstaan van de belastingopbrengst tijdens het begrotingsjaar 1970 bereikt 33,4 miljard of 11,8 %.

De belasting over de toegevoegde waarde, zegelrechten en daarmede gelijkgestelde taksen brachten 105,2 miljard op, dit overtreft de vooruitzichten met 900 miljoen. Na reïntegratie der voorafnemingen ten behoeve van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie (2,4 miljard), doch abstractie gemaakt van de belastingskredieten (5 007 miljoen), overschrijden de ontvangsten met 5,3 miljard de opbrengst van de taksen in 1970.

De verwezenlijkingen inzake directe belastingen (151,4 miljard) lieten een overschot van 8,6 miljard zien ten overstaan van de vooruitzichten. Hierbij werd een invloed uitgeoefend door de evolutie der nominale bezoldigingen. In vergelijking met de opbrengst tijdens het begrotingsjaar 1970 wordt een surplus vastgesteld van 19,9 miljard. Dit resultaat is hoofdzakelijk te danken aan de bedrijfsvoorheffing (+ 10 758 miljoen), de inningen door middel van kohieren (+ 4 939 miljoen), de roerende voorheffing (+ 2 483 miljoen) en de vooraf-betalingen (+ 2 299 miljoen). De verkeersbelasting laat echter een tekort zien van 803 miljoen. Dit kan worden verklaard door de verschuiving van ontvangsten van december naar januari die in 1970 aanzienlijker was dan in 1971.

In vergelijking met de vooruitzichten vertonen de ontvangsten aan invoerrechten (6,4 miljard) een minwaarde van 399 miljoen o.a. wegens de verlenging van de aan invoerders toegestane krediettermijnen.

Tijdens het begrotingsjaar 1971 wordt echter 32,5 % minder verwezenlijkt in vergelijking met de ontvangsten van 1970. Dit staat bovendien in verband met de overdracht naar de E.E.G. van een gedeelte der ontvangsten aan invoerrechten en met de toepassing van een nieuwe schijf van één vijfde van de door de E.E.G. toegestane tariefpreferenties bij de onderhandelingen van de G.A.T.T. Bovendien werden vanaf 1 juli 1971 veralgemeende tariefpreferenties toegestaan ten gunste van de ontwikkelingslanden.

De accijnsrechten (40,2 miljard) brachten in 1971, 1,2 miljard minder op dan de ramingen. Dit wordt verklaard door de accijns op tabak (— 347 miljoen), bier (— 234 miljoen) en minerale olie (— 217 miljoen). Bovendien werden sommige accijnsrechten op 1 januari 1971 niet verhoogd alhoewel dit in de budgettaire vooruitzichten was opgenomen.

Tijdens het begrotingsjaar 1971 beliep de ontvangst aan accijnsrechten 3,6 miljard meer dan in 1970. Dit staat vooral in verband met de accijns op minerale olie (+ 1 902 miljoen), bier (+ 614 miljoen) en tabak (+ 484 miljoen).

De door de registratie geïnde rechten (13,6 miljard) (1) blijven beneden de ramingen tijdens het begrotingsjaar 1971. De successierechten brachten 324 mil-

(1) Registratierechten, successierechten en diversen.

Kastoestand van de Schatkist (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970	1971
Budgettaire verrichtingen	— 30 386	— 37 500	— 37 778	— 31 501	— 39 329
a) Gewone	— *2 124*	— *5 144*	— *5 121*	+ *5 578*	+ *8 926*
b) Buitengewone	— *28 262*	— *32 356*	— *32 657*	— *37 079*	— *48 255*
Derdenfondsen	+ 1 516	— 1 345	+ 2 619	+ 1 379	+ 6 391
Kasgeld- en Thesaurieverrichtingen	— 643	+ 766	— 1 886	+ 458	— 1 020
Voorschotten aan het Wegenfonds	— 6 750	— 9 075	— 13 250	— 12 550	— 16 775
Totaal...	**— 36 263**	**— 47 154**	**— 50 295**	**— 42 214**	**— 50 733**
FINANCIERING					
Saldo vlottende schuld	+ 2 870	+ 10 168	+ 13 311	+ 4 965	— 26 328
Nationale Bank	— *6 925*	+ *12 025*	+ *875*	— *2 300*	— *8 325*
Financiële instellingen	+ *6 683*	— *11 392*	+ *7 472*	+ *12 532*	+ *7 905*
Postchecks van de particulieren	— *3 774*	+ *7 798*	— *1 822*	+ *4 495*	+ *239*
Buitenlandse munt	+ *7 076*	+ *902*	+ *6 510*	— *9 479*	— *26 477*
Diverse	— *190*	— *165*	+ *276*	— *283*	+ *330*
Opbrengst geconsolideerde schuld	+ 33 393	+ 36 986	+ 36 984	+ 37 249	+ 77 061
Totaal...	**+ 36 263**	**+ 47 154**	**+ 50 295**	**+ 42 214**	**+ 50 733**
Overgang naar de evolutie van de schuld:					
Delgingen (b)	— 15 460	— 15 505	— 21 924	— 20 449	— 19 207
Verschillen (c)	+ 1 742	+ 2 195	+ 2 414	+ 2 088	+ 1 794
Verrichtingen I.M.F. (d)	— 1 046	+ 7 558	— 2 685	— 521	— 10 390
Totaal...	**+ 21 499**	**+ 41 402**	**+ 28 100**	**+ 23 332**	**+ 22 930**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Toestand per kalenderjaar van de kasontvangsten en -uitgaven van de Schatkist die betrekking hebben op begrotingsverrichtingen en verrichtingen buiten begroting (kas-, thesaurieverrichtingen en derdenfondsen).
(b) Deze delgingen werden opgenomen onder de post budgettaire verrichtingen.
(c) Het gaat hier onder meer om verschillen inzake uitgifte (tussen het bruto en het netto produkt) en inzake delging (tussen de nominale en de reële delging).
(d) De evolutie van de certificaten van het I.M.F. hebben geen rechtstreekse invloed op de kastoestand.

Uitvoering der begrotingen van 1962 tot 1971 (a)

(miljoenen franken)

JAARTAL	Gewone begroting							Buitengewone begroting				Resultaten
	Ontvangsten					Uitgaven	Saldo	Ontvangsten		Uitgaven	Saldo	
	Directe belastingen	Douanen en Accijnzen	Registratie	Niet fiscale	Totaal			Geconsolideerde leningen (c)	Andere			
1962	51 419	24 505	48 501	7 942	132 367	134 025	— 1 658	41 348	612	17 914	+24 046	+22 388
1963	54 208	25 896	52 509	9 035	141 648	148 002	— 6 354	17 438	567	22 209	— 4 204	—10 558
1964	60 458	28 179	60 040	9 396	158 073	154 949	+ 3 124	23 991	403	23 941	+ 453	+ 3 577
1965	69 602	30 111	65 632	10 161	175 506	184 301	— 8 795	22 203	447	25 776	— 3 126	—11 921
1966 (x)	77 856	34 250	78 656	10 464	201 226	199 013	+ 2 213	21 015	683	30 605	— 8 907	— 6 694
1966 (y)	67 128	33 653	78 647	9 348	188 776	193 062	— 4 286	21 016	643	33 910	—12 251	—16 537
1967	87 205	37 094	86 032	12 652	222 983	225 515	— 2 532	21 656	257	29 874	— 7 961	—10 493
1968	95 770	38 596	92 421	12 793	239 580	247 860	— 8 280	29 206	605	35 583	— 5 772	—14 052
1969	109 699	42 792	100 971	14 166	267 628	268 207	— 579	28 084	391	36 633	— 8 158	— 8 737
1970 (b)	131 490	46 015	105 901	16 869	300 275	295 977	+ 4 298	27 259	608	49 063	—21 196	—16 898
1971 (b)	151 397	46 543	118 830	9 132	325 902	322 699	+ 3 203	77 052	645	51 886	+25 811	+29 014

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Tot 1966 stelsel van het dienstjaar. Het stelsel van het beheer werd ingesteld door de wet van 28 juni 1963 (*Belgisch Staatsblad* van 31 juli 1963) en is in werking getreden vanaf 1 januari 1967. Aldus werd het jaar 1966 volgens de vroegere methode begonnen doch een belangrijk gedeelte van de ontvangsten en uitgaven van de complementaire periode ging verloren. In vergelijking met de resultaten van voorgaande dienstjaren zijn de definitieve gegevens (y) dus onvolledig. Om hieraan te verhelpen voorzag de wet houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het jaar 1967 (*Belgisch Staatsblad* van 30 december 1966) de publicatie van een overzicht van de verrichtingen vastgesteld op 31 maart 1967 en die betrekking hebben op het dienstjaar 1966 (x).

(b) Voorlopige resultaten.

(c) Netto produkt van de uitgiften.

Gewone budgettaire ontvangsten

Gedane invorderingen

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Stelsel van het beheersjaar				
	1967	1968	1969	1970 (a)	1971 (a)
A. — Fiscale ontvangsten :					
I. *Directe belastingen*	**87 204,5**	**95 770,5**	**109 698,5**	**131 489,8**	**151 397,5**
Belasting gestort bij wijze van voorheffing	47 785,9	53 721,4	62 690,8	73 757,6	87 062,7
a) Onroerende voorheffing	*1 059,6*	*1 164,8*	*1 055,2*	*1 096,2*	*1 160,3*
b) Roerende voorheffing	*8 065,4*	*9 300,1*	*11 402,0*	*13 347,8*	*15 830,6*
c) Bedrijfsvoorheffing	*38 660,9*	*43 256,5*	*50 233,6*	*59 313,6*	*70 071,8*
Belasting op het globaal inkomen vooraf gestort door de niet-loontrekkenden	17 522,4	19 759,7	25 272,0	27 498,8	29 798,2
Belasting op het globaal inkomen geïnd door middel van kohieren ten laste van	14 285,5	16 107,2	18 157,3	23 205,6	28 144,7
a) de natuurlijke personen	*11 463,2*	*13 540,0*	*15 092,3*	*19 126,5*	*21 822,8*
b) de vennootschappen	*2 602,0*	*2 371,9*	*2 885,4*	*3 915,5*	*5 660,3*
c) de niet-verblijfhouders	*220,3*	*194,7*	*179,6*	*163,6*	*661,6*
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	6 317,1	4 981,2	1 920,4	5 665,2	4 875,3
Belasting op de spelen en de weddenschappen	486,0	534,8	569,8	628,7	753,6
Diverse ontvangsten	807,6	666,2	1 088,2	733,9	763,0
II. *Douanen en Accijnzen*	**37 094,4**	**38 596,1**	**42 792,0**	**46 015,2**	**46 543,0**
Invoerrechten	8 486,9	8 013,0	7 929,8	9 407,5	6 351,3
Accijnsrechten	27 118,5	29 110,6	33 407,0	34 884,2	38 300,0

b) Gegiste dranken	691,0	749,2	795,0	781,1	874,9
c) Brandewijn	951,1	1 024,1	1 087,7	1 172,1	1 238,9
d) Mineraal water	622,3	643,7	727,8	753,2	954,1
e) Minerale oliën, benzol en aardgas	16 689,8	18 025,5	20 762,9	22 334,6	24 237,1
f) Suiker en raffinagestroop	202,4	205,1	197,6	202,2	206,7
g) Tabak	6 352,3	6 821,1	8 111,9	7 968,5	8 453,2
Verbruikstaksen (alcohol en brandewijn)	1 232,8	1 288,3	1 349,4	1 462,5	1 555,1
Belastingen op de slijterijen van gegiste of van geestrijke dranken	66,2	90,1	96,0	108,8	117,2
Diverse taksen en opbrengsten	190,0	94,1	9,8	152,2	219,4
III. *Registratie en domeinen*	**86 031,9**	**92 420,7**	**100 971,5**	**105 901,5**	**118 829,9**
Registratierechten	6 621,0	7 872,5	8 666,4	7 968,8	7 404,0
Griffierechten	83,1	88,0	151,9	187,2	170,2
Hypotheekrechten	117,7	122,1	141,9	118,0	134,4
Successierechten	3 430,5	4 044,2	3 894,8	4 292,8	4 923,9
Zegelrechten en met het zegel gelijkgestelde taksen	75 107,7	79 654,0	87 462,9	92 588,9	105 245,4
Boeten en diversen	671,8	639,9	653,6	745,8	952,0
Totale fiscale ontvangsten	**210 330,8**	**226 787,3**	**253 462,0**	**283 406,5**	**316 770,4**
B. — Niet-fiscale ontvangsten :					
Taksen, tolgelden en cijnzen	8 084,9				
Patrimonium, bedrijfs- en financiële inkomsten	1 929,3	12 792,7	14 165,9	16 868,8	9 131,2
Terugbetalingen	1 519,7	(b)	(b)	(b)	(b)
Diverse opbrengsten	1 059,0				
Totaal niet-fiscale ontvangsten	**12 592,9**	**12 792,7**	**14 165,9**	**16 868,8**	**9 131,2**
C. — Oorlogsontvangsten	**59,6**	—	—	—	—
Totaal van de gewone ontvangsten	**222 983,3**	**239 580,0**	**267 627,9**	**300 275,3**	**325 901,6**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Voorlopige resultaten.
(b) Vanaf 1 januari 1968 economische classificatie.

Budgettaire uitgaven per begroting

(miljoenen franken)

BEGROTINGEN	Gewone uitgaven			Buitengewone uitgaven		
	1969	1970 (a)	1971 (a)	1969	1970 (a)	1971 (a)
Rijksschuld	47 512	53 643	56 274	408	471	445
Pensioenen	30 407	33 237	37 241	—	—	581
Dotaties	746	847	941	—	—	—
Eerste Minister	740	792	856	—	—	267
Justitie	4 997	5 785	6 959	14	4	27
Binnenlandse Zaken	16 175	18 046	20 949	18	159	350
Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel	5 288	6 539	6 521	937	618	110
Landsverdediging	20 441	20 584	22 320	6 944	7 111	8 299
Rijkswacht	3 322	3 516	4 221	176	203	252
Landbouw	8 295	8 057	4 621	563	1 281	818
Economische Zaken	8 429	7 694	7 125	571	662	1 126
Middenstand	557	481	1 426	—	—	—
Verkeerswezen	10 982	11 334	14 102	6 979	—	9 581
P.T.T.	8 230	9 074	5 835	76	7 278	131
Openbare Werken	4 668	5 822	6 510	15 079	15 627	19 132
Tewerkstelling en Arbeid	3 215	2 378	1 344	—	—	—
Sociale Voorzorg	22 827	26 006	28 161	—	1 000	1 000
Nationale Opvoeding	50 101	56 525	65 863	977	2 252	3 670
Cultuur	3 802	4 899	5 285	367	—	512
Volksgezondheid en Gezin	9 495	12 346	12 886	1 981	2 593	3 239
Financiën	7 978	8 372	13 259	1 603	9 804	2 346
Totaal...	**268 207**	**295 977**	**322 699**	**36 633**	**49 063**	**51 886**

(a) Voorlopige resultaten.

Bron : Ministerie van Financiën.

Indeling van de budgettaire uitgaven volgens aard der uitgaven
(miljoenen franken)

HOOFDSTUKKEN	1968		1969		1970 (a)		1971 (a)	
	Gewone	Buiten-gewone	Gewone	Buiten-gewone	Gewone	Buiten-gewone	Gewone	Buiten-gewone
Rijksschuld	42 361	425	47 512	408	53 643	471	56 274	445
Lonen	51 299	—	55 703	—	60 907	—	60 832	—
Diensten	13 767	1 872	15 381	1 070	15 868	1 385	16 070	2 383
Materieel	1 427	5 181	1 862	7 172	2 346	7 315	2 375	8 204
Rente en verliezen	5 729	15	6 901	40	7 343	45	1 807	—
Inkomensoverdrachten	125 374	635	132 688	1 226	142 519	1 596	165 968	6 280
Vermogensoverdrachten	3 241	10 916	2 982	10 166	3 442	12 056	3 241	13 734
Investeringen	1 130	8 233	1 167	8 416	1 348	8 829	1 446	12 211
Voorschotten en deelnemingen	48	8 292	80	8 090	65	17 335	82	8 278
Diverse	3 484	14	3 991	45	8 496	31	14 604	351
Totaal...	**247 860**	**35 583**	**268 207**	**36 633**	**295 977**	**49 063**	**322 699**	**51 886**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Voorlopige resultaten

Rijksschuld (a)
Toestand einde jaar
(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Schuld in Belgische franken : .	**452,3**	**468,1**	**510,4**	**532,7**	**567,3**	618,8
Geconsolideerde schuld ...	335,1	355,9	380,6	398,6	419,3	481,4
Schuld op halflange termijn	7,8	8,5	9,1	13,9	12,5	13,4
Schuld op korte termijn ..	60,0	57,8	66,2	67,3	78,2	66,8
Particulier tegoed op post-rekeningen	49,4	45,9	54,5	52,9	57,3	57,2
Schuld in buitenlandse munten:	**51,2**	**57,3**	**56,8**	**63,1**	**52,3**	**24,0**
Geconsolideerde schuld ...	15,8	14,8	13,4	13,1	11,9	10,1
Schuld op halflange termijn	12,2	11,6	12,9	12,3	11,0	2,6
Schuld op korte termijn .	23,2	30,9	30,5	37,7	29,4	11,3
Totaal ...	**503,5**	**525,4**	**567,2**	**595,8**	**619,6**	**642,8**
Gewaarborgde Kongolese schuld (b) :	**3,9**	**3,5**	**3,1**	**2,6**	**2,2**	**1,8**
Algemeen totaal ...	**507,4**	**528,9**	**570,3**	**598,4**	**621,8**	**644,6**

Toestand einde maand
(miljarden franken)

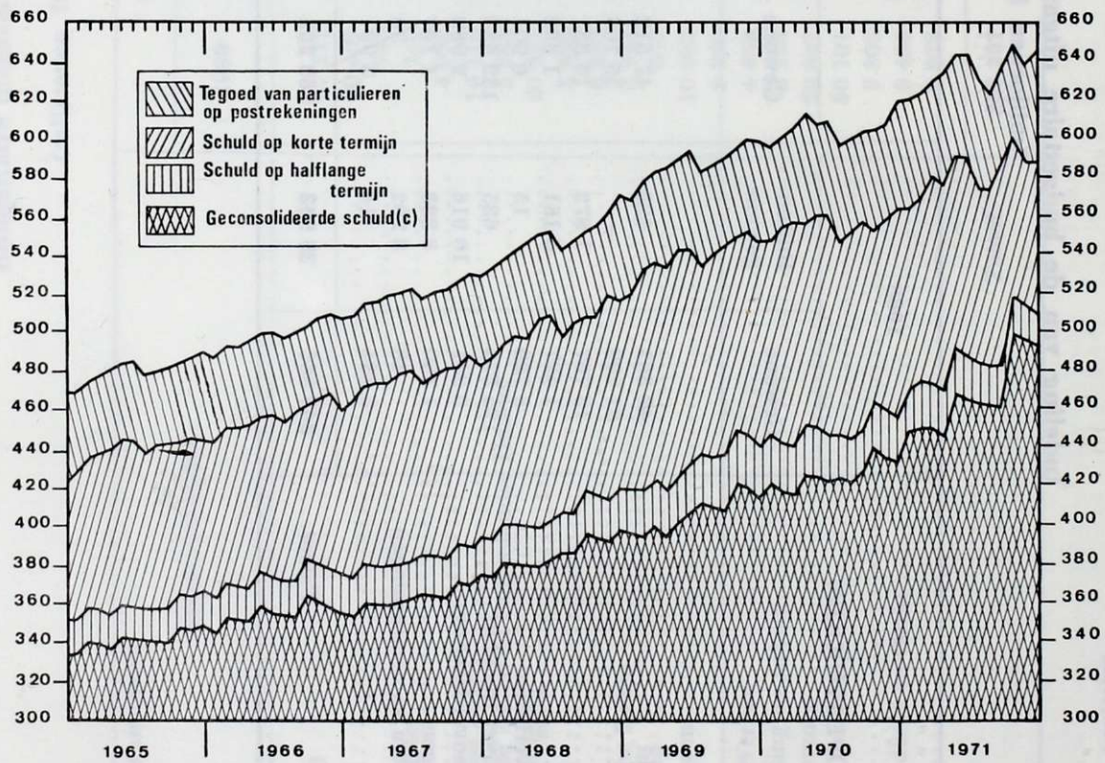

a) Exclusief de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergeallieerde schuld, groot 21,1 miljard frank op 31 december 1965.
b) Het gaat hier uitsluitend om leningen overgenomen door België krachtens de Belgisch-Kongolese overeenkomst van 5 februari 1965 goedgekeurd door de wet van 23 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 27 mei 1965).
(c) Inclusief de gewaarborgde schuld overgenomen van Zaïre.

Bron : Ministerie van Financiën.

Verloop van de Rijksschuld

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Geconsolideerde schuld.....	+ *15,6*	+ *7,8*	+ *19,8*	+ *23,3*	+ *17,7*	+ *19,4*	+ *60,4*
w.o. : directe in Belgische franken..	+ 16,7	+ 12,0	+ 11,5	+ 17,9	+ 12,7	+ 11,9	+ 67,0
directe in buitenlandse munten	— 1,5	— 1,3	— 1,4	— 1,4	— 0,3	— 1,3	— 1,6
indirecte in Belgische franken	+ 0,6	— 2,9	+ 9,3	+ 6,8	+ 5,3	+ 8,8	— 4,9
indirecte in buitenlandse munten	—	—	+ 0,4	—	—	—	— 0,1
Vlottende schuld (a) zonder het I.M.F. (b)	+ *8,4*	+ *9,9*	+ *3,2*	+ *10,9*	+ *13,5*	+ *4,9*	— *26,7*
Totaal ...	+ 24,1	+ 17,7	+ 23,0	+ 34,2	+ 31,2	+ 24,3	+ 33,7
Gewaarborgde Kongolese schuld...	— *2,0*	— *0,5*	— *0,5*	— *0,4*	— *0,4*	— *0,4*	— *0,4*
Totaal ...	+ 22,1	+ 17,2	+ 22,5	+ 33,8	+ 30,8	+ 23,9	+ 33,3
Verrichtingen met het I.M.F. (b)...	— *1,6*	+ *1,2*	— *1,0*	+ *7,6*	— *2,7*	— *0,5*	— *10,4*
Algemeen totaal ...	+ 20,5	+ 18,4	+ 21,5	+ 41,4	+ 28,1	+ 23,4	+ 22,9

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Schuld op korte en halflange termijn.

(b) Sedert de overeenkomst van 14 oktober 1959 tussen de Staatsthesaurie en de Nationale Bank van België zorgt deze laatstgenoemde instelling voor de terugbetaling van de Schatkistcertificaten in het bezit van het I.M.F. bij eventuele tegeldemaking door dit Fonds. In dit geval wordt de Nationale Bank schuldeiser van het I.M.F. voor het gestort bedrag. Uit een tegeldemaking door het I.M.F. van schatkistcertificaten volgt dus een vermindering van de overheidsschuld zonder uitgaven van geldmiddelen. In het tegengesteld geval, dit is bij terugbetaling door het I.M.F., boekt de Thesaurie ook geen ontvangsten; dit bedrag wordt aangerekend als vermindering van de schuldvordering van de N.B.B. op het I.M.F.
De laatstgenoemde instelling ontvangt nieuwe certificaten; de overheidsschuld neemt dus toe zonder ontvangsten van geldmiddelen voor de Thesaurie.
Uit dit alles blijkt dat de verrichtingen van het I.M.F. de Thesaurie onberoerd laten en de overheidsschuld een juist beeld geeft van de thesaurietoestand. De transacties met het I.M.F. moeten niet worden opgenomen in de statistische gegevens.
Er dient te worden opgemerkt dat dezelfde verrichtingen zouden plaats hebben binnen het raam van de werking van het akkoord van Parijs (Generaal Arrangements to Borrow).

AFDELING II. — PROVINCIALE EN GEMEENTELIJKE FINANCIËN

De goedgekeurde begrotingen der provincies — geen rekening houdende met de wijzigingen in de loop van het dienstjaar — laten een globaal overschot zien van 144 miljoen in 1971. In één provincie was de begroting deficitair (4 miljoen) terwijl voor drie provincies de begrotingen een evenwicht vertoonden. In vijf provincies vertoonde de begroting op basis van de begrotingsramingen daarentegen een boni : eigen aan het dienstjaar komt in verband met de provinciebegrotingen een gezamenlijk tekort tot uiting van 431 miljoen. Drie provincies laten in dit verband een globaal overschot van 36 miljoen in vergelijking met een gezamenlijk deficit van 467 miljoen voor de zes overige provincies.

Het totaal der ontvangsten eigen aan het dienstjaar welke op de provinciale budgetten voorkomen — het betreft de goedgekeurde begrotingen waarbij geen rekening werd gehouden met de wijzigingen welke in de loop van het dienstjaar werden aangebracht — overschrijdt het totaal der ontvangsten van 1970 met 1 miljard. In dit verband dient gewezen op de toeneming van de tegemoetkomingen door middel van het fonds der provinciën en van de verhoging van de provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing en de directe en indirecte heffingen. In 1971 kent het totaal der uitgaven welke op de provinciale budgetten voorkomen een groeivertraging vergeleken met 1970 doch de uitgaven overschrijden de ontvangsten.

De financiële toestand der gemeenten dient voor een groot deel te worden onderzocht aan de hand van hun gewone uitgaven- en ontvangstenbegrotingen, maar de gedetailleerde statistische gegevens in verband met de gemeenterekeningen zijn slechts beschikbaar voor het jaar 1968 (1). Voor dit laatste dienstjaar vertoonden de gemeenterekeningen gezamenlijk een overschot van 1,7 miljard vergeleken met een tekort van 1,3 miljard in 1967. Deze verbetering in de financiële toestand der gemeenten wordt verklaard door de uitzonderlijke groei van de globale ontvangsten, eigen aan het dienstjaar. De groei van het totaal van de uitgaven der gemeenten ligt beneden die van de ontvangsten alhoewel er een groeiversnelling valt waar te nemen in vergelijking met het voorgaande jaar. Na de reïntegratie van de vastleggingen en de vastgestelde rechten eigen aan voorgaande dienstjaren kenden de gemeenterekeningen een gezamenlijk overschot van 4,1 miljard in 1968 tegen een tekort van 854 miljoen in 1967.

Vanaf 1969 laat het totaal der saldi op de goedgekeurde gemeentebegrotingen, eigen aan het dienstjaar (2), een toenemend deficit zien (— 4,0 miljard in 1969 en — 5,7 miljard in 1970). Na de reïntegratie van de overdrachten uit voorgaande dienstjaren vertonen de goedgekeurde gemeentebegrotingen in 1970

(1) Wegens de algemene invoering van het functioneel economisch boekhoudplan sedert het dienstjaar 1969 en de moeilijkheden welke hiermede in verband staan.
(2) Deze omvatten de beroepen doch niet de wijzigingen welke in de loop van het dienstjaar werden aangebracht.

echter een aanzienlijke vermindering van het gezamenlijke deficit. Dit wordt verklaard door de sterke stijging der ontvangstenoverdrachten uit voorgaande jaren, terwijl het totaal der uitgaven welke werden overgedragen daalden.

Voor het dienstjaar 1971 raamde het Gemeentekrediet het totaal van de ontvangsten, in verband met de aanvankelijke gewone gemeentebegroting en op 58,6 miljard. De uitgaven zouden 7 miljard hoger liggen dan de ontvangsten. Dit tekort wordt voor 2,5 miljard veroorzaakt door het deficit van de begrotingssaldi der vier grote steden samen. Van de 2 375 resterende gemeenten zou 80,8 % bijdragen tot het globaal tekort ten belope van 4,8 miljard, terwijl 19,2 % een gezamenlijk overschot zou kennen van 0,3 miljard.

Uit de enquête welke door het Gemeentekrediet werd gevoerd op 15 december 1971 in verband met de stand van de gemeenterekeningen, eigen aan het dienstjaar, bleek dat er zich bijna geen verandering heeft voorgedaan in vergelijking met de enquête welke betrekking had op het dienstjaar 1970.

Er valt echter wel een wijziging waar te nemen ten opzichte van de aanvankelijke begrotingsramingen. Op 15 december vertoonde het globaal tekort op de rekeningen der vier grote steden — op basis van de resultaten van de door het Gemeentekrediet gevoerde enquête — een geringe daling vergeleken met het aanvankelijke globale deficit op de begrotingen eigen aan het dienstjaar. Uit de enquête bleek eveneens dat 72,6 % der overblijvende gemeenten bij het afsluiten der rekeningen eigen aan het dienstjaar 1971, een gezamenlijk overschot zouden kennen van 1,6 miljard. Het grootste deel der gemeenten welke aanvankelijk een tekort hadden op hun begroting zullen immers hun rekeningen in evenwicht of met een overschot afsluiten.

Op 15 december bleek de financiële toestand der gemeenten dus enigszins verbeterd te zijn in vergelijking met de aanvankelijke begrotingsvooruitzichten. Dit kan voor een deel worden verklaard door de bijdragen uit het hulpfonds of door analoge speciale kredieten evenals door de verhoging der fiscale ontvangsten.

De gemeentelijke belastingen, welke bij het Gemeentekrediet worden gecentraliseerd lieten in 1971 een groeivertraging zien vergeleken met voorgaande jaar. Dit wordt vooral verklaard door de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing welke 1,3 % minder opbrachten vergeleken met het kalenderjaar 1970. Bij de interpretatie van de toeneming der belastingstortingen in 1971 moet men echter rekening houden met het voorschot dat op einde 1970 werd gestort op de incohiering van dat jaar en met de vertraging welke geregistreerd wordt bij de incohiering van de onroerende voorheffing.

Op basis van de gegevens welke door het Gemeentekrediet worden bekendgemaakt blijkt dat meer dan 50 % der gemeenten meer dan 900 opcentiemen oplegden vergeleken met 29,8 % in 1967. In vergelijking met 1970 steeg het aantal gemeenten welke meer dan 1 800 opcentiemen hebben toegepast met 9 eenheden. Een verhoging van het aantal opcentiemen geeft echter geen

aanleiding tot grote meerwaarden inzake belastingontvangsten in de loop van het dienstjaar. De belastingbasis van deze belasting kent immers slechts een langzame ontwikkeling. De aanvullende gemeentebelasting op de verkeersbelasting werd door 2 210 gemeenten geheven, terwijl de bijkomende gemeentebelasting op de personenbelasting door 2 213 gemeenten werd geheven, 64,8 % van deze gemeenten legden het bij de wet toegelaten maximumpercentage van 6 % op.

In vergelijking met het jaar 1970 bleek een groter aantal gemeenten een verbeterde thesaurietoestand te kennen. Immers tijdens het jaar 1971 daalde het aantal begunstigden inzake door het gemeentekrediet toegestane kredietlijnen voor de uitvoering van de gewone begrotingen. Na een stabilisatie tijdens de drie voorgaande jaren kende het volume der kredietlijnen welke aan de gemeenten werden toegestaan echter een vermeerdering met nagenoeg 1,5 miljard tijdens het jaar 1971. De evolutie van het volume van deze kredietlijnen houdt verband met de toeneming van de dotatie aan het gemeentefonds en met de evolutie der belastingopbrengsten ten voordele van de gemeenten, te verklaren door de stijging van de belaste inkomens en de verzwaring van de belastingen.

De gemeentelijke financiën werden in 1971 ook beïnvloed door de gestegen kost van het krediet. Het Gemeentekrediet heeft immers de rentevoeten op de leningen met 0,25 % verhoogd vergeleken met die welke tijdens het tweede semester van 1970 toepasselijk waren en dit ondanks de algemene daling van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt.

De overdrachten van de centrale overheid vormen een belangrijke financieringsbron voor de gemeenten en de provincies. Volgens de goedgekeurde kredieten op de Rijksbegroting van 1971, aangepast volgens het blad der bijkredieten, belopen de inkomenstransferten voor het dienstjaar 34,8 miljard. In vergelijking met de aanrekeningen van 1970 is dit een meerwaarde van 2,5 miljard. Een belangrijk deel der inkomenstransferten heeft betrekking op de onderwijssector, te weten 12,4 miljard. De overdrachten met algemene oogmerken belopen 19,8 miljard, dit bedrag omvat hoofdzakelijk het Gemeentefonds. De kapitaaltransferten bedroegen 5,2 miljard op de Rijksbegroting van 1971. Van dit bedrag gaat 800 miljoen naar de onderwijssector (gebouwen en uitrusting).

In 1971 beliep de dotatie op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken ten voordele van het gemeentefonds 17 437 miljoen, tegen 15 263 miljoen in 1970 ; dit vertegenwoordigt een groei van 14,2 % vergeleken met + 12,3 % in 1970. Deze toeneming houdt verband met de stijging van bepaalde Rijksinkomsten. Immers de dotatie aan het gemeentefonds staat in vaste verhouding — met een time lag van twee jaar — tot de opbrengst van sommige directe belastingen welke door de Staat worden geïnd.

Het gemeentefonds verstrekt aan de gemeenten een belangrijk deel van hun financiële middelen. In 1969 beliep het fonds 27,3 % der gewone ontvangsten eigen aan het dienstjaar.

Tijdens het jaar 1971 hebben drie grote steden in grote mate een beroep gedaan op de kapitaalmarkt. Van het totaal bedrag van 5 miljard dat aan obligatieleningen werd uitgegeven namen de steden Gent, Luik en Antwerpen respectievelijk 20 %, 30 % en 50 % voor hun rekening.

Bij de aanvang van 1971 waren de kredietbeperkingen inzake investeringskredieten opgeheven. In 1971 liet het netto-bedrag der kredietverbintenissen welke door het Gemeentekrediet werden aangegaan dan ook een stijging zien vergeleken met het voorgaande jaar. Een deel van deze toeneming kan worden verklaard door de overdracht van kredietaanvragen in verband met het jaar 1970.

Het totaal der kapitaaltoelagen uitgekeerd door de hogere overheid (4,1 miljard) en de leningen verstrekt door het Gemeentekrediet (21,4 miljard) stijgt met 1,7 miljard vergeleken met 1970. Op te merken valt dat de netto-kredietverbintenissen welke tijdens het jaar 1971 werden aangegaan door het Gemeentekrediet, aanmerkelijk hoger liggen dan de werkelijk verwezenlijkte kredieten. Dit wordt waarschijnlijk verklaard door de vertraging welke zich voordeed in de goedkeuringsformaliteiten bij de voogdijuitoefenende overheden.

Er wordt eveneens vastgesteld dat het grootste deel van de werkelijk verwezenlijkte kredieten (14,5 miljard) nog niet ter hand werd gesteld van de lagere besturen zodat een reserve bestaat aan uit te voeren werken.

Het Gemeentekrediet kon de voornoemde kredieten toestaan op basis van de opbrengst der ingezamelde spaarkapitalen (20,5 miljard) evenals van de contractuele terugbetalingen van vroegere leningen (7,2 miljard). Tijdens het jaar 1971 kon het Gemeentekrediet voldoende werkmiddelen verzamelen om de kredietaanvragen te beantwoorden. Nochtans bleek het bedrag van de obligatieleningen een daling te vertonen vergeleken met 1970. De depositoboekjes, kasbons en kapitalisatiebons evenals de deposito's van de openbare besturen wijzen echter op een aanzienlijke vermeerdering.

Bij de uitsplitsing van het totaalbedrag aan toelagen vanwege de centrale overheid en van leningen verstrekt door het Gemeentekrediet, volgens de bestemming waarvoor ze werden bekomen bij deze instelling, kennen de werken voor elektriciteit en gasvoorziening een daling van 301 miljoen. Watervoorzieningswerken, daarentegen, nemen met 914,4 miljoen toe. Bij de interpretatie van deze cijfers moet men rekening houden met de vaste opneming door het Gemeentekrediet der privé-uitgiften van de Nationale Maatschappij der Waterleidingen en van de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij evenals met de voorschotten die het Gemeentekrediet in dit verband toestond aan voornoemde maatschappijen. De leningen en toelagen voor havenwerken daalden met 109 miljoen vergeleken met 1970. Dit betekent niet dat de inspanningen welke door de lagere publiekrechtelijke lichamen op dit gebied worden geleverd, zouden verzwakken. De stad Antwerpen heeft immers tijdens het jaar 1971 een obligatielening uitgegeven ten belope van 2,5 miljard, waarvan een deel werd aangewend voor de financiering van de havenwerken. De financiering inzake

de bouw van hospitalen evenals de aanleg van sportpleinen en zwembaden kende een aanzienlijke toeneming in 1971. Dit geldt ook op het vlak van de economische expansie o.m. voor de aankoop van terreinen en gebouwen evenals voor de uitrusting van industrieterreinen (2,2 miljard in 1970, tegen 2,5 miljard in 1971).

Uit de verdeling van de kapitaaltoelagen uitgekeerd door de hogere overheid, en de leningen, welke door het Gemeentekrediet worden verstrekt, over de diverse categorieën van openbare besturen blijkt dat zowel de gemeenten en provincies als de intercommunalen en de andere organismen (kerkfabrieken, polders en wateringen) in grotere mate werden begunstigd dan het voorgaande jaar.

Het totaal der kapitaaltoelagen en leningen aan de gemeenten en de provincies steeg in 1971 met 5,6 % tot 18,6 miljard. In dit verband overtroffen de in de vorm van kapitaal uitgekeerde toelagen deze van 1970 met 12,4 %, terwijl de leningen aan de gemeenten en de provincies een groei vertoonden van 4,9 %. De toelagen en kredieten aan de intercommunales en de andere organismen lagen 10,8 % hoger vergeleken met het jaar 1970.

Om het globaal bedrag der investeringen van de lokale overheden te kennen, dient men naast het totaalbedrag van de leningen welke door het Gemeentekrediet werden toegestaan (21,4 miljard) en het bedrag aan kapitaaltoelagen (4,1 miljard) ook rekening te houden met de investeringen van de vier grote steden gefinancierd door de openbare uitgifte van leningen en de investeringen van sommige intercommunales gefinancierd door de uitgifte van privé-leningen (ongeveer 7 miljard); indien men ten slotte hieraan de investeringen van de intercommunalen E 3, E 5, E 39 en E 9-E 40 toevoegt (10,1 miljard), dan bereikt het totaal der investeringen van de lokale sector 43 miljard frank.

*
* *

In vergelijking met het jaar 1970 bleken, op basis van de ramingen van het Gemeentekrediet, in de financiële toestand van de gemeenten en van de provincies geen grote wijzigingen te zijn opgetreden. Traditiegetrouw liet de enquête welke door het Gemeentekrediet wordt gevoerd in verband met de stand der rekeningen eigen aan het dienstjaar, op 15 december, een verbetering zien in de gemeentelijke financiën vergeleken met de aanvankelijke begrotingsramingen.

Een groot aantal gemeenten kende blijkbaar een verbeterde thesaurietoestand, te danken aan de toeneming van de middelen ter beschikking van het Gemeentefonds evenals een hoger rendement van de belastingen.

★
★ ★

Financiële verhouding van de Staat tot de lagere publiekrechtelijke lichamen

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1968	1969	1970 (a)	1971 (b)
DEBET				
A. *Inkomensoverdrachten*	25 729	29 176	32 309	34 775
1. Onderwijsbijdragen	*10 329*	*11 761*	*12 515*	*12 386*
a) Lonen en pensioenen	(9 251)	(10 602)	(11 344)	(11 174)
b) Werkingskosten	(1 073)	(1 159)	(1 171)	(1 212)
2. Bijdragen voor interestlasten	*1 039*	*1 240*	*1 352*	*1 674*
3. Andere speciale bijdragen	*509*	*886*	*1 096*	*951*
4. Bijdragen met algemene doeleinden.	*13 852*	*15 289*	*17 346*	*19 764*
B. *Kapitaaloverdrachten*	2 217	2 603	3 585	5 188
1. Onderwijsgebouwen en -uitrusting .	*625*	*576*	*675*	*835*
2. Andere gebouwen en wegen	*1 105*	*1 468*	*1 679*	*1 273*
3. Andere overdrachten	*487*	*559*	*1 231*	*3 080*
Totaal ...	**27 946**	**31 779**	**35 894**	**39 963**
CREDIT				
A. *Inkomensoverdrachten*	236	509	301	621
B. *Kapitaaloverdrachten*	107	65	227	241
Totaal ...	**343**	**574**	**528**	**862**
Saldo ...	**27 603**	**31 205**	**35 372**	**39 101**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Raming der ontvangsten; voor de uitgaven, goedgekeurde kredieten (met inbegrip van de speciale wetten), verbeterd door het aanpassingsblad.
(b) Ramingen.

Algemeen overzicht van de provinciale financiën

Alle provinciën samen — Gewone dienst

(miljoenen franken)

DIENSTJAREN	Totaal eigen aan het dienstjaar			Algemeen totaal		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
1962 (a, c)	3 267	3 508	— 241	4 057	3 862	+ 195
1963 (a, c)	3 739	3 693	+ 46	4 291	4 037	+ 254
1964 (b, c)	3 527	3 488	+ 39	3 937	3 666	+ 271
1965 (b, c)	4 340	4 567	— 227	4 786	5 018	— 232
1966 (b, c)	4 165	4 564	— 399	4 617	5 027	— 410
1967 (b, c)	5 710	5 455	+ 256	6 177	6 039	+ 138
1968 (b, c)	6 870	6 150	+ 720	7 741	6 757	+ 984
1969 (b,c)	7 228	6 759	+ 469	8 460	7 300	+1 160
1970 (d)	8 632	9 055	— 423	9 080	9 245	— 165
1971 (e)	9 637	10 068	— 431	10 312	10 168	+ 144

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Definitieve rekeningen.
(b) Voorlopige rekeningen.
(c) Ontvangsten : vastgestelde rechten; uitgaven : werkelijk vastgestelde uitgaven.
(d) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar inbegrepen.
(e) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.

Provinciale financiën. Gewone dienst. Ontvangsten

Voornaamste onderverdelingen van hoofdstuk Aandeel in het Fonds der provinciën en Provinciale belastingen

(miljoenen franken)

AFDELINGEN	1967 (a)	1968 (a)	1969 (a)	1970 (b)	1971 (c)
Aandeel in het Fonds der provinciën	1 355	1 520	1 847	1 865	2 130
Opcentiemen op de onroerende voorheffing	1 154	1 668	1 359	1 736	1 880
Directe en indirecte belastingen ..	674	655	726	787	846
Diverse fiscale ontvangsten	—	—	1	—	—
Andere ontvangsten	51	23	37	22	69
Totaal...	3 234	3 866	3 970	4 410	4 925

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Voorlopige rekeningen; ontvangsten : vastgestelde rechten.
(b) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar inbegrepen.
(c) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.

Verdeling van de provinciale financiën per administratief hoofdstuk

Gewone dienst

(miljoenen franken)

HOOFDSTUKKEN	1967 (a)		1968 (a)		1969 (a)		1970 (b)		1971 (c)	
	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven
Patrimonium	89	76	94	73	93	79	123	95	144	101
Aandeel in het Fonds der prov. en Provinc. belast. - Algem. administr.	3 234	305	3 866	351	3 970	433	4 410	569	4 926	624
Justitie - Eredienst	—	22	—	28	—	36	2	50	1	57
Provinciebedrijven	743	731	942	842	1 080	908	1 077	1 043	1 209	1 156
Maatschappelijke voorzorg	47	200	50	242	54	271	56	377	61	402
Openbare gezondheid	234	461	274	505	286	546	325	659	351	724
Wegen en openbare werken	94	447	97	480	65	505	81	662	72	713
Economie	5	125	12	174	11	187	15	235	15	257
Onderwijs	1 151	1 961	1 390	2 138	1 476	2 315	1 667	2 767	1 763	2 992
Cultuur	17	180	25	205	30	227	32	302	38	345
Pensioenen	35	168	40	182	58	215	56	240	67	263
Schuld	62	764	64	881	93	1 010	788	2 012	990	2 389
Overdrachten	—	15	16	49	12	26	—	43	—	44
Totaal eigen aan het dienstjaar	**5 711**	**5 455**	**6 870**	**6 150**	**7 228**	**6 759**	**8 632**	**9 055**	**9 637**	**10 068**
Saldo van de vorige dienstjaren	**466**	**584**	**871**	**607**	**1 232**	**541**	**748**	**190**	**675**	**100**
Algemeen totaal...	**6 177**	**6 039**	**7 741**	**6 757**	**8 460**	**7 300**	**9 080**	**9 245**	**10 312**	**10 168**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Voorlopige rekeningen; ontvangsten : vastgestelde rechten; uitgaven : werkelijk vastgestelde uitgaven.
(b) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar inbegrepen.
(c) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.

Geografische verdeling van de provinciale financiën

Gewone dienst

(miljoenen franken)

PROVINCIEN	Dienstjaren (a)	Totaal eigen aan het dienstjaar			Algemeen totaal		
		Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Antwerpen	1966	689	662	+ 27	760	683	+ 77
	1967	759	739	+ 20	914	862	+ 52
	1968	951	845	+ 106	1 160	987	+ 173
	1969	1 073	1 156	— 83	1 212	1 211	+ 1
	1970	1 191	1 281	— 90	1 359	1 359	—
	1971	1 280	1 386	— 106	1 415	1 412	— 3
Brabant	1966	592	941	— 349	605	952	— 347
	1967	1 099	1 020	+ 79	1 099	1 029	+ 70
	1968	1 316	1 134	+ 182	1 604	1 154	+ 450
	1969	1 273	1 315	— 42	1 323	1 323	—
	1970	1 378	1 445	— 67	1 452	1 452	—
	1971	1 638	1 697	— 59	1 711	1 711	—
Henegouwen	1966	841	865	— 24	868	1 155	— 287
	1967	1 157	1 074	+ 83	1 157	1 420	— 263
	1968	1 325	1 200	+ 125	1 325	1 485	— 160
	1969	1 418	1 356	+ 62	1 419	1 484	— 65
	1970	1 518	1 501	+ 17	1 518	1 544	— 26
	1971	1 671	1 646	+ 25	1 672	1 668	+ 4
Luik	1966	767	753	+ 14	844	774	+ 70
	1967	973	943	+ 30	1 060	960	+ 100
	1968	1 233	1 040	+ 193	1 306	1 056	+ 250
	1969	1 264	1 299	— 35	1 378	1 313	+ 65
	1970	1 337	1 424	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Limburg	1966	[illegible]	561	— 66	553	568	— 15
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	— 3	731	748	— 17

Limburg	1966	495	561	— 66	558	568	— 10	
	1968	865	846	+ 19	871	865	+ 6	
	1969	935	994	— 59	1 006	1 006	—	
	1970	1 069	1 117	— 48	1 123	1 123	—	
	1971	1 192	1 268	— 76	1 257	1 260	— 3	
Luxemburg	1966	103	63	+ 40	105	64	+ 41	
	1967	128	89	+ 39	169	103	+ 66	
	1968	123	99	+ 24	189	111	+ 78	
	1969	143	164	— 21	165	165	—	
	1970	186	207	— 21	208	208	—	
	1971	219	259	— 40	259	259	—	
Namen	1966	198	213	— 15	235	275	— 40	
	1967	204	210	— 6	214	248	— 34	
	1968	257	225	+ 32	285	312	— 27	
	1969	294	293	+ 1	296	316	— 20	
	1970	370	351	+ 19	372	371	+ 1	
	1971	400	390	+ 10	401	400	+ 1	
Oost-Vlaanderen	1966	277	280	— 3	348	319	+ 29	
	1967	378	391	— 13	454	395	+ 59	
	1968	497	459	+ 38	590	463	+ 127	
	1969	832	885	— 53	890	890	—	
	1970	919	981	— 62	985	985	—	
	1971	1 080	1 136	— 56	1 139	1 139	—	
West-Vlaanderen	1966	203	226	— 23	299	242	+ 57	
	1967	282	255	+ 27	379	274	+ 105	
	1968	303	302	+ 1	411	324	+ 87	
	1969	460	455	+ 5	479	479	—	
	1970	534	540	— 6	559	559	—	
	1971	668	667	+ 1	686	685	+ 1	

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Dienstjaren 1966 tot en met 1969 : voorlopige rekeningen; ontvangsten : vastgestelde ontvangsten; uitgaven : werkelijk vastgestelde uitgaven.
Dienstjaar 1970 : bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar inbegrepen.
Dienstjaar 1971 : bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.

Geografische verdeling van de gemeentefinanciën

Gewone dienst

(miljoenen franken)

PROVINCIEN	Dienstjaren (a)	Totaal eigen aan het dienstjaar			Algemeen totaal		
		Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Antwerpen	1965	7 411	8 146	— 735	8 666	10 272	—1 606
	1966	8 317	8 938	— 621	10 379	12 482	—2 103
	1967	8 671	9 440	— 769	10 772	13 626	—2 854
	1968	10 624	10 410	+ 214	15 977	15 294	+ 683
	1969	10 285	11 778	—1 493	10 744	16 485	—5 741
Brabant	1965	9 042	9 397	— 355	10 716	11 068	— 352
	1966	10 650	10 348	+ 302	13 224	12 745	+ 479
	1967	10 637	10 891	— 254	13 524	12 933	+ 591
	1968	12 501	11 851	+ 650	1 4934	13 534	+1 400
	1969	12 901	13 514	— 613	13 959	14 032	— 73
Henegouwen	1965	3 919	4 096	— 177	5 003	5 193	— 190
	1966	4 418	4 567	— 149	5 620	5 919	— 299
	1967	4 800	4 831	— 31	6 191	6 211	— 20
	1968	5 365	5 224	+ 141	6 557	6 564	— 7
	1969	5 634	6 008	— 374	6 170	6 674	— 504
Luik	1965	4 697	5 034	— 337	5 824	5 934	— 110
	1966	5 229	5 458	— 229	7 084	7 016	+ 68
	1967	5 811	6 031	— 220	7 441	7 209	— 232
	1968	6 722	6 541	+ 181	8 085	7 666	+ 419
Limburg	1965	1 143	1 192	— 49	1 421	1 200	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	1 340	— 11	1 865	1 465	— 200

Limburg							
	1967	1 418	1 484	— 66	1 772	1 601	+ 171
	1968	1 739	1 688	+ 51	2 050	1 838	+ 212
	1969	1 847	2 012	— 165	2 036	2 100	— 64
Luxemburg	1965	735	709	+ 26	1 040	820	+ 220
	1966	799	764	+ 35	1 107	876	+ 231
	1967	817	812	+ 5	1 117	903	+ 214
	1968	910	851	+ 59	1 194	954	+ 240
	1969	922	1 058	— 136	1 133	1 105	+ 28
Namen	1965	1 094	1 067	+ 27	1 332	1 187	+ 145
	1966	1 223	1 173	+ 50	1 480	1 317	+ 163
	1967	1 242	1 254	— 12	1 543	1 401	+ 142
	1968	1 435	1 355	+ 80	1 703	1 520	+ 183
	1969	1 471	1 546	— 75	1 653	1 612	+ 41
Oost-Vlaanderen	1965	3 943	4 132	— 189	4 800	4 775	+ 25
	1966	4 586	4 611	— 25	5 867	5 612	+ 255
	1967	5 035	5 028	+ 7	6 038	5 681	+ 355
	1968	5 531	5 371	+ 160	6 626	6 015	+ 611
	1969	6 251	6 574	— 323	6 654	6 836	— 182
West-Vlaanderen	1965	2 381	2 421	— 40	2 849	2 612	+ 237
	1966	2 743	2 707	+ 36	3 219	2 927	+ 292
	1967	3 021	3 023	— 2	3 538	3 226	+ 312
	1968	3 548	3 360	+ 188	4 002	3 597	+ 405
	1969	3 810	3 921	— 111	4 033	4 004	+ 29

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Dienstjaren 1964 tot en met 1966 : definitieve rekeningen; ontvangsten : vastgestelde ontvangsten; uitgaven : werkelijk vastgestelde uitgaven.
Dienstjaren 1967, 1968 en 1969 : goedgekeurde begrotingen met inbegrip der beroepen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.
De gegevens voor 1970 en 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Algemeen overzicht van de gemeentefinanciën

Gewone dienst

(miljoenen franken)

DIENSTJAREN	Totaal eigen aan het dienstjaar			Algemeen totaal		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
1961 (a, c)	24 953	26 349	— 1 396	29 064	32 391	— 3 327
1962 (a, c)	28 003	27 705	+ 298	36 398	34 972	+ 1 426
1963 (a, c)	29 523	29 625	— 102	36 730	34 894	+ 1 836
1964 (a, c)	31 789	32 573	— 784	39 616	39 131	+ 485
1965 (a, c)	34 364	36 193	— 1 829	41 651	43 120	— 1 469
1966 (a, c)	39 294	39 906	— 612	49 645	50 359	— 714
1967 (b)	41 450	42 794	— 1 344	51 936	52 790	— 854
1968 (b)	47 015	50 410	— 3 395	49 802	56 153	— 6 351
1969 (b)	49 806	53 828	— 4 022	53 348	60 996	— 7 648
1970 (b, d)	54 024	59 700	— 5 676	60 183	63 945	— 3 762

Bronnen : Gemeentekrediet van België.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Definitieve rekeningen.
(b) Goedgekeurde begrotingen met inbegrip der beroepen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.
(c) Ontvangsten : vastgestelde rechten; uitgaven : werkelijk vastgestelde uitgaven.
(d) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Gemeentefinanciën. Gewone dienst. Ontvangsten

Voornaamste onderverdeling van hoofdstuk Aandeel in de fondsen van de gemeente en Algemene belastingen

(miljoenen franken)

AFDELINGEN	1964 (a)	1965 (a)	1966 (a)	1967 (a)	1968 (a)
Aandelen in de Fondsen	9 273	9 078	10 249	10 816	11 493
Rijksbijdragen	18	8	15	31	21
Opcentiemen op de onroerende voorheffing	5 428	6 144	7 107	6 561	9 154
Andere opcentiemen op de provinciale belastingen	2 170	2 674	3 808	4 525	5 726
Indirecte belastingen	586	640	659	732	689
Verhaalbelastingen	224	231	261	293	308
Diverse ontvangsten	103	114	120	221	245
Totaal...	**17 802**	**18 889**	**22 219**	**23 179**	**27 636**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Definitieve rekeningen : ontvangsten, vastgestelde rechten.
(b) Goedgekeurde begrotingen met inbegrip der beroepen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen. De gegevens voor 1969 tot 1971 zijn nog niet beschikbaar.

HOOFDSTUK III

GELD EN KREDIET

AFDELING I.
GELDHOEVEELHEID EN GELDMARKT

In 1971 heeft het betalingsverkeer met het buitenland bijgedragen tot een aanzienlijke liquiditeitsverruiming op de geldmarkt. Het totaal van de saldi van het lopende verkeer en van het kapitaalverkeer vanwege de bedrijven en particulieren vormde een belangrijke tegenpost voor de expansie van de geldvoorraad en quasi-monetaire liquiditeiten (32,1 miljard of 41,9 % van de toename van de geldvoorraad en de quasi-monetaire liquiditeiten tegen 29,8 % in 1970). Na de feitelijke opwaardering van de Belgische frank op einde augustus werd het minder aantrekkelijk om tegoeden in Belgische frank te verwerven zodat tijdens het laatste kwartaal van 1971 het saldo van de verrichtingen met het buitenland slechts 4,5 miljard bedroeg.

Onder invloed van de verminderde consumptieneiging en de vertraagde investeringen in de particuliere woningbouw kenden de financiële besparingen van de gezinnen een sterke groei. Tevens heeft de monetaire onzekerheid bijgedragen tot een daling der kortlopende beleggingen in het buitenland.

De groei van de deposito's bij de banken (+ 15,6 %) verliep dan ook sneller dan tijdens het voorgaande jaar, in weerwil van een daling van de deposito's in deviezen (— 5,9 %). De tegoeden in Belgische frank met meer dan één maand looptijd stegen met 13 % en bereikten 106,5 miljard in vergelijking met + 20,3 % in 1970. De vertraging in de groei van deze deposito's werd echter gecompenseerd door een intensere vorming van de deposito's in boekjes (+ 29,5 % tegen + 3,9 % tijdens het jaar 1970) waarvan de rentevoet niet werd verlaagd.

Bij de banken bedroeg het totaal der deposito's op zicht en met een looptijd van maximum één maand (in Belgische frank) 186,3 miljard op einde 1971 tegen 161,5 miljard op einde 1970. De vorming van tegoeden met zeer korte looptijd was intenser tijdens het eerste halfjaar (+ 10,6 %) dan tijdens het tweede (+ 4,3 %). Tijdens de laatste maanden van het jaar wendden de bedrijven en particulieren een deel van hun financiële middelen — welke in de vorm van korte termijndeposito's bij de financiële instellingen waren belegd — aan ten einde in te schrijven op de langlopende Staatsleningen.

Tijdens het jaar 1971 wordt een daling vastgesteld van de deposito's in deviezen ten belope van 2,1 miljard. De daling van deze deposito's tijdens het eerste halfjaar (ten belope van 2,8 miljard) staat vooral in verband met de verlaging van de rentevoeten. Bovendien gaven buitenlandse bedrijven tijdens de eerste acht maanden de voorkeur aan deposito's in Belgische frank, er werd namelijk gespeculeerd op een eventuele pariteitswijziging van deze geldeenheid. Het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel diende op 10 mei 1971 maatregelen te nemen om de vorming van deposito's — in Belgische frank afkomstig van de gereglementeerde markt — door niet-ingezetenen te beperken. Tijdens het tweede halfjaar lieten de tegoeden in deviezen een geringe stijging zien van 0,7 miljard.

Ook de vorming van quasi monetaire liquiditeiten vertoonde een sterke toename te weten 31,4 miljard in vergelijking met + 13,1 miljard in 1970. De vermeerdering der quasi monetaire liquiditeiten bedroeg 40,9 % der toename van het totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten. Op te merken valt dat deze laatsten gedurende het ganse jaar een sterke groei lieten zien terwijl de geldvoorraad in het eerste en het derde kwartaal een daling kende van respectievelijk 1,3 en 4,5 miljard (seizoeninvloeden).

De aanzienlijke groei der middelen bij de financiële instellingen werd echter niet in dezelfde mate gevolgd door de vraag naar kredieten.

Tijdens het jaar 1971 lieten de opgenomen bedragen van de kredieten welke oorspronkelijk door de geldscheppende en de niet-geldscheppende instellingen aan bedrijven en particulieren werden toegestaan een toename zien van 11,3 % tegen + 10,6 % in 1970.

Op einde september 1971, toen de begrenzing van de bankkredieten opgeheven werd, beliepen de opgenomen bedragen van de kredieten welke oorspronkelijk door de geldscheppende en de niet-geldscheppende instellingen aan bedrijven en particulieren werden toegestaan 719,8 miljard. Dit betekent een groei van 6,2 % ten opzichte van einde 1970, in vergelijking met + 5,8 % tijdens de overeenkomstige periode van 1970.

De kredieten welke hiervan bij de niet-geldscheppende instellingen (uitgezonderd de private spaarkassen) werden opgenomen namen met 9,4 % toe in 1971 tegen + 9,5 % in 1970. De kredieten welke oorspronkelijk door de private spaarkassen werden toegestaan vertoonden eveneens een vertraagde groei (+ 8,6 % tegen + 11,2 % in 1970). De openbare instellingen gespecialiseerd in het beroepskrediet konden slechts 7,4 % meer kredieten toekennen in vergelijking met een vermeerdering van de opgenomen bedragen van 12,4 % in 1970

De opgenomen bedragen van de kredieten aan bedrijven en particulieren welke oorspronkelijk bij de openbare instellingen gespecialiseerd in het huisvestingskrediet werden toegestaan stegen met 13 % tegen 10,5 % in 1970 Deze versnelde groei stond echter in verband met de sociale woningbouw, ten gevolge van de maatregelen getroffen om de aankoop en de bouw van woningen aan te moedigen en de versoepeling van de voorwaarden welke gesteld worden om een hypothecaire lening met Staatswaarborg te verkrijgen

Op te merken valt tevens de aanzienlijke toename van het kredietvolume dat oorspronkelijk door de A.S.L.K. werd toegestaan (10,4 % tegen 5,2 % in 1970) ; deze heeft vooral ingeschreven op de obligaties welke door de intercommunale maatschappijen voor de bouw van autowegen en door de parastatale bedrijven (R.T.T. en N.M.B.S.) werden uitgegeven.

De opgenomen bedragen van de kredieten welke oorspronkelijk aan bedrijven en particulieren werden verleend door de geldscheppende instellingen (1) lieten een stijging zien van 15,4 % (+ 12,1 % in 1970).

De opgenomen bedragen van de kredieten welke oorspronkelijk door de depositobanken onder vorm van discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren werden verleend vermeerderden tijdens het jaar 1971 met 15,1 % tegen 12,3 % in 1970. De vooruitgang van de opgenomen bedragen der investeringskredieten (2) (4,1 % in vergelijking met 5,4 % in 1970) wordt vooral verklaard door de toenemende investeringen in voorraden afgewerkt produkt. De financiering van de verkoop en de leningen op afbetaling vertoonden geen noemenswaardige vermindering tijdens de eerste zes maanden van 1971, maar vanaf de maand juli werd een intenser beroep gedaan op deze financieringsvorm. Op einde 1971 beliep het totaal der opgenomen kredieten betreffende de verkoop en leningen op afbetaling 25,6 miljard, dit impliceert een groei van 3,2 % in vergelijking met einde 1970. Hierbij werd vermoedelijk een invloed uitgeoefend door de versoepeling van de reglementering op einde oktober 1971.

De kredietvraag van bedrijven en particulieren bij de banken vertoonde slechts een geringe groei tijdens de eerste vier maanden van het jaar. Dit kan worden verklaard door de zwakke consumptieneiging enerzijds terwijl anderzijds de invoering van de B.T.W. een gunstige invloed had op de liquiditeit van de bedrijven tijdens het eerste kwartaal. Vanaf april trad echter een stijgende liquiditeitsschaarste op bij de bedrijven. Dit werd verklaard door de restrictieve monetaire politiek in de Verenigde Staten. In het vierde kwartaal kenden de opgenomen bedragen van de kredieten (3) welke oorspronkelijk door de depositobanken aan bedrijven en particulieren werden toegestaan een snelle expansie (8,3 % in vergelijking met einde september 1971). De opheffing van de kredietbeperkingsmaatregelen per 1 oktober 1971 heeft in dit verband weliswaar een rol gespeeld. De kastoestand der bedrijven werd bovendien niet meer verruimd onder invloed van de wijziging in de betalingstermijnen.

Opgemerkt wordt dat de kredietverlening op korte termijn enigszins sneller toenam dan op lange termijn. Er wordt hierbij een invloed uitgeoefend door het relatief lage peil van de rentevoet op korte termijn. Immers wegens de in het vooruitzicht gestelde daling van de rentevoet op lange termijn werden sommige kredietbehoeften vermoedelijk tijdelijk gedekt door kortlopende kredieten.

---

(1) Deze zijn : de depositobanken en de Nationale Bank.
(2) Opgenomen bedragen van discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten bij hun oorsprong verleend door de depositobanken aan bedrijven en particulieren voor de financiering van investeringen in industrie, landbouw en ambachtswezen.
(3) Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten.

Wegens de overvloedige liquiditeit waarover de geldscheppende instellingen beschikten konden deze zelf een uitgebreid volume aan discontokredieten, acceptkredieten en voorschotten toestaan aan particulieren en ondernemingen. De liquiditeit in het banksysteem en bij de overige financiële instellingen droeg bij tot een verminderd beroep op het herdisconto bij de Nationale Bank. De portefeuille handelseffecten van de Nationale Bank bedroeg gemiddeld 5,1 miljard (1) in 1971 in vergelijking met gemiddeld 8,1 miljard in 1970. De portefeuille handelseffecten steeg tijdens de laatste week van oktober onder impuls van de tijdelijke verkrapping van de geldmarkt gedurende het laatste kwartaal van 1971. Ook de portefeuille, welke door het H.W.I. op de daggeldmarkt wordt gefinancierd, lag gemiddeld enigszins beneden het peil van 1970. Ondanks de middelen waarover de banken beschikten werd een grote voorzichtigheid aan de dag gelegd. De tijdens het jaar 1971 toegestane herdiscontokredieten bij het H.W.I. lagen 1,1 miljard hoger dan in 1970. (Deze kredieten werden echter in 1971 niet gevraagd.)

Het kredietvolume dat door de Nationale Bank aan de Schatkist wordt verstrekt lag aanzienlijk lager dan in 1970. Het beroep van de Schatkist op de marge bij de Nationale Bank beliep gemiddeld 6,9 miljard (daggemiddelde) in vergelijking met gemiddeld 11,6 miljard tijdens het voorgaande jaar. De Schatkist beschikte immers over uitgebreide liquiditeiten wegens de uitgifte der overheidsleningen. Bovendien hebben de banken — als gevolg van de overvloedige financiële middelen welke naar hen toevloeiden — in grote mate ingetekend op kortlopend overheidspapier. De portefeuille kortlopend overheidspapier (voor ten hoogste één jaar) bij de banken beliep op het einde van het vierde kwartaal 23,1 miljard in vergelijking met 21,4 miljard op einde 1970. De overige instellingen welke aan de geldmarkt deelnemen hadden een voorraad kortlopend papier van 40,9 miljard op einde 1971 in vergelijking met 33,8 miljard op einde 1970. Aldus werd de Schatkist gefinancierd met 63,9 miljard tegen 49 miljard in 1970 en het Rentenfonds met 8,2 miljard in vergelijking met 6,2 miljard in 1970. Ook de portefeuille Belgische overheidsfondsen bij de banken steeg met 37,7 miljard in 1971 in vergelijking met + 26,7 miljard in 1970. Tijdens het vierde kwartaal liet de portefeuille kortlopend papier bij de banken een daling zien. Immers de financiële instellingen converteerden een deel van hun kortlopende portefeuille in langlopende overheidsleningen. Dit gold als voorzorgsmaatregel tegen de daling van de rentevoet.

Op de geldmarkt kwam een ontspanning van de rentevoeten tot uiting, waardoor de monetaire overheden werden aangezet om de discontovoet van de Nationale Bank te verminderen. Op 25 maart en op 23 september werd deze met 0,5 % verlaagd om een niveau van 5,5 % te bereiken in vergelijking met 6,5 % op 10 december 1970.

De rentevoet op de Schatkistcertificaten welke door het Rentenfonds worden uitgegeven daalde van 7,25 % in december 1970 tot 4,8 % op einde oktober 1971. Tijdens de laatste twee maanden steeg deze rentevoet tot 5,15 %

(1) Weekgemiddelde.

op het einde van het jaar. De rentevoet op de overige certificaten vertoonde een gelijkaardige evolutie. Dit wordt verklaard door de tijdelijke verkrapping welke op de geldmarkt ontstond na de uitgifte van overheidsleningen. De uitgiften waren er immers op gericht om de overtollige liquiditeiten waarover de particulieren en de institutionele beleggers beschikken af te romen om zodoende een eventueel bijkomende inflatoire druk op de prijzen te voorkomen. Bovendien werd de liquiditeit van de deelnemers van de geldmarkt verminderd door de daling van de goudvoorraad en de deviezenreserves van de Nationale Bank. Immers tijdens het vierde kwartaal daalde de goudvoorraad onder invloed van de cessies aan de Nederlandse Bank in het kader van het monetaire Beneluxakkoord. Bovendien werden deviezen afgestaan aan de Schatkist met het oog op de aflossing van diens buitenlandse schuld in deviezen.

Op de daggeldmarkt onderging de rente een gevoelige daling. Tijdens 1971 bedroeg deze gemiddeld 3,7 % in vergelijking met gemiddeld 6,25 % in 1970. Deze daling kan voor een deel worden verklaard door de voortgezette politiek van het Rentenfonds dat stelselmatig de startrente verlaagde waartegen het als uitlener optrad, dit in het kader van zijn muntpolitiek. De banken en de andere organismen hebben aanzienlijke bedragen aangeboden terwijl de vraag beperkt bleef. Zij leenden gemiddeld 7,6 miljard uit op de daggeldmarkt in vergelijking met 7 miljard tijdens het voorgaande jaar. De ontleningen van voornoemde organismen beliepen gemiddeld slechts 2,4 miljard in vergelijking met gemiddeld 1,8 miljard in 1970.

Het Herwaardering- en Waarborginstituut heeft een groot gebruik gemaakt van daggelden. Ten einde de markt in evenwicht te brengen en de inzinking der renten te vermijden nam het instituut soms meer gelden op in vergelijking met zijn behoeften. Het Herwaardering- en Waarborginstituut liet dan de veilingrente (1) dalen tot op het niveau waarop de financieringslast niet zwaarder woog dan wanneer het alleen kapitalen zou ontleend hebben met het oog op de dekking van zijn behoeften. Het Rentenfonds en het Herwaardering- en Waarborginstituut konden tevens een deel der overtollige liquiditeiten aan de markt onttrekken door de vorming van tegoeden bij de Nationale Bank.

Op de markt van het privaatdisconto heerste tijdens 1971 een intense doch onregelmatige activiteit. Tijdens de eerste zes maanden van het jaar was de vraag naar handelswissels soms groter dan het aanbod. Dit kan worden verklaard door de kapitalen welke vanuit het buitenland toestroomden. In het tweede halfjaar trad echter een omkeer op in deze situatie te verklaren door de vervroegde storting der belastingen in juli enerzijds en anderzijds door de invloed welke uitging van de twee overheidsleningen in het najaar van 1971. Het volume van de wissels welke door het H.W.I. worden verhandeld kende een sterke toename. Het volume der wissels welke door het H.W.I. werden aangekocht of wederingekocht of waarbij het H.W.I. als makelaar optrad steeg van 135,8 mil-

(1) Dit is de zitting die 's namiddags in Verekenkamer te Brussel na de voorlopige afsluiting van de liquidatie-bladen gehouden wordt.

jard in 1970 tot 224,5 miljard in 1971. Het volume der wissels, die door het H.W.I. werden verkocht of waarbij het H.W.I. als makelaar optrad, verhoogde van 127,9 miljard in 1970 tot 204,1 miljard in 1971.

Op einde 1971 bedroeg de totale geldhoeveelheid 463,9 miljard hetgeen een groei inhoudt van 10,8 % vergeleken met einde 1970. De girale geldvoorraad in handen van bedrijven en particulieren — 45,9 % van de totale geldvoorraad — laat een groei zien van 13,4 % vergeleken met 15,4 % in 1970. Deze vertraagde groei staat in verband met de verminderde toename der direct opvraagbare deposito's of deposito's met een looptijd van ten hoogste dertig dagen welke bij de banken en de parastatale instellingen werden gevormd. Vooral tijdens het vierde kwartaal van 1971 kon men een vertraagde groei vaststellen in vergelijking met de overeenkomstige periode van 1970. Ook de tegoeden bij de Postchequedienst kenden een minder snelle toename dan in 1970.

Op 31 december 1971 bedroeg de girale geldvoorraad reeds 55,9 % van de globale geldvoorraad in vergelijking met 54,4 % op einde 1970. De girale geldhoeveelheid in handen van de Schatkist en de lagere overheid steeg met 17,5 % en bereikte 29,7 miljard. De bankbiljetten welke door de Nationale Bank worden uitgegeven namen echter sneller toe vergeleken met deze in 1970 (7,2 % in 1971 tegen 2,8 % in 1970).

Tijdens het jaar 1971 verhoogde het totaal van de geldvoorraad en de quasi monetaire liquiditeiten met 76,7 miljard. De voornaamste tegenpost hiervan wordt gevormd door de kredieten welke aan de ondernemingen en particulieren werden toegestaan (35,7 miljard vergeleken met 25 miljard in 1970). Op te merken valt dat deze kredieten de grootste stijging vertoonden tijdens het laatste kwartaal van 1971 (ten belope van 22,1 miljard).

De herfinanciering buiten de financiële instellingen daalde tijdens het jaar met 3,3 miljard in vergelijking met een toename van 7,3 miljard in 1970.

De geldschepping ten behoeve van de Overheid (Staat en andere overheidsinstellingen) nam trager toe dan in 1970 (11,7 miljard vergeleken met 13,1 miljard in 1970).

De tegeldemaking van overheidseffecten daalde met 7,2 miljard in vergelijking met 2,4 miljard in 1970. Dit wordt vooral verklaard door het feit dat het Rentenfonds 6 miljard minder overheidseffecten verkocht. In 1970 beliep deze afname 1,2 miljard.

De kredieten welke aan niet-geldscheppende financiële instellingen werden toegestaan namen minder toe in vergelijking met het voorgaande jaar (3,6 miljard tegen 8,2 miljard in 1970).

*
* *

Tijdens 1971 kende de Belgische economie een ruime liquiditeit op de geldmarkt, te verklaren door de vertraging van de economische groei enerzijds en

anderzijds door het overschot van het betalingsverkeer met het buitenland. Tijdens de eerste drie kwartalen kwamen op de geldmarkt ontspanningsverschijnselen tot uiting te weten : een daling der rentevoeten, een daling van de portefeuille handelseffecten bij de Nationale Bank en een toenemende intekening vanwege de financiële instellingen op overheidspapier met korte looptijd. Onder impuls van deze evolutie hebben de monetaire overheden het gevoerde beleid aangepast. De Nationale Bank heeft tweemaal een verlaging van de discontovoet doorgevoerd en op einde september werden de kredietbeperkingen opgeheven. Tijdens het laatste kwartaal heeft de Overheid twee belangrijke leningen geplaatst op de markt.

★
★ ★

Verloop van de geldhoeveelheid

Toestand einde maand
(miljarden franken)

MAAND	Chartaal geld			Giraal geld						Totale geldhoeveelheid	Veranderingen van de geldhoeveelheid per tijdspanne
					In handen van bedrijven en particulieren (b)						
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Chartale geldhoeveelheid (a)	In de handen van de Schatkist en de lagere publiekrechtelijke lichamen	Rekeningencourant bij de Nationale Bank van België (a)	Tegoeden op postrekening (a)	Direct opeisbare deposito's en op ten hoogste één maand bij de banken en parastatale instellingen (a)	Totaal	Girale geldhoeveelheid		
1963 December	6,1	150,5	153,7	12,1	0,5	32,9	78,6	112,0	124,2	277,8	+ 23,3
1964 December	6,4	160,3	163,7	10,8	0,6	35,9	86,4	122,9	133,7	297,4	+ 19,6
1965 December	6,6	170,3	173,4	11,8	0,4	37,6	95,4	133,4	145,2	318,6	+ 21,2
1966 December	6,9	175,3	178,7	14,9	0,5	41,5	104,1	146,1	161,0	339,7	+ 21,1
1967 December	6,5	177,5	180,1	17,4	0,5	39,0	113,5	153,0	170,4	350,5	+ 10,8
1968 December	6,6	183,2	185,4	20,8	0,8	46,2	123,3	170,3	191,1	376,5	+ 26,0
1969 December	7,0	183,0	185,2	25,6	0,4	43,9	131,2	175,5	201,1	386,3	+ 9,8
1970 December	7,6	188,2	190,7	25,2	0,4	49,6	152,7	202,7	227,9	418,6	+ 32,3
1971 Januari	7,5	182,1	184,8	26,5	0,6	51,0	152,3	204,5	231,0	415,8	— 2,8
Februari	7,5	183,3	185,7	22,8	1,1	47,2	153,2	201,4	224,3	410,0	— 5,8
Maart	7,9	183,3	185,4	25,5	0,5	45,4	160,5	206,4	231,9	417,3	+ 7,3
April	7,9	189,3	191,8	24,6	0,4	55,4	155,4	211,2	235,8	427,5	+ 10,2
Mei	8,0	194,4	196,5	27,8	0,4	49,3	163,0	212,8	240,6	437,1	+ 9,6
Juni	8,1	199,1	201,0	30,0	0,4	50,6	169,2	220,2	250,3	451,3	+ 14,2
Juli	8,2	200,3	202,6	27,7	0,4	51,8	164,2	216,4	244,1	446,8	— 4,5
Augustus	8,2	195,7	198,0	27,9	0,5	47,9	165,8	214,2	242,1	440,2	— 6,6
September	7,9	196,1	198,6	28,2	0,5	47,9	171,6	220,0	248,2	446,8	+ 6,6
Oktober	7,9	196,0	199,0	28,1	0,4	50,8	163,5	214,6	242,7	441,7	— 5,1
November	8,0	194,5	196,8	28,4	0,4	49,1	166,6	216,0	244,5	441,2	— 0,5
December .....,	8,0	201,8	204,4	29,6	0,6	52,8	176,4	229,8	259,5	463,9	+ 22,7

(a) Na aftrekking van de kassaldi der geldscheppende instellingen.
(b) Inclusief sommige administratieve parastatale instellingen.

Bron : Nationale Bank van België.

Goud- en nettodeviezenvoorraad van de Nationale Bank van België

Toestand einde maand
(miljarden franken)

MAAND	Goudvoorraad	Tegoed op het buitenland in convertibele geldsoorten	Netto-vorderingen op de Europese Betalingsunie	Vorderingen op de Europese Monetaire Overeenkomst	Andere netto-tegoeden of verplichtingen	Totaal van de goud- en deviezen-reserves	Beweging van de goud- en deviezen reserves
1963 December	68,6	21,5	0,1	7,1	4,9 (a)	102,2	+ 11,2
1964 December	72,6	27,0	0,1	10,2 (b)	4,9 (a)	114,8	+ 12,6
1965 December	77,9	21,9	—	15,6 (c)	7,4 (a)	122,8	+ 8,0
1966 December	76,2	21,4	—	18,6 (c)	8,3 (a)	124,5	+ 1,7
1967 December	74,0	36,1	—	16,6 (d)	10,2 (e)	136,9	+ 12,4
1968 December	76,2	18,1	—	15,2	13,4	122,9	— 14,0
1969 December	75,9	35,6	—	7,8	9,0	128,3	+ 5,4
1970 December	73,5	39,0	—	29,8	0,8	143,1	+ 14,8
1971 Januari	73,4	42,4	—	39,6	— 0,7	154,7	+ 11,6
Februari	73,4	42,9	—	39,5	— 1,0	154,8	+ 0,1
Maart	73,3	42,2	—	38,0	— 1,0	152,5	— 2,3
April	75,1	43,4	—	36,3	0,5	155,3	+ 2,8
Mei	79,6	47,7	—	37,6	0,9	165,8	+ 10,5
Juni	79,2	37,0	—	43,6	— 0,9	158,9	— 9,6
Juli	80,0	41,7	—	41,8	3,2	167,7	+ 8,8
Augustus	79,2	42,7	—	50,2	— 2,4	169,7	+ 2,0
September	78,6	42,4	—	50,2	— 8,5	162,7	— 7,0
Oktober	78,2	38,3	—	50,2	1,3	168,0	+ 5,3
November	78,2	38,1	—	50,2	— 1,7	164,8	— 3,2
December	77,2	35,0	—	50,2	+ 2,0	164,4	— 0,4

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Inclusief vanaf mei 1963, 1.500 miljoen Belgische frank «tegoeden op het buitenland in FB» bestaande uit certificaten met een looptijd van twee jaar van de Amerikaanse Schatkist, waarvan de waarde uitgedrukt is in Belgische franken.
(b) Inclusief 1.500 miljoen Belgische frank speciale Belgische Schatkistbons (wet van 4 januari 1963. Overeenkomst van 1 februari 1963).
(c) Inclusief 3.375 miljoen Belgische frank speciale Belgische Schatkistbons (wet van 4 januari 1963. Overeenkomst van 1 februari 1963).
(d) Inclusief 1.875 miljoen Belgische frank speciale Belgische Schatkistbons (wet van 4 januari 1963. Overeenkomst van 1 februari 1963).
(e) Inclusief 3.000 miljoen Belgische frank « tegoeden op het buitenland in Belgische frank » bestaande uit certificaten met een looptijd van twee jaar van de Amerikaanse Schatkist, waarvan de waarde uitgedrukt is in Belgische franken

Gezamenlijke balansen de

(miljarde

EINDE PERIODE		Geld-hoeveelheid	Quasi monetaire liquiditeiten			Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten	Goud- en netto-deviezenvoorraad
			In handen van de bedrijven en particulieren		In handen van de Schatkist		
			Deposito's in Belgische franken (a)	Deposito's in buitenlandse geldsoorten			
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1965	Maart	292,9	70,6	4,5	—	368,0	87,0
	Juni	309,5	71,1	5,1	—	385,7	92,4
	September	306,4	74,8	3,9	—	385,1	90,4
	December	318,6	77,4	4,4	—	400,4	94,8
1966	Maart	314,6	82,4	4,2	—	401,2	93,7
	Juni	329,3	81,1	4,9	—	415,3	93,4
	September	322,4	86,4	5,1	—	413,9	89,5
	December	339,7	89,0	5,7	—	434,4	89,2
1967	Maart	326,4	97,7	6,0	—	430,1	90,8
	Juni	347,5	98,9	7,5	—	453,9	92,9
	September	343,2	105,7	6,9	—	455,8	90,9
	December	350,5	107,9	8,4	—	466,8	97,1
1968	Maart	350,0	115,9	7,5	—	473,4	94,5
	Juni	372,7	118,3	7,9	—	498,9	97,2
	September	361,8	123,3	9,1	—	494,2	90,6
	December	376,5	125,8	8,8	—	511,1	86,1
1969	Maart	372,1	135,0	9,7	—	516,8	83,6
	Juni	393,8	135,5	12,6	—	541,9	88,5
	September	373,9	142,2	15,3	—	531,4	85,3
	December	386,3	149,3	14,7	—	550,3	93,6
1970	Maart	390,1	155,1	13,2	—	558,4	97,6
	Juni	410,8	157,5	13,5	—	581,8	102,0
	September	399,2	165,6	12,9	—	577,7	103,6
	December	418,5	165,7	11,4	—	595,6	104,8
1971	Maart	417,3	174,3	10,0	—	601,7	112,4
	Juni	451,3	181,1	10,0	—	642,4	125,9
	September (b)	446,8	190,8	10,4	—	648,0	129,4
	December (b)	463,9	198,7	9,7	—	672,3	132,5

(a) Deze deposito's omvatten de termijn deposito's en de spaarboekjes.
(b) Voorlopige gegevens.

scheppende instellingen

ken)

Vorderingen op de overheid				Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren		Obligatieleningen van de depositobanken	Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen	Diversen
Vorderingen op de Staat	Nettovorderingen op het Rentenfonds	Vorderingen op de andere openbare besturen	Totaal	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	*Pro memorie* : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen			
(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
178,7	6,8	7,3	**192,8**	98,5	*108,8*	— 11,3	+ 12,9	— 11,9
185,5	7,1	7,6	**200,2**	102,4	*113,4*	— 11,3	+ 12,1	— 10,1
189,0	4,2	7,0	**200,2**	106,9	*116,5*	— 11,3	+ 11,8	— 12,9
191,9	4,7	6,6	**205,2**	112,5	*124,5*	— 11,4	+ 12,6	— 13,3
191,3	7,2	8,3	**206,8**	114,0	*127,0*	— 11,5	+ 12,4	— 14,2
197,4	8,8	9,5	**215,7**	119,0	*131,0*	— 11,5	+ 13,4	— 14,7
195,6	5,1	10,5	**211,2**	125,2	*135,7*	— 11,7	+ 15,2	— 15,5
203,9	4,6	12,0	**220,5**	134,9	*144,7*	— 12,0	+ 15,7	— 13,9
200,5	5,0	8,5	**214,0**	136,4	*149,5*	— 12,4	+ 15,3	— 14,0
207,9	8,6	11,1	**227,6**	140,4	*156,1*	— 12,6	+ 17,7	— 12,1
214,3	3,8	11,4	**229,5**	145,6	*159,1*	— 13,1	+ 18,8	— 15,9
207,9	4,1	13,0	**225,0**	156,9	*170,8*	— 13,5	+ 17,5	— 16,2
212,1	3,8	12,9	**228,8**	159,3	*175,3*	— 14,7	+ 20,4	— 14,9
225,3	7,9	12,7	**245,9**	166,0	*181,5*	— 15,3	+ 19,7	— 14,6
226,8	7,8	13,1	**247,7**	168,0	*182,7*	— 15,8	+ 20,6	— 16,3
231,5	6,8	16,8	**255,1**	182,5	*196,4*	— 16,5	+ 21,0	— 17,1
236,3	5,6	13,9	**255,8**	189,4	*204,1*	— 17,2	+ 20,4	— 15,2
243,1	8,7	17,3	**269,1**	198,4	*210,9*	— 19,0	+ 22,5	— 17,6
242,6	9,2	18,6	**270,4**	195,8	*206,7*	— 20,3	+ 26,3	— 26,1
252,0	5,4	19,5	**276,9**	197,2	*207,4*	— 21,0	+ 26,7	— 23,1
257,0	4,2	20,5	**281,7**	198,6	*210,4*	— 22,4	+ 27,9	— 25,0
260,3	6,3	22,2	**288,8**	207,9	*218,0*	— 23,4	+ 27,1	— 20,6
252,4	6,3	25,0	**283,7**	207,7	*218,3*	— 24,2	+ 30,7	— 23,8
254,4	5,4	28,8	**288,6**	219,7	*232,4*	— 25,6	+ 35,2	— 27,1
245,6	3,9	25,1	**274,6**	223,9	*234,4*	— 27,3	+ 39,0	— 20,9
261,9	5,9	27,0	**294,8**	231,6	*242,3*	— 28,4	+ 38,5	— 20,0
264,6	4,4	28,4	**297,4**	235,2	*246,0*	— 29,5	+ 40,3	— 24,8
267,1	4,4	32,3	**303,8**	255,7	*268,1*	— 30,4	+ 38,8	— 28,1

Bron : Nationale Bank van België.

Oorzaken van de veranderingen

(miljarden

TIJDVAK	Geldhoeveelheid (1)	Quasi monetaire liquiditeiten (2)	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten (3)	Transacties met het buitenland (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren) (4)	Kredieten verleend aan bedrijven en particulieren (5)
1966 1e kwartaal	— 4,0	+ 4,8	+ 0,8	— 0,3	+ 2,5
2e kwartaal	+ 14,8	— 0,6	+ 14,2	—	+ 4,0
3e kwartaal	— 6,9	+ 5,5	— 1,4	— 2,8	+ 4,7
4e kwartaal	+ 17,3	+ 3,1	+ 20,4	— 0,9	+ 9,0
Totaal . . .	+ 21,2	+12,8	+ 34,0	— 4,0	+ 20,2
1967 1e kwartaal	— 13,1	+ 9,0	— 4,1	+ 4,9	+ 4,8
2e kwartaal	+ 21,1	+ 2,7	+ 23,8	+ 5,5	+ 6,7
3e kwartaal	— 4,3	+ 6,2	+ 1,9	+ 2,8	+ 2,9
4e kwartaal	+ 7,3	+ 3,7	+ 11,0	+ 3,9	+ 11,7
Totaal . . .	+ 11,0	+21,6	+ 32,6	+17,1	+ 26,1
1968 1e kwartaal	— 0,5	+ 7,1	+ 6,6	— 0,7	+ 4,6
2e kwartaal	+ 22,7	+ 2,8	+ 25,5	+ 2,8	+ 6,1
3e kwartaal	— 10,9	+ 6,2	— 4,7	— 6,0	+ 1,2
4e kwartaal	+ 14,8	+ 2,1	+ 16,9	— 4,2	+ 13,7
Totaal . . .	+ 26,1	+18,2	+ 44,3	— 8,1	+ 25,6
1969 1e kwartaal	— 4,4	+10,2	+ 5,8	— 0,7	+ 7,7
2e kwartaal	+ 21,7	+ 3,4	+ 25,1	+ 4,2	+ 6,9
3e kwartaal	— 19,9	+ 9,4	— 10,5	— 2,9	— 4,2
4e kwartaal	+ 12,4	+ 6,4	+ 18,8	+12,0	+ 0,7
Totaal . . .	+ 9,8	+29,4	+ 39,2	+12,6	+ 11,1
1970 1e kwartaal	+ 3,8	+ 4,3	+ 8,1	+ 1,8	+ 3,0
2e kwartaal	+ 20,7	+ 2,8	+ 23,5	+ 4,5	+ 7,6
3e kwartaal	— 11,5	+ 7,4	— 4,1	+ 3,9	+ 0,3
4e kwartaal	+ 19,2	— 1,4	+ 17,8	+ 3,3	+ 14,1
Totaal . . .	+ 32,2	+ 13,1	+ 45,3	+ 13,5	+ 25,0
1971 1e kwartaal	— 1,3	+ 7,4	+ 6,1	+ 6,2	+ 2,0
2e kwartaal	+ 34,0	+ 6,6	+ 40,6	+13,3	+ 7,9
3e kwartaal (a)	— 4,5	+10,1	+ 5,6	+ 8,0	+ 3,7
4e kwartaal (a)	+ 17,1	+ 7,3	+ 24,4	+ 4,4	+ 22,1
Totaal (a) .	+ 45,3	+31,4	+ 76,7	+31,9	+ 35,7

(a) Voorlopige gegevens.

... geldhoeveelheid

...ten)

...rfinanciering buiten ...le geldscheppende ...llingen (stijging : —)		Geldschepping ten behoeve van de overheid		Tegeldemaking van overheidspapier		Obligatie-leningen van de deposito-banken	Kredieten aan niet-geld-schep-pende financiële instellingen	Diversen
...van ...mmer-ciële ...leringen ...p het ...tenland	van kredieten aan bedrijven en parti-culieren	Staat	Andere overheids-instellingen	aankoop op de markt door de geldschep-pende instellingen	door tussen-komst van het Renten-fonds			
(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
+ 0,3	— 1,0	+ 2,1	— 0,4	— 1,0	— 0,3	— 0,1	— 0,1	— 0,9
+ 0,6	+ 1,0	+ 7,5	+ 1,2	— 0,5	—	—	+ 0,7	— 0,3
+ 0,6	+ 1,5	— 7,9	+ 0,9	+ 0,5	+ 0,4	— 0,2	+ 1,7	— 0,8
— 0,4	+ 0,7	+ 10,1	+ 1,5	— 0,1	— 0,7	— 0,3	+ 0,1	+ 1,4
+ 1,1	+ 2,2	+ 11,8	+ 3,2	— 1,1	— 0,6	— 0,6	+ 2,4	— 0,6
— 0,3	— 3,4	— 2,7	— 3,9	— 1,1	— 1,7	— 0,4	— 0,3	—
— 0,9	— 2,5	+ 9,6	+ 2,2	— 0,3	+ 0,8	— 0,3	+ 1,0	+ 2,0
— 2,4	+ 2,2	— 0,6	+ 0,3	— 0,5	+ 0,4	— 0,4	+ 0,6	— 3,4
+ 0,9	— 0,3	— 4,9	+ 1,3	— 0,1	— 0,4	— 0,5	+ 0,2	— 0,8
— 2,7	— 4,0	+ 1,4	— 0,1	— 2,0	— 0,9	— 1,6	+ 1,5	— 2,2
— 1,9	— 2,2	+ 4,4	— 0,4	— 0,8	—	— 1,2	+ 3,3	+ 1,5
+ 1,3	+ 0,5	+ 18,0	— 0,5	+ 0,3	— 1,1	— 0,6	— 0,6	— 0,7
+ 0,4	+ 0,9	— 3,1	+ 0,3	— 1,1	+ 2,1	— 0,5	+ 1,3	— 0,2
+ 1,0	+ 0,8	+ 4,4	+ 3,7	— 0,5	— 0,3	— 0,7	—	— 1,0
+ 0,8	—	+ 23,7	+ 3,1	— 2,1	+ 0,7	— 3,0	+ 4,0	— 0,4
— 1,0	— 0,9	+ 6,5	— 2,8	— 1,8	— 1,8	— 0,7	— 0,6	+ 1,9
— 0,4	+ 2,1	+ 13,1	+ 3,3	+ 0,3	+ 1,3	— 1,7	+ 1,9	— 5,9
+ 0,9	+ 1,6	— 4,6	+ 1,3	— 0,7	+ 0,9	— 1,3	+ 3,6	— 5,1
— 2,3	+ 0,7	+ 5,1	+ 0,9	+ 0,1	— 1,1	— 0,7	—	+ 3,4
— 2,8	+ 3,5	+ 20,1	+ 2,7	— 2,1	— 0,7	— 4,4	+ 4,9	— 5,7
— 1,3	— 1,6	+ 5,6	+ 0,9	— 0,6	— 1,2	— 1,4	+ 1,0	+ 1,9
—	+ 1,8	+ 8,7	+ 1,3	— 0,8	— 2,3	— 1,0	— 0,8	+ 4,5
— 2,6	— 0,6	— 9,9	+ 2,8	— 0,2	+ 2,6	— 0,8	+ 3,7	— 3,3
— 0,9	— 2,1	+ 0,1	+ 3,6	+ 0,4	— 0,3	— 1,4	+ 4,3	— 3,3
— 4,8	— 2,5	+ 4,5	+ 8,6	— 1,2	— 1,2	— 4,6	+ 8,2	— 0,2
— 0,7	+ 2,3	— 8,9	— 3,6	— 0,4	— 2,5	— 1,7	+ 3,8	+ 9,6
+ 3,1	— 0,3	+ 15,5	+ 2,1	— 0,3	— 0,6	— 1,1	— 0,6	+ 1,6
— 1,6	— 0,1	— 2,2	+ 1,4	— 0,2	+ 0,8	— 1,2	+ 1,8	— 4,8
+ 2,2	— 1,6	+ 3,6	+ 3,8	— 1,0	— 3,6	— 0,8	— 1,5	— 3,2
+ 3,0	+ 0,3	+ 8,0	+ 3,7	— 1,9	— 5,9	— 4,8	+ 3,5	+ 3,2

Bron : Nationale Bank van België.

Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren en commerciële vorderingen op het buitenland oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen toegestaan

(miljarden franken)

EINDE MAAND	Kredieten aan bedrijven en particulieren			Commerciële vorderingen op het buitenland			Algemeen totaal
	Gefinancierd door geldscheppende instellingen	Gefinancierd door niet-geldscheppende instellingen	Totaal	Gefinancierd door geldscheppende instellingen	Gefinancierd door niet-geldscheppende instellingen	Totaal	
1962 December	72,9	13,8	86,7	10,8	2,5	13,3	100,0
1963 December (a)	88,8	8,7	97,5	14,6	4,1	18,7	116,2
1964 December	98,2	10,3	108,5	17,0	4,2	21,2	129,7
1965 December	112,5	12,1	124,6	23,0	5,3	28,3	152,9
1966 December	134,7	10,0	144,7	24,5	4,3	28,8	173,5
1967 December	156,8	14,1	170,9	27,4	7,1	34,5	205,4
1968 December	181,9	14,4	196,3	42,3	6,2	48,5	244,8
1969 Maart	188,8	15,3	204,1	43,4	7,2	50,6	254,7
Juni	198,1	12,8	210,9	50,5	7,6	58,1	269,0
September	195,4	11,3	206,7	55,3	6,7	62,0	268,7
December	196,7	10,7	207,4	44,1	9,0	53,1	260,5
1970 Maart	197,9	12,5	210,4	47,8	10,3	58,1	268,5
Juni	207,7	10,3	218,0	57,1	10,3	67,4	285,4
September	207,2	11,1	218,3	65,1	12,9	78,0	296,3
December	219,5	12,9	232,4	72,4	13,9	86,3	318,7
1971 Maart	223,9	10,5	234,4	77,1	14,6	91,7	326,1
Juni	231,6	10,7	242,3	85,0	11,4	96,4	338,7
September	235,1	10,8	245,9	82,6	13,0	95,6	341,5
December	255,6	12,5	268,1	94,9	10,8	105,7	373,8

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Vanaf juni 1963 nieuwe reeks. De niet-geviseerde bankaccepten voor uitvoerverrichtingen werden overgedragen van « Kredieten aan bedrijven en particulieren » naar « Commerciële vorderingen op het buitenland ».

Algemene staat der banken

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	31 december								Einde kwartaal			
	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1e kwartaal 1971	2e kwartaal 1971	3e kwartaal 1971	4e kwartaal 1971
ACTIEF												
Liquide middelen	41,7	51,4	57,5	81,2	92,4	122,2	182,5	223,5	238,2	246,2	241,6	267,9
Kredieten	187,7	206,8	234,0	264,4	306,2	351,1	393,6	475,6	499,2	522,3	534,9	546,0
aan de overheidssector ..	*97,8*	*102,3*	*115,1*	*127,2*	*144,1*	*157,8*	*180,8*	*201,9*	*210,0*	*215,9*	*226,7*	*223,8*
aan de partikuliere sector	*89,9*	*104,5*	*118,9*	*137,2*	*162,1*	*193,3*	*212,8*	*273,7*	*289,2*	*306,4*	*308,2*	*322,2*
Diversen	27,4	31,9	39,2	42,9	46,2	54,5	57,0	77,2	78,7	85,9	90,8	101,1
waaronder geaccept. wiss.	*18,8*	*21,3*	*26,9*	*28,8*	*29,5*	*32,0*	*29,3*	*37,2*	*35,5*	*39,7*	*40,3*	*45,5*
Totaal ...	**256,8**	**290,1**	**330,7**	**388,5**	**444,8**	**527,8**	**633,1**	**776,3**	**816,1**	**854,4**	**867,3**	**915,0**
PASSIEF												
Deposito's	150,3	164,6	189,5	213,1	244,4	281,4	322,6	365,8	381,7	395,7	409,1	422,7
in Belgische franken :												
— op ten hoogste 1 maand	*83,4*	*91,5*	*100,8*	*109,4*	*120,1*	*130,4*	*137,8*	*161,5*	*169,7*	*178,6*	*181,1*	*186,3*
— depositoboekjes	*27,4*	*33,7*	*40,2*	*46,8*	*57,7*	*69,8*	*71,9*	*74,7*	*78,4*	*83,8*	*89,6*	*96,6*
— op meer dan 1 maand	*27,3*	*30,7*	*36,7*	*41,9*	*50,6*	*57,3*	*78,3*	*94,2*	*99,2*	*100,7*	*104,9*	*106,5*
in deviezen.....	*12,2*	*8,7*	*11,8*	*15,0*	*16,0*	*23,8*	*34,6*	*35,4*	*34,4*	*32,6*	*33,5*	*33,3*
Eigen middelen	14,0	16,0	18,4	20,6	23,4	27,5	32,4	34,2	34,8	36,0	36,0	36,1
Diversen	92,6	109,5	122,8	154,8	177,0	218,9	278,1	376,3	399,6	422,7	422,2	456,2
waaronder :												
geaccepteerde wissels ...	*18,8*	*21,3*	*26,9*	*28,8*	*29,5*	*32,0*	*29,3*	*37,2*	*35,5*	*39,7*	*40,3*	*45,5*
obligaties en kasbons ...	*11,4*	*11,4*	*11,4*	*12,0*	*13,5*	*16,5*	*18,7*	*23,3*	*25,0*	*26,1*	*27,3*	*28,4*
Totaal ...	**256,8**	**290,1**	**330,7**	**388,5**	**444,8**	**527,8**	**633,1**	**776,3**	**816,1**	**854,4**	**867,3**	**915,0**

Bron : Bankcommissie.

Kredieten aan bedrijven en particulieren gespijsd door de depositobanken

Toestand einde maand
(miljarden franken)

MAAND	Disconto handels-papier (a)	Voorschotten		Totaal
		Diverse debiteuren	Prolongaties en voor-schotten op effecten (b)	
1962 December	30,1	38,6	1,3	70,0
1963 December	43,0	45,7	1,2	89,9
1964 December	52,5	50,8	1,1	104,4
1965 December	57,4	60,2	1,3	118,9
1966 December	67,6	68,3	1,2	137,1
1967 December	77,9	82,7	1,5	162,1
1968 December	81,3	110,3	1,6	193,2
1969 December	95,4	116,0	1,4	212,8
1970 December	115,7	156,2	1,8	273,7
1971 Januari	113,7	161,2	1,6	276,5
Februari	117,9	162,4	1,9	282,2
Maart	118,9	168,5	1,8	289,2
April.....	121,9	178,5	2,3	302,7
Mei	118,9	181,7	2,1	302,7
Juni	126,8	177,8	1,8	306,4
Juli	118,5	183,4	2,0	303,9
Augustus	118,5	186,0	1,8	306,3
September	124,8	181,8	1,6	308,2
Oktober	113,6	187,0	1,5	302,1
November	114,4	191,1	1,5	307,0
December	122,3	198,0	1,9	322,2

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Exclusief alle herdisconteerde wissels.
(b) Inclusief de speciale mobiliseringsverrichtingen (koninklijk besluit van 22 maart 1952, *Belgisch Staatsblad* van 23 maart 1952).

Herdiscontering van handelswissels door de depositobanken

Toestand einde maand

(miljarden franken)

MAAND	Bij de N.B.B.	Bij het H.W.I.	Bij de andere parastatale instellingen	Gedeeltelijk totaal	Bij andere herdisconterende instellingen (a)	Algemeen Totaal (b)
1962 December ...	1,6	2,5	4,4	8,5	3,6	12,1
1963 December ...	1,2	1,5	6,0	8,7	2,4	11,1
1964 December ...	0,9	3,0	7,1	11,0	2,5	13,5
1965 December ...	1,2	5,5	7,8	14,5	2,9	17,4
1966 December ...	1,5	6,1	9,7	17,3	2,3	19,6
1967 December ...	2,8	9,6	11,6	24,0	2,7	26,7
1968 December ...	6,7	12,9	13,3	32,9	3,7	36,6
1969 December ...	3,5	10,1	7,5	21,1	3,9	25,0
1970 December ...	0,4	7,2	11,7	19,4	4,0	23,3
1971 Januari	0,3	7,4	10,9	18,6	4,6	23,2
Februari	0,2	6,4	11,2	17,8	4,3	22,1
Maart	0,1	7,1	10,7	17,9	3,9	21,8
April	0,3	6,2	10,0	16,5	3,8	20,3
Mei	0,1	7,3	9,4	16,8	4,0	20,8
Juni	0,1	6,0	9,3	15,4	3,6	19,0
Juli.....	0,1	7,1	9,9	17,1	3,3	20,4
Augustus ...	—	7,1	10,3	17,4	3,2	20,6
September .	—	5,6	10,5	16,1	3,3	19,4
Oktober	0,1	8,5	10,7	19,3	3,4	22,7
November ..	0,1	9,1	11,2	20,4	3,0	23,4
December ...	0,1	10,1	11,1	21,3	2,0	23,3

Bron : Bankcommissie.

(a) Alleen in Belgische franken.
(b) Deze bedragen zijn niet opgenomen in de rubriek handelswissels van de algemene staat der banken.

Daggeldmarkt

Daggemiddelden

(miljarden franken)

TIJDVAK (a)	Totaal der kapitalen «on call»	Uitgeleende gelden			Opgenomen gelden			
		Depositobanken	Rentenfonds	Andere organismen (b)	Depositobanken	Rentenfonds	H.W.I. (nettoleningen)	Andere organismen (c)
1963	3,6	1,6	0,2	1,8	1,6	0,1	1,1	0,8
1964	4,6	1,9	—	2,7	1,3	0,5	1,7	1,1
1965	5,0	1,8	0,7	2,5	1,4	—	2,4	1,3
1966	4,8	1,9	0,3	2,7	1,2	0,8	1,7	1,1
1967	6,4	2,0	1,1	3,3	1,7	0,3	3,4	1,0
1968	6,6	2,1	1,4	3,0	2,4	—	3,1	1,1
1969	7,2	3,8	—	3,4	1,3	1,8	3,4	0,7
1970	8,6	3,8	1,6	3,2	1,4	0,1	6,7	0,4
1971	8,8	4,4	1,2	3,3	1,9	0,2	6,1	0,5
1971 Januari	10,1	5,6	0,9	3,6	0,9	—	8,6	0,6
Februari	7,5	3,3	0,4	3,8	1,9	—	5,2	0,3
Maart	6,3	3,1	0,2	2,9	1,5	0,8	3,7	0,2
April	6,4	2,8	0,9	2,7	1,9	—	3,4	1,0
Mei	11,3	7,1	0,6	3,6	1,5	0,5	8,9	0,3
Juni	7,8	4,5	0,5	2,9	2,1	—	5,1	0,6
Juli	8,3	3,5	1,8	3,0	2,1	—	5,8	0,5
Augustus	9,9	5,3	1,3	3,2	1,6	—	8,0	0,3
September	9,2	4,4	1,8	3,1	1,9	—	6,6	0,6
Oktober	9,5	4,7	1,8	3,1	2,6	0,1	6,1	0,7
November	10,5	2,9	3,8	3,8	2,9	—	7,1	0,5
December	8,7	4,8	0,2	3,7	2,0	1,3	4,8	0,5

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Sedert de reorganisatie van de geldmarkt, op 17 november 1959, valt het grootste gedeelte van het verhandelde daggeld onder toepassing van het « Protocol opgemaakt met het oog op de deelneming aan de markt van het gewaarborgde daggeld ». Deze tabel vermeldt daarenboven de buiten dit Protocol verhandelde kapitalen.
(b) Sedert 17 november 1959, vermeldt deze rubriek, inzonderheid de A.S.L.K., het Gemeentekrediet, de N.M.B.S. en sedert augustus 1960, diverse geldschieters « buiten Protocol ».
(c) Sedert 17 november 1959, vermeldt deze rubriek inzonderheid de N.D.D., de N.K.B.K., de N.M.K.N.

Voornaamste determinanten van de tendens op de markt van het privaat disconto

Toestand einde maand

(miljarden franken)

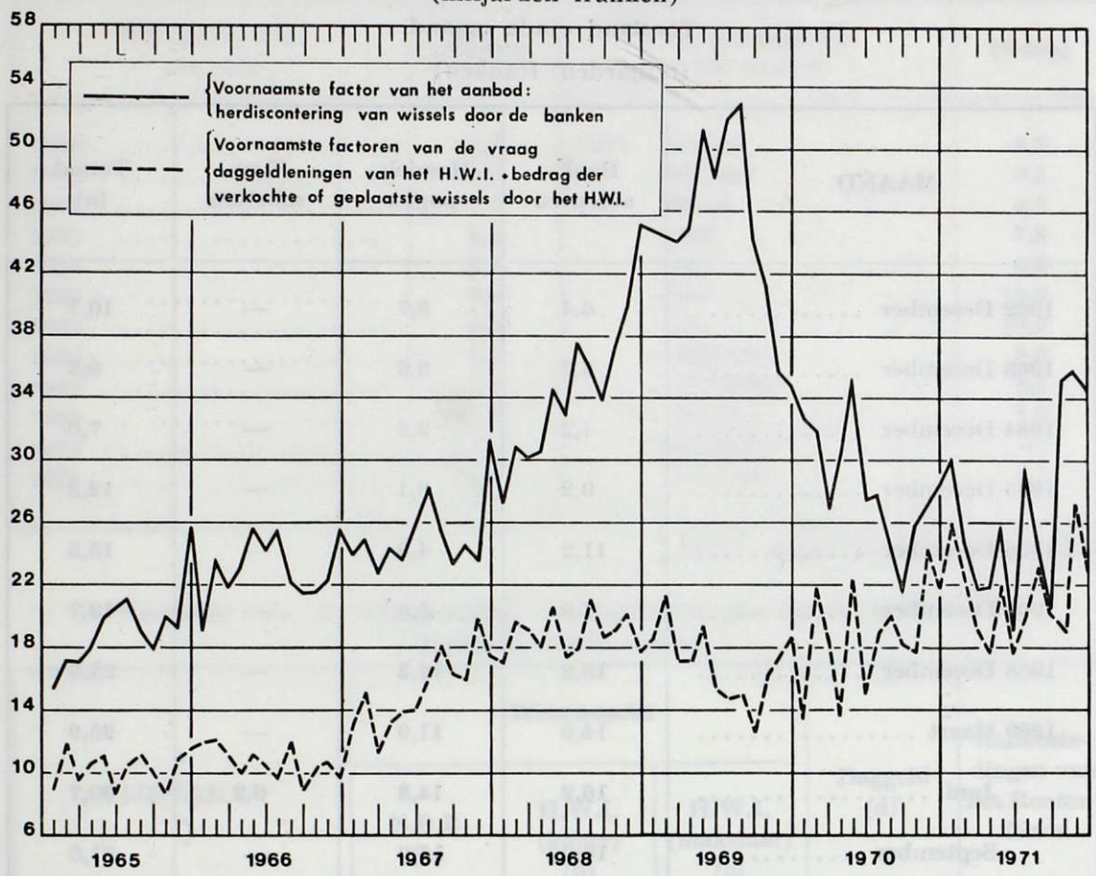

Bronnen : Bankcommissie.
Herdiscontering- en Waarborginstituut.

Bedrijvigheid van het H. W. I.

Daggemiddelden der wissels in omloop
(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Wisselportefeuille van het H.W.I.	3,8	4,0	5,0	7,5	7,8	10,2	18,0	11,4	7,5
waaronder bij de N. B.B. herdisconteerd	*2,5*	*1,9*	*2,4*	*5,5*	*4,0*	*6,8*	*14,3*	*4,6*	*2,6*
Daggeldleningen van het H.W.I.	*1,2*	*1,9*	*2,6*	*1,9*	*3,7*	*3,3*	*3,6*	*6,7*	*4,8*
Omloop der door het H.W.I. verkochte of geplaatste wissels	8,4	9,4	8,5	10,5	12,9	17,8	15,0	13,6	17,9
Totale omloop der wissels verhandeld door het H.W.I.	12,3	13,4	13,5	18,0	20,7	28,0	33,0	25,0	25,4

Bron : Herdiscontering- en Waarborginstituut.

Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren en aan het buitenland, ondergebracht bij de Nationale Bank van België

Toestand einde maand

(miljarden franken)

MAAND	Bank-accepten	Handels-papier	Voor-schotten	Totaal (a)
1962 December	6,4	3,7	—	10,1
1963 December	5,7	3,6	—	9,3
1964 December	4,2	2,8	—	7,0
1965 December	9,2	3,1	—	12,3
1966 December	11,2	4,3	—	15,5
1967 December	7,9	5,8	—	13,7
1968 December	13,2	12,3	—	25,5
1969 Maart	14,0	11,9	—	25,9
Juni	16,2	14,3	0,2	30,7
September	16,0	15,0	—	31,0
December	10,4	7,9	—	18,3
1970 Maart	4,3	4,0	—	8,3
Juni	7,2	5,0	—	12,2
September	—	1,8	—	1,8
December	2,7	3,7	0,2	6,6
1971 Maart	—	2,8	—	2,8
Juni	0,5	1,7	0,3	2,5
September	—	1,4	—	1,4
December	9,3	5,8	0,3	15,4

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Hoofdzakelijk het herdisconto van de banken en van het Herdiscontering- en Waarborginstituut

Kredieten van de Nationale Bank van België aan de Staat

Overeenkomsten van 14 september 1948, 15 april 1952 en 1 februari 1963

(miljarden franken)

Weekgemiddelde per jaar	Bedrag	Weekgemiddelde per maand		Bedrag
1960	8,4	1971	januari	6,3
1961	8,0		februari	0,5
1962	7,5		maart	4,5
1963	8,3		april	7,8
1964	8,7		mei	8,6
1965	9,0		juni	12,3
1966	9,4		juli	10,5
1967	6,9		augustus	3,3
1968	8,9		september	8,1
1969	13,8		oktober	7,9
1970	11,5		november	—
1971	5,9		december	2,1

Bron : Nationale Bank van België.

Evolutie van de voornaamste rentepercentages op de geldmarkt

Toestand einde maand

TIJDVAK	Wisselmarkt			Daggeld (d)	Aanbestedingen van het Rentenfonds
	N.B.B. (a)	H.W.I. (koper) (b)	H.W.I. (makelaar) (c)		
1967	4,00	3,60	5,10	3,19	4,90
1968	4,50	4,00	6,50	2,84	5,25
1969	7,50	7,40	9,00	5,40	8,75
1970	6,50	6,00	7,10	6,25	7,25
1971	5,50	4,45	5,40	3,70	5,15
1971 januari	6,50	6,00	6,80	4,84	7,15
februari	6,50	5,60	6,20	4,05	6,25
maart	6,00	4,80	5,25	2,66	5,25
april	6,00	4,80	5,25	4,51	5,15
mei	6,00	4,55	5,25	1,65	5,15
juni	6,00	4,55	5,25	2,64	5,15
juli	6,00	4,55	5,25	4,80	5,30
augustus	6,00	4,55	4,90	3,61	5,05
september	5,50	4,30	4,90	3,88	4,90
oktober	5,50	4,30	4,90	3,28	4,80
november	5,50	4,30	5,40	4,59	4,85
december	5,50	4,45	5,40	4,10	5,15

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Disconto van de N.B.B. voor geaccepteerde in een bank gedomicilieerde wissels en voor bij de invoer geviseerde bankaccepten.
(b) Disconto voor de aankoop door het H.W.I. voor bij de invoer geviseerde bankaccepten, op ten hoogste 120 dagen.
(c) Disconto voor de niet-geviseerde bankaccepten, op ongeveer 120 dagen, verhandeld door bemiddeling van het H.W.I.
(d) De gemiddelden zijn berekend op grond van het totaal aantal dagen van de periode.

AFDELING II. – KAPITAALMARKT

Tijdens het jaar 1971 heerste op de kapitaalmarkt een zeer liquide klimaat. De groeivertraging en het aanzienlijke overschot op de betalingsbalans droegen bij tot een vermeerdering der financiële middelen waarover de particulieren en de institutionele beleggers beschikten.

Ondanks de kapitaaluitvoer, welke — in de B.L.E.U. — vanwege de Overheid, bedrijven en particulieren per saldo 20 miljard bedroeg konden aanzienlijke bedragen aan obligatieleningen worden geplaatst op de Belgische kapitaalmarkt. De uitgiften vanwege de overheidssector beliepen 147 miljard in 1971 in vergelijking met 91,2 miljard in 1970 (1). Het beroep van de centrale overheid (2) op de obligatiemarkt bereikte 114,5 miljard. Na rekening te hebben gehouden met de aflossingen en terugbetalingen (3) beliep de netto-uitgifte 61,3 miljard. De emissiepolitiek van de overheid was gericht op het afromen der overtollige liquiditeiten bij de gezinnen en de financiële instellingen.

Ook de internationale organismen hebben gebruik gemaakt van de verruimde uitgiftemogelijkheden op de Belgische obligatiemarkt. De openbare uitgiften van deze organismen stegen van 0,8 miljard in 1970 tot 3,3 miljard in 1971.

Op de obligatiemarkt kwam de rentedaling pas duidelijk tot stand na het eerste kwartaal. Immers de Overheid stelde zijn uitgiftevoorwaarden enigszins boven de marktvoorwaarden ten einde de vlotte plaatsing der overheidsleningen te verzekeren.

Vanaf april liet de rentevoet op de primaire markt een praktisch ononderbroken daling zien. Bij de aanvang van 1971 werd een lening op 13 jaar uitgegeven door de overheid tegen 8,50 % doch op het einde van het jaar daalde de rentevoet tot 7,25 % voor een lening op 12 jaar. Benevens door de voornoemde factoren werd deze evolutie eveneens beïnvloed door de baisse der rentetarieven op internationaal vlak.

Tijdens de eerste negen maanden vertoonde het rendement van de waarden met vast inkomen, welke op de beurs te Brussel worden genoteerd, een daling zowel voor de waarden met een looptijd van 2 tot 5 jaar als voor deze met een looptijd van meer dan 5 jaar. De daling van de rentevoet gebeurde echter minder vlot in vergelijking met deze op de certificaten met een kortere looptijd. Immers, na de stabilisatie tijdens het tweede kwartaal — onder invloed van de restrictieve monetaire politiek in de Verenigde Staten — lieten de Schatkistcertificaten een snelle rentedaling zien, zodat de rentevoet op kortlopend papier lager kwam te liggen in vergelijking met deze op sommige titels met middellange looptijd. Dit in tegenstelling tot de rentestructuur op einde 1970.

Tijdens de eerste zeven maanden van het jaar heerste op de beurs een bijna continuehausse. In juli bedroeg het gemiddeld algemeen indexcijfer (einde 1963 = 100) der Belgische waarden op de contantmarkt 104,89 in vergelijking met 90,84 in december 1970.

(1) Leningen waarvan een besluit in het « Belgisch Staatsblad » verschenen is; exclusief de doorlopende uitgiften.
(2) Leningen in Belgische franken.
(3) Deze staan in verband met directe en indirecte schuld.

Het gemiddeld indexcijfer der industriële waarden beliep 85,05 in vergelijking met 77,88 in december van het voorgaande jaar. Het gemiddeld indexcijfer der Zaïraanse waarden steeg van 179,45 in december 1970 tot 198,81 in juli 1971. De kapitalisatie der representatieve waarden van de 333 Belgische ondernemingen welke genoteerd worden op de contantmarkt te Brussel onderstreepte de haussebeweging van de beurs tijdens de eerste zeven maanden van het jaar : de stijging beliep 18,7 %.

Deze algemene beweging « à la hausse » wordt verklaard door de rentedaling op de Belgische financiële markt evenals op internationaal vlak. Bovendien werd een belangrijke rol gespeeld door de bekendmaking van gunstige ondernemingsresultaten in verband met het boekjaar 1970.

Tijdens de maand maart werden de koersen enigszins negatief beïnvloed door de vrees voor een versnelde prijsstijging onder invloed van de invoering van de belasting over de toegevoegde waarde evenals door de aangekondigde verscherpte controle op de prijzen.

De monetaire problemen tijdens de maand mei (het vlotten van de DM en de gulden naast de revaluatie van de Zwitserse F en de Oostenrijkse schilling) gingen slechts gepaard met een lichte aarzeling op de beurs. De tijdelijke vervlakking der beurskoersen in mei staat veeleer in verband met de intense uitgifteactiviteit van de openbare sector.

Van augustus tot november sloeg de tendens echter om. In november beliep het gemiddeld algemeen indexcijfer der Belgische waarden 92,83, dit der industriële waarden bedroeg 75,50 en het gemiddeld indexcijfer der Zaïraanse waarden daalde tot 139,75. Ook de kapitalisatie vertoonde een duidelijke vermindering. Op einde oktober bereikte de daling 13,1 % in vergelijking met einde juli.

De in augustus door president Nixon getroffen maatregelen hadden immers tot gevolg dat de onzekerheid betreffende de ondernemingswinsten en de internationale economische en monetaire conjunctuur verhoogde. Tijdens de maand december zette het koersherstel zich in. Het ging hier echter om een technisch verschijnsel. De speculatie leefde immers op wegens de afschaffing van sommige invoerheffingen door de Verenigde Staten en onder impuls van de inspanningen welke werden gedaan om de monetaire problemen op te lossen.

Op het vlak der sectoren werd een zeer gunstige evolutie waargenomen ten aanzien van de financiële instellingen. De banken en de verzekeringsmaatschappijen lieten dan ook een flinke toename zien der beurskoersen. Dit in tegenstelling tot de portefeuillemaatschappijen. Een deel van deze instellingen belegt vooral in de conjunctuurgevoelige sectoren zoals siderurgie en non-ferrometalen.

De industriële waarden kenden een minder goede evolutie, daar de conjunctuur zich hier minder gunstig aftekende.

Op te merken valt dat de waarden in verband met de bouwnijverheid doorgaans sterk vooruitgingen. Dit wordt voor een deel verklaard door de daling der brandstofprijzen en de stijging van de cementprijs in 1970 welke de rentabiliteit van deze sector ten goede kwam. De produktie werd bovendien beïnvloed door de uitvoering der openbare werken. De koersen betreffende de sector siderurgie lieten een aanzienlijke vermindering zien tijdens het jaar 1971. Hierbij werd een belangrijke rol gespeeld door de invoerheffing door de Verenigde Staten alsmede door de tijdelijke sluiting der Amerikaanse havens (waardoor de concurrentie van Japan verhoogde). Ook de non-ferrometalen laten een aanzienlijke daling der koersen zien.

*
* *

Tijdens het jaar 1971 kende de beurs van Brussel een bevredigend verloop (vooral onder impuls van de dalende rentevoet). Na de daling der koersen in het tweede halfjaar zette het koersherstel echter in op het einde van het jaar.

Op de obligatiemarkt heerste een ruime liquiditeit zodat aanzienlijke bedragen werden geplaatst en dit ondanks de kapitaaluitvoer. De ontspanning van de rentevoet zette zich eveneens door op de kapitaalmarkt doch de hoge rentevoet op de overheidsleningen hebben deze evolutie enigszins geremd bij de aanvang van 1971.

★
★ ★

Emissies van de Belgische handels- en nijverheidsvennootschappen (a)

(miljoenen franken)

JAARTAL	Netto-emissies van aandelen			Verhoging van de obligatie-lening der vennoot-schappen (b)	Totaal der netto-emissies
	Oprichting van vennoot-schappen	Kapitaal-verhoging	Totaal		
1954	589	2 531	3 120	5 210	8 330
1955	636	4 142	4 778	4 902	9 680
1956	703	3 319	4 022	3 597	7 619
1957	1 217	3 606	4 823	5 864	10 687
1958	648	3 049	3 697	9 223	12 920
1959	897	2 440	3 337	7 980	11 317
1960	1 510	5 035	6 545	6 025	12 571
1961	1 213	2 918	4 131	8 574	12 705
1962	2 193	4 521	6 715	8 095	14 810
1963	1 092	4 192	5 284	6 774	12 058
1964	1 444	8 331	9 775	4 434	14 209
1965	1 425	5 809	7 234	10 570	17 804
1966	1 343	8 382	9 725	6 273	15 998
1967	1 955	8 160	10 115	13 909	24 024
1968	2 202	15 469	17 671	17 311	34 982
1969	2 853	14 058	16 911	12 906	29 817
1970	2 814	12 923	15 737	24 970	40 707

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De gegevens bevatten geen emissies van Kongolese vennootschappen. De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Inclusief de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
Inclusief de private emissies, d.w.z. die welke niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een aanbod op de markt.

Netto-uitgiften van aandelen en obligaties van de Belgische nijverheids- en handelsvennootschappen (a)

(duizenden franken)

VOORNAAMSTE SECTOREN	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970 (b)
Banken	454 817	1 366 185	823 680	1 601 539	3 142 418	4 874 200	5 118 134	4 674 904
Kleinhandel	570 743	334 851	88 211	84 884	104 114	177 327	542 298	340 306
Groothandel en buitenlandse handel	696 796	681 344	1 254 900	807 524	824 168	1 435 344	1 435 117	3 599 931
Metaalverwerkende nijverheid	333 049	548 227	916 323	561 924	764 108	848 762	1 391 415	1 856 584
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	338 563	1 845 343	637 319	1 247 439	387 725	210 000	381 979	132 036
Nijverheid der non-ferrometalen	312 885	18 170	45 212	3 616	20 854	1 641 635	70 451	23 321
Textielnijverheid	158 499	241 323	207 802	222 896	197 486	249 048	270 931	258 350
Voedingsmiddelennijverheid	273 118	138 593	43 738	205 258	269 389	488 919	461 364	789 289
Houtnijverheid	39 921	69 185	15 079	140 116	40 594	104 014	67 969	114 537
Scheikundige nijverheid	114 401	342 397	684 032	910 313	2 850 796	2 590 775	1 681 341	2 797 074
Elektriciteit	3 161 665	1 675 468	3 566 505	1 843 158	386 116	3 747 747	2 799 501	1 785 000
Gas	341 280	130 560	342 800	—	—	120 000	—	—
Papiernijverheid en grafische bedrijven	7 492	192 424	306 533	109 428	357 755	121 666	69 215	293 974
Transportbedrijf	— 1 907	13 377	— 23 448	161 664	131 641	142 401	255 233	414 628
Bouwbedrijf	226 187	62 792	136 554	264 198	149 088	163 989	344 133	332 287
Kolennijverheid	— 145 434	86 656	— 31 337	—	20	—	—	—
Cementnijverheid	270 859	65 786	— 3 085	73 994	155 975	81 216	121 924	158 974
Tabaksnijverheid	— 1 372	35 660	— 5 692	—	35 000	300	67 500	100
Ambacht	57 057	59 186	66 340	77 471	79 819	148 575	167 366	185 143

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) In de statistiek der netto-obligatieuitgiften zijn ook de doorlopende uitgiften begrepen; de terugbetalingen zijn in mindering gebracht.
(b) Voorlopige gegevens. De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Uitgiften van de overheidssector in Belgische franken (a)

(miljoenen franken)

JAARTAL	Bedrag	MAAND	Bedrag
1964	38 085	1971	
1965	43 715	Januari	33 000
1966	46 810	Februari	6 000
		Maart	9 500
1967	65 100	April	—
		Mei	34 500
1968	65 350	Juni	6 000
		Juli	2 500
1969	84 795	Augustus	—
		September	1 500
1970	91 200	Oktober	47 000
		November	—
1971	147 000	December	7 000

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Leningen van de Staat, de provinciën en de gemeenten, van de instellingen van algemeen nut, zoals de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (met uitzondering van de doorlopende uitgiften en leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid).

Beurs van Brussel

Bedrijvigheid

(gemiddelde per zitting)

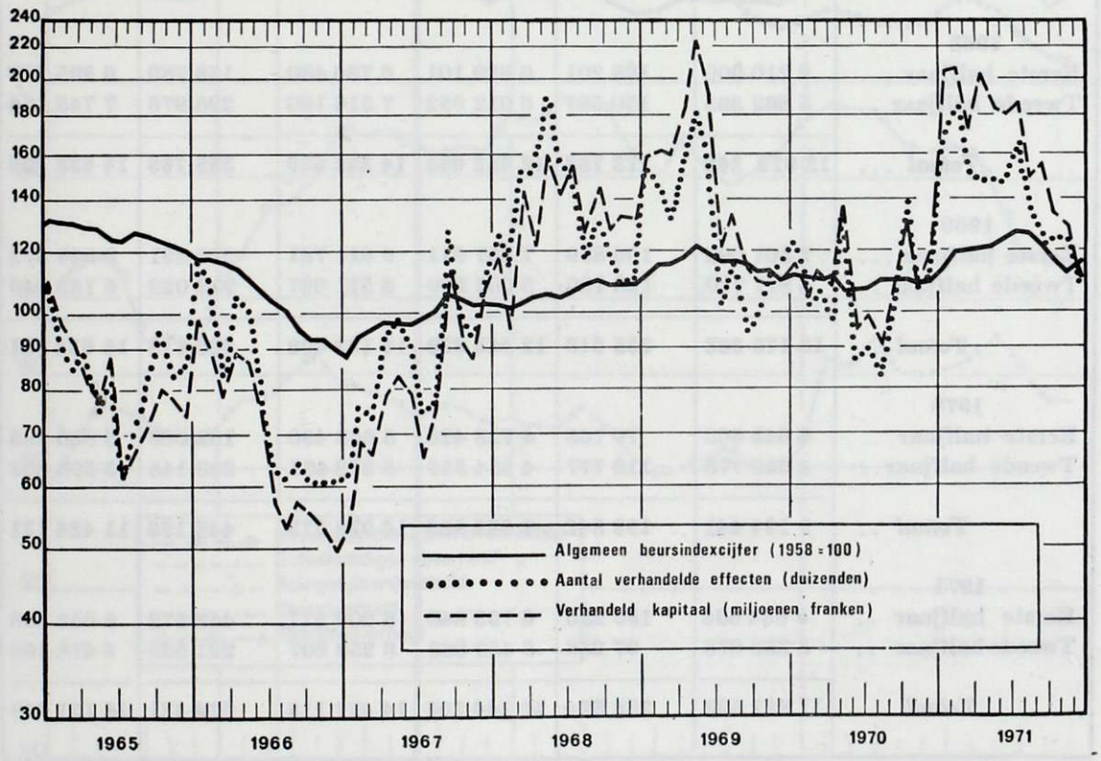

Bron : Beurscommissie te Brussel.

Beurs van Brussel
Omzet van de kontantmarkt

TIJDVAK	Aantal verhandelde effecten			Bedrag der verhandelde kapitalen (duizenden franken)		
	Aandelen	Obligaties	Totaal	Aandelen	Obligaties	Totaal
1964						
Eerste halfjaar ...	5 046 797	83 565	5 130 362	6 654 215	104 179	6 758 394
Tweede halfjaar ..	4 289 433	118 504	4 407 937	5 633 193	160 099	5 793 292
Totaal ...	**9 336 230**	**202 069**	**9 538 299**	**12 287 408**	**264 278**	**12 551 686**
1965						
Eerste halfjaar ...	4 581 543	120 789	4 702 332	6 052 811	187 860	6 240 671
Tweede halfjaar ..	4 308 841	93 693	4 402 534	4 973 648	133 987	5 107 635
Totaal ...	**8 890 384**	**214 482**	**9 104 866**	**11 026 459**	**321 847**	**11 348 306**
1966						
Eerste halfjaar ...	5 108 082	79 683	5 187 765	5 570 435	115 307	5 685 742
Tweede halfjaar ..	3 373 642	73 252	3 446 894	3 554 991	98 977	3 653 968
Totaal ...	**8 481 724**	**152 935**	**8 634 659**	**9 125 426**	**214 284**	**9 339 710**
1967						
Eerste halfjaar ...	3 893 781	96 167	3 989 948	3 975 137	123 755	4 098 892
Tweede halfjaar ..	4 420 479	112 812	4 533 291	5 047 214	140 292	5 187 506
Totaal ...	**8 314 260**	**208 979**	**8 523 239**	**9 022 351**	**264 047**	**9 286 398**
1968						
Eerste halfjaar ...	6 210 900	128 201	6 339 101	6 736 430	158 789	6 895 219
Tweede halfjaar ..	5 862 365	150 587	6 012 952	7 516 160	226 976	7 743 136
Totaal ...	**12 073 265**	**278 788**	**12 352 053**	**14 252 590**	**385 765**	**14 638 355**
1969						
Eerste halfjaar ...	7 301 092	156 819	7 457 911	9 611 781	236 591	9 848 372
Tweede halfjaar ..	4 877 710	128 199	5 005 909	6 511 627	272 022	6 783 649
Totaal...	**12 178 802**	**285 018**	**12 463 820**	**16 123 408**	**508 613**	**16 632 021**
1970						
Eerste halfjaar ..	4 648 663	79 765	4 728 428	5 668 490	162 008	5 830 498
Tweede halfjaar..	4 535 778	118 777	4 654 555	5 310 485	283 148	5 593 633
Totaal ..	**9 184 441**	**198 542**	**9 382 983**	**10 978 975**	**445 156**	**11 424 131**
1971						
Eerste halfjaar ..	6 634 604	159 236	6 793 840	8 200 511	452 872	8 653 383
Tweede halfjaar ..	5 353 078	97 288	5 450 366	6 256 607	221 559	6 478 166
Totaal ...	**11 987 682**	**256 524**	**12 244 206**	**14 457 118**	**674 431**	**15 131 549**

Bron : Beurscommissie te Brussel.

Indexcijfers van de aandelennoteringen op de beurzen van Brussel en Antwerpen

Begin der maand

(1953 = 100)

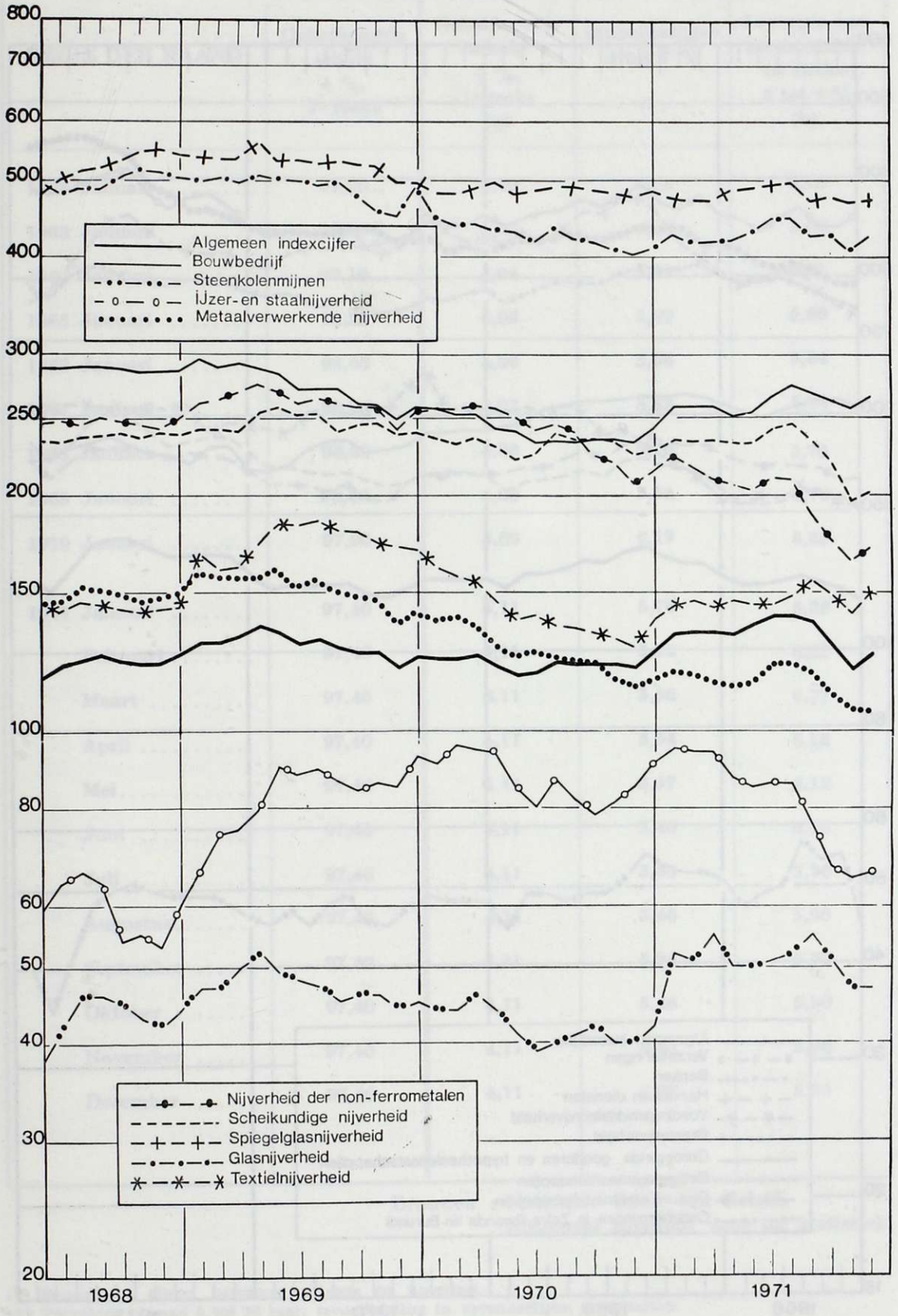

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Indexcijfers van de aandelennoteringen op de beurzen van Brussel en Antwerpen (vervolg)

Begin der maand

(1953 = 100)

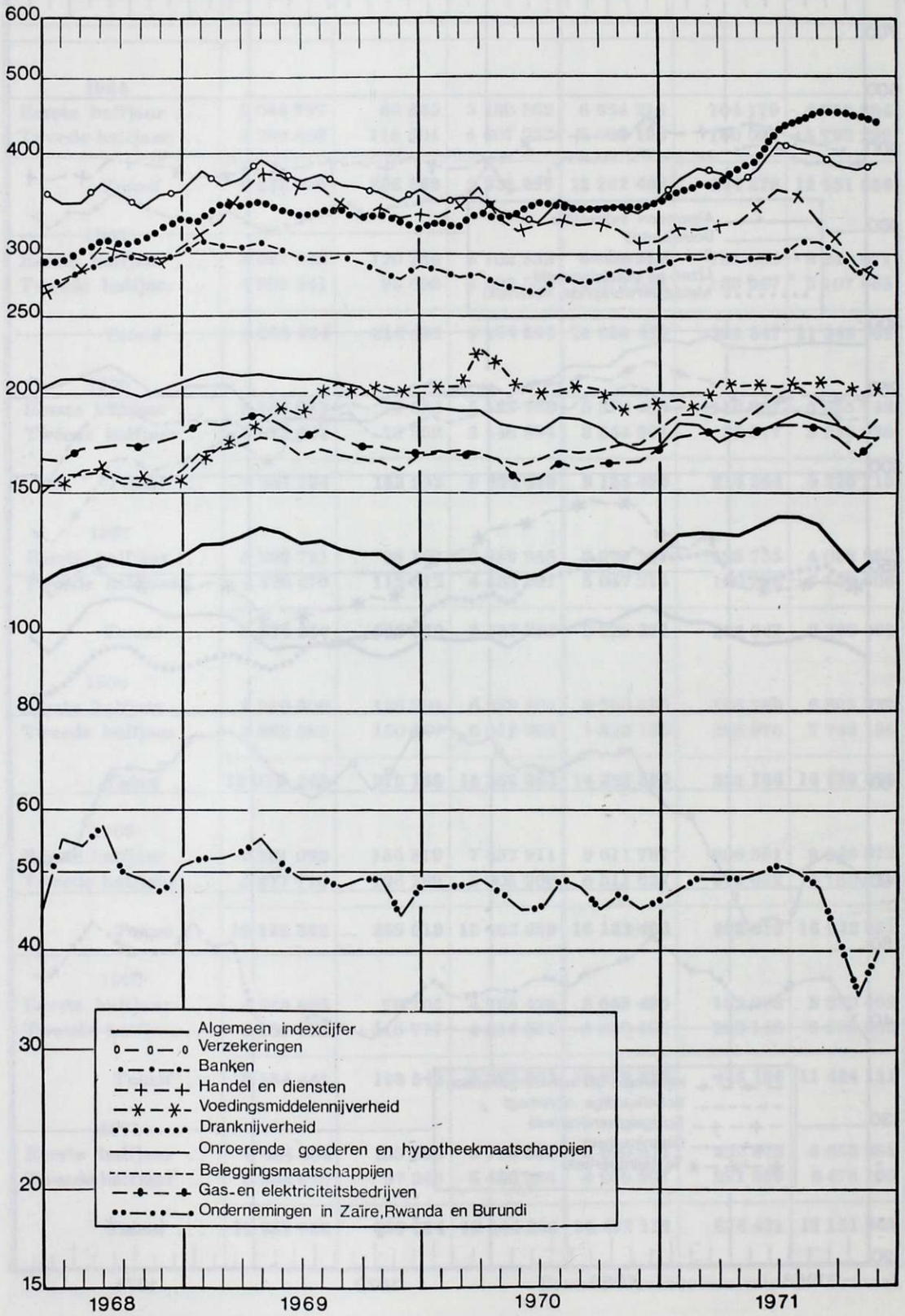

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rendement van vast rentende waarden op de beurs te Brussel

BEGIN DER MAAND	Notering	Rendement		
	Geünificeerde schuld 4 %, 1e reeks	Geünificeerde schuld 4 %, 1e reeks (a)	Staatsleningen 4 tot 7 % (b)	Leningen van parastatalen en steden 3 tot 7 % (b)
1962 Januari	91,00	4,40	5,74	5,70
1963 Januari	98,70	4,05	4,96	5,02
1964 Januari	99,10	4,04	5,32	5,21
1965 Januari	98,50	4,06	5,62	5,60
1966 Januari	98,60	4,06	5,66	5,64
1967 Januari	98,20	4,07	5,85	5,84
1968 Januari	98,60	4,06	5,70	5,70
1969 Januari	98,60	4,06	5,58	5,76
1970 Januari	97,90	4,09	6,19	6,68
1971 Januari	97,40	4,11	5,70	6,39
Februari	97,40	4,11	5,62	6,32
Maart	97,40	4,11	5,56	6,17
April	97,40	4,11	5,54	6,16
Mei.....	97,40	4,11	5,47	6,12
Juni	97,40	4,11	5,46	6,06
Juli	97,40	4,11	5,43	5,96
Augustus.....	97,40	4,11	5,43	5,96
September	97,40	4,11	5,28	5,92
Oktober.....	97,40	4,11	5,46	5,90
November	97,40	4,11	5,43	5,96
December	97,40	4,11	5,37	5,95

Bronnen : Nationale Bank van België.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Rendement alleen berekend volgens de notering.
(b) Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar; terugbetaling in veranderlijke annuiteiten.

Uitgiften en rendement van de leningen uitgegeven door middel van openbare inschrijving door de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut

Leningen in Belgische franken

DATUM VAN UITGIFTE EN EMITTERENDE INSTELLING	Duur (aantal jaren)	Nominale rentevoet (%)	Rendement voor de intekenaars in % (voorheffing niet afgehouden)	Uitgegeven bedrag (miljoenen franken)
7 januari 1970 ..... (N.K.B.K.)	8	8,25	8,43 (8 jaar)	500
14 januari 1970 ..... (Belg. Staat)	10	8,25	8,46 (10 jaar)	5 250
14 januari 1970 ..... (Belg. Staat)	5 j. 3 m. of 11 j. 3 m.	8,00 (a) 8,25 (b)	8,10 (5 j. 3 m.) 8,50 (11 j. 3 m.)	9 800
2 maart 1970 ..... (Interc. Autow. E-3)	8	8,25	8,52 (8 jaar)	5 000
2 maart 1970 ..... (Interc. Autow. E-5)	8	8,25	8,52 (8 jaar)	3 000
13 april 1970 ..... (Belg. Staat)	6	8,00	8,16 (6 jaar)	6 950
13 april 1970 ..... (Belg. Staat)	9 j. 9 m.	8,25	8,48 (9 j. 9 m.)	8 250
19 mei 1970 ..... (N.M.B.S.)	6 of 12	8,00 (c) 8,25 (d)	8,29 (6 jaar) 8,54 (12 jaar)	3 500
18 juni 1970 ..... (Wegenfonds)	6 of 13	8,00 (c) 8,25 (d)	8,22 (6 jaar) 8,50 (13 jaar)	10 250
14 september 1970 ..... (Belg. Staat)	13	8,50	8,72 (13 jaar)	10 160
14 september 1970 ..... (Belg. Staat)	6 of 12	8,25 (c) 8,50 (d)	8,47 (6 jaar) 8,63 (12 jaar)	15 540
5 oktober 1970 ..... (N.K.B.K.)	6	8,25	8,47	500
12 oktober 1970 ..... (N.M.K.N.)	7 of 13	8,25 (e) 8,50 (d)	8,45 (7 jaar) 8,60 (13 j.)	2 000
26 oktober 1970 ..... (N.M. Huisvesting)	10	8,50	8,65 (10 jaar)	2 500
16 november 1970 ..... (R.T.T.)	14	8,50	8,70 (14 jaar)	5 000
7 december 1970 ..... (Stad Luik)	8 of 14	8,25 (f) 8,50 (d)	8,50 (8 jaar) 8,62 (14 jaar)	1 000
7 december 1970 ..... (Stad Antwerpen)	8 of 14	8,25 (f) 8,50 (d)	8,50 (8 jaar) 8,62 (14 jaar)	2 000

(Vervolg op volgende bladzijde)

Uitgiften en rendement van de leningen uitgegeven door middel van openbare inschrijving door de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut (vervolg)

Leningen in Belgische franken

DATUM VAN UITGIFTE EN EMITTERENDE INSTELLING	Duur (aantal jaren)	Nominale rentevoet (%)	Rendement voor de intekenaars in % (voorheffing niet afgehouden)	Uitgegeven bedrag (miljoenen franken)
14 januari 1971 ..... (Belg. Staat)	13	8,50	8,50	13 500
14 januari 1971 ..... (Belg. Staat)	6 of 12	8,25 (c) 8,50 (d)	8,25 (6 jaar) 8,34 (12 jaar)	19 500
17 februari 1971 ..... (N.M.K.N.)	8	8,00	8,00	5 000
22 februari 1971 ..... (Stad Gent)	10	8,00	8,07	1 000
8 maart 1971 ..... (Interc. Autow. E-3)	12	7,75	7,82	6 000
29 maart 1971 ..... (N.M.B.S.)	14	7,75	7,81	3 500
10 mei 1971 ..... (Belg. Staat)	7 of 15	7,50 (e) 7,75 (d)	7,59 (7 jaar) 7,66 (15 jaar)	21 500
10 mei 1971 ..... (Belg. Staat)	15	7,75	7,78	13 000
21 juni 1971 ..... (Interc. Autow. E-5)	12	7,75	7,82	6 000
26 juli 1971 ..... (Stad Antwerpen)	11	7,75	7,82	2 500
6 september 1971 ..... (Stad Luik)	11	7,75	7,82	1 500
4 oktober 1971 ..... (Belg. Staat)	15 j. 6 m.	7,50	7,51	21 300
4 oktober 1971 ..... (Belg. Staat)	8 j. 6 m. of 15 j. 6 m.	7,25 (g) 7,50 (d)	7,26 (8 j. 6 m.) 7,34 (15 j. 6 m.)	25 700
6 december 1971 ..... (R.T.T.)	12	7,25	7,25	7 000

Bron : Rentenfonds.

(a) Eerste 5 jaren en 3 maanden.
(b) Laatste 6 jaren.
(c) Eerste 6 jaren.
(d) Laatste jaren.
(e) Eerste 7 jaren.
(f) Eerste 8 jaren.
(g) Eerste 8 jaren en 6 maanden.

Uitgiften en rendement van de leningen op lange en halflange termijn van de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut

Leningen in vreemde valuta's (a)

DATUM VAN HET BESLUIT EN EMITTERENDE INSTELLING (b)	Looptijd	Nominale rentevoet (%)	Gemiddeld rendement bij de uitgifte	Uitgegeven bedrag (miljoenen eenheden vreemde valuta's)
12 juli 1961..... (N.M.B.S.)	2, 3 en 4 jaar	5,00	5,00 (c)	U.S. $ 3
12 juli 1961..... (N.M.B.S.)	15 jaar	5,25	5,32 (c)	U.S. $ 20 of D.M. 80
3 oktober 1961..... (Sabena)	20 jaar	4,75	4,92	Fl. P.B. 22
14 november 1961..... (Belg. Staat)	3 jaar	5,50	5,61 (c)	U.S. $ 30
28 november 1961..... (Belg. Staat)	15 jaar	5,50	5,88	U.S. $ 25
12 december 1961..... (Sabena)	20 jaar	5,00	5,06	Flux. 250
27 maart 1962..... (Belg. Staat)	15 jaar	5,25	5,55	U.S. $ 30
10 mei 1963..... (Belg. Staat)	3, 4 en 5 jaar	4,875	4,97 (c) (d)	U.S. $ 20
20 september 1963..... (Belg. Staat)	35 maanden	5,00	5,24 (d)	U.S. $ 11
31 augustus 1964..... (Belg. Staat)	35 maanden	5,25	5,60 (d)	U.S. $ 16,5
29 januari 1965..... (Sabena)	7 j. 6 m.	5,00-5,125 5,25-5,50	5,17	U.S. $ 8
20 mei 1965..... (R.T.T.)	5 jaar	6,00	6,00	U.S. $ 20
6 januari 1966..... (Sabena)	8 jaar	5,75	5,83	U.S. $ 7,2
31 januari 1966..... (Sabena)	5 jaar	5,375-5,50	5,50	U.S. $ 7,7

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Er zijn geen leningen in vreemde valutas's voor de jaren 1967, 1968, 1969, 1970 en 1971.
(b) De juiste uitgiftedatum van de leningen in vreemde valuta's is over het algemeen niet gekend. Meestal echter wordt een lening uitgegeven of opengesteld, korte tijd nadat het betrokken besluit werd uitgevaardigd.
(c) Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.
(d) Deze leningen zijn vrijgesteld van alle huidige en toekomstige belastingen of taksen ten bate van de Belgische Staat, de provincies of de gemeenten.

Verrichtingen van het Rentenfonds

Toestand einde jaar

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Financiering der verrichtingen (miljoenen franken) :									
— Daggeld	877	—	—	1 563	—	1 256	631	—	2 892
— Certificaten van het Rentenfonds	6 549	7 357	5 884	4 524	6 348	8 892	8 377	8 737	9 480
— Voorschotten van de N.B.B. ...	600	389	—	320	—	—	—	—	—
Totaal ...	**8 026**	**7 746**	**5 884**	**4 933**	**6 424**	**8 972**	**9 008**	**8 737**	**12 372**
Effectenportefeuille (miljoenen franken):									
— Bedrag (a)	8 383	6 827	6 299	6 426	5 943	7 959	7 833	6 932	9 079
— Schatkistcertificaten : reeks B.....	2 711	4 099	2 728	3 269	3 560	5 124	4 654	4 214	6 719

Bron : Rentenfonds.

(a) Nominale waarde.

Evolutie van het bedrag der hypothecaire inschrijvingen

(miljoenen franken)

JAARTAL	Bedrag der inschrijvingen
1964	47 134
1965	46 625
1966	54 115
1967	58 869
1968	61 025
1969	70 963
1970	58 982
1971	67 220

Bron : Nationale Bank van België.

Algemene Spaar- en Lijfrentekas

Algemene staat van de beleggingen

(miljoenen franken)

OBJECT OF FINANCIERINGSVORM	Nieuwe verrichtingen in		Uitstaande op 31 december (a)	
	1970	1971 (e)	1970	1971 (e)
Krediet aan de Staat	2 853,9	7 422,4	30 515,1	34 777,7
Krediet aan Zaïre (b)	—	—	174,5	174,5
Provinciën, steden en gemeenten, Gemeentekrediet van België	24,3	369,2	2 738,6	2 851,7
Krediet aan de sociale zekerheid (c)	2 434,2	3 429,7	16 951,7	17 317,6
Vervoer en verkeer	1 654,4	6 313,6	9 576,6	15 489,9
Waterbedeling	—	746,3	2 892,0	3 548,2
Industrieel krediet	7 112,7	6 580,0	33 195,4	33 765,6
Kernenergie	—	—	148,5	118,4
Wetenschappelijk onderzoek en Universiteiten	788,3	1 625,3	6 446,9	7 879,4
Hypothecair krediet	5 968,2	6 310,5	44 593,5	47 626,8
Beleningen	11,0	9,2	15,8	13,0
Krediet aan de volkshuisvesting	6 518,4	8 806,1	54 737,1	59 962,5
Landbouwkrediet	893,8	695,5	8 897,3	8 666,1
Ambachts- en beroepskrediet	762,1	333,1	4 233,6	4 313,9
Krediet aan schippers en vissers	285,5	178,1	2 138,6	1 976,7
Div. kredieten in de vorm van disconto	115,7	182,8	517,2	603,9
Openbare kassen van lening	3,0	6,0	58,5	61,8
Werken ten voordele van de invaliden	151,9	100,0	1 107,8	1 122,2
Diverse effecten met Staatswaarborg	12,0	12,0	190,7	191,5
Persoonlijke leningen en leningen op afb.	277,5	302,1	365,3	295,6
Totaal...	**29 857,9**	**43 422,0**	**219 494,7**	**240 757,0**
Kortlopende beleggingen (d)	6 896,0	10 740,8	22 899,4	33 640,2
Totaal...	**36 753,9**	**54 162,8**	**242 394,1**	**274 397,2**

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

(a) Met inbegrip van de vervallen waarden waarvan de inning, de consolidatie of de hernieuwing geschieden in de loop van het volgend boekjaar.
(b) Nog verschuldigd saldo op de vroegere Koloniale Schuld, omgezet in obligaties van het Belgisch-Kongolees Fonds voor Delging en Beheer (wet van 23 april 1965).
(c) Dotatiefonds voor de Financiering van de Oorlogspensioenen, Nationale Kas voor Rust- en Overlevingspensioenen, Fonds voor de Beroepsziekten, Rijksdienst voor Ziekte en Invaliditeit en Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen.
(d) Schatkistcertificaten en certificaten van het Rentenfonds, bankaccepten en daggeldleningen.
(e) Voorlopige gegevens.

Algemene Spaar- en Lijfrentekas

Evolutie van het particuliere sparen

(duizenden franken)

TIJDVAK	Verschil (a)	Gekapitaliseerde interesten	Globaal tegoed (b)
1963			
Eerste halfjaar	980 027		
Tweede halfjaar	1 620 427		
Totaal...	**2 600 454**	2 725 815 (d)	97 980 457 (d)
1964			
Eerste halfjaar	—588 573		
Tweede halfjaar	2 060 171		
Totaal ...	**1 471 598**	2 942 839 (d)	102 394 894 (d)
1965			
Eerste halfjaar	2 842 688		
Tweede halfjaar	2 398 046		
Totaal ...	**5 240 734**	3 204 228 (d)	112 193 881 (d)
1966		1 354 025 (e)	
Eerste halfjaar	1 557 958		
Tweede halfjaar	3 071 687		
Totaal ...	**4 629 640**	3 498 549 (d)	120 322 070 (d)
1967			
Eerste halfjaar	2 159 402		
Tweede halfjaar	4 909 271		
Totaal ...	**7 068 673**	3 745 805 (d)	131 186 548 (d)
1968			
Eerste halfjaar	2 644 088		
Tweede halfjaar	4 559 336		
Totaal ...	**7 203 424**	3 957 227 (d)	142 297 199 (d.)
1969			
Eerste halfjaar	1 143 843		
Tweede halfjaar	2 367 698		
Totaal ...	**3 511 541**	4 595 831 (d)	150 404 571 (d)
1970			
Eerste halfjaar	747 476		
Tweede halfjaar	2 206 715		
Totaal ...	**2 954 191**	5 308 486 (d)	158 667 248 (d)
1971			
Eerste halfjaar	5 211 480		
Tweede halfjaar	8 589 788		
Totaal ...	**13 801 268**	5 663 897 (d)	178 132 413 (c,d)

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

(a) Overschot der stortingen op de terugbetalingen.
(b) Toestand per 31 december van elk jaar, gekapitaliseerde interesten inbegrepen.
(c) Geraamde gegevens.
(d) Voorheffing afgehouden.
(e) Verdeling van een gedeelte van het reservefonds van de Spaarkas en van de Verzekeringskas.

Stortingen en terugbetalingen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas

(miljoenen franken)

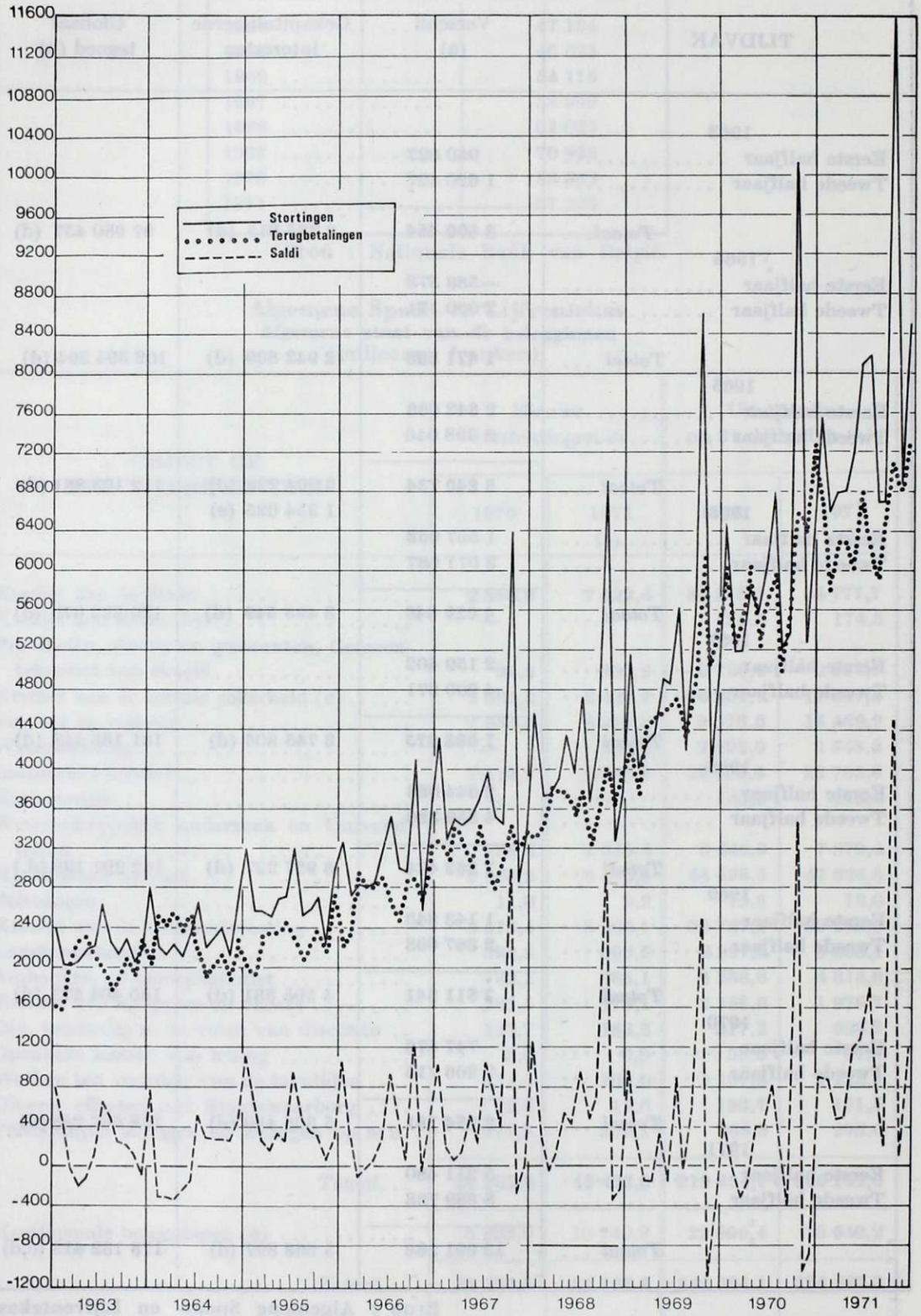

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Nationale Kas voor Beroepskrediet

Verleende kredieten (miljoenen franken)		Verdeling van de verleende kredieten per bedrijfstak (in % van het totaal)		
JAARTAL	Bedrag	BEDRIJFSTAK (a)	1970	1971
1957	898	Groot- en kleinhandel	21,29	18,55
1958	1 025	Voedingsmiddelennijverheid	14,15	15,05
1959	1 363	Textielnijverheid	0,70	0,59
1960	2 224	Confectienijverheid	1,76	1,66
1961	2 414	Houtnijverheid	3,06	3,23
1962	2 811	Bouwnijverheid	13,49	13,85
1963	3 391	Metaalverwerkende nijverheid	4,58	4,47
1964	2 738	Ledernijverheid	0,39	0,20
1965	3 075	Verschillende nijverheden	3,60	4,39
1966	3 546	Transport	11,55	11,83
1967	4 043	Vrije beroepen	8,29	8,82
1968	5 081	Landbouw, kweek en visvangst	2,93	2,54
1969	5 592	Diensten	5,22	4,39
1970	4 901	Andere bedrijfstakken	8,99	10,43
1971	5 048			
		Totaal	100,00	100,00

Bron : Nationale Kas voor Beroepskrediet.

(a) Sinds 1965 werden een aantal nieuwe bedrijfstakken in de statistiek ingelast.

HOOFDSTUK IV

VERZEKERINGEN

De jongste jaren diende het verzekeringswezen regelmatig aan nieuwe situaties het hoofd te bieden waarmede het in verband met het sterk evoluerend particulier en bedrijfsleven werd geconfronteerd. Het belang van deze tak, zowel voor het bedrijf als voor het gezin, dringt zich hoe langer hoe meer op ; inderdaad, de behoeften aan verzekeringen stijgen voortdurend ingevolge de ontwikkeling van het welvaartspeil.

De toetreding van Groot-Brittannië tot de E.E.G. zal vermoedelijk de vertraging die de instelling van een gemeenschappelijke verzekeringsmarkt in de E.E.G. heeft opgelopen, goedmaken door de aanwezigheid van de Britse verzekeraars die, gesteund door een eeuwenlange ondervinding, bij de toekomstige besprekingen nieuwe aspecten van het verzekeringsprobleem zouden kunnen belichten.

Zoals in de voorgaande verslagen zal de commentaar over de activiteiten van de maatschappijen vooral betrekking hebben op het vorige jaar (1970).

In voornoemd jaar ontvingen de nagenoeg tweehonderd maatschappijen die op de Belgische markt werkzaam zijn, gezamenlijk voor 43,6 miljard frank aan premiën, tegen 38,5 miljard in 1969. Hiervan was 35,2 % afkomstig van de autoverzekering en 28,5 % van de levensverzekering. Het totaal aandeel van deze beide takken bedroeg 63,7 % ; vier jaar terug behaalden zij 65,3 % van de omzet. De lichte schommelingen in de belangrijkheid van de verschillende takken vinden vooral hun oorzaak in de tariefwijzigingen. Aldus bedroeg het incasso van de brandverzekeringen in 1970 5,8 miljard of 12,8 % van het totaal incasso, terwijl het vijf jaar vroeger 3,3 miljard bereikte of 11,0 %. Het incasso bij de diverse risico's lag nog iets lager en bereikte respectievelijk 4,2 miljard (9,7 %) in 1970 en 2,8 miljard (9,2 %) vijf jaar terug.

De grootste gecontroleerde tak, die van de automobielverzekering, onderging in 1971 belangrijke wijzigingen op het vlak der tarifering. Zij werden ingevoerd bij ministerieel besluit van 14 april 1971 en toegepast op sommige categorieën van voertuigen vanaf 1 juli. Het nieuw tarief onderscheidt zich van het vorige door de volgende punten :

— de premies werden gepersonaliseerd door toepassing van het « bonus-malus »-stelsel ;

— de verplichte vrijstelling voor bestuurders van minder dan 23 jaar werd op 2 000 F gebracht ;

— de tarieven worden gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen ;

— de premies worden berekend volgens het werkelijk vermogen van het voertuig.

Wat de verzekering burgerlijke aansprakelijkheid van automobilisten betreft, stelt men in 1970 een verhoging vast bij het totaal der geïnde premiën met 6 % bij het vervoer van zaken voor eigen rekening en met 9 % bij de personenwagens. Het totaal der uitgegeven premiën voor de verzekering burgerlijke verantwoordelijkheid bedroeg 12,9 miljard frank, tegen 11,9 miljard in 1969, dit is een toeneming van 8,8 %. Het bedrag der betalingen voor sinisters steeg bij de personenwagens met 17 % en bij het vervoer van zaken voor eigen rekening met 12 %. De verhouding tussen de uitgegeven premiekwitanties en het bedrag van de betalingen voor sinisters verslechterde opnieuw : bij het vervoer van zaken voor eigen rekening daalde zij van 1,81 naar 1,72 en bij de personenwagens van 2,12 naar 1,98. Vanaf juli 1971 mag er een merkbare verbetering in die verhoudingen worden verwacht ingevolge de invoering van de nieuwe tarieven.

De levensverzekering heeft haar expansie die haar de jongste jaren kenmerkt, in 1970 voortgezet. De gunstige ontwikkeling van de conjunctuur en de veralgemening van de welstand hebben hiertoe bijgedragen. In 1970 werden bijna 300 000 nieuwe levensverzekeringscontracten gesloten wat 9,3 % meer is dan in 1969. Wat de nieuw verzekerde kapitalen betreft is het waarschijnlijk dat het bedrag van 1970 (ongeveer 53 miljard) nog gedeeltelijk, zij het in mindere mate dan in 1969, voortkomt van de aanpassingen van de lopende portefeuille aan de nieuwe technische grondslagen. Het totaal der geïnde premiën voor de tak levensverzekeringen bedroeg 13,6 miljard frank, tegen 12,6 miljard in 1969, hetzij een toeneming met 8,7 %, tegen een toeneming met 3,0 % in 1969 en 2,2 % in 1968. De vooruitgang van de vreemde maatschappijen was in 1970, in vergelijking met de binnenlandse maatschappijen, aanmerkelijk minder uitgesproken dan het vorige jaar. Daarentegen stegen bij de buitenlandse maatschappijen de wiskundige reserves in 1970 met 6,2 %, tegen 4,6 % in 1969 ; bij de Belgische namen de wiskundige reserves in 1970 toe met 7,8 %, tegen 7,3 % het jaar tevoren.

Het te vereffenen saldo bij de hypothecaire leningen steeg met 10,9 % in 1970, tegen 12,6 % het jaar voordien ; die daling in de expansie was het gevolg van de restrictiemaatregelen op hypotheek- en andere leningen die in 1970 nog van kracht waren.

★

★ ★

Levensverzekeringen (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Geïnde premiën				Wiskundige reserves (b)			
	1967	1968	1969	1970	1967	1968	1969	1970
Belgische vennootschappen	9 429	9 559	9 807	10 664	64 062	69 220	74 247	80 052
Buitenlandse vennootschappen	2 591	2 724	2 846	2 973	17 707	19 518	20 408	21 676

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Omvat de reserves voor te regelen sinisters, de reserves voor deelneming in de winsten, de verdelingsfondsen, alsook de reserves voor contracten onderschreven in vreemde munt.

Levensverzekeringen

Waarden tot dekking van de wiskundige reserves (a)

(miljoenen franken)

AARD DER WAARDEN	1967	1968	1969	1970
Belgische vennootschappen :				
Belgische overheidseffecten, effecten door de Belgische Staat gewaarborgd, effecten van Kongolese vennootschappen (b)	7 720,4	8 436,6	8 209,6	
Obligaties, Gemeentekrediet, Nijverheidskrediet, N.M.B.S., N.M.K.N., Belgische provincies en gemeenten.....	11 526,4	12 853,1	12 498,7	21617,3
Obligaties van Belgische vennootschappen	11 852,9	11 982,2	13 125,8	13 999,2
Aandelen van Belgische vennootschappen	3 530,1	3 986,1	4 230,7	4 981,0
Leningen van vreemde staten	29,1	26,7	24,9	17,1
Leningen van internationale instellingen	906,7	1 175,1	1 215,4	819,0
Leningen van buitenlandse vennootschappen	233,9	536,2	909,2	1 470,8
Aandelen van buitenlandse vennootschappen	1 059,7	1 291,5	1 182,1	1 223,0
Polisbeleningen	2 052,4	2 207,8	2 518,7	2 706,7
Onroerende goederen	6 212,9	7 230,4	8 265,8	9 347,0
Hypothecaire leningen	18 150,2	19 200,1	21 055,1	22 589,8
Speciën en diversen	1 520,5	1 473,1	812,5	845,8
Gemeenschappelijke Beleggingsfondsen	55,5	78,8	88,8	75,1
Buitenlandse vennootschappen :				
Belgische overheidseffecten, effecten door de Belgische Staat gewaarborgd, effecten van Kongolese vennootschappen (b)	4 667,7	4 988,0	4 987,9	
Obligaties, Gemeentekrediet, Nijverheidskrediet, N.M.B.S., N.M.K.N., Belgische provincies en gemeenten.....	2 760,9	2 941,0	3 002,1	8415,9
Obligaties van Belgische vennootschappen	870,3	948,1	1 228,1	1 561,8
Aandelen van Belgische vennootschappen	711,8	843,1	948,3	1 064'5
Leningen van vreemde staten	84,4	69,4	58,6	48,0
Leningen van internationale instellingen	232,6	269,2	267,9	279,8
Leningen van buitenlandse vennootschappen	40,4	157,5	188,6	285,4
Aandelen van buitenlandse vennootschappen	215,8	231,1	244,6	207,4
Polisbeleningen	619,5	637,9	691,1	718,5
Onroerende goederen	2 619,7	2 725,5	2 879,4	3 073,4
Hypothecaire leningen	5 241,3	5 644,4	6 249,5	6 583,8
Speciën en diversen	161,7	34,5	57,0	88,0
Gemeenschappelijke Beleggingsfondsen	18,9	28,1	25,5	58,7

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Vanaf 1967 zijn de effecten van Kongolese vennootschappen opgenomen in de rubriek « Leningen van internationale instellingen ».

Kapitalisatieverrichtingen (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970
Geïnde premiën	103,7	70,1	65,1	54,3
Nominale waarde der onderschreven contracten :				
Zuivere kapitalisatie	1 283,9	1 298,6	1 272,7	1 233,0
Bouwkapitalisatie	34,7	28,1	21,8	11,9
Totaal ...	1 318,6	1 396,8	1 359,1	1 299,2
Wiskundige reserves :				
Zuivere kapitalisatie	609,5	555,8	522,2	444,8
Bouwkapitalisatie	29,9	25,1	21,7	10,6
Totaal ...	639,4	580,9	543,9	455,4
Waarborg	10,1	10,4	10,8	10,8
Algemeen totaal ...	749,5	591,3	554,7	466,2

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Kapitalisatieverrichtingen (a)

Waarden tot dekking van de wiskundige reserves

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970
Effecten van vreemde staten en internationale instellingen	1,4	1,2	1,1	0,7
Belgische overheidseffecten en waarden door de Staat gewaarborgd	83,2	74,2	69,9	
Obligaties parastatale instellingen	51,7	46,4	37,7	98,8
Obligaties provincies en gemeenten	2,9	3,5	3,4	
Obligaties Belgische vennootschappen	0,8	0,3	0,3	0,7
Aandelen Belgische vennootschappen	3,1	3,5	3,5	6,7
Onroerende goederen	76,0	70,7	66,1	53,2
Hypothecaire leningen	471,8	419,9	421,9	386,5
Polisbeleningen	3,0	2,5	2,3	1,8
Speciën	0,1	0,1	0,1	—
Diversen (b)	1,2	1,5	—	—
Totaal ...	695,2	623,8	606,3	548,4

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

(b) De onder de rubriek *Diversen* opgenomen waarden bestaan hoofdzakelijk uit niet-afgeloste aanwervingskosten.

Hypothecaire leningen (a)
(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970
Hypothecaire leningen met tussenkomst :				
Nominale waarde der leningen	1 783,3	1 901,9	1 972,8	1 966,4
Reconstitutiefonds	214,8	233,7	249,1	261,4
Waarborg	3,9	4,0	4,2	4,8
Totaal ...	218,7	237,7	253,3	266,2
Hypothecaire leningen zonder tussenkomst :				
Te vereffenen saldo	88 085,1	96 546,7	108 668,8	120 483,7

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

Hypothecaire leningen met tussenkomst (a)
Waarden tot dekking van de wiskundige reserves
(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969	1970
Belgische overheidseffecten	27,7	30,2	29,6	
Obligaties parastatale instellingen	12,9	13,4	12,9	49,3
Obligaties provincies en gemeenten	2,3	2,1	2,5	
Internationale instellingen	0,3	0,3	0,5	0,3
Obligaties van Belgische vennootschappen	2,0	0,1	0,2	0,1
Aandelen van Belgische vennootschappen .	—	—	—	0,1
Onroerende goederen	38,8	30,9	34,4	40,5
Hypothecaire leningen	158,9	176,1	180,8	180,3
Diversen (b)	2,1	2,3	2,2	—
Totaal ...	245,0	255,4	263,1	270,7

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) De onder de rubriek *Diversen* opgenomen waarden bestaan hoofdzakelijk uit niet-afgeloste aanwervingskosten.

Verplichte verzekeringen van de burgerlijke verantwoordelijkheid betreffende de autovoertuigen (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Openbare autobusdiensten, speciale autobusdiensten, autocardiensten		Taxi's en huurauto's		Vervoer van zaken voor rekening van derden		Vervoer van zaken voor eigen rekening		Personenwagens (d)		Motor- en bromfietsen (d)	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Rechtstreekse zaken :												
Aantal verzekerde voertuigen(b)	12,6	13,6	7,6	8,0	33,2	35,1	418,1	426,4	1 791,3	1 915,6	403,8	424,9
Uitgegeven premiën	220,5	236,4	82,9	95,7	783,6	893,0	2 122,3	2 252,7	8 403,8	9 182,8	274,4	273,9
Bedrag der betalingen voor sinisters (c)	111,4	127,3	60,4	63,2	440,5	474,5	1 169,4	1 308,6	3 965,0	4 645,5	168,1	180,5
Raming der nog te regelen sinisters	319,2	360,9	135,9	157,1	1 090,8	1 218,0	2 695,8	2 975,9	9 573,7	11 777,5	579,2	737,7
Reserves voor lopende risico's	69,7	63,8	37,2	39,0	315,0	348,1	898,0	954,6	3 430,2	3 822,3	122,0	122,4
Betaalde commissielonen	26,4	20,9	10,4	11,2	107,2	106,2	363,8	362,8	1 653,9	1 801,1	55,6	55,6
Algemene onkosten	32,7	38,9	13,2	16,0	106,2	136,8	332,3	370,9	1 192,6	1 474,0	42,6	51,7
In herverzekering afgestane zaken :												
Afgestane premiën	48,1	43,0	19,9	18,0	122,4	127,9	346,1	373,0	1 583,1	1 442,6	56,2	47,8
Ontvangen commissielonen	11,7	10,1	4,4	4,3	23,7	26,4	64,6	71,0	293,9	352,1	12,0	12,3
Aandeel der herverzekeraars in de geregelde sinisters	17,1	38,1	10,8	10,6	96,7	84,5	225,1	232,9	838,2	950,6	31,0	46,0
Aandeel der herverzekeraars in reserve voor nog te regelen sinisters	120,8	122,6	33,1	40,8	295,9	305,2	709,2	711,6	2 490,5	2 957,9	159,9	189,1
Aandeel der herverzekeraars in reserve voor lopende risico's	8,7	9,6	5,9	5,2	36,5	35,7	117,6	98,8	456,1	440,1	20,4	13,4
In herverzekering ontvangen zaken :												
Ontvangen premiën	17,8	19,3	2,5	2,2	5,9	3,3	24,1	23,7	128,6	259,2	2,5	2,2
Betaalde commissielonen	4,7	3,0	0,6	0,6	1,9	0,8	7,4	6,8	40,7	66,5	0,7	0,6
Aandeel in de geregelde sinisters	5,7	13,7	2,4	2,1	2,9	2,1	15,1	16,0	64,5	143,3	1,9	1,2
Aandeel in reserve voor nog te regelen sinisters	56,0	50,6	7,9	6,0	13,1	11,8	45,9	42,6	245,9	251,1	9,4	8,8
Aandeel in reserve voor lopende risico's	2,0	3,9	0,8	0,8	1,9	1,7	10,6	11,3	69,1	34,5	1,1	1,0

(d) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Duizenden eenheden.
(c) Tijdens het betrokken jaar.
(d) De controle is ingesteld vanaf 1967 (koninklijk besluit van 5 juli 1967, *Belgisch staatsblad* van 8 juli 1967).

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

Verplichte verzekering der vervoerders met autovoertuigen (a)

Waarden tot dekking van de wiskundige reserves

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1967 (b)	1968	1969	1970
Belgische overheidseffecten	4 149	4 940	5 298,7	
Parastatale instellingen	830	900	989,6	10 889,8
Parastatale kredietinstellingen	1 525	1 863	2 018,4	
Provinciën en gemeenten	530	638	654,8	
Buitenlandse waarden	385	514	725,1	802,1
Onroerende goederen	2 172	2 628	3 188,2	3 642,6
Hypothecaire leningen	906	1 235	1 474,6	1 639,6
Obligaties van Belgische vennootschappen	1 304	1 542	1 932,4	3 228,6
Aandelen van Belgische vennootschappen	1 042	1 306	1 674,2	1 928,8
Speciën	82	130	126,7	139,4
Diversen	322	57	64,0	67,6
Gemeenschappelijke Beleggingsfondsen ...	13	15	27,0	22,2
Internationale instellingen.....	167	193	197,1	189,1
Totaal ...	**13 427**	**15 961**	**18 371**	**22 549,8**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) De plotse stijging van de waarden tot dekking van de wiskundige reserves in 1967 is het gevolg van de toepassing van het koninklijk besluit van 5 juli 1967 (*Belgisch staatsblad* van 8 juli 1967). Bij dit besluit werd o.m. de controle op de ondernemingen die de verplichte verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen uitoefenen, uitgebreid tot de personenwagens.

VIERDE DEEL

PRIJZEN EN INKOMENS

HOOFDSTUK ÉÉN

PRIJZEN

In tegenstelling met sommige verwachtingen bleef, na de invoering van het nieuwe belastingstelsel op de goederen- en dienstentransacties op 1 januari 1971, de prijsstijging veeleer beperkt.

Andere invloeden dan de B.T.W. wogen in 1971 heel wat meer door : de internationale prijsvorming voor grondstoffen, de vertraging van de economische expansie in de Westerse wereld, de internationale monetaire onzekerheid, de stijging van de loonkosten en van het inkomen, de inflatietendens en het overlegbeleid van de Overheid.

Daar van de genoemde invloeden het stijgend inkomen van de consument, de inflatietendens en het overheidsbeleid vooral op de consumptieprijzen inwerken en de overige meer de groothandelsmarkt treffen, vertoont de ontwikkeling van de groothandelsprijzen een ander beeld dan die van de consumptieprijzen. Inderdaad, kan voor de eerste in globo een zekere stabiliteit worden genoteerd met een geringe opwaartse tendens, dan bleef de stijgingstendens bij de consumptieprijzen vrij groot.

Het indexcijfer van de *groothandelsprijzen* werd in 1971 op twee manieren berekend : enerzijds, de belasting op de toegevoegde waarde in de prijzen begrepen en, anderzijds, exclusief B.T.W.

Het onderzoek naar de ontwikkeling ervan wordt daardoor niet gemakkelijker. Het indexcijfer exclusief B.T.W. werd geleidelijk aangepast maar het liep een paar maanden aan alvorens alle prijzen waren gezuiverd van de overdrachttaks.

Bovendien kan het niveau en het verloop van het indexcijfer inclusief B.T.W. niet worden vergeleken met dat in 1970 om reden van de differentiatie tussen de taksatiestelsels in beide jaren.

Nochtans kan worden opgemerkt dat, na invoering van het nieuwe belastingstelsel, januari niet meegerekend, de ontwikkeling van beide indexcijfers parallel verliep en de schommelingen van maand tot maand weinig belangrijk waren. Het verschil lag voor elk van beide indexcijfers in het vierde kwartaal nauwelijks hoger dan in het eerste : circa 0,5 %.

Wordt voor de groep industriële produkten dergelijke vergelijking getrokken dan valt het verschil tussen beide kwartalen groter uit (1,3 % exclusief B.T.W. en 0,7 % met B.T.W.). Dit verschil kan wel worden toegeschreven aan de vermindering van het B.T.W.-tarief in de loop van het jaar op sommige goederen, zoals chemische meststoffen.

In het onderzoek naar de ontwikkeling in de loop van het jaar wordt de B.T.W. derhalve uitgeschakeld.

Een maandelijkse kleine stijging in het eerste halfjaar kenmerkte in globo de groothandelsprijzen. Maar vanaf de nazomer begon een dalende tendens de overhand te krijgen, deels onder invloed van de seizoengevoelige landbouwprijzen, deels als gevolg van de vertraging van de economische groei.

Na een lichte stijging in de eerste zes maanden, bleven de prijzen van de industriële produkten in het tweede halfjaar zonder bepaalde tendens schommelen. De grondstoffenprijzen begonnen vanaf juli te dalen in verband met het prijsverloop op de internationale grondstoffenmarkten. De prijzen van halffabrikaten hadden een gelijkaardige tendens maar voor de afgewerkte produkten namen de prijzen geregeld toe ; de doorrekening van de loonstijging en de stevige vraag zijn hiervan de bijzonderste oorzaken.

Produkten die duidelijk onder genoemde internationale invloeden stonden vertoonden neiging tot prijsdaling, vooral vanaf de nazomer. Hieronder vallen de sectoren siderurgie, non-ferrometalen en rubber. Produkten, waarvoor de lonen de bijzonderste kostenfactor zijn, stegen in prijs : bouwmaterialen, steenkolen en afgewerkte metaalprodukten.

De landbouwprijzen vertoonden uiteraard heel het jaar door schommelingen die deels in verband staan met de seizoenen, deels met de hoeveelheid en de kwaliteit van de oogst en deels het gevolg zijn van E.E.G.-verordeningen. Maar de hoofdtoon van de prijsfluctuaties blijkt over 't algemeen een dalende tendens, meer uitgesproken voor de produkten van de akkerbouw dan voor die van de veeteelt.

Niettegenstaande de vertraging van de economische expansie bleven de *consumptieprijzen* in 1971 toenemen. De invoering van het B.T.W.-stelsel per 1 januari 1971 in acht genomen, mag België evenwel niet gerekend worden bij de landen waar de prijzen sterk opliepen. Na aftrek van het geraamde stijgingspercentage te wijten aan het mechanisch effect bij de invoering van de B.T.W., is de hausse zelfs zeer matig.

De overheidsmaatregelen inzake prijscontrole waardoor de stijging in toom werd gehouden zijn efficiënt gebleken, in het bijzonder de verlenging van de termijnen bij de aangifte van geplande prijsverhoging (ministerieel besluit van 6 november 1970) en de uitbreiding van de overheidsbevoegdheid met betrekking tot de beteugeling bij de niet-naleving van de voorschriften inzake prijscontrole (wet van 30 juli 1971).

De gemiddelde stijging van het indexcijfer beliep 4,3 %, dit is minder dan in de andere E.E.G.-landen. Als gevolg van het versneld stijgingstempo in de loop van het jaar was het indexcijfer in december evenwel 5,6 % hoger dan in december 1970.

Over 't algemeen vertraagde het groeitempo van de inkomens en van de loonkosten niet zodat de stuwkracht ervan op de prijzen niet verminderde, vooral niet op die van de diensten waar de lonen de bijzonderste kostenfactor uitmaken. Daarbij kwam nog het nieuw belastingstelsel de prijzen van deze groep verzwaren.

De prijsstijging van de voedingsmiddelen was veeleer gering. De B.T.W.-tarieven zijn meestal laag voor deze goederen.

De prijsstijging van de groep der produkten die niet voor de voeding zijn bestemd wordt, in globo, gerangschikt tussen die van beide andere groepen. De B.T.W.-tarieven variëren er naar gelang van het produkt en de prijzen zijn veeleer afhankelijk van de vraag, die voor deze goederen veel elastischer is dan de vraag naar voedingsmiddelen.

De conclusie die uit deze gegevens kan worden getrokken ligt voor de hand : de stijgingen van de deelindexcijfers van elk der drie groepen lopen tamelijk ver uiteen : 7,9 % voor de diensten, 1,9 % voor de voedingsmiddelen en 4,5 % voor de overige produkten.

Worden de prijzen van de produkten afzonderlijk nagegaan dan blijkt dat de stijging in 1971 voor de meeste onder hen in verhouding zeer groot is t.o.v. de stijging sedert 1966. Aldus stegen de prijzen van de zuivelprodukten, in globo, in 1971 gemiddeld met 5 % t.o.v. 1970 en met 5,5 % t.o.v. 1966 ; voor margarine is de stijging 4 en 13,5 %, voor textielprodukten 5 en 14 %, voor schoenen 8 en 25 %, voor horecadiensten 10 en 35 % en voor elektriciteit 5 en 10 %.

Voor andere produkten is de stijging ongeveer gelijk aan een vijfde van de gemiddelde stijging sedert 1966. Het prijsindexcijfer van het gewoon brood nam gemiddeld met 7,7 % toe t.o.v. 1970 en met 36 % t.o.v. 1966, die van haarsnitheren met 9 en 48 %.

De prijzen van enkele produkten zijn zelfs in 1971 minder gestegen dan het jaargemiddelde sedert 1966 : het openbaar vervoer (3 % t.o.v. 1970 en 33 % t.o.v. 1966 voor een spoorkaartje ; 0,3 % en 21 % voor een tram- of busrit) ; een kamer in een kraaminrichting 9 en 58 % ; vis 6 en 36 % en vlees, in globo, 1,5 en 20 %.

Er mag echter niet uit het oog worden verloren dat, enerzijds, de vrij grote prijsstijging van de dure vleessoorten (o.m. tussenrib) ruimschoots werd gecompenseerd door de quasi stabiliteit, of af en toe daling, van de prijzen van mindere kwaliteiten (o.m. spek en gehakt) en dat, anderzijds, bij ministeriële besluiten van 29 december 1970, 3 en 25 februari en 29 maart 1971 de handelsmarges werden vastgesteld.

De prijsontwikkeling van de aardappelen geeft echter een ander beeld te zien. In 1971 daalde het indexcijfer gemiddeld met 35 % t.o.v. het voorgaande jaar en met 33 % t.o.v. 1966. Er dient evenwel te worden opgemerkt dat de prijzen in 1970 uitzonderlijk hoog lagen. De goede aardappeloogst in 1971, het afnemend verbruik en de geringe export zijn aan de forse prijsdaling niet vreemd, en dit niettegenstaande de ontwikkeling van de handelsmarges sedert 1966.

*
* *

Indexcijfers van de groothandelsprijzen
(1953 = 100) (a)

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Landbouwprodukten			Nijverheidsprodukten					
		Naar herkomst		Globaal	Naar herkomst		Naar de graad van verwerking			Globaal
		Inlandse produkten	Ingevoerde produkten		Inlandse produkten	Ingevoerde produkten	Grondstoffen	Halffabrikaten	Afgewerkte produkten	
1964 Gemiddelde	110,7	126,1	91,2	109,9	113,9	103,7	104,7	110,5	115,6	110,9
1965 Gemiddelde	111,9	131,4	91,7	113,2	113,8	105,6	104,1	110,9	117,2	111,5
1966 Gemiddelde	114,5	136,2	95,9	118,2	115,0	109,3	103,6	114,4	119,9	113,5
1967 Gemiddelde	113,2	135,2	97,7	118,1	115,0	103,7	98,6	112,6	121,2	112,0
1968 Gemiddelde	113,5	131,7	99,8	116,8	116,4	102,3	98,2	114,3	121,9	112,7
1969 Gemiddelde	119,1	144,7	103,3	126,4	120,4	107,6	101,1	122,3	125,5	117,3
1970 Gemiddelde	124,8	147,3	106,1	128,7	127,7	113,4	107,8	126,5	133,3	123,8
1971 Gemiddelde (b)	140,0	153,3	103,3	130,3	149,7	125,0	121,3	144,9	156,3	142,5
1971 Gemiddelde (c)	124,1	145,0	98,0	123,1	130,1	110,6	109,5	124,5	134,7	124,3
1971 Januari	123,7	145,6	105,6	127,4	128,3	109,6	107,7	123,3	133,1	122,7
(c) Februari	123,3	142,0	103,0	123,2	129,1	109,6	108,9	123,5	133,4	123,3
Maart	123,4	141,8	100,2	122,1	129,1	110,9	109,5	124,0	133,5	123,7
April	123,3	141,1	98,3	120,8	129,1	111,4	109,9	124,9	133,2	123,9
Mei	123,3	140,8	96,9	120,0	129,3	111,6	110,6	124,4	133,5	124,1
Juni.....	125,1	148,6	98,7	125,5	130,1	112,6	111,9	125,0	134,2	125,0
Juli	124,4	141,8	100,7	122,3	130,3	112,3	111,4	124,9	134,5	124,9
Augustus	124,9	144,5	99,9	123,8	130,9	111,5	110,7	125,4	135,3	125,1
September	124,7	150,3	94,8	124,9	130,7	110,1	108,5	125,0	135,8	124,6
Oktober	124,1	146,0	94,1	122,1	131,0	109,6	108,5	124,6	136,2	124,7
November	124,4	149,4	92,2	123,0	131,2	109,5	108,8	124,2	136,6	124,8
December	124,4	148,5	91,8	122,4	131,5	109,0	108,3	124,4	137,1	124,9

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.
(b) B.T.W. inbegrepen.
(c) B.T.W. niet inbegrepen.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen

(1953 = 100) (a)

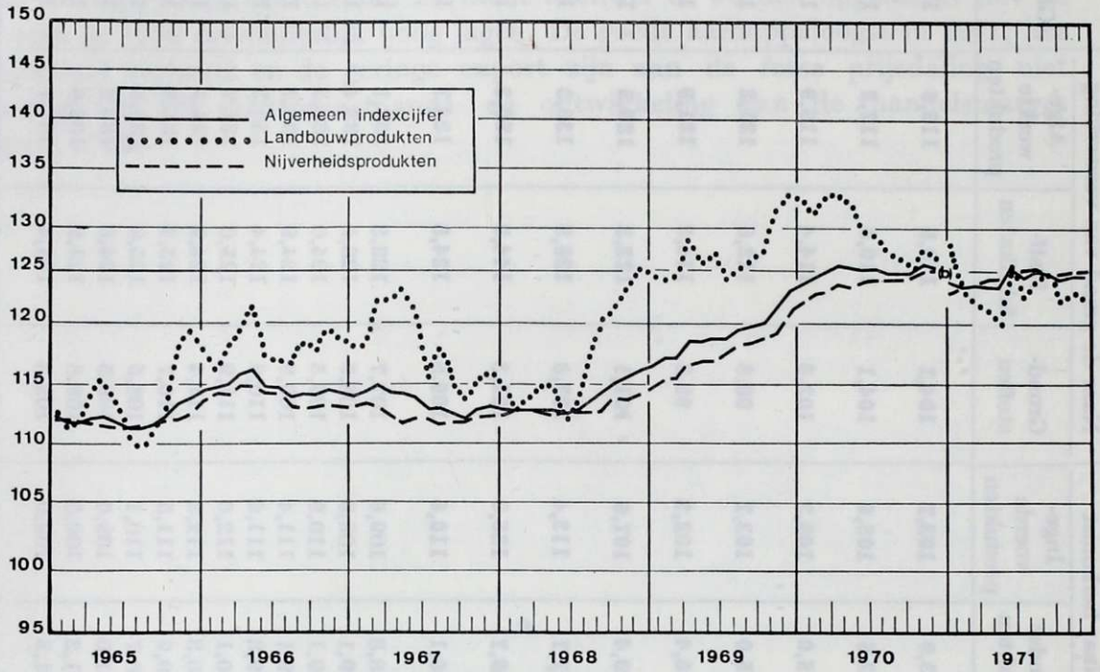

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.
(b) Voor 1971 : indexcijfer exclusief B.T.W.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor nijverheidsprodukten

(1953 = 100) (a)

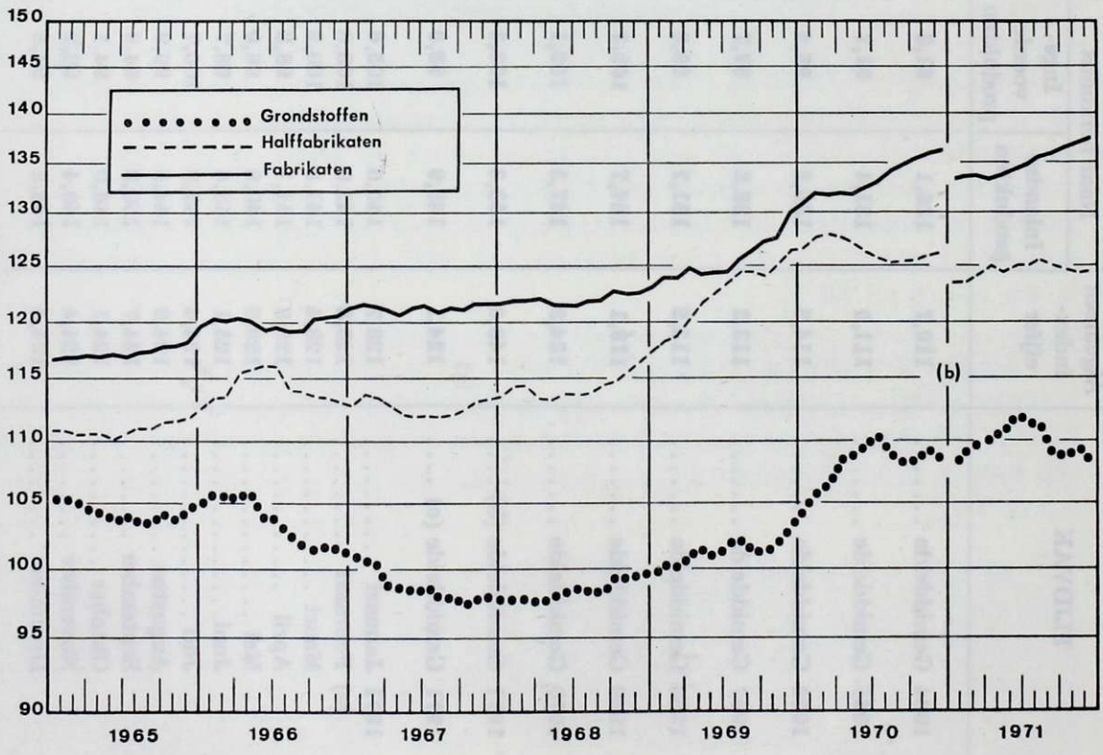

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.
(b) Voor 1971 : indexcijfer exclusief B.T.W.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor ingevoerde en inlandse landbouwprodukten

(1953 = 100) (a)

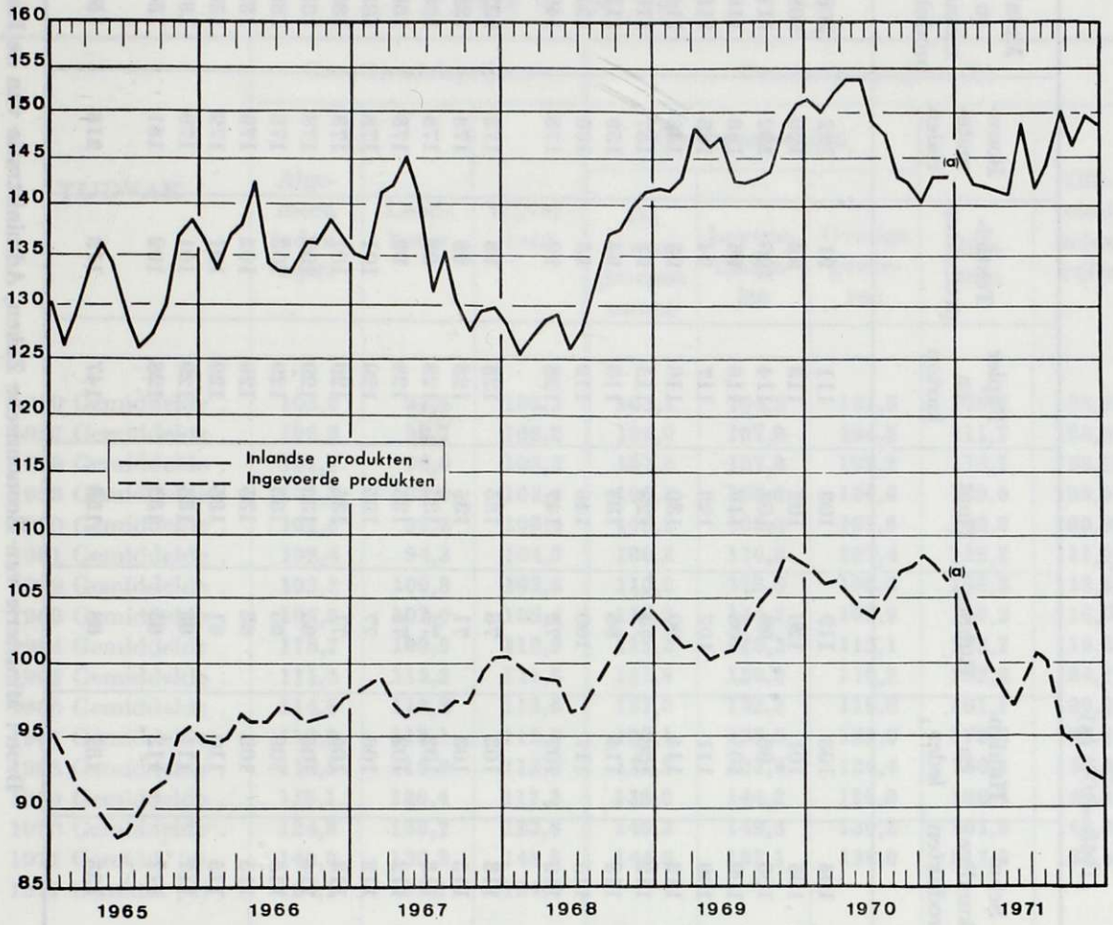

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.
(b) Voor 1971 : indexcijfer exclusief B.T.W.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor ingevoerde en inlandse nijverheidsprodukten

(1953 = 100) (a)

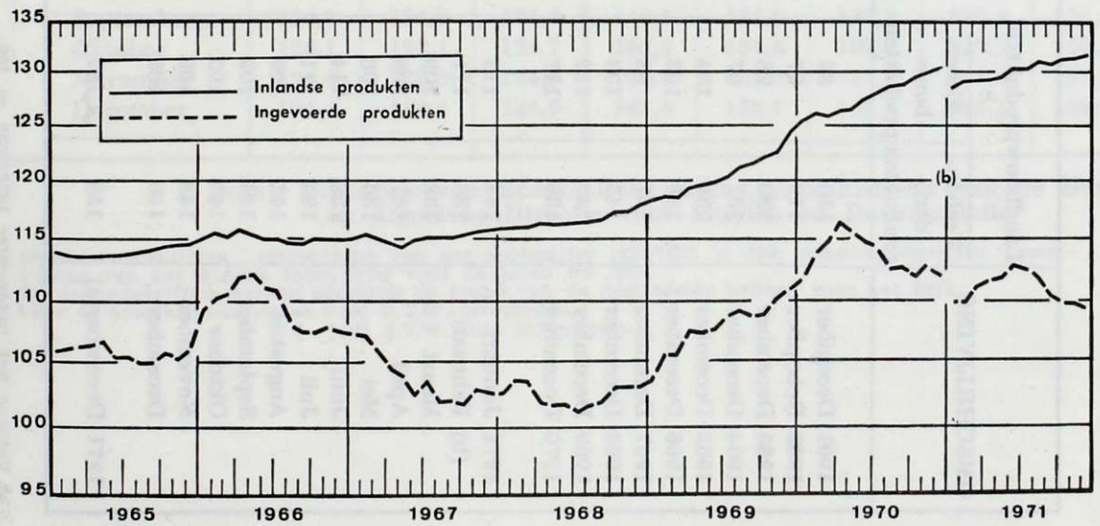

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.
(b) Voor 1971 : indexcijfer exclusief B.T.W.

Deelindexcijfers van de groothandelsprijzen

(1953 = 100) (a)

OMSCHRIJVING	Landbouwprodukten		Vetstoffen	Minerale produkten	Scheikundige produkten	Huiden en leder	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielprodukten	Bouwmaterialen	Metalen en metaalprodukten
	Veehouderijprodukten	Akkerbouwprodukten										
1961 December .	110	89	104	99	104	103	119	103	111	91	122	108
1962 December .	113	97	92	99	105	101	120	102	113	93	129	108
1963 December .	130	98	95	103	106	96	98	108	114	100	132	111
1964 December .	131	97	103	107	109	101	106	119	116	96	143	118
1965 December .	138	104	104	107	109	111	107	123	117	94	145	118
1966 December .	138	103	102	106	112	114	90	130	116	93	148	118
1967 December .	137	98	103	105	112	106	74	128	115	91	157	118
1968 December .	145	108	97	105	113	114	88	135	116	94	159	118
1969 December .	143	122	108	109	115	117	100	146	119	95	165	137
1970 December .	136	117	110	117	119	107	78	147	128	99	173	140
1971 Januari ...	144	113	110	118	113	103	76	135	128	98	173	137
(b) Februari...	138	111	110	118	113	103	71	135	128	98	178	138
Maart	138	109	111	118	113	102	74	135	128	98	178	139
April	137	108	110	118	112	103	75	135	128	99	178	139
Mei	136	106	108	118	112	106	77	135	129	101	178	138
Juni	139	114	109	120	113	105	71	135	129	101	178	138
Juli	135	111	111	120	114	105	65	135	129	102	178	138
Augustus .	142	109	110	120	115	109	65	135	129	103	178	138
September	144	109	107	119	115	109	63	135	129	102	179	137
Oktober ..	143	105	107	118	115	110	61	135	129	101	179	138
November .	148	103	106	118	117	111	63	135	129	101	179	137
December .	149	102	103	118	117	112	65	135	128	102	181	137
1971 December(c)	158	107	116	133	133	131	68	159	147	113	213	159

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.
(b) B.T.W. niet inbegrepen.
(c) B.T.W. inbegrepen.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

Prijsontwikkeling per categorie

(1953 = 100) (a)

TIJDVAK	Groothandelsprijzen			Consumptieprijzen (b)				
				Goederengroepen				
	Algemeen indexcijfer	Landbouw	Nijverheid	De twee groepen samen	Levensmiddelen	Overige goederen	Diensten	Officieel indexcijfer
1956 Gemiddelde .	103,6	97,2	105,3	103,1	104,2	101,5	105,5	103,65
1957 Gemiddelde .	106,3	98,7	108,2	106,0	107,0	104,5	111,7	106,93
1958 Gemiddelde .	101,7	96,0	103,2	107,2	107,9	106,2	114,7	108,31
1959 Gemiddelde .	101,3	95,0	103,0	108,3	109,5	106,6	120,0	109,64
1960 Gemiddelde .	102,6	92,2	105,4	108,3	109,3	107,0	122,6	109,97
1961 Gemiddelde .	102,4	94,3	104,5	109,2	110,5	107,4	125,7	111,06
1962 Gemiddelde .	103,2	100,8	103,8	110,8	112,5	108,3	128,5	112,62
1963 Gemiddelde .	105,8	107,0	105,4	112,7	114,7	109,9	136,3	115,04
1964 Gemiddelde .	110,7	109,9	110,9	117,3	120,3	113,1	145,7	119,84
1965 Gemiddelde .	111,9	113,2	111,5	121,9	126,0	116,2	153,8	124,71
1966 Gemiddelde .	114,5	118,2	113,5	127,0	132,2	119,8	161,1	129,92
1967 Gemiddelde .	113,2	118,1	112,0	129,1	135,5	122,0	170,5	133,70
1968 Gemiddelde .	113,5	116,8	112,7	131,5	137,9	124,4	180,1	137,31
1969 Gemiddelde .	119,1	126,4	117,3	136,0	144,2	126,8	188,4	142,47
1970 Gemiddelde .	124,8	128,7	123,8	140,3	149,3	130,2	201,6	148,03
1971 Gemidd. (c) .	140,0	130,3	142,5	144,5	152,1	136,0	217,6	154,46
1971 Gemidd. (d) .	124,1	123,1	124,3					
1971 Januari	123,7	127,4	122,7	141,1	148,6	132,6	210,6	150,49
(d) Februari ...	123,3	123,2	123,3	142,1	149,4	134,0	212,1	151,67
Maart	123,4	122,1	123,7	142,6	149,6	134,8	213,2	152,31
April	123,3	120,8	123,9	143,4	150,4	135,5	214,5	153,10
Mei	123,3	120,0	124,1	143,7	150,9	135,7	215,3	153,47
Juni.....	125,1	125,5	125,0	144,0	151,2	136,0	215,7	153,80
Juli	124,4	122,3	124,9	145,1	152,8	136,4	216,6	154,73
Augustus ...	124,9	123,8	125,1	145,6	153,3	136,9	218,3	155,32
September ..	124,7	124,9	124,6	146,1	154,0	137,2	222,2	156,41
Oktober	124,1	122,1	124,7	146,3	154,3	137,4	223,2	156,83
November ..	124,4	123,0	124,8	146,9	155,0	137,8	223,8	157,37
December ..	124,4	122,4	124,9	147,4	155,7	138,1	225,1	158,05

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Groothandelsprijzen : omrekening van het indexcijfer 1936/1938 = 100; consumptieprijzen : omrekening van het nieuwe indexcijfer voor de jaren na 1966.
(b) De deelindexcijfers werden berekend op grond van de gemiddelde prijzen voor het Rijk.
Voor de groothandelsprijzen : (c) B.T.W. inbegrepen.
(d) B.T.W. niet inbegrepen.

Verschil, t.o.v. het voorgaande jaar, tussen de jaargemiddelden van de prijsindexcijfers

(in procenten)

TIJDVAK	Groothandelsprijzen			Consumptieprijzen				
				Goederengroepen			Diensten	Officieel indexcijfer
	Algemeen indexcijfer	Landbouw	Nijverheid	De twee groepen samen	Levensmiddelen	Overige goederen		
1959	— 0,4	— 1,0	— 0,2	+ 1,0	+ 1,5	+ 0,4	+ 4,6	+ 1,2
1960	+ 1,3	— 2,9	+ 2,3	—	— 0,2	+ 0,4	+ 2,2	+ 0,3
1961	— 0,2	+ 2,3	— 0,9	+ 0,8	+ 1,1	+ 0,4	+ 2,5	+ 1,0
1962	+ 0,8	+ 6,9	— 0,7	+ 1,5	+ 1,8	+ 0,8	+ 2,2	+ 1,4
1963	+ 2,5	+ 6,2	+ 1,5	+ 1,7	+ 2,0	+ 1,5	+ 6,1	+ 2,1
1964	+ 4,6	+ 2,7	+ 5,2	+ 4,1	+ 4,9	+ 2,9	+ 6,9	+ 4,2
1965	+ 1,1	+ 3,0	+ 0,5	+ 3,9	+ 4,7	+ 2,7	+ 5,6	+ 4,1
1966	+ 2,3	+ 4,4	+ 1,8	+ 4,2	+ 4,9	+ 3,1	+ 4,7	+ 4,2
1967	— 1,1	— 0,1	— 1,3	+ 1,7	+ 2,5	+ 1,8	+ 5,8	+ 2,9
1968	+ 0,3	— 1,1	+ 0,6	+ 1,9	+ 1,8	+ 2,0	+ 5,6	+ 2,7
1969	+ 4,9	+ 8,2	+ 4,1	+ 3,4	+ 4,6	+ 1,9	+ 4,6	+ 3,8
1970	+ 4,8	+ 1,8	+ 5,5	+ 3,1	+ 3,5	+ 2,7	+ 7,0	+ 3,9
1971 (a)	—	—	—	+ 3,1	+ 1,9	+ 4,5	+ 7,9	+ 4,3

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Als gevolg van de invoering van de B.T.W. op 1 januari 1971, zijn de gegevens over de groothandelsprijzen voor het jaar 1971 niet vergelijkbaar met deze van de voorgaande jaren.

Indexcijfer van de consumptieprijzen (a)

(1966 = 100)

TIJDVAK	Goederengroepen			Diensten	Officieel indexcijfer
	De twee groepen samen	Levensmiddelen	Overige goederen		
1968 Gemiddelde	**104,1**	**104,3**	**103,8**	**111,8**	**105,69**
1969 Gemiddelde	**107,6**	**109,1**	**105,8**	**117,0**	**109,66**
1970 Gemiddelde	**110,9**	**112,9**	**108,6**	**125,2**	**113,94**
1971 Gemiddelde	**114,4**	**115,1**	**113,6**	**135,0**	**118,89**
1971 Januari.....	111,6	112,4	110,7	130,7	115,83
Februari	112,5	113,0	111,8	131,7	116,74
Maart	112,9	113,1	112,6	132,3	117,23
April	113,5	113,8	113,1	133,2	117,84
Mei	113,8	114,2	113,3	133,6	118,13
Juni	114,0	114,4	113,6	133,9	118,38
Juli	114,8	115,6	113,9	134,5	119,10
Augustus	115,2	115,9	114,3	135,5	119,55
September	115,6	116,5	114,6	137,9	120,39
Oktober	115,8	116,7	114,7	138,5	120,71
November	116,2	117,2	115,0	138,9	121,13
December.....	116,6	117,8	115,3	139,7	121,65

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) De deelindexcijfers werden berekend op grond van de gemiddelde prijzen van het Rijk.

Indexcijfers van de consumptieprijzen

(1953 = 100)

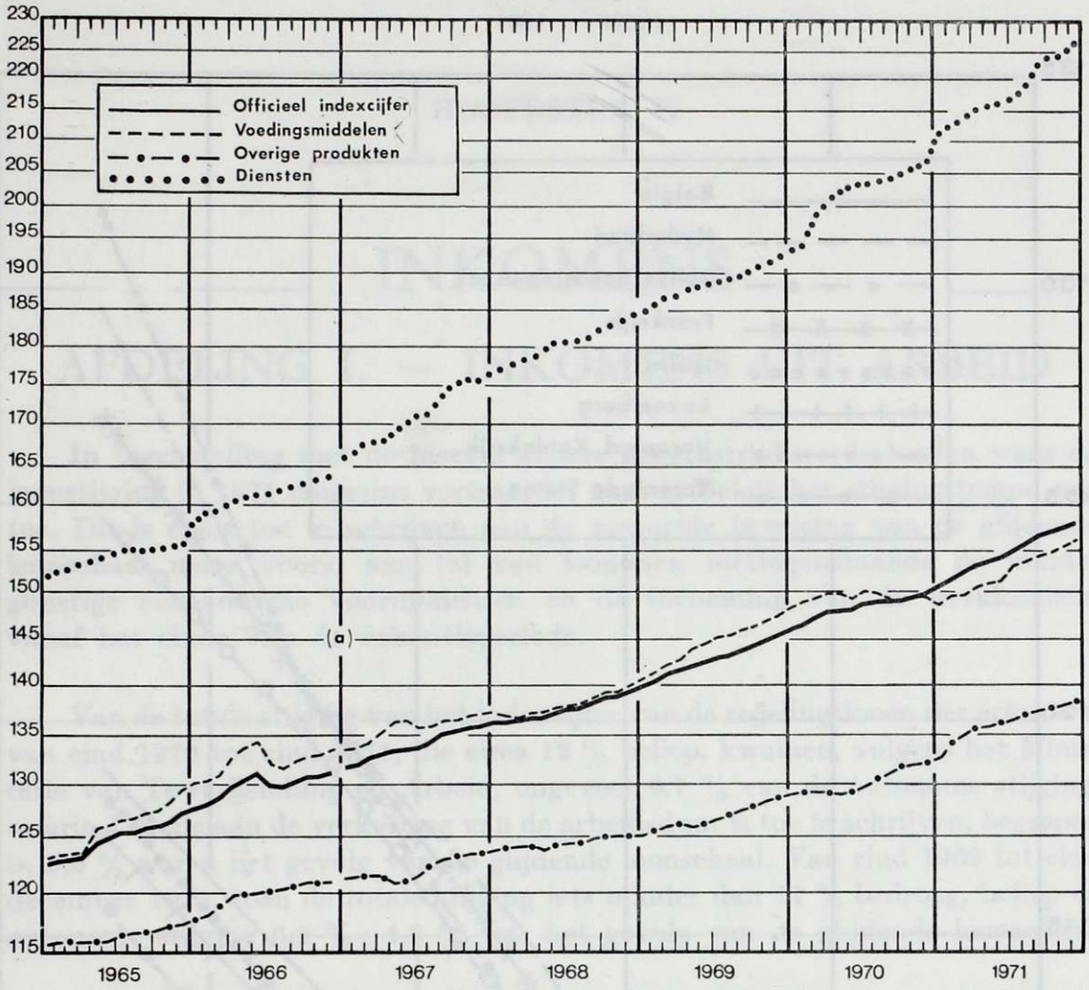

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Vanaf 1967 werd het officieel indexcijfer op basis 1966 = 100, omgerekend op basis 1953 = 100.

Prijsindexcijfers in enkele landen

(1966 = 100)

LAND	Consumptieprijzen				Groothandelsprijzen			
	1968	1969	1970	1971	1968	1969	1970	1971
België	105,7(a)	109,7(a)	113,9(a)	118,9(a)	99,1	104,0	109,0	108,4(b)
Nederland	107,2	115,2	120,4	129,5	100,4	101,1	107,5	108,5
Duitse Bondsrepubliek	103,3	106,0	110,0	115,7	93,8	95,9	101,6	106,3
Frankrijk	107,3	114,2	120,5	127,0	97,5	107,9	115,9	118,5
Italië	104,6	107,3	112,6	118,2	100,2	104,0	111,8	115,4
Verenigd Koninkrijk..	107,3	113,2	120,4	131,7	108,6(c)	112,4(c)	116,7(c)	122,6(c)
Verenigde Staten	107,1	112,9	119,5	124,7	102,7	106,7	110,6	114,1

Bron : Bulletin Mensuel de Statistique des Nations Unies.

(a) Zonder huur.
(b) Exclusief B.T.W.
(c) Grondstoffen.

Ontwikkeling van de consumptieprijzen in enkele landen

Jaargemiddelden

(1966 = 100)

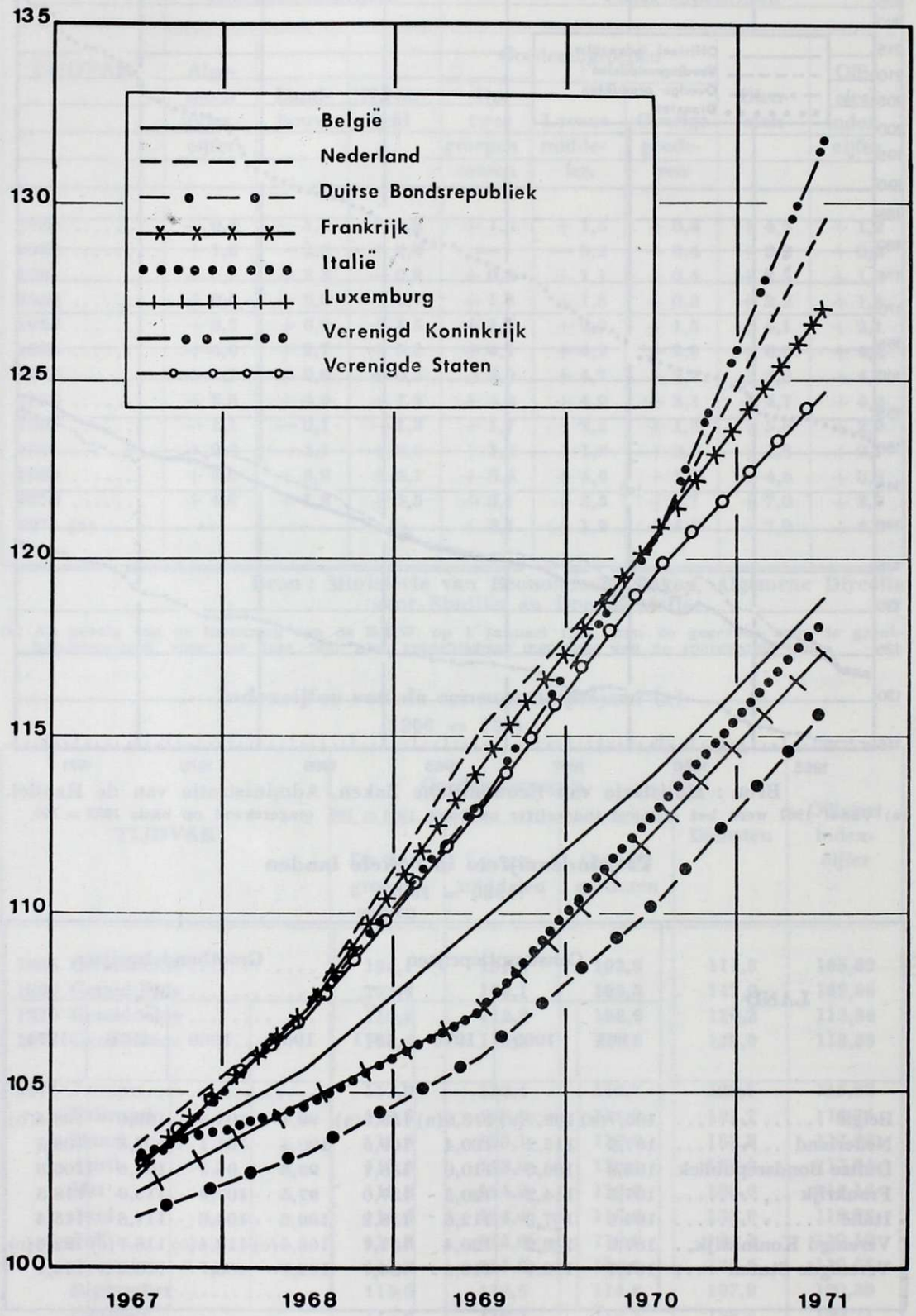

Bronnen : Europese Economische Gemeenschap.
Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

HOOFDSTUK II

INKOMENS

AFDELING I. — INKOMENS UIT ARBEID

In tegenstelling met de meeste andere geïndustrialiseerde landen waar de loonstijging in 1971 enigszins vertraagde, nam in België het stijgingstempo nog toe. Dit is deels toe te schrijven aan de versnelde beweging van de glijdende loonschaal maar vooral aan tal van looneisen niettegenstaande de minder gunstige economische vooruitzichten en de toeneming van de werkloosheid vanaf het einde van de vakantieperiode.

Van de totale stijging van het indexcijfer van de regelingslonen der *arbeiders*, van eind 1970 tot eind 1971, die circa 12 % beliep, kwamen, volgens het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, ongeveer 6,7 % van de autonome stijging, waarin 1 % die aan de verkorting van de arbeidsduur is toe te schrijven, begrepen is, 5,3 % waren het gevolg van de glijdende loonschaal. Van eind 1969 tot eind december 1970, toen de totale stijging iets minder dan 11 % bedroeg, beliep de autonome stijging 6,2 % ; 4,3 % was het gevolg van de glijdende loonschaal.

De verschillende grote sectoren deelden echter niet op gelijke wijze in de totale stijging. In de landbouwbedrijven lag het regelingsloon circa 10 % hoger dan eind december van het voorgaande jaar ; in de ontginningsbedrijven ongeveer 11 %, in de fabrieksnijverheid 12 %, in de sector vervoer kwamen de lonen 16 % hoger, in de bouwnijverheid 8,5 %, in de gas- en elektriciteitsproduktie 11 %, in de handels- en financiële instellingen evenals in de dienstverstrekking bereikte de stijging ongeveer 15 %.

Binnen elk van genoemde grote sectoren ligt de stijging bovendien nog ongelijkmatig gespreid over de verschillende bedrijfstakken. Ze schommelt van 32 % tot 5 % naar gelang voor 1971 al dan niet autonome verhogingen in de arbeidsovereenkomsten waren opgenomen. Dit blijkt wel het geval te zijn voor de banken en andere financiële instellingen (32 %) en in verschillende branches van de fabrieksnijverheid : rubber (20 %), drukkerijbedrijven (19 %), chemie (18 %), tabak en voedingsmiddelen (15 %), papier en kleding (14 %), metaalverwerking (13 %), petroleum (11 %). In de textielbedrijven stegen de lonen het minst (5 %) en in de tak bioscopen en schouwburgen van de sector diensten blijft de stijging van het regelingsloon sedert verscheidene jaren beperkt tot die veroorzaakt door de glijdende loonschaal.

De gemiddelde stijging ligt derhalve t.o.v. 1970 eveneens vrij hoog in enkele bedrijfstakken. Met 30 % halen de banken de grootste toeneming ; de geringste wordt aangetroffen in de wasserijbedrijven, in de bioscopen en schouwburgen en in bepaalde diensten met fooiensysteem : kapperssalons en schoonheidszorgen : 4,5 %.

In de groep nijverheid, die de fabrieksnijverheid, de ontginningsbedrijven, de bouwnijverheid, de gas- en elektriciteitsproduktie en het vervoer omvat, steeg het regelingsloon in 1971 gemiddeld met 11,5 % t.o.v. 1970. Daar uit de gegevens van de Nationale Bank blijkt dat het gemiddeld bruto uurloon in diezelfde groep met 11,8 % toenam blijkt in 1971 het stijgingstempo van premiën en vergoedingen enz. vertraagd te zijn.

Ten opzichte van 1966 stegen de regelingslonen het meest in de ontginningsbedrijven (78 %) en in de banken (76 %), het minst in bedrijven met fooiensysteem (rond 24 %).

Komt in 1971 de gemiddelde stijging t.o.v. 1966 op bijna 52 % voor het arbeidersloon per uur in de nijverheid, toch kan België gunstig de vergelijking doorstaan met de andere E.E.G.-landen. In Italië (+ 63 %), Nederland (+ 62 %) en in Frankrijk (+ 61 %) lag de stijging hoger, slechts Duitsland (50 %) en Luxemburg (45 %) bleven daarentegen beneden het percentage in België.

Het stijgingspercentage van de *loonkosten* is in geen jaren zo hoog geweest : gemiddeld 13,2 % per uur in de nijverheid, mijnen niet inbegrepen, tegen 12,7 % in 1970. Er dient evenwel te worden opgemerkt dat sommige patronale bijdragen voor sociale verzekeringen in 1971 werden verhoogd ; de begrenzing van het loon waarop de bijdragen worden berekend, werd naar boven verlegd voor de gezondheidszorgen en de verzekering tegen werkloosheid. Voor deze beide verzekeringen alsook voor de kinderbijslag werd het bijdragepercentage bovendien nog verhoogd. T.o.v. 1966 beliepen de gemiddelde loonkosten per uur 69,4 % in de nijverheid en 66,4 % in de steenkoolmijnen.

Ook voor de *bedienden* lagen de regelingslonen in december 1971 bijna 12 % hoger dan een jaar vroeger. De helft ervan is afkomstig van de hernieuwing van de overeenkomsten waardoor in enkele takken een aanzienlijke autonome verhoging tot stand kwam.

Met een stijging van 26 % kwamen de banken op kop, het personeel van de verzekeringsinstellingen kreeg 16,5 % meer. In de groot- en kleinhandelsbedrijven, in de landbouw, de ontginningsbedrijven en de fabrieksnijverheid schommelde de toeneming rond 10 %. In de meeste takken van de fabrieksnijverheid lag de stijging tussen 9 en 12 %, maar in de petroleumbedrijven bereikte ze slechts 6,8 %. In de dienstensector waar de toeneming in globo op 9,5 % kwam, was deze voor de horecabedrijven 12 % en voor de bioscopen en schouwburgen slechts 5,9 %.

De gemiddelde stijging t.o.v. 1970 evenals die t.o.v. 1966 was in eenzelfde bedrijfstak over 't algemeen voor de bedienden minder groot dan voor de arbeiders.

Vergeleken met het voorgaande jaar lagen de lonen van de bankbedienden gemiddeld 24 % hoger, in de verzekeringen 16 %, in de dienstensector 8,5 %, in de landbouw 8 %. In de bedrijfstakken van de nijverheid schommelde de stijging van 7,5 % tot 10 %.

T.o.v. 1966 kwamen de lonen van de bankbedienden in 1971 gemiddeld 66 % hoger, in de verzekeringen 44 %, in de textielbedrijven 52 %, in de metaalverwerking 50 %, in de ontginningsbedrijven 46 %. In de meeste andere bedrijfstakken stegen de lonen van 39 tot 44 %, behalve in de sectoren petroleum, chemie, rubber, horecabedrijven, bioscopen en schouwburgen waarvoor de stijging iets lager uitviel (van 30 tot 37 %).

★
★ ★

Indexcijfers van de regelingslonen

Enkel arbeiders, mannen + vrouwen

(1966 = 100)

BEDRIJFSTAKKEN	Wegings-coëfficiënten	1970				1971			
		Maart	Juni	Sept.	Dec.	Maart	Juni	Sept.	Dec.
Land- en bosbouw	1,29	118,0	120,5	123,4	124,4	126,6	130,8	133,5	137,0
Mijnen en groeven	5,37	137,9	146,5	164,0	164,6	174,0	175,2	182,1	182,6
Fabrieksnijverheid	66,14	129,3	131,3	134,6	136,3	142,8	146,0	148,6	152,9
waaronder : voedingsmiddelenbedrijven	(4,14)	(129,4)	(133,3)	(134,8)	(137,8)	(143,3)	(147,2)	(149,2)	(158,4)
textielnijverheid	(9,55)	(132,0)	(134,5)	(135,1)	(137,8)	(138,7)	(141,4)	(141,6)	(144,7)
confectiebedrijven, schoennijverheid	(4,60)	(131,7)	(134,1)	(137,0)	(140,4)	(145,4)	(146,2)	(152,1)	(159,9)
chemische industrie	(2,26)	(128,5)	(133,3)	(133,3)	(135,5)	(146,8)	(153,1)	(153,1)	(159,7)
produktie van metalen	(7,42)	(126,6)	(129,2)	(131,0)	(134,3)	(142,2)	(144,0)	(146,5)	(148,0)
metaalverwerkende industrie	(18,89)	(125,4)	(125,4)	(131,3)	(131,4)	(141,0)	(142,4)	(145,2)	(148,8)
Bouwbedrijf	13,59	125,6	134,8	136,6	137,2	143,7	145,4	147,4	148,8
Elektriciteit, gas, water	1,46	141,4	141,4	143,7	143,7	145,6	155,0	157,1	159,3
Handel	3,54	126,1	130,3	134,6	134,7	139,2	143,3	152,2	154,6
Vervoer en verkeer	3,65	124,2	131,7	133,7	135,2	137,9	145,5	148,1	156,7
Diensten	4,96	128,8	131,2	133,3	135,3	141,4	144,5	148,0	155,2
Globaal indexcijfer	**100,00**	**129,0**	**132,6**	**136,3**	**137,7**	**144,1**	**147,2**	**150,2**	**154,2**

Bron : Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

Loonindexcijfers

(1963 = 100)

PERIODE	Bruto-uurverdienste			Loonkosten				Maandinkomen van de fabrieksarbeiders (b)		
	Gemiddelde bruto-verdienste per arbeidsuur (mannen + vrouwen)	Type-uurloon (a)		Arbeiders		Bedienden		Ongehuwd of gehuwd zonder kinderen	Gehuwd en 2 kinderen	Gehuwd en 4 kinderen
		Geschoolde arbeiders	Ongeschoolde arbeiders	Steenkolenmijnen per dag	Overige bedrijfstakken per uur	Industrie per uur	Handel per uur			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1966	133	131	133	131	140	129	128	133	135	132
1967	143	139	143	140	152	138	137	143	145	142
1968	150	146	151	148	161	148	147	150	152	149
1969	162	158	163	160	175	162	158	162	163	160
1970 Maart	174	168	174	180	189	171	165	170	171	166
Juni	178	173	180	190	194	177	168	174	175	170
September ...	183	177	185	199	200	177	170	177	178	172
December ...	190	180	189	201	209	194	182	185	186	181
1971 Maart	194	189	197	211	213	184	181	185	186	182
Juni	201	193	202	211	221	..	..	192	193	187
September (c)	205	197	206	219	227	..	..	197	196	190
December (c)	214	200	210	222	236	..	..	205	204	196

(a) De vervoerbedrijven niet inbegrepen.
(b) De mijnen niet inbegrepen.
(c) Voorlopige gegevens.

Bronnen : Nationale Bank van België (kol. 2 tot 4). Instituut voor Economisch, Sociaal en Politiek Onderzoek, Leuven (kol. 5 tot 11).

Evolutie van de bruto-uurlonen

OMSCHRIJVING	Geslacht van de werknemer	Gemiddeld bruto-uurloon (franken)		Indexcijfers (Oktober 1966 = 100)	
		Oktober 1970	Oktober 1971	Oktober 1970	Oktober 1971
Mijnen en groeven	mannen	85,97	96,02	144	161
Fabrieksnijverheid	mannen	71,98	81,72	136	154
	vrouwen	48,70	55,41	137	156
	mannen + vrouwen	66,16	75,14	136	155
Bouwbedrijf	mannen	71,90	78,11	136	148
Gemiddelde ...	mannen	**73,04**	**82,04**	**137**	**154**
	vrouwen	**48,70**	**55,41**	**137**	**156**
	mannen en vrouwen	**68,39**	**76,96**	**137**	**154**

(franken)

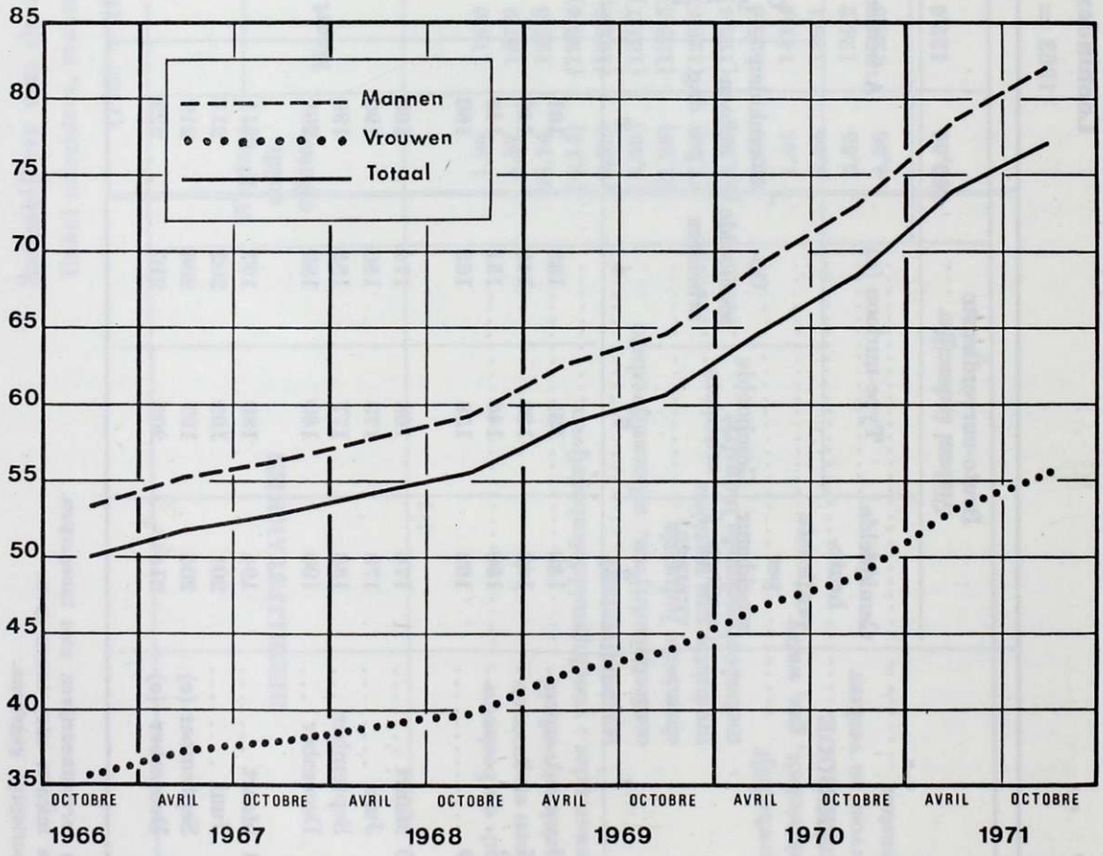

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Loontontwikkeling in enkele landen

Jaargemiddelden

(1966 = 100)

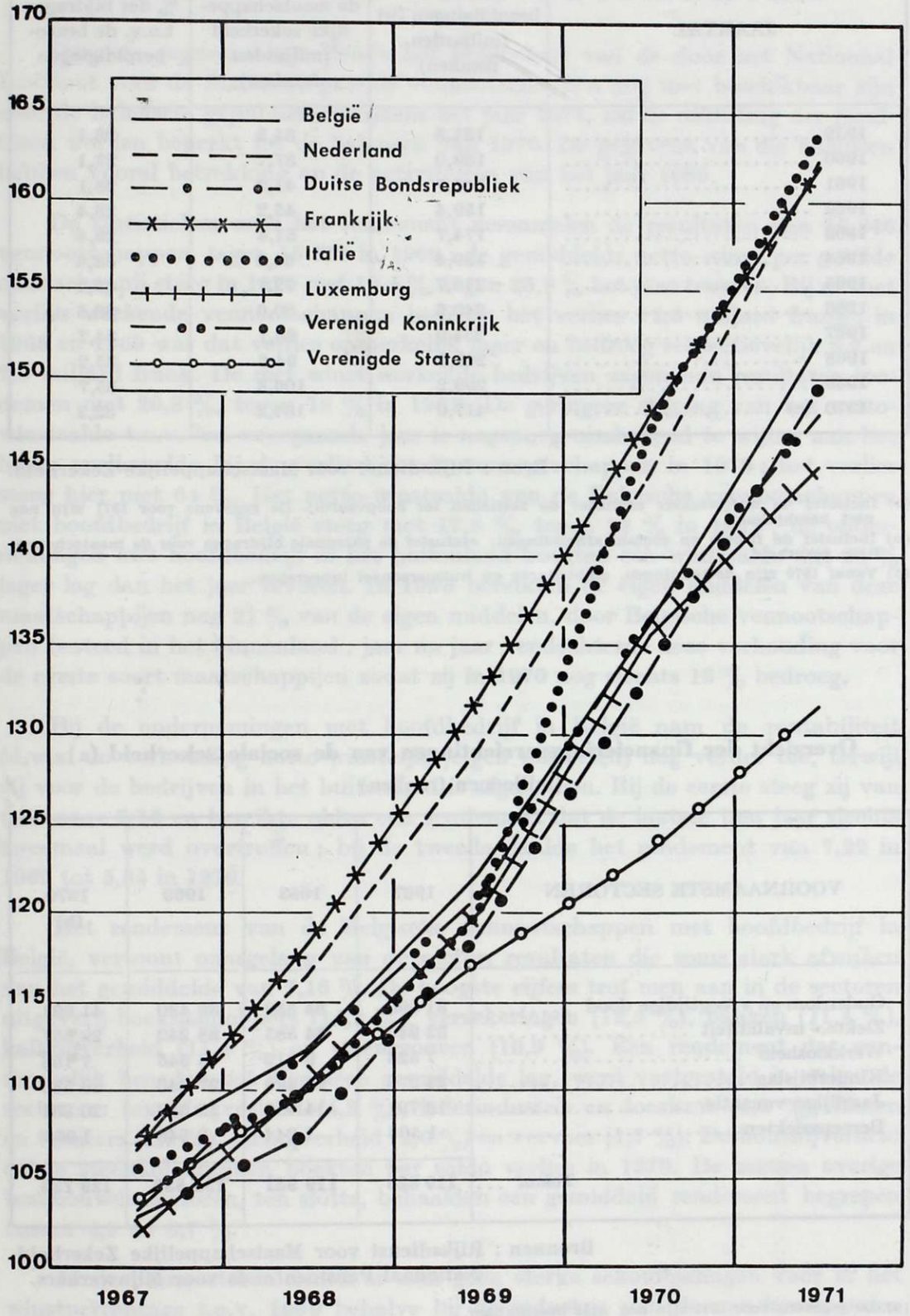

Bronnen : Europese Economische Gemeenschap.
Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Totale aan de maatschappelijke zekerheid aangegeven loonsom (a)

JAARTAL	Brutobezoldigingen (b) (miljarden franken)	Bijdragen voor de maatschappelijke zekerheid (miljarden franken)	% der bijdragen t.o.v. de brutobezoldigingen
1959	131,3	34,3	26,1
1960	139,0	37,7	27,1
1961	146,7	41,2	28,1
1962	159,4	45,2	28,4
1963	174,7	51,4	29,4
1964	199,4	64,6	32,4
1965	218,7	72,7	33,2
1966	240,6	80,6	33,5
1967	254,0	88,1	34,7
1968	269,3	94,6	35,2
1969	299,2	106,8	35,7
1970 (c)	417,0	134,2	32,2

Bron : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

(a) Inclusief de mijnwerkers exclusief de zeelieden ter koopvaardij. De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

(b) Inclusief de fiscale en sociale afhoudingen; exclusief de patronale bijdragen voor de maatschappelijke zekerheid.

(c) Vanaf 1970 zijn de leerlingen, ambtenaren en huispersoneel inbegrepen.

Overzicht der financieringsverrichtingen van de sociale zekerheid (a)

(miljoenen franken)

VOORNAAMSTE SECTOREN	1967	1968	1969	1970 (b)
Ouderdom en vroegtijdige dood	31 090	34 350	39 430	41 091
Ziekte - invaliditeit	32 942	34 585	38 242	29 557
Werkloosheid	7 523	9 812	8 546	7 188
Kinderbijslag	23 973	25 496	27 843	29 588
Jaarlijkse vacantie	13 791	14 450	15 529	20 331
Beroepsziekten	1 506	1 244	2 948	1 968
Totaal ...	110 825	119 937	132 538	129 723

Bronnen : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

(b) Exclusief de staatstoelagen.
Inclusief de leerlingen, ambtenaren en huispersoneel.

AFDELING II.
INKOMENS UIT VENNOOTSCHAPPEN

Daar de gegevens betreffende het rendement van de door het Nationaal Instituut voor de Statistiek getelde vennootschappen nog niet beschikbaar zijn voor de balansen, gepubliceerd tijdens het jaar 1971, zal de ontleding der resultaten worden beperkt tot de balansen van 1970. De gegevens van die balansen hebben vooral betrekking op de activiteiten van het jaar 1969.

De statistieken over het rendement verzamelen de resultaten van 15 846 vennootschappen, tegen 15 577 in 1969 ; de gemiddelde netto-winst per getelde maatschappij steeg in 1970 met 10,4 %, tegen 25,8 % het jaar tevoren. Bij de met verlies werkende vennootschappen bedroeg het verlies 12,3 miljard frank ; in 1968 en 1969 was dat verlies opmerkelijk lager en bedroeg respectievelijk 8,7 en 7,5 miljard frank. De met winst werkende bedrijven zagen hun resultaten toenemen met 20,8 %, tegen 18 % in 1969. De geringere stijging van het nettowinstsaldo t.o.v. het voorgaande jaar is nagenoeg uitsluitend te wijten aan het hoger verliessaldo bij de verlieslijdende vennootschappen in 1970 : het verlies steeg hier met 64 %. Het netto-winstsaldo van de Belgische vennootschappen met hoofdbedrijf in België steeg met 17,8 %, tegen 28 % in 1969 ; de ondernemingen met hoofdbedrijf in het buitenland boekten een winstsaldo dat 24 % lager lag dan het jaar tevoren. In 1963 bereikten de eigen middelen van deze maatschappijen nog 21 % van de eigen middelen, door Belgische vennootschappen besteed in het binnenland ; jaar na jaar verslechterde deze verhouding voor de eerste soort maatschappijen zodat zij in 1970 nog slechts 13 % bedroeg.

Bij de ondernemingen met hoofdbedrijf in België nam de rentabiliteit (d.w.z. de verhouding netto-winstcijfer/eigen middelen) nog verder toe, terwijl zij voor de bedrijven in het buitenland is afgenomen. Bij de eerste steeg zij van 6,61 naar 7,16 en bereikte aldus een rendement dat de laatste tien jaar slechts tweemaal werd overtroffen ; bij de tweede daalde het rendement van 7,22 in 1969 tot 5,35 in 1970.

Het rendement van de Belgische vennootschappen met hoofdbedrijf in België, vertoont naargelang van de sector, resultaten die soms sterk afwijken van het gemiddelde van 7,16 %. De hoogste cijfers trof men aan in de sectoren uitgeverij-boekhandel-pers (14,2 %), verzekeringen (12,5 %), banken (11,4 %), kalknijverheid (11,4 %) en steengroeven (10,9 %). Een rendement dat aanmerkelijk beneden het algemeen gemiddelde lag, werd vastgesteld in volgende sectoren : textielnijverheid (4,8 %), lederindustrie en toerisme (4,1 %), filmen en theaters (2,2 %), kleinijverheid (2,0 %) en vervoer (1,7 %). De houtnijverheid en de steenkolenmijnen boekten per saldo verlies in 1970. De zestien overige beschouwde sectoren, ten slotte, behaalden een gemiddeld rendement begrepen tussen 4,9 en 8,7 %.

In de basissectoren deden er zich geen sterke schommelingen voor in het winstpercentage t.o.v. 1969 behalve bij de industrie van de non-ferrometalen waar het daalde van 8,8 naar 4,9 % en in de ijzer- en staalvoortbrengende

nijverheid waar de wederopleving zich in 1970 bevestigde door het resultaat van het jaar voordien te verviervoudigen. In sommige andere sectoren traden nochtans sterkere schommelingen op van het ene jaar tot het andere o.m. bij de houtnijverheid die 78 miljoen verlies boekte tegenover een winst van 196 miljoen frank in 1969 ; in de ledernijverheid registreerde men, na vier achtereenvolgende jaren verlies, een winst van 42 miljoen frank. In de tabaksnijverheid daalde de winst van 234 naar 160 miljoen frank, in de kalknijverheid steeg zij van 127 naar 186 miljoen en bij het ambachtswezen van 106 naar 133 miljoen frank. In de steenkolenmijnen, ten slotte, waar sedert meer dan tien jaar verlies wordt geboekt, vertoont dit laatste een tendens tot afneming, vooral door het feit dat de afschrijvingen in die sector van jaar tot jaar verminderen.

Over het verloop van de inkomsten der vennootschappen, die hun balansen publiceerden tijdens de eerste vijf maanden van 1971, werden statistieken opgesteld die de resultaten onderzochten van 396 ondernemingen. Het betreft vennootschappen waarvan de aandelen op de beurs worden genoteerd en die, hoewel zij slechts 2,5 % vertegenwoordigen van de 15 605 vennootschappen die werden geteld, een totaal aan eigen middelen bezitten dat 62 % bereikte van de eigen middelen dezer vennootschappen. Hun resultaten hebben grotendeels betrekking op het boekjaar 1970 en voor een klein aantal ondernemingen op een boekjaar dat deels 1970 en deels 1971 bestrijkt. Zoals in 1970 werd de toestand voor de ondernemingen geleidelijk moeilijker en deze zou zich het eerste halfjaar 1971 nog verder hebben toegespitst zodat voor 1971 met een vermindering van de aangroei van de winsten moet worden rekening gehouden. Voor het geheel van de geanalyseerde balansen steeg het netto-winstsaldo nog met 2,8 % t.o.v. 1970. De financiële bedrijven zagen hun winsten toenemen met 9,3 %, de nutsbedrijven (waaronder gas en elektriciteit) met 10,7 %, de warenhuizen met 17,9 % terwijl bij de industriële bedrijven de winsten daalden met 5,3 % in vergelijking met 1970.

In het licht van deze resultaten en rekening houdend met de recente economische ontwikkeling, mag men zich afvragen of de periode van winststijging, die na tien jaar stagnatie in 1967 begon, in 1971 niet werd onderbroken.

★

★ ★

Rendement van de Belgische vennootschappen op aandelen (a)

Bedrijfszetel in België en het buitenland

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1936/1938	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Aantal getelde vennootschappen (b)	7 594	14 550	14 817	15 011	15 215	15 266	15 304	15 577	15 846
waaronder : met winst	5 748	10 854	11 105	11 172	11 272	10 785	10 609	11 254	11 815
met verlies	1 846	3 696	3 712	3 839	3 943	4 481	4 695	4 323	4 031
Eigen middelen	63 952	388 354	406 779	434 525	455 741	476 124	536 980	566 599	612 324
waaronder : gestort kapitaal	46 397	236 904	248 915	265 209	274 836	283 632	321 472	354 358	387 468
reserves	17 555	151 450	157 864	169 317	180 905	193 092	215 508	212 241	224 856
Exploitatie-uitkomsten :									
Nettowinstsaldo	4 537	24 254	24 901	28 363	29 528	19 049	29 572	37 880	42 553
Winst	5 228	28 587	30 261	33 820	34 665	32 176	38 297	45 367	54 805
Verlies	691	4 333	5 360	5 457	6 137	13 127	8 725	7 487	12 252
Betaalbare gestelde brutodividenden	3 651	14 523	14 111	15 547	15 930	15 913	19 039	21 328	25 250
Percentage t.o.v. de eigen middelen :									
Nettowinstsaldo	7,1	6,25	6,12	6,53	6,48	4,00	5,50	6,69	6,95
Betaalbaar gestelde dividenden	5,7	3,74	3,47	3,58	3,50	3,34	3,55	3,76	4,12
Obligatieschuld op 31 december	9 297	99 499	104 010	115 080	120 829	134 955	154 265	173 858	200 549
Bruto-interest op obligaties	476	4 862	5 261	5 624	6 405	6 772	7 980	9 431	10 664

Bronnen : Nationale Bank van België (jaren 1936/1938).
Nationaal Instituut voor de Statistiek (jaren 1954 en volgende).

(a) De statistiek voor 1936/1938 is niet helemaal op dezelfde basis opgemaakt als die voor de volgende jaren. Bovendien, benevens de progressieve verhoging der vennootschappen, is het percentage der vennootschappen die werkelijk hun balans bekendmaken, veranderlijk. De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Eenheden.

OMSCHRIJVING	In België							
	1953	1964	1965	1966	1967	1968	19	197
Aantal getelde vennootschappen	12 396	14 501	14 709	14 916	14 989	15 092	15	15
w.o. : met winst	8 711	10 937	10 980	11 085	10 605	10 476	11	11
met verlies	3 685	3 564	3 729	3 831	4 384	4 616	4	3
Eigen middelen	183 067	336 265	360 194	381 312	401 093	468 017	497	541
w.o. : gestort kapitaal	109 464	207 493	222 007	233 259	241 909	281 216	313	346
reserves	73 603	128 772	138 187	148 053	159 184	186 801	184	195
Exploitatie-uitkomsten :								
Nettowinstsaldo	13 891	22 775	25 319	25 945	21 364	25 722	32	3
Winst	15 721	27 253	30 169	31 157	29 306	33 831	40	4
Verlies	1 830	4 478	4 850	5 212	7 942	8 109	7	
Betaalbaar gestelde brutodividenden	8 833	12 738	13 825	13 817	13 462	16 336	18	2
Obligatieschuld	30 937	103 299	113 984	119 012	133 116	150 477	169	19
Bruto-interest op obligaties	1 432	5 226	5 592	6 344	6 680	7 857	9	1
Verhouding $\frac{\text{aantal vennootschapp. met verlies}}{\text{aant. getelde vennootschapp.}}$	29,73	24,58	25,35	25,68	29,25	30,59	27	
Verhouding $\frac{\text{nettowinstcijfer}}{\text{eigen middelen}}$	7,59	6,77	7,03	6,80	5,33	5,50	6	
Verhouding $\frac{\text{uitgekeerde brutodividenden}}{\text{eigen middelen}}$	4,83	3,79	3,84	3,62	3,36	3,49	3	
Verhouding $\frac{\text{uitgekeerde brutodividenden}}{\text{gerealiseerde winsten}}$	56,19	46,74	45,83	44,35	45,94	48,29	45	
Verhouding $\frac{\text{bruto-interest op obligaties}}{\text{bedrag der obligatieschulden}}$	4,64	5,06	4,91	5,33	5,02	5,22	5	
Verhouding $\frac{\text{bedrag der obligatieschulden}}{\text{eigen middelen}}$	16,90	30,72	31,65	31,21	33,19	32,15	34	

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

aandelen volgens de plaats van hun hoofdbedrijf (a)

Met hoofdbedrijf								
	In het buitenland							
970	1953	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Eenheden								
5 605	80	316	302	299	277	265	252	241
1 635	58	168	192	187	180	169	186	180
3 970	22	148	110	112	97	96	66	61
Miljoenen franken								
1 182	7 479	69 966	71 756	74 129	73 001	68 964	68 913	71 143
6 018	3 836	41 009	41 282	41 447	40 281	40 257	41 242	41 451
5 164	3 643	28 957	30 474	32 682	32 720	28 707	27 671	29 692
8 747	1 033	2 126	2 937	2 563	– 2 452	3 851	4 978	3 806
8 404	1 088	2 976	3 537	3 484	2 712	4 466	5 139	6 401
9 657	55	850	600	921	5 164	615	161	2 595
1 601	458	1 358	1 632	2 110	2 336	2 703	3 012	3 649
6 806	63	711	1 097	1 817	1 839	3 788	4 170	3 743
0 376	3	35	32	60	112	122	185	287
Percentages								
25,44	27,50	46,84	36,42	37,46	35,02	36,23	26,19	25,31
7,16	13,81	3,04	4,09	3,46	—	5,58	7,22	5,35
3,99	6,12	1,94	2,27	2,85	3,20	3,92	4,37	5,13
44,63	42,10	45,63	46,14	60,56	86,14	60,52	58,61	57,01
5,27	4,76	4,92	2,92	3,30	6,09	3,22	4,44	7,67
36,37	0,84	1,02	1,53	2,45	2,52	5,49	6,05	5,26

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Evolutie van de nettowinstsaldi en

Vennootschappen welke hun voor

OMSCHRIJVING	Banken	Verzekeringen	Financiële en immobiliënvennootschappen	Kleinhandel	Groothandel en buitenlandse handel	Metaalverwerkende nijverheid	IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	Industrie der non-ferrometalen	Textielnijverheid	Voedingsmiddelenindustrie	Houtnijverheid	Scheikundige nijverheid	Glasnijverheid	Elektriciteit	Gas	Leder
Aantal getelde vennootschappen (eenheden):																
1966	55	153	1 820	635	3 320	1 396	96	82	986	725	337	606	57	24	6	120
1967	51	160	1 866	642	3 380	1 391	93	85	976	729	331	607	57	16	5	117
1968	51	161	1 893	634	3 465	1 361	90	88	957	717	330	627	58	17	5	116
1969	53	161	1 941	646	3 566	1 352	87	89	929	703	325	643	58	17	5	109
1970	54	158	1 982	651	3 675	1 336	90	81	919	713	332	631	55	18	5	108
Kapitaal en reserves (miljoenen franken):																
1962	11 118	3 486	52 774	5 240	15 698	28 519	31 561	9 198	21 129	16 342	1 937	22 995	3 773	23 376	2 066	156
1963	12 434	3 930	53 977	6 544	16 619	31 085	31 172	9 679	21 240	17 527	1 846	24 771	5 063	24 042	2 179	192
1964	13 748	4 485	57 145	7 607	19 514	32 227	34 021	10 139	21 582	18 523	1 911	25 544	5 591	27 130	2 257	150
1965	15 860	5 119	60 041	8 114	21 538	35 808	37 063	9 133	23 147	20 287	2 069	28 036	6 620	27 879	2 511	081
1966	17 422	5 647	62 891	8 392	21 698	38 786	39 409	10 461	23 922	21 594	2 279	29 927	7 019	27 786	2 681	116
1967	19 714	6 129	71 575	8 298	28 323	42 199	42 414	10 734	24 539	23 769	2 521	32 952	7 339	16 723	2 098	083
1968	21 130	6 528	76 439	9 157	28 138	45 195	45 453	10 845	25 135	24 967	3 364	60 975	7 780	33 728	2 412	058
1969	26 098	7 381	83 377	8 096	30 931	49 001	46 960	11 710	25 117	25 977	3 625	66 378	8 109	32 477	2 525	957
1970	30 193	13020	90 137	10166	39 000	54 502	44 010	7 289	26 416	29 005	4 271	71 165	8 759	36 144	2 551	024
Nettowinstsaldi (miljoenen franken):																
1962	1 783	830	4 382	413	1 357	2 957	1 499	892	782	1 359	159	1 679	430	2 053	110	48
1963	1 917	820	3 472	442	1 147	3 039	1 257	580	667	1 395	95	1 772	453	2 163	130	19
1964	1 996	801	3 659	378	1 982	3 063	353	632	896	1 194	135	2 016	420	2 200	80	36
1965	2 327	866	3 668	474	2 173	3 634	616	845	689	1 469	168	2 486	480	2 303	83	31
1966	2 470	921	4 139	610	2 078	3 849	398	659	542	1 568	164	2 430	328	2 275	99	—
1967	2 400	849	4 115	467	1 584	2 646	397	526	591	1 823	162	2 110	438	1 335	58	- 62
1968	2 646	1 078	4 511	557	1 596	2 629	396	359	357	2 083	81	3 145	485	2 598	131	- 53
1969	3 108	1 351	5 165	666	2 418	3 506	733	1 036	1 063	1 737	196	4 504	693	2 607	162	- 52
1970	3 438	1 622	5 730	879	2 766	4 336	3 020	356	1 270	2 170	- 78	4 972	763	3 028	143	42
Gemiddelde 1962/1970.	**2 454**	**1 015**	**4 316**	**543**	**1 900**	**3 295**	**963**	**654**	**762**	**1 644**	**120**	**2 790**	**499**	**2 285**	**111**	
Betaalbaar gestelde dividenden (miljoenen franken) :																
1962	808	478	3 233	287	341	1 795	940	590	405	667	48	1 065	255	1 680	96	1
1963	892	498	2 327	281	426	2 063	546	425	319	622	10	1 132	306	1 657	74	1
1964	1 006	518	2 404	185	487	1 129	345	429	376	617	25	1 222	354	1 813	77	1
1965	1 135	539	2 460	228	473	1 612	668	501	305	632	13	1 228	352	1 972	86	1
1966	1 263	579	2 567	293	510	1 284	253	518	377	742	27	1 525	326	1 865	40	
1957	1 340	593	2 876	243	556	1 307	233	562	343	794	30	1 492	292	1 219	68	
1968	1 410	656	2 922	309	634	1 506	250	599	291	930	33	2 216	350	2 308	134	
1969	1 644	745	3 289	375	825	1 483	403	694	391	838	33	2 684	380	2 383	132	
1970	1 935	1 047	3 745	390	1 267	1 790	1 472	298	428	904	42	2 752	420	2 637	149	
Gemiddelde 1962/1970.	**1 270**	**628**	**2 869**	**288**	**613**	**1 552**	**568**	**513**	**359**	**750**	**29**	**1 702**	**336**	**1 948**	**95**	

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

de betaalbaar gestelde dividenden (a)

ste bedrijfszetel in België hebben

Ledernijverheid	Papiernijverheid en grafische bedrijven	Transport	Toerisme	Tussenhandel	Bouwbedrijf	Steenkolenmijnen	Kleinijverheid	Cementnijverheid en aanverw. bedrijven	Groeven	Kalknijverheid	Ceramische nijverheid	Tabaksnijverheid	Uitgeverij, boekhandel, pers	Filmen, theaters	Ambacht	Totaal
1	335	633	334	812	514	30	91	140	129	48	40	33	220	213	585	14 916
1	338	648	331	822	513	30	88	139	127	49	36	33	216	197	584	14 989
1	342	640	334	860	513	26	88	139	123	47	40	32	223	191	568	15 092
1	352	655	349	939	526	25	86	141	122	44	39	33	224	188	562	15 325
1	352	673	355	1 036	543	24	85	143	119	43	34	31	233	181	589	15 605
1	6 378	10 486	1 007	1 069	5 348	9 745	1 508	7 710	1 520	761	1 022	1 458	1 111	470	1 680	303 300
1	6 813	10 764	1 064	1 216	5 594	9 235	1 409	7 962	1 671	830	1 106	1 492	1 214	449	1 828	318 731
1	6 612	9 725	1 082	1 228	5 884	8 063	1 754	8 504	1 697	918	1 148	1 595	1 440	428	1 818	336 265
0	7 085	10 155	1 187	1 497	6 270	9 558	1 847	8 747	2 001	1 191	1 142	1 422	1 480	446	1 692	360 194
1	7 546	10 262	1 253	1 811	7 114	8 945	1 993	9 078	2 236	1 322	1 105	1 798	2 015	365	1 861	381 312
0	8 352	10 821	1 304	2 139	8 303	8 829	2 057	8 193	2 252	1 373	1 210	1 773	2 112	412	2 085	401 093
0	8 668	11 232	1 456	2 323	9 092	6 597	2 182	9 493	2 328	1 447	1 092	1 956	3 053	410	2 229	468 017
9	9 472	11 652	1 599	2 481	9 981	5 973	2 301	9 820	2 523	1 521	1 075	2 161	3 453	419	2 357	497 685
0	9 817	12 206	1 633	3 062	11194	5 845	2 349	10200	2 789	1 638	1 235	2 187	3 891	413	2 597	541 182
	497	136	76	120	316	— 564	138	860	181	82	69	92	139	11	134	23 138
	358	18	69	146	503	— 35	119	725	127	105	39	87	156	— 43	159	22 045
	380	93	69	145	601	67	89	709	203	109	40	33	172	1	136	22 775
	320	173	68	174	783	— 471	148	833	301	145	50	117	236	—32	157	25 319
	265	368	93	123	1 025	— 390	92	793	240	98	28	150	275	24	173	25 945
	67	— 146	66	190	972	— 726	82	663	206	111	38	73	272	10	139	21 364
	295	115	65	88	1 219	— 418	90	550	258	130	— 21	159	402	5	143	25 722
	430	181	34	79	1 256	— 253	17	752	296	127	50	234	553	5	106	32 902
	575	206	67	267	1 009	— 100	46	721	305	186	—	160	552	9	133	38 747
	354	**127**	**67**	**148**	**854**	**— 321**	**91**	**734**	**235**	**121**	**33**	**123**	**306**	**— 1**	**142**	**26 440**
	216	276	19	39	170	106	44	522	119	31	34	44	42	20	35	14 440
	176	272	23	37	208	184	38	448	113	26	21	52	50	8	25	13 305
	149	220	27	34	174	268	32	486	123	26	32	45	72	14	16	12 738
	158	239	25	43	173	145	44	475	143	29	35	54	83	5	18	13 825
	116	231	34	49	199	81	32	471	149	28	31	75	96	9	13	13 817
	116	247	34	49	242	69	37	453	135	35	22	41	90	9	20	13 462
	130	234	38	61	230	55	40	503	156	46	20	83	134	7	13	16 336
	175	291	41	65	252	39	27	492	163	82	30	108	190	5	17	18 316
	203	313	39	100	252	162	27	539	176	70	30	112	221	6	34	21 601
	160	**258**	**31**	**53**	**211**	**123**	**36**	**488**	**142**	**41**	**28**	**68**	**109**	**9**	**21**	**15 316**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Evolutie van het rendement, de obl

Vennootschappen welke hun vo

OMSCHRIJVING	Banken	Verzekeringen	Financiële en immobiliënvennootschappen	Kleinhandel	Groothandel en buitenlandse handel	Metaalverwerkende nijverheid	IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	Industrie der non-ferrometalen	Textielnijverheid	Voedingsmiddelenindustrie	Houtnijverheid	Scheikundige nijverheid	Glasnijverheid	Elektriciteit	Ga
Betaalbaar gestelde dividenden ten opzichte van kapitaal en reserves (%) :															
1961	7,57	13,02	4,80	6,16	2,97	6,18	4,30	6,89	2,18	4,37	2,25	4,39	9,41	7,04	4
1962	7,27	13,71	6,13	5,48	2,17	6,29	2,98	6,41	1,92	4,08	2,48	4,63	6,76	7,19	4
1963	7,17	12,67	4,31	4,29	2,56	6,64	1,75	4,39	1,50	3,55	0,54	4,57	6,04	6,89	3
1964	7,32	11,55	4,21	2,43	2,50	3,50	1,01	4,23	1,74	3,33	1,31	4,78	6,33	6,68	3
1965	7,16	10,53	4,10	2,81	2,20	4,50	1,80	5,49	1,32	3,12	0,63	4,38	5,32	7,07	3
1966	7,25	10,25	4,08	3,49	2,35	3,31	0,64	4,95	1,58	3,44	1,18	5,10	4,64	6,71	1
1967	6,80	9,68	4,01	2,93	1,96	3,10	0,55	5,24	1,40	3,34	1,19	4,53	3,98	7,29	3
1968	6,67	10,05	3,82	3,37	2,25	3,33	0,55	5,52	1,16	3,72	0,98	3,63	4,50	6,84	5
1969	6,30	10,09	3,94	4,63	2,67	3,03	0,86	5,93	1,56	3,23	0,91	4,04	4,67	7,34	5
1970	6,40	8,04	4,15	3,04	3,25	3,28	3,34	4,09	1,62	3,12	0,98	3,87	4,68	7,30	5
Obligatieschuld (miljoenen franken ; einde jaar) :															
1962	10 700	9	57 663	1 072	968	1 918	5 427	28	340	760	94	964	338	7 188	2
1963	11 096	97	61 639	1 529	930	1 881	5 764	47	357	872	89	881	301	8 602	5
1964	11 066	113	65 423	1 561	770	1 812	6 343	61	346	995	103	838	375	8 899	7
1965	11 055	118	72 548	1 515	749	1 851	6 930	58	361	933	91	690	474	12 202	8
1966	11 610	152	76 304	1 648	742	2 087	6 551	65	302	896	88	595	452	13 281	8
1967	13 129	155	88 697	1 562	782	2 365	5 603	62	286	860	99	482	561	14 230	1
1968	15 972	199	104 253	1 515	878	2 253	5 096	59	273	773	105	424	528	14 183	1
1969	20 321	6 298	112 904	2 196	845	2 095	4 354	55	273	844	103	396	483	14 618	1
1970	24 689	7 904	132 080	2 365	899	2 445	3 585	51	260	797	106	1 045	345	15 883	1
Betaalbaar gestelde dividenden ten opzichte van de nettowinstsaldi (%) :															
1962	45,3	57,6	73,8	69,5	25,1	60,7	62,7	66,1	51,8	49,1	30,2	63,4	59,3	81,8	8
1963	46,5	60,7	67,0	63,6	37,1	67,9	43,4	73,3	47,8	44,6	10,5	63,9	67,5	76,6	5
1964	50,4	64,7	65,7	48,9	24,6	36,9	97,7	67,9	42,4	51,7	18 5	60,6	84,3	82,4	9
1965	48,8	62,2	67,1	48,1	21,8	44,4	108,4	59,3	44,3	43,0	7,7	49,4	73,3	85,6	10
1966	51,1	62,9	62,0	48,0	24,5	33,4	63,6	78,6	69,6	47,3	16,5	62,8	99,4	82,0	4
1967	55,8	69,8	69,9	52,0	35,1	49,4	58,7	106,8	58,0	43,6	18,5	70,7	66,7	91,3	11
1968	53,3	60,9	64,8	55,5	39,7	57,3	63,1	166,9	81,5	44,6	40,7	70,5	72,2	88,8	10
1969	52,9	55,9	63,7	56,3	34,1	42,3	55,0	67,0	36,8	48,2	16,8	59,6	54,8	91,4	8
1970	56,3	64,5	65,4	44,4	45,8	41,3	48,7	83,7	33,7	41,7	—	55,3	53,7	87,1	10
Gemiddelde 1962/1970	**51,8**	**61,9**	**66,5**	**53,0**	**32,3**	**47,1**	**59,0**	**78,4**	**47,1**	**45,6**	**24,2**	**61,0**	**67,3**	**85,3**	**8**

(a) De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

gatieschuld en de netto-autofinanciering (a)
aamste bedrijfszetel in België hebben

Lederijverheid	Papiernijverheid en grafische bedrijven	Transport	Toerisme	Tussenhandel	Bouwbedrijf	Steenkolenmijnen	Kleinijverheid	Cementnijverheid en aanverw. bedrijven	Groeven	Kalknijverheid	Ceramiek nijverheid	Tabaksnijverheid	Uitgeverij, boekhandel, pers	Filmen, theaters	Ambacht	Totaal
,01	3,48	3,49	1,63	3,21	3,03	0,84	2,60	5,64	6,71	4,11	2,84	3,41	3,57	4,44	1,21	4,71
,12	3,39	2,63	1,89	3,65	3,18	1,09	2,92	6,77	7,83	4,07	3,33	3,02	3,78	4,26	2,08	4,76
,09	2,58	2,53	2,16	3,04	3,72	1,99	2,70	5,63	6,76	3,13	1,90	3,49	4,12	1,78	1,37	4,17
,22	2,25	2,26	2,50	2,77	2,96	3,32	1,82	5,71	7,25	2,83	2,79	2,82	5,00	3,27	0,88	3,79
,02	2,23	2,35	2,11	2,87	2,76	1,52	2,38	5,43	7,15	2,43	3,06	3,80	5,61	1,12	1,06	3,84
,54	1,54	2,25	2,71	2,71	2,80	0,91	1,61	5,19	6,66	2,12	2,81	4,17	4,76	2,47	0,70	3,62
,46	1,39	2,28	2,61	2,29	2,91	0,78	1,80	5,53	5,99	2,55	1,82	2,31	4,26	2,18	0,96	3,36
,28	1,50	2,08	2,61	2,63	2,53	0,83	1,83	5,30	6,70	3,18	1,83	4,24	4,39	1,71	0,58	3,50
,52	1,85	2,50	2,56	2,62	2,52	0,65	1,17	5,01	6,46	5,39	2,79	5,00	5,50	1,19	0,72	3,68
,59	2,07	2,56	2,39	3,27	2,25	2,77	1,15	5,28	6,31	4,27	2,43	5,12	5,68	1,45	1,31	3,99
34	275	2 083	21	59	388	398	32	612	16	24	45	42	32	23	45	91 964
28	246	2 011	20	64	483	253	31	845	13	24	45	37	30	19	39	98 976
26	270	1 644	16	24	480	339	22	799	25	31	46	14	23	15	43	103 299
22	225	1 509	18	24	443	308	23	726	27	30	47	24	28	15	39	113 984
17	202	1 423	19	26	440	282	21	688	29	18	44	18	32	14	69	119 012
17	177	1 250	19	28	465	37	20	643	10	16	44	18	30	12	69	133 116
15	144	1 042	17	41	495	22	17	594	10	14	43	18	29	4	65	150 477
27	135	892	23	57	477	19	25	867	8	13	43	2	27	4	63	169 817
27	136	902	19	53	531	8	24	826	6	12	40	2	27	4	62	196 806
27,1	43,5	202,9	25,0	32,5	53,8	—	31,9	60,7	65,7	37,8	49,3	47,8	30,2	181,8	26,1	62,4
58,4	49,2	1 511,1	33,3	25,3	41,4	—	31,9	61,8	89,0	24,8	53,8	59,8	32,1	—	15,7	60,4
38,9	39,2	236,6	39,1	23,4	29,0	400,0	36,0	68,5	60,6	23,9	80,0	136,4	41,9	1400,0	11,8	55,9
35,5	49,4	138,2	36,8	24,7	22,1	–	29,7	57,0	47,5	20,0	70,0	46,2	35,2	–	11,5	54,6
—	43,8	62,8	36,6	39,8	19,4	–	34,8	59,4	62,1	28,6	110,7	50,0	34,9	37,5	7,5	53,3
—	173,1	—	51,5	25,8	24,9	—	45,1	68,3	65,5	31,5	57,9	56,2	33,1	90,0	14,4	63,0
—	44,1	203,5	58,5	69,3	18,9	—	44,4	91,5	60,5	35,4	—	52,2	33,3	140,0	9,1	63,5
—	40,7	160,8	120,6	32,3	20,1	—	158,8	65,4	55,1	64,6	60,0	46,2	34,6	100,0	16,0	55,7
14,3	35,3	151,9	58,2	37,5	25,0	—	58,7	74,8	57,7	37,6	—	70,0	40,0	66,7	25,6	55,7
—	**45,2**	**203,1**	**46,3**	**35,8**	**24,7**	—	**39,6**	**66,5**	**60,4**	**33,9**	**84,8**	**55,3**	**35,6**	—	**14,8**	**57,9**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Winstmakende Belgische vennootschappen op aandelen (a)

Gemiddelde jaarlijkse winstsaldi en dividenden van 1949 tot 1970 der getelde vennootschappen met bedrijfszetel in België

BEDRIJFSTAK	Gemiddelde winst (miljoenen franken)	Gemiddelde betaalbaar gestelde dividenden	
		Miljoenen franken	Percentages van de winst
Elektriciteit	1 773	1 506	84,9
Financiële en immobiliënvennootschappen	3 178	2 008	63,2
Groeven	172	103	59,9
Steenkolenmijnen	539	404	74,9
Glasnijverheid	365	226	61,9
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	1 368	740	54,1
Cementnijverheid en aanverwante bedrijven	562	339	60,3
Verzekeringsmaatschappijen	710	410	57,7
Banken	1 603	822	51,3
Industrie der non-ferrometalen	835	470	56,3
Voedingsmiddelennijverheid	1 313	575	43,8
Metaalverwerkende nijverheid	3 059	1 294	42,3
Scheikundige nijverheid	2 118	1 075	50,8
Ceramiek nijverheid	52	25	48,1
Kleinhandel	457	216	47,3
Papiernijverheid	395	145	36,7
Kleinijverheid	90	32	35,6
Textielnijverheid	1 091	365	33,5
Groothandel en buitenlandse handel	1 730	388	22,4
Overige bedrijfstakken	2 503	880	35,2
Gemiddeld totaal	**23 913**	**12 026**	**50,3**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) De aandacht zij er op gevestigd dat de zonder winst of met verlies werkende vennootschappen niet in de statistiek zijn opgenomen. De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

VIJFDE DEEL

INVESTERINGEN EN VERBRUIK

HOOFDSTUK ÉÉN

INVESTERINGEN

De macro-economische gegevens in verband met de investeringen zijn beschikbaar tot 1970, toen de neiging tot investeren nog zeer levendig was, gezien de bruto-vorming van vast kapitaal, exclusief landsverdediging, op 281,1 miljard frank, tegen lopende prijzen, geraamd werd, d.i. een stijging met 40,8 miljard of 17,0 % ten aanzien van 1969. Dit stijgingspercentage is het hoogste dat sedert de instelling van de nationale rekeningen, dus sedert 1953, werd bereikt, met uitzondering evenwel van het jaar 1964, toen het tot 20,2 % opliep ; de percentages tijdens de voorgaande vijf jaren zagen er als volgt uit : 8,7 % in 1965, 10,2 % in 1966, 6,9 % in 1967, *status quo* in 1968 en 10,1 % in 1969.

In werkelijkheid was de groeikracht van de investeringen in 1970 echter minder opmerkelijk dan de cijfers laten blijken, daar hun toename grotendeels te danken was aan de stijging van de prijzen (9,4 % in 1970 tegenover 4,3 % in 1969), die veruit de sterkste was sedert 1954. Daaruit volgt dat de toename van de bruto-vorming van vast kapitaal tegen vaste prijzen slechts 6,9 % beloopt ; ook hier dient tot 1964 teruggegaan te worden om een betere vordering (12,7 %) te vinden, doch dit percentage werd overschreden in 1954, 1956 en van 1959 tot 1961.

Uit de sectorsgewijze analyse van de investeringen tegen lopende prijzen blijkt dat de nijverheidsinvesteringen in 1970 een globale evolutie kenden die vrij gelijkaardig met die van de gezamenlijke economie verliep ; hun bedrag steeg immers van 66,4 miljard in 1969 tot 77,1 miljard in 1970, d.i. een vooruitgang met 16,1 % tegenover een gemiddelde van 17,0 % en dienvolgens is hun omvang in het totaal van de investeringen nagenoeg gelijk gebleven : 27,6 % in 1969 en 27,4 % in 1970.

Een grondiger onderzoek van de industriële sector verstrekt evenwel aanduidingen omtrent uiteenlopende ontwikkelingen naargelang van de beschouwde bedrijfstakken.

Zo werd in de bouwnijverheid, waarvan de investeringen tussen 1962 en 1969 amper enige vooruitgang vertoonden (tussen 5,1 en 6,9 miljard), in 1970 een bijzondere inspanning geleverd die geconcretiseerd werd door investeringen ad 9,3 miljard (+ 41,2 %).

De extractienijverheid bereikte hetzelfde peil van 2,1 miljard als in 1969 (+ 1,2 %), waarbij de teruggang van de kolenmijnen (— 10,3 %) gecompenseerd werd door een vooruitgang met 4,1 % in de andere takken van deze sector.

In de fabrieksnijverheid bedroegen de investeringen in 1970 65,7 miljard tegenover 57,7 miljard in 1969, d.i. een toename met 13,8 %, na een vooruitgang met 17,1 % in 1969, een achteruitgang in 1968 en een vervlakking in 1967. Het merkwaardigste geval is de opleving die in de sector « ijzer, staal en non-ferrometalen » werd vastgesteld, waar na het laagtepunt van 1967 en 1968 (5,2 en 4,6 miljard) het peil in 1969 weer tot 7,8 miljard is opgelopen (+ 68,6 %) om ten slotte in 1970 het record van 13,4 miljard te bereiken, nl. een stijging met 72,2 %. Zoals in de periode van 1958 tot 1963 is deze sector dus weer — hoewel slechts met een nauwe marge — de voornaamste verwerkende tak geworden, waarnaar 4,8 % van de totale investeringen toevloeiden. Hij wordt gevolgd door enerzijds de scheikunde en de aanverwante bedrijvigheden en anderzijds door de metaalbouw en de scheepsbouw, met ieder 13,3 miljard of 4,7 % van het totaal. In 1967 bereikten de investeringen in de scheikundesector een piek (18,2 miljard) om daarna, in de twee daaropvolgende jaren met 18,8 en 11,4 % af te zwakken ; het resultaat van 1970 betekent een versteviging van de in 1969 bereikte uitslag (+ 1,0 %). In de metaalverwerkende nijverheid werd de in 1969 (+ 22,9 %) ingezette opleving in 1970 voortgezet, hoewel het tempo iets geringer was (+ 17,7 %). In de groep van de voedingswaren en genotmiddelen werd in 1970 voor 8,0 miljard geïnvesteerd ingevolge een expansie ad 4,5 % — de geringste van de jongste vijf jaar. In de andere verwerkende branches bleven de investeringen onder 5,0 miljard ; twee sectoren, nl. de textiel- en de hout- en meubelnijverheid, die in 1969 opmerkelijke vorderingen hadden gemaakt (24,9 % en 49,3 %), kenden in 1970 een teruggang met respectief 7,8 % en 18,3 %. Ten slotte konden evenmin de kleding en schoenen (+ 12,1 %), het papier, de drukkerij en uitgeverij (+ 9,3 %), het aardewerk, de keramiek, het glas en het cement (+ 0,3 %) evenals de diverse bedrijvigheden (+ 14,9 %) hun stijgingspercentages van 1969 handhaven (57,7 %, 34,0 %, 22,3 % en 17,5 %).

De investeringen in de verwerkende nijverheid vertegenwoordigen 23,4 % van het totaal, die van de bouwnijverheid 3,3 % en die van de extractienijverheid 0,7 %, d.i. 27,4 % in totaal.

De investeringen in woongebouwen zijn aan hetzelfde tempo vooruitgegaan als de andere investeringen, nl. 17,1 % om 73,1 miljard te bereiken, hetgeen 26 % van het totaal vertegenwoordigt ; deze sector was van 1965 tot 1968 vervlakt en had in 1969 een stijging met slechts 7,3 % geboekt, terwijl het gemiddelde 10,1 % beliep.

De derde groep in de volgorde van de belangrijkheid omvat de investeringen in het vervoer en het verkeer evenals de overheidsinvesteringen, waarbij deze laatste voornamelijk de infrastructuur betroffen ; met 61,3 miljard in 1970 lagen de desbetreffende investeringen 18,8 % boven het peil van 1969 en droeg hij voor 21,8 % bij tot de bruto-vorming van vast kapitaal. De investeringen van de overheid bereikten 33,2 miljard en stegen aldus met 22,2 % ; ten aanzien van 1966 zijn zij verdubbeld. De investeringen in het vervoer en het verkeer bereikten 28,1 miljard frank, d.i. 15,0 % meer dan in 1969, tijdens welk jaar de stijging 4,2 % beliep ; in de tijdspanne van een jaar is het aan het luchtvervoer bestede bedrag (3,4 miljard) nagenoeg verdubbeld (+ 92,5 %) en verdrievoudigd

t.a.v. 1968 ; het vervoer ter zee, de binnenscheepvaart en de havens (8,4 miljard en + 17,1 %) evenals de wegen (1,4 miljard en + 15,8 %) vertoonden een groei die boven het gemiddelde van de sector lag, terwijl de spoorwegen (8,0 miljard) slechts een toename met 9,1 % boekten en de televerbindingen (7,0 miljard) zelfs met 0,5 % een lichte achteruitgang kenden.

De felste globale expansie werd vastgesteld in de dienstensector ; met 47,2 miljard ging deze inderdaad met 19,2 % vooruit, waarvan 26,3 miljard voor de handel, de banken en de verzekeringen (+ 19,4 %), een tak die behoudens een teruggang in 1958 en een *status quo* in 1967, sedert 1953 ononderbroken vorderingen maakt ; in het onderwijs werden in 1970 12,1 miljard geïnvesteerd (+ 14,9 %), terwijl 8,8 miljard (+ 25,1 %) naar de medische verzorging en andere diensten aan gezinnen en bedrijven gingen.

In de periode van 1963 tot 1967 waren de investeringen in de sector « elektriciteit, gas en water » opmerkelijk gestegen om in de volgende twee jaren te vervlakken ; in 1970 zijn zij door een toename met 13,0 % op een recordpeil van 15,3 miljard gekomen.

Ten slotte vergden de landbouw, de bosbouw en de visserij in 1970 7,2 miljard aan investeringen, d.i. 4,9 % meer dan een jaar voordien.

Afgezien van deze laatstgenoemde sector was in 1970 de evolutie van de investeringen tegen lopende prijzen en per grote bedrijfsgroepen dus vrij eenvormig : 19,2 % voor de diensten, + 18,8 % voor het vervoer, + 17,1 % voor de woongebouwen, + 16,1 % voor de nijverheid en + 13,0 % voor de elektriciteit, het gas en het water.

Wegens het ongelijkmatig duurder worden van de investeringen naargelang van de activiteitssector, leidt de analyse van de evolutie tegen vaste prijzen tot enigszins verschillende rangschikkingen. Hoewel de dienstensector, zoals bij lopende prijzen, de grootste stijging boekte, nl. 9,1 % tegen constante prijzen, komt op de tweede plaats de sector van de woongebouwen met 9,0 % ; het is ook de enige waar de toename in volume groter is dan de stijging der prijzen (+ 7,4 %) ; daarna komen het vervoer (7,6 %), de elektriciteit, het gas en het water (5,8 %), waar de prijsstijging slechts 6,8 % bereikte, en de nijverheid (5,0 %). In de landbouw ten slotte, was de prijsstijging aanzienlijker dan de investeringstoeneming tegen lopende prijzen, zodat een teruggang van de investeringen tegen constante prijzen met 3,7 % kon worden vastgesteld.

Na drie opeenvolgende jaarlijkse verlagingen is het aandeel van de brutovorming van vast kapitaal in het bruto nationaal produkt in 1970 toegenomen en bereikte 21,88 %, tegen lopende prijzen, tegen 20,99 % in 1968 en 20,85 % in 1969 ; dit percentage was drie keren in het verleden hoger geweest, nl. in 1964 (21,91 %), in 1966 (22,37 %) en in 1967 (22,32 %). Tegen constante prijzen is deze verhouding echter tijdens de jongste drie jaren nagenoeg gestabiliseerd : 20,65 % in 1970, na 20,69 % in 1968 en 20,48 % in 1969 ; van 1961 tot 1968 was dit percentage — behalve dan in 1963 — steeds aanzienlijker, met een maximum van 22,25 % in 1966.

De vergelijking per periodes van vijf jaar, over de tijdspanne van 1956 tot 1970, veroorlooft een betere uitlichting van de schommelingen in de structuur van de vorming van vast kapitaal ; zij liep tegen lopende prijzen van 467,0 mil-

jard tussen 1956 tot 1960 op tot 754,1 miljard tijdens de jaren 1961 tot 1965 (+ 61,5 %) en tot 1 162,0 miljard in de periode 1966-1970 (+ 54,1 %).

De extractienijverheid trok, zowel in absolute als in betrekkelijke waarde, minder investeringen aan dan voorheen ; haar belang in de totale investeringen verminderde dus aanhoudend : 2,6 % (1956-1960), 1,3 % (1961-1965) en 0,8 % (1966-1970).

In de landbouw, de bosbouw en de visserij was de toename der investeringen geringer dan het algemeen gemiddelde, zowel tussen 1961 en 1965 als tussen 1966 en 1970, waardoor het aandeel van deze sector van 4,3 % tot achtereenvolgens 3,0 % en 2,8 % daalde.

Daarentegen groeide de belangstelling voor de diensten, met als gevolg een versteviging van hun relatief aandeel : eerst 13,7 %, daarna 14,4 % en 17,4 % tussen 1966 en 1970 ; deze laatste vooruitgang is voornamelijk aan de overheid toe te schrijven.

De trefkracht van de voornaamste groep, bestaande uit de handel, de banken, de verzekeringen en de woongebouwen is eerst enigszins toegenomen, waarbij de groei in de tak van de woongebouwen de relatieve teruggang van het andere bestanddeel compenseerde ; tijdens de periode 1966-1970 was de vooruitgang echter geringer dan het gemiddelde. Daaruit volgt dat het betrekkelijk belang van deze post achtereenvolgens over 37,0 %, 37,3 % en 35,5 % strekte.

Het stijgingspercentage in de verwerkende nijverheid lag eveneens eerst boven het gemiddelde en zwakte daarna af. Zo schommelde het aandeel van de investeringen in deze sector tussen 22,4 %, tijdens de periode 1956-1960 tot 26,0 % tussen 1961 en 1965 om ten slotte, van 1966 tot 1970, op 24,2 % te komen. De in 1961-1965 aangestipte vooruitgang was voornamelijk toe te schrijven aan de ijzer- en staalnijverheid, de metallurgie en de metaalbouw ; de voedings- en de textielnijverheid uitgezonderd is de evolutie eveneens zeer gunstig in de andere nijverheidstakken. Tussen 1966 en 1970 werden programma's van grote omvang gerealiseerd in de sector van de scheikunde (71,2 miljard), waarvan het relatieve belang van 3,9 % tot 6,1 % geklommen is ; hoewel de hout- en meubelnijverheid, eensdeels, en de diverse nijverheidssectoren, anderdeels, een met het algemeen gemiddelde te vergelijken evolutie volgden, waren de stijgingen in al de andere sectoren geringer dan dit gemiddelde en in de sector « ijzer, staal en non-ferrometalen » werd zelfs in absolute waarde een negatief verschil aangestipt. Kortom, uit de analyse per vijfjarenperiodes blijkt dat de scheikundesector, en vooral zijn nevenbedrijvigheden, zoals de petrochemie en de petroleumsector, tijdens de jongste jaren een hoge vlucht genomen heeft ; de voedingsnijverheid en de textielsector daarentegen kenden, in relatieve waarde, een aanhoudende teruggang ; de hout- en meubelnijverheid, het papier, de groep klei, keramiek, glas en cement en de diverse nijverheidssectoren konden hun positie handhaven ; ten slotte viel er tussen 1961 en 1965 ook een opmerkelijke expansie waar te nemen voor het ijzer, het staal en de non-ferrometalen en, in een mindere mate, de kleding en de schoenen, doch deze verzwakten naderhand ; voor het ijzer, het staal en de non-ferrometalen was de verflauwing dusdanig dat hun relatieve belang in 1966-1970 minder aanzienlijk was dan tien jaar voordien.

De bouwsector gaf tussen 1961 en 1965 blijk van een opmerkelijk dynamisme, maar kon deze inspanning niet volhouden ; dienvolgens is zijn bijdrage tot de bruto-vorming van vast kapitaal, die in 1956-1960 2,4 % beliep en in 1961-1965 3,3 % bereikte, teruggevallen tot 3,1 % in 1966-1970.

De elektriciteit, het gas en het water, evenals het vervoer en het verkeer werden gekenmerkt door een gelijkaardige tendens, namelijk een bescheiden vooruitgang tussen 1961 en 1965 en nadien een hogere groei dan het gemiddelde. Voor de elektriciteit, het gas en het water heeft deze opleving het mogelijk gemaakt, tijdens de laatste periode het in 1956-1960 genoteerde bijdragepercentage te overschrijden (5,9 % tegenover 5,4 %), terwijl voor het vervoer en het verkeer het relatief belang achtereenvolgens 12,1 %, 9,9 % en 10,3 % beliep.

*
* *

Volgens de eerste ramingen zou de bruto-vorming van vast kapitaal in 1971 over 315,0 miljard in lopende prijzen strekken, d.i. 12,1 % meer dan in 1970 ; de investeringen in materieel zouden met 14,2 % stijgen om 129,4 miljard te bereiken en die in woongebouwen, andere panden en burgerlijke bouwwerken zouden met 10,6 % toenemen om tot 185,6 miljard te komen. In tegenstelling met de overheidsinvesteringen die een aanzienlijke uitbreiding kenden, was de toename van de bedrijfsinvesteringen eerder zeer matig : de omvang van de stijgingen zou inderdaad, tegen lopende prijzen, 25 à 30 % voor de eersten belopen en ongeveer 10 % voor de andere, die getroffen werden door de zwakke investeringen inzake de huisvesting. In volume zouden deze laatste zelfs met ca 5 % zijn teruggelopen, terwijl de produktieve investeringen met evenveel zouden toegenomen zijn, hetgeen zou hebben geleid tot een stijging van de bedrijfsinvesteringen met ongeveer 2 %, terwijl de groei van de overheidsinvesteringen rond 20 % zou liggen.

De conjunctuurontwikkeling heeft in 1971 voor het eerst sedert 1967, een daling veroorzaakt van de bestellingen van industriële outillering, bij de nationale metaalverwerkende nijverheid : 64,5 miljard in 1971 tegenover 66,5 miljard in 1970 (— 3,0 %) ; het stijgingspercentage beliep 22,8 % in 1969 en 9,8 % in 1970.

In vier takken van de sector werd evenwel nog een toename geboekt : in de mechanische constructie (+ 8,4 %), de toestellen (+ 5,1 %), de heftoestellen (+ 1,2 %) en de werktuigmachines (+ 0,1 %) ; gezamenlijk vertegenwoordigen zij 15,9 % van de bestellingen. De belangrijkste subsectoren, nl. die van de electrotechniek (24,1 miljard in 1971 of 37,4 % van het totaal), en de ijzergieterijen vertoonden een teruggang met minder dan 1 %, zodat de globale verflauwing te wijten is aan volgende takken : de plaatbewerking (9,7 miljard of — 3,4 %), de bruggen-vakwerk (8,5 miljard of — 7,4 %), de drijfkrachtmachines (4,6 miljard of — 14,1 %) en de diverse toestellen (4,3 miljard of — 8,3 %). Tevens werd een daling opgemerkt in de bestellingen van textielmachines (0,8 miljard of — 1,3 %).

De lange leveringstermijnen en de prijsontwikkeling geven een verklaring voor het feit dat de binnenlandse verzendingen in 1971 nog enige uitbreiding vertoonden, nl. 63,4 miljard in 1971 tegen 68,8 miljard in 1970 ; d.i. een stijging met 1,0 %, hetgeen echter niet met de stijgingen met 14,1 % in 1969 en met 18,2 % in 1970 kan vergeleken worden. In acht van de elf subsectoren zijn de leveringen gedaald, maar in de twee voornaamste (de elektrische bouw met 23,0 miljard en de plaatbewerking met 9,6 miljard) is de teruggang tot 0,6 % beperkt gebleven, terwijl in de tak van de bruggen-vakwerk (8,8 miljard of + 17,5 %) en van de mechanische bouw (4,3 miljard of + 12,8 %) een aanzienlijke stijging werd genoteerd.

Daaruit blijkt dat de verhouding tussen de binnenlandse bestellingen en de leveringen opnieuw gedaald is : van 114,0 % in 1969 naar 105,9 % in 1970 en 101,7 % in 1971.

In 1971 beliep de invoer van industriële outillering 60,2 miljard, d.i. een stijging met 19,6 % t.o.v. 1970, toen er voor 50,3 miljoen geïmporteerd werd. In 1969 was de toename 18,1 % en in 1970 27,7 %.

Het aandeel van het buitenland in de nationale bevoorrading van industriële outillage neemt steeds meer uitbreiding : in 1971 was het relatieve belang van de invoer in de totale leveringen 48,5 % tegen 44,5 % in 1970 en 41 à 43 % van 1966 tot 1969.

Het aantal nieuwe niet-residentiële gebouwen, waarmee een aanvang werd gemaakt, is t.o.v. het reeds zwakke resultaat van 1970 met 2,3 % gedaald, namelijk van 9 563 tot 9 340. Het aantal verbouwingen nam evenwel met 9,3 % toe (3 658 tegen 3 346) ; het aantal nieuwe gebouwen daalde daarentegen met 8,6 % (5 682 tegen 6 217) ten gevolge van de aanzienlijke teruggang die in Vlaanderen werd genoteerd (— 16,7 %) en die niet volledig kon gecompenseerd worden door de vooruitgang die in Wallonië (+ 13,1 %) en te Brussel-Hoofdstad (+ 2,6 %) werd geboekt. De globale evolutie in de drie streken ziet er als volgt uit : Vlaanderen — 8,3 %, Wallonië + 15,5 % en Brussel-Hoofdstad — 13,2 %.

In 1971 was met de bouw van 41 834 nieuwe woningen begonnen tegen 43 961 in 1970 (— 4,8 %). Dit is het laagste niveau sinds 1968, jaar waarin met deze statistische reeks werd begonnen. De evolutie was uiterst nadelig in de Brusselse agglomeratie (3 575 eenheden hetzij — 24,8 %). In Vlaanderen (29 368 eenheden) beliep de teruggang slechts 3,7 %, terwijl in Wallonië een vooruitgang werd genoteerd met 2,1 % (8 891 woningen).

Tijdens het tweede halfjaar van 1971 werd evenwel een merkelijke vooruitgang geboekt : t.o.v. het 2e halfjaar van 1970 beloopt ze 8,1 % voor wat de niet-residentiële gebouwen betreft en 6,0 % voor de woningen.

Wat de overheidsinvesteringen betreft, bereikte het globale in 1971 door de ministeriële departementen voor werken van burgerlijke bouwkunde bestede bedrag 16,2 miljard frank tegenover 14,1 miljard frank in 1970, hetgeen een verhoging met 15,4 % betekent welke deze van 1970 overschrijdt (12,3 %). Daarentegen zijn de bestedingen van het Wegenfonds die 11,6 miljard bereiken, slechts met 1,0 % vooruitgegaan, terwijl die van het Schoolfonds gedaald

zijn van 5,0 tot 4,7 miljard (— 6,2 %). In totaal beliepen de uitgaven, waartoe door de voornoemde ministeries en fondsen besloten werd, 32,6 miljard in 1971, d.i. een stijging met 6,4 % t.a.v. 1970. De door deze overheden in 1971 verrichte betalingen strekken over 35,4 miljard frank, tegenover 26,9 miljard in 1970, dus een stijging ad 31,9 %.

De bedragen die door de gespecialiseerde instellingen voor de sociale woningbouw werden uitgetrokken, bereiken 15,1 miljard in 1971, d.i. 1,5 miljard of 11,3 % meer dan in 1970, terwijl de uitbetalingen 15,4 miljard beliepen of 19,7 % meer dan in 1970. De door de voornaamste parastatale instellingen van de sector « vervoer en verkeer » gedane investeringen bedroegen 2,9 miljard frank in 1971, nl. een stijging met 45,7 % t.a.v. 1970 (2 miljard).

De omvang van de provinciale en communale werken is aanhoudend gestegen en bereikte 26,5 miljard in 1971, d.i. een stijging met 10,8 % t.a.v. 1970. Voor de financiering ervan werd ingestaan door leningen van het Gemeentekrediet ten belope van 22,4 miljard, terwijl het saldo van 4,1 miljard uit staatstoelagen uitgetrokken werd.

Daarentegen daalden de bestedingen van de intercommunales voor de autowegenbouw van 10,4 miljard in 1970 tot 9,1 miljard in 1971 (— 12,0 %). Dit vindt zijn verklaring in de staat van vordering der werken voor de E 3 (Eindhoven-Antwerpen-Gent-Kortrijk-Rijsel) en voor de E 5 (Brussel-Luik), die slechts nog respectief 2,3 en 2,5 miljard aan bestedingen vergden tegenover 4,3 en 4,0 miljard in 1970. De autosnelwegen E 39 (Antwerpen-Aken) die Lummen (op de autosnelweg Antwerpen-Luik) met Boorsem (Duitse grens) moet verbinden, en E 9/E 40 (Maastricht-Luik-Aarlen, eensdeels, en Brussel-Namen-Aarlen, anderdeels) werden in 1971 met veel omvangrijker bestedingen begunstigd dan in 1970, nl. respectief 1,5 en 2,9 miljard tegenover 0,8 en 1,3 miljard. De voor de gezamenlijke intercommunales verrichte betalingen stegen van 8,0 tot 12,0 miljard (+ 49,0 %).

De wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie is op 1 januari 1971 in werking getreden. Hoewel zij de voorgaande wetten van 18 juli 1959 en 14 juli 1966 heeft opgeheven, maakt artikel 47 het evenwel mogelijk bepaalde reglementsbepalingen te handhaven, die op grond van de opgeheven wetten werden genomen. Zo werd bij het koninklijk besluit van 6 januari 1971 tot vaststelling van sommige voorlopige uitvoeringsmaatregelen van de wet, onder meer het koninklijk besluit van 27 november 1959 tot aanduiding van de ontwikkelingsgebieden gehandhaafd, evenals dat van 17 februari 1967 tot aanduiding van de geografische zones binnen welke de bepalingen van de wet van 14 juli 1966 van toepassing zijn, in afwachting van de vastlegging der ontwikkelingszones volgens de objectieve criteria die bij artikel 11 van de nieuwe wet bepaald worden.

De globale investeringsprogramma's die begunstigd werden met de bij de wetten van 17 juli 1959 en 30 december 1970 voorziene voordelen, vertegenwoordigen, voor 1971, een waarde van 55,6 miljard frank. Hoewel het 22,2 % onder het recordpeil ten belope van 71,5 miljard in 1970 blijft kan dit bedrag nog als bevredigend worden beschouwd, daar het dat van de vroegere jaren nog overschrijdt.

In vergelijking met 1970 werd echter nog een vooruitgang geboekt in enkele sectoren, waarin de belangrijkste de voedingsnijverheid is welke in de tijdspanne van een jaar met 6,4 miljard in 1971 haar aandeel nagenoeg verdrievoudigde en trouwens 11,5 % van het jaartotaal voor haar rekening neemt. De scheikundige nijverheid liep met 25,5 % terug, nl. van 26,9 tot 20,0 miljard ; deze evolutie vindt haar oorzaak in een terugkeer tot normale toestanden in de petroleumsector, waaraan in 1971 nog slechts 2,6 miljard besteed werden na het uitzonderlijke bedrag van 11,0 miljard in 1970 ; de eigenlijke scheikunde steeg van 10,0 tot 15,1 miljard en benaderde aldus haar recordpeil van 16,0 miljard in 1969. De teruggang was vooral opmerkelijk in de metaalverwerkende nijverheid die 9,7 miljard bereikt in 1971, d.i. 50,4 % minder dan in 1970. Als derde sector, naar belangrijkheid, komt met 8,0 miljard de sector van de metallurgie waar eveneens een ernstige vertraging (— 38,5 %) werd vastgesteld en die voornamelijk aan de ijzer- en staalnijverheid toe te schrijven is.

De in 1971 ingetreden evoluties hebben geen wijziging gebracht in de rangschikking van de voornaamste sectoren, maar hun relatief belang is — vaak in een aanzienlijke mate — verminderd ; terwijl het aandeel van de scheikunde in 1971 op 36,0 % blijft, na 37,6 % in 1970, loopt de metaalverwerking terug van 27,3 % tot 17,4 % en de metallurgie van 18,3 % tot 14,5 % ; deze drie sectoren behaalden dus nog slechts 67,9 % van de tussenkomsten in 1971 tegenover 83,2 % in 1970. Waaruit volgt dat het relatieve belang van al de andere sectoren gegroeid is, in het bijzonder dat van de voedingsnijverheid, die van 3,0 % oploopt tot 11,5 %, evenals de groep « diversen » die van 2,2 % naar 7,2 % klimt.

Van de 55,6 miljard aan begunstigde investeringen in 1971, zijn 39,5 miljard bestemd voor het Vlaamse landsgedeelte (70,9 % van het totaal), 14,9 miljard voor Wallonië (26,9 %) en 1,2 miljard voor het arrondissement Brussel-Hoofdstad (2,2 %). De vermindering t.a.v. 1970 beloopt 4,1 miljard of 9,3 % voor het Vlaamse landsgedeelte, 11,4 miljard of 43,3 % voor Wallonië en 0,4 miljard of 23,7 % voor Brussel-Hoofdstad. De provincies Namen en West-Vlaanderen en Vlaams Brabant bekwamen echter meer investeringen dan in 1970, nl. respectief 0,8, 1,9 en 3,8 miljard ; de sterkste verminderingen werden genoteerd voor Henegouwen (— 6,5 miljard of 43,6 %), Limburg (— 4,4 miljard of 50,9 %), Antwerpen (— 3,7 miljard of 23,4 %) en Waals Brabant (— 3,3 miljard of 83,1 %).

Het gecumuleerde bedrag van de investeringsprogramma's waaraan de voorziene voordelen werden verleend bereikte 393,5 miljard frank per 31 december 1971, d.i. 237,7 miljard voor het Vlaamse landsgedeelte (60,4 %), 148,1 miljard voor Wallonië (37,7 %) en 7,6 miljard voor Brussel-Hoofdstad (1,9 %).

Van deze 393,5 miljard aan gesteunde investeringen gingen 124,1 miljard of 31,5 % naar de scheikundige nijverheid, 94,3 miljard of 24,0 % naar de metallurgiesector en 87,0 miljard of 22,1 % naar de metaalverwerkende nijverheid. Daarna volgen de textiel- en kledingnijverheid (24,5 miljard of 6,2 %), de bouwmaterialen (21,6 miljard of 5,5 %), de voedingsnijverheid (18,6 miljard of 4,7 %),

de groep « diversen » die inzonderheid de uitrusting van terreinen door de overheid behelst (13,7 miljard of 3,5 %), de houtsector (6,2 miljard of 1,6 %), de mijnen en steengroeven (2,6 miljard of 0,7 %) en, tenslotte, de energie (0,8 miljard of 0,2 %).

De kredieten betreffende deze investeringen bedroegen 24,9 miljard in 1971, waarvan 17,5 miljard voor het Vlaamse landsgedeelte, 6,5 miljard voor Wallonië en 0,9 miljard voor Brussel-Hoofdstad. Einde 1971, beliep het gecumuleerde bedrag van de kredieten 185,2 miljard, d.i. in de genoemde rangorde der gewesten : 108,6 miljard (58,6 %), 71,6 miljard (38,7 %) en 5,0 miljard (2,7 %).

De in 1971 genomen beslissingen in verband met de verlening van rentevergoedingen vertegenwoordigen voor het Rijk een bestedigingsverbintenis die tot 3 147 miljoen kan oplopen en waarvan de in het Vlaamse landsgedeelte gevestigde bedrijven 2 151 miljoen (68,3 %), de in Wallonië gelegen ondernemingen 966 miljoen (30,7 %) en die van Brussel-Hoofdstad 30 miljoen (1,0 %) bekomen ; het gecumuleerde bedrag sedert 1962 bereikt 21,3 miljard : 11,2 miljard voor het Vlaamse landsgedeelte, 10,0 miljard voor Wallonië en 0,1 miljard voor Brussel-Hoofdstad. Bovendien werden in 1971 premiën voor een totaal beloop van 1 648 miljoen verleend, naar rata van 645 en 1 003 miljoen ten gunste van bedrijven die respectief in Vlaanderen en in Wallonië gevestigd zijn ; per eind 1971 beliep het gecumuleerde bedrag der premiën en toelagen 6,4 miljard : 3,1 miljard of 48,3 % voor het Vlaamse landsgedeelte en 3,3 miljard of 51,7 % voor Wallonië.

De buitenlandse investeringen waartoe in 1971 besloten werd bedroegen 10,3 miljard, hetgeen een toename met 22,2 % betekent ten aanzien van 8,4 miljard in 1970 en overeenstemt met het gemiddelde van de jaren 1959 tot 1970.

De sector die de scheikunde, de petroleum en de papiernijverheid omvat bekwam 4,5 miljard of 43,6 % van het totaal (3,4 miljard of 40,6 % in 1970) ; de metaalnijverheid noteerde in 1971 investeringen ad 3,7 miljard of 36,4 % tegenover 2,7 miljard of 31,5 % in 1970 ; het aandeel van de textielsector stagneerde op 0,4 miljard, d.i. 4,4 % van het totaal van 1970 en 3,5 % van dat van 1971, terwijl de gezamenlijke andere sectoren in 1971 nog slechts 1,7 miljard aantrokken (16,5 %) tegenover 2,0 miljard in 1970 (23,5 %). De investeringen in de industrie bereikten 8,9 miljard of 86,5 % van het totaal, die in de handel 0,4 miljard (3,7 %) en die in de dienstensector 1,0 miljard (9,8 %).

Behalve wat Frankrijk betreft waar een vervlakking werd vastgesteld, waren in 1971 de investeringen van al de belangrijke landen van grotere omvang dan in 1970. De Verenigde Staten nemen, met een toeneming van 2,2 tot 3,6 miljard, nog steeds de eerste plaats in, met 35,0 % van het totaal ; zij worden gevolgd door Nederland (2,0 miljard) dat zijn investeringen verviervoudigde en aldus hun relatief belang op 19,1 % bracht, en Frankrijk, met 1,8 miljard of 17,4 %. De Bondsrepubliek totaliseerde 1,3 miljard of 12,7 %, Zwitserland 0,3 miljard of 2,5 %, Zweden en Italië respectief 71 en 13 miljoen (0,7 % en 0,1 %) en de andere landen 0,3 miljard of 3,3 %.

Vier provincies trokken in 1971 minder buitenlandse investeringen aan dan in 1970 : Brabant, beide Vlaanderen en Luxemburg. Vier provincies behaalden tussen 2,0 en 2,4 miljard frank, nl. in volgorde : Antwerpen (23,6 %), Henegouwen (23,0 %), Luik (21,2 %) en Brabant (20,0 %) ; drie andere schommelen tussen 0,3 en 0,4 miljard : Namen (3,8 %), Limburg (3,4 %) en Oost-Vlaanderen (3,1 %) ; het aandeel van West-Vlaanderen beliep slechts 1,4 % en dat van Luxemburg 0,5 %.

De Nationale Investeringsmaatschappij (N.I.M.), waarvan de middelen en de interventiemogelijkheden bij de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie verruimd werden, heeft tijdens het dienstjaar 1970-1971 haar beleid van selectie en spreiding der interventies voortgezet.

De investeringen hebben meer en meer betrekking op ondernemingen en sectoren van uiteenlopende aard, met een voorkeur voor de produkten van nieuwe diensten en voor de streken die dienen ontwikkeld of omgeschakeld te worden.

Voorts werd de steun aan dynamische geassocieerde ondernemingen voortgezet, hetgeen het hun in verschillende gevallen mogelijk maakte, andere ondernemingen, waarvan het voortbestaan in het gedrang kwam, op te slorpen om aldus de industriële werktuigen en de werkgelegenheid te vrijwaren.

Tussen 1 juli 1970 en 30 juni 1971 besloot de N.I.M. tot 25 tussenkomsten voor een totaal bedrag van 434,3 miljoen frank. Bovendien werden 27 besluiten uitgevoerd, waarvan sommige reeds vroeger waren genomen, voor een bedrag van 604,1 miljoen, waarvan 209,8 miljoen in aandelen en 394,3 miljoen in converteerbare obligaties, terwijl 14 andere verrichtingen met betrekking tot 231,3 miljoen, per einde dienstjaar in voorbereiding of in uitvoering waren. Ten slotte droeg de N.I.M., in overeenstemming met haar beleid dat op een rotatie van haar beleggingen gericht is, participaties over aan negen verschillende vennootschappen.

Tijdens het dienstjaar 1970-1971 hadden de belangrijkste verrichtingen van de N.I.M. betrekking op de drie volgende bedrijfstakken : de chemische nijverheid, met een participatie van 180 miljoen, d.i. 29,8 % van de totale investeringen ad 604,1 miljoen ; de diensten (128 miljoen of 21,2 %) en de metaalverwerkende nijverheid (126,4 miljoen of 20,9 %).

Sedert de oprichting van de N.I.M. werden, tot 30 juni 1971, 169 tussenkomstbesluiten genomen voor 116 verschillende vennootschappen, gevolgd door 158 realisaties met betrekking tot 111 vennootschappen voor een totaal bedrag van 3 011 miljoen. Het volume van de investeringen waartoe de N.I.M. voor nieuwe of onlangs opgerichte ondernemingen besloot, vertegenwoordigt 48,6 % van het totaal. De beslissingen in verband met te ontwikkelen of om te schakelen streken lopen over 55,2 %. De volgende tabel geeft een overzicht van de sectoriële spreiding van de uitgevoerde besluiten.

★

★ ★

Nationale Investeringsmaatschappij

Sectoriële spreiding van de beslissingen tot tussenkomst uitgevoerd van 1964 tot einde juni 1971 (a)

BEDRIJFSTAK (b)	Bedrag	
	Miljoenen franken	In %
Landbouw, bosbouw, visvangst	12,8	0,42
Voedingsmiddelennijverheid	186,9	6,21
Textielnijverheid	343,6	11,41
Glasvezelnijverheid	52,5	1,74
Hout, kurk- en plastieknijverheid	120,3	4,00
Papiernijverheid, druk- en uitgeversbedrijf	266,8	8,86
Ledernijverheid	42,9	1,43
Chemische nijverheid	280,0	9,29
Metaalvoortbrengende nijverheid	147,2	4,89
Metaalverwerkende nijverheid	564,1	18,73
Nijverheid van de mineraalprodukten (met uitzondering van petroleum- en steenkoolderivaten)	20,7	0,69
Nijverheid van de petroleum- en steenkoolderivaten	18,3	0,61
Bouwnijverheid	89,0	2,96
Elektriciteit, gas, water en stoom	382,6	12,71
Diensten	458,3	15,22
Diversen (c)	25,0	0,83
Totaal (d)	**3 011,0**	**100,00**

Bron : Nationale Investeringsmaatschappij.

(a) De gegevens voor het tweede halfjaar van 1971 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Volgens de rangschikking van het Nationaal Instituut voor de Statistiek.
(c) Deze rubriek betreft de vennootschappen welke een bedrijvigheid hebben in verschillende bedrijfstakken.
(d) Oorspronkelijk ingeschreven of gestort bedrag zonder rekening te houden met de waardeschommelingen, de delgingen of de latere afstand van participaties of van converteerbare obligaties.

Sectoriële spreiding van de investeringen die de voordelen genoten hebben voorzien door de wetten van 17 en 18 juli 1959, van 14 juli 1966 en van 30 december 1970

(miljoenen franken)

BEDRIJFSTAK	1965	1966	1967	1968	1969 (a)	1970 (a)	1971	Totaal (b)
Steenkolenmijnen en groeven	—	288	136	88	351	269	283	2 643
Energie	—	—	—	—	342	34	163	832
Metaalvoortbrengende nijverheid	1 914	2 206	606	4 896	14 297	13 072	8 043	94 314
IJzer- en staalnijverheid	*1 902*	*2 055*	*283*	*4 711*	*12 623*	*11 108*	*6 201*	*85 191*
Nijverheid der non-ferrometalen	*12*	*151*	*324*	*185*	*1 674*	*1 963*	*1 842*	*9 123*
Metaalverwerkende nijverheid	11 362	5 463	7 218	5 248	8 620	19 490	9 674	86 992
Scheikundige nijverheid	2 191	5 840	16 322	15 306	18 020	26 868	20 012	124 056
Eigenlijke scheikunde	*1 853*	*4 489*	*11 967*	*7 284*	*16 023*	*9 975*	*15 130*	*77 439*
Petroleum	—	*1 093*	*1 877*	*5 755*	*13*	*11 041*	*2 575*	*24 966*
Rubber	*28*	—	*50*	*649*	*658*	*1 142*	*167*	*4 924*
Papier en drukkerijen	*309*	*258*	*2 428*	*1 618*	*1 326*	*4 711*	*2 140*	*16 726*
Textiel- en confectienijverheid	1 257	1 210	1 581	3 612	3 415	4 216	3 418	24 480
Voedingsmiddelennijverheid	43	456	1 234	2 173	1 655	2 181	6 411	18 631
Houtnijverheid	20	220	465	997	1 293	1 053	952	6 201
Bouwstoffennijverheid, enz.	1 097	744	2 313	4 391	3 853	2 695	2 673	21 582
Materialen, glas	*1 097*	*683*	*2 076*	*3 678*	*3 108*	*1 827*	*1 948*	*17 934*
Ondernemingen van bouwwerken	—	*61*	*237*	*713*	*745*	*867*	*726*	*3 649*
Diversen	205	406	1 164	2 273	2 268	1 599	3 995	13 720
w.o. : uitrusting van terreinen door de openbare diensten	*143*	*96*	*574*	*1 263*	*1 511*	*1 067*	*1 169*	*6 130*
Totaal ...	**18 089**	**16 833**	**31 041**	**38 984**	**54 113**	**71 476**	**55 624**	**393 452**

(a) Herziene gegevens.
(b) Vanaf 1959.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Gewestelijke spreiding van de investeringen
die de voordelen genoten hebben voorzien door de wetten van 17 en 18 juli 1959, van 14 juli 1966 en van 30 december 1970

(miljoenen franken)

PROVINCIE, ARRONDISSEMENT EN GEWEST	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971		Totaal (a)	
							Absolute gegevens	%	Absolute gegevens	%
Antwerpen	5 167	3 390	10 872	6 384	17 064	15 930	12 206	21,9	87 760	22,3
West-Vlaanderen	533	884	947	2 720	4 421	3 513	5 414	9,8	24 555	6,2
Oost-Vlaanderen	1 419	2 528	1 976	10 915	6 526	12 893	11 287	20,3	72 375	18,4
Limburg	4 169	4 844	3 556	1 272	2 664	8 650	4 249	7,6	37 612	9,6
Vlaams Brabant	88	688	424	1 373	920	2 533	6 303	11,3	15 376	3,9
Vlaamse gewesten	*11 376*	*12 334*	*17 775*	*22 665*	*31 595*	*43 519*	*39 460*	*70,9*	*237 677*	*60,4*
Henegouwen	2 979	1 135	9 027	8 491	9 676	14 997	8 454	15,2	70 173	17,8
Luik	3 200	2 600	1 867	4 108	8 363	5 860	4 365	7,9	52 738	13,4
Luxemburg	50	62	188	482	101	1 090	165	0,3	3 869	1,0
Namen	72	186	1 340	1 909	1 380	441	1 289	2,3	8 456	2,2
Nijvel (arrond.)	338	431	568	1 073	2 769	3 967	670	1,2	12 901	3,3
Waalse gewesten	*6 638*	*4 413*	*12 989*	*16 063*	*22 289*	*26 355*	*14 942*	*26,9*	*148 138*	*37,7*
Hoofdstad Brussel	*75*	*86*	*277*	*256*	*229*	1 602	1 222	2,2	7 637	1,9
Het Rijk...	**18 089**	**16 833**	**31 041**	**38 984**	**54 113**	**71 476**	**55 624**	**100,0**	**393 452**	**100,0**

(a) Vanaf 1959.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Sectoriële spreiding van de voorziene buitenlandse investeringen

(miljoenen franken)

BEDRIJFSTAK	1967	1968	1969	1970	1971		Totaal van 1959 tot 1971	
					Absolute gegevens	%	Absolute gegevens	%
Metaalvoortbrengende nijverheid	974	2 211	6 443	2 653	3 738	36,4	40 005	30,3
Scheikundige-, petroleum- en papiernijverheid	10 047	5 121	17 342	3 412	4 478	43,6	64 299	48,8
Textielnijverheid	37	876	6 762	373	356	3,5	10 742	8,2
Andere industrieën	1 885	1 695	2 415	1 972	1 701	16,5	16 813	12,7
Totaal...	**12 943**	**9 903**	**32 962**	**8 410**	**10 273**	**100,0**	**131 859**	**100,0**
waarvan :								
nijverheid	*11 182*	*8 096*	*30 979*	*6 822*	*8 884*	*86,5*	*119 339*	*90,5*
handel	*284*	*699*	*501*	*493*	*382*	*3,7*	*12 520*	*9,5*
diensten	*1 477*	*1 108*	*1 482*	*1 095*	*1 007*	*9,8*		

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Indeling van de voorziene buitenlandse investeringen volgens land van oorsprong

(miljoenen franken)

LAND	1967	1968	1969	1970	1971		Totaal van 1959 tot 1971	
					Absolute gegevens	%	Absolute gegevens	%
Duitse Bondsrepubliek	120	2 754	5 380	1 183	1 309	12,7	16 865	12,8
Verenigde Staten	10 347	2 976	10 834	2 220	3 597	35,0	68 754	52,1
Frankrijk	888	2 029	1 009	1 820	1 781	17,4	8 898	6,7
Verenigd Koninkrijk	129	488	5 101	813	948	9,2	10 549	8,0
Nederland	376	363	2 556	511	1 966	19,1	9 801	7,5
Italië	174	13	26	18	13	0,1	278	0,2
Zweden	3	43	134	4	71	0,7	1 020	0,8
Zwitserland	52	141	3 649	471	255	2,5	4 926	3,7
Andere landen	854	1 096	4 273	1 370	333	3,3	10 768	8,2
Totaal...	**12 943**	**9 903**	**32 962**	**8 410**	**10 273**	**100,0**	**131 859**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Indeling van de voorziene buitenlandse investeringen per provincie

(miljoenen franken)

PROVINCIE	1967	1968	1969	1970	1971		Totaal van 1959 tot 1971	
					Absolute gegevens	%	Absolute gegevens	%
Antwerpen	2 351	4 075	7 199	1 940	2 429	23,6	42 422	32,2
Brabant	2 290	1 990	4 651	2 470	2 045	20,0	19 761	15,0
West-Vlaanderen	836	395	260	505	147	1,4	3 299	2,5
Oost-Vlaanderen	5 285	145	437	789	307	3,1	11 761	8,9
Henegouwen	427	2 392	12 751	1 427	2 358	23,0	26 509	20,1
Luik	1 548	660	4 714	283	2 185	21,2	12 920	9,8
Limburg	66	208	2 946	164	354	3,4	12 322	9,4
Luxemburg	5	36	4	477	52	0,5	1 576	1,2
Namen	135	2	—	355	396	3,8	1 289	0,9
Het Rijk...	**12 943**	**9 903**	**32 962**	**8 410**	**10 273**	**100,0**	**131 859**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Investeringen ten behoeve van Landsverdediging
(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1961	1962	1963
1. Landbouw, bosbouw en visserij	4 039	3 917	4 197
2. Extractieve nijverheden	2 049	1 522	1 956
a) Steenkoolmijnen en hun elektrische centrales	*805*	*782*	*1 080*
b) Andere extractieve nijverheden	*1 244*	*740*	*876*
3. Be- en verwerkende nijverheden	32 163	37 617	38 940
a) Voedingsmiddelen, dranken en tabak	*4 100*	*4 863*	*4 995*
b) Textiel	*3 202*	*2 849*	*3 375*
c) Kleding en schoeisel	*682*	*1 149*	*1 162*
d) Hout en meubelen	*1 006*	*1 165*	*1 195*
e) Papier, drukkerij, uitgeverij	*1 743*	*2 272*	*2 280*
f) Chemie en aanverwante activiteiten	*5 246*	*6 202*	*4 766*
g) Klei, ceramiek, glas en cement	*2 075*	*2 200*	*2 367*
h) IJzer, staal en non-ferrometalen	*7 503*	*9 189*	*9 369*
i) Metaalverwerkende nijverheid en scheepsbouw	*5 906*	*6 928*	*8 531*
j) Diverse activiteiten n.e.g.	*700*	*800*	*900*
4. Bouwnijverheid	3 256	5 691	5 595
5. Elektriciteit, gas en water	4 550	7 598	6 727
6. Handel, bank- en verzekeringswezen, woongebouwen	46 285	45 347	47 948
a) Handel, bank- en verzekeringswezen	*12 200*	*13 000*	*14 600*
b) Woongebouwen	*34 085*	*32 347*	*33 348*
7. Vervoer en verkeer	12 560	13 573	14 639
a) Spoorwegvervoer	*4 075*	*4 156*	*4 768*
b) Wegvervoer	*810*	*800*	*1 000*
c) Zeevervoer, binnenscheepvaart, havens	*3 125*	*5 002*	*5 144*
d) Luchtvervoer	*2 105*	*690*	*670*
e) Post, telegraaf, telefoon, radio en televisie	*2 445*	*2 925*	*3 057*
8. Diensten	16 831	19 332	21 893
a) Overheid (exclusief onderwijs)	*7 189*	*8 364*	*10 555*
b) Onderwijs	*6 392*	*7 568*	*7 638*
c) Andere	*3 250*	*3 400*	*3 700*
Bruto binnenlandse vaste kapitaalvorming (1 tot 8)	121 733	134 597	141 895
9. Veranderingen der voorraden	*4 201*	*1 490*	*944*
a) Veestapel	*1 401*	*390*	*—2 456*
b) Andere voorraden	*2 800*	*1 100*	*3 400*
Totaal (van 1 tot 9)	125 934	136 087	142 839
Statistische aanpassing	— 161	—1 086	711
Bruto binnenlandse kapitaalvorming	125 773	135 001	143 550

(a) De gegevens werden aangepast aan de resultaten van de input-outputtabel die onder de auspiciën van de E.E.G opgesteld. De gegevens voor 1971 zijn nog niet beschikbaar.

n de economie (a)

nbegrepen

erkelijke prijzen)

1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
4 921	5 344	5 983	5 731	6 289	6 817	7 154
1 988	1 974	1 686	1 555	1 869	2 110	2 135
900	*671*	*500*	*570*	*680*	*427*	*383*
1 088	*1 303*	*1 186*	*985*	*1 189*	*1 683*	*1 752*
40 698	46 289	54 264	54 039	49 264	57 693	65 670
5 392	*5 248*	*5 885*	*6 197*	*7 001*	*7 649*	*7 996*
3 148	*3 176*	*3 670*	*3 286*	*3 578*	*4 469*	*4 122*
1 376	*1 142*	*1 200*	*1 181*	*1 008*	*1 590*	*1 783*
1 398	*1 192*	*1 460*	*1 402*	*1 767*	*2 638*	*2 154*
2 603	*2 549*	*2 584*	*3 217*	*2 462*	*3 299*	*3 607*
5 843	*7 565*	*11 817*	*18 227*	*14 805*	*13 121*	*13 251*
3 389	*3 474*	*3 694*	*3 511*	*3 611*	*4 418*	*4 431*
7 933	*9 720*	*8 812*	*5 243*	*4 607*	*7 769*	*13 375*
8 616	*11 123*	*13 942*	*10 475*	*9 165*	*11 260*	*13 251*
1 000	*1 100*	*1 200*	*1 300*	*1 260*	*1 480*	*1 700*
5 114	5 541	6 506	6 942	6 500	6 561	9 264
7 761	9 386	11 403	14 951	13 402	13 496	15 251
67 628	74 376	74 600	77 253	77 440	84 400	99 376
15 400	*15 650*	*18 100*	*18 000*	*19 300*	*22 000*	*26 276*
52 228	*58 726*	*56 500*	*59 253*	*58 140*	*62 400*	*73 100*
15 361	18 618	20 527	23 357	23 465	24 448	28 120
4 497	*4 515*	*5 804*	*5 327*	*6 069*	*7 304*	*7 972*
1 060	*1 030*	*1 065*	*1 020*	*1 020*	*1 210*	*1 401*
5 776	*7 829*	*7 268*	*8 740*	*8 454*	*7 188*	*8 420*
619	*1 165*	*1 447*	*1 751*	*1 189*	*1 743*	*3 356*
3 409	*4 079*	*4 943*	*6 519*	*6 733*	*7 003*	*6 971*
27 073	23 796	29 228	34 447	39 958	44 730	54 110
15 819	*12 374*	*15 290*	*19 859*	*24 308*	*27 182*	*33 227*
7 354	*7 362*	*9 038*	*9 188*	*10 150*	*10 548*	*12 124*
3 900	*4 060*	*4 900*	*5 400*	*5 500*	*7 000*	*8 759*
170 544	**185 324**	**204 197**	**218 275**	**218 187**	**240 255**	**281 080**
11 005	4 408	7 754	5 271	8 797	*18 639*	*17 312*
305	*1 106*	*254*	*871*	*1 297*	*2 339*	*1 812*
10 700	*3 302*	*7 500*	*4 400*	*7 500*	*16 300*	*15 500*
181 549	**189 732**	**211 951**	**223 546**	**226 984**	**258 894**	**298 392**
967	—	1 252	140	2 605	3 291	— 187
182 516	**189 732**	**213 203**	**223 686**	**229 589**	**262 185**	**298 205**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bruto binnenlandse kapitaalvorming

Exclusief landsverdediging en voorraadvorming

(miljarden franken - in werkelijke prijzen)

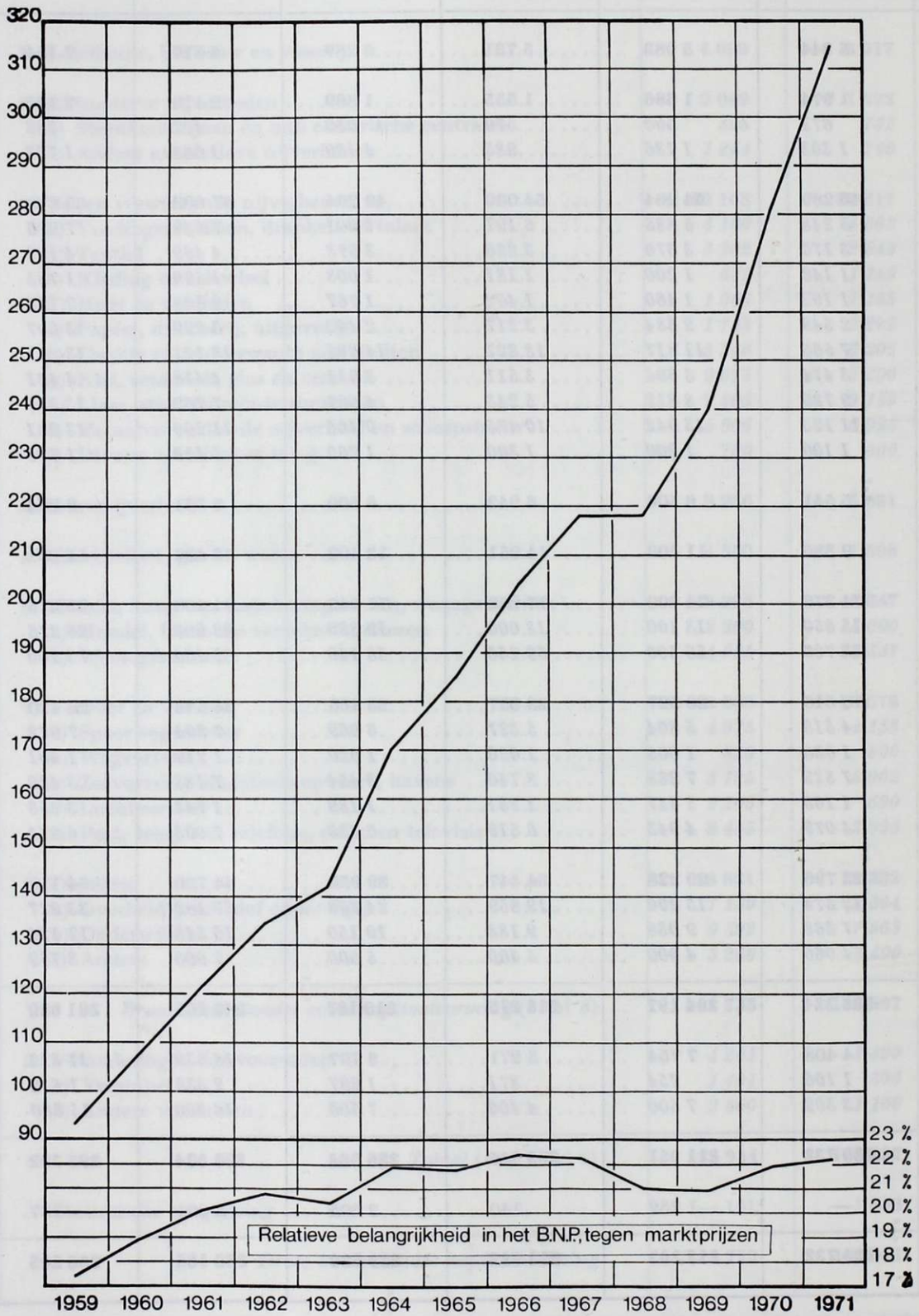

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfstaksgewijze ontwikkeling van de bruto binnenlandse kapitaalvorming (a)

Exclusief landsverdediging en voorraadschommeling

(miljarden franken - in werkelijke prijzen)

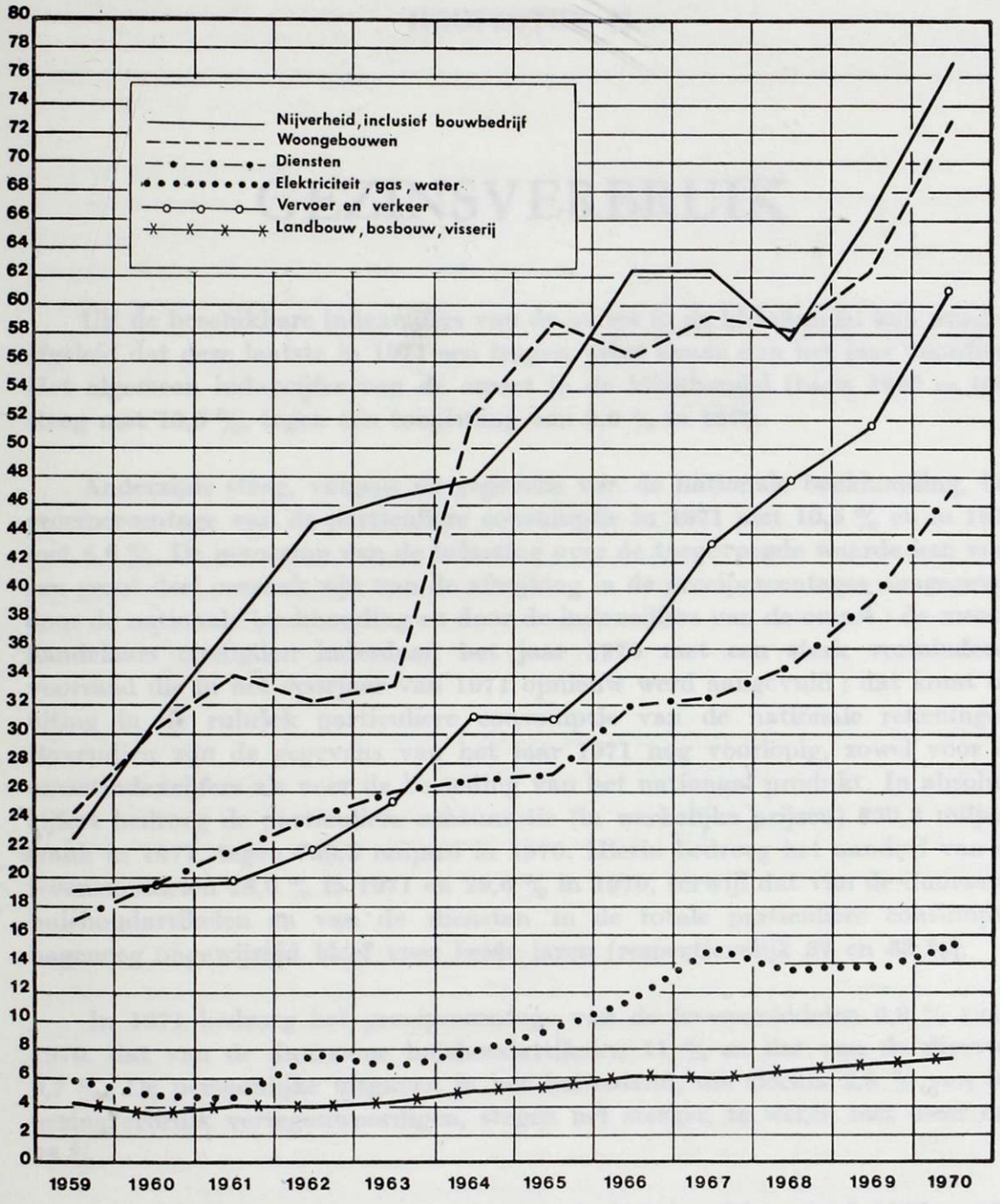

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Alle takken van de nijverheid zijn samengevoegd, inclusief het bouwbedrijf en exclusief de sectoren elektriciteit, gas en water.
De woongebouwen zijn afzonderlijk beschouwd.
De diensten omvatten de rubriek « handel, bank en verzekeringswezen », het onderwijs, de medische beroepen en andere diensten aan gezinnen en bedrijven.
De rubriek Diensten-Overheid, die in grote mate op de tak « Vervoer en verkeer » betrekking heeft, is bij deze laatste gevoegd.

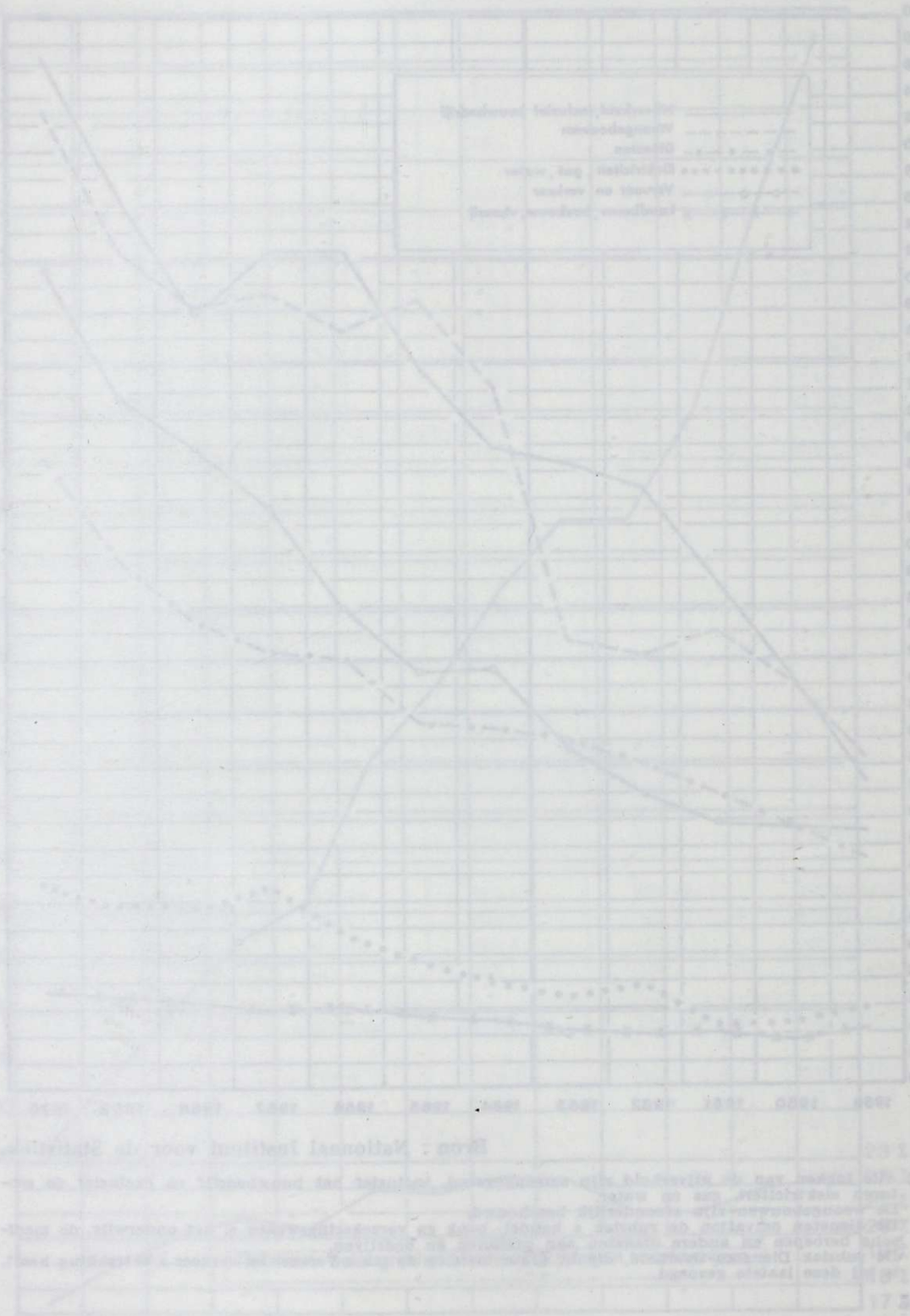

HOOFDSTUK II

GEZINSVERBRUIK

Uit de beschikbare indexcijfers van de omzet in de kleinhandel kan worden afgeleid dat deze laatste in 1971 een tragere groei kende dan het jaar voordien. Het algemeen indexcijfer van de omzet in de kleinhandel (basis 1966 = 100) steeg met 10,5 %, tegen een toeneming van 9,0 % in 1970.

Anderzijds steeg, volgens de gegevens van de nationale boekhouding, het groeipercentage van de particuliere consumptie in 1971 met 10,5 % en in 1970 met 6,8 %. De invoering van de belasting over de toegevoegde waarde kan voor een groot deel oorzaak zijn van de afwijking in de groeipercentages aangegeven door de nationale boekhouding en door de indexcijfers van de omzet : de meeste handelaars eindigden inderdaad het jaar 1970 met een sterk verminderde voorraad die in het voorjaar van 1971 opnieuw werd aangevuld ; dat komt tot uiting in de rubriek particuliere consumptie van de nationale rekeningen. Bovendien zijn de gegevens van het jaar 1971 nog voorlopig, zowel voor de omzetindexcijfers als voor de besteding van het nationaal produkt. In absolute cijfers bedroeg de particuliere consumptie (in werkelijke prijzen) 850,3 miljard frank in 1971, tegen 769,2 miljard in 1970. Hierin bedroeg het aandeel van de levensmiddelen 28,6 % in 1971 en 29,6 % in 1970, terwijl dat van de duurzame huishoudartikelen en van de diensten in de totale particuliere consumptie nagenoeg ongewijzigd bleef voor beide jaren (respectievelijk 37 en 33 %).

In 1971 bedroeg het groeipercentage van de levensmiddelen 6,9 % t.o.v. 1970, dat van de duurzame huishoudartikelen 11 % en dat van de diensten 9,7 %. De persoonlijke uitgaven in het buitenland, die slechts 2,8 % van het gezinsverbruik vertegenwoordigen, stegen het sterkst, te weten met meer dan 16 %.

Het nieuwe indexcijfer van de omzet in de kleinhandel (op basis 1966 = 100) waarin de kleine detailhandel eveneens wordt opgenomen, vertoont in het eerste kwartaal slechts een toeneming van 4,5 % in werkelijke prijzen t.o.v. dezelfde periode in 1970. Dit vloeit voort uit de aanzienlijke aankopen die op het eind van 1970 werden verricht met het oog op de invoering van de B.T.W. Tevens lag de omzet van december 1971 slechts 6 % hoger dan die van een jaar tevoren. In het tweede en derde kwartaal echter nam de verkoop met iets meer dan 14 % toe in vergelijking met 1970.

De toenemingspercentages van de omzet verschillen tamelijk sterk van de ene distributievorm tot de andere. Bij de supermarkten en de kleinhandelsondernemingen met bijhuizen bedroeg de stijging iets meer dan 20 % ; de inkopen bij de warenhuizen overtroffen die van 1970 met 6,9 %, terwijl de omzet bij de kleine detailhandel 9,5 % hoger lag dan het jaar voordien. De verkoop in de coöperaties bleef stagneren op het peil van 1970 ; rekening houdend met de prijsontwikkeling komt dit neer op een feitelijke daling van de omzet in 1971.

Wat meer speciaal de warenhuizen betreft, was de toeneming het sterkst bij de rookartikelen met een stijging van 25,6 % t.o.v. 1970 ; daarna volgen de sport- en reisartikelen met 22,7 %, de boekhandel en het fotografisch materieel met 17,0 % en de reukwaren met een toeneming met 14,2 %. Bij de huishoudapparaten bedroeg de stijging slechts 6,1 %, tegen 13 % het jaar tevoren, terwijl de meubels en stofferingsartikelen toenamen met amper 3 %, tegen 12,6 % in 1970. De stijging bij de voedingsmiddelen bedroeg 7,8 %, tegen 9 % het jaar tevoren, en in de textielsector was zij 2,2 % (7,2 % in 1970).

Uit de gegevens der slachtingen in de openbare en private slachthuizen, verbeterd met het saldo van de import en export van vlees, blijkt dat het binnenlands vleesverbruik in 1971 iets lager lag dan het jaar tevoren : 631,8 duizend ton, tegen 636 duizend ton ; in dat jaar steeg het binnenlands vleesverbruik met 7 %. Daarentegen steeg de consumptie van vis met meer dan 10 % of 4 073 t, in tegenstelling met 1969 en 1970 waar er een daling werd genoteerd.

De verkoop van personenwagens daalde verder in 1971 : er werden 266 723 nieuwe wagens geïmmatriculeerd, tegen 300 842 het jaar tevoren wat neerkomt op een daling met 11,35 % ; die resultaten werden ook beïnvloed door de invoering van de B.T.W. in 1971 en de vervroegde verkopen tijdens het laatste kwartaal van 1970.

In 1971 werden er voor 19,3 miljard frank leningen voor verkoop op afbetaling toegestaan, dit is 10,4 % meer dan het jaar tevoren ; toen was het verleend krediet gedaald t.o.v. 1969. Daarentegen daalde het aantal afgesloten kontrakten in 1971 met 5,0 %, terwijl dit aantal in 1970 nog gestegen was met 2,9 %, doch het toegestaan krediet per kontrakt nam toe met iets meer dan 9 % in 1971. Van het totaal verleend krediet werd 37 % gefinancierd door de verkopers, 34 % door de banken en 29 % door financieringsorganismen en particulieren ; in 1970 bedroegen deze percentages respectievelijk 40, 32 en 28.

Ondertussen verscheen op het eind van 1971 in het « Belgisch Staatsblad » een koninklijk besluit dat de versoepeling aankondigde van de reglementering op de verkoop op afbetaling. Hierbij worden de minimumvoorschotten, naargelang van de goederencategorie, respectievelijk gebracht op 25 %, 20 % en 15 %, terwijl de betalingstermijnen verlengd worden tot respectievelijk 6, 12, 18, 24 of 36 maanden naargelang van het soort artikelen dat wordt aangekocht.

Voor de persoonlijke leningen bedroeg het totaal verleend krediet 9 miljard frank in 1971, tegen 7,5 miljard het jaar tevoren. Het gemiddeld toegekend bedrag per lening neemt toe van jaar tot jaar : van 35 300 F in het tweede halfjaar van 1970, steeg dit bedrag tot 36 000 F in het eerste halfjaar van 1971 en tot 38 500 F in het tweede halfjaar. De meeste kontrakten werden afgesloten voor een bedrag begrepen tussen 10 000 en 35 000 F en hadden een looptijd van 7 tot 12 maanden.

★
★ ★

Verkoop van verbruiksgoederen (a)

Indexcijfers per sector en per goederensoort

(maandgemiddelde 1964 = 100)

OMSCHRIJVING	1969	1970	1971
Warenhuizen :			
Algemeen indexcijfer	**136**	**151**	**162**
Voedingswaren	*141*	*154*	*166*
Bederfelijke	140	146	152
Niet-bederfelijke	140	165	188
Restaurant	146	162	164
Textiel en kledingsartikelen	*125*	*134*	*137*
Stoffen per meter	61	55	46
Bovenkleding voor heren en jongens	174	214	251
Bovenkleding voor dames, jonge dames en meisjes	153	182	185
Tricotagewaren, linnengoed, hemden, hoeden	121	122	122
Garen, band, patronen	109	109	111
Schoenen en pantoffels	122	134	158
Diverse opschikartikelen	109	114	107
Stoffering	*119*	*134*	*138*
Textiel	117	129	132
Meubelen, luchters, versiering	120	137	143
Huishouden	*144*	*163*	*173*
Huishoudartikelen	131	145	151
Elektrische en andere huishoudtoestellen	154	177	189
Tabak, rookgerief	*202*	*242*	*304*
Boek- en papierhandel, fotografie, enz.	*155*	*176*	*206*
Boekhandel	170	197	234
Papierhandel	141	161	186
Foto- en kinematografische artikelen	234	252	309
Parfumerie, toilet	*164*	*197*	*225*
Spellen, speelgoed, sport- en reisartikelen	*134*	*150*	*184*
Verkoop in zelfbediening :			
Algemeen indexcijfer	**276**	**347**	**452**
Verkoop in supermarkten	*262*	*329*	*424*
bederfelijke voedingswaren	265	331	420
niet-bederfelijke voedingswaren en diverse produkten	260	328	427
Andere verkopen in zelfbediening van de grote distributieondernemingen	*341*	*432*	*585*
Verbruikscoöperaties :			
Algemeen indexcijfer	**119**	**121**	**121**
Bakkerij	*108*	*107*	*109*
Voedingswaren (exclusief de bakkerijen)	*115*	*115*	*115*
Kleding	*100*	*106*	*113*
Meubilering	*103*	*103*	*77*
Huishoudartikelen	*145*	*146*	*144*
Tabak	*123*	*118*	*111*
Boek- en papierhandel	*67*	*55*	*48*
Parfumerie, weeldeartikelen	*117*	*114*	*99*
Restaurant, tea-room	*108*	*110*	*112*
Diversen	*167*	*177*	*182*
Kettingwinkels :			
Voedingswaren	*247*	*308*	*394*
Andere produkten dan voedingswaren	*185*	*209*	*220*

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Berekend op basis van gegevens bezorgd door zekere kleinhandelsondernemingen (zie : Koninklijk besluit van 4 februari 1965, *Belgisch Staatsblad* van 3 maart 1965).

Verkoop van verbruiksgoederen in 1971 (a)
(1966 = 100)

MAAND	Kleine detail-handel	Waren-huizen	Verbruiks-coöpera-ties	Ketting-winkels	Super-markten	Totaal van de klein-handel
Januari	105	120	98	217	193	115
Februari	109	111	95	199	194	116
Maart	130	123	109	231	217	138
April	141	138	109	252	233	149
Mei	144	132	106	243	224	150
Juni	147	141	109	250	231	154
Juli	139	145	104	252	256	148
Augustus	131	130	102	233	235	139
September	146	135	107	251	232	153
Oktober	148	149	113	286	238	158
November	143	159	105	263	234	153
December	174	202	136	336	294	188

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Maandelijks waarde-indexcijfer, gepubliceerd vanaf 1969 - Voorlopige gegevens.

Verkoop van verbruiksgoederen in 1971
Voedingswaren
(overeenstemmende maand in 1970 = 100)

MAAND	Maandindexcijfers van de verkoop van verbruiksgoederen						Indexcijfer der consumptieprijzen (voedingswaren)	Door het indexcijfer der consumptieprijzen verbeterde maandindexcijfers					
	Kleine detailhandel (a)	Warenhuizen	Coöperaties	Kettingwinkels	Supermarkten (c)	Totaal (b) (c)		Kleine detailhandel (a)	Warenhuizen	Coöperaties	Kettingwinkels	Supermarkten (c)	Totaal (b) (c)
Januari	102	107	92	129	110	104	112	91	96	82	115	98	93
Februari	106	106	95	126	118	108	113	94	94	84	112	104	96
Maart	106	104	101	126	120	108	113	94	92	89	112	106	96
April	111	110	103	126	125	113	114	97	96	90	111	110	99
Mei	111	101	99	124	117	112	114	97	89	87	109	103	98
Juni	112	113	101	135	123	115	114	98	89	89	118	108	101
Juli	112	107	103	133	128	115	116	97	92	89	115	110	99
Augustus	108	114	101	128	123	110	116	93	98	87	110	106	95
September	112	108	101	129	125	114	116	97	93	87	111	108	98
Oktober	109	106	103	127	117	111	117	93	91	88	109	100	95
November	108	112	102	129	120	111	117	92	96	87	110	103	95
December	108	106	96	125	118	110	118	92	90	81	106	100	93

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Bakkerijen en horeca-bedrijven niet inbegrepen.
(b) Rookwaren inbegrepen doch enkel voor de kleine detailhandel.
(c) Non-foodprodukten inbegrepen bij de supermarkten.

Verkoop op afbetaling

Aantal contracten en jaarlijks verleend krediet volgens de aard der goederen

AARD DER GOEDEREN	Aantal contracten			Verleend krediet					
				Miljoenen franken			%		
	1969	1970	1971	1969	1970	1971	1969	1970	1971
Vrachtwagens en bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel	10 488	10 074	9 538	1 643	1 776	1 945	8,3	9,6	10,1
Landbouwmaterieel en landbouwtractoren	4 493	3 993	2 730	522	482	345	2,6	2,6	1,8
Personenauto's (exclusief autobussen) .	170 289	152 060	144 560	9 256	8 038	8 596	47,0	43,4	44,6
Moto's, scooters, bromfietsen, rijwielen	18 914	15 646	12 326	143	120	112	0,7	0,6	0,6
Textielwaren, bontartikelen, klederen .	526 177	496 733	455 276	706	528	578	3,6	2,8	3,0
Boeken	91 507	119 625	132 927	249	254	231	1,3	1,4	1,2
Bedrijfsuitrusting, andere dan de artikelen vermeld in de voorgaande rubrieken (handel, ambacht, nijverheid, vrije beroepen).....	16 286	15 363	13 783	2 035	2 186	2 164	10,3	11,8	11,2
Huishoudartikelen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik, niet elders genoemd	744 193	814 979	778 040	5 065	5 077	5 221	25,7	27,4	27,1
Diensten (reizen, herstellingen van motorvoertuigen)	6 839	6 441	4 588	87	76	75	0,5	0,4	0,4
Totaal ...	**1 589 186**	**1 634 914**	**1 553 768**	**19 707**	**18 537**	**19 267**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Verkoop op afbetaling

Jaarlijks verleend krediet

FINANCIERINGSVORM	1970			1971		
	Aantal	Bedrag		Aantal	Bedrag	
		Miljoenen franken	%		Miljoenen franken	%
Rechtstreekse financiering door de verkopers	1 087 914	7 410	40	1 025 776	7 241	37
Financiering door tussenkomst in het contract van :						
— banken	97 342	5 937	32	97 895	6 503	34
— financieringsorganismen en particulieren	449 658	5 190	28	430 097	5 523	29
Totaal ...	**1 634 914**	**18 537**	**100**	**1 553 768**	**19 267**	**100**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Verkoop op afbetaling

Achterstallen van drie of meer vervallen termijnen

FINANCIERINGSVORM	Aantal uitstaande contracten op 30 juni		Schuldenaars welke, in de loop van het 2e halfjaar, in gebreke gebleven zijn tot het betalen van 3 of meer vervallen termijnen			
			1970		1971	
	1970	1971	Aantal	%	Aantal	%
Rechtstreekse financiering door de verkopers	1 005 937	969 531	34 902	62	33 658	63
Financiering door tussenkomst in het contract van :						
— banken	174 379	179 760	2 046	4	1 817	3
— financieringsorganismen en particulieren	506 780	458 486	19 304	34	17 935	34
Totaal...	**1 687 096**	**1 607 777**	**56 252**	**100**	**53 410**	**100**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Persoonlijke leningen

Verleende kredieten per semester

FINANCIERINGSVORM	2e halfjaar 1970			1e halfjaar 1971			2e halfjaar 1971		
	Aantal contracten	Bedrag		Aantal contracten	Bedrag		Aantal contracten	Bedrag	
		Miljoenen franken	%		Miljoenen franken	%		Miljoenen franken	%
Banken.....	44 856	1 871	45	37 532	1 558	39	55 852	2 492	49
Financieringsorganismen en particulieren	73 772	2 314	55	72 603	2 415	61	76 755	2 615	51
Totaal ...	**118 628**	**4 185**	**100**	**110 135**	**3 973**	**100**	**132 607**	**5 107**	**100**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Persoonlijke leningen gefinancierd door banken, financieringsorganismen en particulieren

Indeling volgens het aantal contracten en de waarde tijdens het tweede halfjaar

TERMIJN	Aantal contracten							
	tot 5 000 F		van 5 001 tot 10 000 F		van 10 001 tot 35 000 F		van 35 001 tot 150 000 F	
	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971
tot 6 maanden	405	278	402	422	1 039	1 031	594	650
van 7 tot 12 maanden..	1 292	789	6 618	5 431	35 275	36 921	7 004	11 952
van 13 tot 24 maanden..	—	—	—	—	30 757	32 797	31 509	38 204
25 maanden en meer...	—	—	—	—	274	170	3 459	3 962
Totaal ...	**1 697**	**1 067**	**7 020**	**5 853**	**67 345**	**70 919**	**42 566**	**54 768**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Indeling van de supermarkten

OMSCHRIJVING	Op 1 januari 1971		Op 1 januari 1972	
	Absolute gegevens	In % van het totaal	Absolute gegevens	In % van het totaal
Volgens de distributievorm.				
Zelfstandigen	202	44	301	54
Verbruikerscoöperatieven	12	3	14	3
Bedrijven met bijhuizen	78	17	96	17
Afdelingen van warenhuizen	163	36	147	26
Totaal...	**455**	**100**	**558**	**100**
Volgens de verkoopoppervlakte (m²).				
400 tot — 599	274	60	190	34
600 tot — 799			133	24
800 tot — 999	56	12	71	13
1 000 tot — 2 499	125	28	164	29
Totaal...	**455**	**100**	**558**	**100**

Bronnen : Belgisch Comité voor de Distributie.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Verdeling der hypermarkten

Toestand op 1 januari 1972

PROVINCIES	Aantal	Totale oppervlakte (m²)	Gemiddelde oppervlakte per hypermarkt (m²)	Oppervlakte in m² per 100 000 inwoners
Antwerpen	7	51 647	7 378	3 363
Brabant	11	78 404	7 128	3 600
Oost-Vlaanderen	2	10 280	5 140	973
West-Vlaanderen	3	65 771	8 590	1 961
Henegouwen	10	67 566	6 757	5 077
Luik	9	58 081	6 453	5 721
Limburg	3	56 652	5 551	2 537
Luxemburg	—	—	—	—
Namen	1	6 213	6 213	5 615
Het Rijk...	**46**	**314 614**	**6 839**	**3 246**

Bron : Belgisch Comité voor de Distributie.

ZESDE DEEL

BUITENLANDSE ECONOMISCHE BETREKKINGEN

TWEEDE DEEL

BUITENLANDSE ECONOMISCHE BETREKKINGEN

HOOFDSTUK ÉÉN

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

AFDELING I. – HANDELSPOLITIEK

De buitenlandse handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie werd in 1971 vooral gekenmerkt door twee belangrijke internationale gebeurtenissen : de wijziging in de economische en monetaire politiek van de Verenigde Staten en de internationale monetaire gebeurtenissen die eraan voorafgingen en erop volgden.

De vooruitzichten inzake de uitbreiding van de Gemeenschap, de verslechtering van de buitenlandse economische toestand van de Verenigde Staten en het ontbreken, sinds 1967, van elke handelswetgeving, die als instrument voor de onderhandelingen zou kunnen dienen, hebben de protectionistische druk in de Verenigde Staten scherper doen uitkomen. Na de storm die tot eind 1970 rond het wetsontwerp van de zogenaamde « Mill's Bill » had gewoed, is deze druk terrein blijven winnen en zijn gevolgen kwamen tot uiting zowel via de akkoorden inzake zelfbeperking door derde landen, als door de toepassing van antidumpingsrechten of kwantitatieve beperkingen. In hun geheel betekenen deze maatregelen een ernstige aanslag op de verworven liberalisatie van het handelsverkeer. Daar de meeste ervan, voor de betrokken produkten, aanzienlijke exportbelangen benadeelden kon men zich afvragen of deze ontwikkeling geen tegenmaatregelen van hunnentwege zouden veroorzaken.

De besluiten op monetair en handelsgebied die op 15 augustus 1971 werden genomen of aangekondigd deden de crisis uitklaren en deden een sfeer van permanente onderhandelingen ontstaan.

Deze besprekingen hebben geleid tot de monetaire overeenkomsten van Washington in december 1971 en de vergelijken in verband met de handel tussen de Europese Gemeenschappen en de Verenigde Staten werden beschouwd als een belangrijk onderdeel van de « package deal » waarmee de monetaire en economische problemen nauw samenhingen. De devaluatie van de dollar zou evenwel slechts werkelijkheid worden wanneer de Verenigde Staten van de Economische Gemeenschappen, Canada en Japan de vereiste toegevingen zouden

bekomen hebben die een einde moesten maken aan discriminatie ten nadele van Amerikaanse produkten. Met enige vertraging is het akkoord tot stand gekomen ; het blijkt echter dat de overeenkomst slechts een beperkte draagwijdte heeft, maar het heeft de Amerikaanse overheid mogelijk gemaakt het bewijs te leveren van hun belangstelling voor de sanering van de betalingsbalans.

In het kader van de E.E.G. werd in 1971 begonnen met de opstelling van het gemeenschappelijk douanetarief dat op 1 januari 1972 van toepassing zal worden. Deze datum was in verschillende opzichten en op het gebied van het tariefbeleid een streefdatum, waarop met name het vijfde en laatste gedeelte van de verlagingen van rechten, die de Gemeenschap van de overeenkomstsluitende partijen van het G.A.T.T. aan het einde van de Kennedy-onderhandelingen had toegestaan, in werking moest treden. Daardoor kwam de Gemeenschap de door haar in het G.A.T.T. aangegane verplichtingen na voor bijna 98 % van de posten van het gemeenschappelijk douanetarief voor industrieprodukten en ongeveer 55 % voor de posten betreffende landbouwprodukten en verwerkte landbouwprodukten. Vermeld zij echter dat dit nieuwe en laatste gedeelte, evenals de twee vorige gedeelten, geen betrekking heeft op het grootste gedeelte van de chemische produkten, omdat aan de voorwaarde die daartoe was gesteld — namelijk de afschaffing van het stelsel voor de beoordeling van de douanewaarde, de zogenaamde « American selling price » — door de Verenigde Staten niet was voldaan.

Wat de buitenlandse betrekkingen betreft, wordt in het zevende deel van dit werk de lijst verstrekt van de handels- en betalingsakkoorden van de Benelux, de B.L.E.U. en de economische akkoorden van de E.E.G. Meer bepaald in verband met de B.L.E.U., werd een overeenkomst met de U.S.S.R. ondertekend inzake het handels- en betalingsverkeer. Handelsakkoorden kwamen eveneens tot stand met Polen en Hongarije.

In het kader van de bestaande handelsakkoorden werden gemengde commissiebesprekingen gehouden, die geleid hebben tot het ondertekenen van protocols voor het jaar 1971, namelijk met Bulgarije, Hongarije, Polen en Tunesië. Daarnaast werden om de handel op meer actieve wijze te bevorderen, overeenkomsten inzake economische, industriële en technische samenwerking gesloten in de vorm van kaderakkoorden met Colombia en protocols tot uitvoering van bestaande kaderakkoorden met Algerië, Bulgarije, Hongarije, India, Iran, Roemenië, Taïwan en de U.S.S.R.

Ten slotte werden de verkeersovereenkomsten van de B.L.E.U. aangevuld met een scheepvaartovereenkomst met de U.S.S.R., en een luchtvaartovereenkomst met Malta, Dahomey en Kameroen.

Het jaar 1971 werd gekenmerkt door de invoering van de algemene tariefpreferenties, zulks overeenkomstig de gemeenschappelijke conclusies die door de U.N.C.T.A.D. in oktober 1970 werden goedgekeurd. In de vergadering van 30 maart 1971 besloot de Raad van de Europese Gemeenschappen de algemene preferenties op 1 juli 1971 te doen ingaan. Het preferentiestelsel behelst tariefpreferenties voor zowel verwerkte landbouwprodukten als industriële eindpro-

dukten en halffabrikaten van de ontwikkelingslanden. Voor de verwerkte landbouwprodukten zijn tariefverlagingen vastgesteld voor een aantal produkten. Voor de industriële eindprodukten en halffabrikaten is het aanbod van de Gemeenschap gebaseerd op drie essentiële elementen waardoor een fundamenteel evenwicht wordt gehandhaafd : vrijdom van invoerrechten, kwantitatieve beperking van de preferentiële invoer en toepassing op alle industriële eindprodukten en halffabrikaten zonder uitzondering. Er moge nog op gewezen worden dat de Gemeenschap in haar aanbod, onder passende voorwaarden, eveneens de textielsector, waaraan de ontwikkelingslanden zeer veel belang hechten, heeft opgenomen.

Bij de invoering van de B.T.W. per 1 januari 1971 werd om budgettaire redenen de ontlasting van de uitvoer niet onmiddellijk toegepast doch geleidelijk tijdens het jaar 1971 opgenomen in een exporttaks. Deze taks beloopt 0,50 % voor goederen die in het systeem van de overdrachttaks een forfaitaire teruggave of een daarmee gelijkgestelde belastingontheffing genoten en 1,75 % voor alle andere produkten met uitzondering van diamant, waarvoor de belasting op 0,30 % is vastgesteld. Ingevolge de maatregelen die door de V.S.A. op 15 augustus 1971 werden getroffen, werden op 1 oktober 1971 voor een groot aantal produkten de exporttaks van 1,75 % respectievelijk op 1 % en 0,50 % teruggebracht.

In 1970 werden de bevoegdheden van de Nationale Delcrederedienst uitgebreid met betrekking tot de waarborg verleend aan investeringen in het buitenland ; een koninklijk besluit van 8 februari 1971 heeft nader bepaald welke verrichtingen als investeringen kunnen worden beschouwd.

Voorts onderzocht een werkgroep, samengesteld uit afgevaardigden zowel van de openbare diensten als van beroepsverenigingen en particuliere bedrijven, de oprichting van een « Belgische internationale investeringsmaatschappij ». Deze maatschappij zou de vorm aannemen van een gemengde financieringsmaatschappij met een participatie van de Nationale Investeringsmaatschappij, met het doel bij te dragen tot de financiering van ondernemingen in het buitenland in het belang van de economische betrekkingen tussen de B.L.E.U. en het betrokken land.

AFDELING II. – ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE BIJZONDERE HANDELE

De buitenlandse handel van de B.L.E.U is in zeer grote mate op een beperkt aantal landen en vooral op de E.E.G. afgestemd en is daardoor onderhevig aan conjunctuurschommelingen. Als gevolg van de vertraagde groei van de wereldhandel en hoofdzakelijk wegens de conjunctuurverzwakking in de Europese Economische Gemeenschap, verliep de ontwikkeling van de B.L.E.U.-handel in 1971 dan ook gematigder dan in de voorgaande jaren. Die evolutie werd nog versterkt door de aanhoudende onrust verwekt door de internationale monetaire crisis.

In 1971 steeg de wereldhandel slechts met 5 % in volume tegen 8,5 % het voorgaande jaar. De verhoging in waarde beliep 10 %, tegen 14,4 % in 1970. De zwakke vraag op de meeste markten van West-Europa en Japan, werd onvoldoende gecompenseerd door de geringe economische opleving in de V.S.A.

§ 1. — UITVOER

Volgens de gegevens van het N.I.S. werd in 1971 een B.L.E.U.-exportcijfer geboekt van 603,9 miljard frank, d.i. 4,0 % meer dan in 1970, wat wel zwak uitvalt na de uitvoerstijging van 15,4 % in 1968, 23,5 % in 1969 en 15,1 % in 1970. Rekening houdend met het prijsverloop, kan men, alles wel beschouwd, aannemen dat de Belgisch-Luxemburgse export in volume stagneert op het hoge peil van 1970.

De vertraging van het expansietempo van de export was in 1970 begonnen en heeft zich vooral doorgezet in het laatste kwartaal van 1971, in hoofdzaak met betrekking tot de uitvoer van onedele metalen, minerale produkten, steen- en glaswerken, vervoermaterieel en optische instrumenten. Geografisch is de vertraging van het vierde kwartaal nog duidelijker : tot en met september werd, ten aanzien van de Verenigde Staten een stijging van de export genoteerd met 38,3 %, stijging die daarna sterk afzwakte. Hetzelfde verschijnsel deed zich voor ten aanzien van de verkopen aan West-Duitsland, alhoewel de monetaire gebeurtenissen de stand van de B.L.E.U. tegenover dit land gunstig zouden hebben beïnvloed. Een verklaring kan hiervoor gezocht worden in het feit dat bepaalde uitvoerquota werden vertraagd, met het oog op de totale detaxatie van de uitvoer vanaf 1 januari 1972. De meest voor de hand liggende oorzaak is echter de verminderde vraag van de B.L.E.U.-handelspartners.

1. — *Geografische spreiding.*

Op geografisch vlak hebben zich in de spreiding van de B.L.E.U.-uitvoer nauwelijks wijzigingen voorgedaan : de geïndustrialiseerde landen nemen 90,1 % van het totale exportpakket voor hun rekening, tegen 89,8 % in 1970 ; de ontwikkelingslanden 7,9 %, tegen 8 %, en de landen met staatshandel 1,5 %, tegen 1,7 %. Het saldo bestaat hoofdzakelijk uit voorzieningen voor schepen en vliegtuigen.

De B.L.E.U.-uitvoer blijft in dezelfde mate geconcentreerd op de andere partners van de Europese Economische Gemeenschap als tijdens de voorgaande jaren : 68,6 % van de export kwam op de E.E.G.-markt terecht, tegen 68,5 % in 1970, 67,6 % in 1969 en iets meer dan de helft in 1960. Nochtans is de uitvoer naar de Euromarktlanden slechts met 4,2 % gestegen, na een aangroei met 29,5 % in 1969 en 16,9 % in 1970.

Alhoewel de revalorisatie van de « Deutsche Mark » een gunstige factor was voor de B.L.E.U., bedroeg de export naar de Bondsrepubliek in 1971, 151,0 miljard frank, d.i. 5,6 % meer dan het voorgaande jaar (+ 24 % in 1970). Vertoonde de handel met Duitsland in 1970 voor de B.L.E.U. een overschot van 10,3 miljard, in 1971 sloeg dit om in een deficit van 7,2 miljard frank.

Ondanks het feit dat de concurrentiepositie op de Franse markt verzwakte, omdat de Belgische frank werd opgewaardeerd terwijl de Franse frank op de oude dollarpariteit bleef, nam de uitvoer naar Frankrijk vrij behoorlijk toe met 5,9 % tot 122,3 miljard. De uitvoer naar Nederland nam niet meer zo snel toe als in 1970 (+ 15,5 %) : de uitvoerstijging beperkte zich tot 2,0 % en bereikte 114,7 miljard. Na een geweldige uitvoerstijging van meer dan 26 % in 1970 beliep de export naar Italië in 1971 iets meer dan 26 miljard, d.i. 3,4 % minder dan een jaar voordien.

Kortom, de trage groei van de uitvoer naar de Duitse Bondsrepubliek en naar Frankrijk woog op tegen de vervlakking van de uitvoer naar Nederland en de exportdaling naar Italië. De uitvoer naar de landen van de Gemeenschappen bleef dus globaal stijgen, maar duidelijk veel trager dan in 1970.

De uitvoer naar de E.V.A.-landen, waarvan het aandeel in de totale export terugvalt op 10,6 %, bedroeg in 1971, 61 miljard frank, d.i 0,2 % minder dan in 1970. De verkopen aan het Verenigd Koninkrijk, dat slechts 35,7 % van dit totaal voor zijn rekening neemt, stegen met 3,3 %, tegen 4,3 % het voorgaande jaar. Naar de andere landen van de E.V.A. verminderde de uitvoer met 1,9 %, na het voorgaande jaar met 15,5 % te zijn toegenomen. De minder gunstige conjunctuursituatie in Zweden, Denemarken, Oostenrijk en Zwitserland is hieraan zeker niet vreemd.

De B.L.E.U.-uitvoer naar de Verenigde Staten kende een zeer sterke expansie gedurende de eerste drie kwartalen van 1971 (+ 38,3 %), maar daalde in de laatste maanden, zodat de exportvordering voor het hele jaar werd gereduceerd tot 18 % ; d.i. in ieder geval duidelijk hoger dan in 1970 (+ 0,2 %). De evolutie in het laatste kwartaal van 1971 houdt verband met de havenstakingen van november op de Oostkust van de Verenigde Staten en met de economische maatregelen die president Nixon in augustus heeft getroffen. De rangschikking van de voornaamste handelspartners van de B.L.E.U. is nauwelijks veranderd. Het enige land dat zijn aandeel in sterke mate heeft verbeterd is de Verenigde Staten.

2. — *Samenstelling van het goederenpakket.*

Gerangschikt naar de relatieve belangrijkheid van de export per goederengroep nemen de grondstoffen en halffabrikaten 53,0 % voor hun rekening ; de consumptiegoederen en de kapitaalgoederen halen respectievelijk 28,6 % en 14,0 %. T.o.v. het voorgaande jaar neemt het aandeel van de consumptiegoederen en de kapitaalgoederen toe, ten nadele van de grondstoffen en halffabrikaten zonder dat er van belangrijke structuurwijzigingen sprake kan zijn.

De export van consumptiegoederen steeg met 24,1 miljard of 16,2 % dank zij de verhoogde verkopen van zowel duurzame als niet-duurzame produkten. De verkopen van kapitaalgoederen namen eveneens toe met 7,6 % (+ 6,0 miljard), ondanks de verminderde export van transportmaterieel (—2,5 miljard of —14,2 %) die ruim gecompenseerd werden door de uitvoer van motoren en

vaste investeringen (+ 5,6 miljard of + 13,2 %) en andere kapitaalgoederen (+ 2,4 miljard of + 14,0 %). De totale exportwaarde van de belangrijkste goederengroep, grondstoffen en halffabrikaten, verminderde met 6,2 miljard of 1,9 % door de daling in de uitvoer van industriële produkten met 6,5 miljard of 2,1 %. De export van brandstoffen en energie steeg met 4,6 % (+ 0,7 miljard).

Wat de geografische spreiding van de export van grondstoffen en halffabrikaten betreft, werden over heel de lijn een aantal minder belangrijke dalingen waargenomen, met uitzondering van de grootste afnemer, namelijk West-Duitsland (+ 1,9 %), en de Verenigde Staten (+ 18,5 %). Deze evolutie dient hoofdzakelijk te worden toegeschreven aan de halfafgewerkte industriële produkten (met uitzondering voor het Verenigd Koninkrijk), ondanks de grotere schommelingen voor de in absolute waarde minder belangrijke landbouwprodukten.

Naar de lidstaten van de E.E.G. bedroeg de aangroei van de consumptie- en investeringsgoederen respectievelijk 14,3 % en 10,3 %. Bij de consumptiegoederen concentreerde de stijging zich vooral op Frankrijk (+ 21,5 %) en de belangrijkste afnemer, West-Duitsland (+ 13,6 %), terwijl bij de investeringsgoederen de toeneming eveneens het grootst was naar deze beide landen met respectievelijk 21,1 % en 9,6 %. De belangrijkste kliënten van investeringsgoederen zijn Frankrijk en Nederland.

Uit een analyse naar de export per nijverheidssector blijkt dat van de 603,9 miljard frank uitvoer, de metaalverwerkende nijverheid 151,6 miljard voor haar rekening neemt, d.i. 25,1 % van het totale exportpakket en 8,8 % meer dan het voorgaande jaar. Samen met de ijzer- en staalnijverheid (92,1 miljard of 15,2 %), de textielindustrie (73,5 miljard of 12,2 %) en de scheikundige nijverheid (57,4 miljard of 9,5 %) maken deze vier grote sectoren 62 % van de totale uitvoer uit en groeiden t.o.v. het voorgaande jaar met 6,2 %.

De belangrijkste exportgoederen van de B.L.E.U., afgeleid uit de verdeling per nijverheidssector, zijn in rangorde : halfafgewerkte produkten van de ijzer- en staalnijverheid (13,6 %), transportmaterieel (10,9 %), machines (behalve elektrische) (6,9 %), weefsels en touwwerk (6,1 %), elektrisch materieel (4,4 %), onbewerkte non-ferrometalen (3,4 %), diamant (3,4 %), metaalwaren, niet elders genoemd (2,7 %), organische produkten van de scheikundige nijverheid (2,4 %) en petroleumprodukten (2,4 %).

De uitvoer van de B.L.E.U. nam in 1971 toe met 23,4 miljard frank of 4 %. Dit kwam vooral voor rekening van de volgende nijverheidssectoren :

— metaalverwerkende nijverheid (+ 12,3 miljard of + 8,8 %), waar de vooruitgang werd verwezenlijkt door het transportmaterieel (+ 4,5 miljard of + 7,3 %), elektrische machines en toestellen (+ 2,5 miljard of + 10,5 %) en andere machines (+ 3,6 miljard of + 9,4 %) ;

— scheikundige nijverheid (+ 8,1 miljard of + 16,4 %), vooral dank zij de toeneming van organische produkten (+ 4,1 miljard of + 39,8 %) en diverse scheikundige produkten (+ 2,4 miljard of + 13,6 %) ;

— textielindustrie (+ 7 miljard of + 10,5 %), met verhogingen voor de twee belangrijkste rubrieken, namelijk weefsels en touwwerk (+ 4,8 miljard of + 15,0 %) en andere afgewerkte produkten van de textielindustrie (+ 3,1 miljard of + 22,3 %) ;

— voedingswaren (+ 6,8 miljard of + 14,5 %), met een aanzienlijke verhoging voor zuivelprodukten (+ 2,7 miljard of + 50 %) en vlees en vleeswaren (+ 1,1 miljard of + 9,6 %) ;

— diverse industrieën (+ 5,3 miljard of + 12,4 %), waaronder vooral hout en houtwaren (+ 2,7 miljard of + 26 %) en papier en papierwaren (+ 0,8 miljard of + 7,2 %).

Twee sectoren kenden in 1970 een minder gunstige evolutie dan het voorgaande jaar : industrie der non-ferrometalen (—11,7 miljard of —25,7 %) en de ijzer- en staalnijverheid (—5,4 miljard of —5,5 %).

§ 2. — INVOER

Het groeitempo van de invoer vertraagde in aanzienlijk mindere mate dan dat van de uitvoer. Waar de invoerstijging 19,4 % bedroeg in 1969 en 13,4 % in 1970, liep ze voor 1971, volgens de gegevens van het N.I.S., terug tot 10,3 %. Ook hier is de vertraging nagenoeg uitsluitend te situeren in de sector van de onedele metalen, waarvan de invoer daalde met 14,2 %. Daarentegen was de wederopbouw van de voorraden grondstoffen en halfafgewerkte produkten in het begin van het jaar ongetwijfeld een stimulerende factor.

1. — *Geografische spreiding.*

Het aandeel van de ontwikkelingslanden is in 1971 achteruitgegaan van 14,8 % naar 12,2 %, terwijl de landen met staatshandel hun aandeel hebben opgevoerd zodat ze nu 1,9 % van de B.L.E.U.-invoer voor hun rekening hebben genomen, tegen 1,5 % het voorgaande jaar.

De geïndustrialiseerde landen hebben hun aandeel in één jaar zien toenemen van 83,7 % tot 85,8 %. Dit is hoofdzakelijk te danken aan de E.E.G.-landen (63,2 % van de totale B.L.E.U.-import), waarvan de invoer sneller toenam (+ 18,5 %) dan de totale B.L.E.U.-invoer (+ 10,3 %). Met uitzondering van Frankrijk boekten de andere E.E.G.-partners hogere stijgingspercentages dan in 1970 : Nederland 22,8 %, tegen 16,6 % in 1970, West-Duitsland 19,3 % tegen 14,4 %, Italië 16,2 % tegen 5,7 % en Frankrijk 14,4 % tegen 22,6 %.

Ten aanzien van de E.V.A.-landen, en meer bepaald van het Verenigd Koninkrijk, werden in 1971 eveneens gunstige invoercijfers geboekt in vergelijking met het voorgaande jaar : de aangroei bedroeg respectievelijk + 15,3 % en + 17,1 %, tegen + 0,6 % en —5,0 % in 1970.

De invoer uit de Verenigde Staten en Canada daalde echter vrij aanzienlijk in vergelijking met de hoge groeipercentages van het vorige jaar : respectievelijk —19,5 % en —11,9 %, tegen + 29,9 % en + 46,2 % in 1970.

2. — *Samenstelling van het goederenpakket.*

Tijdens het beschouwde jaar steeg het aandeel van de consumptie- en de kapitaalgoederen tot respectievelijk 21,4 % en 16,5 %, en dit ten nadele van de grondstoffen en halffabrikaten die 52,4 % van het globale invoerpakket voor hun rekening namen, tegen 54,9 % in 1970.

De belangrijkste verhoging (+ 21,2 miljard of + 18,7 %) werd genoteerd voor de consumptiegoederen, dank zij de verhoogde invoer van zowel duurzame als niet-duurzame produkten. De stijging voor de grondstoffen en halffabrikaten bedroeg 16,5 miljard of 5,3 % en voor de kapitaalgoederen 13,3 miljard of 14,7 %.

Wat de invoer van grondstoffen en halffabrikaten betreft, werd de grootste stijging waargenomen voor de invoer uit Italië en Duitsland met respectievelijk 27,3 % en 23,9 %. Behalve voor Frankrijk, worden er veel hogere stijgingspercentages genoteerd voor de landbouwprodukten, dan voor de halffabrikaten der industriële produktie. Deze laatste zijn echter in absolute waarde veel belangrijker dan de landbouwprodukten. De grootste verkoper aan de B.L.E.U. van grondstoffen en halffabrikaten blijft West-Duitsland. De invoer van industriële produkten uit het Verenigd Koninkrijk steeg met 21,3 %, terwijl de invoer uit de Verenigde Staten daalde met 20,4 %. Zowel voor de consumptiegoederen als voor de kapitaalgoederen werd de grootste groei genoteerd voor Frankrijk met respectievelijk 29,8 % en 24,5 %. Dit land wordt hierdoor de belangrijkste leverancier van consumptiegoederen aan de B.L.E.U., vóór Duitsland en Nederland.

Uit een analyse van de invoer per nijverheidssector blijkt dat de vier grootste sectoren samen 59 % van de 626,8 miljard frank invoer voor hun rekening nemen. Het zijn de metaalverwerkende nijverheid (30,1 %), de voedingswaren (12,1 %), textielindustrie (9,2 %) en scheikundige nijverheid (7,6 %).

De relatief belangrijkste invoerprodukten, volgens de verdeling per nijverheidssector, waren : transportmaterieel 11,4 %, machines (behalve elektrische) 10,4 %, elektrische machines en toestellen 5,6 %, ruw of gedeeltelijk geraffineerde petroleumprodukten 5,1 %, onbewerkte non-ferrometalen 4,0 %, diamant 3,6 %, weefsels en touwwerk 2,8 %, metaalwaren (niet elders genoemd) 2,7 %, halfafgewerkte produkten van de ijzer- en staalnijverheid 2,5 % en papier 2,5 %.

Wanneer de invoer in 1971 met 58,7 miljard frank toenam (+ 10,3 %) t.o.v. het voorgaande jaar, dan is dit vooral te danken aan volgende nijverheidssectoren :

— metaalverwerkende nijverheid (+ 26,2 miljard frank of + 16,1 %), dank zij de verhoging van machines, behalve elektrische (+ 9,5 miljard of + 17,0 %), transportmaterieel (+ 7,3 miljard of + 11,4 %), elektrische machines en toestellen (+ 6,1 miljard of + 21,2 %) en andere metaalwaren niet elders genoemd (+ 3,3 miljard of + 24,1 %) ;

— petroleumindustrie (+ 8,9 miljard of + 26,4 %), door de verhoogde invoer van ruwe of gedeeltelijk geraffincerde produkten (+ 5,4 miljard of + 20,5 %) en andere petroleumprodukten (+ 3,5 miljard of + 48,0 %) ;

— textielindustrie (+ 8,0 miljard of + 16,2 %) waar belangrijke stijgingen genoteerd werden voor weefsels en touwwerk (+ 3,2 miljard of + 22,5 %), andere afgewerkte textielprodukten (+ 2,8 miljard of + 25,2 %) en garens (+ 2,6 miljard of + 28,0 %) ;

— voedingswaren (+ 7,7 miljard of + 11,3 %) ;

— scheikundige nijverheid (+ 6,4 miljard of + 15,5 %) met verhogingen voor alle rubrieken, met uitzondering voor de anorganische produkten ;

— diamantnijverheid (+ 5,5 miljard of + 32,7 %).

Verder worden sterke stijgingspercentages genoteerd voor sommige posten die onder de diverse industrieën worden gerangschikt : schoeisel (+ 28,9 %), rubber (+ 22,6 %), bouwmaterialen (+ 20,0 %), olie en vet (+ 15,4 %) en papier (+ 11,6 %).

De invoer in de industrie der non-ferrometalen verminderde aanzienlijk (—10,1 miljard of —25,9 %), evenals de invoer van steenkolen en cokes (—1,7 miljard of —11,3 %) en de invoer in de ijzer- en staalnijverheid (—0,9 miljard of —3,8 %).

§ 3. — HANDELSBALANS

De handelsbalans, die traditiegetrouw sluit met een tekort, vertoonde in 1969 en in 1970 bij uitzondering een overschot van respectief 3,4 en 12,4 miljard. In 1971 bereikte de handelsbalans een zwaar negatief saldo van 23,0 miljard.

De regressie van het positief saldo van de handelsbalans met de E.E.G. t.o.v. het voorgaande jaar is zeer duidelijk : van 63,4 miljard in 1970 naar 18,1 miljard in 1971. De teruggang is vooral merkbaar voor Frankrijk, Nederland en Italië. Het saldo is opnieuw negatief t.o.v. de Duitse Bondsrepubliek.

De handelsbalans met de E.V.A.-landen is in 1971 eveneens opnieuw negatief geworden. Het verschil t.o.v. 1970 bedraagt 17,0 miljard, vooral wegens de verslechtering van de handelsbalans met Zweden en het Verenigd Koninkrijk, waarvan het tekort oploopt van 11,9 miljard tot 17,0 miljard.

De handelsbetrekkingen met de overige geïndustrialiseerde landen buiten Europa sluiten t.o.v. het voorgaande jaar gunstiger af, wat de Verenigde Staten en Canada betreft, maar slechter wat Japan betreft.

Anderzijds is het saldo van de handelstransacties volgens de door de Nationale Bank opgemaakte betalingsbalans positief voor 1971. Voor dit laatste jaar bedraagt het verschil tussen de cijfers van deze instelling, gebaseerd op de betalingen, en die van het N.I.S., gebaseerd op de douanestatistieken, 37,5 miljard frank.

Secties die vooral aanleiding hebben gegeven voor de verslechtering van de handelsbalans in 1971 zijn :

— minerale brandstoffen en smeermiddelen, waarvan het negatief saldo is opgelopen van 36,3 miljard in 1970 tot 43,5 miljard in 1971 ;

— machines en vervoermaterieel, met een negatief saldo van 37,7 miljard, tegen —25,4 in 1970 ;

— fabrikaten, waarvan het traditioneel hoog positief saldo enigszins is teruggelopen : 101,5 miljard in 1971, tegen 117,0 miljard voorgaand jaar.

Deze drie secties hebben de handelsbalans in 1971 t.o.v. 1970 doen teruglopen met 35,0 miljard frank.

★
★ ★

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Bijzondere handel

MAAND	Gewicht (duizenden tonnen)		Waarde (miljoenen franken)		Saldo (miljoenen franken)	Dekkingscoëfficiënt (percentage)
	Invoer	Uitvoer	Invoer (c. i. f.)	Uitvoer (f. o. b.)		
1962 Maandgemiddelde	**5 799**	**3 083**	**19 036**	**18 051**	**— 985**	**94,8**
1963 Maandgemiddelde	**6 311**	**3 443**	**21 368**	**20 168**	**— 1 200**	**94,4**
1964 Maandgemiddelde	**7 010**	**3 868**	**24 709**	**23 336**	**— 1 373**	**94,4**
1965 Maandgemiddelde	**7 348**	**4 029**	**27 090**	**26 640**	**— 450**	**98,3**
1966 Maandgemiddelde	**7 504**	**3 796**	**29 925**	**28 465**	**— 1 460**	**95,1**
1967 Maandgemiddelde	**7 740**	**4 027**	**30 361**	**29 511**	**— 850**	**97,2**
1968 Maandgemiddelde	**9 016**	**4 611**	**34 980**	**34 047**	**— 933**	**97,3**
1969 Maandgemiddelde	**10 187**	**5 229**	**41 754**	**42 039**	**+ 285**	**100,7**
1970 Maandgemiddelde	**10 975**	**5 509**	**47 343**	**48 372**	**+ 1 029**	**102,2**
1971 Maandgemiddelde	**10 983**	**5 356**	**52 237**	**50 322**	**— 1 915**	**96,3**
1970 Januari	9 431	4 471	39 841	43 831	+ 3 990	110,0
Februari	9 608	4 676	47 150	43 751	— 3 399	92,8
Maart	11 120	5 528	47 465	48 856	+ 1 391	102,9
April	11 866	5 684	51 050	53 243	+ 2 193	104,3
Mei	11 671	4 832	43 160	45 055	+ 1 895	104,4
Juni	10 803	5 870	49 124	50 148	+ 1 024	102,1
Juli	11 872	5 935	46 218	49 601	+ 3 383	107,3
Augustus	10 736	4 753	39 920	34 486	— 5 434	86,4
September	11 185	6 222	48 398	48 926	+ 528	101,1
Oktober	11 567	6 063	51 762	53 464	+ 1 702	103,3
November	10 904	5 653	49 207	48 757	— 450	99,1
December	12 337	6 080	53 696	55 510	+ 1 814	103,4
Totaal (a)	**131 697**	**66 111**	**568 115**	**580 467**	**+ 12 352**	**102,2**
1971 Januari	8 673	3 850	42 480	43 877	+ 1 397	103,3
Februari	11 372	4 441	49 185	43 390	— 5 795	88,2
Maart	10 756	6 380	55 542	54 653	— 889	98,4
April	10 983	4 652	52 026	46 225	— 5 801	88,8
Mei	8 357	4 842	47 502	47 936	+ 434	100,9
Juni	11 353	6 221	54 568	53 806	— 762	98,6
Juli	10 819	5 335	45 605	49 403	+ 3 798	108,3
Augustus	8 419	5 391	45 106	36 617	— 8 489	81,2
September	10 056	5 942	48 593	56 824	+ 8 231	116,9
Oktober	11 985	5 365	54 616	51 244	— 3 372	93,8
November	10 919	4 967	50 270	47 930	— 2 340	95,3
December	10 163	5 996	53 124	53 814	+ 690	101,3
Totaal (a)	**131 792**	**64 273**	**626 839**	**603 868**	**— 22 971**	**96,3**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De jaartotalen omvatten verbeteringen welke niet begrepen zijn in de maandcijfers, die als voorlopig dienen te worden beschouwd. Bovendien omvatten de jaartotalen en de maandgemiddelden, welke hiermede overeenkomen, niet alle verbeteringen die uiteindelijk aan de voorlopige cijfers voor elk jaar aangebracht worden.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Waarde

(maandgegevens - miljoenen franken)

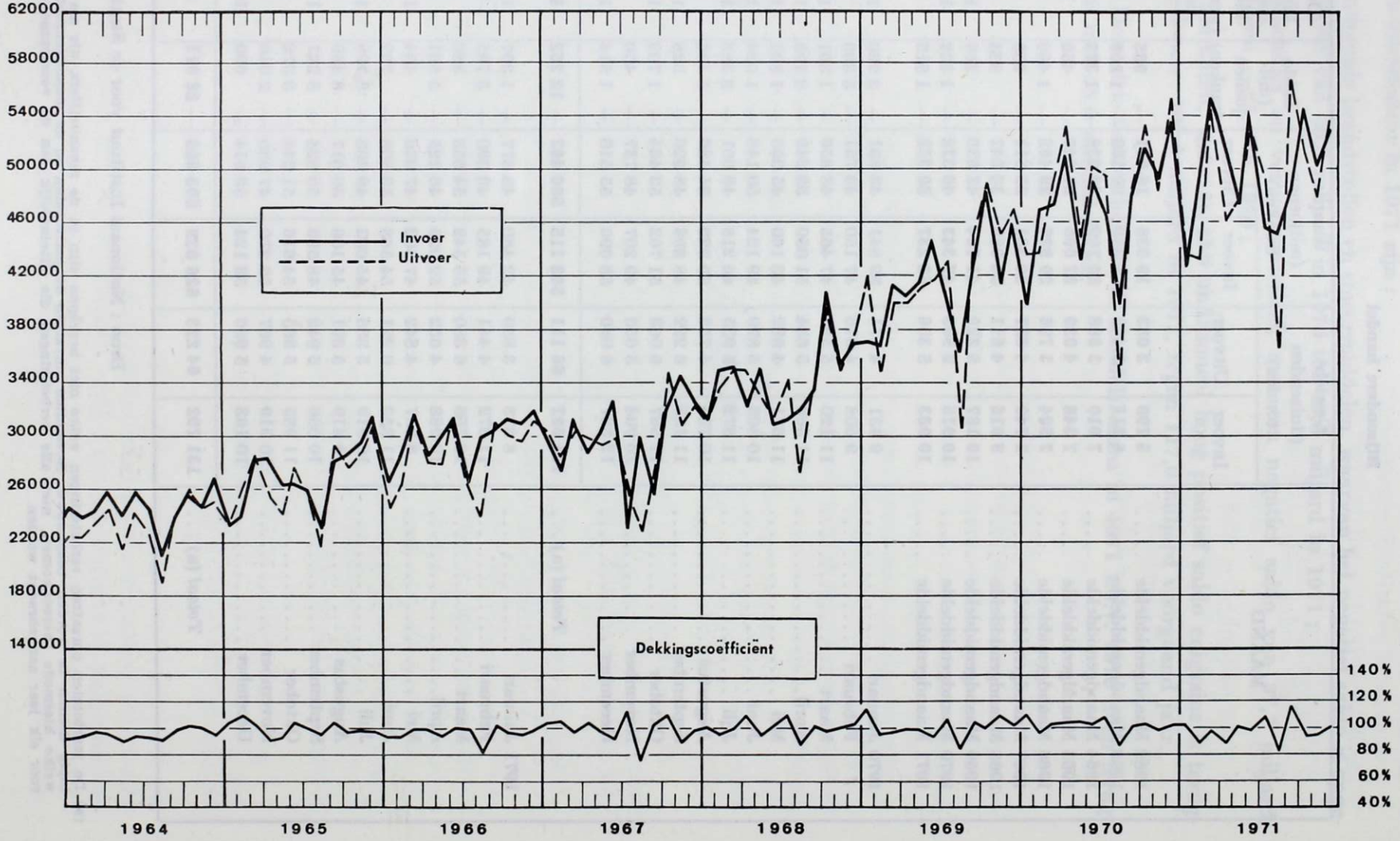

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Waarde

(maandgemiddelen - miljarden franken)

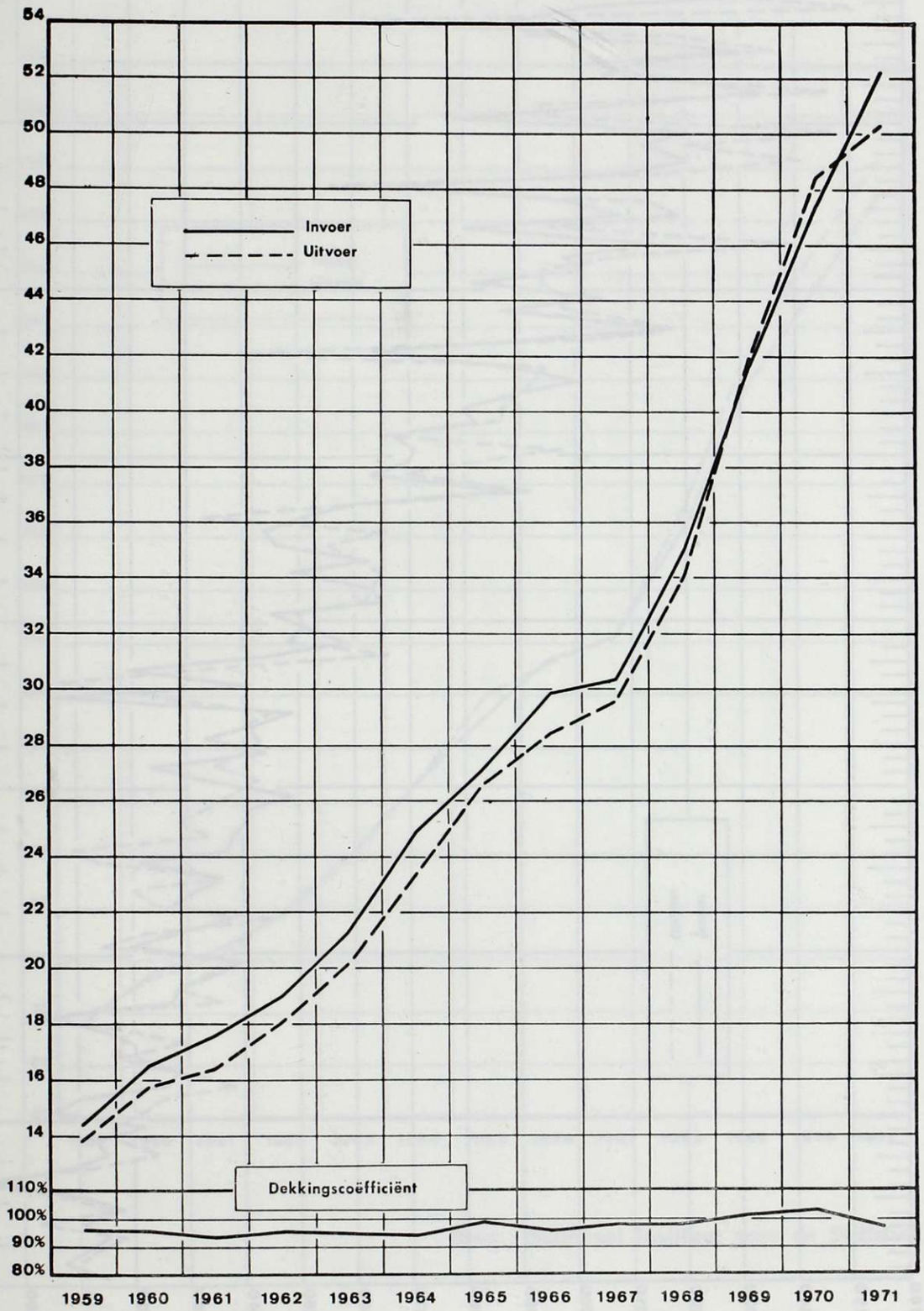

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Hoeveelheidsindexcijfers

(maandgegevens - 1963 = 100)

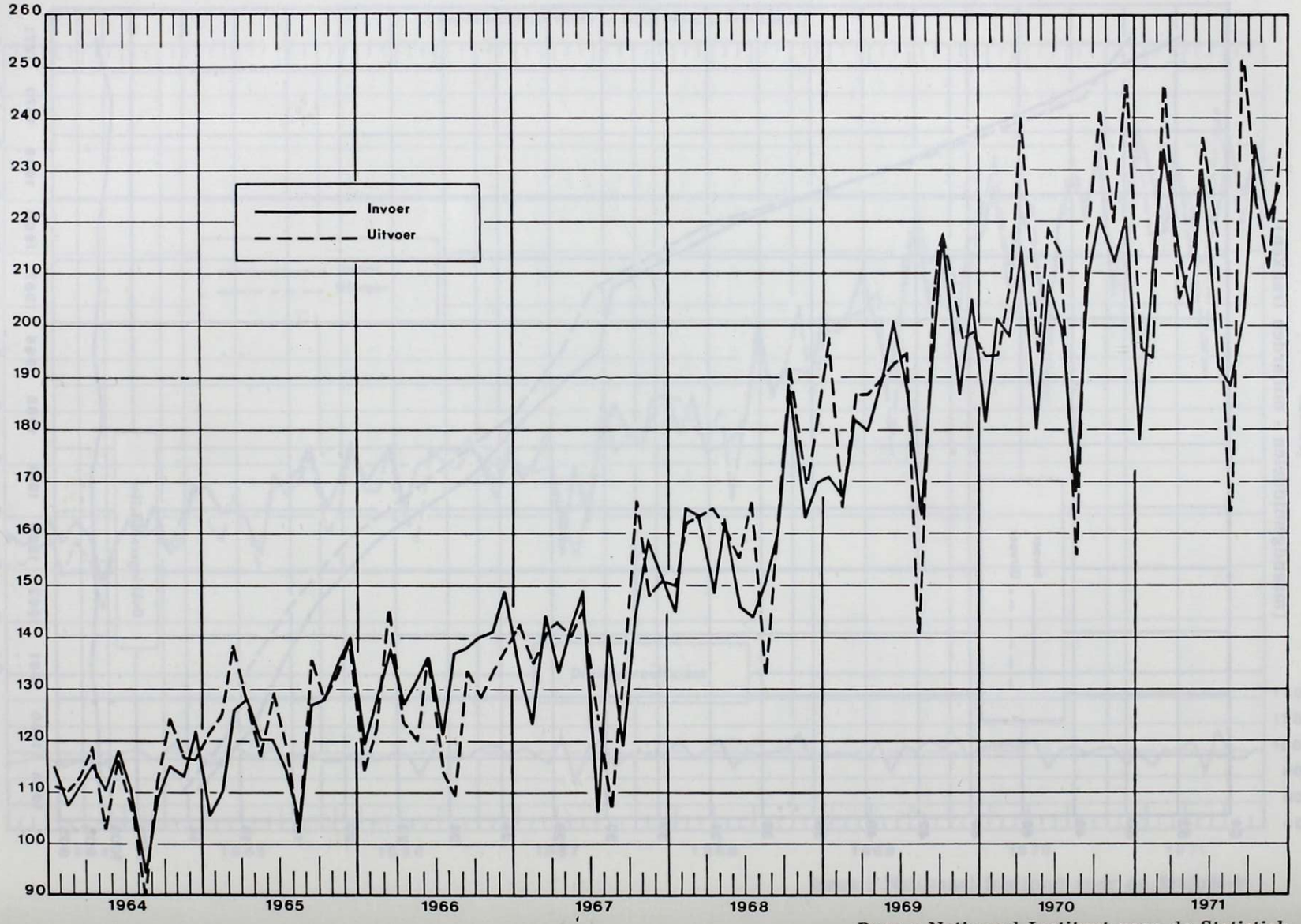

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Hoeveelheidsindexcijfers

(maandgemiddelden - 1963 = 100)

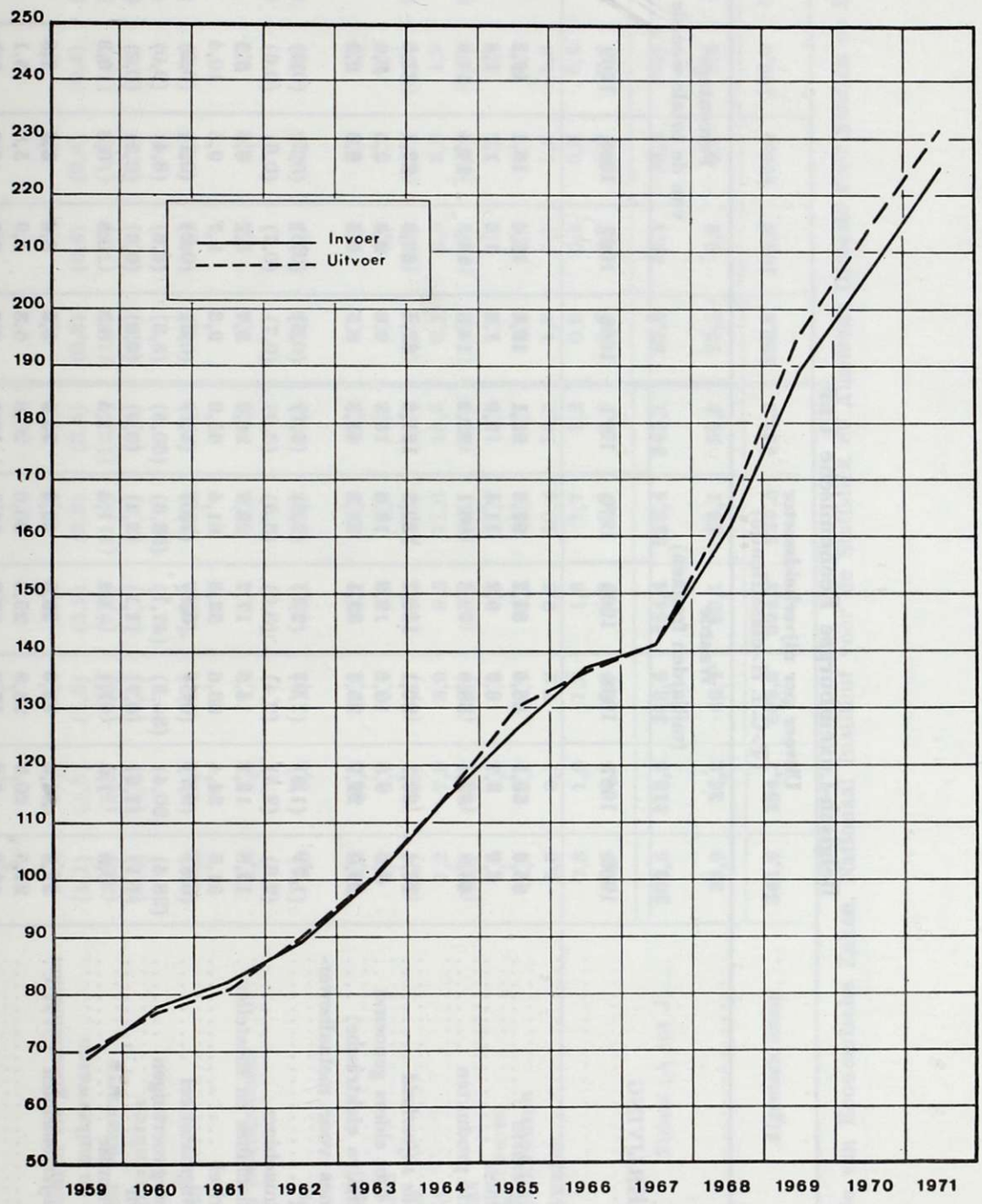

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Uitvoer per nijverheidssector

(T. C. I. H.-classificatie)

OMSCHRIJVING	Waarde (miljarden franken)						Percentage van de totale waarde					
	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1966	1967	1968	1969	1970	1971
A. *IJzer- en staalnijverheid*	**55,0**	**58,1**	**65,6**	**81,7**	**97,5**	**92,1**	**16,1**	**16,4**	**16,1**	**16,2**	**16,8**	**15,2**
1. Primaire vormen	6,2	5,7	6,7	9,2	11,4	9,9	1,8	1,6	1,7	1,8	2,0	1,6
2. Halfafgewerkte produkten	48,8	52,4	58,9	72,5	86,1	82,2	14,3	14,8	14,4	14,4	14,8	13,6
B. *Metaalverwerkende nijverheid*	**76,4**	**80,7**	**90,1**	**115,7**	**139,3**	**151,6**	**22,4**	**22,8**	**22,1**	**23,0**	**24,0**	**25,1**
1. Metaalwaren niet elders genoemd ..	8,9	9,3	10,2	12,2	14,6	16,3	2,6	2,6	2,5	2,4	2,5	2,7
2. Machines (behalve elektrische)	22,0	22,9	25,7	32,1	38,2	41,8	6,5	6,5	6,3	6,4	6,6	6,9
w. o. : machines voor metaalbewerking	(1,7)	(1,8)	(1,9)	(2,1)	(2,6)	(3,1)	(0,5)	(0,5)	(0,5)	(0,4)	(0,4)	(0,5)
textielmachines	(2,3)	(2,5)	(2,4)	(3,0)	(3,5)	(3,9)	(0,7)	(0,7)	(0,6)	(0,6)	(0,6)	(0,6)
3. Elektrische machines en toestellen .	12,8	13,1	14,5	17,7	23,7	26,2	3,7	3,7	3,5	3,5	4,1	4,4
4. Vervoermaterieel	31,8	34,4	38,6	52,5	61,4	65,9	9,3	9,7	9,5	10,4	10,6	10,9
w. o. : spoorwegmaterieel	(0,8)	(0,7)	(0,5)	(0,8)	(1,0)	(1,1)	(0,2)	(0,2)	(0,1)	(0,2)	(0,2)	(0,2)
motorwegvoertuigen	(28,4)	(30,4)	(34,3)	(47,1)	(53,6)	(60,6)	(8,3)	(8,6)	(8,4)	(9,0)	(9,2)	(10,0)
schepen	(1,1)	(1,2)	(0,7)	(1,1)	(3,4)	(0,9)	(0,3)	(0,3)	(0,2)	(0,2)	(0,6)	(0,2)
5. Wapens en munitie	0,9	1,0	1,1	1,2	1,4	1,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
C. *Industrie der non-ferrometalen*	**31,5**	**29,6**	**35,0**	**39,5**	**45,6**	**33,9**	**9,2**	**8,4**	**8,6**	**7,8**	**7,9**	**5,6**
1. Onbewerkt	21,5	20,9	23,8	25,8	30,6	20,8	6,3	5,9	5,8	5,1	5,3	3,4
2. Bewerkt.....	10,0	8,7	11,2	13,7	15,0	13,1	2,9	2,5	2,8	2,7	2,6	2,2
D. *Textielnijverheid*	**50,5**	**46,8**	**52,8**	**63,6**	**66,5**	**73,5**	**14,8**	**13,2**	**12,9**	**12,6**	**11,4**	**12,2**
1. Vezels	8,5	7,5	7,7	8,8	7,8	6,5	2,5	2,1	1,9	1,8	1,3	1,1
2. Garens	10,6	9,9	11,1	12,6	12,7	13,1	3,1	2,8	2,7	2,5	2,2	2,2
3. Weefsels en touwwerk	22,3	21,1	24,6	30,1	32,1	36,9	6,5	6,0	6,0	5,9	5,5	6,1
4. Andere afgewerkte produkten	9,1	8,3	9,4	12,1	13,9	17,0	2,7	2,3	2,3	2,4	2,4	2,8

1. Anorganische produkten	2,6	3,0	4,1	4,9	7,8	7,8	0,8	0,8	1,0	1,0	1,3	1,3
2. Organische produkten	2,8	3,0	5,5	8,3	10,3	14,4	0,8	0,9	1,3	1,6	1,8	2,4
3. Verf-, looi- en kleurstoffen	1,1	1,1	1,3	1,6	1,8	2,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
4. Farmaceutische produkten	1,6	2,0	2,3	3,3	4,2	5,1	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8
5. Kunstmeststoffen	6,0	6,8	8,0	7,9	7,8	7,8	1,8	1,9	2,0	1,6	1,3	1,3
6. Diversen	7,0	8,1	10,6	14,5	17,6	20,0	2,0	2,3	2,6	2,9	3,0	3,3
F. *Bereide voedingswaren en genotmiddelen*	**23,3**	**27,9**	**32,0**	**39,0**	**46,8**	**53,6**	**6,8**	**7,9**	**7,8**	**7,8**	**8,1**	**8,9**
w. o. : suiker en suikerwaren	(1,1)	(1,5)	(1,5)	(2,2)	(2,9)	(3,4)	(0,3)	(0,4)	(0,4)	(0,4)	(0,5)	(0,6)
vlees en vleeswaren	(3,5)	(5,5)	(6,3)	(7,6)	(11,4)	(12,5)	(1,0)	(1,6)	(1,5)	(1,5)	(2,0)	(2,1)
zuivelprodukten	(3,4)	(4,2)	(4,3)	(5,1)	(5,5)	(8,2)	(1,0)	(1,2)	(1,1)	(1,0)	(0,9)	(1,4)
G. *Diamantnijverheid*	**15,2**	**15,6**	**17,8**	**20,2**	**19,2**	**20,8**	**4,5**	**4,4**	**4,4**	**4,0**	**3,3**	**3,4**
H. *Steenkolenmijnen en cokesovens*	**1,4**	**1,6**	**1,4**	**1,4**	**1,8**	**1,6**	**0,4**	**0,5**	**0,3**	**0,3**	**0,3**	**0,3**
I. *Petroleumindustrie*	**7,9**	**8,3**	**11,3**	**15,1**	**13,5**	**14,4**	**2,3**	**2,3**	**2,8**	**3,0**	**2,3**	**2,4**
J. *Diverse industrieën*	**24,3**	**26,3**	**30,7**	**37,7**	**42,9**	**48,2**	**7,1**	**7,4**	**7,5**	**7,5**	**7,5**	**8,0**
1. Bouwmaterialen	2,8	2,9	3,1	3,2	3,9	4,5	0,8	0,8	0,7	0,6	0,7	0,7
w. o. : cement	(0,9)	(0,8)	(0,8)	(0,8)	(1,0)	(1,2)	(0,3)	(0,2)	(0,2)	(0,2)	(0,2)	(0,2)
2. Glasnijverheid	7,2	7,9	8,9	9,5	11,0	10,8	2,1	2,3	2,2	1,9	1,9	1,8
w. o : plaatglas	(3,3)	(3,3)	(3,8)	(3,9)	(4,6)	(4,1)	(1,0)	(0,9)	(0,9)	(0,8)	(0,8)	(0,7)
3. Papier en papierwaren	5,0	5,4	6,8	9,5	11,1	11,9	1,5	1,5	1,7	1,9	1,9	2,0
4. Rubber en rubberwaren	2,1	2,2	2,7	3,5	3,9	4,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8
5. Hout en houtwaren	5,6	6,1	7.2	9,8	10,4	13,1	1,7	1,7	1,8	1,9	1,8	2,2
6. Olie en vet	0,8	1,0	1,2	1,3	1,7	2,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
7. Schoeisel	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal (A tot J)	**306,6**	**318,9**	**368,5**	**454,4**	**522,4**	**547,1**	**89,8**	**90,1**	**90,3**	**90,2**	**90,0**	**90,6**
K. *Overige sectoren*	**35,0**	**35,2**	**40,1**	**50,1**	**58,1**	**56,8**	**10,2**	**9,9**	**9,7**	**9,8**	**10,0**	**9,4**
Algemeen totaal	**341,6**	**354,1**	**408,6**	**504,5**	**580,5**	**603,9**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Relatieve belangrijkheid van de uitvoer per goederengroep
(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Grondstoffen en halffabrikaten	**166 598**	**184 135**	**198 888**	**202 319**	**236 743**	**285 457**	**326 622**	**320 400**
Landbouwprodukten	7 559	9 165	8 624	9 298	10 649	10 945	11 431	11 709
Industriële produkten	159 039	174 970	190 264	193 021	226 094	274 512	315 191	308 691
w.o. : Grondstoffen	*18 168*	*19 611*	*20 143*	*19 602*	*22 437*	*27 555*	*30 279*	*27 301*
Halffabrikaten	*140 872*	*155 359*	*170 122*	*173 419*	*203 746*	*246 957*	*284 912*	*281 390*
Brandstoffen en energie	**11 017**	**10 366**	**9 489**	**10 068**	**12 760**	**16 638**	**15 505**	**16 213**
Consumptiegoederen	**58 554**	**74 652**	**80 981**	**89 551**	**101 515**	**130 105**	**148 550**	**172 608**
Duurzame produkten	37 050	47 823	51 880	55 404	64 328	85 270	95 536	110 928
Niet duurzame produkten	21 505	26 829	29 102	34 147	37 187	44 835	53 014	61 680
w.o. : Voedingsprodukten	*12 830*	*16 992*	*18 484*	*22 438*	*24 385*	*29 072*	*34 805*	*41 562*
Andere	*8 674*	*9 837*	*10 617*	*11 709*	*12 802*	*15 763*	*18 209*	*20 118*
Investeringsgoederen	**37 009**	**43 578**	**45 549**	**46 124**	**50 535**	**63 954**	**78 600**	**84 558**
Motoren en vaste investeringen	20 329	22 921	23 482	24 441	27 397	35 272	42 568	48 206
Vervoermaterieel	8 130	10 476	11 623	11 144	11 198	13 563	17 308	14 848
Wetenschappelijke en medische apparaten	699	917	1 056	967	941	1 248	1 592	1 978
Andere	7 851	9 265	9 388	9 572	10 999	13 871	17 132	19 526
Overige produkten	**6 850**	**6 953**	**6 671**	**6 070**	**7 006**	**8 312**	**11 190**	**10 089**
Algemeen totaal	**280 028**	**319 684**	**341 578**	**354 132**	**408 559**	**504 466**	**580 467**	**603 868**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Relatieve belangrijkheid van de uitvoer per goederengroep

(ten honderd)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Grondstoffen en halffabrikaten	**59,6**	**57,7**	**58,2**	**57,1**	**57,9**	**56,6**	**56,3**	**53,0**
Landbouwprodukten	2,7	2,9	2,5	2,6	2,6	2,2	2,0	1,9
Industriële produkten	56,9	54,8	55,7	54,5	55,3	54,4	54,3	51,1
w.o. : Grondstoffen	*6,5*	*6,1*	*5,9*	*5,5*	*5,5*	*5,4*	*5,2*	*4,5*
Halffabrikaten	*50,4*	*48,7*	*49,8*	*49,0*	*49,8*	*49,0*	*49,1*	*46,6*
Brandstoffen en energie	**3,9**	**3,2**	**2,8**	**2,8**	**3,1**	**3,3**	**2,7**	**2,7**
Consumptiegoederen	**21,0**	**23,4**	**23,7**	**25,3**	**24,9**	**25,8**	**25,6**	**28,6**
Duurzame produkten	13,3	15,0	15,2	15,6	15,8	16,9	16,5	18,4
Niet duurzame produkten	7,7	8,4	8,5	9,7	9,1	8,9	9,1	10,2
w.o. : Voedingsprodukten	*4,6*	*5,3*	*5,4*	*6,4*	*6,0*	*5,8*	*6,0*	*6,9*
Andere	*3,1*	*3,1*	*3,1*	*3,3*	*3,1*	*3,1*	*3,1*	*3,3*
Investeringsgoederen	**13,2**	**13,7**	**13,3**	**13,0**	**12,4**	**12,7**	**13,5**	**14,0**
Motoren en vaste investeringen	7,3	7,2	6,9	6,9	6,7	7,0	7,3	8,0
Vervoermateriaal	2,9	3,3	3,4	3,1	2,7	2,7	3,0	2,5
Wetenschappelijke en medische apparaten	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3
Andere	2,8	2,9	2,7	2,7	2,7	2,8	2,9	3,2
Overige produkten	**2,3**	**2,0**	**1,9**	**1,8**	**1,7**	**1,6**	**1,9**	**1,7**
Algemeen totaal	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgs

Geografische indeling van de ui

(miljoene

OMSCHRIJVING	Frankrijk	Nederland	West-Duitsland	Italië	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Andere landen van Europa	Europ
Grondstoffen en halffabrikaten ..	**69 085**	**50 552**	**83 200**	**13 468**	**216 305**	**12 915**	**34 304**	263 52
Landbouwprodukten	5 481	1 181	1 915	263	8 840	382	1 214	10 43
Industriële produkten	63 604	49 371	81 285	13 205	207 465	12 533	33 090	253 08
w.o. : Grondstoffen	*8 299*	*4 714*	*6 820*	*1 855*	*21 688*	*1 052*	*1 642*	*24 38*
Halffabrikaten	*55 305*	*44 657*	*74 465*	*11 350*	*185 777*	*11 481*	*31 448*	*228 70*
Brandstoffen en energie	**952**	**1 683**	**4 529**	**186**	**7 350**	**1 245**	**3 807**	12 40
Consumptiegoederen	**33 826**	**46 368**	**46 469**	**8 195**	**134 858**	**4 564**	**12 334**	151 75
Duurzame produkten.....	19 602	33 681	30 339	5 317	88 939	2 569	7 574	99 08
Niet duurzame produkten...	14 224	12 687	16 130	2 878	45 919	1 995	4 760	52 67
w.o. : Voedingsprodukten .	*10 131*	*8 228*	*13 106*	*2 137*	*33 602*	*1 219*	*1 905*	*36 72*
Andere	*4 093*	*4 459*	*3 024*	*741*	*12 317*	*776*	*2 855*	*15 94*
Investeringsgoederen	**17 351**	**15 731**	**15 184**	**3 573**	**51 839**	**2 692**	**12 141**	66 67
Motoren en vaste investeringen	8 286	8 640	8 573	2 241	27 740	1 649	8 182	37 57
Vervoermateriaal	4 697	2 294	2 502	466	9 959	334	1 293	11 58
Wetenschappelijke en medische apparaten	555	364	342	98	1 359	46	282	1 68
Andere	3 813	4 433	3 767	768	12 781	663	2 384	15 82
Overige produkten	**1 050**	**380**	**1 568**	**942**	**3 940**	**346**	**2 079**	6 36
Algemeen totaal...	**122 264**	**114 714**	**150 950**	**26 364**	**414 292**	**21 762**	**64 665**	500 71

nomische Unie

per goederengroep in 1971
ken)

pu- lek an Zid- ika	Andere landen van Afrika	Afrika	Verenigde Staten van Amerika	Canada	Andere landen van Amerika	Amerika	Japan	Andere landen van Azië	Azië	Oceanië	Algemeen totaal
324	6 595	7 919	27 085	1 737	5 611	34 433	2 403	11 183	13 586	938	320 400
27	255	282	33	23	382	438	56	465	521	32	11 709
297	6 340	7 637	27 052	1 714	5 229	33 995	2 347	10 718	13 065	906	308 691
160	*1 191*	*1 351*	*497*	*37*	*439*	*973*	*164*	*386*	*550*	*45*	*27 301*
137	*5 149*	*6 286*	*26 555*	*1 677*	*4 790*	*33 022*	*2 183*	*10 332*	*12 515*	*861*	*281 390*
10	407	417	377	1	97	475	6	148	154	2 765	16 213
357	3 809	4 166	10 304	620	2 405	13 329	536	2 452	2 988	369	172 608
119	1 310	1 429	8 737	207	295	9 239	297	724	1 021	157	110 928
238	2 499	2 737	1 567	413	2 110	4 090	239	1 728	1 967	212	61 680
37	*1 659*	*1 696*	*371*	*90*	*1 428*	*1 889*	*116*	*1 044*	*1 160*	*91*	*41 562*
201	*840*	*1 041*	*1 196*	*323*	*682*	*2 201*	*123*	*684*	*807*	*121*	*20 118*
080	5 123	6 203	2 984	391	3 489	6 864	622	3 687	4 309	510	84 558
530	3 097	3 627	875	256	2 410	3 541	266	2 868	3 134	333	48 206
400	936	1 336	946	14	566	1 526	52	312	364	36	14 848
12	85	97	104	3	25	132	6	52	58	4	1 978
138	1 005	1 143	1 059	118	488	1 665	298	455	753	137	19 526
147	592	739	342	66	766	1 174	85	1 338	1 423	388	10 089
2 918	16 526	19 444	41 092	2 815	12 368	56 275	3 652	18 808	22 460	4 970	603 868

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Verschil van de uitvoer in 1971 t.o.v. 1970

(ten honderd)

OMSCHRIJVING	Frankrijk	Nederland	West-Duitsland	Italië	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	E.V.A.	Europa	V.S.A.	Amerika	Afrika	Azië	Algemeen totaal
Grondstoffen en halffabrikaten	— 2,8	— 5,0	+ 1,9	— 11,9	— 2,2	— 0,7	— 7,1	— 2,8	+ 18,5	+ 16,1	— 9,1	— 15,0	— 1,9
Landbouwprodukten	+ 24,1	— 0,9	+ 21,6	— 5,7	+ 18,5	— 8,0	— 11,8	+ 9,6	— 68,9	— 29,7	— 34,9	— 35,1	+ 2,4
Industriële produkten	— 4,5	— 5,1	+ 1,6	— 12,0	— 2,9	— 0,4	— 6,1	— 3,3	+ 18,9	+ 17,1	— 7,8	— 13,9	— 2,1
w.o. : Grondstoffen	*— 16,1*	*— 8,8*	*— 7,8*	*— 6,5*	*— 11,3*	*— 24,6*	*— 5,7*	*— 12,0*	*— 13,6*	*+ 16,9*	*+ 31,3*	*— 15,5*	*— 9,8*
Halffabrikaten	*— 2,5*	*— 4,7*	*+ 2,5*	*— 12,9*	*— 1,9*	*+ 2,6*	*— 6,9*	*— 2,3*	*+ 19,7*	*+ 17,1*	*— 13,3*	*— 13,8*	*— 1,2*
Brandstoffen en energie	+ 35,6	— 5,1	+ 17,0	+ 17,7	+ 13,0	— 21,2	— 7,1	+ 4,0	+114,2	+ 46,6	+ 1,2	+ 75,0	+ 4,6
Consumptiegoederen	+ 21,5	+ 10,7	+ 13,6	+ 11,4	+ 14,3	+ 21,7	+ 24,8	+ 15,4	+ 21,5	+ 27,6	+ 13,7	+ 13,1	+ 16,2
Duurzame produkten	+ 37,1	+ 7,7	+ 7,7	+ 19,1	+ 13,7	+ 32,4	+ 31,6	+ 15,1	+ 29,9	+ 28,1	+ 6,7	+ 28,9	+ 16,1
Niet duurzame produkten	+ 4,9	+ 19,9	+ 26,8	— 0,4	+ 15,5	+ 10,2	+ 14,4	+ 16,0	— 10,6	+ 26,5	+ 17,7	+ 6,3	+ 16,3
w.o. : Voedingsprodukten	*+ 3,7*	*+ 21,1*	*+ 30,9*	*— 1,6*	*+ 16,6*	*+ 12,6*	*+ 17,0*	*+ 17,2*	*— 33,5*	*+ 64,0*	*+ 39,1*	*+ 14,2*	*+ 19,4*
Andere	*+ 8,1*	*+ 17,8*	*+ 14,8*	*+ 2,9*	*+ 12,7*	*+ 6,7*	*+ 12,4*	*+ 13,2*	*+ 0,2*	*+ 5,8*	*— 6,0*	*— 3,2*	*+ 10,5*
Investeringsgoederen	+ 21,1	+ 3,0	+ 9,6	+ 0,2	+ 10,3	+ 9,8	+ 1,7	+ 7,2	— 0,1	+ 9,5	+ 17,5	— 1,0	+ 7,6
Motoren en vaste investeringen	+ 19,1	+ 9,4	+ 13,4	+ 1,5	+ 12,7	+ 8,1	+ 16,4	+ 11,7	— 18,5	+ 6,8	+ 34,8	+ 21,2	+ 13,2
Vervoermateriaal	+ 24,7	— 20,1	— 4,5	— 7,5	+ 2,0	— 13,5	— 46,6	— 12,1	+ 7,5	+ 13,0	— 7,9	— 70,2	— 14,2
Wetenschappelijke en medische apparaten	+ 22,8	+ 56,9	+ 2,7	+ 18,1	+ 23,5	— 2,1	— 8,9	+ 23,0	+ 31,6	+ 26,9	+ 21,3	+ 70,6	+ 24,2
Andere	+ 21,2	+ 3,9	+ 12,8	— 0,6	+ 10,9	+ 34,5	+ 14,8	+ 13,2	+ 10,9	+ 11,0	+ 7,8	+ 47,9	+ 14,0
Overige produkten	+ 4,5	+ 6,7	— 41,2	+ 4,1	— 20,1	+ 4,2	— 3,4	— 15,3	+ 3,6	+ 3,4	+ 6,0	— 2,5	— 9,8
Algemeen totaal	+ 6,4	+ 2,0	+ 5,6	— 3,4	+ 4,2	+ 3,1	— 0,2	+ 3,4	+ 18,0	+ 17,6	+ 3,6	— 8,4	+ 4,0

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Hoeveelheidsindexcijfers en indexcijfers van de gemiddelde waarde bij de invoer en bij de uitvoer

(1963 = 100)

OMSCHRIJVING	Hoeveelheidsindexcijfers							Indexcijfers van de gemiddelde waarde						
	1958	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1958	1966	1967	1968	1969	1970	1971
A. *Invoer*	61,0	137,5	141,4	162,2	188,9	207,1	225,0	101,4	102,4	100,4	100,7	103,8	107,7	109,4
Grond- en hulpstoffen	62,2	131,0	134,3	157,9	176,8	188,0	200,1	101,0	110,3	106,5	107,0	112,3	115,2	110,4
Uitrustingsgoederen	61,2	174,3	173,8	184,9	238,7	280,6	313,8	84,9	87,6	86,3	86,0	86,9	91,0	95,5
Duurzame verbruiksgoederen	49,1	126,5	138,2	160,2	192,6	208,0	234,4	94,6	100,9	96,7	96,4	100,0	105,3	107,7
Niet-duurzame verbruiksgoederen	64,4	140,3	147,8	165,2	187,2	207,3	244,4	106,0	110,4	109,6	107,8	111,5	114,5	118,1
B. *Uitvoer*	62,2	135,7	140,5	165,2	194,6	213,6	229,3	103,8	104,7	104,3	103,1	107,9	113,0	109,8
Grond- en hulpstoffen	66,1	127,7	130,5	154,6	176,8	188,1	198,7	104,1	107,5	106,0	104,6	110,6	118,0	108,7
Uitrustingsgoederen	55,8	160,8	161,7	178,1	213,3	255,1	262,7	98,5	90,8	92,6	91,9	94,3	98,7	102,8
Duurzame verbruiksgoederen	44,4	166,4	170,6	216,1	283,8	310,7	356,0	103,2	111,6	115,5	112,0	113,6	118,8	119,5
Niet-duurzame verbruiksgoederen	50,2	136,5	143,8	157,0	182,7	206,8	235,9	96,6	105,3	105,1	107,5	113,6	112,8	115,4
C. *Ruilvoet* ($= \frac{B}{A}$)								102,4	102,2	103,9	102,4	104,0	104,9	100,4

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer per nijverheidssector

(T. C. I. H.-classificatie)

OMSCHRIJVING	Waarde (miljarden franken)						Percentage van de totale waarde					
	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1966	1967	1968	1969	1970	1971
A. *IJzer en- staalnijverheid*	**11,9**	**13,5**	**13,2**	**17,4**	**23,5**	**22,6**	**3,3**	**3,7**	**3,1**	**3,5**	**4,1**	**3,6**
1. Primaire vormen	4,4	5,3	4,8	6,4	9,0	6,9	1,2	1,5	1,1	1,3	1,6	1,1
2. Halfafgewerkte produkten	7,5	8,2	8,4	11,0	14,5	15,7	2,1	2,2	2,0	2,2	2,5	2,5
B. *Metaalverwerkende nijverheid*	**96,6**	**98,1**	**106,3**	**134,8**	**162,6**	**188,8**	**26,9**	**26,9**	**25,3**	**26,9**	**28,6**	**30,1**
1. Metaalwaren niet elders genoemd	8,9	8,3	9,1	11,1	13,7	17,0	2,4	2,3	2,1	2,2	2,4	2,7
2. Machines (behalve elektrische)	35,8	36,8	37,4	45,3	56,0	65,5	10,0	10,1	8,9	9,0	9,9	10,4
w. o. : machines voor metaalbewerking	(2,9)	(2,0)	(2,2)	(2,5)	(3,9)	(4,3)	(0,8)	(0,6)	(0,5)	(0,5)	(0,7)	(0,7)
textielmachines	(2,6)	(2,5)	(2,7)	(3,5)	(3,5)	(3,6)	(0,7)	(0,7)	(0,6)	(0,7)	(0,6)	(0,6)
3. Elektrische machines en toestellen	15,8	15,5	17,5	21,7	28,8	34,9	4,4	4,2	4,2	4,3	5,1	5,6
4. Vervoermaterieel	35,9	37,3	42,1	56,5	63,9	71,2	10,0	10,2	10,0	11,3	11,2	11,4
w. o. : spoorwegmaterieel	(0,4)	(0,5)	(0,3)	(0,3)	(0,7)	(1,6)	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,3)
motorwegvoertuigen	(32,0)	(31,9)	(36,5)	(50,3)	(54,4)	(62,1)	(8,9)	(8,8)	(8,7)	(9,9)	(9,6)	(9,9)
schepen	(0,5)	(0,8)	(0,4)	(0,5)	(0,8)	(0,5)	(0,1)	(0,2)	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,1)
5. Wapens en munitie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
C. *Industrie der non-ferrometalen*	**25,8**	**24,2**	**29,5**	**34,3**	**39,0**	**28,9**	**7,2**	**6,6**	**7,0**	**6,9**	**6,9**	**4,6**
1. Onbewerkt	23,9	22,3	27,4	31,5	35,7	25,0	6,7	6,1	6,5	6,3	6,3	4,0
2. Bewerkt	1,9	1,9	2,1	2,8	3,3	3,9	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
D. *Textielnijverheid*	**38,7**	**34,2**	**39,9**	**47,9**	**49,5**	**57,5**	**10,8**	**9,4**	**9,5**	**9,5**	**8,7**	**9,2**
1. Vezels	16,7	13,7	15,0	16,2	14,9	14,3	4,7	3,8	3,6	3,2	2,6	2,3
2. Garens	5,7	5,1	6,8	9,0	9,3	11,9	1,6	1,4	1,6	1,8	1,6	1,9
3. Weefsels en touwwerk	10,5	9,6	10,9	13,0	14,2	17,4	2,9	2,6	2,6	2,6	2,5	2,8

1. Anorganische produkten	2,1	2,3	3,1	3,9	4,9	4,8	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,8
2. Organische produkten	3,9	4,8	6,1	7,1	8,1	10,3	1,1	1,3	1,5	1,4	1,4	1,6
3. Verf-, looi- en kleurstoffen	2,0	2,1	2,3	2,6	2,8	3,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
4. Farmaceutische produkten	3,3	4,0	4,6	6,0	6,9	7,4	0,9	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
5. Kunstmeststoffen	2,5	2,7	2,6	2,4	2,3	2,4	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4
6. Diversen	9,6	10,1	11,8	14,3	16,4	19,4	2,6	2,8	2,8	2,8	2,9	3,1
F. *Bereide voedingswaren en genotmiddelen*	**44,7**	**49,1**	**50,5**	**58,0**	**67,9**	**75,6**	**12,5**	**13,5**	**12,0**	**11,6**	**11,9**	**12,1**
w. o. : suiker en suikerwaren	(0,7)	(0,7)	(0,8)	(0,8)	(0,8)	(1,1)	(0,2)	(0,2)	(0,2)	(0,2)	(0,1)	(0,2)
vlees en vleeswaren	(3,4)	(3,8)	(4,0)	(4,2)	(4,4)	(5,5)	(0,9)	(1,0)	(1,0)	(0,8)	(0,8)	(0,9)
zuivelprodukten	(3,7)	(3,9)	(4,2)	(4,2)	(6,2)	(7,1)	(1,0)	(1,1)	(1,0)	(0,8)	(1,1)	(1,1)
G. *Diamantnijverheid*	**15,0**	**14,1**	**19,7**	**24,7**	**16,8**	**22,3**	**4,2**	**3,9**	**4,7**	**4,9**	**3,0**	**3,6**
H. *Steenkolenmijnen en cokesovens*	**9,7**	**9,3**	**10,8**	**12,1**	**15,1**	**13,4**	**2,7**	**2,6**	**2,6**	**2,4**	**2,7**	**2,1**
I. *Petroleumindustrie*	**17,8**	**20,8**	**27,6**	**30,4**	**33,7**	**42,6**	**5,0**	**5,7**	**6,6**	**6,1**	**5,9**	**6,8**
1. Ruw of gedeeltelijk geraffineerd produkt	12,4	14,7	20,5	24,1	26,4	31,8	3,5	4,0	4,9	4,8	4,6	5,1
2. Petroleumprodukten	5,4	6,1	7,1	6,3	7,3	10,8	1,5	1,7	1,7	1,3	1,3	1,7
J. *Diverse industrieën*	**24,4**	**26,9**	**29,8**	**37,5**	**42,4**	**48,3**	**6,8**	**7,4**	**7,1**	**7,5**	**7,5**	**7,7**
1. Bouwmaterialen	0,5	0,6	0,7	0,8	1,0	1,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
2. Glasnijverheid	1,6	1,7	1,9	2,2	2,9	3,2	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5
3. Papier en papierwaren	8,3	8,5	9,6	11,9	13,8	15,4	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,5
4. Rubber en rubberwaren	4,1	4,0	4,4	5,7	6,2	7,6	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,2
5. Hout en houtwaren	6,0	8,0	8,5	11,2	11,4	12,3	1,7	2,2	2,0	2,3	2,0	2,0
6. Olie en vet	1,9	1,9	2,1	2,7	3,9	4,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7
7. Schoeisel	2,0	2,2	2,6	3,0	3,2	4,1	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Totaal (A tot J)	**308,0**	**316,2**	**357,8**	**433,4**	**491,9**	**547,8**	**85,9**	**86,8**	**85,2**	**86,5**	**86,6**	**87,4**
K. *Overige sectoren*	**51,1**	**48,1**	**62,0**	**67,7**	**76,2**	**79,0**	**14,1**	**13,2**	**14,8**	**13,5**	**13,4**	**12,6**
Algemeen totaal	**359,1**	**364,3**	**419,8**	**501,1**	**568,1**	**626,8**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Relatieve belangrijkheid van de invoer per goederengroep

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Grondstoffen en halffabrikaten	**166 010**	**179 772**	**206 033**	**202 681**	**237 551**	**284 787**	**311 726**	**328 228**
Landbouwprodukten	6 797	7 793	8 260	8 709	9 197	10 013	11 503	12 320
Industriële produkten	159 213	171 979	197 774	193 972	228 354	274 774	300 223	315 908
w.o. : Grondstoffen	*55 423*	*57 613*	*59 686*	*57 986*	*66 534*	*74 428*	*84 315*	*78 828*
Halffabrikaten	*103 790*	*114 366*	*138 088*	*135 986*	*161 820*	*200 346*	*215 908*	*237 080*
Brandstoffen en energie	**29 209**	**29 403**	**28 206**	**31 122**	**39 941**	**45 007**	**52 070**	**59 923**
Consumptiegoederen	**54 967**	**65 337**	**71 040**	**75 160**	**84 234**	**101 427**	**113 232**	**134 354**
Duurzame produkten	27 778	33 624	36 574	38 415	44 894	56 854	62 242	73 969
Niet duurzame produkten	27 189	31 713	34 466	36 745	39 340	44 573	50 990	60 385
w.o. : Voedingsprodukten	*21 367*	*24 666*	*26 777*	*28 398*	*29 229*	*32 182*	*36 647*	*43 879*
Andere	*5 821*	*7 047*	*7 689*	*8 347*	*10 111*	*12 391*	*14 343*	*16 506*
Investeringsgoederen	**45 172**	**49 373**	**52 798**	**54 813**	**56 836**	**69 074**	**90 277**	**103 579**
Motoren en vaste investeringen	30 654	30 885	34 725	34 750	36 000	42 688	55 754	65 529
Vervoermateriaal	4 998	8 443	6 310	7 268	8 090	10 272	12 191	11 197
Wetenschappelijke en medische apparaten	2 617	2 214	2 701	2 726	2 838	3 172	4 002	4 575
Andere	6 903	7 831	9 062	10 069	9 908	12 942	18 330	22 278
Overige produkten	**1 153**	**1 189**	**1 027**	**561**	**1 196**	**758**	**810**	**755**
Algemeen totaal	**296 511**	**325 074**	**359 104**	**364 337**	**419 758**	**501 053**	**568 115**	**626 839**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Relatieve belangrijkheid van de invoer per goederengroep

(ten honderd)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Grondstoffen en halffabrikaten	**55,9**	**55,3**	**57,4**	**55,6**	**56,6**	**56,8**	**54,9**	**52,4**
Landbouwprodukten	2,3	2,4	2,3	2,4	2,2	2,0	2,0	2,0
Industriële produkten	53,6	52,9	55,1	53,2	54,4	54,8	52,9	50,4
w.o. : Grondstoffen	*18,7*	*17,7*	*16,6*	*15,9*	*15,8*	*14,8*	*14,9*	*12,6*
Halffabrikaten	*34,9*	*35,1*	*38,5*	*37,3*	*38,6*	*40,0*	*38,0*	*37,8*
Brandstoffen en energie	**9,9**	**9,0**	**7,9**	**8,5**	**9,5**	**9,0**	**9,2**	**9,6**
Consumptiegoederen	**18,6**	**20,1**	**19,8**	**20,6**	**20,1**	**20,2**	**19,9**	**21,4**
Duurzame produkten	9,4	10,4	10,2	10,5	10,7	11,3	10,9	11,8
Niet duurzame produkten	9,2	9,8	9,6	10,1	9,4	8,9	9,0	9,6
w.o. : Voedingsprodukten	*7,2*	*7,6*	*7,5*	*7,8*	*7,0*	*6,4*	*6,5*	*7,0*
Andere	*2,0*	*2,2*	*2,1*	*2,3*	*2,4*	*2,5*	*2,5*	*2,6*
Investeringsgoederen	**15,2**	**15,2**	**14,7**	**15,1**	**13,5**	**13,8**	**15,9**	**16,5**
Motoren en vaste investeringen	10,3	9,5	9,7	9,5	8,5	8,5	9,8	10,4
Vervoermateriaal	1,7	2,6	1,8	2,0	1,9	2,1	2,2	1,8
Wetenschappelijke en medische apparaten	0,9	0,7	0,8	0,8	0,7	0,6	0,7	0,7
Andere	2,3	2,4	2,5	2,8	2,4	2,6	3,2	3,6
Overige produkten	**0,4**	**0,4**	**0,2**	**0,2**	**0,3**	**0,2**	**0,1**	**0,1**
Algemeen totaal	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgs

Geografische indeling van de in
(miljoene

OMSCHRIJVING	Frankrijk	Nederland	West-Duitsland	Italië	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Andere landen van Europa	Europ
Grondstoffen en halffabrikaten ..	**61 867**	**43 109**	**77 138**	**7 371**	**189 485**	**26 272**	**30 326**	**246 08**
Landbouwprodukten	2 234	2 216	1 049	22	5 521	81	1 160	6 76
Industriële produkten	59 633	40 893	76 089	7 349	183 964	26 191	29 166	239 32
w.o. : Grondstoffen	*22 101*	*6 943*	*5 190*	*512*	*34 746*	*1 851*	*9 946*	*46 5*
Halffabrikaten	*37 532*	*33 950*	*70 899*	*6 837*	*149 218*	*24 340*	*19 220*	*192 7*
Brandstoffen en energie	**1 447**	**14 702**	**10 623**	**473**	**27 245**	**962**	**2 580**	**30 7**
Consumptiegoederen	**31 114**	**28 641**	**30 476**	**11 834**	**102 065**	**4 892**	**10 399**	**117 3**
Duurzame produkten.....	17 452	12 918	22 743	9 105	62 218	2 495	3 679	68 3
Niet duurzame produkten...	13 662	15 723	7 733	2 729	39 847	2 397	6 720	48 9
w.o. : Voedingsprodukten .	*9 224*	*11 830*	*3 492*	*2 189*	*26 735*	*1 413*	*5 367*	*33 5*
Andere	*4 438*	*3 893*	*4 241*	*540*	*13 112*	*984*	*1 353*	*15 4*
Investeringsgoederen	**16 751**	**15 353**	**39 824**	**4 919**	**76 847**	**6 485**	**7 653**	**90 9**
Motoren en vaste investeringen	9 711	8 606	26 929	3 249	48 495	4 408	5 356	58 2
Vervoermateriaal	2 538	1 876	3 168	436	8 018	604	494	9 1
Wetenschappelijke en medische apparaten	537	591	1 827	190	3 145	300	433	3 8
Andere	3 965	4 280	7 900	1 044	17 189	1 173	1 370	19 7
Overige produkten	**183**	**138**	**90**	**125**	**536**	**47**	**37**	**6**
Algemeen totaal...	**111 362**	**101 943**	**158 151**	**24 722**	**396 178**	**38 658**	**50 995**	**485 8**

Economische Unie

voer per goederengroep in 1971

waarden)

Rijksdeel van Zuid-Afrika	Andere landen van Afrika	Afrika	Verenigde Staten van Amerika	Canada	Andere landen van Amerika	Amerika	Japan	Andere landen van Azië	Azië	Oceanië	Algemeen totaal
085	21 430	25 515	25 266	6 136	9 943	41 345	2 897	8 488	11 385	3 900	328 228
156	1 594	1 750	1 556	18	2 010	3 584	—	220	220	4	12 320
929	19 836	23 765	23 710	6 118	7 933	37 761	2 897	8 268	11 165	3 896	315 908
869	*5 670*	*6 539*	*9 068*	*4 210*	*4 955*	*18 233*	*275*	*4 109*	*4 384*	*3 129*	*78 828*
060	*14 166*	*17 226*	*14 642*	*1 908*	*2 978*	*19 528*	*2 622*	*4 159*	*6 781*	*767*	*237 080*
29	**7 749**	**7 778**	**1 519**	**31**	**1 698**	**3 248**	—	**18 055**	**18 055**	**55**	**59 923**
758	**1 194**	**1 952**	**4 089**	**338**	**5 162**	**9 589**	**2 697**	**2 425**	**5 122**	**335**	**134 354**
3	64	67	2 072	43	28	2 143	2 246	1 035	3 281	86	73 969
755	1 130	1 885	2 017	295	5 134	7 446	451	1 390	1 841	249	60 385
754	*1 128*	*1 882*	*1 167*	*262*	*5 105*	*6 534*	*396*	*1 333*	*1 729*	*219*	*43 879*
1	*2*	*3*	*850*	*33*	*29*	*912*	*55*	*57*	*112*	*30*	*16 506*
459	**56**	**1 515**	**9 152**	**158**	**70**	**9 380**	**1 249**	**253**	**1 502**	**197**	**103 579**
15	24	39	6 143	64	19	6 226	821	55	876	129	65 529
441	2	1 443	457	9	—	466	7	155	162	10	11 197
–	4	4	514	10	1	525	141	6	147	21	4 575
3	26	29	2 038	75	50	2 163	280	37	317	37	22 278
1	**11**	**12**	**69**	**2**	**7**	**78**	**1**	**44**	**45**	—	**755**
332	**30 440**	**36 772**	**40 095**	**6 665**	**16 880**	**63 640**	**6 844**	**29 265**	**36 109**	**4 487**	**626 839**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Verschil van de invoer in 1971 t.o.v. 1970
(ten honderd)

OMSCHRIJVING	Frankrijk	Nederland	West-Duitsland	Italië	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	E.V.A.	Europa	V.S.A.	Amerika	Afrika	Azië	Algemeen totaal
Grondstoffen en halffabrikaten	+ 7,4	+ 12,6	+ 23,9	+ 27,3	+ 15,6	+ 21,4	+ 17,9	+ 15,2	— 19,0	— 17,9	— 24,6	+ 15,3	+ 5,3
Landbouwprodukten	— 8,6	+ 21,2	+ 35,0	+ 83,3	+ 9,1	+ 32,8	+ 5,6	+ 9,2	+ 10,0	— 2,3	+ 25,3	— 9,5	+ 7,1
Industriële produkten	+ 8,1	+ 12,2	+ 23,8	+ 27,2	+ 15,8	+ 21,3	+ 12,0	+ 15,3	— 20,4	— 19,2	— 26,8	+ 15,9	+ 5,2
w.o. : Grondstoffen	*+ 2,2*	*+ 1,5*	*+ 8,2*	*— 4,3*	*+ 2,8*	*— 30,6*	*— 5,2*	*— 0,3*	*— 26,7*	*— 23,4*	*+ 6,1*	*+ 7,9*	*— 6,5*
Halffabrikaten	*+ 11,9*	*+ 14,7*	*+ 25,1*	*+ 30,5*	*+ 19,3*	*+ 28,5*	*+ 24,2*	*+ 19,9*	*— 15,9*	*— 14,8*	*— 34,5*	*+ 21,7*	*+ 9,8*
Brandstoffen en energie	— 15,0	+ 82,8	+ 1,4	— 20,6	+ 30,9	+ 52,2	+ 55,8	+ 32,4	— 43,8	— 32,4	+ 1,7	+ 10,7	+ 15,1
Consumptiegoederen	+ 24,5	+ 15,8	+ 20,4	+ 13,0	+ 19,4	+ 7,0	+ 13,6	+ 19,1	—	+ 8,9	+ 26,9	+ 24,0	+ 18,7
Duurzame produkten	+ 18,7	+ 23,1	+ 21,2	+ 9,5	+ 19,0	+ 11,7	+ 9,3	+ 19,1	— 0,2	+ 1,3	+ 67,5	+ 24,4	+ 18,8
Niet duurzame produkten	+ 32,7	+ 10,4	+ 18,2	+ 26,7	+ 19,9	+ 2,6	+ 17,0	+ 19,2	+ 0,2	+ 11,3	+ 25,8	+ 23,1	+ 18,4
w.o. : Voedingsprodukten	*+ 29,5*	*+ 9,8*	*+ 30,2*	*+ 25,7*	*+ 19,8*	*+ 26,2*	*+ 27,0*	*+ 19,9*	*+ 17,8*	*+ 16,3*	*+ 26,1*	*+ 27,1*	*+ 19,7*
Andere	*+ 39,9*	*+ 12,3*	*+ 9,8*	*+ 30,8*	*+ 20,1*	*— 19,1*	*+ 4,3*	*+ 17,7*	*— 16,8*	*— 14,8*	*— 50,0*	*— 18,0*	*+ 15,1*
Investeringsgoederen	+ 29,8	+ 28,4	+ 15,8	+ 11,6	+ 20,7	+ 7,6	+ 10,2	+ 18,4	— 20,9	— 21,3	+3 266,7	+ 4,0	+ 14,7
Motoren en vaste investeringen	+ 23,4	+ 30,7	+ 18,4	+ 18,8	+ 21,4	+ 14,4	+ 13,1	+ 20,2	— 1,3	— 3,3	+ 160,0	+ 10,3	+ 17,5
Vervoermateriaal	+ 36,1	— 3,7	— 7,2	— 25,1	+ 2,7	— 16,5	— 31,7	— 3,5	— 81,1	— 80,7	+7 494,7	— 47,6	— 8,2
Wetenschappelijke en medische apparaten	+ 16,0	+ 29,6	+ 15,1	+ 18,8	+ 17,9	— 5,1	+ 3,7	+ 15,2	— 2,1	— 0,8	+ 300,0	+ 48,5	+ 14,3
Andere	+ 46,1	+ 44,3	+ 18,8	+ 12,0	+ 29,6	+ 3,5	+ 10,9	+ 27,0	— 15,4	— 14,7	+ 190,0	+ 31,0	+ 21,5
Overige produkten	+ 39,7	+375,9	+ 32,3	+495,2	+ 70,7	— 6,0	+ 62,8	+ 19,5	— 67,8	— 66,8	— 14,3	+ 18,4	— 6,8
Algemeen totaal	+ 14,4	+ 22,8	+ 19,3	+ 16,2	+ 18,5	+ 17,1	+ 15,3	+ 17,7	— 19,5	— 16,4	— 14,7	+ 13,6	+ 10,3

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Analyse van de handelsbalans

volgens de secties en afdelingen van de Type-Classificatie voor de Internationale Handel

(miljoenen franken)

SECTIES EN AFDELINGEN	1966	1967	1968	1969	1970	1971
0. Voedingswaren	— 18 217	— 17 722	— 15 578	— 15 645	— 17 153	— 16 690
1. Genotmiddelen	— 3 102	— 3 488	— 2 871	— 3 315	— 4 080	— 5 311
2. Grondstoffen (exclusief minerale brandstoffen)	— 31 233	— 28 017	— 36 080	— 38 223	— 41 811	— 40 090
w. o. : 26. Textielstoffen en afval van textielstoffen en -waren	(— 8 167)	(— 6 220)	(— 7 382)	(— 7 251)	(— 7 153)	(— 7 756)
28. Ertsen en afval van metalen	(— 12 029)	(— 11 067)	(— 16 321)	(— 16 510)	(— 22 034)	(— 18 211)
3. Minerale brandstoffen, smeermiddelen en dergelijke produkten	— 18 550	— 20 849	— 26 943	— 28 078	— 36 256	— 43 451
4. Vetten en oliën van dierlijke of plantaardige oorsprong	— 1 033	— 899	— 958	— 1 362	— 2 167	— 2 276
5. Scheikundige produkten	— 2 254	— 1 980	+ 1 289	+ 4 217	+ 7 890	— 9 562
6. Fabrikaten	+ 69 566	+ 73 891	+ 80 241	+ 97 087	+ 116 951	+ 101 513
61. Gelooide huiden, leder en lederwaren, bereide pelterijen	(+ 95)	(+ 341)	(+ 458)	(+ 1 047)	(+ 1 218)	(+ 908)
62. Werken van rubber niet elders genoemd	(— 1 025)	(— 835)	(— 590)	(— 1 050)	(— 1 402)	(— 1 844)
63. Werken van hout en van kurk (behalve meubels)	(+ 295)	(+ 261)	(+ 435)	(+ 743)	(+ 1 122)	(+ 1 358)
64. Papier, karton en werken daarvan	(— 2 234)	(— 1 966)	(— 1 808)	(— 1 045)	(— 951)	(— 1 588)
65. Garens, weefsels, geconfectionneerde textielwaren en dergelijke	(+ 16 643)	(+ 16 311)	(+ 18 083)	(+ 20 722)	(+ 21 287)	(+ 20 746)
66. Fabrikaten van minerale stoffen, andere dan metalen, niet elders genoemd	(+ 7 017)	(+ 9 019)	(+ 6 252)	(+ 3 517)	(+ 11 872)	(+ 7 262)
67. Gietijzer, ijzer en staal	(+ 43 139)	(+ 44 628)	(+ 52 458)	(+ 64 381)	(+ 74 026)	(+ 69 523)
68. Non-ferrometalen	(+ 5 663)	(+ 5 203)	(+ 3 862)	(+ 7 651)	(+ 8 922)	(+ 5 799)
69. Metaalwaren niet elders genoemd	(— 25)	(+ 929)	(+ 1 091)	(+ 1 119)	(+ 857)	(— 650)
7. Machines en vervoermaterieel	— 21 127	— 19 197	— 18 078	— 21 041	— 25 350	— 37 663
71. Niet-elektrische machines	(— 13 757)	(— 13 893)	(— 11 652)	(— 13 111)	(— 17 806)	(— 23 703)
72. Elektrische machines en toestellen	(— 3 025)	(— 2 403)	(— 2 929)	(— 3 981)	(— 5 135)	(— 8 710)
73. Vervoermaterieel	(— 4 345)	(— 2 901)	(— 3 497)	(— 3 949)	(— 2 409)	(— 5 249)
8. Diverse fabrikaten	+ 2 492	+ 2 420	+ 2 307	+ 2 237	+ 3 935	+ 2 098
9. Diverse goederen niet elders genoemd	+ 5 932	+ 5 636	+ 5 472	+ 7 536	+ 10 393	+ 9 337
Algemene balans	**— 17 526**	**— 10 205**	**— 11 199**	**+ 3 413**	**+ 12 352**	**— 22 971**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Uitvoer per land van bestemming

LAND VAN BESTEMMING (a)	Waarde (miljarden franken)							Percentage van de totale uitvoerwaarde						
	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
1. West-Duitsland	69,8	72,0	69,8	85,5	115,5	142,9	151,0	21,8	21,1	19,7	20,9	22,9	24,6	25,0
2. Frankrijk	46,5	55,2	63,2	75,8	105,9	114,9	122,3	14,5	16,2	17,8	18,6	21,0	19,8	20,3
3. Nederland	70,5	76,0	75,8	85,9	97,5	112,5	114,7	22,1	22,2	21,4	21,0	19,3	19,4	19,0
4. Verenigde Staten van Amerika	26,7	29,6	29,4	38,6	34,8	34,8	41,1	8,4	8,7	8,3	9,4	6,9	6,0	6,8
5. Italië	10,9	11,3	14,2	15,5	21,7	27,3	26,4	3,4	3,3	4,0	3,8	4,3	4,7	4,4
6. Groot-Brittannië	15,3	16,1	16,7	17,9	20,3	21,1	21,8	4,8	4,7	4,7	4,4	4,0	3,6	3,6
7. Zwitserland	7,1	7,4	7,8	8,2	10,3	11,9	12,8	2,2	2,2	2,2	2,0	2,0	2,0	2,1
8. Zweden	6,3	6,1	5,9	7,0	10,0	11,7	10,1	2,0	1,8	1,7	1,7	2,0	2,0	1,7
9. Zaïre, Rwanda en Burundi	3,5	3,6	2,9	3,9	4,8	6,0	6,6	1,1	1,1	0,8	1,0	1,0	1,0	1,1
10. Spanje	3,7	3,7	3,2	3,4	5,2	5,5	5,4	1,2	1,1	0,9	0,8	1,0	0,9	0,9
11. Denemarken	4,4	4,0	4,1	4,0	5,7	5,9	5,3	1,4	1,2	1,2	1,0	1,1	1,0	0,9
12 Noorwegen	2,8	2,8	3,2	3,4	4,5	5,0	5,0	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9	0,8
13. Israël	1,3	1,4	1,5	2,1	2,3	3,2	3,8	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6
14. Japan	1,7	2,4	3,0	2,8	3,8	4,3	3,7	0,5	0,7	0,8	0,7	0,8	0,7	0,6
15. Oostenrijk	2,0	2,1	2,2	2,4	2,7	3,4	3,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6
16. Griekenland	2,4	2,2	2,3	2,2	2,5	3,2	3,3	0,8	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,5
17. U.S.S.R.	1,1	1,3	2,0	2,4	2,6	2,7	2,5	0,3	0,4	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4
18. Joegoslavië	0,8	1,0	2,0	1,0	1,7	2,8	3,0	0,3	0,3	0,6	0,2	0,3	0,5	0,5
19. Republiek van Zuid-Afrika	1,7	1,3	1,6	1,9	1,9	2,6	3,2	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5
20. Canada	3,3	3,0	2,6	2,6	2,8	2,3	2,9	1,0	0,9	0,7	0,6	0,6	0,4	0,5
21. Brazilië	0,9	1,1	1,5	1,6	1,6	2,3	2,6	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4
22. Hong-Kong	1,5	2,1	1,8	2,3	2,7	2,9	2,5	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,5	0,4
23. Portugal	1,6	1,7	1,9	1,5	1,9	2,2	2,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
24. Finland	1,9	1,7	1,7	1,5	2,1	2,5	2,1	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3
25. Mexico	0,6	0,8	0,9	1,1	1,2	1,4	1,7	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
Overige landen	31,4	31,7	32,9	34,1	38,5	45,2	43,8	9,7	9,2	9,3	8,3	7,7	7,8	7,3
Totaal	**319,7**	**341,6**	**354,1**	**408,6**	**504,5**	**580,5**	**603,9**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Gerangschikt naar het bedrag van de uitvoer in 1971.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer per land van herkomst

LAND VAN HERKOMST (a)	Waarde (miljarden franken)							Percentage van de totale uitvoerwaarde						
	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
1. West-Duitsland	69,1	77,6	78,1	87,0	116,1	132,6	158,2	21,3	21,6	21,4	20,7	23,2	23,3	25,2
2. Frankrijk	49,8	55,8	55,8	64,3	80,1	97,4	111,4	15,3	15,6	15,3	15,3	16,0	17,2	17,8
3. Nederland	48,3	52,5	54,2	60,8	71,3	83,0	101,9	14,9	14,6	14,9	14,5	14,2	14,6	16,3
4. Verenigde Staten van Amerika	27,6	28,5	29,6	36,2	38,5	49,8	40,1	8,5	7,9	8,1	8,6	7,7	8,8	6,4
5. Groot-Brittannië	24,4	26,6	25,1	30,1	34,8	33,0	38,7	7,5	7,4	6,9	7,2	7,0	5,8	6,2
6. Italië	12,6	14,6	16,2	17,9	20,1	21,3	24,7	3,9	4,1	4,4	4,3	4,0	3,8	3,9
7. Zaïre, Rwanda en Burundi	10,5	15,7	13,1	16,5	21,6	23,4	14,2	3,2	4,4	3,6	4,0	4,3	4,1	2,3
8. Zweden	7,5	7,7	7,9	8,8	10,7	12,1	13,1	2,3	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1
9. Zwitserland	5,0	5,2	4,7	5,4	6,7	6,4	7,5	1,5	1,5	1,3	1,3	1,3	1,1	1,2
10. Japan	2,2	2,6	3,1	3,5	4,9	5,8	6,8	0,7	0,7	0,9	0,8	1,0	1,0	1,1
11. Canada	4,4	4,2	4,6	5,4	5,2	7,6	6,7	1,4	1,2	1,3	1,3	1,0	1,3	1,1
12. Republiek van Zuid-Afrika	3,2	4,1	3,9	4,3	4,9	4,1	6,3	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	0,7	1,0
13. Saoedi-Arabië	0,7	1,0	0,6	3,1	4,3	4,7	5,7	0,2	0,3	0,2	0,7	0,9	0,8	0,9
14. U.S.S.R.	2,3	3,0	3,0	3,3	2,9	3,9	5,0	0,7	0,8	0,8	0,8	0,6	0,7	0,8
15. Koeweit	2,6	2,6	2,2	2,7	3,0	4,5	4,7	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,8	0,7
16. Argentinië	3,1	3,9	4,2	3,7	4,0	4,7	4,2	1,0	1,1	1,2	0,9	0,8	0,8	0,7
17. Libië	1,6	2,0	3,9	3,7	5,0	5,8	4,1	0,5	0,6	1,1	0,9	1,0	1,0	0,7
18. Iran	5,1	3,5	2,9	3,8	5,8	3,8	3,7	1,6	1,0	0,8	0,9	1,2	0,7	0,6
19. Spanje	1,6	1,6	1,6	2,1	2,7	3,2	3,6	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6
20. Brazilië	2,3	2,0	1,7	2,4	3,5	3,9	3,6	0,7	0,6	0,5	0,6	0,7	0,7	0,6
21. Noorwegen	1,3	1,6	1,9	2,0	2,6	8,1	3,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
22. Australië	2,9	2,9	2,9	2,8	3,5	2,7	2,4	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,5	0,4
Overige landen	37,0	39,9	43,1	50,0	48,9	51,3	56,8	11,2	11,1	11,7	11,8	9,7	9,1	8,9
Totaal	325,1	359,1	364,3	419,8	501,1	568,1	626,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Gerangschikt naar het bedrag van de invoer in 1971.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer, uitvoer en zichtbare handelsbalans per muntzone in 1970 en 1971 (a)

(miljoenen franken)

MUNTZONE	1970			1971		
	Invoer (c. i. f.)	Uitvoer (f. o. b.)	Saldo	Invoer (c.i. f.)	Uitvoer (f. o. b.)	Saldo
I. *Dollarzone*	**70 672**	**47 545**	**—23 127**	**61 080**	**55 356**	**— 5 724**
1. Verenigde Staten van Amerika ...	49 771	34 832	—14 939	40 095	41 092	+ 997
2. Canada	7 576	2 309	— 5 267	6 665	2 815	— 3 850
3. Andere landen (b)	13 325	10 404	— 2 921	14 320	11 449	— 2 871
II. *E.M.O.-zone*	**440 634**	**494 328**	**+53 694**	**517 356**	**509 954**	**— 7 402**
III. *Oost-Europa* (c)	**11 868**	**13 812**	**+ 1 944**	**13 824**	**13 992**	**+ 168**
IV. *Zaïre, Rwanda en Burundi*.....	**23 380**	**5 987**	**—17 393**	**14 176**	**6 555**	**— 7 621**
V. *Andere republieken van Latijns Amerika*	**11 579**	**4 500**	**— 7 079**	**9 992**	**5 599**	**— 4 393**
1. Argentinië	4 721	996	— 3 725	4 161	1 127	— 3 034
2. Brazilië	3 902	2 302	— 1 600	3 613	2 600	— 1 013
3. Andere landen (d)	2 956	1 202	— 1 754	2 218	1 872	— 346
VI. *Diverse zones* (e) ...	**9 982**	**14 295**	**+ 4 313**	**10 411**	**12 412**	**+ 2 001**
Algemeen totaal ...	**568 115**	**580 467**	**+12 352**	**626 839**	**603 868**	**—22 971**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Opdat de cijfers vergelijkbaar zouden wezen, werden de landen gegroepeerd op grond van de verdeling in muntzones einde 1971.
(b) Japan, Korea, Formosa, Philippijnen, Porto-Rico, enz. Exclusief de landen van zone V.
(c) Inclusief Tsjechoslowakije en de Duitse Volksrepubliek.
(d) Chili, Columbia, Uruguay.
(e) Inclusief het scheepsproviand der vreemde schepen.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

In- en uitvoer per muntzone

(percentages van het totaal)

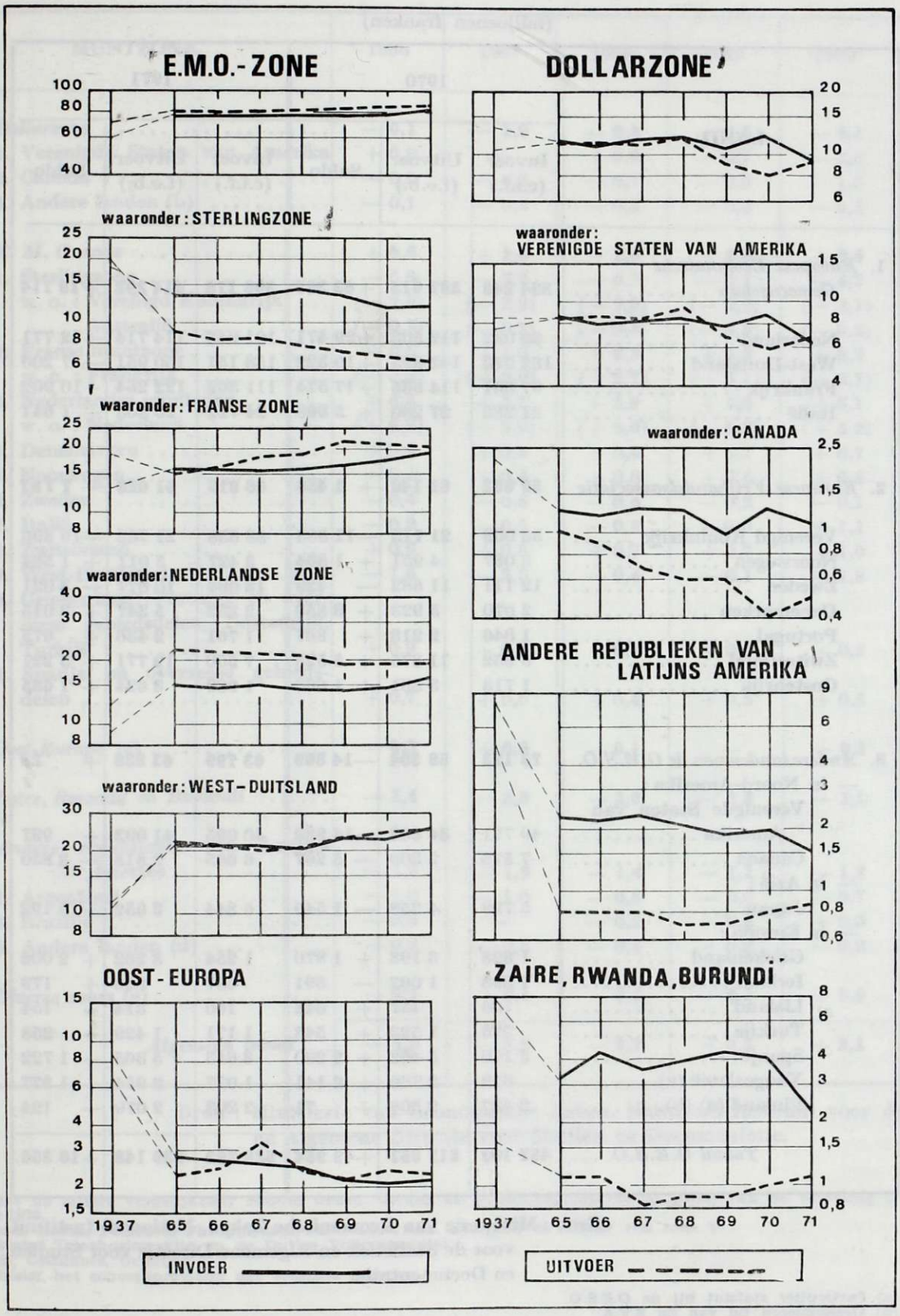

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Evolutie van de in- en uitvoer met de landen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

(miljoenen franken)

LAND	1970			1971		
	Invoer (c.i.f.)	Uitvoer (f.o.b.)	Saldo	Invoer (c.i.f.)	Uitvoer (f.o.b.)	Saldo
1. *Europese Economische Gemeenschap*	**334 248**	**397 613**	**+63 365**	**396 178**	**414 292**	**+18 114**
Nederland	83 032	112 503	+29 471	101 943	114 714	+12 771
West-Duitsland	132 573	142 895	+10 322	158 151	150 951	— 7 200
Frankrijk	97 361	114 935	+17 574	111 362	122 264	+10 902
Italië	21 282	27 280	+ 5 998	24 722	26 363	+ 1 641
2. *Europese Vrijhandelsassociatie*	**59 682**	**61 140**	**+ 1 458**	**68 815**	**61 028**	**— 7 787**
Verenigd Koninkrijk	33 003	21 115	—11 888	38 658	21 762	—16 896
Noorwegen	3 087	4 951	+ 1 864	3 427	5 011	+ 1 584
Zweden	12 111	11 682	— 429	13 098	10 077	— 3 021
Denemarken	2 070	5 923	+ 3 853	2 332	5 347	+ 3 015
Portugal	1 346	2 213	+ 867	1 761	2 436	+ 675
Zwitserland	6 352	11 875	+ 5 523	7 550	12 771	+ 5 221
Oostenrijk	1 713	3 381	+ 1 668	1 989	3 624	+ 1 635
3. *Andere landen van de O.E.S.O.*	**73 173**	**58 304**	**—14 869**	**63 799**	**63 828**	**+ 29**
— in Noord-Amerika :						
Verenigde Staten van Amerika	49 771	34 832	—14 939	40 095	41 092	+ 997
Canada	7 576	2 309	— 5 267	6 665	2 815	— 3 850
— in Azië :						
Japan	5 798	4 258	— 1 540	6 844	3 652	— 3 192
— in Europa :						
Griekenland	1 323	3 193	+ 1 870	1 254	3 262	+ 2 008
Ierland	1 393	1 002	— 391	687	866	+ 179
IJsland	109	457	+ 348	160	314	+ 154
Turkije	975	1 523	+ 548	1 171	1 429	+ 258
Spanje.....	3 172	5 462	+ 2 290	3 643	5 365	+ 1 722
Yougoslavië (a)	619	2 760	+ 2 141	1 077	2 954	+ 1 877
Finland (a) (b).....	2 437	2 508	+ 71	2 203	2 079	— 124
Totaal O.E.S.O. ...	**467 103**	**517 057**	**+49 954**	**528 792**	**539 148**	**+10 356**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Particulier statuut bij de O.E.S.O.
(b) Geassocieerd lid van de E.V.A.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Saldo van de handelsbalans per muntzone (a)

(percentage van de totale invoer)

MUNTZONE	1966	1967	1968	1969	1970	1971
I. *Dollarzone*	— 0,1	— 1,0	— 0,6	— 1,5	— 4,1	— 0,9
1. Verenigde Staten van Amerika	+ 0,3	—	+ 0,6	— 0,7	— 2,6	+ 0,2
2. Canada	— 0,3	— 0,6	— 0,7	— 0,5	— 1,0	— 0,6
3. Andere landen (b)	— 0,1	— 0,4	— 0,5	— 0,3	— 0,5	— 0,5
II. *E. M. O.-zone*	+ 0,6	+ 1,8	+ 2,6	+ 6,6	+ 9,5	— 1,2
1. Sterlingzone	— 5,6	— 5,2	— 6,7	— 6,1	— 4,9	— 5,7
w. o. : Verenigd Koninkrijk	(— 2,9)	(— 2,3)	(— 2,9)	(— 2,9)	(— 2,1)	(— 2,7)
Australië	(— 0,5)	(— 0,5)	(— 0,4)	(— 0,5)	(— 0,2)	(— 0,2)
2. Franse muntzone	— 0,5	+ 1,6	+ 2,3	+ 4,8	+ 3,2	+ 1,4
w. o. : Frankrijk	(— 0,2)	(+ 2,0)	(+ 2,7)	(+ 5,1)	(+ 3,1)	(+ 1,7)
3. Nederlandse muntzone	+ 6,4	+ 5,7	+ 5,9	+ 4,9	+ 5,1	+ 1,9
w. o. : Nederland	(+ 6,6)	(+ 5,9)	(+ 6,0)	(+ 5,2)	(+ 5,2)	(+ 2,0)
4. Denemarken	+ 0,6	+ 0,5	+ 0,4	+ 0,7	+ 0,7	+ 0,5
5. Noorwegen	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,3	+ 0,4	+ 0,3	+ 0,3
6. Zweden	— 0,4	— 0,6	— 0,4	— 0,2	— 0,1	— 0,5
7. Italië	— 0,9	— 0,5	— 0,6	+ 0,3	+ 1,1	+ 0,3
8. Zwitserland	+ 0,6	+ 0,8	+ 0,7	+ 0,7	+ 1,0	+ 0,8
9. West-Duitsland	— 1,6	— 2,3	— 0,4	— 0,1	+ 1,8	— 1,2
10. Griekenland, Portugal en overzeese gebiedsdelen, Oostenrijk, Turkijë	+ 0,9	+ 0,8	+ 0,7	+ 0,7	+ 0,8	+ 0,7
11. Spanje en overzeese gebiedsdelen	+ 0,7	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,5	+ 0,5	+ 0,3
III. *Oost-Europa* (c)	— 0,3	+ 0,6	— 0,1	—	+ 0,3	—
IV. *Zaïre, Rwanda en Burundi*	— 3,4	— 2,8	— 3,0	— 3,2	— 3,1	— 1,2
V. *Andere republieken van Latijns-Amerika*	— 1,5	— 1,5	— 1,4	— 1,1	— 1,2	— 0,7
1. Argentinië	— 1,0	— 1,0	— 0,8	— 0,6	— 0,7	— 0,5
2. Brazilië	— 0,3	—	— 0,2	— 0,3	— 0,3	— 0,2
3. Andere landen (d)	— 0,2	— 0,5	— 0,4	— 0,2	— 0,2	—
VI. *Diverse zones* (e)	— 0,1	+ 0,1	— 0,2	— 0,1	+ 0,8	+ 0,3
Algemeen totaal	— 4,8	— 2,8	— 2,7	+ 0,7	+ 2,2	+ 3,7

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Opdat de cijfers vergelijkbaar zouden wezen, werden de landen gegroepeerd op grond van de verdeling in muntzones einde 1970.
(b) Japan, Korea, Formosa, Philippijnen, Porto-Rico, enz. Exclusief de landen van zone V.
(c) Inclusief Tsjechoslowakije en de Duitse Volksrepubliek.
(d) Chili, Columbia, Uruguay.
(e) Inclusief het scheepsproviand der vreemde schepen.

Saldo van de handelsbalansen der B.L.E.U. met de monetaire zone van de landen leden van de E.M.O. en de dollarzone

(miljoenen franken)

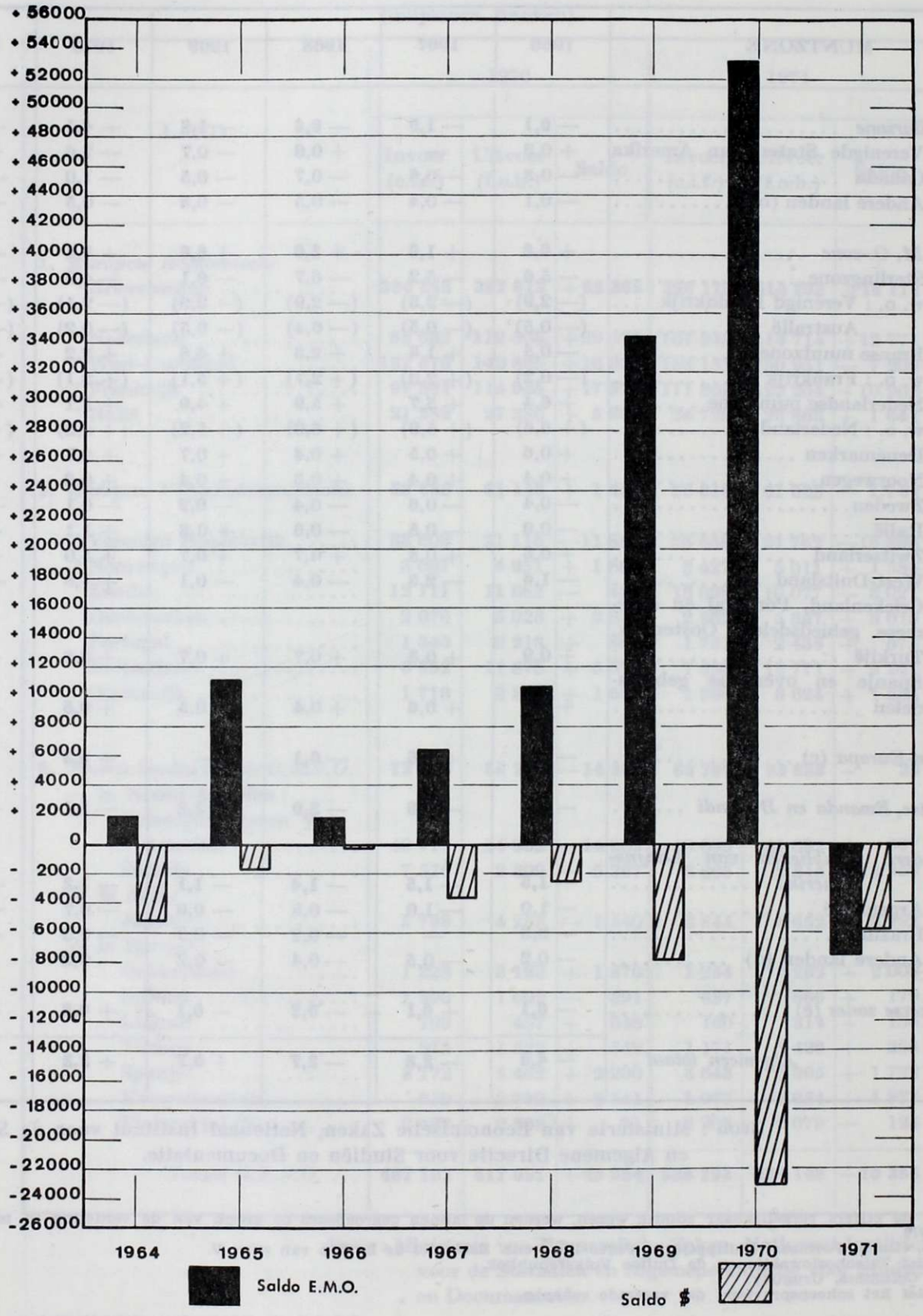

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

AFDELING III. – BETALINGSBALANS

De betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie vertoonde op einde 1971 een surplus van 22,6 miljard in vergelijking met 20 miljard in 1970. Dit saldo werd gevoelig beïnvloed door de wijzigingen van speculatieve aard in de betalingstermijnen in verband met de verwachte pariteitswijzigingen en de monetaire gebeurtenissen.

Het overschot van de lopende transacties — dit omvat de betalingen inzake buitenlandse handel, de overdrachten en de arbitrageverrichtingen evenals de diensten — bereikte 42,3 miljard op einde 1971 in vergelijking met 37,4 miljard op einde 1970.

De goederentransacties vertegenwoordigden hierin 41,5 miljard (tegen 39,4 miljard in 1970), waarvan 21,2 miljard voor « invoer en uitvoer », 13,9 miljard voor loonwerk en 6,4 miljard voor de arbitrageverrichtingen.

Het positieve saldo inzake vrachtkosten (3,8 miljard) evenals het surplus der investeringsopbrengsten (4,2 miljard) en de kapitaalinvoer in verband met grensarbeid (per saldo 4,1 miljard) vormden de belangrijkste compensaties voor het tekort betreffende het reisverkeer dat 10,3 miljard beliep in vergelijking met — 7,2 miljard in 1970.

De overdrachten kenden een negatief saldo van 4,6 miljard, dit is 2,3 miljard minder dan tijdens het voorgaande jaar. Dit tekort werd echter verklaard door de overdrachten vanwege de overheid (— 6,8 miljard), terwijl de transferten vanwege particulieren sloten met een kapitaalinvoer van 2,2 miljard.

Het kapitaalverkeer van de overheid liet een uitvoer van kapitaal (— 11 miljard tegen — 0,4 miljard in 1970). Het gaat voornamelijk om de aflossing van een belangrijk deel van de buitenlandse schuld in het kader van het anti-inflatoir beleid.

De kapitaalverrichtingen van de overheidsbedrijven en van de financiële instellingen van de overheidssector vertoonden een tekort van 2,7 miljard in vergelijking met — 2,1 miljard in 1970.

De beleggingen in het buitenland, onder vorm van roerende waarden door particulieren waren vooral belangrijk tijdens het vierde kwartaal van 1971 (7,3 miljard in vergelijking met gemiddeld 5,2 miljard tijdens de eerste drie kwartalen). Hierbij werd een belangrijke rol gespeeld door de emissies van internationale instellingen welke tijdens het jaar 1971 voor een bedrag van 3,3 miljard plaatsten op de Belgische markt. Tijdens het jaar 1971 beliepen de Belgisch-Luxemburgse beleggingen in roerende waarden in het buitenland 22,8 miljard terwijl de buitenlandse beleggingen in de B.L.E.U. onder vorm van roerende waarden slechts 5,1 miljard bereikten.

De directe investeringen door particulieren sloten met een kapitaalinvoer van 13,7 miljard in vergelijking met 8,1 miljard in 1970. De kapitaaluitvoer in dit verband — vooral gerealiseerd door ijzer en staal en aardolieïndustrie — lieten per saldo een kapitaaluitvoer zien van 7,9 miljard terwijl de directe buitenlandse investeringen in de B.L.E.U. een overschot van 21,6 miljard vertoonden.

De netto-deviezenpositie der geldscheppende instellingen (uitgezonderd de Nationale Bank) werd in 1971 met 8,1 miljard verbeterd in vergelijking met + 3,8 miljard in 1970. De netto-deviezenpositie der banken (uitgezonderd de Nationale Bank van België) liet een toename zien van 7,6 miljard.

De vermeerdering van de contante netto-tegoeden in buitenlandse valuta van de banken op het buitenland — wegens de monetaire onzekerheid — had een netto-kapitaalinvoer voor gevolg ten belope van 13,4 miljard tijdens de eerste acht maanden van 1971. Na 15 augustus hebben de banken echter hun contante tegoeden in het buitenland aangevuld ten einde de totale deviezenpositie te handhaven.

De beweging van netto-tegoeden, in Belgische frank van niet-ingezetenen bij de banken, veroorzaakte een kapitaalinvoer van 9,2 miljard tijdens 1971. Op 10 mei verbood het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel nog langer intrest uit te keren op rekeningen — in Belgische franken, afkomstig van de gereglementeerde markt — welke geopend werden voor niet-ingezetenen om te vermijden dat tegoeden van die aard zouden uitstijgen boven de bedragen die vereist zijn voor de uitvoering van courante transacties. Na de feitelijke herwaardering van de Belgische frank kende de vorming van deze tegoeden echter een aanzienlijke vertraging.

De goudvoorraad en de netto-deviezenpositie van de Nationale Bank steeg met 17,5 miljard in 1971 vergeleken met 11,4 miljard in 1970.

De goudvoorraad vermeerderde met 3,7 miljard tijdens het jaar 1971 vooral als gevolg van de goudaankopen bij het I.M.F. (tegen Belgische franken) en bij de Amerikaanse Schatkist (tegen dollars). Er werd echter goud afgestaan aan de Schatkist ten einde deze toe te laten goudcertificaten af te lossen. Tijdens het laatste kwartaal verminderde de goudvoorraad (— 1,4 miljard) door levering van goud aan de Schatkist en wegens de cessies aan de Nederlandsche Bank overeenkomstig het monetaire Beneluxakkoord.

De deviezenreserves van de Nationale Bank (uitgezonderd de goudvoorraad) lieten tijdens 1971 een vermeerdering zien van 9,9 miljard. Een stijging van 17,4 miljard tijdens de eerste acht maanden werd gevolgd door een daling van 7,5 miljard tijdens de laatste vier maanden.

★

★ ★

Balans van de internationale betalingen van de B. L. E. U. in 1970 en 1971

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	Ontvangsten		Uitgaven		Saldo	
	1970	1971 (a)	1970	1971 (a)	1970	1971 (a)
A. *Goederen- en dienstentransacties :*						
1. Goederentransacties	485,8	526,8	446,4	485,3	+39,4	+41,5
a) Uitvoer en invoer f. o. b.	*467,4*	*501,8*	*442,7*	*480,6*	*+24,7*	*+21,2*
b) Loonwerk	*13,4*	*18,6*	*3,7*	*4,7*	*+ 9,7*	*+13,9*
c) Arbitrageverrichtingen	*5,0*	*6,4*	—	—	*+ 5,0*	*+ 6,4*
2. Niet-monetair goud	0,5	0,9	0,5	0,8	..	+ 0,1
3. Vrachtkosten	20,3	24,9	18,8	21,1	+ 1,5	+ 3,8
4. Verzekeringskosten voor goederenvervoer	0,8	0,8	0,8	1,0	..	— 0,2
5. Andere vervoerkosten	9,3	10,0	8,4	9,4	+ 0,9	+ 0,6
6. Verplaatsingen in het buitenland	17,4	18,4	24,6	28,7	— 7,2	—10,3
7. Inkomsten uit investeringen	43,1	49,1	39,7	44,9	+ 3,4	+ 4,2
8. Overheidstransacties niet elders vermeld	10,5	11,4	9,9	10,0	+ 0,6	+ 1,4
9. Andere diensten	51,4	50,7	45,7	44,9	+ 5,7	+ 5,8
a) Royalties voor speelfilms, voor patent- en auteursrechten	*5,9*	*6,3*	*8,8*	*8,2*	*— 2,9*	*— 1,9*
b) Makelaars- en commissielonen	*19,0*	*20,7*	*15,1*	*18,0*	*+ 3,9*	*+ 2,7*
c) Gransarbeiders	*7,0*	*7,7*	*3,1*	*3,6*	*+ 3,9*	*+ 4,1*
d) Verzekeringspremiën en -uitkeringen	*3,8*	*4,4*	*4,8*	*5,5*	*— 1,0*	*— 1,1*
e) Diversen	*15,7*	*11,6*	*13,9*	*9,6*	*+ 1,8*	*+ 2,0*
Totaal van de transacties op goederen en diensten (b)	**639,1**	**693,0**	**594,8**	**646,1**	**+44,3**	**+46,9**
(w. o. : diensten = 3 tot 9)	(152,8)	(165,3)	(147,9)	(160,0)	(+ 4,9)	(+ 5,3)
B. *Overdrachten :*						
10. Particulieren	10,8	12,2	8,8	10,0	+ 2,0	+ 2,2
11. Staat	0,7	1,3	9,6	8,1	— 8,9	— 6,8
Totaal overdrachten	**11,5**	**13,5**	**18,4**	**18,1**	**— 6,9**	**— 4,6**

(vervolg op blz. 388).

Balans van de internationale betalingen van de B. L. E. U. in 1970 en 1971 (vervolg)

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	Ontvangsten		Uitgaven		Saldo	
	1970	1971 (a)	1970	1971 (a)	1970	1971 (a)
C. *Kapitaalverkeer van de overheid:*						
12. Staat	3,5	1,4	3,7	12,4	— 0,2	—11,0
a) Lange termijn	*0,4*	*0,5*	*3,6*	*5,8*	— *3,2*	— *5,3*
— Aandeel in internationale instellingen	(—)	(—)	(..)	(..)	(..)	(..)
— Leningen	(0,4)	(0,5)	(1,8)	(3,8)	(— 1,4)	(— 3,3)
— Aflossingen	(—)	(—)	(1,8)	(2,0)	(— 1,8)	(— 2,0)
b) Korte termijn	*3,1*	*0,9*	*0,1*	*6,6*	+ *3,0*	— *5,7*
13. Andere overheidsorganen	..	..	0,2	..	— 0,2	..
Totaal van het kapitaalverkeer van de overheid	**3,5**	**1,4**	**3,9**	**12,4**	**— 0,4**	**—11,0**
D. *Kapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren:*						
14. Overheidsbedrijven	0,3	0,3	2,7	0,9	— 2,4	— 0,6
15. Niet-monetaire financiële bemiddelingsinstellingen van de overheidssector	1,4	0,9	1,1	3,0	+ 0,3	— 2,1
16. Particuliere sector (netto gegevens)	4,0	16,5	15,7	22,8	—11,7	— 6,3
a) Gekende effectentransacties	*1,3*	*5,1*	*15,7*	*22,8*	—*14,4*	—*17,7*
— Belgische	(1,3)	(5,1)	(—)	(—)	(+ 1,3)	(+ 5,1)
— Buitenlandse	(—)	(—)	(15,7)	(22,8)	(—15,7)	(—22,8)
b) Overige	*2,7*	*11,4*	—	—	+ *2,7*	+*11,4*
Totaal van het kapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren	**5,7**	**17,7**	**19,5**	**26,7**	**—13,8**	**— 9,0**

(vervolg op blz. 389.)

Balans van de internationale betalingen van de B. L. E. U. in 1970 en 1971 (vervolg)

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	Ontvangsten		Uitgaven		Saldo	
	1970	1971 (a)	1970	1971 (a)	1970	1971 (a)
E. *Vergissingen en weglatingen*					— 3,2	+ 0,3
Algemeen totaal . . .					+20,0	+22,6
F. *Financiering van het totaal :*						
1. Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : —) . . .					+ 4,8	— 3,0
2. Mutaties van de goudvoorraad en de netto-deviezenpositie van de geldscheppende instellingen :						
— Nationale Bank van België					+11,4	+17,5
— Belgische en Luxemburgse banken :						
Belgische en Luxemburgse franken					+ 3,8	— 5,9
Buitenlandse geldsoorten					— 0,7	+13,5
— Diverse geldscheppende instellingen					+ 0,7	+ 0,5

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Voorlopige gegevens.
(b) In de ontvangsten is het positief saldo van de arbitrageverrichtingen.

HOOFDSTUK II

INTERNATIONALE ECONOMISCHE SAMENWERKING

AFDELING I. — ALGEMENE OVEREENKOMST VOOR HANDEL EN TARIEVEN (G. A. T. T.)

Het protocol van Genève (1967), dat de resultaten van de Kennedy-onderhandelingen bevat, bepaalt dat de tariefconcessies die in het raam van bedoelde onderhandelingen werden verleend, in vijf gelijke tranches op 1 januari van de jaren 1968, 1969, 1970 en 1971 van kracht moeten worden. Met ingang van 1971 was dus vier vijfde van de overeengekomen concessies effectief geworden.

De leden-regeringen van het G.A.T.T. hebben de ontwikkelde lidstaten gemachtigd een veralgemeende preferentiële tariefbehandeling zonder discriminatie in te voeren ten voordele van de produkten uit de ontwikkelingslanden. Deze machtiging behelst een tienjarige afwijking op de algemene behandeling van de meest begunstigde natie voor de volgende landen : Oostenrijk, Canada, Denemarken, Verenigde Staten, Finland, Ierland, Japan, Noorwegen, Nieuw-Zeeland, Verenigd Koninkrijk, Zweden en Zwitserland, alsook voor de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten. Het ligt in de bedoeling van de verdragsluitende partijen de handel van de ontwikkelingslanden te bevorderen en hun exportinkomsten op te voeren, ten einde de economische ontwikkeling te stimuleren. De beoogde preferentiële regelingen mogen geen hinderpaal vormen voor een verlaging van de douanerechten op basis van de behandeling als meest begunstigde natie ; voorts wordt er de nadruk op gelegd dat bedoelde regelingen niet mogen leiden tot het ontstaan van nieuwe belemmeringen op de handel van de andere lidstaten van het G.A.T.T. (1).

De buitengewone vergadering van het G.A.T.T. op 25 augustus 1971, te Genève, besloot een werkgroep te vormen om een studie te maken over de extra invoerheffing van tien procent, die deel uitmaakte van de economische maatregelen van president Nixon. In september werden de besluiten in een rapport

(1) Door het UNCTAD/GATT-Centrum voor Internationale Handel werd een handleiding uitgegeven (« Initiation du commerce d'exportation », 323 blz) ten behoeve van de exporteurs van de ontwikkelingslanden.

neergelegd en door de Raad met algemene stemmen goedgekeurd : de tien procent extra invoerheffing werd een maatregel genoemd die een schending betekent van de Overeenkomst.

De Zevenentwintigste Zitting van de Verdragsluitende Partijen van het G.A.T.T., in november 1971, heeft sommige conclusies aangenomen met betrekking tot de aard en de omvang van de actuele problemen in het internationaal handelsverkeer. De Europese Gemeenschappen, Engeland en Ierland stemden niet in met de voorstellen voor handelsbesprekingen die de Verenigde Staten en andere landen hebben gedaan ; zij bedongen dat in het slotcommuniqué van de G.A.T.T.-bijeenkomst een afzonderlijke conclusie zou worden opgenomen over de beginselverklaring van de G.A.T.T.-landen met betrekking tot het handelsbeleid.

De meerderheid van de confererende landen heeft de Permanente Raad van het G.A.T.T. opgedragen de aard vast te stellen van de handelsvraagstukken die op korte termijn kunnen worden opgelost ; de Raad heeft aanwijzingen gekregen betreffende de richting waarin die oplossingen moeten worden gezocht. Op langere termijn moet de Raad alternatieve technieken voor de aanpak van internationale handelsvraagstukken analyseren en op hun waarde beoordelen.

Voorts werd tijdens de jaarlijkse Zitting de nadruk gelegd op de verdere vrijmaking van het handelsverkeer. Alle G.A.T.T.-leden zijn het ermee eens dat « de gelegenheden die zich voordoen te baat moeten worden genomen » om een oplossing te vinden voor de handelsvraagstukken die als het gevaarlijkst en het meest storend worden beschouwd en waarvan de oplossing de huidige strubbelingen kan doen verminderen. De leden zijn van plan binnen het G.A.T.T. een nieuw en belangrijk initiatief te ontplooien om de handelsproblemen op langere termijn op te lossen « zodra dit uitvoerbaar is ».

Inzake het voorstel van de Verenigde Staten om een onderzoek in te stellen naar de mate waarin preferentiële handelsakkoorden gedurende de afgelopen twintig jaar de Algemene Overeenkomst hebben uitgehold, — de Europese Gemeenschappen waren tegen dit voorstel — werd een compromis aanvaard. Het G.A.T.T. zal om de twee jaar rapporten over de voorkeursregelingen bestuderen en zal gedetailleerd cijfermateriaal verzamelen over de invloed van de regelingen op de in- en uitvoer van elk lid van het G.A.T.T. dat eraan deelneemt.

Ten slotte gingen de Verenigde Staten niet akkoord met de overeenkomst over onderlinge handelsconcessies die binnen het G.A.T.T. werden opgesteld door zestien ontwikkelingslanden en die aldus vrijgesteld werden van de toepassing van de clausule van de « meest begunstigde natie ». Deze regel, die als basis van het G.A.T.T. wordt beschouwd, houdt in dat concessies die het ene land het andere doet tot alle G.A.T.T.-landen moeten worden uitgebreid.

De Republiek Zaïre en Roemenië zijn in 1971 lid geworden van het G.A.T.T., waardoor het aantal verdragsluitende partijen bij de Algemene Overeenkomst voor Handel en Tarieven op tachtig komt te staan. Roemenië is het derde land van de Comecon dat na Tsjechoslowakije en Polen tot het G.A.T.T. toetreedt.

AFDELING II.

ORGANISATIE VOOR ECONOMISCHE SAMENWERKING EN ONTWIKKELING (O. E. S. O.)

De Ministerraad van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, die in juni te Parijs heeft vergaderd, is het er over eens geworden dat de liberalisatie van de wereldhandel moet worden voortgezet en dat op hoog niveau een werkgroep moet worden gevormd die de handelsproblemen zal aanpakken. Verder zijn de Ministers overeengekomen dat de O.E.S.O.-landen nauwer zullen gaan samenwerken bij de strijd tegen de inflatie, die een bedreiging vormt van de economische expansie die voor de lidstaten in de jaren zeventig wenselijk wordt geacht. Een derde punt waaraan in de Ministerraad speciale aandacht werd geschonken, is de ontwikkelingshulp : de regeringen van de O.E.S.O.-landen zijn van plan hun binnenlands economisch en sociaal beleid te combineren met de doelstelling van de ontwikkelingssamenwerking. Het werk van de O.E.S.O. aan een coherente benadering van dit probleem zal leiden tot versterking van de pogingen der lidstaten, om de doelstellingen van de internationale ontwikkelingsstrategie voor het tweede ontwikkelingsdecennium te verwezenlijken.

De hulpverlening van de zestien landen die lid zijn van het O.E.S.O.-Comité voor Ontwikkeling (D.A.C.) (1) bedroeg 15,6 miljard dollar in 1970, waarvan ongeveer 840 miljoen dollar bestond uit giften van privé-organisaties. Deze giften terzijde gelaten is de financiële hulp met 1 miljard dollar toegenomen tegenover 1969. In percentage van het bruto nationaal produkt is de totale bijdrage van de D.A.C.-landen licht gedaald : van 0,75 % in 1969 naar 0,74 % in 1970. Anderzijds werden meer soepele voorwaarden inzake leningen toegekend. De aanbeveling van de U.N.C.T.A.D.-conferentie van 1968 te New Dehli, om 1 % van het B.N.P. aan ontwikkelingshulp te besteden werd voor het geheel van de D.A.C.-landen dus weer niet ingevolgd. Slechts zes lidstaten (Australië, België, Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland en Portugal) van de zestien, hebben in 1970 in totaal meer dan 1 % van hun B.N.P. aan ontwikkelingshulp afgestaan. België komt met 1,17 % op de derde plaats na Nederland (1,41 %) en Frankrijk (1,24 %). De Verenigde Staten, die in 1969 het kleinste percentage van hun B.N.P. aan ontwikkelingssamenwerking besteedden, hebben het in 1970 opnieuw gevoelig verhoogd, zodat ze niet meer zoals in 1969 op de laatste plaats staan in de rangschikking van de landen naar hun ontwikkelingsbijdrage. De Verenigde Staten blijven nochtans de eerste plaats bekleden wat hun bijdrage in absolute cijfers betreft (37 % van het totaal in het D.A.C.).

---

(1) Development Assistance Committee of the Organisation for Economic Co-operation and Development.

De O.E.C.D. heeft in augustus 1970 een rapport gepubliceerd over de Belgische economie. Hierin besluiten de O.E.S.O.-deskundigen, dat de Belgische Overheid voor ongeveer dezelfde opgave staat als die van heel wat andere O.E.C.D.-landen : terrein winnen in de strijd tegen de inflatie zonder daar volledig de economische groei en de volledige tewerkstelling aan op te offeren. Een zekere vorm van directe prijzencontrole lijkt de O.E.S.O. in de gegeven omstandigheden aangewezen. In elk geval moet aan de druk op de prijzen vroeg of laat vrij spel worden gelaten. Daarom is het belangrijk dat de overgangsperiode goed wordt gebruikt om in de mate van het mogelijke de latente spanningen uit de weg te ruimen. De O.E.S.O. pleit voorzichtig voor een zekere versoepeling van het beleid tot beperking van de vraag. Ondanks de krachtige conjunctuur is de vraag niet excessief, en wanneer het restrictief beleid niet verzacht wordt, zo menen de O.E.S.O.-deskundigen, zou de economische activiteit minder traag kunnen toenemen dan de produktiecapaciteit.

De conferentie van wetenschapsministers van de O.E.C.D. die in oktober 1971 in Parijs is gehouden heeft als meest directe resultaat opgeleverd, dat in O.E.C.D.-verband de mogelijkheden zullen worden bestudeerd voor een intergouvernementele conferentie over sociale wetenschappen. De bedoeling is om op deze toekomstige bijeenkomst onderzoektaken te kunnen vaststellen en naar prioriteit af te handelen waarbij samenwerking is voorzien tussen verschillende landen op bepaalde gebieden.

In november 1971 werd in Parijs de halfjaarlijkse vergadering van de economische beleidscommissie van de O.E.S.O. gehouden. In deze vergadering werd vooral aandacht geschonken aan de vooruitzichten voor economische groei, werkgelegenheid en inflatie en in het bijzonder van de vraag welke gevolgen een grote verandering in de positie van de Amerikaanse betalingsbalans zal hebben voor de binnenlandse toestand in de afzonderlijke landen.

In haar halfjaarlijkse prognose van de internationale economische ontwikkeling voorspelt de O.E.S.O. dat de monetaire overeenkomst van Washington ertoe zal bijdragen dat de voornaamste industrielanden gezamenlijk genomen (1) in 1972 een krachtige groei zullen kennen en dat het tekort op de Amerikaanse betalingsbalans kleiner zal worden. De organisatie meent verder dat in de zeven grootste landen de groei zal toenemen in de loop van het jaar. Deze zeven landen zijn de Verenigde Staten, Canada, Frankrijk, West-Duitsland, Italië, Engeland en Japan. Ze nemen bijna 85 % van de produktie van alle O.E.S.O.-landen voor hun rekening.

Australië werd het drieëntwintigste lid van de Organisatie.

---

(1) In deze prognose komen de Verenigde Staten voor ongeveer de helft tussen.

AFDELING III.
EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Tijdens het jaar 1971 vormde de voortzetting van de — bij het verstrijken van het verslagjaar nagenoeg beëindigde — onderhandelingen betreffende de verruiming van de Gemeenschappelijke Markt de voornaamste factor, samen met de werkzaamheden in verband met de monetaire crisis, die de weg naar de economische en monetaire unie tijdelijk versperde.

§ 1. — EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP (E.E.G.)

1. — *Interne markt.*

Geen enkel nationaal *tariefcontingent* werd nog verleend. Daarentegen werden autonome (6 produkten) of conventionele (35 produktengroepen) communautaire tariefcontingenten geopend, terwijl tot de schorsing van 147 produkten besloten werd. De inwerkingtreding per 1 juli 1971 van de veralgemeende preferenties werd geconcretiseerd door reglementen en beslissingen met het oog op het toezicht en de mechanismen tot herstel van de inning der rechten.

Op het gebied van het beheer verdienen de volgende punten te worden aangestipt :

— voor het goederenverkeer binnen de zes landen konden de douanestelsels aanzienlijk vereenvoudigd worden door diverse, in het raam van het communautaire transito uitgevaardigde toepassingsbesluiten (inzonderheid afschaffing van de documenten voor het spoorvervoer, aanmerkelijke verlichting van de fysieke douanetussenkomsten). Gelijklopend daarmee werden de noodzakelijke procedures voor de ontwikkeling van de verschillende associaties ingesteld (Yaoende, Oost-Afrikaanse landen, Malta, Nieuwe Conventie van Yaoende, enz.) ;

— op het vlak van de goederenherkomst werden enkele kiese problemen opgelost op grond van verschillende reglementen en beslissingen (definitie van de herkomst van vlees, van bandopnemers, van sommige textielprodukten, vraagstukken in verband met de uitwerking van de veralgemeende preferenties).

Wat het *concurrentiebeleid* betreft, luidde het jaar 1971 de daadwerkelijke toepassing in van het bij het Verdrag voorziene verbod inzake de wederrechtelijke uitbuiting van een overheersende positie. Door deze actie heeft de Commissie blijk gegeven van haar wil de strijd aan te binden tegen de misbruiken die bij de verkoop van produkten of de prestatie van diensten door ondernemingen met een leidende positie worden begaan en tegen de misbruiken ingevolge concentraties die, haars inziens, als wederrechtelijk dienen te worden beschouwd omdat zij de handhaving van een werkelijke concurrentie hinderen.

Wat de *afspraken* betreft, vervolgde de Commissie haar beleid dat er toe strekt, eensdeels, de horizontale afspraken, die klaarblijkelijk in strijd zijn met het door het Verdrag gewenste concurrentiestelsel en eenheid van de markt, uit te schakelen en, anderdeels, de samenwerking van bedrijven in de hand te werken wanneer dit van economisch oogpunt wenselijk is en geen bezwaren op het vlak van het concurrentiebeleid doet rijzen.

De op dit gebied genomen beslissingen zullen dienen voor de aanwending van algemene maatregelen tot vergemakkelijking van de samenwerking, inzonderheid inzake de ontwikkelingsresearch en de specialisering.

Betreffende de vertikale overeenkomsten heeft de Commissie haar actie voortgezet ten aanzien van de exclusiviteitscontracten met verbodsclausules nopens de uitvoer, waardoor een inmuring van de markten in de Gemeenschap zelf wordt bekomen.

Na de belangrijke arresten die door het Hof werden uitgesproken staat het wel vast dat de exclusiefrechten van de industriële en commerciële eigendom niet mogen worden aangewend om de markten af te bakenen of in te muren. De eerste beslissingen van de Commissie inzake de octrooi-, brevet- en « know-how »-contracten vormen een eerste stap op de weg naar het uitstippelen van de verenigbaarheid van de in deze contracten opgenomen clausules met de communautaire regels inzake concurrentie, zodat ook op dit gebied algemene regels kunnen worden uitgewerkt.

In verband met de *steun die de staten* voor regionale doeleinden verlenen werd in de loop van 1971 een coördinerende oplossing gevonden. Deze oplossing werd opgenomen in een mededeling van de Commissie waarbij zij de Raad ervan op de hoogte bracht dat zij in het raam van de bevoegdheden die haar bij het verdrag worden verleend met ingang van 1 januari 1972 bepaalde principes op deze stelsels zou toepassen. Hunnerzijds hebben de regeringen van de lidstaten die in de Raad zitting hebben een resolutie goedgekeurd waarin zij hun politieke wil uiten, deze principes na te leven ; daardoor kwamen zij tegemoet aan het verzoek dat de Commissie hun terzake deed.

Zij steunt op de volgende principes :

— de omvang van de steun wordt beperkt door een enkel intensiteitsmaximum dat op 20 % bepaald werd en uitgedrukt is in tegenwaarde van de nettosubventie (steun uitgedrukt in een percentage van de investering na belastingen) ;

— de steun moet dusdanig worden uitgewerkt dat de vergelijkbaarheid geen moeilijkheden oplevert ;

— het plafond ad 20 % vormt een maximum ; de Commissie zal er voor waken dat de omvang van de steun binnen deze maximumgrens daadwerkelijk overeenstemt met de ernst van de op te lossen regionale problemen ;

— een methode zal worden uitgewerkt voor de beoordeling van de sectoriële weerslag van deze steun met regionale doeleinden.

Aan de hand van deze principes zullen aangepaste oplossingen uitgewerkt worden voor de randgewesten (Mezzogiorno, West- en Zuidwest-Frankrijk, Berlijn en het « Zonenrandgebiet »).

De Commissie heeft reeds enkele dezer principes toegepast op sommige in 1971 onderzochte steunstelsels. Zij nam o.m. een beslissing waardoor de Duitse regering ertoe gebracht werd in het land Noordrijn-Westfalen een einde te stellen aan de niet-selectieve toekenning van de bij art. 32 van het « Kohlegesetz » van 15 mei 1968 vastgestelde investeringspremies voor de ontplooiing van andere industriële activiteiten die de teruggang van de kolennijverheid dienden te verhelpen. Een niet-selectieve toepassing van de genoemde premies zouden de tegenstellingen tussen de diverse streken van de Gemeenschap nog verergerd hebben ; Noordrijn-Westfalen is inderdaad een van de meest geïndustrialiseerde en voorspoedigste gewesten van de Gemeenschap.

Met het oog op een betere coördinatie heeft de Commissie, op het gebied van de sectoriële steun, er naar gestreefd een communautair raam uit te stippelen waarin de mogelijke steun van de lidstaten ten gunste van bedrijfstakken opgenomen zijn.

De verwerkelijking van het algemeen programma tot *uitschakeling van de technische belemmeringen bij de uitwisselingen* ingevolge de verschillen tussen de wettelijke, reglementaire en administratieve bepalingen van de lidstaten, werd voortgezet door de goedkeuring van elf richtlijnen betreffende de motorvoertuigen, de meetinstrumenten en de textielbenamingen.

In de sector van de motorvoertuigen leidden deze richtlijnen niet alleen tot een harmonisering van de wetgevingen in de lidstaten, maar droegen er ook toe bij te verhinderen dat uiteenlopende nationale initiatieven genomen werden, waarvan het gevolg een nog grotere verwikkeling van het communautaire uitwisselingsstelsel zou geweest zijn. De reeds goedgekeurde richtlijnen in verband met de motorvoertuigen die aangevuld werden met die welke nog ter studie of in voorbereiding zijn, zullen het mogelijk maken een volledige procedure van communautaire aanvaarding toe te passen. Een dergelijke procedure zal het verkeer en de commercialisering, in al de lidstaten, veroorloven van voertuigen welke aan de aanvaardingsvoorwaarden in een dezer staten voldoen.

Wat de meetinstrumenten betreft, wordt hier het economisch voordeel van de industrietakken van deze sector — waarvan het omzetcijfer toch reeds zeer aanzienlijk is — overtroffen door de draagwijdte van de bereikte resultaten. Het oogmerk dat door de gezamenlijke goedgekeurde, aan de Raad overgelegde of nog in voorbereiding zijnde richtlijnen bestaat erin een sfeer van vertrouwen onder de verschillende lidstaten te scheppen, door de uitwerking van nauwkeurige regels voor de raming en de controle van de verschillende grootheden (volume, gewicht, lengte...) van de produkten die in de Gemeenschap verhandeld worden. De onderlinge erkenning van controles — waardoor de thans geldende procedures zullen vereenvoudigd worden — zal niet alleen het vrije verkeer der produkten vergemakkelijken, maar tevens het onderlinge begrip tussen de contractpartijen van de verschillende nationaliteiten in de hand werken.

De uitwerking van richtlijnen inzake de textielbenamingen werd eveneens ingegeven door de bekommernis klaarheid te brengen en de verbruiker behoorlijk voor te lichten.

Twee richtlijnen inzake de *overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken* werden vastgesteld.

De eerste richtlijn geeft uitvoering aan het beginsel dat elke discriminatie op grond van nationaliteit verboden is. Met de tweede richtlijn wordt getracht een concrete oplossing te vinden voor het vraagstuk van de discretionaire bevoegdheid van de aanbestedende besturen door het mogelijk maken van een daadwerkelijke concurrentie onder de ondernemingen van het land waar de aanbesteding plaats heeft en die van de andere landen van de Gemeenschap. Hiertoe wordt met name voorzien in een communautaire bekendmaking van de aankondigingen van aanbestedingen en worden objectieve criteria aangegeven voor de selectie van ondernemingen en voor de gunning. Bovendien wordt bij een besluit van de Raad een adviserend comité opgericht inzake overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten en door de Commissie wordt voorgezeten ; het onderzoekt, op haar initiatief of op verzoek van een lidstaat, de bijzondere problemen, die in de praktijk ongetwijfeld zullen rijzen bij de toepassing van de nationale regelingen voor aanbestedingen, nadat deze overeenkomstig de communautaire voorschriften werden gewijzigd.

Een verklaring van de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten in het raam van de Raad brengt, op de verlening van concessies voor de uitvoering van werken, de principes van toepassing, die analoog zijn aan die van de coördinatierichtlijn teneinde de betrokken ondernemingen kennis te kunnen doen nemen van de werken die de lidstaten voornemens zijn bij concessie te gunnen en er voor in te staan dat bij de concessieverlening geen discriminatie plaats heeft en dat bij onderaanbesteding door de concessiehouders vrije mededinging mogelijk is.

Het vraagstuk zal opnieuw door de Raad onderzocht worden aan de hand van de ervaring die tijdens de eerste drie toepassingsjaren van de beslissing opgedaan werd.

Op 3 juni 1971 kwamen de ministers van Justitie van de lidstaten voor het eerst in Raad bijeen en ondertekenden daarbij twee protocols waarbij aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen de noodzakelijke bevoegdheden werden toegekend om de twee op basis van art. 220 van het E.E.G.-Verdrag ondertekende overeenkomsten te interpreteren. Deze overeenkomsten hebben betrekking, de eerste, op de onderlinge erkenning van vennootschappen en rechtspersonen, de tweede, op de gerechtelijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van de besluiten in burgerlijke en handelszaken.

2. — *Gemeenschappelijke politiek.*

Tijdens zijn zittingen van 8 en 9 februari 1971 heeft de Raad, onder meer op basis van het verslag van de groep Werner en de voorstellen van de Commissie, zijn goedkeuring gehecht aan een resolutie inzake de fazegewijze realisatie van de *economische monetaire unie* in de Gemeenschap.

Voorts keurde de Raad een reeks besluiten goed inzake :

— de versteviging van de coördinatie van het economisch beleid op korte termijn van de lidstaten ;

— een nauwere samenwerking tussen de centrale banken van de lidstaten en de E.E.G. ;

— de bewerkstelliging per 1 januari 1972 van een stelsel van financiële bijstand op middellange termijn ;

— het derde programma van het economisch beleid op middellange termijn voor de periode 1971-1975 ; dit programma behelst de op cijfers steunende oriënteringen en vormt het raam binnen hetwelk de coördinatie van de economische beleidslijnen kunnen bijdragen.

Tot besluit van het voorafgaand overleg in de verschillende communautaire instanties nopens de door sommige lidstaten overwogen maatregelen ingevolge de monetaire crisis, heeft de Raad op 9 mei een resolutie goedgekeurd waarbij hij o.m. ermede instemt dat in bepaalde gevallen deze landen veroorloofd worden voor een beperkte tijd de schommelingsmarges van de wisselkoersen van hun munten ten opzichte van hun huidige pariteiten te verruimen ; hij stipte ook aan dat een dergelijke actie moet gepaard gaan met aangepaste maatregelen met het oog op de afremming van de overvloedige kapitaalinvoer en de neutralisering van hun gevolgen op de binnenlandse monetaire toestand.

Ingevolge de maatregelen, die in augustus door de Amerikaanse regering getroffen werden, heeft de Gemeenschap er naar gestreefd onmiddellijk de wisselmarkten opnieuw te openen en een gemeenschappelijk standpunt van de zes te bepalen in het vooruitzicht van de onderhandelingen inzake de noodzakelijke hervorming van het internationaal monetair systeem. Gezien het tijdens de zittingen van 19 en 20 augustus onmogelijk bleek tot een overeenkomst te komen over de onmiddellijke invoering van een aan de Gemeenschap eigen wisselstelsel, heeft de Raad, in afwachting van een hervorming van het internationaal monetair systeem, ermee ingestemd dat in sommige landen van de Gemeenschap de koers van de U.S.-dollar vrij zou gevormd worden op een enige markt en in andere landen op een dubbele wisselmarkt zou bepaald worden. Tijdens zijn zitting van 13 september 1971 heeft de Raad de volgende elementen van het gemeenschappelijk beleid bepaald, namelijk :

a) de aanpassing van de verhouding tussen de muntpariteiten van alle geïndustrialiseerde landen (de dollar inbegrepen) zodra het principe van de vaste pariteiten geëerbiedigd wordt ;

b) de goedkeuring van maatregelen inzake de internationale kapitaalbewegingen, onder meer een beperkte verruiming van de schommelingsmarges der wisselkoersen evenals andere middelen tot de verhindering van storende kapitaalbewegingen op korte termijn ;

c) de volumebeperking van de balansen in nationale munten in de samenstelling van de reserves, terwijl de rol van het goud zou gehandhaafd worden en die van de « gemeenschappelijk gevormde reservemiddelen » (inzonderheid de « speciale trekkingsrechten ») zou verruimd worden ;

d) de eerbiediging door alle landen of landgroepen van de verplichtingen die de aanpassing en het voeren van de overeenkomstige interne beleidslijnen terzake met zich brengen ;

e) de versteviging van de autoriteiten de actiemogelijkheden van het I.M.F. (de lidstaten van de E.E.G. dienen met het oog hierop een gemeenschappelijk standpunt na te streven) ; in dat verband is het voornaamste oogmerk de hervatting van de werkzaamheden van deze instelling.

Deze basisprincipes werden bevestigd door de op 4 november te Parijs gehouden Conferentie van de ministers van Financiën en verdedigd door de vertegenwoordigers van de lidstaten en de commissie, die aan de opeenvolgende vergaderingen van de Groep der Tien deelnamen, tijdens de besprekingen die leidden tot het akkoord van 18 december 1971 te Washington inzake de aanpassing van de pariteiten.

Tijdens zijn zitting van 18 juni heeft de Raad algemene besluiten inzake het in de Gemeenschap te volgen *economisch beleid op korte termijn* goedgekeurd.

Op 26 oktober 1971 heeft de Raad het eerste jaarlijks verslag over de economische toestand in de Gemeenschap afgesloten. Het schetst de oriënteringen van het economisch beleid op korte termijn en in het bijzonder het budgettair beleid, het structureel beleid en de aanpassing van de middelen van het economisch en monetair beleid.

Op 22 en 23 november werden tijdens de intergouvernementale conferentie inzake de *wetenschappelijke en technische samenwerking* op Europees vlak, zeven ontwerpen in verband met de samenwerking goedgekeurd in de vorm van akkoorden ten belope van 21 miljoen R.E. evenals 4 ontwerpen van resolutie, die o.m. betrekking hebben op de programmabibliotheek en het Centrum voor Meteorologische Berekening.

Wat de *landbouw* betreft, heeft de Raad op 25 mei 1971 een resolutie inzake de nieuwe oriëntering van het gemeenschappelijk beleid goedgekeurd. Het voornaamste oogmerk is, eensdeels, de steun aan de werknemers in de landbouwsector om een inkomen te verkrijgen dat overeenstemt met dat van de werknemers in andere sectoren en, anderdeels, het scheppen van voorwaarden waardoor zij van bedrijvigheid kunnen veranderen om de landbouwactiviteit op te geven.

De Raad heeft vooral de basisprincipes voor een gemeenschappelijke actie inzake het socio-structureel beleid, het prijsbeleid in 1971-1972 en dat betreffende de concurrentie uitgestippeld.

De lidstaten zullen dit gemeenschappelijk landbouwbeleid voeren op basis van communautaire criteria. De Gemeenschap zal voor 25 % tot de financiering ervan bijdragen. Dit percentage zal echter 65 % belopen in de streken waar tot nog toe geen maatregelen tot aanmoediging van de stillegging van landbouwbedrijvigheid genomen werden.

De in 1971-1972 doorgevoerde prijsstijging in de Gemeenschap —gemiddeld 3 % — was aanzienlijker in de sector van het rundsvlees en in die der zuivelprodukten, gezien de bijzondere toestand van deze sectoren.

Ten aanzien van de steunverlening heeft de Raad bepaald dat die welke strijdig is met de gemeenschappelijke acties niet meer zal mogen verleend worden met ingang van het tijdstip waarop de communautaire teksten van deze beleidslijnen vastgelegd werden.

Voor een beperkte periode mogen de lidstaten evenwel onder bepaalde voorwaarden een overgangssteun verlenen.

Wat de gemeenschappelijke organisatie van de markten betreft kan de van krachtwording van de verordening inzake de visserij en de verordening van de Raad van 26 juli inzake de hopsector aangestipt worden.

De Raad heeft bovendien een belangrijke verordening goedgekeurd in verband met de richtprijzen voor 1971-1972, van de kalveren en de runderen en, voor 1972-1973, van de runderen, evenals 5 uiterst belangrijke verordeningen betreffende de sector der zuivelprodukten en verschillende verordeningen inzake de sector van de rijst en de suiker.

Op het financieel gebied zijn in 1971 eveneens belangrijke wijzigingen ingetreden. Vanaf 1 januari werd in de Gemeenschap het overgangsstadium ingezet naar een stelsel waarbij alle uitgaven uiteindelijk door eigen middelen dienen te worden gedekt. Het E.O.G.F.L. dat voorheen autonoom door de bijdragen van de lidstaten gespijsd werd, vormt thans slechts nog een post, hoewel deze post de belangrijkste is in de begroting van de Gemeenschap. Dit nieuw stelsel impliceert dat de uitgaven van de afdeling « garantie » en de afdeling « oriëntering » van het Fonds niet meer *a posteriori* geschieden. Voortaan moet dit Fonds kredieten ter beschikking van de lidstaten stellen.

De op 9 mei door Duitsland, Nederland en de derde landen genomen maatregelen op monetair gebied hebben de invoering van compensatiemaatregelen aan de grenzen met zich gebracht, die goedgekeurd werden door de verordening van de Raad van 12 mei. Dit gebeurde op het tijdstip dat de bijzondere maatregelen ingevolge de herwaardering van de DM en de devaluatie van de FF in 1969 nog niet volledig waren afgeschaft.

Deze compensatiebedragen werden door de Commissie vastgesteld volgens de procedure van de Beheerscomité. Deze regeling werd in België, Luxemburg en Italië in augustus 1971 van kracht.

Door de in december 1971 genomen beslissingen van monetaire aard, heeft het beroep op de bepalingen van deze regeling het mogelijk gemaakt tijdelijk de noodzakelijke schikkingen te treffen, daar al de lidstaten gebruik hebben gemaakt van de machtiging de compenserende bedragen toe te passen.

De toepassingsmodaliteiten van de hervorming van het Europees *sociaal Fonds* werden door de Raad goedgekeurd. De Gemeenschap beschikt hierdoor over een nieuwe interventiemiddel. Voortaan bestaat de mogelijkheid preventief te werk te gaan om een beter en volledige tewerkstelling in de streken en sectoren die met moeilijkheden te kampen hebben, te vergemakkelijken en de sociale problemen in verband met de communautaire beleidslijnen op te lossen. Dit komt neer op een daadwerkelijk actief beleid inzake de tewerkstelling, dat moet gezien worden in het licht van de algemene richtlijnen betreffende de beroepsopleiding, die 26 juli door de Raad werden goedgekeurd. Deze moeten het mogelijk maken een communautair actieprogramma op te stellen dat samenhangt met de reconversie en wederaanpassingsmaatregelen in de globale, sectoriële en regionale vooruitzichten inzake de werkgelegenheid.

Op 14 juni hechtte de Raad zijn goedkeuring aan een nieuwe verordening met betrekking tot de principes tot coördinatie van de stelsels van sociale zekerheid voor de migrerende werknemers.

Ten slotte dient er op gewezen te worden dat het Sociaal Fonds, in afwachting dat de hervorming in toepassing kan worden gebracht, zijn taak heeft voortgezet, door aan de lidstaten 50 % terug te betalen van hun bestedingen inzake wederaanpassing en wedertewerkstelling van de arbeiders (in 1971 bedroegen de terugbetalingen van het Fonds meer dan 56 miljoen rekeneenheden).

In 1971 heeft de Raad vier verordeningen inzake het *vervoer over de weg* goedgekeurd, namelijk :

— twee verordeningen betreffende de uitwerking van gemeenschappelijke regels inzake de regelmatige diensten en inzake de pendeldiensten van de autocars en autobussen tussen de lidstaten ;

— twee verordeningen tot wijziging van sommige bepalingen van de verordeningen (E.E.G.) nr 543/69 van de Raad van 25 maart 1969 inzake de harmonisering van sommige sociale bepalingen op het gebied van het vervoer over de weg met het oog op :

a) bepaalde toepassingsmoeilijkheden, inzonderheid in verband met het vervoer op korte afstand, te verhelpen ;

b) voor de coëxistentie van het Europees Akkoord betreffende het werk van de wagenteams die internationaal vervoer over de weg (E.A.V.W.) verrichten, en de communautaire verordening, in te staan.

Wat de middelen inzake het *handelsbeleid* betreft, werden de gemeenschappelijke vrijmakingslijsten in 1971 herhaaldelijk verruimd. Dit bevestigt de tendens tot liberalisering van het handelsbeleid van de Gemeenschap. Bij toepassing van de verordening E.E.G./459/68 werden in de loop van het voorgaande jaar verscheidene anti-dumpingsmaatregelen getroffen.

De economische betrekkingen met de *Verenigde Staten* werden herhaaldelijk en op verschillende vlakken besproken, zo bilateraal als in een multilateraal raam (G.A.T.T., O.E.S.O.). Reeds in de lente had de Gemeenschap gepoogd

een oplossing te vinden voor bepaalde specifieke problemen tussen de Verenigde Staten en de Gemeenschap. Ingevolge de monetaire maatregelen werden commerciële besprekingen tussen de Commissie en de Verenigde Staten begonnen.

Met Japan, werd in juli 1971 een tweede etappe in de handelsbesprekingen bereikt ; de voornaamste verschillen op het gebied van de beschermingsmechanismen konden in deze onderhandelingsfaze nog niet overbrugd worden.

Wat de landen met staatshandel betreft, werden met verschillende regeringen besprekingen van technische aard gehouden, die leidden tot een briefwisseling waarin sommige faciliteiten op het gebied van de invoer van landbouwprodukten, tegen bepaalde voorwaarden, worden opgenomen.

Op het gebied van de katoentextiel, werden door de Commissie akkoorden inzake de vrijwillige beperking van de invoer bereikt op basis van art. 4 van het akkoord op lange termijn, met India, Pakistan, de V.A.R., Korea, Taïwan, Hong-Kong en Japan. Tevens werden overeenkomsten gesloten met Iran, Thaïland, de Philippijnen, Indonesië en Ceylan, waardoor het deze landen mogelijk gemaakt wordt deel te hebben in het tariefcontingent voor handicrafts. Voor de uitvoer van afval en restanten van bepaalde non-ferrometalen en ongelooide huiden werden reglementeringsmaatregelen genomen.

3. — *Associaties en buitenlandse betrekkingen.*

Op 1 januari 1971 werd de nieuwe associatieovereenkomst van Yaoundé met de 18 geassocieerde Afrikaanse staten van kracht, evenals de Associatieovereenkomst van Arusha met de drie Oost-Afrikaanse landen en het besluit van de Raad van 29 september 1970 inzake de associatie van de landen en gebieden overzee.

De eerste zitting van de Associatieraad E.E.G.-G.A.S.M., sinds de in werkingtreding van de overeenkomst, vond op 22 april 1971 plaats. Bij die gelegenheid werden belangrijke toepassingsmodaliteiten van de nieuwe overeenkomst bepaald, inzonderheid het belastings- en douanestelsel dat van toepassing is op financieringen van het E.O.F., evenals de bepaling van het begrip « produkten van oorsprong ».

Ten slotte verstrekte de Gemeenschap inlichtingen over het systeem van algemene preferenties en over het verloop van de toetredingsonderhandelingen.

In antwoord op de bekommernis van verschillende G.A.S.M.-landen heeft de Gemeenschap mededeling gedaan van, eensdeels, de waarborgen die in het raam van de algemene preferenties voorzien zijn opdat dit systeem hun belangen niet in gevaar zou brengen en, anderdeels, de voorzorgen die genomen werden met het oog op het behoud van de associatie in het raam van de verruiming van de Gemeenschap en van de associatie.

Voorts hebben de 24 partners hun goedkeuring gehecht aan het algemeen bestek, dat op 31 maart 1972 van kracht wordt en de deelneming van de ondernemingen aan de overheidsbestedingen van het E.O.F. moet vergemakkelijken. Behalve het economisch aspect heeft de goedkeuring van dit document een groot belang op het economisch en politieke vlak.

Thans passen de geassocieerde staten hun nationale procedures toe, die vaak verschillen en daardoor soms de deelneming aan de « oproepen tot aanbiedingen » ontmoedigen voor bedrijven die niet rechtstreeks op de hoogte zijn van de juridische tradities van het oproepende Afrikaanse land. De eenmaking van de regels zou de deelneming van de ondernemingen van al de lidstaten moeten vergemakkelijken.

Na raadpleging van de G.A.S.M. heeft de Raad van de Gemeenschappen een gunstiger invoerregeling goedgekeurd dan de algemene regeling voor bepaalde produkten van oorsprong uit de G.A.S.M. en de L.G.O. welke overeenstemmen en concurreren met Europese landbouwprodukten. De goedgekeurde reglementen zijn van toepassing tot 31 januari 1975 (ruwe tabak, maïs en visserijprodukten).

In 1971 kwam de tenuitvoerlegging van de ingevolge de 2e overeenkomst van Yaoundé voorziene kredietverbintenissen snel op gang ; dit geldt ook voor de voortzetting van de verbintenissen op de saldi van het tweede Fonds.

Overeenkomstig de bepalingen van de tweede Overeenkomst van Yaoundé werd een bijzondere inspanning gedaan op het gebied van de *industrialisering*, inzonderheid door de oriëntering van de E.O.F.-leningen, de rentetoelagen op de leningen die door de Europese Investeringsbank werden toegekend en door de studiën voor de selectie van uitvoerindustrieën.

Als *buitengewone hulp* ontvingen Senegal, Boven-Volta, Niger, Somalia, Tsjaad en Mauretanië een globaal bedrag ter bestrijding van speciale moeilijkheden (uitzonderlijke droogte, cholera-epidemie).

De Associatieraad E.E.G.-OOSTAF (1) heeft op 13 mei 1971 te Brussel zijn eerste bijeenkomst gehouden. Tijdens deze zitting werd het begrip « produkten van oorsprong » vastgelegd.

Om de belangen van de Oost-Afrikaanse partnerstaten voor de overeenstemmende en concurrerende landbouwprodukten in aanmerking te nemen heeft de Raad van de Gemeenschappen een gunstiger invoerstelsel dan de algemene regeling goedgekeurd voor de volgende produkten : rundvlees, verwerkingsprodukten van granen en rijst, verwerkingsprodukten van groenten en fruit, onbewerkte tabak, maïs.

Op 6 april 1971 heeft de Gemeenschap haar *voedselhulpprogramma* (communautaire maatregelen) voor 1970-1971 vastgesteld ; dit is het derde en laatste toepassingsjaar van de eerste overeenkomst inzake voedselhulp.

Een nieuwe voedselhulpovereenkomst is op 1 juli 1971 in werking getreden en heeft betrekking op een jaarlijkse levering van 1 035 000 ton graan ten behoeve van de ontwikkelingslanden.

(1) Partnerstaten uit Oost-Afrika.

Er moge op gewezen worden dat in 1971 de Gemeenschap de eerste was om de algemene tariefpreferenties voor uit ontwikkelingslanden ingevoerde afgewerkte produkten en halffabrikaten toe te passen. Het gaat hierbij om de concrete aanpak van een globaal beleid. De Commissie stelde een memorandum op over de mogelijkheden tot invoering van een dergelijk beleid.

Onder de maatregelen die door de Gemeenschap in 1971 werden overwogen kan melding worden gemaakt van de katoenakkoorden met Korea, India, Pakistan en Egypte, en met Pakistan wat de juteprodukten betreft.

Op 8 november werd een handelsakkoord met Argentinië gesloten, onderhandelingen zijn aan de gang met Uruguay en Brazilië.

1971 was het jaar van een uitgebreide dialoog met de Middellandse-Zeelanden die door diverse akkoorden met de Gemeenschap verbonden zijn ; deze dialoog vond oorzaak in de nieuwe dimensie die de Gemeenschap met ingang van 1973 zal krijgen en de daaruit voortvloeiende economische en juridische gevolgen. Deze, in overleg met de kandidaat-landen, gevoerde besprekingen hebben de partners uit het Middellandse Zeegebied de mogelijkheid geboden uiting te geven aan hun bezorgdheid, omtrent een mogelijke negatieve invloed van de verruiming op de betrekkingen met de verruimde Gemeenschap, inzonderheid wat de landbouwproduktie betreft.

De Raad onderzoekt een reeks voorstellen om de bestaande akkoorden zonder moeilijkheden aan de verruimde Gemeenschap aan te passen.

Punt 14 van de mededeling van de conferentie van Den Haag stipt aan dat, zodra de onderhandelingen met de kandidaat-landen aangevat worden, besprekingen zullen worden gehouden met de andere lidstaten van de Vrijhandelsassociatie, die daarom verzoeken, in verband met hun positie ten aanzien van de Gemeenschap.

De Raad heeft de Commissie richtlijnen verstrekt voor de besprekingen met Oostenrijk, Finland, IJsland, Portugal, Zweden en Zwitserland.

§ 2. — EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL (E.G.K.S.)

De gezamenlijke steun die krachtens beschikking 3/71 betreffende de communautaire regeling voor de steunmaatregelen van de lidstaten ten behoeve van de *kolenmijnnijverheid*, evenals de beschikking 1/70 betreffende de cokeskolen en de cokes verleend werd, is ongeveer 8 % lager dan in 1970. Hij bereikt een totaal bedrag van 496 miljoen dollar, waarvan 380,1 miljoen dollar (77 %) voor rechtstreekse steun op grond van de beschikking 3/71, 24 miljoen dollar (5 %) voor steun aan de cokeskolen en 91,9 miljoen dollar (18 %) voor indirecte maatregelen. Deze bedragen omvatten niet de financiële interventies van sociale aard, waarmee in 1971 nagenoeg 1,4 miljard dollar gemoeid was, d.i. een stijging met 6,2 % ten aanzien van 1970. Het bedrag van de steun waartoe België in uitvoering van de voornoemde beschikking 3/71 gemachtigd werd

aan zijn kolennijverheid voor het jaar 1971 te verlenen werd op 3 607 900 000 BF bepaald, waarvan 170 miljoen BF ter financiering van investeringsprojecten. De kolenproduktie blijft teruglopen : volgens de jaarlijkse investeringsenquête zouden tussen 1970 en 1974 de winningsmogelijkheden met circa 22 miljoen ton verminderen om dan slechts nog 161 miljoen ton te bereiken.

Op de *ijzer- en staalmarkt* was de ombuiging van de toestand reeds midden 1970 begonnen ; inderdaad, na twee opeenvolgende stijgingen met nagenoeg 8,5 miljoen ton in 1968 en 1969, nam de produktie in 1970 slechts nog met 1,8 miljoen ton toe. In 1971 daalde zij met 5,8 miljoen ton, d.i. 5,4 % en bereikte aldus slechts 103 miljoen ton. Niettemin blijkt uit de jaarlijkse enquête bij de ondernemingen dat de ijzer- en staalnijverheid verwacht in de komende jaren een hoog ontwikkelingstempo te kunnen handhaven, dat waarschijnlijk tot produktiemogelijkheden ad 161 miljoen ton ruwstaal in 1974 zou kunnen leiden ; de investeringsbestedingen die in 1970 1,7 miljard dollar beliepen zouden, volgens de prognoses van de ondernemingen, in 1971 een recordpeil van 2,5 miljard bereiken. De « algemene doelstellingen » van de ijzer- en staalnijverheid van de Gemeenschap voor de jaren 1975-1980 werden in het door de Commissie in september 1971 gepubliceerde memorandum vastgelegd.

Het stelsel van de *beperking van de invoer* van ijzer- en staalprodukten uit landen met staatshandel werd verruimd : de in de handelsakkoorden vastgestelde contingenten, verhoogd met de extra hoeveelheden, de zgn. reserve bieden invoermogelijkheden ten belope van 1 900 000 ton, terwijl de vier als weinig gevoelig beschouwde produktengroepen geliberaliseerd werden ; daarentegen werd het voor de producenten van de Gemeenschap geldende verbod tot aanpassing van hun prijzen aan voordeliger aanbiedingen uit de oostelijke landen gehandhaafd. Veertien nieuwe « Euronormen » werden gepubliceerd : drie kwaliteitsnormen met betrekking tot gelegeerd en niet gelegeerd speciaal staal voor aanwending bij de machinebouw werden bij de vijf reeds bestaande normen gevoegd, terwijl daarnaast de normalisering van de methoden voor proeven met dit staal door de publikatie van drie normen werd voortgezet ; tevens werd een « Euronoom » betreffende de transformatorblik met niet-gerichte korrels en twee normen betreffende de afmetingen van stalen staven en lichte profielen uitgevaardigd.

De *schrootmarkt* werd gekenmerkt door een overvloedig aanbod, waarin de verklaring schuilt voor de maatregelen die genomen werden om de afzet naar derde landen te vergemakkelijken ; met ingang van 1 december 1971 werd de uitvoer van alle schrootkwaliteiten bij wijze van proef toegestaan.

Op het gebied van de *afspraken en concentraties* werden een reeks beslissingen in toepassing van artikels 65 en 66 van het Verdrag genomen ; de twee voornaamste hebben betrekking op de machtiging van de Duitse rationaliseringsgroepen overeenkomstig art. 65 en de machtiging tot de samenstelling Arbed-Röchling overeenkomstig art. 66.

Het percentage van de *heffingen*, dat in 1971 0,30 % beliep werd voor 1972 op 0,29 % bepaald, om rekening te houden met de bekommernis van het Europees Parlement de E.G.K.S.-industrieën in 1972 niet overdreven te belasten in verge-

lijking met de in 1971 betaalde heffingen. Er kwamen zes *leningsverrichtingen* tot stand voor een totaal bedrag van 102,33 miljoen dollar, waardoor het aantal tot nog toe door de E.G.K.S. opgenomen leningen 76 beloopt en het totaal bedrag over 1 057,83 miljoen dollar strekt.

Het aantal behandelde *omschakelingsverrichtingen* is ten aanzien van het voorgaande jaar verdubbeld, terwijl het aantal verstrekte leningen verviervoudigde. De 35 door de Commissie, na eensluidend advies van de Raad, genomen besluiten vertegenwoordigen een leningsbedrag van 79,161 miljoen dollar : 30 besluiten hebben betrekking op projecten voor leningen ten bedrage van 65,501 miljoen dollar, ter vergemakkelijking van investeringen ten belope van 379,583 miljoen dollar en het creëren van 16 452 arbeidsplaatsen, waarvan 6 650 aan gewezen werknemers uit de E.G.K.S. voorbehouden worden ; vijf besluiten hebben betrekking op de afwikkeling van de financiering ad 13 660 miljoen dollar aan leningen die in 1970 reeds gedeeltelijk werden gefinancierd.

Het totaal bedrag van de beschikbaar gestelde kredieten voor de *wederaanpassing van werknemers* uit de E.G.K.S. die door mijnsluitingen getroffen werden, bereikte 16 159 970 dollar ; 11 083 werknemers waren de begunstigden van deze kredieten.

De beschikbare kredieten voor de bouw van *woningen* werden voor de jaren 1971 en 1972 op 12 miljoen dollar bepaald. Het aantal van de sinds het begin van de ondernomen actie tot einde 1971 gefinancierde woningen ten behoeve van werknemers van de E.G.K.S.-industrieën bereikt 115 153, waarvan ongeveer 60 % huurwoningen, terwijl de overige 40 % het eigendom van de werknemers zullen worden ; de bouwkosten bedroegen 1 207 miljoen dollar. Per 31 december 1971 waren in totaal 108 559 woningen gereed gekomen.

Voor de *wetenschappelijke en technische onderzoekingen* werd een steun toegekend voor de uitvoering van een reeks projecten. Zes projecten hebben betrekking op de kolensector en beslaan de volgende gebieden : vergroting van de produktie en van de rendementen in de afbouwpijlers, de mechanisering en de automatisering van het ondergronds vervoer en de ondergrondse bevoorrading, de studie van de vervormingen van de schachten, de verbetering van de traditionele technieken en methodes voor het delven van mijngangen, de capaciteitsverruiming van de cokesovens en de produktie van gietcokes. Wat de ijzer- en staalsector betreft gaat het om onderzoekingen in verband met de automatisering van hoogovens, verhittingsovens met uitstralende gewelven en duokoudwalsgroepen, de voorafgaande reductie van ijzererts, het continu verwerken van ruwijzer tot staal en het injecteren van hete opvanggassen in de hoogovens.

Inzake de *arbeidshygiëne en de bedrijfsgeneeskunde* werd de afwikkeling van het onderzoekingsprogramma nopens de aandoeningen van de ademhalingsorganen voortgezet : er werd besloten een bedrag van 4,5 miljoen dollar ter beschikking te stellen voor een nieuw programma inzake de hygiëne in de mijnen.

Op het gebied van het *energiebeleid* werd weinig vooruitgang geboekt. De Commissie deed voorstellen met het oog op de tenuitvoerlegging van de « Eerste oriëntatie voor een gemeenschappelijk energiebeleid » van 13 november 1969 ;

deze voorstellen werden echter nog niet door de Raad goedgekeurd. Het gaat om de wijziging van hoofdstuk VI van het Euratom-Verdrag, de voorziening van de Gemeenschap met verrijkt uranium, de kennisgeving van de invoerprogramma's voor koolwaterstoffen evenals de investeringsprojecten in de sectoren aardolie, aardgas en elektriciteit, en, ten slotte, het nader tot elkaar brengen van de verbruiksbelastingen op als brandstoffen gebruikte vloeibare koolwaterstoffen.

Wat de *buitenlandse betrekkingen* betreft, werd over de toepassing van het stelsel der algemene tariefpreferenties t.a.v. de ontwikkelingslanden twee beslissingen genomen die betrekking hebben op de schorsing van de invoerrechten op bepaalde staalprodukten.

§ 3. — EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE (EURATOM)

De *voorziening* van de gebruikers van natuurlijke uranium gebeurde op grond van twaalf aankoopcontracten die met de Verenigde Staten gesloten werden en over een volume van 1 614 ton strekten. De markt voor natuurlijk uranium blijft gekenmerkt door het feitelijke monopolie van de Verenigde Staten. Derhalve werden met dit land onderhandelingen aangeknoopt met het oog op een vereenvoudiging en een versoepeling van de procedures die de levering van de bijzondere splijtstoffen van Amerikaanse herkomst regelen.

De inspanningen om het *kernonderzoekbeleid* te integreren in een overkoepelend wetenschappelijk en technologisch beleid werden voortgezet. In oktober heeft de Commissie aan de Raad een voorstel van programma voor onderzoek en ontwikkeling voorgelegd dat zich over de jaren 1972, 1973 en 1974 uitstrekt ; dit programma omvatte zowel werkzaamheden op nucleair en niet-nucleair gebied voor uitvoering in het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (eigen werkzaamheden) als uitsluitend nucleaire werkzaamheden op contractbasis. Bij ontstentenis van een overeenstemming over het voorgestelde meerjarenprogramma heeft de Raad voor 1972 een overgangsprogramma ten belope van 40,64 miljoen dollar (15 080 000 dollar voor het gemeenschappelijk programma en 25 560 000 dollar voor de bijkomende programma's) vastgesteld. De Raad heeft ook de beginselen uitgestippeld op grond waarvan het toekomstig meerjarenprogramma moet worden uitgewerkt ; het zou normaliter in 1973 moeten beginnen, nadat de nieuwe toetredende leden werden geraadpleegd. Tegelijkertijd werd het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek gereorganiseerd in de zin van een ruimere beheersautonomie. Bovendien werden de algemene oriëntaties voor de programma's van het Centrum bepaald : zij moeten zich uitstrekken tot de onderzoekingen voor de industriële ontwikkeling, de acties van overheidswege en de basisonderzoekingen vooral daar waar een aanvullende actie bij die van de lidstaten noodzakelijk is.

De markt van de *kerncentrales* was in 1971 zeer actief ; het aantal lichtwatercentrales in bedrijf, in aanbouw of in bestelling in de Gemeenschap bereikt thans 28 eenheden, die samen 16 000 MWe vertegenwoordigen. Een aanzienlijk geheel van samenwerkingsakkoorden werd gesloten tussen Duitse en Engelse

groepen en Italiaanse, Belgische en Britse firma's met het oog een gemeenschappelijk front te vormen tegenover de internationale concurrentie op de uitvoermarkten ; deze akkoorden hebben betrekking op de bouw en de commercialisering van beproefde en geavanceerde reactoren.

Wat de stralingsbescherming betreft zijn in vier lidstaten nieuwe bepalingen in werking getreden ; zij vormen een aanvulling van de basisnormen betreffende de *sanitaire bescherming* van de bevolking en de werknemers tegen de gevaren van ioniserende stralingen. Het nieuw meerjarige onderzoekprogramma maakt het de Commissie mogelijk haar actie voort te zetten op het gebied van de radioëcologie, de dosimetrie, de besmetting van de voedselketen, de toxicologie en de epidemiologie van de vertraagde effecten van stralingen.

De transitoire aard van het programma voor onderzoek en onderwijs van Euratom evenals zijn beperkte omvang hebben tot gevolg gehad dat het volume van de *verspreidingen* (verslagen, artikels, uiteenzettingen en mededelingen) op nagenoeg hetzelfde peil is gebleven als in 1970. Het aantal door het Gemeenschappelijk Onderzoekcentrum voorgestelde uitvindingen en dat van de eerste octrooiaanvragen bleven eveneens op hetzelfde peil als in 1970. Initiatieven werden genomen om de werkzaamheden van de lidstaten op het gebied van de wetenschappelijke en technische informatie en documentatie te coördineren, met het oogmerk geleidelijk een Europees documentatie- en informatienet te vormen. Het systeem voor automatische documentatie op het gebied van de kernenergie is met 140 000 documenten toegenomen.

De *samenwerking op het gebied van de kernenergie* werd voortgezet. De op 4 februari 1959 voor een periode van 10 jaar gesloten overeenkomst met het Verenigd Koninkrijk werd nogmaals verlengd tot de voor de toetreding van Groot-Brittannië tot de Gemeenschap voorziene datum.

AFDELING IV. — BELGISCH-NEDERLANDS-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE (BENELUX)

§ 1. — VERLOOP VAN DE ECONOMISCHE UNIE

Op 8 februari 1971 heeft de Benelux Ministeriële Werkgroep voor de Ruimtelijke Ordening te Brussel haar eerste vergadering gehouden onder voorzitterschap van de heer J. De Saeger, Belgisch minister van Openbare Werken, verantwoordelijk voor de Stedebouw en de Ruimtelijke Ordening.

De Ministers hebben een aantal akkoorden bekrachtigd die het afgelopen jaar op het gebied van de ruimtelijke ordening in Beneluxverband zijn bereikt, onder meer bij het vergelijken van de verschillende streek- en gewestplannen

voor de grensgebieden. Bovendien is over een aantal wegverbindingen tussen Nederland, België en Luxemburg overeenstemming bereikt. De Ministers hebben eveneens besloten een studie te doen verrichten met het oog op een meer intensieve exploitatie van de luchthaven van Luxemburg.

Op 10 maart 1971 heeft het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie te Brussel een belangrijke vergadering gehouden, gewijd aan de coördinatie van het beleid op economisch, sociaal en financieel gebied. De vergadering stond onder leiding van de Belgische minister van Buitenlandse Handel, de heer H. Fayat.

Naast de openstelling van de onderlinge grenzen achten de Regeringen het ogenblik gekomen om uitvoering te geven van de afspraken van de Regeringsconferenties van april 1969 en juli 1970 m.b.t. de versterking van de coördinatie van het economische, financiële en sociale beleid. De Regeringen zien hierin niet alleen een noodzakelijkheid voor de voltooiing van de economische unie doch ook voor de externe positie van Benelux.

In dit kader heeft het Comité van Ministers in haar vergadering van 9 juni 1971 meer in het bijzonder aandacht besteed aan de monetaire maatregelen en hun weerslag op de landbouw, alsmede op de conjuncturele politiek en de economische politiek op middellange termijn.

Het Comité van Ministers heeft zich nader beraden over een unificatie van de accijnzen met het oog op de afschaffing van de binnengrensformaliteiten met ingang van 1 januari 1973.

Belangrijke maatregelen werden genomen op het veterinaire gebied waardoor de formaliteiten aan de binnengrenzen op 1 augustus a.s. konden worden opgeheven.

Op 22 september 1971 heeft het Comité van Ministers in het kader van de coördinatie van de economische en financiële politiek een onderzoek gewijd aan de situatie op het monetaire gebied en met name over de werking van het Monetair Arrangement van 21 augustus 1971 tussen de Beneluxlanden. Door deze overeenkomst, die het herstel van de vaste pariteit tussen gulden en frank betekent, kon in het intra-Beneluxverkeer worden afgezien van de landbouwmaatregelen die het gevolg waren van de monetaire moeilijkheden in mei 1971. Het Comité van Ministers heeft besloten tot nauwere coördinatie onder de Beneluxlanden bij monetaire besprekingen van de E.E.G. en van andere internationale organen.

Ter verdere vrijmaking van het onderlinge goederenverkeer hebben de Ministers richtlijnen gegeven voor een bespoediging van de harmonisatie van de wetgevingen.

Ten slotte hebben de Ministers een aantal harmonisatievoorstellen goedgekeurd betreffende de sociale sector, de verkeerssector en de volksgezondheid.

§ 2. — HANDELSVERKEER TUSSEN DE B.L.E.U. EN NEDERLAND

Ingevolge het afschaffen, op 1 januari 1971, van de grensformaliteiten aan de Belgisch-Nederlandse grens, beschikt het Centraal Bureau voor de Statistiek (Nederland) momenteel niet over de nodige statistische informatie betreffende het handelsverkeer tussen de B.L.E.U. en Nederland.

Volgens de B.L.E.U.-gegevens (Nationaal Instituut voor de Statistiek), steeg de Noord-Zuidstroom (invoer) in 1971 met 22,8 % en de Zuid-Noordstroom (uitvoer) met 2,0 %. Het jaar tevoren bedroegen deze percentages respectievelijk 16,6 % en 15,5 %. Uit de recente toenemingspercentages volgt, dat de B.L.E.U.-import uit Nederland, die traditioneel veel lager ligt dan de export naar dat land, in 1971 zijn achterstand sterk heeft ingelopen met een totaal van 101,9 miljard frank, tegen 114,7 miljard voor de export.

In de totale import uit Nederland bekleden de afgewerkte produkten in 1971 met 64,1 % de voornaamste plaats ; 20,5 % wordt door de grond- en hulpstoffen ingenomen en 15,4 % bestaat uit voedings- en genotmiddelen.

Bij de export naar Nederland bedragen de afgewerkte produkten 86,0 % van het totaal, de voedings- en genotmiddelen 8,9 % en de grond- en hulpstoffen 5,1 %.

Onder de fabrikaten die vanuit Nederland worden ingevoerd, onderscheidt men, naar orde van belangrijkheid, produkten uit de metaalverwerkende nijverheid, de textiel- en kledingnijverheid en de chemische nijverheid. In 1971 steeg de invoer van fabrikaten uit de eerste sector met 22,4 %, deze afkomstig van de tweede sector met 15,2 % en, ten slotte, die van de chemische nijverheid met 20 %.

De belangrijkste sectoren, t.o.v. het voorgaande jaar wat de uitvoer naar Nederland betreft, zijn in orde van belangrijkheid (de schommelingspercentagen zijn tussen haakjes aangeduid) : de metaalverwerkende nijverheid (— 0,1 %), de textiel- en de kledingnijverheid (+ 10,9 %), de metaalvoortbrengende nijverheid (— 21,5 %), de chemische nijverheid (+ 9,1 %), de voedings- en genotmiddelennijverheid (+ 21,8 %) en de papier- en kartonnijverheid (+ 9,6 %).

In 1971 bedroeg het uitvoeroverschot van de B.L.E.U. t.o.v. Nederland 12,8 miljard frank, tegen 29,5 miljard frank in 1970 en 26,2 miljard in 1969.

★

★ ★

Groothertogdom Luxemburg

Verbeterd indexcijfer van de industriële produktie

BEDRIJFSTAK	1947 = 100(a)		1967 = 100			
	1967	1968	1968	1969	1970	1971
Extractieve bedrijven	**238**	**239**	**100,2**	**103,0**	**96,4**	**79,6**
IJzerertsgroeven	318	321	101,0	100,5	90,4	71,9
Steengroeven	40	39	97,5	114,9	118,5	109,0
Be- en verwerkende bedrijven	**211**	**224**	**107,3**	**121,5**	**122,5**	**121,7**
Voedingsmiddelenindustrie	136	125	101,7	99,5	102,7	102,1
Genotmiddelennijverheid	224	227	103,6	105,0	107,6	117,4
Textielnijverheid	12	9	89,6	84,4	88,0	108,5
Kleding - en beddegoednijverheid	32	28				
Houtnijverheid	16	7	84,9	90,4	84,9	88,9
Meubel- en meubileringsnijverheid	53	52	98,8	100,8	83,5	98,8
Drukkerij en uitgeverij	139	138	102,4	103,6	105,5	111,2
Chemische nijverheid en aanverwante bedrijven	181	192	124,4	140,7	148,8	149,3
Industrie der niet-metaalhoudende mineralen	224	263	111,0	120,6	123,5	132,2
IJzer- en staalnijverheid	246	263	105,8	121,1	119,5	114,4
Metaalverwerkende nijverheid	77	73	98,5	118,0	124,9	139,3
Elektriciteit, gas	**418**	**390**	**92,0**	**100,6**	**99,4**	**106,1**
Elektrische energie	518	476	91,4	98,5	97,2	106,9
Gasproduktie en -distributie	148	161	104,9	129,8	89,4	88,9
Algemeen indexcijfer	**217**	**229**	**106,1**	**119,6**	**120,2**	**119,0**

(a) De gegevens op basis 1947 = 100 zijn niet meer beschikbaar vanaf 1969.

Bron : Service central de la Statistique et des Etudes économiques du Grand-Duché de Luxembourg.

Groothertogdom Luxemburg

IJzer- en staalproduktie

Maandgegevens

TIJDVAK	Aantal hoog-ovens in werking	Hoeveelheid (duizenden tonnen)			Gewogen globaal indexcijfer (1947 = 100)
		Gietijzer	Staal	Gewalste produkten en half-fabrikaten	
1966	24	330,2	365,8	287,4	241
1967	23	330,2	373,4	294,3	246
1968	23	359,0	402,8	314,3	263
1969	24	406,0	460,1	359,3	300
1970	25	401,2	455,2	354,4	296
1971	22	382,4	436,8	339,1	..
1971 Januari	24	374,5	413,0	317,0	..
Februari ...	24	353,4	412,9	324,1	..
Maart	24	403,8	466,4	367,3	..
April	21	391,3	445,9	358,1	..
Mei	21	375,8	413,0	330,4	..
Juni.....	23	386,8	456,5	349,2	..
Juli	23	417,7	484,7	366,1	..
Augustus ...	22	407,1	455,9	334,1	..
September ..	21	395,9	452,5	351,3	..
Oktober	20	371,3	428,3	336,5	..
November ..	20	366,6	421,5	325,9	..
December ..	20	344,3	390,8	309,4	..

Bronnen : Groupement des Industries sidérurgiques luxembourgeoises.
Service central de la Statistique et des Etudes économiques du Grand-Duché de Luxembourg.

Groothertogdom Luxemburg

Landbouwproduktie

PRODUKT	Eenheid	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Broodgranen.....	10^3m.k.	440,3	594,2	514,0	515,9	311,1	445,5
Andere graangewassen	»	733,4	984,8	954,8	1 036,8	778,5	973,6
Peulgewassen	»	5,9	11,2	10,5	9,9	7,1	8,2
Aardappelen	»	676,9	905,9	655,0	618,6	679,1	644,7
Andere knolgewassen .	»	679,3	673,6	551,5	518,7	420,2	378,4
Voedergewassen (inclusief hooi)	»	2 116,0	2 334,0	1 701,7	2 139,5	1 811,2	2 096,2
Melk	10^6 kg	196,1	207,9	215,3	211,5	217,0	220,0 (a)

(a) Voorlopige gegevens.

Bron : Service central de la Statistique et des Etudes économiques du Grand-Duché de Luxembourg.

Groothertogdom Luxemburg

Gewogen indexcijfer der consumptieprijzen
(1965 = 100)

MAAND	1967	1968	1969	1970	1971
Januari	104,29	107,23	109,79	113,78	118,33
Februari	104,25	107,79	109,90	114,50	119,13
Maart	104,37	107,90	110,11	114,72	120,19
April.....	104,73	108,13	110,36	115,21	120,29
Mei	105,02	108,03	110,84	115,81	121,17
Juni	104,80	108,13	110,71	116,13	121,44
Juli	105,93	108,33	111,01	116,58	121,54
Augustus	105,96	108,32	110,87	116,25	121,68
September	106,65	108,50	111,05	116,72	122,24
Oktober	106,75	109,00	111,13	117,09	123,05
November	106,97(a)	109,16	111,49	117,29	123,56
December	107,12	109,58	112,67	117,55	124,03
Jaargemiddelde ...	**105,57**	**108,34**	**110,83**	**115,97**	**121,39**

(a) Nieuwe reeks vanaf 1 november 1967.

Bron : Service central de la Statistique et des Etudes économiques du Grand-Duché de Luxembourg.

Nederland

Middelen en bestedingen in de volkshuishouding (a)

(miljarden guldens)

OMSCHRIJVING	1966	1967	1968 (c)	1969 (c)	1970 (c)	1971
Middelen :						
Produktie in bedrijven	52,3	57,3	63,3	71,6	78,3	86,6
Produktie van de Overheid	8,8	9,8	10,7	11,9	13,2	15,5
Netto-inkomsten uit het buitenland	0,5	0,7	0,5	0,5	0,1	—0,2
Nationaal inkomen (tegen factorkosten)	**61,6**	**67,8**	**74,5**	**84,0**	**91,6**	**101,9**
Indirecte belastingen minus subsidies	7,2	8,0	9,4	9,8	11,8	14,0
Nationaal produkt (tegen marktprijzen)	**68,8**	**75,8**	**83,9**	**93,8**	**103,4**	**115,9**
Uitvoerssaldo (b)	+0,5	0	—0,6	—0,4	1,4	0,5
Totaal beschikbare middelen	**69,3**	**75,8**	**83,3**	**93,4**	**104,8**	**116,4**
Bestedingen :						
Consumptie door verbruikers	43,7	47,6	52,0	57,5	64,2	71,2
Overheidsbestedingen	11,9	13,4	14,4	16,1	18,2	21,3
Netto-investeringen in bedrijven	9,6	10,6	12,1	12,7	15,2	16,6
Netto-investeringen van de Overheid	3,1	3,5	4,2	4,5	4,8	5,8
Voorraadvorming en toeneming onderhanden werk	1,0	0,7	0,6	2,6	2,4	1,5
Totaal nationale bestedingen	**69,3**	**75,8**	**83,3**	**93,4**	**104,8**	**116,4**

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Werkelijke prijzen.
(b) — overschot; + tekort.
(c) Verbeterde gegevens.

Nederland

Aantal werklozen (a)

JAARTAL	Totaal	Werklozen (excl.A.W.-arbeiders)	Geregistreerde A.W.-arbeiders (b)	Mannen	Vrouwen
1965	36 300	34 100	2 200	30 400	5 900
1966	46 300	44 500	1 800	39 700	6 600
1967	89 900	87 100	2 800	78 600	11 300
1968	84 300	82100	2 200	72 300	12 000
1969	65 800	63 600	2 200	54 300	11 500
1970	52 600	51 000	1 600	45 100	7 500
1971	65 000	63 900	1 700	56 900	8 700

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Gewijzigde gegevens ingevolge definitiewijziging.
(b) De A.W. (aanvullende werken) -arbeiders zijn de door de overheidsdiensten tewerkgestelde werklozen. In deze statistiek zijn bovendien opgenomen de vorstwerklozen, de zieken, de arbeiders die ongevallenuitkering ontvingen, benevens een aantal personen die werk vonden zonder dat die arbeidsbureaus hiervan tijdig bericht ontvingen.

Nederland

Indexcijfers van de produktie en van de personeelsbezetting in de industrie (a)

(1963 = 100)

TIJDVAK	Produktie	Personeels-bezetting (b)	Produktie per werknemer
1963	100	100	100
1964	110	101	109
1965	116	102	114
1966	123	101	121
1967	129	97	131
1968	143	96	148
1969	160	96	165
1970	176	97	181
1971	188	95	194
1971 : 1e kwartaal	191	96	197
2e kwartaal	186	95	193
3e kwartaal	171	95	177
4e kwartaal	204	94	210

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Exclusief het bouwbedrijf.
(b) De kwartaalindexcijfers geven het gemiddelde van de stand bij het begin en bij het einde van het kwartaal; het jaarindexcijfer is berekend op grond van de kwartaalindexcijfers.

Nederland

Produktie-indexcijfers per bedrijfstak

(1963 = 100)

BEDRIJFSTAK	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Bouwmaterialen en aardewerk	126	134	139	139	146	160
Chemische nijverheid	159	177	221	259	288	311
Ledernijverheid	102	94	102	101	104	104
Rubbernijverheid	125	117	131	135	136	138
Mijnbouw	110	115	146	182	229	285
Metaalnijverheid	121	125	135	152	167	173
Papierindustrie	129	133	145	160	164	162
Textielnijverheid	106	96	108	112	115	117
Gas, elektriciteit en water	141	160	192	231	270	311
Voedings- en genotmiddelenindustrie.	110	119	123	130	137	148
Algemeen indexcijfer van de nijverheid	**123**	**129**	**143**	**160**	**176**	**188**

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Nederland

Buitenlandse handel

(miljoenen guldens)

TIJDVAK	1967	1968	1969	1970	1970 (a)	1971 (a)
	INVOER					
1e kwartaal	7 378	8 327	9 094	11 060	9 157	11 049
2e kwartaal	7 673	8 019	9 933	12 350	10 216	11 274
3e kwartaal	7 184	8 296	9 725	11 802	9 850	11 169
4e kwartaal	7 946	8 996	11 045	13 391	11 193	11 458
Jaar ...	**30 181**	**33 638**	**39 797**	**48 603**	**40 416**	**44 950**
	UITVOER					
1e kwartaal	6 295	7 117	8 113	9 829	8 425	10 048
2e kwartaal	6 574	7 187	8 927	10 569	9 069	10 383
3e kwartaal	6 449	7 535	9 004	10 612	9 176	10 393
4e kwartaal	7 062	8 358	10 030	11 612	10 010	10 991
Jaar ...	**26 380**	**30 197**	**36 074**	**42 622**	**36 680**	**41 815**
	SALDO					
1e kwartaal	— 1 083	— 1 210	— 981	— 1 231	— 732	— 1 001
2e kwartaal	— 1 099	— 832	— 1 006	— 1 781	— 1 147	— 891
3e kwartaal	— 735	— 761	— 721	— 1 190	— 674	— 776
4e kwartaal	— 884	— 638	— 1 015	— 1 779	— 1 183	— 467
Jaar ...	**— 3 801**	**— 3 441**	**— 3 723**	**— 5 981**	**— 3 736**	**— 3 135**

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Exclusief de gegevens van en naar de B.L.E.U. Voor 1971 zijn de gegevens van de B.L.E.U. niet beschikbaar.

Nederland

Invoerwaarde per land van herkomst

LAND	1967	1968	1969	1970	1970 (a)	1971 (a)
	Miljoenen guldens					
B. L. E. U.	5 567	6 046	7 045	8 187	..	..
West-Duitsland	7 670	8 876	10 618	13 164	13 164	14 386
Frankrijk	1 920	2 183	3 088	3 644	3 644	4 082
Italië	1 299	1 524	1 802	2 105	2 105	2 276
Verenigd Koninkrijk	1 674	1 844	2 262	2 815	2 815	2 967
Verenigde Staten	3 208	3 671	3 862	4 737	4 737	5 115
	Percentages van het totaal					
B. L. E. U.	18,4	18,0	17,7	16,9	..	..
West-Duitsland	25,4	26,4	26,7	27,1	32,6	32,0
Frankrijk	6,4	6,5	7,8	7,5	9,0	9,1
Italië	4,3	4,5	4,5	4,3	5,2	5,1
Verenigd Koninkrijk	5,5	5,5	5,7	5,7	7,0	6,6
Verenigde Staten	10,6	10,9	9,7	9,8	11,7	11,4

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Voor 1971 zijn de gegevens van de B.L.E.U. niet beschikbaar. De percentages zijn berekend op het totaal van de invoer, deze van de B.L.E.U. uitgezonderd.

Nederland

Uitvoerwaarde per land van bestemming

LAND	1967	1968	1969	1970	1970 (a)	1971 (a)
	Miljoenen guldens					
B. L. E. U.	3 886	4 319	5 030	5 942	..	..
West-Duitsland	6 885	8 393	10 712	13 873	13 873	16 440
Frankrijk	2 423	3 180	4 167	4 251	4 251	5 029
Italië	1 296	1 451	1 781	2 305	2 305	2 542
Verenigd Koninkrijk	2 330	2 579	2 750	2 981	2 981	3 553
Verenigde Staten	1 241	1 579	1 623	1 832	1 832	1 960
	Percentages van het totaal					
B. L. E. U.	14,7	14,3	13,9	14,0	..	..
West-Duitsland	26,1	27,8	29,7	32,6	37,8	39,3
Frankrijk	9,2	10,5	11,6	10,0	11,6	12,0
Italië	4,9	4,8	4,9	5,4	6,3	6,1
Verenigd Koninkrijk	8,8	8,5	7,6	7,0	8,1	8,5
Verenigde Staten	4,7	5,2	4,5	4,3	5,0	4,7

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Voor 1971 zijn de gegevens van de B.L.E.U. niet beschikbaar. De percentages zijn berekend op het totaal van de uitvoer, deze naar de B.L.E.U. uitgezonderd.

Nederland

Goud- en deviezenreserves
(miljoenen guldens)

JAARTAL	Goud	Valuta	Totaal
1964	6 080	1 372	7 452
1965	6 327	1 059	7 386
1966	6 234	1 121	7 355
1967	6 166	2 023	8 189
1968	6 115	951	7 066
1969	6 198	1 298	7 496
1970	6 437	2 723	9 682 (a)
1971	6 875	1 173	10 111 (a)

Bron : « Nederlandsche Bank », N. V.

(a) Inclusief de bijzondere trekkingsrechten in het I.M.F.

Nederland

Prijzen en lonen
(1963 = 100)

TIJDVAK	Groothandels-prijzen	Kosten van levensonderhoud	Regelings-lonen
1966	115	117	143
1967	115	121	152
1968	116	126	163
1969	117	135	178
1970	124	141	198
1971	125	152	221
1971 : 1e kwartaal	125	147	212
2e kwartaal	125	151	216
3e kwartaal	125	153	226
4e kwartaal	127	156	230

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Nederland

Particulier verbruik
(1963 = 100)

JAARTAL	Waarde	Hoeveelheid	Hoeveelheid per hoofd van de bevolking
1964	113	106	105
1965	127	114	111
1966	138	118	113
1967	150	124	117
1968	164	132	124
1969	182	138	128
1970	203	148	136
1971	223	153	139

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Ontwikkeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U.

Waarde

JAARTAL	Invoer			Uitvoer		
	Totaal (miljarden franken)	Uit Nederland		Totaal (miljarden franken)	Naar Nederland	
		Miljarden franken	% van het totaal		Miljarden franken	% van het totaal
1960	197,9	29,4	14,9	188,8	40,1	21,3
1961	211,0	32,3	15,3	196,2	45,9	23,4
1962	227,8	33,7	14,8	216,2	49,3	22,8
1963	255,6	37,7	14,7	242,0	54,6	22,6
1964	299,0	44,0	14,7	279,5	64,1	22,9
1965	324,8	48,2	14,8	319,1	70,4	22,1
1966	358,7	52,4	14,6	341,5	76,0	22,3
1967	358,8	54,0	15,1	351,6	75,5	21,5
1968	416,7	60,8	14,6	408,2	85,9	21,0
1969	499,4	71,2	14,3	503,3	97,4	19,4
1970	568,1	83,0	14,6	580,5	112,5	19,4
1971	626,8	101,9	16,3	603,9	114,7	19,0

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Ontwikkeling van de buitenlandse handel van Nederland

Waarde

JAARTAL	Invoer			Uitvoer		
	Totaal (miljoenen guldens)	Uit de B.L.E.U.		Totaal (miljoenen guldens)	Naar de B.L.E.U.	
		Miljoenen guldens	% van het totaal		Miljoenen guldens	% van het totaal
1961	18 652	3 549	19,0	15 712	2 373	15,1
1962	19 358	3 804	19,6	16 596	2 444	14,7
1963	21 601	4 162	19,3	17 962	2 694	15,0
1964	25 548	4 911	19,2	21 025	3 207	15,3
1965	27 010	5 299	19,6	23 144	3 438	14,9
1966	29 024	5 508	19,0	24 443	3 685	15,1
1967	30 181	5 567	18,4	26 380	3 886	14,7
1968	33 638	6 046	18,0	30 197	4 319	14,3
1969	39 797	7 045	17,7	36 074	5 030	13,9
1970	48 603	8 186	16,8	42 622	5 945	13,9
1970 (a)	40 416	..	..	36 680	..	..
1971 (a)	44 950	..	..	41 815	..	..

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Exclusief de gegevens van en naar de B.L.E.U. Voor 1971 zijn de gegevens van de B.L.E.U. niet beschikbaar.

Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland

Indeling naar de graad van bewerking

JAARTAL	Voedings- en genotmiddelen		Grond- en hulpstoffen		Fabrikaten		Totaal
	Miljarden franken	% van de totale waarde	Miljarden franken	% van de totale waarde	Miljarden franken	% van de totale waarde	Miljarden franken
	INVOER						
1964	7,2	16,4	8,0	18,2	28,8	65,4	44,0
1965	9,1	18,9	8,5	17,6	30,6	63,5	48,2
1966	9,2	17,5	9,2	17,6	34,0	64,9	52,4
1967	9,5	17,6	9,2	17,0	35,3	65,4	54,0
1968	10,7	17,6	11,4	18,7	38,7	63,7	60,8
1969	12,1	17,0	13,0	18,3	46,1	64,7	71,2
1970	14,1	17,0	14,6	17,6	54,3	65,4	83,0
1971	15,7	15,4	20,9	20,5	65,3	64,1	101,9
	UITVOER						
1964	4,0	6,3	5,8	9,0	54,3	84,7	64,1
1965	4,7	6,7	5,9	8,4	59,8	84,9	70,4
1966	5,4	7,1	5,4	7,1	65,2	85,8	76,0
1967	5,8	7,7	5,6	7,3	64,1	85,0	75,5
1968	7,0	8,1	5,8	6,8	73,1	85,1	85,9
1969	8,7	8,9	6,8	7,0	81,9	84,1	97,4
1970	9,0	8,0	6,3	5,6	97,2	86,4	112,5
1971	10,2	8,9	5,9	5,1	98,6	86,0	114,7

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland

Belangrijkste fabrikaten ingedeeld per nijverheidssector

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Invoer				Uitvoer			
	1968	1969	1970	1971	1968	1969	1970	1971
Metaalvoortbrengende nijverheid	3 663	4 654	5 944	7 350	14 020	15 695	20 072	15 762
IJzer en staal	1 679	2 047	3 129	4 464	6 525	7 867	10 474	10 299
Non-ferrometalen	1 984	2 607	2 815	2 886	7 495	7 828	9 598	5 463
Metaalverwerkende nijverheid	12 116	13 161	17 192	21 048	23 364	25 213	29 824	29 793
Machines	3 623	4 076	4 828	5 875	2 989	3 582	4 542	4 458
Elektrotechniek	4 281	4 190	6 067	8 149	6 381	7 094	8 792	8 661
Vervoermaterieel	2 658	3 118	3 917	4 046	11 279	11 570	12 832	12 825
Overige metaalwaren	1 554	1 777	2 380	2 973	2 715	2 967	3 658	3 849
Textiel- en kledingnijverheid	7 925	9 944	10 739	12 370	16 438	17 842	18 744	20 781
Garens	2 103	3 053	3 076	3 377	3 297	3 591	3 372	3 600
Weefsels	2 799	2 906	3 146	3 618	5 155	5 301	5 298	5 984
Overige textielprodukten	595	708	731	943	2 020	2 121	2 167	2 004
Kleding	2 428	3 277	3 786	4 432	5 966	6 829	7 907	9 193
Chemische nijverheid	5 830	7 033	8 733	10 476	5 589	7 415	8 947	9 757
Eigenlijke chemische produkten	1 602	1 726	2 477	3 537	1 382	2 017	2 593	2 611
Kunstmeststoffen	60	105	83	141	338	321	402	428
Fotografische produkten	86	78	98	101	280	304	306	332
Overige chemische produkten	4 082	5 124	6 075	6 697	3 589	4 773	5 646	6 386
Steenkolennijverheid	2 512	1 983	1 982	1 342	173	47	158	80
Petroleumderivaten	2 531	2 776	3 050	5 792	1 934	1 999	1 592	1 576
Voedings- en genotmiddelen	5 190	5 968	6 658	7 875	3 814	3 853	4 471	5 445
Bouwmaterialen	261	297	322	352	1 401	1 395	1 639	2 009
Glasnijverheid	552	523	800	951	1 792	1 721	2 358	2 344
Papier- en kartonnijverheid	2 350	2 744	3 113	3 280	2 162	2 732	3 284	3 598

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

ZEVENDE DEEL

BELANGRIJKSTE FEITEN

BELANGRIJKSTE FEITEN

Arbeid (Zie ook Lonen en Sociale Voorzorg)

De Arbeidswet van 16 maart 1971, is verschenen in het « Belgisch Staatsblad » van 30 maart 1971 brengt, enerzijds, wijzigingen aan de vroegere wetgeving en, anderzijds, heft ze enkele wetten op.

De volgende koninklijke besluiten brengen wijzigingen aan het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming. Het zijn :

— koninklijk besluit van 23 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 17 februari 1971) ;

— koninklijk besluit van 29 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 9 februari 1971) ;

— koninklijk besluit van 10 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 maart 1971) ;

— koninklijk besluit van 26 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 31 maart 1971) ;

— koninklijk besluit van 10 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 16 april 1971) ;

— koninklijk besluit van 19 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juni 1971) ;

— koninklijk besluit van 7 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 21 juli 1971) ;

— koninklijk besluit van 14 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 24 september 1971) ;

— koninklijk besluit van 1 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 2 december 1971) ;

— koninklijk besluit van 24 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 15 december 1971).

Diverse koninklijke besluiten hebben betrekking op de voorwaarden waaronder het gebrek aan werk wegens economische oorzaken de uitvoering van de arbeidsovereenkomst voor werklieden schorst ; de betrokken sectoren zijn :

— de witwasserijen, de zelfwasserijen, de strijkondernemingen, depots en shops die zich bezighouden met één of meer bedrijvigheden van

voormelde sectoren (koninklijk besluit van 1 december 1970, « Belgisch Staatsblad » van 4 februari 1971 ; koninklijk besluit van 31 augustus 1971, « Belgisch Staatsblad » van 28 december 1971) ;

— de ondernemingen die klederen of stofferingsvoorwerpen verven, chemisch reinigen of strijken, alsmede de depots en shops die zich met één of meer bedrijvigheden van voormelde sector bezighouden (koninklijk besluit van 1 december 1970, « Belgisch Staatsblad » van 22 januari 1971) ;

— de beschermde werkplaatsen (koninklijk besluit van 29 januari 1971, « Belgisch Staatsblad » van 10 februari 1971) ;

— de ondernemingen die onder het Nationaal Paritair Comité voor de meester-kleermakers en kleermakers ressorteren (koninklijk besluit van 10 maart 1971 ; « Belgisch Staatsblad » van 7 mei 1971) ;

— zekere ondernemingen die onder het Nationaal Paritair Comité voor de textielnijverheid en het breiwerk ressorteren (koninklijk besluit van 10 maart 1971 ; « Belgisch Staatsblad » van 29 april 1971) ;

— sommige ondernemingen die onder het Nationaal Paritair Comité voor het vervoer ressorteren (koninklijk besluit van 29 september 1971 ; « Belgisch Staatsblad » van 28 december 1971) ;

— sommige ondernemingen die onder de bevoegdheid vallen van het Paritair Comité voor het diamant (koninklijk besluit van 31 augustus 1971 ; « Belgisch Staatsblad » van 30 december 1971).

De wet van 17 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 februari 1971) wijzigt de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en ook de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers alsmede de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen.

De wet van 28 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 21 augustus 1971) herziet de wetgeving op de sluiting van ondernemingen.

Het koninklijk besluit van 25 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 mei 1971) stelt vast, voor het jaar 1971, het bedrag en de betalingsmodaliteiten en termijnen van de bijdragen verschuldigd door de werkgevers aan het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers.

Het koninklijk besluit van 13 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 29 oktober 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 22 juli 1966 tot toekenning van een herplaatsingspremie aan de werknemers die ten gevolge van de gehele of gedeeltelijke sluiting of van de vermindering der activiteit van steenkolenmijnen worden ontslagen, gewijzigd bij koninklijke besluiten van 19 december 1966 en 29 januari 1969.

Het koninklijk besluit van 24 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 15 december 1971) wijzigt het besluit van de Regent van 25 september 1947 houdende algemeen reglement der maatregelen op gebied van de hygiëne en gezondheid der werknemers in de mijnen, ondergrondse groeven en graverijen gewijzigd bij koninklijk besluit van 16 april 1965.

De koninklijke besluiten van 10 november 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 november 1971) en van 13 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 13 juli 1971) wijzigen het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende de arbeidsvoorziening en de werkloosheid.

Het koninklijk besluit van 9 februari 1971 richt een Paritair Comité op voor de dienstboden (« Belgisch Staatsblad » van 20 februari 1971).

Het koninklijk besluit van 29 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 12 februari 1971) verklaart algemeen bindend de collectieve arbeidsovereenkomst van 19 oktober 1970 van het Nationaal Paritair Comité voor het vervoer, tot oprichting van een fonds voor bestaanszekerheid genoemd « Sociaal Fonds voor het vervoer van goederen met motorvoertuigen » en tot vaststelling van zijn statuten.

Het koninklijk besluit van 29 december 1970 richt een Paritair Comité op voor de zeevisserij en stelt het aantal leden vast (« Belgisch Staatsblad » van 12 januari 1971).

Het ministerieel besluit van 8 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 12 juni 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 14 mei 1965 houdende vaststelling van de criteria van toekenning der toelagen voor de oprichting, de vergroting of de inrichting van beschermde werkplaatsen.

De koninklijke besluiten van 11 oktober 1971 en van 13 oktober 1971 en het ministerieel besluit van 12 oktober 1971 wijzigen vroegere koninklijke besluiten van 20 mei 1966, van 20 december 1963 en ministeriële besluiten van 4 juni 1964 en 22 mei 1964 betreffende werkloosheid en werkloosheidsuitkeringen (« Belgisch Staatsblad » van 16 oktober 1971).

Benelux [Zie Buitenlandse handel (Benelux en Benelux-akkoorden met)]

Buitenlandse handel

BENELUX

Op 1 februari 1971 werd de overeenkomst tot eenmaking van het Benelux-douanegebied van kracht. Vanaf deze datum worden aan de binnengrenzen van de Benelux de douaneformaliteiten afgeschaft, waar-

onder ook de formaliteiten voor de vrijstelling van invoerrechten zijn begrepen. Eventuele formaliteiten voor instelling van het invoerrecht zullen voortaan, hetzij op de plaats waar de goederen Benelux binnenkomen, hetzij op de losplaats moeten worden vervuld.

HANDELS- EN BETALINGSAKKOORDEN

Benelux-akkoorden met :

Bulgarije : op 13 mei 1970 werd te Sofia een nieuw langlopend handelsakkoord ondertekend tussen de landen van de Benelux en Bulgarije. Het is geldig voor de duur van vijf jaar (1970-1974) met ingang van 1 januari 1970. Het tweede protocol werd in oktober 1971 ondertekend. Het betalingsakkoord van 19 maart 1960 is geldig voor een onbepaalde duur en kan opgezegd worden mits een vooropzeg van drie maanden.

Denemarken : het handelsakkoord van 28 december 1956 werd stilzwijgend verlengd tot 30 november 1972.

Griekenland : op 1 februari 1971 werd het handelsakkoord, ondertekend op 9 maart 1960, stilzwijgend verlengd tot 31 januari 1973.

Honduras : het handelsakkoord van 30 januari 1959 werd stilzwijgend verlengd tot 28 mei 1972.

Hongarije : op 23 november 1971 werd te Boedapest een langlopend handelsakkoord tussen de Beneluxlanden en Hongarije geparafeerd. Deze overeenkomst, die het op 26 april 1967 te Boedapest ondertekend langlopend handelsakkoord vervangt, geldt voor een duur van vier jaar met terugwerkende kracht tot 1 januari 1971. Gedetailleerde voorzieningen betreffende het wederzijds handelsverkeer in het kader van dit akkoord werden vastgelegd in jaarlijkse protocollen. De voorzieningen betreffende elk van de volgende jaren worden voorgesteld door een Gemengde Commissie. Het betalingsakkoord van 28 maart 1959 is geldig voor onbepaalde duur en kan opgezegd worden mits een vooropzeg van drie maanden.

Israël : het handelsakkoord van 29 augustus 1958 werd stilzwijgend verlengd tot 31 augustus 1972.

Japan : het op 8 oktober 1960 te Tokio ondertekend handelsakkoord werd stilzwijgend verlengd tot 31 december 1972.

Joegoslavië : het handelsakkoord van 18 juni 1958 werd stilzwijgend verlengd tot 30 juni 1972. Het betalingsakkoord van 18 juni 1958 is geldig voor een onbepaalde duur vanaf 1 juli 1958.

Marokko : het handelsakkoord van 5 mei 1958 werd stilzwijgend verlengd tot 30 juni 1972.

Noorwegen : het op 28 mei 1957 ondertekend handelsakkoord werd op 1 mei 1971 stilzwijgend verlengd tot 31 april 1972.

Oostenrijk : het op 29 juni 1957 ondertekend handelsakkoord werd stilzwijgend verlengd tot 31 maart 1972.

Paraguay : op 13 augustus 1963 werd te Asuncion een handels- en scheepvaartovereenkomst ondertekend tussen de Beneluxlanden en Paraguay.

Polen : de ondertekening van het nieuwe handelsakkoord op lange termijn tussen Benelux en Polen heeft op 25 november 1971 plaatsgehad in Den Haag. Dit akkoord geldt voor de periode 1971-1974. Het heeft de vorm van een raamakkoord en laat aan een gemengde commissie de zorg over door de uitwerking van jaarlijkse protocollen concrete voorstellen met het oog op de ontwikkeling van het handelsverkeer te formuleren. Het protocol 1971 dat bij het akkoord is gevoegd, voorziet in een goederenverkeer van ongeveer drie miljard frank in elke richting. Zoals in het vorige akkoord is ook nu overeengekomen dat de betalingen zullen geschieden overeenkomstig het tussen de verdragsluitende partijen van kracht zijnde betalingsakkoord (3 maart 1959) en dat op scheepvaartgebied een niet-discriminatoire politiek zal gevolgd worden.

Portugal : het handelsakkoord van 24 mei 1961 werd stilzwijgend verlengd tot 30 september 1972.

Roemenië : op 8 december 1970 werd te Brussel een handelsakkoord op lange termijn ondertekend tussen de Beneluxlanden en Roemenië. Dit akkoord geldt voor de duur van vijf jaar (1970-1974). Het eerste protocol bij dit handelsakkoord werd ondertekend op 15 oktober 1971 en zal in werking treden op de dag van de ondertekening met terugwerkende kracht tot 1 januari 1971. Het betalingsakkoord van 30 september 1960 is geldig voor onbepaalde duur.

Spanje : het handelsakkoord van 2 juni 1960 werd stilzwijgend verlengd tot 14 april 1972.

Tsjechoslowakije : het handelsakkoord tussen de Beneluxlanden en Tsjechoslowakije, dat op 15 november 1967 te Praag werd ondertekend is vervallen per 1 januari 1970. Een nieuw handelsakkoord voor een duur van drie jaar zal op 1 januari 1972 ingaan. Het betalingsakkoord van 15 juni 1959 is met ingang van 1 juli 1959 voor een onbepaalde duur geldig.

Tunesië : het handelsakkoord Tunesië-Benelux van 1 augustus 1958 werd stilzwijgend verlengd. Er werden gemengde commissiebesprekingen gehouden in het kader van het bestaande handelsakkoord, die geleid hebben tot ondertekening op 17 februari 1971 van de protocollen voor het jaar 1971.

U.S.S.R.: op 14 juli 1971 werd te Brussel een eerste verdrag inzake handel, alsmede een eerste overeenkomst m.b.t. het handels- en betalingsverkeer tussen de Benelux en de U.S.S.R. ondertekend. In het handelsverdrag verlenen de verdragsluitende partijen elkaar de clausule van de meest begunstigde natie, vooral wat de handel en het binnenlands vervoer via spoor- en waterweg betreft. De duur van dit Verdrag is onbepaald ; het kan twaalf maanden van tevoren opgezegd worden. Het akkoord betreffende het handelsverkeer en de betalingen is een kaderakkoord. Het bevat geen lijsten van contingenten en is geldig voor vier jaar, te rekenen van 1 januari 1971 af.

Verenigd Koninkrijk: op 10 december 1959 is te Londen tussen de Beneluxlanden en het Verenigd Koninkrijk een handelsovereenkomst gesloten. Op 14 december 1967 vonden besprekingen plaats te Londen teneinde de overeenkomst up-to-date te maken. Dit heeft geleid tot het afsluiten van vernieuwde « Agreed-minutes » die i.p.v. de tot nu toe ieder jaar bijgewerkte bepalingen, het permanent kader vormen voor het onderlinge handelsverkeer. De overeenkomst werd stilzwijgend verlengd tot 31 december 1972.

Zweden: op 1 maart 1971 werd het handelsakkoord van 27 april 1957 stilzwijgend verlengd tot 29 februari 1972.

Zwitserland: op 1 april 1971 werd het handelsverdrag van 21 juni 1957 stilzwijgend tot 31 maart 1972 verlengd.

B.L.E.U.-AKKOORDEN MET :

Argentinië: het op 25 november 1957 ondertekende handels- en betalingsakkoord werd stilzwijgend verlengd tot 31 december 1972.

China: het handelsakkoord met China van 22 november 1928 is nog steeds van kracht.

Finland: het handelsakkoord van 8 november 1955 wordt stilzwijgend verlengd tot 30 september 1972.

Hongarije: het handelsakkoord van 30 september 1924 tussen Hongarije en de B.L.E.U. is nog steeds van kracht.

Joegoslavië: het handels- en scheepvaartverdrag, gesloten te Brussel op 16 december 1926 en gewijzigd bij het akkoord tussen de twee landen van 14 augustus 1946 is nog steeds van kracht.

Mexico: het handelsakkoord van 11 september 1950 werd stilzwijgend verlengd tot 11 september 1972.

Nieuw-Zeeland: het voorlopig handelsakkoord van 5 december 1933 is nog steeds geldig.

Pakistan: het handelsakkoord van 15 maart 1962 werd stilzwijgend verlengd tot 31 december 1972.

Roemenië: het voorlopig handelsakkoord tussen de B.L.E.U. en Roemenië, ondertekend te Boekarest op 28 augustus 1930 is steeds van kracht.

Tsjechoslowakije: het handelsverdrag tussen de B.L.E.U. en Tsjechoslowakije, gesloten te Praag op 28 december 1925 is steeds geldig.

Uruguay: het handelsakkoord van 14 juni 1946 wordt stilzwijgend verlengd tot 31 december 1972.

U.S.S.R.: het handelsakkoord en opeenvolgende aanvullende protocollen van 18 december 1948 werden stilzwijgend verlengd tot 31 december 1972.

Zuid-Vietnam: bij briefwisseling op 16 en 20 januari 1956 hebben de B.L.E.U. en Zuid-Vietnam elkaar het voordeel van hun minimumtarief toegekend in afwachting van de afsluiting van een handelsakkoord.

ECONOMISCHE AKKOORDEN

E.E.G.-AKKOORDEN MET :

a) *De associaties van derde landen met de Gemeenschap.*

Afrikaanse staten en Madagascar: op 1 januari 1971 werd de nieuwe Associatieovereenkomst van Jaoende met de 18 geassocieerde Staten en Madagascar van kracht, evenals de associatieovereenkomst van Arusha met de drie Oost-Afrikaanse landen en het besluit van de Raad van 29 september 1970 inzake de associatie van de landen en gebieden overzee. Dit akkoord is geldig voor een duur van vijf jaar en verstrijkt uiterlijk op 31 december 1975. De eerste zitting van de associatieraad sinds de inwerkingtreding van de Overeenkomst van Jaoende vond op 22 april 1971 te Tananarive plaats. Er werden de nodige besluiten genomen voor de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de Tweede Overeenkomst van Jaoende, terwijl de Raad een aantal toepassingsregels vaststelde voor de nieuwe overeenkomst. De Gemeenschap verstrekte aanvullende informatie aan de G.A.S.M. over het systeem van algemene preferenties en over het verloop van de toetredingsonderhandelingen.

Griekenland: Griekenland ging op 1 november 1971 over tot een verdere verlaging van zijn basisrechten en heffingen van gelijke werking op de invoer van produkten uit de Gemeenschap, die binnen een tijdsbestek

van 12 jaar geleidelijk moeten worden afgeschaft. Dit betekent dat deze rechten en heffingen verminderd zijn met 70 % en op 1 november 1974 geheel zullen afgeschaft zijn. Op het gebied van de contingenten vond in 1971 een verdere verhoging van 10 % plaats van de contingenten die ten behoeve van de E.E.G. werden geopend voor niet-geliberaliseerde produkten.

Malta : de associatie-overeenkomst tussen de E.E.G. en Malta trad op 1 april 1971 in werking. Malta is het achtste land in het Middellandse Zeegebied dat bijzondere betrekkingen aanknoopt met de Gemeenschap en het vijfde land in dit gebied dat een associatie aangaat met de Gemeenschap. Deze overeenkomst komt grotendeels overeen met die welke in de laatste jaren in het Middellandse Zeegebied werden afgesloten. Zij heeft echter op meer dan één punt bijzondere kenmerken. Het probleem in verband met het feit dat Malta in de eerste fase van de overeenkomst zowel tot het Gemenebest als tot de Gemeenschap behoort kon zonder moeilijkheden worden geregeld. De Gemeenschap erkent de Europese voorbestemming van Malta maar wil niettemin in dit stadium niet vooruitlopen op de toekomstige ontwikkeling van de betrekkingen met dit land. De overeenkomst behelst echter een verbintenis voor de Gemeenschap en Malta om binnen een tijdsbestek van in principe tien jaar een douane-unie tot stand te brengen.

De problemen voortvloeiende uit de uitbreiding van de Gemeenschap zijn voor een deel reeds bij voorbaat opgelost, daar tijdens de eerste fase de preferentiële betrekkingen van Malta met het Verenigd Koninkrijk werden voortgezet en tegelijkertijd preferentiële betrekkingen met de Gemeenschap tot stand worden gebracht.

Tanzania, Oeganda en Kenia : ten gevolge van de van krachtwording van de Tweede Conventie van Jaoende hield het besluit van de Raad van 29 september 1970 de oprichting in van een associatie tussen de E.E.G. en Tanzania, Oeganda en Kenia. Deze associatie is van kracht geworden op 1 januari 1971. Door deze overeenkomst wordt voorzien dat de produkten van oorsprong uit de partner-Staten van de Oostafrikaanse Gemeenschap met vrijdom van douanerechten en heffingen van gelijke werking in de Europese Economische Gemeenschap worden ingevoerd, doch de regeling voor deze produkten mag niet gunstiger zijn dan die welke de lidstaten onderling toepassen.

Turkije : de betrekkingen tussen de Gemeenschap en Turkije werden in 1971 gekenmerkt door de ondertekening op 27 juli en de inwerkingtreding op 1 september van een tussentijdse overeenkomst. Door middel van deze overeenkomst hebben de Gemeenschap en Turkije vervroegd de eerste maatregelen toegepast die in het aanvullend protocol zijn voorzien als wederzijdse handelsconcessies en aldus een aanvang gemaakt met het proces dat een geleidelijke integratie van de communautaire en de Turkse economie inluidt.

De Gemeenschap heeft, in afwachting van een beslissing met betrekking tot de opname van Turkije in de lijst van landen die in aanmerking komen voor de algemene preferenties, voorlopige bijkomende concessies aan dit land verleend.

Tunesië en Marokko: op 28 maart 1969 en 31 maart 1969 werden respectievelijk te Tunis en Rabat associatieovereenkomsten met Tunesië en Marokko gesloten.

Al gaf de uitvoering van de overeenkomst in het afgelopen jaar geen aanleiding tot bijzondere moeilijkheden, toch vond verschillende malen overleg plaats in het kader van de instellingen van de associatie, en zulks niet alleen over het functioneren van de overeenkomst en over de invoering van een communautair stelsel voor de visserijprodukten, maar tevens over de gevolgen van de inwerkingtreding van het stelsel van algemene preferenties.

Bovendien hebben contacten plaatsgevonden tussen de Commissie en de vertegenwoordigers van de Tunesische en Marokkaanse regeringen, om de gevolgen van de uitbreiding van de Gemeenschap voor de associaties te bestuderen. Behalve de gemeenschappelijke vraagstukken doet zich voor Marokko en Tunesië nog een bijzondere moeilijkheid voor. In de associatieovereenkomsten is namelijk voorzien dat in de herfst van 1972 een aanvang zou moeten worden gemaakt met onderhandelingen over nieuwe overeenkomsten, die in het voorjaar 1973 hun beslag zouden moeten krijgen.

De tijdschema's voor respectievelijk de uitbreiding en de vernieuwing van de huidige overeenkomsten overlappen elkaar dus. De Marokkaanse en de Tunesische Regering rekenen er dan ook op dat de Gemeenschap haar verbintenis zal nakomen en de termijnen voor de vernieuwing van de overeenkomsten « op ruimere basis », die meer concreet overeenstemmen met de behoeften van de ontwikkeling van de twee landen, zal eerbiedigen.

b) *Handelsakkoorden binnen het kader der Europese Gemeenschap.*

Argentinië: op 8 november 1971 werd te Brussel tussen de Gemeenschap en de Argentijnse Republiek een handelsakkoord ondertekend. Dit akkoord is een niet-preferentieel handelsakkoord en beide partijen kennen elkaar, in hun handelsbetrekkingen, de behandeling toe van de meest begunstigde natie, met de gebruikelijke uitzonderingen. Het akkoord heeft voornamelijk tot doel de handels- en economische betrekkingen tussen beide partijen institutioneel te vervolledigen. Het akkoord heeft een geldigheidsduur van drie jaar en kan in overleg tussen beide partijen met één jaar worden verlengd. Dit akkoord is het eerste akkoord waarover door de Gemeenschap met een land van Latijns-Amerika werd onderhandeld.

Iran : de Raad heeft op 15 november 1971 een besluit aangenomen tot verlenging van het handelsakkoord tussen de Europese Economische Gemeenschap en Iran tot en met 30 november 1972. De autoriteiten van Iran hadden uitdrukkelijk om deze verlenging verzocht.

Israël : de inwerkingstelling van de overeenkomst met Israël, die sinds oktober 1970 van kracht is, gaf in 1971 geen aanleiding tot bijzondere problemen. De gemengde commissie E.E.G./Israël, belast met het beheer van de overeenkomst, hield op 20 januari 1971 haar eerste bijeenkomst te Brussel ; het huishoudelijk reglement en de administratieve samenwerkingsmethoden op douanegebied werden vastgesteld.

Bij die gelegenheid, evenals in het kader van andere besprekingen, gaf Israël uiting aan zijn belangstelling voor de algemene preferenties en aan het verlangen daarvoor eveneens in aanmerking te komen.

Tijdens verkennende contacten bracht Israël tevens zijn bezorgdheid tot uitdrukking voor wat betreft de gevolgen van de uitbreiding voor de Israëlische uitvoer naar de markten van de nieuwe lidstaten, zowel in de landbouw- als in de industriesector en wees genoemd land op de noodzaak passende oplossingen voor deze problemen te vinden.

Joegoslavië : de gemengde commissie, die werd ingesteld door het handelsakkoord van 1970, hield in januari haar eerste vergadering te Belgrado en stelde vast dat in 1970 een belangrijke expansie van het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Joegoslavië had plaatsgevonden. Een bijdrage tot deze expansie zou in de toekomst moeten worden geleverd door de toepassing van het stelsel van algemene preferenties op Joegoslavië. Buitendien is een aanvang gemaakt met het onderzoek naar de mogelijkheden van uitbreiding van de genoemde handelsovereenkomst.

Ten slotte is, ter aanvulling van deze overeenkomst, sinds mei 1971 een samenwerking op wetenschappelijk en technisch gebied tussen de Gemeenschap en Joegoslavië op gang gebracht door deelname van dit land aan de werkzaamheden van de « COST »-groep van de Raad (1).

Libanon : bij besluit van de Raad van 12 juli 1971 is de overeenkomst verlengd inzake het handelsverkeer en de technische samenwerking tussen de E.E.G. en de Libanese Republiek. De overeenkomst is verlengd tot en met 1 juli 1972, in afwachting van een definitieve preferentiële oplossing.

Spanje : de gemengde commissie E.E.G./Spanje, die belast is met het beheer van de op 1 oktober 1970 in werking getreden overeenkomst,

(1) Samenwerking op het gebied van het wetenschappelijk en technisch onderzoek.

hield haar eerste vergadering in maart 1971, waarin het huishoudelijk reglement en methodes voor administratieve samenwerking op douanegebied werden vastgesteld.

Vastgesteld werd dat de inwerkingtreding van de overeenkomst in het algemeen bevredigend is verlopen. Spanje gaf echter uiting aan een zekere bezorgdheid in verband met de toepassing van de in de overeenkomst bedoelde concessies voor bepaalde soorten wijn, de werkwijze van het preferentieel stelsel voor olijfolie op de markt van de Gemeenschap en de vraagstukken in verband met het feit dat Spanje niet in het schema van de algemene preferenties is opgenomen.

Bij de verkennende contacten met Spanje over de gevolgen van de uitbreiding van de Gemeenschap werden de commerciële aspecten en de weerslag op het evenwicht van de overeenkomst, met name op landbouwgebied, in het licht gesteld.

IN- UIT- EN DOORVOERVERGUNNINGEN

De ministeriële besluiten van 6 januari 1971 28 juni 1971 wijzigen lijst II in bijlage van het ministerieel besluit van 12 augustus 1969 waarbij de invoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt (« Belgisch Staatsblad »van 15 januari en 14 september 1971).

De ministeriële besluiten van 6 januari 1971, 31 maart 1971 en 28 juni 1971 wijzigen lijst III in bijlage van het ministerieel besluit van 12 augustus 1969 waarbij de uitvoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt (« Belgisch Staatsblad » van 15 januari, 20 april en 14 september 1971).

De ministeriële besluiten van 20 augustus 1971, 8 september 1971 en 7 oktober 1971 wijzigen de ministeriële besluiten van 12 augustus 1969 waarbij de in- en uitvoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt (« Belgisch Staatsblad » van 24 augustus, 10 september en 27 oktober 1971).

De ministeriële besluiten van 31 augustus 1971 en 11 oktober 1971 wijzigen lijst I in bijlage van het ministerieel besluit van 12 augustus 1969 waarbij de invoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt (« Belgisch Staatsblad » van 9 september en 29 december 1971).

De ministeriële besluiten van 14 april 1971 en 1 juli 1971 wijzigen het ministerieel besluit van 12 augustus 1969 waarbij de invoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt (« Belgisch Staatsblad » van 20 juli en 28 april 1971).

Het ministerieel besluit van 23 juni 1971 wijzigt het ministerieel besluit van 31 december 1962 waarbij de doorvoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt (« Belgisch Staatsblad » van 14 september 1971).

Het ministerieel besluit van 14 april 1971 wijzigt het ministerieel besluit van 12 augustus 1969 waarbij de uitvoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt (« Belgisch Staatsblad » van 28 april 1971).

Het ministerieel besluit van 11 oktober 1971 wijzigt lijst I in bijlage van het ministerieel besluit van 12 augustus 1969 waarbij de uitvoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt (« Belgisch Staatsblad » van 22 december 1971).

INVOERRECHTEN

De ministeriële besluiten van 31 december 1970, 27 januari 1971, 27 april 1971 en 30 juni 1971 betreffende het tarief van invoerrechten (« Belgisch Staatsblad » van 8 januari, 6 februari, 30 april en 9 juli 1971).

Het ministerieel besluit van 19 januari 1971 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 17 februari 1960 tot regeling van de vrijstellingen inzake invoerrecht (« Belgisch Staatsblad » van 28 januari 1971).

De wet van 24 februari 1971 tot goedkeuring van zeven Benelux-protocollen betreffende het tarief van invoerrechten en tot bekrachtiging van acht koninklijke besluiten betreffende het tarief van invoerrechten, van een koninklijk besluit betreffende het accijnsstelsel van suiker en van een koninklijk besluit inzake de vrijstelling van invoerrecht en accijns in het internationale reizigersverkeer, vastgesteld in de loop van 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 maart 1971).

Bij ministerieel besluit van 22 december 1971 wordt uitstel verleend voor de betaling van het invoerrecht, de heffingen van gelijke werking en de accijns op ingevoerde goederen (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1971).

In het « Belgisch Staatsblad » van 18 augustus 1971 wordt bekendmaking gedaan in uitvoering van artikel 1 van de wet van 20 februari 1970, houdende wijziging van het tarief van invoerrechten.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE

Het ministerieel besluit van 29 januari 1971 reglementeert de invoer en de uitvoer over de Belgisch-Nederlandse grens (« Belgisch Staatsblad » van 20 februari 1971).

Het koninklijk besluit van 26 maart 1971 heeft betrekking tot de progressieve belastingontheffing voor uitvoer in het kader van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 31 maart 1971).

Het koninklijk besluit van 24 september 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 24 december 1970 met betrekking tot de progressieve belastingontheffing voor uitvoer in het kader van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 30 september 1971).

Het ministerieel besluit van 27 augustus 1971 wijzigt het ministerieel besluit van 29 januari 1971 betreffende de invoer en de uitvoer over de Belgisch-Nederlandse grens.

TARIEFCONTINGENTEN

Het stelsel der tariefcontingenten werd in 1971 geregeld door de ministeriële besluiten van :

— 25 maart 1971 («Belgisch Staatsblad» van 2 april 1971), met betrekking tot de invoer van goederen die het voorwerp uitmaken van de verordeningen (E.E.G.) nrs 494/71, 495/71, 496/71 en 497/71 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

— 7 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 10 april 1971), betreffende de invoer van goederen die het voorwerp uitmaken van de verordening (E.E.G.) nr 659/71 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

— 18 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 22 juni 1971), handelend over de invoer van de goederen die het voorwerp uitmaken van de verordening (E.E.G.) nr 1183/71 en 1184/71 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

— 25 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juni 1971), waarbij tariefcontingenten met vrijstelling worden geopend voor breedband op rollen en walsdraad van koolstofstaal ;

— 30 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 13 juli 1971) waarbij algemene preferentiële tariefcontingenten voor E.G.K.S.-produkten worden geopend ten voordele van een aantal ontwikkelingslanden en -gebieden ;

— 26 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 31 augustus 1971) met betrekking tot de wederinvoer van de goederen bedoeld in de verordening (E.E.G.) nr 1707/71 van de Raad van de Europese Gemeenschappen ;

— 2 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 10 september 1971) betreffende de invoer van de goederen die het voorwerp uitmaken van de verordeningen (E.E.G.) nrs 1839/71 en 1840/71 van de Raad van de Europese Gemeenschappen.

Op 17 december 1970 heeft de Raad van de Europese Gemeenschappen beslist voor het jaar 1971 een aantal communautaire tarief-

contingenten te openen. De verordeningen desbetreffend zijn op 1 januari 1971 in werking getreden en zijn verschenen in het « Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 26 december 1970.

In het « Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 30 december 1971 zijn een aantal verordeningen verschenen krachtens dewelke de Raad heeft besloten de communautaire tariefcontingenten en tariefpreferenties voor bepaalde produkten van oorsprong uit ontwikkelingslanden, verleend voor de periode van 1 juli 1971 tot 31 december 1971 te verlengen tot 31 december 1972.

In het « Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 17 december 1970 is een verordening van de Raad van 14 december 1970 verschenen betreffende de opening, de verdeling en de wijze van beheer van de communautaire tariefcontingenten voor bepaalde textielprodukten van oorsprong en van herkomst uit Turkije. De douanerechten op sommige textielprodukten zullen in 1971 de helft bedragen van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief die van toepassing zijn op de datum van invoer, en dit in het raam van bepaalde contingenten. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 1971.

Economische coördinatie

(Zie Reglementering van de produktie en van de handel)

Economische expansie

Het « Belgisch Staatsblad » van 1 januari 1971 publiceert de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie. Deze wet vervangt de wetten van 18 juli 1959 en 14 juli 1966 ; het koninklijk besluit van 6 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 13 januari 1971) houdt evenwel verschillende uitvoeringsbesluiten van de opgeheven wetten in stand.

Het « Belgisch Staatsblad » van 19 februari 1971 publiceert het koninklijk besluit van 30 september 1970 waarbij drie financiële organismen worden erkend om tot einde december 1971 kredieten toe te kennen en te beheren in toepassing van de wetten van 17 en 18 juli 1959.

Het koninklijk besluit van 21 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 17 maart 1971) bepaalt het belastingbedrag voor het begrotingsjaar 1971, aan te wenden ten bate van het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie, op 700 miljoen frank.

Europese Economische Gemeenschap

TOT STANDBRENGING EN WERKING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT

Vrij verkeer van goederen

Ingevolge een door de Raad op 23 november 1970 vastgestelde verordening worden een aantal conventionele rechten van het gemeenschappelijk douanetarief gewijzigd. Het betreft hier een versnelde uitvoering van de maatregelen, voortvloeiende uit de Kennedy-onderhandelingen, voor een aantal produkten.

Bij verordening van 17 december 1970 heeft de Raad het per 1 januari 1971 toepasselijke gemeenschappelijk douanetarief in zijn geheel vastgesteld ; deze nieuwe versie onderscheidt zich van het op 1 januari 1970 inwerking getreden tarief hoofdzakelijk op de volgende punten :

— overeenkomstig de verbintenissen van de Gemeenschap ten opzichte van de derde landen, is de vierde tranche van de verlaging van rechten, waartoe aan het einde van de Kennedy-onderhandeling was besloten, in werking getreden op 1 januari 1971 ;

— enkele wijzigingen die op de nomenclatuur en soms ook op de rechten betrekking hebben zijn in het nieuwe tarief verwerkt ;

— de Raad heeft voorts een verordening vastgesteld, houdende een aantal tariefwijzigingen welke voornamelijk van belang zijn voor de ontwikkelingslanden.

De commissie heeft op 28 april 1971 een « algemeen programma voor de onderlinge aanpassing van de douanewetgeving » goedgekeurd. Met de uitvoering van het programma zal de eigenlijke douane-unie worden voltooid.

Op 12 mei 1971 heeft de Commissie een verordening vastgesteld inzake de voor de bepaling van de douanewaarde ten aanzien van de munteenheid van bepaalde lidstaten toe te passen wisselkoers. Artikel 12, lid 1 van de verordening van de Raad van 27 juni 1968 betreffende de douanewaarde is namelijk niet meer van toepassing, omdat de pariteit die aan het Internationaal Monetair Fonds (I.M.F.) wordt opgegeven niet altijd de voor de bepaling van de douanewaarde van de goederen geschikte wisselkoers is.

Tijdens zijn zitting van 21 en 22 juni 1971, heeft de Raad verscheidene verordeningen vastgesteld voor de inwerkingstelling van algemene preferenties voor de ontwikkelingslanden.

Tijdens zijn zitting van 21 juni 1971 heeft de Raad op voorstel van de Commissie een richtlijn vastgesteld inzake de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen met betrekking tot de gebruikelijke behandelingen die in douane-entrepôts en in vrije zones mogen worden verricht.

Tijdens zijn zitting van 26 juli 1971 heeft de Raad, op voorstel van de Commissie, verscheidene verordeningen vastgesteld houdende, opening, verdeling en wijze van beheer van communautaire tariefcontingenten.

Op 1 juli 1971 zijn in werking getreden de verordeningen van de Raad, alsmede de besluiten betreffende de produkten welke onder het E.G.K.S.-verdrag vallen, van 21 juni 1971 betreffende de invoering van algemene tariefpreferenties ten behoeve van ontwikkelingslanden.

Op 26 juli 1971 heeft de Raad negen richtlijnen goedgekeurd inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten ; één daarvan had betrekking op automobielen, één op textiel en zeven op meetmiddelen.

In de loop van zijn zitting van 20-21 september 1971 heeft de Raad aan de Commissie formeel machtiging verleend, om onderhandelingen te openen met het oog op het sluiten van een overeenkomst tussen de Gemeenschap en Oostenrijk over de toepassing van de regeling voor communautair douanevervoer, en heeft hij de richtlijnen voor die onderhandelingen vastgesteld.

De Commissie heeft, op 10 september 1971 een verordening vastgesteld inzake de voor de bepaling van de douanewaarde toe te passen wisselkoers ten aanzien van de munteenheid van bepaalde derde landen.

Bij een verordening van 11 oktober 1971 heeft de Commissie de termijn voor de toepassing van de overgangsmaatregelen, als bedoeld bij verordening (E.E.G.) 1371/71 van 30 juni 1971 betreffende de definitie van het begrip « produkten van oorsprong » voor de toepassing van de algemene tariefpreferenties die door de E.E.G. voor bepaalde produkten uit ontwikkelingslanden worden verleend, van drie maanden op zes maanden gebracht.

De Raad heeft in de loop van de maand oktober (zittingen van 12 en 18 oktober 1971) zijn formele goedkeuring gehecht aan vier richtlijnen in het kader van het « algemeen programma voor de opheffing van de technische belemmeringen van het handelsverkeer » voor industriële produkten.

Concurrentiepolitiek

De inspanningen die de Commissie met behulp van de lidstaten gedurende enkele jaren heeft gedaan om een einde te maken aan de onderlinge wedijver op het gebied van de regionale steunmaatregelen en een betere beoordeling van de gevolgen van deze steun voor de gemeenschappelijke markt mogelijk maken hebben geleid tot een coör-

dinatieoplossing. Deze oplossing moet met ingang van 1 januari 1972 geleidelijk in werking worden gesteld. Zij zal in de eerste plaats worden toegepast op de gebieden waar deze wedijver het meest aan de dag is getreden en waar de gevolgen ervan voor de concurrentie en het handelsverkeer zich het meest doen gevoelen.

De Raad heeft tijdens de op 20 oktober gehouden vergadering kennis genomen van een verklaring van de Commissie en van een resolutie van de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, volgens welke bepaalde beginselen voor de coördinatie van steunmaatregelen met regionale strekking met ingang van 1 januari 1972 in de centrale gebieden van de Gemeenschap zullen worden toegepast.

Belastingpolitiek

Op 20 november 1970 heeft de Commissie bij de Raad een voorstel ingediend voor een richtlijn betreffende de harmonisatie van de structuur van de accijnzen op tabaksfabrikaten.

Op 30 juli 1971 heeft de Commissie aan de Raad voorgesteld een nieuwe stap te doen ter vergemakkelijking van het reizigersverkeer binnen de Gemeenschap. Zij heeft daartoe een voorstel voor een tweede richtlijn bij de Raad ingediend inzake de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen met betrekking tot de omzetbelastingen en de accijnzen die in het internationale reizigersverkeer worden geheven.

TOTSTANDBRENGING EN VOORUITGANG VAN DE ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE

Economische, monetaire en financiële politiek

Tijdens de zitting van 8 en 9 februari 1971 heeft de Raad, in de geest van het slotcommuniqué van Den Haag, zijn goedkeuring gehecht aan een resolutie betreffende de verwezenlijking in de Gemeenschap van de economische en monetaire unie, waarvan de eerste etappe van drie jaar eind 1973 zou moeten worden afgesloten.

De uitzonderlijk grote toevloed van deviezen die eind april en begin mei in verscheidene Europese landen, maar vooral in Duitsland, werd vastgesteld bracht de Duitse, Nederlandse en Belgische autoriteiten ertoe op 5 mei hun wisselmarkten te sluiten. De Commissie zond een boodschap aan de Kanselier van de Bondsrepubliek Duitsland, waarin zij verklaarde ervan overtuigd te zijn dat een gecoördineerd optreden van de zes lidstaten de beste mogelijkheden biedt om de geconstateerde storingen in de werking van het internationale monetaire stelsel snel en voorgoed op te heffen.

Beleid gericht op de industriële, technologische en wetenschappelijke ontwikkeling

In een op 17 november 1970 aan de Raad gerichte nota heeft de Commissie een belangrijk initiatief genomen op het gebied van het onderzoekbeleid : het initiatief om gevolgen te geven aan de politieke bereidheid, welke op de topconferentie in Den Haag tot uiting is gekomen om de communautaire activiteiten op dit gebied een nieuwe impuls te geven. In dit document heeft de Commissie de grote lijnen uitgestippeld van de toekomstige werkzaamheden van de Gemeenschap op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

In een op 29 april bij de Raad ingediend voorstel heeft de Commissie thans aanbevolen dat de Raad besluit een comité voor industrieel beleid op te richten overeenkomstig de modaliteiten die hebben gediend bij de oprichting van het comité voor economisch beleid op middellange termijn. Het Comité zal alle vraagstukken van algemeen belang moeten bestuderen die het industriële beleid raken, onverminderd de bevoegdheden van andere instellingen of organen van de gemeenschap.

Landbouwbeleid

Tijdens de zitting van 22 tot 25 maart 1971 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan een resolutie betreffende de nieuwe oriëntatie van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. In deze resolutie zijn voorzien zowel maatregelen betreffende het prijzenbeleid voor landbouwprodukten voor het verkoopseizoen 1971/1972 als gemeenschappelijke acties op structuurgebied.

De Raad heeft op 21 juni 1971 een einde gemaakt aan het verlenen van premies voor het slachten van koeien en premies voor het niet in de handel brengen van melk en zuivelprodukten ; deze maatregel geldt voor de na 30 juni 1971 ingediende aanvragen. Het aantal aanvragen waaraan in het kader van deze regeling gevolg kon worden gegeven, werd namelijk reeds bereikt.

Op 12 oktober 1971 heeft de Raad de algemene voorschriften vastgesteld die moeten worden toegepast in de sector melk en zuivelprodukten in geval van moeilijkheden bij de voorziening. Zo is een definitie vastgesteld van aanmerkelijke overschrijding van de drempelprijs (ten minste 3 %) van de hoofdprodukten ten opzichte van de prijs francogrens, van voortduring van deze overschrijding en van verstoring of dreigende verstoring van de gemeenschappelijke markt. Verder kan aan de hand van deze criteria met het oog op de handhaving van een voldoende aanbod van zuivelprodukten besloten worden tot gehele of gedeeltelijke schorsing van de heffingen en/of tot toepassing van heffingen bij uitvoer.

Sociale politiek

De Raad heeft in zijn zitting van 26 november 1970 het formele besluit goedgekeurd, waarin de nieuwe taken van het Europees Sociaal fonds, zijn omschreven. In tegenstelling tot het huidige Sociaal fonds, dat achteraf nationale maatregelen financiert, zal de nieuwe instelling een dynamisch orgaan zijn dat ten dienste staat van communautaire maatregelen.

Een tweede beslissing was de oprichting van een permanent comité voor de werkgelegenheid, welke op dit terrein de mogelijkheid van overleg en raadpleging schept tussen de Raad zelf, de Commissie en de sociale partners.

Tijdens zijn zitting van 19 oktober 1971 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht, aan een aantal verordeningen en besluiten tot uitvoering van zijn besluit van 1 februari 1971 betreffende de hervorming van het Europees Sociaal Fonds : de basisverordening, de verordening betreffende de vormen van steun welke in aanmerking komen voor een bijdrage uit het Fonds, het besluit betreffende de toepassing van de artikelen 123 tot en met 127 van het verdrag op de Franse overzeese departementen en de speciale beslissing betreffende steun van het Fonds (krachtens artikel 5 van het besluit van 1 februari 1971) ten behoeve van personen die een niet in loondienst verrichte werkzaamheid dienen uit te oefenen.

Vervoerbeleid

Op 16 september 1971 heeft de Commissie de Raad een mededeling gezonden betreffende de goedkeuring van een heffingsstelsel voor het gebruik van verkeerswegen. De Commissie is van mening dat door middel hiervan één van de voornaamste oorzaken kan worden weggewerkt van het gebrek aan evenwicht dat tot concurrentievervalsingen tussen vervoertakken en -bedrijven leidt.

UITBREIDING EN BUITENLANDSE BETREKKINGEN VAN DE GEMEENSCHAP

Uitbreiding van de gemeenschap

Na afloop van de twee zittingen van de conferentie met het Verenigd Koninkrijk van 7 en 8 juni en 21 en 23 juni te Luxemburg heeft de Commissie het volgende communiqué uitgegeven : « De Commissie van de Europese Gemeenschappen is van oordeel dat de onderhandelingen met Groot-Brittannië over de toetreding van dit land tot de Europese Economische Gemeenschap nu op politiek niveau zijn afge-

sloten ; zij is ervan overtuigd dat de nog te regelen vraagstukken snel zullen worden opgelost en dat de onderhandelingen met de drie andere kandidaatleden succes zullen opleveren. »

Naar aanleiding van de stemming van 28 oktober 1971 in het Lagerhuis heeft de Commissie het volgende communiqué gepubliceerd :

« De Commissie van de Europese Gemeenschappen is zeer verheugd over de uitslag van de stemming die zo juist in het Lagerhuis is gehouden voor de toetreding tot de Europese Gemeenschap. De Commissie onderstreept de historische betekenis van dit besluit, dat een beslissende stap voorwaarts betekent in de Europese éénwording. Deze stap is niet alleen in het belang van alle lidstaten van de uitgebreide gemeenschap maar voor heel Europa, dat nu beter zijn rol in de wereld zal kunnen spelen. »

Op 22 januari 1972 werden in het Egmontpaleis te Brussel de akten ondertekend die betrekking hebben op de uitbreiding van de Gemeenschap tot Groot-Brittannië, Denemarken, Noorwegen en Ierland.

Inwerkingtreding van de tweede overeenkomst van Jaoende

Aangezien alle Partijen bij de nieuwe associatieovereenkomst tussen de E.E.G. en de 18 Afrikaanse staten en Madagascar welke op 29 juli 1969 te Jaoende is ondertekend, hun akten van bekrachtiging of van kennisgeving hebben neergelegd, is deze overeenkomst op 1 januari 1971 in werking getreden. Deze overeenkomst, die in principe voor een tijdsduur van 5 jaar is gesloten, dient echter uiterlijk op 31 januari 1975 te verstrijken.

Handelspolitiek

De Raad heeft op 29 april 1971 besloten om — onder voorbehoud van formele sluiting op een latere datum — de internationale tarweovereenkomst (overeenkomsten inzake de tarwehandel, alsmede inzake de voedselhulp) te ondertekenen.

Op 25 mei 1971 heeft de Raad een verordening vastgesteld waarbij in de lijst van de bijlage bij verordening van 25 mei 1970 houdende totstandbrenging van een gemeenschappelijke regeling voor de invoer uit derde landen nieuwe produkten zijn opgenomen. Ten gevolge van deze tweede uitbreiding omvat de lijst thans 923 van de 1090 posten van het gemeenschappelijk douanetarief die, hetzij geheel, hetzij ten dele onder het E.E.G.-verdrag vallen.

De gemeenschap en de ontwikkelingslanden

Tijdens zijn zitting van 21 en 22 juni 1971 te Luxemburg heeft de Raad een aantal verordeningen vastgesteld betreffende de invoer van de algemene tariefpreferenties door de Gemeenschap op 1 juli 1971.

De Raad voor Handel en Ontwikkeling heeft van 24 augustus tot en met 21 september 1971 te Genève zijn 11e vergadering gehouden. Hierop heeft de Raad met meerderheid van stemmen een resolutie aangenomen waarin de ontwikkelingslanden wordt aanbevolen deel te nemen aan het overleg en de onderhandelingen betreffende de hervorming van het internationale monetair stelsel. De Gemeenschap heeft hieromtrent een verklaring afgelegd waarin gewezen wordt op het standpunt dat de Raad van de Europese Gemeenschappen tijdens zijn zitting van 13 september jl. heeft ingenomen.

Financiën

FISCALITEIT

BELASTINGEN OP HET INKOMEN EN BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE

Een koninklijk besluit van 5 januari 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelasting (« Belgisch Staatsblad » van 21 januari 1971).

Een koninklijk besluit van 21 januari 1971 bepaalt het belastingbedrag aan te wenden tot stijving van het Fonds voor economische expansie en regionale economie, voor het begrotingsjaar 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 17 maart 1971).

Een koninklijk besluit van 4 maart 1971 schaft het koninklijk besluit nr 29 van 23 december 1970 af met betrekking tot het verstrekken van een provisie door de belastingsplichtigen op het stuk van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 12 maart 1971).

Een koninklijk besluit van 25 maart wijzigt het koninklijk besluit nr 20, van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en diensten bij die tarieven (« Belgisch Staatsblad » van 31 maart 1971).

Een wet van 26 maart 1971 wijzigt de wet van 3 juli 1969 tot invoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 31 maart 1971).

Een koninklijk besluit van 26 maart 1971 wijzigt het koninklijk besluit nr 21 van 20 juli 1970 met betrekking tot de overgangsmaatregelen getroffen ter uitvoering van artikel 99 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 31 maart 1971).

Een wet van 13 april 1971 wijzigt het Wetboek van de inkomstenbelasting en wat de splitsing van de vennootschappen betreft (« Belgisch Staatsblad » van 7 mei 1971).

Een koninklijk besluit van 17 mei 1971 stelt de bevoegdheden van de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen vast (« Belgisch Staatsblad » van 27 mei 1971).

Een koninklijk besluit van 17 mei 1971 wijzigt het koninklijk besluit nr 1 van 23 juli 1969, met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 23 juni 1971).

Een koninklijk besluit van 18 mei 1971 wijzigt de koninklijke besluiten nrs 1, 9, 11 en 22, genomen ter uitvoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 26 mei 1971).

Een ministerieel besluit van 27 mei 1971 richt de ontvangkantoren van de B.T.W. bij de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen op (« Belgisch Staatsblad » van 28 mei 1971).

Wet van 27 mei 1971 bekrachtigt het koninklijk besluit nr 20 van 20 juli 1970, tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en diensten bij die tarieven (« Belgisch Staatsblad » van 20 oktober 1971).

Een koninklijk besluit van 2 juni 1971 stelt het bedrag vast van de voorafneming ten bate van het Fonds voor economische expansie en regionale reconversie op de opbrengst van de belasting over de toegevoegde waarde van het jaar 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 16 juni 1971).

Een koninklijk besluit van 11 juni 1971 wijzigt het koninklijk besluit nr 22, genomen ter uitvoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1971).

Een wet van 20 juli 1971 wijzigt het Wetboek der inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 14 augustus 1971).

Een koninklijk besluit van 13 augustus 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelasting (« Belgisch Staatsblad » van 10 september 1971).

Een koninklijk besluit van 28 oktober 1971 wijzigt het koninklijk besluit nr 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling der tarieven van de B.T.W. en de indeling van de goederen bij die tarieven (« Belgisch Staatsblad » van 30 oktober 1971).

Een ministerieel besluit van 19 januari 1971 wijzigt het ministerieel besluit van 17 januari 1960 tot regeling van de vrijstelling inzake invoerrechten (« Belgisch Staatsblad » van 28 januari 1971).

Een koninklijk besluit van 27 januari 1971 betreft het tarief van invoerrechten (« Belgisch Staatsblad » van 6 februari 1971).

Een wet van 24 februari 1971 bekrachtigt zeven Beneluxprotocollen betreffende het tarief van invoerrechten, acht koninklijke besluiten betreffende het tarief van invoerrechten, een koninklijk besluit betreffende het accijnsstelsel van suiker en een koninklijk besluit inzake de vrijstelling van invoerrecht en accijns in het internationaal reizigersverkeer vastgesteld in de loop van 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 maart 1971).

Een ministerieel besluit van 22 maart 1971 betreft het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak (« Belgisch Staatsblad » van 30 maart 1971).

Een koninklijk besluit van 26 maart 1971 betreft de progressieve belastingontheffing voor uitvoer in het kader van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 31 maart 1971).

Een koninklijk besluit van 27 april 1971 betreft het tarief van invoerrechten (« Belgisch Staatsblad » van 30 april 1971).

Een ministerieel besluit van 30 juni 1971 betreft het tarief van invoerrechten (« Belgisch Staatsblad » van 9 juli 1971).

Een koninklijk besluit van 20 september 1971 betreft het accijnsstelsel van drinkwater en limonade (« Belgisch Staatsblad » van 30 september 1971).

Een koninklijk besluit van 24 september 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 24 december 1970 met betrekking tot de progressieve belastingontheffing voor uitvoer in het kader van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 30 september 1971).

Een koninklijk besluit van 18 november 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 24 december 1970 met betrekking tot de progressieve belastingontheffing in het kader van de B.T.W. (« Belgisch Staatsblad » van 20 november 1971).

Een ministerieel besluit van 22 december 1971 waarbij uitstel wordt verleend voor de betaling van het invoerrecht, de heffingen van gelijke werking en de accijns op ingevoerde goederen (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1971).

LENINGEN

LIJST DER MACHTIGINGSBESLUITEN

Een koninklijk en een ministerieel besluit van 5 januari 1971 betreffen de uitgifte van de 8,25 % - 8,50 % lening 1971-1977-1983 (« Belgisch Staatsblad » van 8 januari 1971).

Een koninklijk en een ministerieel besluit van 5 januari 1971 betreffen de uitgifte van de 8,50 % lening 1971-1984 (« Belgisch Staatsblad » van 8 januari 1971).

Een ministerieel besluit van 22 januari 1971 stelt de rentevoet vast van de in 1971 uit te keren intresten voor de bij de deposito en consignatiekas in bewaring gegeven consignaties, vrijwillige deposito's en borgtochten (« Belgisch Staatsblad » van 30 januari 1971).

Een ministerieel besluit van 25 januari 1971 betreft de uitgifte van de spaarbons van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas (« Belgisch Staatsblad » van 6 februari 1971).

Een koninklijk besluit van 27 januari 1971 verhoogt het nominaal bedrag dat de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid aan kasbons en obligaties mag uitgeven en aan deposito's mag opnemen (« Belgisch Staatsblad » van 9 februari 1971).

Een ministerieel besluit van 8 februari 1971 betreft een lening groot 5 miljard frank aan te gaan, met staatswaarborg door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (« Belgisch Staatsblad » van 11 februari 1971).

Bij koninklijk besluit van 2 maart 1971 wordt de Nationale Maatschappij voor Huisvesting ertoe gemachtigd, onder staatswaarborg een lening van 2 miljard uit te geven (« Belgisch Staatsblad » van 24 maart 1971).

Een koninklijk besluit van 18 maart 1971 betreft de 7,75 % lening 1971-1985, te sluiten door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, met waarborg van de Staat (« Belgisch Staatsblad » van 23 maart 1971).

Bij koninklijk besluit van 5 maart 1971 wordt de Nationale Landmaatschappij ertoe gemachtigd, onder staatswaarborg, een lening aan te gaan van 1 miljard frank (« Belgisch Staatsblad » van 15 juni 1971).

Een koninklijk en een ministerieel besluit van 30 april 1971 betreffen de uitgifte van de 7,75 % lening 1971-1986 (« Belgisch Staatsblad » van 5 mei 1971).

Een koninklijk en een ministerieel besluit van 30 april 1971 betreffen de uitgifte van de lening 1971-1978-1986 (« Belgisch Staatsblad » van 5 mei 1971).

Een ministerieel besluit van 6 mei 1971 betreft de uitgifte van de spaarbons van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas (« Belgisch Staatsblad » van 11 mei 1971).

Bij wet van 24 mei 1971 wordt de Regie van Telegrafie en Telefonie gemachtigd, in België of in het buitenland, onder waarborg van de Staat een of meer leningen uit te schrijven tot een totaal bedrag van 7 miljard Belgische frank (« Belgisch Staatsblad » van 11 augustus 1971).

Een ministerieel besluit van 24 juni 1971 wijzigt het ministerieel besluit van 22 januari 1971 tot vaststelling van de in 1971 uit te keren intresten voor de bij de deposito en consignatiekas in bewaring gegeven consignaties, vrijwillige deposito's en borgtochten (« Belgisch Staatsblad » van 6 juli 1971).

Een koninklijk besluit van 19 juli 1971 stelt de interest en delgingslasten vast, te dragen door de Nationale Maatschappij voor Huisvesting op de gedurende het jaar 1971 te lichten tranche van haar leningen (« Belgisch Staatsblad » van 30 september 1971).

Bij koninklijk besluit van 19 juli 1971 wordt de Nationale Maatschappij voor Huisvesting ertoe gemachtigd onder staatswaarborg een lening van 2 miljard frank uit te geven (« Belgisch Staatsblad » van 30 september 1971).

Een koninklijk en ministerieel besluit van 24 september 1971, betreft de uitgifte van de lening 1971-1980-1987 (« Belgisch Staatsblad » van 29 september 1971).

Een koninklijk en ministerieel besluit van 24 september 1971, betreft de uitgifte van de lening (7,50 %) 1971-1987 (« Belgisch Staatsblad » van 29 september 1971).

Bij koninklijk besluit van 28 oktober 1971 wordt de Nationale Maatschappij voor Huisvesting ertoe gemachtigd onder staatswaarborg, een lening van 3 miljard frank uit te geven (« Belgisch Staatsblad » van 15 januari 1972).

Een ministerieel besluit van 19 november 1971 betreft een door de R.T.T. met de waarborg van de Staat te sluiten lening, groot 7 miljard frank (« Belgisch Staatsblad » van 30 november 1971).

Een koninklijk besluit van 27 januari 1971 betreft de verhoging van het nominaal bedrag aan obligaties en kasbons dat door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid mag worden uitgegeven of opgenomen (« Belgisch Staatsblad » van 9 februari 1971).

Een ministerieel besluit van 27 januari 1971 bepaalt de rentevoet waartegen de sociale verzekeringskassen in de loop van het jaar 1971 leningen moeten toestaan aan het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (« Belgisch Staatsblad » van 30 april 1971).

Een koninklijk besluit van 29 januari 1971 bepaalt het plafond der vastleggingen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet op 26 miljard (« Belgisch Staatsblad » van 13 februari 1971).

Bij wet van 4 februari 1971 wordt de wet van 16 maart 1971 houdende oprichting van een Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid gewijzigd (« Belgisch Staatsblad » van 3 maart 1971).

Een wet van 4 februari 1971 wijzigt het statuut van de Nationale Kas voor Beroepskrediet (« Belgisch Staatsblad » van 6 maart 1971).

Een koninklijk besluit van 10 maart 1971 houdt verhoging van de grens van de omloop der verbintenissen van het bij de Nationale Kas voor Beroepskrediet ingesteld Waarborgfonds (« Belgisch Staatsblad » van 24 maart 1971).

Een wet van 18 maart 1971 wijzigt de wet van 15 februari 1961 houdende oprichting van een Landbouwinvesteringsfonds (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971).

Een koninklijk besluit van 24 maart 1971 heeft betrekking op het totaal van de waarborgen door de Nationale Delcrederedienst rechtstreeks voor rekening van de Staat verleend (« Belgisch Staatsblad » van 2 april 1971).

Een koninklijk besluit van 8 april 1971 bepaalt het maximum bedrag der vastleggingen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet op 27 miljard (« Belgisch Staatsblad » van 30 april 1971).

Een koninklijk besluit van 13 april 1971 houdt verhoging van de grens der verbintenissen van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet (« Belgisch Staatsblad » van 30 april 1971).

Een wet van 13 april 1971 verleng het bestaan van de Zelfstandige Kas voor oorlogsschade (« Belgisch Staatsblad » van 18 augustus 1971).

Een koninklijk besluit van 13 april 1971 houdt verhoging van de staatswaarborg ten gunste van de ambachtbewerktuiging (« Belgisch Staatsblad » van 30 april 1971).

Bij koninklijk besluit van 16 april 1971 wordt aan de Interprofessionele effectendeposito- en girokas de machtiging gegeven haar statuten te wijzigen (« Belgisch Staatsblad » van 16 oktober 1971).

Een koninklijk besluit van 21 april 1971 houdt vaststelling van het essailoon voor de gehaltebepaling van goud-zilver en platinastaven en specie (« Belgisch Staatsblad » van 3 juni 1971).

Bij koninklijk besluit en bijvoegsel van 4 mei 1971 worden de wijzigingen aan de statuten van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid goedgekeurd (« Belgisch Staatsblad » van 3 augustus 1971).

Een koninklijk besluit van 7 mei 1971 houdt goedkeuring van een wijziging der statuten van de Nationale Landmaatschappij (« Belgisch Staatsblad » van 3 augustus 1971).

Een koninklijk besluit van 11 mei 1971 houdt goedkeuring van de wijzigingen aan de statuten van de Nationale Investeringsmaatschappij (« Belgisch Staatsblad » van 25 augustus 1971).

Een koninklijk besluit van 1 juni 1971 houdt uitvoering van de wet van 2 augustus 1960 betreffende de tussenkomst van de Staat in de financiering van de Vrije Universiteiten en van de diverse inrichtingen voor hoger onderwijs en voor wetenschappelijk onderzoek. Gewijzigd inzonderheid bij wet van 9 april 1965 houdende diverse maatregelen voor de universitaire expansie en bij wet van 16 juli 1970 betreffende de financiering der universitaire investeringen (« Belgisch Staatsblad » van 8 juni 1971).

Een ministerieel besluit van 1 juni 1971 beperkt het bedrag van sommige aan de tussenpersonen in verzekeringen toegekende commissielonen (« Belgisch Staatsblad » van 7 juli 1971).

Een koninklijk besluit van 4 juni 1971 machtigt de Minister van Financiën om zich borg te stellen tegenover de Europese Investeringsbank (« Belgisch Staatsblad » van 23 juni 1971).

Een ministerieel besluit van 24 juni 1971 wijzigt het ministerieel besluit van 22 januari 1971 tot vaststelling van de rentevoet van de in 1971 uit te keren intresten voor de bij de Deposito- en Consignatiekas in bewaring gegeven consignaties, vrijwillige deposito's en borgtochten (« Belgisch Staatsblad » van 6 juli 1971).

Bij koninklijk besluit van 29 juni 1971 wordt het landbouwinvesteringsfonds opgericht (« Belgisch Staatsblad » van 21 juli 1971).

Een wet van 2 juli 1971 bekrachtigt het koninklijk besluit van 10 december 1970 houdende de Huisvestingscode (« Belgisch Staatsblad » van 6 augustus 1971).

Een wet van 13 juli 1971 wijzigt de wet van 23 augustus 1948 strekkende tot het in stand houden en het uitbreiden van de koopvaardij- en de vissersvloot en van de scheepsbouw, en houdende instelling, te dien einde, van een Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen (« Belgisch Staatsblad » van 25 augustus 1971).

Een wet van 27 juli 1971 betreft de toetreding van België tot de Resolutie nopens de derde wedersamenstelling der middelen van de Internationale Ontwikkelingsassociatie (« Belgisch Staatsblad » van 19 augustus 1971).

Een wet van 13 augustus 1971 wijzigt het statuut van de Nationale Kas voor Beroepskrediet (« Belgisch Staatsblad » van 17 september 1971).

Een ministerieel besluit van 9 september 1971 wijzigt het ministerieel besluit van 27 maart 1935 houdende uitvoering van het koninklijk besluit n^{r} 150 van 18 maart 1935 tot aaneenschakeling van de wetten betreffende de inrichting en de werking van de deposito en consignatiekas en van het ministerieel besluit van 3 april 1963 betreffende sommige bij de deposito en consignatiekas gedeponeerde borgtochten in specie en in effecten (« Belgisch Staatsblad » van 23 november 1971).

Een koninklijk besluit van 12 oktober 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 23 december 1957 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1957 tot regeling van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering (« Belgisch Staatsblad » van 21 oktober 1971).

Bij koninklijk besluit van 28 oktober 1971 wordt de indeling van de gemeenten in die categorieën opgeheven in de reglementering betreffende de sociale huisvesting en worden de maximum bedragen van de hypothecaire leningen toe te staan, met het voordeel van de staatswaarborg, door de erkende kredietorganismen verhoogd (« Belgisch Staatsblad » van 6 november 1971).

Bij koninklijk besluit van 10 november 1971 wordt een wijziging aan de statuten van het Herdisconterings- en waarborginstituut goedgekeurd (« Belgisch Staatsblad » van 27 november 1971).

Een koninklijk besluit van 25 november 1971 betreft het buiten omloop stellen van bepaalde muntstukken (« Belgisch Staatsblad » van 8 december 1971).

Een koninklijk besluit van 6 december 1971 schrijft een jaarstatistiek van de investeringen in België in de krediet- en verzekeringsondernemingen en instellingen voor (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1971).

Handelswetgeving [Zie Reglementering van de produktie en van de handel (Handelswetgeving)]

Internationale economische samenwerking (1)

Begin 1971 werd te Wenen een nieuwe vereniging opgericht onder de bescherming van de Organisatie der Verenigde Naties voor de industriële ontwikkeling ; het gaat om de Wereldvereniging van onderzoeksorganisaties voor het industrieel en technologisch onderzoek die ten doel heeft de onderzoekingsgebieden te bepalen waar de internationale en regionale samenwerking en gebeurlijk een steun van buitenuit noodzakelijk zijn om de mededeling van de resultaten van de onderzoekingen en van de technische kennis onder de leden van de Associatie in de hand te werken en te vergemakkelijken, en tevens ervaringen op het gebied van de organisatie van het onderzoek uit te wisselen.

De Raad van beheer van het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (O.P.V.N.) heeft op 15 januari 1971 een programma tot steun aan 96 ontwikkelingslanden en -gebieden goedgekeurd ; dit programma bestaat uit 154 belangrijke vóórinvesteringsprojecten, waarvoor 129 reeds in uitvoering zijn en de andere 25 als bijkomende steun voor reeds vroeger goedgekeurde programma's gelden ; de kosten van deze projecten worden op 295,3 miljoen dollar geraamd, waarvan 130,9 miljoen door de O.P.V.N. en het saldo door de begunstigde regeringen zullen worden verstrekt.

In juni heeft dezelfde Raad een ander programma tot steun aan 97 landen en ontwikkelingsgebieden goedgekeurd ; het omvat 67 nieuwe projecten en een aanvullende steun voor 20 projecten in uitvoering ; het aandeel van de O.P.V.N. hierin bereikt 72,5 miljoen dollar en dat van de betrokken landen 100,5 miljoen.

Tijdens het dienstjaar dat op 30 juni 1971 verstreek, heeft de groep van de Wereldbank bestaande uit de Bank zelf en twee filialen, de

(1) De inlichtingen in deze rubriek komen uit de « Berichten over de buitenlandse handel », een twee maal per week verschijnende publikatie van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse handel.

Internationale Ontwikkelingsassociatie (I.O.A.) en de Internationale Financieringsmaatschappij (I.F.M.), het werkingsveld van zijn steun aan ontwikkelingslanden nog verruimd, de analyse van hun problemen uitgediept en de omvang van zijn leningen op een recordpeil gebracht.

Het totaal van de financiële verbintenissen van de groep strekte tijdens het dienstjaar 1970-1971 over 2 581 miljoen dollar, d.i. een stijging met 280 miljoen of 12 %, waarvan 1 896 miljoen door de Bank, 584 miljoen door het I.O.A. en 101 door de I.F.M. werden onderschreven. De werkelijke stortingen van de Bank en van het I.O.A. zijn met 30 % toegenomen en bereiken 1 190 miljoen dollar. Het gemeenschappelijk verslag Bank - I.O.A. beklemtoont de inspanningen die gedaan worden om de ontwikkelingsleningen nog meer doeltreffendheid te verlenen, o.m. de globalisering van de benadering der landbouwproblemen, de steun die voor het eerst verleend wordt voor, eensdeels, het landbouwonderzoek en anderdeels de bestrijding van de vervuiling, de verruiming van de steun aan het onderwijs.

In 1970 heeft de Europese Investeringsbank 48 leningen toegekend en 7 waarborgoperaties verricht voor een totaal bedrag van 357,9 miljoen rekeneenheden tegenover 305,5 miljoen in 1969 ; twee leningen voor een totaal van 22 miljoen werden aan België verleend ; zij hebben betrekking op de bouw van de kerncentrale te Tihange en van een fabriek te Tessenderlo.

In 1971 heeft de Bank 52 contracten ondertekend waarmee ruim 500 miljoen dollar is gemoeid, d.i. 42 % meer dan in 1970 ; de totale waarde der verbintenissen van de Bank sinds haar oprichting bedroeg op 31 december 1971 ongeveer 2 310 miljoen dollar. Het grootste gedeelte van de leningen is in 1971 ten goede gekomen aan Italië (275 miljoen), Frankrijk (124 miljoen), de Bondsrepubliek (62 miljoen) en Nederland (8 miljoen), terwijl Turkije, de geassocieerde Afrikaanse Staten en Madagascar evenals de overzeese landen en gebieden in totaal 33 miljoen ontvingen. De Bank heeft vooral industriële investeringen en infrastructuurwerken gefinancierd ten belope van respectief 275 en 228 miljoen. Krachtens haar statuten heeft zij als voornaamste taak de regionale ontwikkeling te vergemakkelijken ; derhalve werden 371 miljoen uitgetrokken ter financiering van projecten in weinig ontwikkelde regio's en werden 52 miljoen besteed aan gebieden waar de economische activiteit reconversie vergde.

In 1971 heeft de Aziatische Ontwikkelingsbank achtentwintig leningen voor een totaal bedrag van 254 miljoen dollar goedgekeurd ; over een tijdspanne van vijf jaar beloopt het totaal van de leningen aan zestien landen 638 miljoen dollar ; deze steun had betrekking op de industrie (33 %), de openbare nutsbedrijven (28 %), vervoer en verbindingen (21 %) en de landbouw (17 %). In november 1971 heeft de Bank een lening van 400 miljoen Belgische frank uitgeschreven, waarop vijf Belgische banken hebben ingetekend.

Investeringen (Zie Economische expansie)

Landbouw

ALGEMEEN

Het koninklijk besluit van 12 september 1970 («Belgisch Staatsblad » van 16 januari 1971) regelt de handel in meststoffen en bodemverbeterende middelen.

Het koninklijk besluit van 5 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 9 maart 1971) voorziet in de instelling van het Benelux-5 controledocument in het intra Beneluxverkeer voor sommige landbouw- en voedingsprodukten.

Het koninklijk besluit van 26 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971) wijzigt de ministeriële besluiten van 27 juli 1961 en 26 juli 1962 tot vaststelling der controlemaatregelen bij de in- en uitvoer van land- en tuinbouwprodukten.

Het koninklijk besluit van 26 maart 1971 verandert het koninklijk besluit van 22 juli 1970 tot vaststelling van de controlemaatregelen bij verzendingen naar de lidstaten van de Europese Economische Gemeenschap voor sommige land- en tuinbouwprodukten.

Het koninklijk besluit van 16 november 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 17 april 1971) reglementeert de handel in zaaizaad van oliehoudende planten en vezelgewassen.

Het « Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971 verstrekt de tweede lijst van de fytofarmaceutische produkten in de loop van het jaar 1970 door de Minister van Landbouw erkend in uitvoering van de beschikking van het koninklijk besluit van 31 mei 1958 houdende reglementering van het bewaren, verkopen en gebruiken van pesticiden en fytofarmaceutische produkten.

Het koninklijk besluit van 15 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 12 mei 1971) bepaalt de categorieën nijverheidsmaalderijen die buiten de toepassing vallen van de wet van 23 december 1969 betreffende de sanering van de nijverheidsmaalderijen.

Het ministerieel besluit van 1 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juni 1971) regelt de verdelging van spreeuwen in zekere gewesten van het land.

Het koninklijk besluit van 30 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juni 1971) handelt over de ruilverkavelingen van landeigendommen door de Nationale Landmaatschappij.

Het ministerieel besluit van 25 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1971) geeft de uitvoeringsmodaliteiten aan van het artikel 26 van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van wet.

Het koninklijk besluit van 14 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 juli 1971) stelt de nieuwe wetgeving in de sanering van de land- en tuinbouw krachtens de wet van 3 mei 1971.

Het koninklijk besluit van 9 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 14 juli 1971) bepaalt het landbouwjaar evenals de duur van de periode waarvoor uittredingsvergoeding wordt toegekend.

De wet van 29 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 21 juli 1971) wijzigt de wet van 15 februari 1961 betreffende het Landbouwinvesteringsfonds.

Het ministerieel besluit van 2 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 11 september 1971) bepaalt de vorm en de aanvraag tot het bekomen van de uittredingsvergoeding of van de structuurverbeteringspremie voorzien bij de wet van 3 mei 1971.

Het koninklijk besluit van 20 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 6 november 1971) regelt de internationale controle van de zeevisserij in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan buiten de territoriale wateren en de voorbehouden visserijzones.

Het ministerieel besluit van 11 oktober 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 29 december 1971) wijzigt de lijst I in bijlage van het ministerieel besluit van 12 augustus 1969, waarbij de invoer van sommige goederen aan vergunning onderworpen wordt.

REGLEMENTERING

Akkerbouw en akkerbouwprodukten

Het koninklijk besluit van 26 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 16 april 1966 tot regeling van de keuring bij de invoer van zaaizaden en pootgoed van sommige plantensoorten.

Het ministerieel besluit van 18 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 4 augustus 1971) stelt de rassenlijst vast van de landbouwsoorten die aan de keuring van de Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten kunnen onderworpen worden.

Het koninklijk besluit van 25 augustus 1971 en het ministerieel besluit van 26 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 18 september 1971) regelen de bestrijding van voor planten en plantaardige produkten schadelijke organismen.

VEETEELT EN VEETEELTPRODUKTEN

Het ministerieel besluit van 25 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 februari 1971) verplicht een daling in de verkoopprijzen van rund- en varkensvlees toe te passen.

Het ministerieel besluit van 25 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 2 maart 1971) houdt een wijziging in van het ministerieel besluit van 27 september 1962 tot vaststelling van de maximumverkoopprijs voor consumptiemelk.

Het koninklijk besluit van 28 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 16 maart 1971) wijzigt het besluit van 14 november 1963 betreffende de inrichting van de officiële classificatie van melk en van room geleverd aan de zuivelfabrieken.

Het koninklijk besluit van 1 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971) regelt de inrichting van de controle op harde kaas.

Het koninklijk besluit van 9 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 9 september 1949 betreffende de verplichte controle op sommige ingevoerde zuivelprodukten van het Groothertogdom Luxemburg of Nederland.

Het koninklijk besluit van 26 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971) brengt een wijziging aan in het koninklijk besluit van 3 september 1963 in verband met de in- en uitvoer van geslacht pluimvee.

Het koninklijk besluit van 26 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 8 september 1964 betreffende de in- en uitvoer van broedeieren.

Het ministerieel besluit van 6 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971) verandert het ministerieel besluit van 22 juni 1965 betreffende de in-, uit- en doorvoer van levende dieren.

Het ministerieel besluit van 7 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 9 april 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 27 september 1962 tot vaststelling van de maximumverkoopprijs voor consumptiemelk aan de verbruiker.

Het koninklijk besluit van 12 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 oktober 1971) geeft de maatregelen aan tot voorkoming van trichomoniase en vibriose bij het rundvee.

Het ministerieel besluit van 28 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 9 november 1971) bevat de bepalingen voor de invoer, de uitvoer, de doorvoer en het verkeer tussen de Beneluxlanden van levende dieren en van bepaalde produkten van dierlijke en plantaardige oorsprong.

Het koninklijk besluit van 1 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 oktober 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 10 mei 1963 inzake maatregelen tot bestrijding van de rundertuberculose. Het koninklijk besluit van 2 september 1971 geeft de tijdelijke maatregelen ervan aan.

Het koninklijk besluit van 23 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 29 oktober 1971) omvat bepalingen betreffende de verbetering van het rundveeras.

Fruit en groenten

Het ministerieel besluit van 15 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 24 maart 1971) vermeldt de rassenlijst van de tuinbouwsoorten die aan de keuring van de Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten kunnen onderworpen worden.

VERGOEDINGEN, PREMIËN EN TOELAGEN

Het ministerieel besluit van 2 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 7 januari 1971) voorziet in de toekenning van toelagen voor het vlas.

Het ministerieel besluit van 3 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 2 februari 1971) brengt een wijziging aan in het ministerieel besluit van 20 januari 1964 inzake het algemeen reglement op het verstrekken van toelagen aan rundveeteeltverenigingen die het rundveeras verbeteren.

Het ministerieel besluit van 28 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 19 februari 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 27 januari 1964 betreffende de vaststelling van de vergoedingen verschuldigd aan de Nationale Zuiveldienst door de ondernemingen die zuivelprodukten bereiden, verwerken of verkopen.

Het ministerieel besluit van 23 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 5 maart 1971) heft het ministerieel besluit van 13 mei 1970 op. Dit besluit voorzag in een vergoeding aan de Nationale Zuiveldienst door de uitvoerders van afgeroomd melkpoeder naar de landen van de Europese Economische Gemeenschap.

Het ministerieel besluit van 21 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juni 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 20 januari 1964 ter uitvoering van het koninklijk besluit van 29 maart 1963 betreffende de verbetering van het rundveeras en houdende het algemeen reglement op de toelage van de rundveeteeltverenigingen.

Het ministerieel besluit van 20 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 25 juni 1971) bepaalt de uitvoering van het koninklijk besluit van 18 maart 1971 betreffende de verbetering van het paarderas.

Het koninklijk besluit van 20 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 2 juli 1971) bevat de regeling van de toelagen tot oplossing van het bemanningsprobleem in de zeevisserij.

Het koninklijk besluit van 23 april 1971 (« Belgisch Staatsblad van 2 juli 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 31 augustus 1970 tot vaststelling van de vergoedingen verschuldigd voor deelneming aan de teeltproeven die aan de eventuele inschrijving op de rassenlijst der landbouwsoorten voorafgaan.

Het koninklijk besluit van 29 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1971) regelt de toekenning van toelagen aan de verenigingen voor onderlinge bedrijfshulp.

Het koninklijk besluit van 7 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 3 augustus 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 21 november 1969 betreffende het verlenen van premies voor het niet in de handel brengen van melk en zuivelprodukten.

Het ministerieel besluit van 9 september (« Belgisch Staatsblad » van 2 oktober 1971) kent toelagen toe voor de luzerneteelt.

Het ministerieel besluit van 10 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 5 november 1971) verleent een toelage aan tuinders en druivenkwekers, als gedeeltelijke compensatie voor de verhoging van de accijnsrechten op zware gasolie (lichte fuel-oil) en de volledige terugbetaling van de accijnsrechten op zware en extra-zware stookoliën.

Lonen (Zie ook Arbeid en Sociale voorzorg)

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN

Loonvaststellingen en Belonings - en arbeidsvoorwaarden

Volgende koninklijke besluiten verklaren bindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités :

Sector	*Datum van het koninklijk besluit*	*Datum van het « Belgisch Staatsbl. »*
Glasbedrijf	15 juli 1970	19 januari 1971
Glasbedrijf	11 augustus 1970	28 januari 1971
Houtnijverheid	11 augustus 1970	6 februari 1971
Houtnijverheid	23 september 1970	11 februari 1971
Bont en kleinvel	28 december 1970	12 februari 1971
Kleding- en confectiebedrijf	22 oktober 1970	12 februari 1971
Tabaksbedrijf	21 januari 1971	12 februari 1971
Steenbakkerij	4 november 1970	16 februari 1971
Bouwbedrijf	5 februari 1971	17 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	27 oktober 1970	17 februari 1971
Stoffering en houtbewerking	10 november 1970	18 februari 1971
Keramiekbedrijf	17 november 1970	23 februari 1971
Keramiekbedrijf	11 januari 1971	23 februari 1971
Keramiekbedrijf	12 oktober 1970	24 februari 1971
Landbouw	16 februari 1971	26 februari 1971
Keramiekbedrijf	15 oktober 1970	2 maart 1971
Tabaksbedrijf	21 januari 1971	3 maart 1971
Keramiekbedrijf	15 oktober 1970	4 maart 1971
Gewoon pottengoed in potaarde	21 januari 1971	10 maart 1971
Vervoer	18 maart 1971	30 maart 1971
Hotelbedrijf	17 februari 1971	31 maart 1971
Binnenscheepvaart	23 februari 1971	14 april 1971
Bouwbedrijf	16 februari 1971	14 april 1971
Vervoer	2 maart 1971	23 april 1971
Metaal-, machine- en elektrische bouw	10 maart 1971	26 mei 1971
Buitenlandse handel en maritieme kantoren	10 maart 1971	9 juni 1971
Kleding- en confectiebedrijf	26 maart 1971	16 juni 1971
Vervaardigen van en handel in jutezakken	16 april 1971	3 juli 1971
Glasbedrijf	7 april 1971	9 juli 1971
Vlasbereiding	24 mei 1971	13 juli 1971
Keramiekbedrijf	19 april 1971	17 juli 1971
Metaal-, machine- en elektrische bouw	5 juli 1971	20 juli 1971
Bont en kleinvel	29 juni 1971	21 juli 1971
Gezondheidsdiensten	28 mei 1971	19 augustus 1971
Vervoer	13 augustus 1971	3 september 1971
Meester-kleermakers en kleermaaksters	7 juni 1971	4 september 1971

Sector	*Datum van het koninklijk besluit*	*Datum van het « Belgisch Staatsbl. »*
Ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht	5 mei 1971	7 september 1971
Bont en kleinvel	28 mei 1971	29 september 1971
Textielnijverheid	28 mei 1971	1 oktober 1971
Bouwbedrijf	18 juni 1971	1 oktober 1971
Makelarij en verzekeringsagentschappen	13 mei 1971	6 oktober 1971
Binnenscheepvaart	13 mei 1971	7 oktober 1971
Ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht	24 mei 1971	8 oktober 1971
Naai- en snijwerk voor dames	18 juni 1971	15 oktober 1971
Bosbouwbedrijf	24 juni 1971	20 obtober 1971
Textielnijverheid	5 juli 1971	22 oktober 1971
Wapensmederij met de hand	30 juni 1971	27 oktober 1971
Schoonmaak- en ontsmettingsondernemingen	8 juli 1971	27 oktober 1971
Metaal-, machine- en elektrische bouw	24 september 1971	28 oktober 1971
Keramiekbedrijf	8 juli 1971	29 oktober 1971
Metaal-, machine- en elektrische bouw	24 september 1971	30 oktober 1971
Verzekeringswezen	13 augustus 1971	17 november 1971
Metaal-, machine- en elektrische bouw	5 juli 1971	23 november 1971
Keramiekbedrijf	30 juni 1971	26 november 1971
Vervoer	14 juli 1971	30 november 1971
Cementbedrijf	5 juli 1971	8 december 1971
Banken	9 juli 1971	10 december 1971
Metaal-, machine- en elektrische bouw	24 augustus 1971	16 december 1971
Tuinbouwbedrijf	24 augustus 1971	17 december 1971
Vervoer	31 augustus 1971	18 december 1971

Minimumuurlonen

Volgende koninklijke besluiten verklaren bindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités in verband met het minimumuurloon van werklieden en werksters :

Sector	*Datum van het koninklijk besluit*	*Datum van het « Belgisch Staatsbl. »*
Voedingsmiddelennijverheid	11 september 1970	4 januari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	11 september 1970	21 januari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	11 september 1970	26 januari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 september 1970	6 februari 1971
Vervoer	8 december 1970	10 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 september 1970	10 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	23 september 1970	11 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 september 1970	13 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	10 december 1970	13 februari 1971
Handel in voedingswaren	4 november 1970	16 februari 1971
Vervoer	28 december 1970	17 februari 1971
Zeevisserij	16 september 1970	17 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	4 november 1970	18 februari 1971
Vervoer	21 januari 1971	19 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	12 januari 1971	19 februari 1971
Technische land- en tuinbouwwerken	4 februari 1971	20 februari 1971
Landbouw	12 januari 1971	23 februari 1971
Wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf	12 januari 1971	27 februari 1971
Wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf	22 oktober 1970	3 maart 1971
Vervoer	18 maart 1971	30 maart 1971
Handel in voedingswaren	22 februari 1971	7 april 1971
Handel in voedingswaren	2 maart 1971	24 april 1971
Handel in voedingswaren	2 maart 1971	11 mei 1971
Vervoer	10 maart 1971	28 mei 1971
Bont en kleinvel	17 maart 1971	16 juni 1971
Vervoer	16 april 1971	30 juli 1971
Wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf	19 april 1971	4 september 1971
Handel in voedingswaren	2 maart 1971	4 september 1971
Vervoer	18 juni 1971	23 oktober 1971
Voedingsmiddelennijverheid	14 juli 1971	26 oktober 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 juli 1971	26 oktober 1971
Voedingsmiddelennijverheid	14 juli 1971	29 oktober 1971
Tuinbouwbedrijf	20 juli 1971	29 oktober 1971
Vervoer	31 augustus 1971	4 november 1971
Voedingsmiddelennijverheid	14 juli 1971	5 november 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 juli 1971	5 november 1971
Houtnijverheid	4 juni 1971	10 november 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 juli 1971	10 november 1971
Vervoer	14 juli 1971	30 november 1971
Vervoer	24 augustus 1971	14 december 1971
Handel in voedingswaren	8 juli 1971	18 december 1971

Sector	*Datum van het koninklijk besluit*	*Datum van het « Belgisch Staatsbl. »*
Voedingsmiddelennijverheid	10 september 1971	23 december 1971
Voedingsmiddelennijverheid	10 september 1971	24 december 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 september 1971	25 december 1971
Voedingsmiddelennijverheid	12 oktober 1971	25 december 1971

KOPPELING VAN DE LONEN AAN HET INDEXCIJFER VAN DE CONSUMPTIEPRIJZEN

Volgende koninklijke besluiten verklaren bindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités in verband met de loonkoppeling aan het indexcijfer van de consumptieprijzen voor werklieden en werksters :

Sector	*Datum van het koninklijk besluit*	*Datum van het « Belgisch Staatsbl. »*
Keramiekbedrijf	28 december 1970	8 januari 1971
Wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf	22 oktober 1970	26 januari 1971
Handel in voedingswaren	4 november 1970	16 februari 1971
Vervoer	21 januari 1971	19 februari 1971
Technische land- en tuinbouwwerkers	4 februari 1971	20 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	11 januari 1971	26 februari 1971
Kleding en confectiebedrijf	16 december 1970	4 maart 1971
Handel in voedingswaren	22 februari 1971	7 april 1971
Bont en kleinvel	17 maart 1971	16 juni 1971
Vervaardigen en handel in jutezakken	16 april 1971	14 juli 1971
Ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht	5 mei 1971	7 september 1971
Binnenscheepvaart	13 mei 1971	7 oktober 1971
Kleding- en confectiebedrijf	24 mei 1971	8 oktober 1971
Naai- en snijwerk voor dames	11 juni 1971	15 oktober 1971
Wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf	30 juni 1971	13 oktober 1971
Houtnijverheid	4 juni 1971	10 november 1971
Vervoer	14 juli 1971	30 november 1971
Vervoer	24 augustus 1971	14 december 1971
Handel in voedingswaren	8 juli 1971	18 december 1971
Vervoer	24 september 1971	29 december 1971

Volgende koninklijke besluiten verklaren bindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités in verband met de arbeidsduur :

Sector	*Datum van het koninklijk besluit*	*Datum van het « Belgisch Staatsbl. »*
Wasserij-, ververij en ontvettingsbedrijf	22 oktober 1970	30 januari 1971
Wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf	8 december 1970	4 februari 1971
Cementbedrijf	10 juli 1970	10 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	18 november 1970	13 februari 1971
Voedingsmiddelennijverheid	27 oktober 1970	17 februari 1971
Handel in voedingswaren	27 oktober 1970	18 februari 1971
Technische land- en tuinbouwwerken	4 februari 1971	20 februari 1971
Keramiekbedrijf	17 november 1970	23 februari 1971
Landbouw	16 februari 1971	26 februari 1971
Keramiekbedrijf	15 oktober 1970	2 maart 1971
Handel in voedingswaren	5 februari 1971	3 maart 1971
Textielnijverheid	2 maart 1971	29 april 1971
Keramiekbedrijf	7 april 1971	18 juni 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 april 1971	22 juni 1971
Voedingsmiddelennijverheid	19 april 1971	22 juni 1971
Bont en kleinvel	19 april 1971	26 juni 1971
Gezondheidsdiensten	13 april 1971	2 juli 1971
Handel in voedingswaren	5 februari 1971	14 juli 1971
Metaal-, machine- en elektrische bouw	4 juni 1971	15 juli 1971
Metaal-, machine- en elektrische bouw	5 mei 1971	3 september 1971
Vervoer	3 augustus 1971	3 september 1971
Ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht	5 mei 1971	7 september 1971
Vlasbereiding	5 mei 1971	16 september 1971
Ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht	5 mei 1971	16 september 1971
Ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht	24 mei 1971	7 oktober 1971

Sector	*Datum van het koninklijk besluit*	*Datum van het « Belgisch Staatsbl. »*
Bont en kleinvel	11 juni 1971	14 oktober 1971
Bouwbedrijf	11 juni 1971	14 oktober 1971
Kleding- en confectiebedrijf	5 juli 1971	28 oktober 1971
Vervoer	16 juli 1971	28 oktober 1971
Voedingsmiddelennijverheid	16 juli 1971	5 november 1971
Wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf	10 september 1971	11 november 1971
Voedingsmiddelennijverheid	11 oktober 1971	9 december 1971
Ondernemingen van technische land- en tuinbouwwerken	10 september 1971	14 december 1971
Tuinbouwbedrijf	24 augustus 1971	17 december 1971
Voedingsmiddelennijverheid	7 oktober 1971	17 december 1971
Voedingsmiddelennijverheid	24 augustus 1971	21 december 1971

Bediendenlonen

Volgende koninklijke besluiten verklaren bindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités :

Sector	*Betreft*	*Datum van het kon. besluit*	*Datum van het « Belg. Staatsb. »*
Voedingsmiddelennijverheid	Arbeids- en beloningsvoorwaarden	22 okt. 1970	12 febr. 1971
Zelfstandige kleinhandel	Beloningsvoorwaarden	4 nov. 1970	16 febr. 1971
Kleding- en confectiebedrijf	Koppeling index	28 dec. 1970	19 febr. 1971
Kleding- en confectiebedrijf	Arbeidsvoorwaarden	17 maart 1971	10 juni 1971
Zelfstandige kleinhandel	Arbeidsduur	14 sept. 1971	13 okt. 1971
Kleding- en confecticbedrijf	Koppeling index	30 juin 1971	22 okt 1971
Levensmiddelenbedrijven met talrijke bijhuizen	Arbeids- en beloningsvoorwaarden	11 juni 1971	6 nov. 1971

Lonen van het overheidspersoneel

Eind oktober werd het protocol geparafeerd betreffende de herwaardering van de weddeschalen van het personeel in overheidsdienst en van de pensioenen van het op rust gesteld personeel van deze sector. Deze loonaanpassing zal in de loop van 1972 ingang nemen.

Nijverheid (Zie Economische expansie en Reglementering van de produktie en van de handel)

Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

De Ministerraad van de O.E.S.O., die in juni vergaderde, is het er over eens geworden dat de liberalisatie van de wereldhandel moet worden voortgezet, dat de leden nauwer dienen samen te werken bij de bestrijding van de inflatie en dat de O.E.S.O.-landen hun binnenlands economisch en sociaal beleid dienen te combineren met de doelstelling van de ontwikkelingssamenwerking.

In 1970 bedroeg de hulpverlening van de zestien landen die lid zijn van het Comité voor Ontwikkelingshulp (C.O.H.) 15,6 miljard dollar, hetgeen 0,74 % van het bruto nationaal produkt van die landen vertegenwoordigt ; slechts zes landen, waaronder België, hebben er meer dan 1 % van hun B.N.P. aan besteed.

De O.E.S.O. heeft in augustus 1971 een rapport gepubliceerd over de Belgische economie.

Australië werd het 23e lid van de Organisatie.

Prijzen

Bij ministerieel besluit van 19 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 januari 1971) wordt het ministerieel besluit van 1 juli 1970 waarbij de prijzen van oploskoffie worden geblokkeerd, opgeheven.

Het ministerieel besluit van 22 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 3 februari 1971, err. : « Belgisch Staatsblad » van 11 februari 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 8 september 1961 houdende reglementering van de prijzen van het gas, geleverd door de openbare verdeling.

Het ministerieel besluit van 30 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 4 februari 1971) blokkeert de prijzen der gloeilampen. Dit besluit werd opgeheven bij ministerieel besluit van 12 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 19 augustus 1971).

Het ministerieel besluit van 3 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 5 februari 1971) houdt verplichting tot daling der verkoopprijzen van rund- en varkensvlees. Dit ministerieel besluit, houdende wijziging van het ministerieel besluit van 29 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 1 januari 1971) werd bij ministerieel besluit van 25 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 februari 1971) verlengd

tot 31 maart 1971. Bij ministerieel besluit van 29 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1971) werd het andermaal verlengd. Het werd vervolgens opgeheven bij ministerieel besluit van 29 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 juli 1971) houdende bepaling van de verbruikersprijs van rund- en varkensvlees.

Het ministerieel besluit van 25 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 2 maart 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 27 september 1962 tot vaststelling van de maximumverkoopprijs voor consumptiemelk aan de verbruiker. Dit ministerieel besluit werd opnieuw gewijzigd bij ministerieel besluit van 7 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 9 april 1971) en aangevuld bij ministerieel besluit van 21 oktober 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 26 oktober 1971).

Het ministerieel besluit van 5 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 8 april 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 8 oktober 1959, houdende verplichting tot aangifte der prijsverhogingen.

Het ministerieel besluit van 19 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 4 mei 1971 ; err. : « Belgisch Staatsblad » van 20 mei 1971) reglementeert de prijzen van de farmaceutische specialiteiten en houdt opheffing van het ministerieel besluit van 1 juni 1967, gewijzigd bij de ministeriële besluiten van 23 juni 1967 en 10 december 1970. Dit ministerieel besluit werd gewijzigd door het ministerieel besluit van 13 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 24 juli 1971).

Het ministerieel besluit van 26 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 4 juni 1971) reglementeert de prijzen der elektrische huishoudtoestellen en houdt opheffing van het ministerieel besluit van 15 januari 1964, gewijzigd bij de ministeriële besluiten van 2 maart en 4 juli 1967 en van 30 april 1968.

De wet van 14 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1971) betreft de handelspraktijken, waarvan onder meer de prijs- en hoeveelheidsaanduiding.

Het ministerieel besluit van 30 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 6 augustus 1971) bepaalt de maximumprijzen voor het vervoer met taxi's.

De wet van 30 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 31 augustus 1971) betreft de reglementering van de prijzen en het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering. Deze wet is in feite de coördinatie van de besluitwet van 22 januari 1945 en van de daarop volgende aanvullende wetten en besluitwetten.

Het koninklijk besluit van 13 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 31 augustus 1971) betreft de modaliteiten voor de raadpleging van de Commissie tot Regeling der Prijzen.

Het koninklijk besluit van 28 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 16 december 1971) betreft de prijs- en hoeveelheidsaanduiding en houdt opheffing van het ministerieel besluit van 30 april 1948 tot verzekering van de eerlijkheid in de handelsverrichtingen, gewijzigd door het ministerieel besluit van 14 december 1964, en aangevuld door de ministeriële besluiten van 27 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 9 februari 1971) en 4 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 8 mei 1971).

Een ministerieel besluit van 22 december 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 28 december 1971) houdt verplichting tot aangifte der prijsverhogingen uiterlijk twee maand voor de toepassing en houdt opheffing van het ministerieel besluit van 8 oktober 1959 gewijzigd en aangevuld bij de ministeriële besluiten van 8 september 1961, 15 januari, 1 april en 10 juli 1964, 22 februari 1965, 2 september 1966, 21 oktober 1968, 22 september 1969, 5 januari en 6 november 1970 en 5 april 1971. Het besluit bepaalt o.m. dat bij prijsverhoging vóór het verstrijken van de termijn van twee maanden, de prijzen gedurende zes maanden, te rekenen vanaf de aangifte, worden geblokkeerd op het voorafgaande peil.

Reglementering van de produktie en van de handel

HANDELSWETGEVING

De wet van 14 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1971) betreffende de handelspraktijken, vult de bestaande algemene reglementering aan in de volgende gebieden : handelsvoorlichting, verkoop met verlies, uitverkopen, opruiming of solden, andere verkopen tegen verminderde prijs, gezamenlijk aanbod van produkten of diensten, openbare verkopen, afgedwongen verkopen, kettingverkoop, reizende verkopen, vordering tot staking.

Het koninklijk besluit van 28 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 16 december 1971) tot reglementering van de aanduiding der prijzen vervangt de besluiten welke in uitvoering van de afgeschafte wet van 30 juli 1923 genomen werden.

Het koninklijk besluit van 23 december 1957 betreffende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1957, tot regeling van de verkoop op afbetaling en de financiering ervan, werd gewijzigd bij koninklijk besluit van 12 oktober 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 21 oktober 1971).

Het koninklijk besluit van 28 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 15 september 1971) bepaalt de veiligheidsmaatregelen welke bij de oprichting en de exploitatie van een installatie voor het vervoer van gas moeten getroffen worden.

Het koninklijk besluit van 11 oktober 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1971) bepaalt de categorieën produkten waaromtrent de raffinadeurs en de invoerders van petroleumprodukten de verplichting wordt opgelegd over opslagmiddelen te beschikken en produkten voortdurend in voorraad te hebben.

Sociale voorzorg

ALGEMEEN

Het koninklijk besluit van 5 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 25 mei 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 1 maart 1971 tot vaststelling van het bedrag der bijdragen te betalen door de gemeenten, de openbare instellingen die ervan afhangen en de verenigingen van gemeenten, aan het bijzonder kinderbijslagfonds waarbij zij aangesloten zijn voor de door hen tewerkgestelde werknemers die niet sociaal verzekeringsplichtig zijn.

Het koninklijk besluit van 15 oktober 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 oktober 1971) wijzigt op zijn beurt het koninklijk besluit van 5 mei 1971.

Het « Belgisch Staatsblad » van 17 december 1971 publiceert het koninklijk besluit van 5 november 1971 tot uitvoering van de artikelen 8, 12, § 2 en 14 van de wet van 5 augustus 1968 tot vaststelling van een zeker verband tussen de pensioenstelsels van de openbare sector en die van de privé-sector.

De wet betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten verscheen in het « Belgisch Staatsblad » van 13 juli 1971.

BEJAARDEN

Het koninklijk besluit van 13 november 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 12 januari 1971) wijzigt sommige bepalingen betreffende het pensioen voor werknemers, de rentebijslag en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Het koninklijk besluit van 17 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juni 1971) wijzigt de wetgeving betreffende het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Sommige bepalingen inzake pensioenen voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden varend onder Belgische vlag en inzake gewaarborgd inkomen voor bejaarden worden gewijzigd door de wet van 27 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 11 augustus 1971).

LOON- EN WEDDETREKKENDEN

Algemene bepalingen

De koninklijke besluiten van 16 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 24 februari 1971), van 14 september 1971 en van 15 november 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 21 september 1971 en van 19 november 1971) wijzigen het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Het koninklijk besluit van 19 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 mei 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 20 april 1970 ter uitvoering van artikel 2, § 6, vijfde lid, van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden.

Het « Belgisch Staatsblad » van 13 juli 1971 publiceert de wet van 7 juli 1971 tot wijziging van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers, van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Het koninklijk besluit van 13 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 21 september 1971) wijzigt de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Het ministerieel besluit van 16 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1971) stelt de forfaitaire daglonen vast voor de berekening van de bijdragen voor sociale zekerheid verschuldigd voor de handarbeiders wier loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat evenals voor de werknemers die door een arbeidsovereenkomst voor zeelieden zijngebonden. Het ministerieel besluit van 14 december 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 16 september 1971.

De wet van 5 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 7 juli 1971) betreft de wetgevingen inzake sociale zekerheid der arbeiders.

Arbeidsongevallen en beroepsziekten

Het « Belgisch Staatsblad » van 24 april 1971 publiceert de arbeidsongevallen van 10 april 1971.

Het koninklijk besluit van 25 oktober 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 4 november 1971) stelt de datum vast waarop de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 in werking treedt en breidt eveneens het toepassingsgebied uit.

Door het koninklijk besluit van 28 december 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1971) worden de bijzondere regelen vastgelegd inzake toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 op de zeelieden.

Het koninklijk besluit van 21 december 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1971) betreft de bijslagen en de sociale bijstand verleend door het Fonds voor arbeidsongevallen.

De wijze van berekening en inning van de bijdrage bepaald bij artikel 59, 1°, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en bestemd voor het Fonds voor arbeidsongevallen, wordt bepaald door het koninklijk besluit van 21 december 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1971).

Het model van aangifte van een arbeidsongeval wordt door het koninklijk besluit van 28 december 1971 vastgesteld (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1971).

Het koninklijk besluit van 12 mei 1971 tot vaststelling van de gemiddelde jaarlijkse lonen of gemiddelde jaarlijkse winsten van de vissers voor de toepassing van de wet van 30 december 1929 betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden, verscheen in het « Belgisch Staatsblad » van 15 mei 1971.

Het koninklijk besluit van 15 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 24 juni 1971) stelt de wijze vast waarop de aanvragen om schadeloosstelling of om herziening van reeds toegekende vergoedingen bij het Fonds voor de Beroepsziekten worden ingediend en onderzocht.

Internationale verdragen

De wet van 20 juli 1970 keurt het Algemeen Verdrag goed betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Marokko (« Belgisch Staatsblad » van 25 juni 1971).

De wet van 3 juli 1969 keurt de overeenkomst goed tussen het Koninkrijk België en de Democratische Republiek Kongo, betreffende de sociale zekerheid van de zeelieden ter koopvaardij (« Belgisch Staatsblad » van 8 september 1971).

Het « Belgisch Staatsblad » van 25 september 1971 publiceert het akkoord tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de inning en de invordering van de sociale zekerheidsbijdragen.

Het « Belgisch Staatsblad » van 24 december 1971 publiceert het administratief akkoord, met betrekking tot de wijze van toepassing van de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake sociale zekerheid van hun onderdanen, die overzee arbeid hebben verricht.

JAARLIJKSE VAKANTIE

Het koninklijk besluit van 6 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 19 februari 1971) bepaalt voor de handarbeiders onderworpen aan de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, het fictief loon voor de met werkelijke arbeid gelijkgestelde inactiviteitsdagen door de wetgeving betreffende de jaarlijkse vakantie der loonarbeiders.

Het koninklijk besluit van 23 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 april 1971) verklaart algemeen bindend de beslissing van 3 september 1970 van het Nationaal Paritair Comité voor de diamantnijverheid en -handel tot vaststelling voor 1971, van de data van de derde en vierde vakantieweek.

Het koninklijk besluit van 26 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 26 mei 1971) bepaalt het fictief loon voor de dagen arbeidsonderbreking die met dagen werkelijke arbeid gelijkgesteld zijn door de wetgeving betreffende de jaarlijkse vakantie der loonarbeiders, voor de arbeiders onderworpen aan de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij.

Het koninklijk besluit van 29 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 29 september 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 27 juni 1967 tot vaststelling inzake de jaarlijkse vakantie van de mijnwerkers en gelijkgestelden, van de met werkelijke arbeid gelijk te stellen inactiviteitsdagen en van de voorwaarden waaronder deze in aanmerking mogen worden genomen.

Het « Belgisch Staatsblad » van 30 september 1971 publiceert het koninklijk besluit van 28 juni 1971 houdende aanpassing en coördinatie van de wetsbepalingen betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers.

Door het koninklijk besluit van 5 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1971) worden de bepalingen, opgenomen in de reglementering betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers, aangepast aan het koninklijk besluit van 28 juni 1971 houdende aanpassing en coördinatie van de wetsbepalingen betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers.

KINDERBIJSLAG

Het koninklijk besluit van 15 februari 1968 dat de voorwaarden vaststelt waaronder kinderbijslag wordt verleend ten behoeve van het kind dat onderwijs volgt, wordt gewijzigd door het koninklijk besluit van 9 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juni 1971).

Het koninklijk besluit van 5 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 22 mei 1971) verhoogt het bedrag van de bijdragen vastgesteld bij de artikelen 77 en 78 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

De wet van 14 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juni 1971) wijzigt de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

Het « Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1971 publiceert de wet van 20 juli 1971 tot verlening van kinderbijslag voor de kinderen van werknemers op leercontract tewerkgesteld bij bloedverwanten.

De wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag verscheen in het « Belgisch Staatsblad » van 7 augustus 1971 terwijl het koninklijk besluit van 25 oktober 1971 tot uitvoering van de wet van 20 juli 1971 verscheen in het « Belgisch Staatsblad » van 5 november 1971.

PENSIOENEN

Het koninklijk besluit van 13 november 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 12 januari 1971) wijzigt sommige bepalingen betreffende het pensioen voor werknemers, de rentebijslag en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Het « Belgisch Staatsblad » van 16 juni 1971 publiceert de wet van 28 mei 1971 tot verwezenlijking van de eenmaking en de harmonisering van de kapitalisatiestelsels ingericht in het raam van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood. Het koninklijk besluit van 13 september 1971 houdende uitvoering van hoofdstuk I van de wet van 28 mei 1971 verscheen in het « Belgisch Staatsblad » van 13 november 1971.

De wet van 20 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 6 mei 1971) wijzigt artikel 13 van de wet van 9 juli 1969 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de rust- en overlevingspensioenen van het personeel van de openbare sector.

De koninklijke besluiten inzake pensioen voor zeevarenden ter koopvaardij, arbeiders, bedienden en werknemers worden gewijzigd door het koninklijk besluit van 4 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 10 augustus 1971).

De wet van 27 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 11 augustus 1971) wijzigt sommige bepalingen inzake pensioenen voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden varend onder Belgische vlag, inzake gewaarborgd inkomen voor bejaarden en inzake tegemoetkoming voor minder-validen.

Het koninklijk besluit van 5 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 22 september 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 28 mei 1958 dat het statuut van het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers vaststelt inzake inrichting van de rust- en weduwenpensioenregeling.

Ziekte- en invaliditeit

Diverse koninklijke besluiten wijzigen het koninklijk besluit van 4 november 1963 tot uitvoering van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsregeling. Het zijn :

— koninklijk besluit van 18 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 januari 1971) ;

— koninklijk besluit van 18 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 2 juni 1971) ;

— koninklijk besluit van 6 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 10 juli 1971) ;

— koninklijk besluit van 19 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 juli 1971) ;

— koninklijk besluit van 3 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 17 september 1971) ;

— koninklijk besluit van 29 september 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 5 oktober 1971) ;

— koninklijk besluit van 7 oktober 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 oktober 1971).

Verschillende koninklijke besluiten wijzigen het koninklijk besluit van 24 december 1963 dat de voorwaarden vaststelt waaronder de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering tegemoetkomt in de kosten van farmaceutische verstrekkingen. Het zijn :

— koninklijk besluit van 19 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 8 mei 1971) ;

— koninklijk besluit van 17 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 juni 1971) ;

— koninklijk besluit van 10 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 29 juni 1971).

De verordening van 14 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 15 juni 1971), de verordening van 21 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juni 1971) en de verordening van 28 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 20 juli 1971) wijzigen het koninklijk besluit van 24 december 1963, houdende verordening op de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Het koninklijk besluit van 14 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juni 1971) betreft de invaliditeitsuitkeringen aan de onderdanen van de Verenigde Staten van Amerika, invaliditeitsuitkeringen bepaald bij de Belgische wetgeving inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering en van de rust- en overlevingspensioenen voor arbeiders, bedienden, zeevarenden onder Belgische vlag en werknemers

Het « Belgisch Staatsblad » van 20 maart 1971 publiceert het koninklijk besluit van 10 maart 1971 waarbij algemeen bindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst van 26 november 1970 van het Nationaal Paritair Comité voor de binnenscheepvaart betreffende de toekenning van een aanvullende vergoeding bij deze die door het stelsel van ziekte- en invaliditeitsverzekering in geval van arbeidsongeschiktheid wordt verleend.

Het koninklijk besluit van 10 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 21 juni 1971) stelt het persoonlijk aandeel vast van de rechthebbende in de kostprijs van bepaalde geneeskundige verstrekkingen.

De wet van 5 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 7 juli 1971) brengt wijzigingen aan de regeling van de verplichte ziekte- en invaliditeitsregeling.

MINDER-VALIDEN

Het koninklijk besluit van 25 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 20 februari 1971) stelt de voorwaarden vast voor de erkenning van de tehuizen van kort verblijf ten behoeve van gehandicapten.

Het koninklijk besluit van 21 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 9 februari 1971) wijzigt artikel 82 van het koninklijk besluit van 5 juli 1963, betreffende de sociale reclassering van de minder-validen.

Het koninklijk besluit van 7 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 juni 1971) wijzigt de artikelen 135 en 139 van het koninklijk besluit van 5 juli 1963.

De volgende koninklijke besluiten wijzigen het koninklijk besluit van 17 november 1969 houdende algemeen reglement betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen : het koninklijk besluit van 16 maart 1971, van 7 juni 1971 en van 28 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 maart 1971, van 30 juni 1971 en van 10 juli 1971).

De koninklijke besluiten van 22 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 27 maart 1971) en van 7 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juni 1971) verhogen de bedragen van de bijzondere tegemoetkoming bepaald bij artikel 11 van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen.

De wet van 27 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 11 augustus 1971) wijzigt sommige bepalingen inzake aanvullende tegemoetkoming voor minder-validen.

Het « Belgisch Staatsblad » van 1 juli 1971 publiceert het ministerieel besluit van 25 juni 1971 inzake werkloosheid van de in een beschermde werkplaats tewerkgestelde minder-valide werknemers.

Het ministerieel besluit van 23 november 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 29 december 1971) wijzigt het ministerieel besluit van 27 december 1967 houdende vaststelling van de criteria van toekenning der tegemoetkomingen inzake sociale hulp op het gebied van de sociale reclassering van de minder-validen.

OVERZEESE SOCIALE ZEKERHEID

De wet van 22 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 16 april 1971) wijzigt de wetten van 16 juni 1960 en 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid.

Het koninklijk besluit van 26 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 juni 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 8 juli 1970 houdende uitvoering van artikel 63*bis* van de wet van 17 juli 1963 en wijzigt het koninklijk besluit van 15 september 1965 betreffende de inning van de bijdragen in het stelsel van de overzeese sociale zekerheid.

Het « Belgisch Staatsblad » van 23 juni 1971 publiceert eveneens het koninklijk besluit van 4 mei 1971 houdende uitvoeringsmaatregelen van de bepalingen van het artikel 34 van de wet van 22 februari 1971 houdende wijziging van de wetten van 16 juni 1960 en 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid.

Bij wet van 21 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 12 maart 1971) wordt een Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen opgericht.

Het koninklijk besluit van 10 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 12 mei 1971) wijzigt het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

Het koninklijk besluit van 11 juni 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 12 juni 1971) en het koninklijk besluit van 17 augustus 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 4 december 1971) wijzigen het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Het koninklijk besluit van 20 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 7 augustus 1971) stelt een verzekering in tegen arbeidsongeschiktheid ten voordele van de zelfstandigen.

Bij koninklijk besluit van 26 november 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 4 december 1971) werden bepaalde wettelijke en reglementaire beschikkingen inzake het sociaal statuut der zelfstandigen aangepast aan de beschikkingen van de wet van 2 augustus 1971.

Het koninklijk besluit van 25 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 11 juni 1971) stelt de invloed vast van de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen op de inning van de bijdragen verschuldigd voor de laatste twee kwartalen van het jaar 1971 binnen het raam van het sociaal statuut der zelfstandigen.

De koninklijke besluiten van 18 januari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 23 januari 1971) stellen een regeling in van sociale voordelen voor sommige geneesheren en voor sommige tandheelkundigen.

Een ander koninklijk besluit van 18 maart 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 24 maart 1971) stelt een regeling in van sociale voordelen voor sommige apothekers.

Het koninklijk besluit van 25 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 9 maart 1971) wijzigt het organiek koninklijk besluit van 22 december 1938, voorzien bij wet van 10 juni 1937 houdende uitbreiding van de kindertoeslagen tot de werkgevers en tot de niet-loontrekkende arbeiders.

Statistiek

In 1971 heeft het Nationaal Instituut voor de Statistiek een nieuwe gespecialiseerde publikatie uitgegeven, waarvan de verschijning niet noodzakelijkerwijze aan vaste data zal gebonden zijn ; het gaat om de « Statistieken over de bouwnijverheid en huisvesting ».

Naast de traditionele overzichten van het economisch en het sociaal leven werden in 1971 de volgende artikels in het « Statistisch Tijdschrift » gepubliceerd :

— een maandindexcijfer van de omzet in de kleinhandel (nr 1, januari) ; een tabel verstrekt, per distributievorm en per produktencategorie, de jaarlijkse indexcijfers van 1967 tot 1969 en de maandelijkse indexcijfers van januari 1969 tot oktober 1970 ;

— naar een uitbreiding van de nationale rekeningen, 3e deel (nr 2, februari) ; het eerste deel werd gepubliceerd in nr 11-12 van 1968 en het tweede deel in de nummers 12 van 1969, 2 van 1970 en 6-7 van 1970 ;

— vooruitzichten van de Belgische bevolking (nr 6, juni) : jaarsgewijze tot 1975 en vijfjaarlijks tot 2 000 ;

— de nationale rekeningen van België 1966-1970 (nr 7-8, juli-augustus) ;

— overzicht van de ontwikkeling van de varkensstapel sedert 1965 (nr 9, september) ;

— de investeringen van de producentenverdelers van elektriciteit : test van de acceleratie- en de capaciteitshypothesen (nr 10-11, oktober-november) ;

— bijkomende karakteristieken van de economische ontwikkeling op grond van de nationale rekeningen 1969-1970 (nr 12, december).

In het « Statistisch Tijdschrift » werden eveneens geregionaliseerde statistieken opgenomen :

— exportgerichtheid van de verschillende provincies en taalstreken, jaren 1966 tot 1968 (nr 1, januari). In dit artikel worden de buitenlandse verkopen evenals de totale leveringen aan het buitenland van de diverse nijverheidstakken aangeduid. Het sluit aan bij een gelijkaardige studie over de jaren 1962 en 1963 die in nr 9-10 van 1966 verscheen ;

— economische groei van de provincies en taalstreken van 1965 tot 1968 (nr 3-4, maart-april) ; deze gegevens over de bruto toegevoegde waarde en het globaal produkt per nijverheidssector en geografisch gewest sluiten aan bij deze welke in nr 3 van 1966 (jaren 1955 tot 1961) en in het nr 12 van 1966 (jaren 1962 tot 1964) gepubliceerd werden ;

— ontwikkeling van de provinciale begrotingen. Dienstjaren 1965 tot 1970 (nr 5, mei) ;

— de belastbare inkomens van de natuurlijke personen en hun regionale verdeling volgens het niveau van het inkomen. Dienstjaar 1968 (nr 7-8, juli-augustus) ; de resultaten betreffende de dienstjaren 1964 en 1966 werden respectievelijk gepubliceerd in de nummers 3 van 1967 en 11-12 van 1968 ;
— de investeringen in de nijverheid in 1969 (nr 7-8, juli-augustus) ; gelijkaardige gegevens werden gepubliceerd in nr 9-10 van 1969 (jaren 1964-1967) en in nr 3 van 1970 (jaar 1968) ;
— de loop van de bevolking in 1970 (nr 9, september).

In de reeks « Bevolkingsstatistieken » van 1971 worden gegevens verstrekt over :

— sterfte en doodsoorzaken in 1968 (nr 1) ;
— loop der bevolking van de gemeenten in 1970 (nr 2) ;
— loop der bevolking in 1970 (nr 3) ;
— loop van de bevolking van vreemde nationaliteit in 1970 (nr 3) ;
— vooruitzichten van de Belgische bevolking (ns 3) ;
— huwelijken en echtscheidingen in 1969 (nr 4) ;
— migraties in 1970 (nr 4).

Het enige nummer van de « Sociale Statistieken » van 1971 behelst gegevens inzake de prijzen, de lonen, de arbeidsduur, de tewerkstelling, de werkloosheid en de stakingen, alsmede een vergelijking van de prijzen, de winsten, de loonkosten en de arbeidsduur in de landen van de Europese Gemeenschappen.

Naast de maandelijkse en driemaandelijkse gegevens werden in de « Landbouwstatistieken » eveneens halfjaarlijkse en jaarlijkse statistieken gepubliceerd inzake :

— de ramingen van de landbouwproduktie teeltjaar 1969-1970 (nr 1) ;
— de tuberculosebestrijding (nr 2) ;
— de indeling van de slachthuizen volgens het geslacht gewicht in ton (nr 4) ;
— de landbouw- en tuinbouwtelling op 1 december 1970 (nr 4) ;
— de zeevisserij in 1970 (nr 4) ;
— de lonen en pachten in de landbouw (nr 5-6) ;
— de opgave van het aantal afgeleverde jachtakten en vergunningen tot het spannen van strikken (nr 7-8) ;
— de opgave van het aantal afgeleverde visverloven (nr 7-8) ; verbeterde cijfers (nr 9-10) ;
— bevoorrading van geselectioneerde zaden en geselectioneerd plantsoen (nr 7-8) ;
— de algemene landbouwtelling op 15 mei 1970 (nr 9-10) ;
— de landbouw- en tuinbouwtelling op 15 mei 1971 (nr 11-12).

De jaarlijkse statistieken inzake de produktie werden gepubliceerd in de reeks « Industriële statistieken ». Ze hebben betrekking op :

— 1970 : cementnijverheid (nr 11-12).

— 1969 : papier en karton (nr 3) ; de wolkammerij (nr 5) ; de cichoreifabrieken, de nijverheid van het wassen en de carbonisatie van wol ; het sorteren en uitrafelen van lompen en textielafval ; de jutespinnerijen ; de weverij van kokosvezels en andere vezels ; de fabricage van band, vlechten, passementwerk, bastband en soortgelijke artikelen ; de glasnijverheid (nr 6) ; de alcoholstokerijen en gistfabrieken ; de kaardwolspinnerijen en spinnerijen van wol voor dekens ; de kamwolspinnerijen ; de wattenfabricage ; de breigoednijverheid ; de waterindustrie ; de nijverheid der cementagglomeraten en der produkten in asbestcement ; de betoncentrales (nr 7-8) ; de nijverheid van de bereiding en van de conserven van vis, week- en schaaldieren ; de deegwarennijverheid ; de margarinenijverheid ; de keramische nijverheid (nr 9) ; de suikerfabrieken, suikerraffinaderijen en invertsuikerfabrieken ; de houtverwerkende nijverheid ; de katoenspinnerijen (nr 10) ; de groenteconserven ; de chocolade- en suikergoednijverheid ; de fabricage van samengestelde veevoeders ; de nijverheid der plantaardige en dierlijke oliën ; de papier- en kartonverwerkende nijverheid ; de schoenen- en pantoffelnijverheid ; de ijzer- en staalnijverheid (nr 11-12).

— 1968 : voor de bakkerijen, bakkerijen-banketbakkerijen, banketbakkerijen ; de fabricage van samengestelde veevoeders ; de cokesfabrieken ; de kleinijverheid (nr 1-2) ; de nijverheid van de bereiding en van de conserven van vis, week- en schaaldieren ; de fabricage van band, vlechten, passementwerk, bastband en soortgelijke artikelen ; de schoenen- en pantoffelnijverheid (nr 3) ; de weefnijverheid ; de kleding- en confectienijverheid ; de metaalverwerkende nijverheid (nr 4) ; de breigoednijverheid (nr 5) ; de chemische nijverheid ; de glasnijverheid, de bouwnijverheid (nr 6) ; de fabrieken van steenkoolagglomeraten ; de betoncentrales (nr 7) ; de graverijen, groeven, aanverwante industrieën en exploitatie van steenstorten ; de nijverheid der farmaceutische produkten ; de nijverheid van het vervoer en de openbare verdeling van gas per kanalisaties (nr 11-12).

Naast de maandelijkse en driemaandelijkse gegevens werden er in de « Statistieken van handel en vervoer » in 1971 halfjaarlijkse en jaarlijkse gegevens gepubliceerd inzake :

— het postverkeer 1968-1969 (nr 2) en 1969-1970 (nr 5-6) ;

— de voorraden huisbrandkolen in het bezit van handelaars. Toestand per 30 juni 1970 (nr 2) en per 31 december 1970 (nr 9) ;

— de statistiek van de motorvoertuigen per 1 augustus 1970 (nr 2) ;

— de nieuwe tot het verkeer toegelaten motorvoertuigen in 1970 (nr 4) ;

— het aantal houders van radio- en televisietoestellen per 31 december 1970 (nr 4) ;

— de statistiek van de fietsen, bromfietsen en lichte moto's - jaar 1970 (nr 4) ;

— de verkopen en leningen op afbetaling en de persoonlijke leningen of leningen onder handtekening - 2e halfjaar 1970 (nr 5-6) ;

— de wijnvoorraden in het bezit van de handelaars per 31 augustus 1970 (nr 5-6) ;

— het toerisme en het hotelwezen tijdens het toeristisch seizoen en in 1970 (nr 7-8) ;

— de luchtvaart in 1970 (nr 9) ;

— de verkeersongevallen op de openbare weg - jaar 1970 (nr 10) ;

— de N.M.B.S. in 1970 (nr 9) ;

— het aantal telefoonabonnenten en het aantal gesprekken - jaar 1970 (nr 10) ;

— het goederenvervoer over de weg door Belgische voertuigen met minstens één ton laadvermogen in 1970 (nr 12) ;

— de wijze van vervoer bij in-, uit- en doorvoer van goederen in de B.L.E.U. in 1969 (nr 12) ;

— de groothandel in voedingswaren en dranken 1968-1969 (nr 12) ;

— de exploitatie van bioscoopzalen in 1970 (nr 12) ;

— het omzetcijfer, het bedrag der aankopen en de waarde van de voorraden voor zekere kleinhandelsondernemingen in 1970 (nr 12) ;

— de binnenscheepvaart (nr 12).

Bij koninklijk besluit van 30 december 1970 (« Belgisch Staatsblad » van 16 februari 1971) wordt een onderzoek bij steekproef voorgeschreven naar de omvang van de varkensstapel per 1 maart 1971.

Bij koninklijk besluit van 15 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 28 mei 1971) worden maandstatistieken van de bedrijvigheid in de cokesfabrieken, de steenkoolagglomeraatfabrieken, de ijzer- en staalnijverheid, de non-ferrometaalnijverheid en de graverijen, groeven en aanverwante industrieën voorgeschreven.

Bij koninklijk besluit van 18 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1971) worden jaarstatistieken voorgeschreven inzake de produktie in de cokesfabrieken, de steenkoolagglomeraatfabrieken, de graverijen, de groeven en aanverwante industrieën en de exploitaties van steenstorten.

Bij een ander koninklijk besluit van 18 februari 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juni 1971) wordt een jaarstatistiek van de voortbrenging in de non-ferrometaalnijverheid voorgeschreven.

Bij koninklijk besluit van 13 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 16 juni 1971) wordt een maandstatistiek van de bedrijvigheid in de zuivelnijverheid opgelegd.

Bij koninklijk besluit van 13 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 25 juni 1971) wordt een jaarstatistiek van de produktie in de zeepnijverheid, de nijverheid der synthetische wasmiddelen, onderhoudprodukten, parfumerieën en schoonheidsprodukten voorgeschreven.

Het koninklijk besluit van 17 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1971) handhaaft sommige besluiten, waarbij statistieken van de voortbrenging, de bedrijvigheid en de voorraden opgelegd worden.

Bij koninklijk besluit van 1 juli 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 2 september 1971) wordt een jaarlijkse landbouw- en tuinbouwtelling op 15 mei voorgeschreven.

Bij koninklijk besluit van 8 juli (« Belgisch Staatsblad » van 24 september 1971) wordt een onderzoek bij steekproef naar de omvang van de varkensstapel per 1 september 1971 voorgeschreven.

Bij koninklijk besluit van 21 april 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 25 september 1971) wordt een maandelijks steekproefonderzoek voorgeschreven naar de tewerkstelling in de instellingen welke een bedrijvigheid uitoefenen die ressorteert onder de transportnijverheid of reparaties aan motorvoertuigen uitvoeren.

Bij koninklijk besluit van 10 mei 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 7 oktober 1971) wordt een jaarstatistiek van de verkooppunten van brandstoffen voor motorvoertuigen voorgeschreven.

Het « Belgisch Staatsblad » van 13 oktober 1971 publiceert de loop van de bevolking tijdens het jaar 1970.

Bij koninklijk besluit van 6 december 1971 (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1971) wordt een jaarstatistiek voorgeschreven van de investeringen, in België, in de krediet- en verzekeringsondernemingen en -instellingen.

Vervoer en verkeer

BINNENVAART

Een ministerieel besluit van 21 juni 1970 betreft de vrachten voor elk door bemiddeling van de Dienst voor Regeling der Binnenvaart gesloten bevrachtingscontract (« Belgisch Staatsblad » van 9 januari 1971).

De wet van 12 februari 1971 betreft de oprichting van de autonome haven van Charleroi (« Belgisch Staatsblad » van 8 april 1971).

Een wet van 15 maart 1971 betreft de scheepvaartrechten te heffen op de waterwegen onder beheer van de Staat (« Belgisch Staatsblad » van 7 mei 1971).

Een koninklijk besluit van 2 december 1971 betreft de goedkeuring van het reglement voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Rijn (« Belgisch Staatsblad » van 23 december).

LUCHTVERVOER

Een koninklijk besluit van 15 april 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 15 maart 1954 tot regeling der luchtvaart (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1971).

Het koninklijk besluit van 20 juli 1971 betreft de oprichting van een Nationaal Comité voor de veiligheid der burgerlijke luchtvaart en van plaatselijke comités voor de veiligheid der luchthavens (« Belgisch Staatsblad » van 17 augustus 1971).

Een koninklijk besluit van 22 oktober 1971 betreft de instelling van een vergoeding voor het gebruik van het luchtruim (« Belgisch Staatsblad » van 28 oktober 1971).

POST

Een wet van 6 juli 1971 betreft de oprichting van de Regie der Posterijen (« Belgisch Staatsblad » van 14 augustus 1971).

TOERISME

Het koninklijk besluit van 24 mei 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 12 september 1963 tot reorganisatie van het Commissariaat-Generaal van Toerisme (« Belgisch Staatsblad » van 31 augustus 1971).

Het koninklijk besluit van 20 oktober 1971 betreft het kamperen (« Belgisch Staatsblad » van 4 november 1971).

VERVOER TE LAND

Het koninklijk besluit van 1 maart 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 28 september 1962 inzake de gewichten en de afmetingen van voertuigen welke in het internationaal verkeer tussen de lidstaten van de Benelux Economische Unie zijn toegelaten (« Belgisch Staatsblad » van 4 maart 1971).

Het koninklijk besluit van 7 mei 1971 betreft de vaststelling van het gemeenschappelijk tarief voor het vervoer van goederen over de weg tussen de Beneluxlanden, ook indien het vervoer gedeeltelijk over het grondgebied van een derde land plaatsvindt (« Belgisch Staatsblad » van 11 mei 1971 en van 4 juni 1971, bijlagen).

Wijzigingen zijn aangebracht aan de bijlagen A en B van het Europees verdrag betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (A D R), ondertekend te Geneve op 30 september 1957 (« Belgisch Staatsblad » van 22 september 1971).

Het koninklijk besluit van 24 september 1971 wijzigt het koninklijk besluit van 23 maart 1970 houdende uitvoering van verordening (E.E.G.) nr 543/69 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 25 maart 1969 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1971).

Het koninklijk besluit van 24 september betreft de vaststelling van het tarief voor het vervoer van goederen over de weg tegen vergoeding tussen het Koninkrijk België en de Bondsrepubliek Duitsland, ook indien het vervoer gedeeltelijk over het grondgebied van een derde land plaatsvindt (« Belgisch Staatsblad » van 6 oktober 1971).

Een koninklijk besluit van 25 oktober 1971 betreft de uitvoering van :

1° de verordening (E.E.G.) nr 1174/68 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 30 juli 1968, betreffende de invoering van een stelsel van margetarieven voor het goederenvervoer over de weg tussen de lidstaten, gewijzigd door de verordening (E.E.G.) nr 293/70 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 16 februari 1970 ;

2° de verordening (E.E.G.) nr 358/69 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 26 februari 1969, houdende uitvoeringsbepalingen inzake de publikatie van de invoerprijzen en vervoervoorwaarden die afwijken van de gepubliceerde tarieven, vastgesteld ingevolge art. 9 van de verordening (E.E.G.) nr 1174/68 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 30 juli 1968 betreffende de invoering van een stelsel van margetarieven voor het goederenvervoer over de weg tussen de lidstaten (« Belgisch Staatsblad » van 4 november 1971).

Een koninklijk besluit van 17 november 1971 betreft de vaststelling van het tarief voor het vervoer van goederen over de weg tegen vergoeding tussen het Koninkrijk België en de Republiek Frankrijk, ook indien het vervoer gedeeltelijk over het grondgebied van een derde land plaatsvindt (« Belgisch Staatsblad » van 9 december 1971).

Het koninklijk besluit van 17 november 1971 houdende vaststelling van het tarief voor het vervoer van goederen over de weg tegen vergoeding tussen het Koninkrijk België en de Republiek Italië, ook indien het vervoer gedeeltelijk over het grondgebied van een derde land plaatsvindt («Belgisch Staatsblad» van 25 december 1971).

ZEEWEZEN

Een wet van 1 juli 1971 betreft de oprichting van de Regie voor maritiem transport («Belgisch Staatsblad» van 30 juli 1971).

De wet van 13 juli 1971 wijzigt de wet van 23 augustus 1948 strekkende tot het in stand houden en het uitbreiden van de koopvaardij- en de vissersvloot en van de scheepsbouw, en houdende instelling, te dien einde, van een Fonds voor het uittreden en het aanbouwen van zeeschepen («Belgisch Staatsblad» van 25 augustus 1971).

Een koninklijk besluit van 25 oktober 1971 houdende toekenning van een uitzonderlijke premie voor het slopen van vissersvaartuigen («Belgisch Staatsblad» van 19 november 1971).

Verzekeringen

Het ministerieel besluit van 14 april 1971 («Belgisch Staatsblad» van 11 mei 1971) stelt de tariefperken en de maatstaven vast, toepasselijk op de verplichte verzekering der burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen.

In het «Belgisch Staatsblad» van 7 juli 1971 wordt het ministerieel besluit gepubliceerd van 1 juni 1971 waarbij het bedrag van sommige aan de tussenpersonen in verzekeringen toegekende commissielonen wordt beperkt.

Op 22 december 1971 werden drie ministeriële besluiten genomen tot vaststelling van de modellen voor balans, winst- en verliesrekening en voor de verdeling van het winstsaldo der levensverzekeringsondernemingen, der ondernemingen die kapitalisatieverrichtingen doen en der ondernemingen die de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen uitoefenen («Belgisch Staatsblad» van 5 januari 1972).

Werkgelegenheid (Zie Arbeid)

Werkloosheid [Zie Arbeid (Arbeidsbetrekkingen)]

Wetenschappelijk Onderzoek

Het koninklijk besluit van 22 februari 1971 («Belgisch Staatsblad» van 7 mei 1971) houdende financiering van de snede 1970 van het vijfjarenplan 1970-1974 voor het bevorderen van het onderzoek en de ontwikkeling in de industriële sectoren metaalverwerking, schei-

kunde, bouwnijverheid en, landbouw besteedt een bedrag van 94,5 miljoen als volgt : 86 miljoen wordt ter beschikking van de Minister van Economische Zaken gesteld en bestemd voor het I.W.O.N.L. voor de financiering van een eerste snede van prioritaire projecten in de industriële technologie, een bedrag van 8,5 miljoen wordt ter beschikking van de Minister van Landbouw gesteld met het oog op de financiering van een eerste snede van een prioritair project inzake veevoeding voor een meer economische melkproduktie.

Een koninklijk besluit van 9 juli 1971 («Belgisch Staatsblad» van 21 augustus 1971) waarbij geconcerteerde programma's voor fundamenteel onderzoek gefinancierd werden, stelt een toelage van 146 862 080 F ter beschikking van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, terwijl een koninklijk besluit van 19 juli 1971 een bedrag van 27 403 000 F ter beschikking van hetzelfde Fonds stelt voor de financiering van programma's van collectief fundamenteel onderzoek.

LIJST DER STATISTISCHE TABELLEN[1]

BENELUX. Blz.

Ontwikkeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U. Waarde 420
Ontwikkeling van de buitenlandse handel van Nederland. Waarde 420
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Indeling naar de graad van bewerking 421
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Belangrijkste fabrikaten ingedeeld per nijverheidssector 422

BEVOLKING.

Loop van de bevolking in 1971 6-7
Geboorten, sterfgevallen, bevolkingsaangroei en totale bevolking 8

BEZOLDIGINGEN.

Indexcijfers van de regelingslonen 298
Loonindexcijfers 299
Evolutie van de bruto-uurlonen 300
Totale aan de maatschappelijke zekerheid aangegeven loonsom 302
Overzicht der financieringsverrichtingen van de sociale zekerheid 302

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE.

Bijzondere handel (naar gewicht en waarde) 357
Uitvoer per nijverheidssector 362-363
Relatieve belangrijkheid van de uitvoer per goederengroep. Miljoenen franken . 364
Relatieve belangrijkheid van de uitvoer per goederengroep. Ten honderd . . . 365
Geografische indeling van de uitvoer per goederengroep in 1971 366-367
Verschil van de uitvoer in 1971 t.o.v. 1970 368
Hoeveelheidsindexcijfers en indexcijfers van de gemiddelde waarde bij de invoer en bij de uitvoer 369
Invoer per nijverheidssector 370-371
Relatieve belangrijkheid van de invoer per goederengroep. Miljoenen franken . . 372
Relatieve belangrijkheid van de invoer per goederengroep. Ten honderd 373
Geografische indeling van de invoer per goederengroep in 1971 374-375
Verschil van de invoer in 1971 t.o.v. 1970 376
Analyse van de handelsbalans volgens de secties en afdelingen van de Type-Classificatie voor de Internationale Handel 377

(1) — Volgens alfabetische rangschikking der hoofdtrefwoorden.
— Betekenis der in de tabellen gebruikte tekens :
.. niet beschikbaar ;
— nul of onbeduidend :
/ gemiddelde.
— Wanneer de in de statistische tabellen opgenomen getallen werden afgerond, stemmen de totalen niet altijd overeen met de optelling van de partiële gegevens.

Blz.

In- en uitvoersaldi van vlees 42
Boter (netto-invoer uit de B.L.E.U.) 42
In- en uitvoer van landbouwprodukten 43
In- en uitvoer van tuinbouwprodukten 44
In- en uitvoer van vis, schelp- en weekdieren 45
Balans van alle gassoorten 76
Saldo van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. betreffende de voornaamste vormen van energie 89
Buitenlandse handel in ijzer- en staalprodukten 100
Buitenlandse handel in non-ferrometalen. Waarde 101
Buitenlandse handel in non-ferrometalen. Gewicht 102
Buitenlandse handel van nieuwe auto's en rijwielen met of zonder motor 111
Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren. Waarde 112-113-116
Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren. Gewicht 114-115-117
Buitenlandse handel in scheikundige produkten. Waarde 122
Buitenlandse handel in scheikundige produkten. Gewicht 123
Invoer van de voornaamste voor de chemische nijverheid bestemde grondstoffen . 124
Buitenlandse handel in textielstoffen. Waarde 130
Buitenlandse handel in textielstoffen. Gewicht 131
Buitenlandse handel in textielwaren. Waarde 132-133
Buitenlandse handel in textielwaren. Gewicht 134-135
Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten. Waarde . . . 139
Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten. Gewicht . . 140
Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen. Waarde 147
Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen. Gewicht 148
Buitenlandse handel van de papiernijverheid 154
Buitenlandse handel in huiden, leder en lederwaren 156
Buitenlandse handel in hout, kurk en andere stoffen gebruikt in de borstel- en mandenmakerij en dgl., evenals de afgewerkte produkten hiervan 158
Buitenlandse handel in tabak en tabakswaren 159
Invoer en uitvoer van diamant 160
Ontwikkeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U. (met Nederland). Waarde 420
Ontwikkeling van de buitenlandse handel van Nederland (met de B.L.E.U.). Waarde 420
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Indeling naar de graad van bewerking 421
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Belangrijkste fabrikaten ingedeeld per nijverheidssector 422
Uitvoer per land van bestemming 378
Invoer per land van herkomst 379
Invoer, uitvoer en zichtbare handelsbalans per muntzone in 1970 en 1971 . . . 380
Evolutie van de in- en uitvoer met de landen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling 382
Saldo van de handelsbalans per muntzone 383
Balans van de internationale betalingen van de B.L.E.U. in 1970 en 1971 387-388-389

DISTRIBUTIE.

Leurhandel. Indeling van de leurhandelaars volgens de aard van de handel . 185
Belgische handelsvennootschappen met hoofdbedrijf in België 186
Inschrijvingen en schrappingen in het Handelsregister 187
Faillietverklaring en aanvragen om gerechtelijke akkoorden 187
Verkoop van verbruiksgoederen 188

Blz.

Indexcijfer van de omzet der groothandelaars in voedingswaren 188
Nationale Kas voor Beroepskrediet. Verstrekte kredieten 189

FINANCIËN (Zie Overheidsfinanciën, Geld en krediet, Inkomens uit vennootschappen).

GELD EN KREDIET.

Verloop van de geldhoeveelheid 240
Goud- en nettodeviezenvoorraad van de Nationale Bank van België 241
Gezamelijke balansen der geldscheppende instellingen 242-243
Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid 244-245
Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren en commerciële vorderingen op het buitenland oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen toegestaan. 246
Algemene staat der banken 247
Kredieten aan bedrijven en particulieren gespijsd door de depositobanken . . 248
Herdiscontering van handelswissels door de depositobanken 249
Daggeldmarkt. Daggemiddelden 250
Bedrijvigheid van het H.W. I. Daggemiddelden der wissels in omloop 251
Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren en aan het buitenland, ondergebracht bij de Nationale Bank van België . . . 252
Kredieten van de Nationale Bank van België aan de Staat 253
Evolutie van de voornaamste rentepercentages op de geldmarkt 253
Emissies van de Belgische handels- en nijverheidsvennootschappen 257
Netto-uitgiften van aandelen en obligaties van de Belgische nijverheids- en handelsvennootschappen 258
Uitgiften van de overheidssector in Belgische franken 259
Beurs van Brussel. Omzet van de kontantmarkt 260
Rendement van vast rentende waarden op de beurs te Brussel 263
Uitgiften en rendement van de leningen uitgegeven door middel van openbare inschrijving door de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut. Leningen in Belgische franken 264-265
Uitgiften en rendement van de leningen op lange en halflange termijn van de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut. Leningen in vreemde valuta's 266
Verrichtingen van het Rentenfonds 267
Evolutie van het bedrag der hypothecaire inschrijvingen 268
Algemene Spaar- en Lijfrentekas. Algemene staat van de beleggingen 268
Algemene Spaar- en Lijfrentekas. Evolutie van het particuliere sparen 269
Nationale Kas voor Beroepskrediet 271

INKOMENS (Zie Bezoldigingen, Inkomens uit vennootschappen, Geld en krediet).

INKOMENS UIT VENNOOTSCHAPPEN.

Rendement van de Belgische vennootschappen op aandelen. Bedrijfszetel in België en het buitenland 305
Rendement van de Belgische vennootschappen op aandelen volgens de plaats van hun hoofdbedrijf 306-307
Evolutie van de nettowinstsaldi en van de betaalbaar gestelde dividenden. Vennootschappen welke hun voornaamste bedrijfszetel in België hebben . . . 308-309
Evolutie van het rendement, de obligatieschuld en de netto-autofinanciering. Vennootschappen welke hun voornaamste bedrijfszetel in België hebben . . 310-311
Winstmakende Belgische vennootschappen op aandelen. Gemiddelde jaarlijkse winstsaldi en dividenden van 1949 tot 1970 der getelde vennootschappen met bedrijfszetel in België 312

Blz.

INVESTERINGEN.

Nationale Investeringsmaatschappij. Sectoriële spreiding van de beslissingen tot tussenkomst uitgevoerd van 1964 tot einde juni 1971 325
Sectoriële spreiding van de investeringen die de voordelen genoten hebben voorzien door de wetten van 17 en 18 juli 1959, van 14 juli 1966 en van 30 december 1970 326
Gewestelijke spreiding van de investeringen die de voordelen genoten hebben voorzien door de wetten van 17 en 18 juli 1959, van 14 juli 1966 en van 30 december 1970 327
Sectoriële spreiding van de voorziene buitenlandse investeringen 328
Indeling van de voorziene buitenlandse investeringen volgens land van oorsprong 329
Indeling van de voorziene buitenlandse investeringen per provincie 329
Investeringen ten behoeve van de economie 330-331

LANDBOUW.

Bebouwde oppervlakte. Totale getelde oppervlakte 37
Graangewassen. Totale getelde oppervlakte 37
Nijverheidsgewassen. Totale getelde oppervlakte 38
Wortelplanten en knolgewassen. Totale getelde oppervlakte 38
Fruitteelt. Totale getelde oppervlakte 39
Groenteteelt. Totale getelde oppervlakte 39
Verloop van de opbrengst van sommige teelten. Gemiddelde produktie per hectare 40
Landbouwopbrengst 40
Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet. Gewone verrichtingen. 41
Veestapel 41
Nettoproduktie van inlands vlees 41
Vleesverbruik. 42
In- en uitvoersaldi van vlees 42
Boter 42
In- en uitvoer van landbouwprodukten 43
In- en uitvoer van tuinbouwprodukten 44

LONEN (Zie Bezoldigingen).

LUXEMBURG (Groothertogdom).

Verbeterd indexcijfer van de industriële produktie. 412
IJzer- en staalproduktie 413
Landbouwproduktie 414
Gewogen indexcijfer der consumptieprijzen 414

NATIONALE BOEKHOUDING.

Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen. Enkele landen X
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen XVI
Bruto toegevoegde waarde tegen marktprijzen per activiteitsklasse. Groeipercentage XVI
Bruto toegevoegde waarde tegen marktprijzen per activiteitsklasse XVII
Verdeling van het nationaal produkt over de produktiefactoren XVIII
Besteding van het nationaal produkt XIX

NEDERLAND.

Middelen en bestedingen in de volkshuishouding 415
Aantal werklozen 415

Blz.

Indexcijfers van de produktie en van de personeelsbezetting in de industrie . . . 416
Produktie-indexcijfers per bedrijfstak 416
Buitenlandse handel 417
Invoerwaarde per land van herkomst 418
Uitvoerwaarde per land van bestemming 418
Goud- en deviezenreserves 419
Prijzen en lonen 419
Particulier verbruik 419
Ontwikkeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U. Waarde 420
Ontwikkeling van de buitenlandse handel van Nederland. Waarde 420
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Indeling naar de graad van bewerking 421
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Belangrijkste fabrikaten ingedeeld per nijverheidssector 422

NIJVERHEID.

Bruto–indexcijfers van de industriële produktie 50
Bruto kwartaal- en jaarindexcijfers der industriële bedrijvigheid 51-52-53
Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken 57-58-59-60
Personeelsbezetting en rendement in de steenkolenmijnen 68
Steenkoolproduktie per bekken 68
Steenkoolbalans. 69
Op de boekhouding gesteunde exploitatieresultaten der steenkolenmijnen van 1969 tot 1971 72
Cokesbalans 73
Beschikbare elektrische energie 74
Balans van alle gassoorten 76
Vervoer en distributie van gas met pijpleidingen 78
Produktie en verbruik van petroleumprodukten 80
Zichtbaar brutoverbruik van primaire energie 82
Balans van de totale energie. 86-87
Samengevatte energiebalans naar vorm van energie 88
Saldo van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. betreffende de voornaamste vormen van energie 89
Ruwstaalproduktie in de Gemeenschap en in de wereld 97
Vergelijking van het verloop van de hoogst mogelijke jaarproduktie van ruwijzer en ruwstaal met de werkelijke produktie per land 98
Produktie van ruwijzer in de landen van de E.G.K.S. 99
Buitenlandse handel in ijzer- en staalprodukten 100
Buitenlandse handel in non-ferrometalen. Waarde 101
Buitenlandse handel in non-ferrometalen. Gewicht 102
Produktie van non-ferrometalen 103
Noteringen van de voornaamste non-ferrometalen op de markt van Londen . 105
Metaalverwerkende nijverheid. Bestellingen en leveringen 106
Metaalverwerkende nijverheid. Evolutie van de totale tewerkstelling naar categorieën en produktensectoren 108
Metaalverwerkende nijverheid. Evolutie van de bestellingen naar categorieën en produktensectoren 109
Metaalverwerkende nijverheid. Evolutie van de leveringen naar categorieën en produktensectoren 110
Buitenlandse handel van nieuwe auto's en rijwielen met of zonder motor . . . 111
Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren. Waarde 112-113-116

Blz.

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren. Gewicht . . . 114-115-116
Produktie in sommige takken der scheikundige nijverheid 121
Buitenlandse handel in scheikundige produkten. Waarde 122
Buitenlandse handel in scheikundige produkten. Gewicht 123
Invoer van de voornaamste voor de chemische nijverheid bestemde grondstoffen 124
Textielproduktie. Spinnerijen, weverijen, wolbereiding 127
Voorraden weefsels 129
Produktie van gebreide goederen 129
Buitenlandse handel in textielstoffen. Waarde 130
Buitenlandse handel in textielstoffen. Gewicht 131
Buitenlandse handel in textielwaren. Waarde 132-133
Buitenlandse handel in textielwaren. Gewicht 134-135
Bedrijvigheid in sommige takken van de voedingsmiddelenindustrie 137
Bedrijvigheid in de zuivelnijverheid 138
Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten. Waarde . . . 139
Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten. Gewicht . . 140
Cementproduktie 144
Produktie van de kleinijverheid 145
Produktie van kalk, kalksteen en kalkderivaten 145
Produktie van de keramieknijverheid 146
Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen. Waarde 147
Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen. Gewicht 148
Papier- en kartonnijverheid. Produktie en verwerking 153
Buitenlandse handel van de papiernijverheid 154
Produktie van leder, schoenen en pantoffels 155
Buitenlandse handel in huiden, leder en lederwaren 156
Houtverwerkende nijverheid en aanverwante produkten 157
Buitenlandse handel in hout, kurk en andere stoffen gebruikt in de borstel- en mandenmakerij en dgl., evenals de afgewerkte produkten hiervan 158
Buitenlandse handel in tabak en tabakswaren 159
Tabaksindustrie. Verwerkte hoeveelheid 160
Invoer en uitvoer van diamant 160
Bestaande of in aanbouw zijnde waterzuiveringsstations voor rioolwater einde 1971 162
Watergebruik en -verbruik in de nijverheid 164
Spreiding van de gebruikte hoeveelheid water per provincie naar gelang van de herkomst 165

OVERHEIDSFINANCIËN.

Kastoestand van de Schatkist 212
Uitvoering der begrotingen van 1962 tot 1971 213
Gewone budgettaire ontvangsten. Gedane invorderingen 214-215
Budgettaire uitgaven per begroting 216
Indeling van de budgettaire uitgaven volgens de aard der uitgaven 217
Rijksschuld. Toestand einde jaar 218
Verloop van de Rijksschuld 219
Financiële verhouding van de Staat tot de lagere publiekrechtelijke lichamen . 225
Algemeen overzicht van de provinciale financiën. Alle provinciën samen. Gewone dienst 226
Provinciale financiën. Gewone dienst. Ontvangsten. Voornaamste onderverdelingen van hoofdstuk Aandeel in het Fonds der provinciën en Provinciale belastingen 226

Blz.

Verdeling van de provinciale financiën per administratief hoofdstuk. Gewone dienst 227
Geografische verdeling van de provinciale financiën. Gewone dienst 228-229
Geografische verdeling van de gemeentefinanciën. Gewone dienst 230-231
Algemeen overzicht van de gemeentefinanciën. Gewone dienst. 232
Gemeentefinanciën. Gewone dienst. Ontvangsten. Voornaamste onderverdeling van hoofdstuk Aandeel in de fondsen van de gemeente en Algemene belastingen 232

PRIJZEN.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen 287
Deelindexcijfers van de groothandelsprijzen 290
Prijsontwikkeling per categorie 291
Verschil, t.o.v. het voorgaande jaar, tussen de jaargemiddelden van de prijsindexcijfers. 292
Indexcijfer van de consumptieprijzen 292
Prijsindexcijfers in enkele landen 293

PRODUKTIE (Zie Nijverheid, Landbouw).

TOERISME.

Indeling der overnachtingen volgens het land van gewone verblijfplaats 193
Indeling der overnachtingen per toeristische streek en volgens het land van verblijfplaats der toeristen in 1971 194
Spreiding der overnachtingen 194
Aantal overnachtingen op de kampeerterreinen volgens land van herkomst . . . 195
Ontvangsten en uitgaven uit het vreemdelingen- en reizigersverkeer 196
Verloop en ontvangsten van het reizigersverkeer. Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen 196
Inrichtingen voor volksvakantie 197

TRANSPORT (Zie Verkeer en vervoer).

VERBRUIK.

Watergebruik en -verbruik in de nijverheid. 164
Verkoop van verbruiksgoederen. Indexcijfers per sector en per goederensoort . . 338
Verkoop van verbruiksgoederen in 1971 339
Verkoop van verbruiksgoederen in 1971. Voedingswaren 339
Verkoop op afbetaling. Aantal contracten en jaarlijks verleend krediet volgens de aard der goederen 340
Verkoop op afbetaling. Jaarlijks verleend krediet 341
Verkoop op afbetaling. Achterstallen van drie of meer vervallen termijnen . . . 341
Persoonlijke leningen. Verleende kredieten per semester 342
Persoonlijke leningen gefinancierd door banken, financieringsorganismen en particulieren. Indeling volgens het aantal contracten en de waarde tijdens het tweede halfjaar 342
Indeling van de supermarkten 343
Verdeling der hypermarkten 343

VERKEER EN VERVOER.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Vervoer van goederen bij wagenladingen 170
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Vervoer van goederen bij wagenladingen : indeling naar de aard der vervoerde goederen 170

Blz.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Reizigersverkeer 171
Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. Reizigersverkeer 171
Aantal wegvoertuigen 172
Binnenvaart. Vervoerde goederen 172
Binnenvaart. Indeling van het vervoer volgens de aard der goederen 173
Binnenvaart. Indeling van het vervoer volgens bekken 173
Vrachtschepenvloot voor de binnenvaart 174
Aard der schepen van de Belgische vloot 174
Belgische koopvaardijvloot 175
Haven van Antwerpen. Zeevaart 176
Haven van Gent. Zeevaart 177
Havens van Brugge en Zeebrugge. Zeevaart 178
Handelsverkeer in de Belgische luchthavens 179
Luchtverkeer van de SABENA 180

VERZEKERINGEN.

Levensverzekeringen. Geïnde premiën en wiskundige reserves 275
Levensverzekeringen. Waarden tot dekking van de wiskundige reserves 275
Kapitalisatieverrichtingen 276
Kapitalisatieverrichtingen. Waarden tot dekking van de wiskundige reserves . . 276
Hypothecaire leningen 277
Hypothecaire leningen met tussenkomst. Waarden tot dekking van de wiskundige reserves 277
Verplichte verzekeringen van de burgerlijke verantwoordelijkheid betreffende de autovoertuigen 278
Verplichte verzekering der vervoerders met autovoertuigen. Waarden tot dekking van de wiskundige reserves 279

VISSERIJ (Zie Zeevisserij).

WATER.

Bestaande of in aanbouw zijnde waterzuiveringsstations voor rioolwater einde 1971 162
Watergebruik en -verbruik in de nijverheid 164
Spreiding van de gebruikte hoeveelheid water per provincie naar gelang van de herkomst 165

WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID.

Bezoldigde arbeidskrachten werkzaam in België en in het buitenland 14
Indeling per bedrijfstak van de actieve bevolking 15
Aantal arbeiders en uren-arbeiders in sommige bedrijfstakken 16
Verloop van de werkloosheid 17
Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen per provincie en taalstreek. Mannen en vrouwen 17-18
Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, normale geschiktheid, per provincie en taalstreek. Mannen en vrouwen 19-20
Indeling van de volledig werklozen per beroepsgroep en taalstreek in 1971 . . 21
Indeling van de volledig werklozen volgens leeftijdsgroep, duur en taalstreek . . 24-25

ZEEVISSERIJ.

Visaanvoer. Hoeveelheid 45
Visaanvoer. Waarde 45
In- en uitvoer van vis, schelp- en weekdieren 45

LIJST DER GRAFIEKEN[1]

Blz.

BEZOLDIGINGEN.

Evolutie van de bruto-uurlonen 300
Loonontwikkeling in enkele landen 301

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie. Waarde . . 358-359
Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie. Hoeveelheids-indexcijfers. 360-361
In- en uitvoer per muntzone 381
Saldo van de handelsbalansen der B.L.E.U. met de monetaire zone van de landen leden van de E.M.O. en de dollarzone 384

DISTRIBUTIE.

Nationale Kas voor Beroepskrediet. In 1971 toegekende kredieten volgens het doel 189

GELD EN KREDIET.

Nationale Kas voor Beroepskrediet. In 1971 toegekende kredieten volgens het doel 189
Voornaamste determinanten van de tendens op de markt van het privaat disconto 251
Beurs van Brussel. Bedrijvigheid 259
Indexcijfers van de aandelennoteringen op de beurzen van Brussel en Antwerpen 261-262
Stortingen en terugbetalingen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas . . . 270

INVESTERINGEN.

Bruto binnenlandse kapitaalvorming. 332
Bedrijfstaksgewijze ontwikkeling van de bruto binnenlandse kapitaalvorming . . 333

NIJVERHEID.

Evolutie van de industriële produktie en van de nijverheidsprijzen van 1961 tot 1971 54
Evolutie van de industriële produktie volgens goederengroepen 55
Evolutie van de industriële produktie per taalstreek 56
Internationale vergelijking van de indexcijfers der industriële bedrijvigheid . . 61-62
Steenkoolbalans 70
Steenkoolleveringen aan de grote binnenlandse verbruikssectoren 71
Hoogovencokes 73
Elektriciteitsverbruik 75
Beschikbaar gas. 77
Netto gasverbruik. Alle gas, inclusief vloeibaar en raffinaderijgas 79
Op de binnenlandse markt geleverde petroleumprodukten 81
Vergelijking tussen het verloop van de indexcijfers der industriële produktie en dat van de indexcijfers van het brutoverbruik van primaire energie 83

(1) Volgens alfabetische rangschikking der hoofdtrefwoorden.

Blz.

Zichtbaar verbruik van primaire energie 84
Eindverbruik van energie per energiedrager 85
Enkele elementen van de ijzer- en staaleconomie 99
Nijverheid der non-ferrometalen. Produktie en tewerkstelling 103
Nijverheid der non-ferrometalen. Ruwe produkten 104
Noteringen van de voornaamste non-ferrometalen op de markt van Londen . . 105
Metaalverwerkende nijverheid. Produktie, bestellingen, totale leveringen en tewerkstelling 107
Scheikundige nijverheid en rubbernijverheid. Produktie en tewerkstelling . . . 121
Textielnijverheid. Produktie en tewerkstelling 128
Bouwnijverheid en nijverheid der niet metaalhoudende mineralen. Produktie en tewerkstelling 144
Bouwmaterialen. Produktie 146
Papier- en kartonnijverheid. Produktie, verwerking en tewerkstelling 153
Leder-, schoen- en pantoffelnijverheid. Produktie en tewerkstelling 155

OVERHEIDSFINANCIËN.

Rijksschuld 218

PRIJZEN.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen 288
Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor nijverheidsprodukten 288
Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor ingevoerde en inlandse landbouwprodukten 289
Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor ingevoerde en inlandse nijverheidsprodukten 289
Indexcijfers van de consumptieprijzen 293
Ontwikkeling van de consumptieprijzen in enkele landen 294

VERKEER EN VERVOER.

Spoorweg en binnenscheepvaart. Goederenvervoer 169
Zeeverkeer in de haven van Antwerpen 176
Zeeverkeer in de haven van Gent 177

WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID.

Werkzoekenden, uitkeringstrekkende volledig werklozen, ingeschreven op het einde van de maand. Alle categorieën 22
Werkzoekenden, uitkeringstrekkende volledig werklozen, ingeschreven op het einde van de maand. Normale geschiktheid 23

LIJST DER AFKORTINGEN

AGEFI	Agence économique et financière.
A.S.L.K.	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.D.B.H.	Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel.
B.D.B.L.	Belgische Dienst voor Bedrijfsleven en Landbouw.
B D.O.P.	Belgische Dienst Opvoering Produktiviteit.
BENELUX	Belgisch-Nederlands-Luxemburgse Economische Unie.
B.I.B.	Bank voor Internationale Betalingen. (Bank for International Settlements).
B.I.T.	Bureau International du Travail (U.N.O.). (Internationaal Arbeidsbureau).
B.L.E.U.	Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
B.L.I.W.	Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel.
B.N.P.	Bruto Nationaal Produkt.
B.R.T.	Belgische Radio en Televisie.
B.R.T.	Bruto Register Ton.
B.T.W.	Belasting over de toegevoegde waarde.
C.B.H.K.	Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet.
C.D.C.V.	Centrale Dienst voor Contingenten en Vergunningen.
COBECHAR	Comptoir Belge des Charbons. (Belgisch Steenkolenkantoor).
C.O.H.	Comité voor Ontwikkelingshulp.
d i.	dit is.
D.I.S.C.	Domestic International Sales Corporation.
DISTRIGAS	Maatschappij voor Gasvoorziening.
D.M.V.Z.K.	Dienst voor Maatschappelijke Veiligheid der Zeelieden ter Koopvaardij.
D.T.	Douanetarief.
D.W.T.	Death Weight Ton.
E.A.V.W.	Europees Akkoord Voor Wegvervoer.
E.B.U.	Europese Betalingsunie.
E.C.A.	Economic Cooperation Administration.
E.E.G.	Europese Economische Gemeenschap.
E.F.T.A.	Européan Free Trade Association (Europese Vrijhandelsassociatie).
E.G.A.	Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (zie ook : EURATOM).
E.G.K.S.	Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
E.M.O.	Europese Monetaire Overeenkomst.
E.O.F.	Europees Ontwikkelingsfonds.
E.O.G.F.L.	Europees Oriëntatie, en Garantiefonds voor de Landbouw.
E.R.P.	European Recovery Program.
E.S.R.A.	Economische en Sociale Raad (Benelux).
EURATOM	Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.
EUROCHEMIC	Société Européenne pour le Traitement Chimique des Combustibles Irradiés. (Europese Vennootschap voor de Scheikundige Behandeling van Bestraalde Kernbrandstoffen).
E.V.A.	Europese Vrijhandelsassociatie.
EXIMBANK	Export-Import Bank.
FABRIMETAL	Fédération des Entreprises de l'Industrie des Fabrications Métalliques. (Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid).
F.A.O.	Food and Agricultural Organization (U.N.O.). (Voedsel- en Landbouworganisatie).
G.A.S.M.	Geassocieerde Afrikaanse Staten en Madagaskar.
G.A.T.T.	General Agreement on Tariffs and Trade. (Algemene Overeenkomst voor Handel en Tarieven).

G.D.T.	Gemeenschappelijk Douanetarief.
H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.A.T.A.	International Air Transport Association.
I.B.R.D.	International Bank for Reconstruction and Development. (Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling).
I.E.S.P.O.	Instituut voor Economisch, Sociaal en Politiek Onderzoek (Leuven).
I.M.F.	Internationaal Muntfonds.
I.T.C.I.	Internationale Type-Classificatie per Industrie.
I.W.O.N.L.	Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw,
kWh	Kilowattuur.
L.A.SH.	« Lighter Aboard Ship ».
L.G.O.	Landen en Gebieden Overzee.
M.I.V.B.	Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel.
m.k.	metrisch kwintaal.
MW	Megawat.
N. A. M.	Nederlandse Aardgas Maatschappij.
N.A.T.O. / N.A.V.O.	North Atlantic Treaty Organization. (Noord-Atlantisch Verdrag Organisatie).
N.B.B.	Nationale Bank van België.
N.D.D.	Nationale Delcrederedienst.
n.e.v.	niet elders vernoemd.
N.I.L.K.	Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.
N.I.M.	Nationale Investeringsmaatschappij.
N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
N.K.B.K.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
N.M.B.S.	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.
N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
N.M.V.B.	Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.
N.P.F.M.	Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.
N.R.T.	Netto Register Ton.
N.S.F.W.O.	Nationale Stichting voor de Financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek.
O.E.E.S.	Organisatie voor Europese Economische Samenwerking.
O.E.S.O.	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
OOSTAF	Partnerstaten uit Oost-Afrika.
R.E.	Rekeneenheid.
R.M.Z.	Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
R.V.A.	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
R.Z.I.	Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeit.
SABENA	Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne.
ske	steenkoolequivalent.
SIDMAR	Maritime Staalnijverheid N. V.
SOCOREC	" Société coopérative d'étude et d'assistance reconversion économique des régions touchées par la fermeture des charbonnages ".
S.T.R.	Speciale trekkingsrechten.
Tcal	Teracalorie.
T.C.I.H.	Type-Classificatie voor de Internationale Handel.
t.o.v.	ten opzichte van.
U.N.O.	United Nations Organization.
U.N.C.T.A.D.	United Nations Conference on Trade and Dévelopment.
U.S.A.	United States of America.
U.S.S.R.	Unie der Socialistische Sovjetrepublieken.
V.A.R.	Verenigde Arabische Republiek.
VENEX	Vennootschap ter bevordering van de economische expansie.
W.V.P.	Wereldvoedselprogramma.

INHOUDSTAFEL

Blz.

VOORBERICHT VII

ALGEMENE BESCHOUWINGEN IX

EERSTE DEEL : Bevolking en werkgelegenheid

HOOFDSTUK I. — BEVOLKING 3

HOOFDSTUK II. — WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID 9

AFDELING I. — WERKGELEGENHEID 9

AFDELING II. — WERKLOOSHEID 10

TWEEDE DEEL : Produktie van goederen en diensten

HOOFDSTUK I. — LANDBOUW EN VISVANGST 29

AFDELING I. — LANDBOUW 29

§ 1. — *Teeltomstandigheden* 29

1. — Weersomstandigheden 29

2. — Landbouwoppervlakte 30

§ 2. — *Toestand per sector* 30

1. — Akkerbouw 30

2. — Veehouderij 32

3. — Tuinbouw 33

§ 3. — *Globale landbouweconomische aspecten* 33

1. — Tewerkstelling 33

2. — Buitenlandse handel 33

3. — Prijsverloop 34

4. — Inkomensverloop 34

AFDELING II. — ZEEVISSERIJ 36

HOOFDSTUK II. — NIJVERHEID 47

AFDELING I. — ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE INDUSTRIELE BEDRIJVIGHEID . . . 47

AFDELING II. — ONTWIKKELING IN DE SECTOR ENERGIE 63

AFDELING III. — PRODUCTIEVERLOOP IN DE FABRIEKSNIJVERHEID 90

§ 1. — *Metaalnijverheid* 90

1. — IJzer- en staalnijverheid 90

2. — Nijverheid der non-ferrometalen 92

3. — Metaalverwerkende nijverheid 94

Blz.

§ 2. — *Scheikundige nijverheid* 118

§ 3. — *Textielnijverheid* 125

§ 4. — *Voedingsmiddelennijverheid en aanverwante bedrijfstakken* 136

§ 5. — *Bouwbedrijf, bouwstoffennijverheid en aanverwante sectoren* 141
1. — Bouwbedrijf 141
2. — Bouwstoffennijverheid en aanverwante sectoren 142

§ 6. — *Diverse industrieën* 149
1. — Papier- en kartonnijverheid 149
2. — Ledernijverheid 149
3. — Houtverwerkende nijverheid 150
4. — Tabaksnijverheid 151
5. — Diamantnijverheid 152

AFDELING IV. — BEVOORRADING IN WATER 161

HOOFDSTUK III. — VERKEER EN VERVOER 167

HOOFDSTUK IV. — DISTRIBUTIE 181

1. — Macro-economische beschouwingen 181
2. — Ontwikkeling in 1971 181
3. — Probleem der kleinere distributiebedijven 183

HOOFDSTUK V. — TOERISME 191

DERDE DEEL : Financiën, Geld en Krediet

HOOFDSTUK I. — ALGEMEEN OVERZICHT VAN HET MONETAIRE EN FINANCIËLE BELEID 201

HOOFDSTUK II. — OVERHEIDSFINANCIËN 207

AFDELING I. — RIJKSFINANCIËN 207

AFDELING II. — PROVINCIALE EN GEMEENTELIJKE FINANCIËN 220

HOOFDSTUK III. — GELD EN KREDIET 233

AFDELING I. — GELDHOEVEELHEID EN GELDMARKT 233

AFDELING II. — KAPITAALMARKT 254

HOOFDSTUK IV. — VERZEKERINGEN 273

VIERDE DEEL : Prijzen en Inkomens

HOOFDSTUK I. — PRIJZEN 283

HOOFDSTUK II. — INKOMENS 295

AFDELING I. — INKOMENS UIT ARBEID 295

AFDELING II. — INKOMENS UIT VENNOOTSCHAPPEN 303

Blz.

VIJFDE DEEL : Investeringen en Verbruik

HOOFDSTUK I. — INVESTERINGEN 315

HOOFDSTUK II. — GEZINSVERBRUIK 335

ZESDE DEEL : Buitenlandse economische betrekkingen

HOOFDSTUK I. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE 347

Afdeling I. — Handelspolitiek 347

Afdeling II. — Algemene evolutie van de bijzondere handel 349

§ 1. — *Uitvoer* 350

1. — Geografische spreiding 350

2. — Samenstelling van het goederenpakket 351

§ 2. — *Invoer* 353

1. — Geografische spreiding 353

2. — Samenstelling van het goederenpakket 354

§ 3. — *Handelsbalans* 355

Afdeling III. — Betalingsbalans 385

HOOFDSTUK II. — INTERNATIONALE ECONOMISCHE SAMENWERKING . . 391

Afdeling I. — Algemene Overeenkomst voor Handel en Tarieven (G.A.T.T.) 391

Afdeling II. — Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (O.E.S.O.) 393

Afdeling III. — Europese gemeenschappen 395

§ 1. — *Europese Economische Gemeenschap* (E.E.G.) 395

1. — Interne markt 395

2. — Gemeenschappelijke politiek 398

3. — Associaties en buitenlandse betrekkingen 403

§ 2. — *Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal* (E.G.K.S.) 405

§ 3. — *Europese Gemeenschap voor Atoomenergie* (EURATOM) 408

Afdeling IV. — Belgisch-Nederlands-Luxemburgse Economische Unie (Benelux) 409

§ 1. — *Verloop van de Economische Unie* 409

§ 2. — *Handelsverkeer tussen de B.L.E.U. en Nederland* 411

ZEVENDE DEEL : Belangrijkste feiten

Belangrijkste feiten 425

Lijst der statistische tabellen 487

Lijst der grafieken 495

Lijst der gebruikte afkortingen 497

Inhoudstafel 499